

༡༡། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་
རིན་པོ་ཆེའི་མངོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བསྒྲིང་ཀླར་པོ་
ཞེས་བྲུ་བ་བཞུགས་སོ།།

སྟོན་ཆ།

ཕ་འབྲུང་མཐོ་སྒོར་མདྲ་ཐགས་རིག་པའི་འབྲུང་གནས་སྤྱིང་།

ཨ་མེས་བཟུད་པའི་རྩ་བའི་སྒོར་ཆན།

༡༡། རྩོམ་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་
རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བརྒྱ་དཀར་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཅེ་འགྲེལ་མཛོད་པ་པོ། གྲུག་མཁའ་ལྷོད་ཆེན་རབ་འབྱུངས།

༡༡། །སྤྱ་འགྲུར་རིག་མཛོད་ཅིས་འབྲུལ་སྤེ་ཚན་གྱིས་སྒྲིག་སྦྲོར་བྲས།

Published by: *NRCS*

Ngagyur Rigzod Computer Section

Contact Address:

Ngagyur Nyingma Institute (NNI)
(Higher Buddhist Studies & Research Center)
P.O. Bylakuppe 571104 Mysuru District,
Karnataka State, South India

Ngagyur Rigzod Computer Section (NRCS)

(NNI) Library

website: <https://nni.bt>

NGAGYUR NYINGMA INSTITUTE

(Higher Buddhist Studies and Research Center)
unit of: Penor Rinpoche Charity Foundation

Estd: 1978 by H.H. Penor Rinpoche
Ref: NNI/2025/06

Date: 26th of February, 2026

[illegible]

ལྷ་འགྲུར་མཐོ་སྒྲོབ་ཆེན་མོའི་རྒྱན་ལས་ཡིག་ཆང་ནས།

ལྷོ་ལ་ ༡༠༡༤ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༤ ཉིན།

(Registered under section 12A of the Income Tax Act, 1961)

Namdroling Nyingmapa Monastery - P.O. Bylakuppe 571104 - District Mysore - State Karnataka - INDIA
Mob: 0091-9632394601 Email: nninstitute1978@gmail.com - www.namdroling.net - www.palyul.org

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་ལགྲུང་མཐོ་སྤྱོད་ཆེན་མོའི་སྤྱོད་ཆེན་
འཕུལ་དེབ་སྤྲིད་སྤྱིར་བཏགས།

ཆེ་བ་བསྟན་འཛིན་པར་པ། ལོ་རིམ་དགུ་པ།
དག་དབང་འཛིགས་མེད་གུ་རུང་། ལོ་རིམ་དགུ་པ།
ཐོགས་མེད་ཆོ་གྲས་རོ་ཀ་ཡ། ལོ་རིམ་བརྒྱད་པ།
ཆོ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལོ་རིམ་བརྒྱད་པ།
འཛིགས་མེད་རྟོ་ཇེ། ལོ་རིམ་བདུན་པ།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྔ་འགྲུར་རིག་མཛོད་ཅིས་འབྲུལ་སྡེ་ཚན་གྱི་ཚོགས་མི།

འགན་འཛིན།

སློབ་དཔོན་བཟང་གིས་རྗེ་བསམ་རྗོད།

ལས་རོགས།

ལྷ་བ་བརྟན་འཛིན་གར་བ།

བག་དབང་འཛིགས་མེད་བྱ་བྱང་།

རིག་འཛིན་ལྷ་མ། བསོད་ནམས་རྟ་དམག་

བསོད་ནམས་བྱ་ཚོགས། རིག་འཛིན།

སློབ་ཐབས་བརྟན་འཛིན། རིགས་ཚོགས།

ཐོགས་མེད་སློབ་ཐོས་རྟོག་ཡུ། བརྒྱ་ཆེ་དབང་།

འཛིགས་མེད་རྟོ་རྗེ། ཆེ་དབང་མགོན་པོ།

རྒྱལ་བཟང་ལྟག་བ། བྱང་བ་ཆེ་རིང་།

ཀམ་ཕྱིན་ལས་བཟང་པོ། ཆེ་དབང་བྱ་མཆོ།

སྒྲེང་བརྗོད།

རང་ཉིད་ཅམ་མ་ཟད་འགོ་བ་སྤྱི་ཡི་འཕམ་ལ་སྤྱགས་ཀྱི་བདེ་
སྤྱིད་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། དེ་སྤྱིབ་ཚུལ་གྱི་
ཐབས་ལམ་རྣལ་མ་ཞིག་ཞེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཉག་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་ཆད་མའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་
གནང་དགོས་རྒྱུ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱི་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས།
རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིབས་རྩེ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་
འོར་བུ་མཆོག་གིས་ཀྱང་བསྟན་འགོ་སྤྱིའི་བདེ་ཅེར་དམིགས་ཏེ་
དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་དཔལ་གསང་ཆེན་ལྷ་འགྱུར་རྩིང་མའི་
བཤའ་བྲ་ཆེན་མོ། ལྷ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་ལྷགས་རིག་པའི་འབྱུང་
གནས་སྤྱིང་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་གནང་ཞིང་། བཤའ་བྲ་འདིའི་སློབ་

ཆོན་དུ་ཐུན་མོང་མིང་ཆོག་ཀྱན་གྱི་ཚོམ་གཞིར་གྱུར་པ་བརྟེན་
རིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐུན་མིན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་
དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བློན་མ་མེད་པ་དང་།

དེའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་རྒྱན་དུག་མཆོག་
གཉིས་གྱིས་གཙོས་རྒྱ་བཀར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བསེལ་
ལྷན་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྤྱི་མོ་དཔལ་གསང་ཆེན་
སྤྱི་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀྱན་མཁུན་རོང་ལྗོང་རྣམ་གཉིས།
འཇམ་མགོན་མི་པམ་རྒྱ་མཆོས་གཙོས་རིག་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་
གྱིས་མཛད་པའི་འཆོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་མདོ་
སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས། དེར་དུས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་
པར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སྟོབ་ཆོན་དུ་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་
ལྟར་སྤར་ནས་དཔེ་རིང་ཐོག་པར་སྐྱུན་ཁྲུས་ཟིན་ཀྱང་། དགོ་སྟོབ་
མང་པོ་ཞིག་གིས་སྟོབ་ཆོན་རྣམས་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་འགྲེམས་
གནང་ཐུབ་ཆེ་དགོ་མཆོན་ཆེ་ཚུལ་དགོངས་འཆར་ཡང་ཡང་བཏོན་

བ་ལྟར་རྒྱན་ལས་ལྟན་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོས་རྒྱུ་འདི་བཀའ་
མེད་ས་གཤེས། ད་ལམ་དེད་ཅག་སྒྲ་འགྱུར་རིག་མཛོད་ཅིས་འབྲུལ་
སྡེ་ཆོན་གྱི་ལས་མི་ཐུན་མོང་ནས་ལས་རིམ་འདིའི་ཁུར་སྒྲངས་ཏེ་
སློབ་ཆོན་དུ་གཏན་འབེབས་ཡོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རིགས་ཁྱེད་གཞི་
དང་འབྲེལ། གཞུང་ཅུ་བ་དང་ས་བཅད་དཀར་ཆག་སོགས་སྒྲར་
མ་འཁོད་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཅུག་སྟེ་དེ་བ་གཟུགས་ཐོག་པར་
སྒྱུན་ཁྱུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྲུས་པ་རྣམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆུ་ཆད་
དམའ་བ་དང་། ཉམས་སྤྱོད་གི་བོད་ཆད་ནར་མ་སོན་སྟབས་ནོར་
འབྲུལ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྟེད་པས་ཡེ་ཤེས་སྒྱུན་ལྟན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་
བཅས་པའི་སྒྱུན་སྒྲར་བཤགས་སྟོམ་དང་གཟུར་གནས་གཟིགས་པ་
པོ་ཡོངས་ལའང་དགོངས་སེལ་ཁྱེད་ལགས། ལས་རིམ་འདིའི་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བཙོན་པ་རྒྱུན་སྤྱོད་བྱས་པའི་རྣམ་དཀར་
གྱི་དགོ་ཅུ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་སྒྱུན་དར་ཞིང་འགྲོ་རྣམས་
ཆོས་འབྱོར་བདེ་སྤྱིད་གྱི་དཔལ་ལ་ཉག་དུ་འཆོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་

དང་། བྱད་པར་དུ་སྐྱབས་ཐེ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་གྲུབ་དབང་ཡིད་
བཞིན་ལོར་བྱའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆོད་སྤྱོན་
དུ་འགྱུར་བའི་སྒོན་འདུན་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སྒོན་ཆེན་མོའི་དུག་མཛོད་ཅིས་འབྲུལ་སྤྱེ་ཆོན་ནས།

དཔེ་བསྐྱར་གསལ་བཤད།

དེ་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་བསྐྱར་པའི་ཤིང་རྟ་ཀུན་མཁུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་
ཆེན་པའི་གསུང་རབ་མཛོད་ཆེན་བདུན་གྱི་ཡ་གྲུལ་ཡིད་བཞིན་རིན་
པོ་ཆེའི་མཛོད་འགྲེལ་བརྒྱ་དཀར་པོ་འདི་ཉིད་ཁྱེད་ཀྱི་བྱེད་སྤྱོད་གསལ་
སྟོང་མདོ་ཙམ་སྟེངས་ན།

གཞུང་འདི་མ་གྱི་གཙོ་བོ། (W1PD8-v1/2) ཨ་འཛོམས་པར་
མ་གཞིར་བཞག་ཐོག ། (W00EGS1016299) སྡེ་དགེ་པར་མ་
དང་། (W1KG4884-v13-14) དཔལ་བཅེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་
ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་གསལ་བསྐྱར་གནང་བའི་སྟོང་ཆེན་གསུང་
འབུམ་ནང་བཞགས་པའི་བོད་བརྒྱ་གསུམ་པ་དང་བརྒྱ་བཞི་པ་
བཅས་ལ་གཞུགས་ནས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་དཔེ་སྐྱར་བསྐྱར་བ་ལགས།

པར་མ་དེ་དག་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་དང་དོགས་གནས་ཅན་གྱི་
རིགས་འགའ་ཞིག་ཨང་རིམ་ལྟར་ཞབས་མཆན་ (Footnote) ཏུ་
གསལ་བཤད་དང་བཅས་གྲུག་རྟགས་། ། རྟེན་བརྒྱུ་ཡོད། དཔེ་

འིང་གི་ཤོག་ངོས་མདུན་རྒྱབ་ངོས་འཛིན་བདེ་བའི་ཆེད་ཀྱི་ཁའི་
རྟགས་བཅས་གསལ་པོར་བཀོད་པ་ལས་གཞུང་དགྲུས་སུ་བསྐྱེས་
ལྷན་མ་ཤོར་བར་བྱས་ཡོད།

མ་ཕྱི་ཨ་འཛོམས་པར་མར་གཞུང་དགྲུས་སུ་གཡུང་བྱང་རྟགས་
བར་གྱི་ཆོག་དེ་དག་ནི་ཡིད་བཞིན་མཛོད་འབྲེལ་དེ་ཉིད་ཀྱན་མཁྱེན་
མི་པམ་པས་ཁྱེད་གཞན་སྐྱབས་མ་དཔེ་ལ་ཆད་པ་དག་གསར་དུ་
ཁ་སྤོན་བྱས་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

འདིར་གཞུང་དགྲུས་སུ་བཀོད་པའི་ས་བཅད་ནི་
(W1PD8-v2) ཀྱན་མཁྱེན་མི་པམ་པས་མཛོད་པའི་ཡིད་བཞིན་
མཛོད་ཀྱི་ས་བཅད་བསྐྱེས་སྒྲིམ་གྱི་སུ་དའི་ཕྱིང་བ་ལས་ཁོལ་དུ་
བྱུང་ནས་བཀོད་པའོ།

གཞན་ཡང་། རྩོམ་བསམ་ལ་ཐུགས་འདུན་ཟབ་པའི་སློབ་ལྡན་
དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་གཟིགས་བདེར་དམིགས་ཏེ་གཞུང་གི་ཆོན་པ་
དང་། ལུང་ཆོག་དང་། ས་བཅད་རྣམས་ལེ་ཆོན་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དེར་

རབས་ཀྱི་དཔེ་དབ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་དང་། སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲོས་
དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིག་འོར་རྣམས་བོད་རྒྱ་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོར་
གཞི་བཙུལ་ཏེ་དག་བཙུལ་བྱས་ཡོད།

ཁྱེད་ཀྱི་

ཚུམ་སྒྲིག་པའི་ངོས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་སྐྱོར་གྱི་ཐད་ནས་
འཁྱུལ་འབྱུང་ངེས་པས། མཁུན་དཔྱད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེན་གྱི་
བ་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་སེལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་སྐྱོར་གྱི་
ཆར་བྱེད་རྣམས་ལ་གཞུགས་འཁོད་འབྲེལ་མཐུད་ཁ་བྱང་ཐོག་ལོ་
བསྐྱང་ལེགས་བཅོས་གྱི་ལམ་སྟོན་ལྟར་པོར་སྦྱུང་བཞུགས་ཡོང་
བའི་རེ་སྐུལ་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སྒྲིབ་ཆེན་མོའི་

རིག་མཛོད་རྒྱུ་འབྱུང་སྤེལ་ནས།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

NRCS

མྱོག་པ་པོར་བྱ་བ།

མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་རྣམ་ཐར་དུ།⁽¹⁾ “ཐ་ན་དཔེ་ཆའི་ས་བཅད་
དང་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཆོན་རྟགས་འདེབས་སྟངས་ཚུན་ལ་
ཡང་ཐུན་མོང་ས་ཡིན་པའི་སློལ་གཏོད་ཡོད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ས་
བཅད་སྐག་ལ་རྩ་བ་སེར། །ལུང་ཁུངས་དམར་ལ་ལུང་འཕྲེན་
ལ། །སྒྲ་ཆོལ་སྒྲ་ལ་མཆོམས་སྒྲོར་ལྗང་། །འདི་དག་ནན་གྲིས་ལག་
ལེན་གཅེས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་ཆེ་བའི་མྱོག་པ་པོས་
ཆོན་བྱ་གསུངས་ཅམ་ལ་གཟིགས་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འཕྲེན་སོགས་རྟོགས་སྒྲ་ལ་འཆོལ་བདེ་བར་
དམིགས་ནས། བོད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འཕྲེན་བཅས་ལ་ཆོན་ཁ་བཀོད་ཡོད།

(1) རྟོགས་ཆེན་གཞན་དཔེ་གསར་རྒྱན་ཁང་ནས་ཐུག་ཕྱོད་མཇུག་ཅིང་། ཐུན་མོན་ནང་པའི་ཤེས་
ཡོན་པདྟེ་རྩ་རྟོན་ཆོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལོར་པར་རྒྱན་བྱས་པའི་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་
གསུང་འབྲུམ། ཡོད་དང་ལོ། བོག་མང་ ༥༩ ནང་གསལ།

དཀར་ཆག

ངོས་ལྗོངས།

སྒྲིབ་བཞུགས།

དཔེ་བསྐྱར་གསལ་བཤད།

ཀུན་མཁྱེན་སྒྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱི་རྣམ་ཐང།

ཐེན་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད།

༼འབྲུ་དང་པོ༽ གཞི་ལས་འཁོར་བའི་བྱ་བ་རྩལ་བསྟན་པ། ༽

དང་པོ། མཚན་གྱི་དོན། 1

གཉིས་པ། བྱ་བ་རྩལ་བའི་བྱ་བ། 1

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན། 4

༼ཀ༽ བསྟན་བཅོས་རྩལ་པ་ལ་འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་ 4

དང་པོ་མཚན་པར་བཞུགས་པ། 4

གཉིས་པ་བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་བ། 6

༼ཁ༽ བཅུ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས།	9
དང་པོ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་སྤང་བྱར་བསྟན་པ།	9
ཀ༽ སྤང་ཚོད་འཛིག་ཉེན་གྱི་བཀོད་བ་དང་།	9
༼ག༽ གཞི་གང་ལས་སྤང་བ་དང་།	9
ག གཞི་ཚེས་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་དང་།	9
ཁ དེ་ལས་ཇི་ལྟར་སྤང་ཚུལ།	12
ག༽ དེ་ལས་ཇི་ལྟར་སྤང་ཚུལ་དངོས།	12
(༡) བག་ཆགས་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་འབྱུང་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ།	12
(༢) རྒྱས་བཤད་པ།	16
༡ སྤང་བ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དངོས་བསྟན་པ།	16
དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ།	16
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	16
གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ།	20
༢ ལོག་ཉོག་དགག་པ།	21
༣༽ སྤང་བ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཤེས་པ།	26
(༡) དངོས་དང་།	26

༡ ལྷང་གསུམ་སྒྱུ་མ་ལྟར་ལྷང་བ་ཤེས་པ།	26
༢ ལྷང་བ་དེ་དག་སེམས་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པ།	29
དངོས།	29
དེའི་དཔེ་འགོད་པ།	30
(༣) བརྟགས་པའི་པན་ཡོན།	32

༼ལུ་གཉིས་པ། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་བཀོད་པ།༽

གཉིས་པ། ༼ གང་ལྷང་བའི་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ།	35
༼༡༽ འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་མདོར་བསྟན་པ།	35
དང་པོ་འདུལ་བྱེད་ཞིང་དང་སྟོན་པར་ལྷང་ཚུལ་མདོར་བསྟན།	35
གཉིས་པ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད།	29
༡ ཞིང་རྒྱས་བཤད་དང།	29
དང་པོ་སྒྱུ་གསུམ་གྱི་ཞིང་སྤྱིར་བསྟན་པ།	29
གཉིས་པ་གཞི་སྤྱིར་མེདོག་གིས་བརྒྱན་ཞིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ།	39
ཁ སྟོན་པར་ལྷང་ཚུལ།	52

༡༡༽ ཞིང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྟོན་པར་སྣང་ཚུལ།	52
༡༢༽ དེ་ལ་དོགས་པ་སྣང་བ།	56
གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་ཤིང་དད་པར་གདམས་པ།	62

༡༢༽ གསུམ་པ། སྟོན་ཆགས་ཚུལ་བསྟན་པ། ༽

༥ གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་མི་མཛེད་གྱི་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	65
༡༡༽ སྟོན་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ།	65
༡༢༽ ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	66
དང་པོ་ཆགས་པའི་བསྐྱེལ་པ་བཤད་པ།	66
༡༽ མདོར་བསྟན།	66
༢༽ རྒྱས་བཤད།	67
༡༡༽ སྟོན་ཆགས་ཚུལ།	67
༡ སྟོན་སྤྱིར་བསྟན་པ།	67
༡༽ མདོར་བསྟན་པ།	67
༢༽ རྒྱས་པར་བཤད་པ།	68

(1) རྟེན་གཞི་དགྲིལ་འཁོར་ལྔ་བཤད་པ།	68
(2) རྟེན་རི་གླིང་མཆོག་གསུམ་བཤད་པ།	73
1 མདོར་བསྟན།	73
2 རྒྱལ་པར་བཤད་ལ།	73
1 རི་བཤད་པ་དང་།	73
དང་པོ་རི་གླིང་ཐུན་མོང་གི་རྒྱ།	73
གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ།	74
1) ཐུན་པོ་བཤད་པ་དང་།	74
དང་པོ་དངོས།	74
གཉིས་པ་རི་གླིང་ཐུན་མོང་གི་ཡས་མན་གྱི་ཆོད་བསྟན་པ།	77
2) རི་བདུན་བཤད་པ།	77
2 མཆོག་བཤད་པ།	79
3 གླིང་བཤད་པ།	83
(3) བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས།	88
1 མདོར་བསྟན་པ།	88
2 རྒྱལ་པར་བཤད་པ།	88

དང་པོ་ངན་སོང་།	88
མདོར་བསྟན་བ།	88
རྒྱས་པར་བཤད་བ།	88
༡་དཔྱུལ་བ།	88
༢ ཡི་དྲགས།	91
༣ རྟ་འགོ།	91
གཉིས་པ་མཐོ་རིས།	92
མི།	92
ལྷ།	93
༡ མདོར་བསྟན་བ།	93
༢ རྒྱས་བཤད་བ།	93
དང་པོ་འདོད་ལྷ།	93
༡ དེས།	93
མདོར་བསྟན་བ།	93
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	93
དང་པོ་ས་ལ་བརྟེན་པ་དང་།	93

VII

རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་དང་།	93
སྤྱུ་རྩ་ཅ་གསུམ་ལ།	99
དང་པོ་གནས་སྤྱི་དང་།	99
གཉིས་པ་འབྱོར་པའི་བྱུང་བར།	100
1) མདོར་བསྟན་བ།	100
2) རྒྱས་བར་བཤད་བ།	101
དང་པོ་གྲོང་།	101
གཉིས་པ་ལྷའི་སྤྱུང་ཆ་ལ།	106
གསུམ་པ་ས་གཞི།	111
བཞི་པ་ཤིང་ཆེན་པོ།	112
ལྷ་པ་འདུན་ས་བཟང་པོ།	116
གཉིས་པ་མཁའ་ལ་བརྟེན་བ།	117
3 རར་ལ་ལྷ་མིན་བཤད་བ།	119
གཉིས་པ་གཞུགས་ཁམས།	125
1 གནས།	125
དང་པོ་གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་བསྟན་བ།	125

གཉིས་པ་ཞར་ལ་གཟུགས་མེད་ལ་དངོས་སྣང་གི་གནས་མེད་ཚུལ།	128
༡ རྒྱ་ཁྱིན་ལ།	128
གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱིན།	128
གཉིས་པ་ཞར་ལ་གནས་སོ་སེའི་མཐོ་བྱད་བསྟན་པ།	130
གཉིས་པ་དེ་ལས་སྟོང་དང་སོ་སོགས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ།	131
ལེའུའི་མཆན་སྟོས་པ་ནི།	134

ཁྱིམ་བཞི་པ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ།

༥ གཉིས་པ། བཅུད་ཆགས་ཚུལ།	135
ཁྱིམ་བཞི་པ་མཐོང་བསྟན།	135
ཁྱིམ་བཞི་པ་བཞད།	137
དང་སོ་གཟུགས་མེད།	137
ཀ། དངོས།	137
ཁ། སྟོན།	146
ག། རྒྱ་ཁྱིན།	148

གཉིས་པ་གཟུགས་ཁམས།	153
གསུམ་པ་འདོད་ཁམས།	168
ཀ༽ མཐོ་རིས་དང་།	168
༼༡༽ ལྷ།	168
ཀ༽ དངོས་	168
༡༽ མདོར་བསྟན་བ།	168
༢༽ རྒྱས་བཤད།	168
(༡) མཁའ་ལ་གནས་བ།	168
༡ གནས་སོ་སོའི་བྱེ་བྲག	168
༢ གནས་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འགའ་བཤད་བ།	172
(༢) ས་ལ་བཞུགས་བ།	176
༡ ཅ་གསུམ་བ།	176
༢ རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི།	177
ཁ ཞར་བྱང་ལྷ་མིན།	179
༼༢༽ མི་ལ།	180
ཀ༽ མྱིང་བཞི་མྱིར་ཆགས་ཚུལ།	180

ཁ གྲེ་བླ་ག་འཛམ་གླིང་ཆགས་ཚུལ།	185
༡༽ རྩམ་ཏེ་སྐྱེས་ནས་ཆགས་ཚུལ།	185
(༡) དངོས།	185
(༡) ཁར་ལ་གླིང་གི་བྱང་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་བཤད་པ།	189
༢༽ མཐར་སྐྱེ་གནས་ལྷག་མ་ཅིམ་གྲིས་བྱང་ཚུལ།	197
ཁ ངན་སོང་ལ།	213
༡༽ དཔྱལ་བའི་ཆགས་ཚུལ།	213
༢༽ ཡི་དྲགས་དང་བྱང་འགྲོའི་ཆགས་ཚུལ།	215
གསུམ་པ་སྣོད་བཅུད་ཆགས་པའི་བསྐྱལ་བའི་མཐུག་བསྟུ་བ།	217

ཁྲི་ལྷ་ལྷ་བ། གནས་པའི་བསྐྱལ་བ་བསྟན་པ།

༥ གཉིས་པ། གནས་པ།	219
༡༽ གང་གནས་པའི་འཛིག་ཉེན་བཤད་པ།	219
དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ།	219
གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་པ།	223

ཀཱེ འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པ།	223
༼༡༽ མདོར་བསྟན་པ།	223
༼༢༽ རྒྱས་བཤད།	223
ཀ འགྲིབ་ཚུལ་བཤད་པ།	223
ཁ འཕེལ་ཚུལ།	235
ཁཱེ གནས་དུས་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག།	240
༼༡༽ སྤྱི་དང།	240
༼༢༽ བྱེ་བྲག།	260
༼ཁཱེ་ཚཱ་གཞི་ཐ་བ་དོས་བཟུང་བ།	271
དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ།	271
གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད།	271
ཀཱེ གཟུགས་ཀྱི་མཐའ།	271
ཁཱེ དུས་ཀྱི་མཐའ།	273
གཱེ མིང་གི་མཐའ།	278

ཁྲིའུ་བྱུག་པ། འཛིག་པ་དང་སྟོང་ས་པ་བསྟན་པ།

༥ གསུམ་པ། འཛིག་སྟོང་གི་བསྟན་པ་བཤད་པ།	284
༼༧༽ འཛིག་སྟོང་གི་ཚུལ་བཤད་པ།	284
དང་པོ་འཛིག་པ།	284
༧༽ འཛིག་པའི་ཐོག་མ་ངོས་བཟུང་པ།	284
ཁ༽ ཇི་ལྟར་འཛིག་ཚུལ།	286
༼༡༽ བཟུང་འཛིག་པ།	286
༧ རན་སོང་།	286
ཁ མཐོ་ངེས་ལ།	289
༡༽ མི་དང་།	289
༡༽ ལྷ།	292
(༡) འདོད་ལྷ་དང་།	292
(༡༠ གཟུགས་ཁམས།	293
༼༡༽ སྟོང་།	294
༧ རྒྱ་གང་གིས་འཛིག་	294

ཁ རི་ལྟར་འཛིག་པའི་བྱང་པར་གཞན་བསྟན་པ།	301
ག། འཛིག་པའི་ཡུལ།	304
གཉིས་པ་སྟོང་བསྐལ་ཞར་བྱང་བཅས་པ།	305
ཁ། ཐར་པར་བསྐལ་པ།	307

ཁྲི་ལྷ་བདུན་པ། སྟོང་བཅུད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་བསྟན་པ།

༥ གཉིས་པ། འཛིག་རྟེན་དེའི་བདེ་སྤྱད་སྤང་ཚུལ།	309
ཁ། མཚམས་སྟོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ།	309
ཁ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	312
དང་པོ་ཁམས་གོང་མའི་རང་བཞིན།	312
ག། བདེ་བ་ཡོད་ཚུལ་དང་།	312
ཁ། སྤྱད་བསྐལ་ལས་མ་འདས་ཚུལ།	313
གཉིས་པ་འདོད་ཁམས་ལ།	314
ག། མདོར་བསྟན་པ།	314
ཁ། རྒྱས་པར་བཤད་པ།	314

༡༡ ར་ལོ།	314
༡ ལྷ་ལ་བསྐྱེད།	314
༢ ར་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།	315
༡༢ ར་ལོ།	317
༡ ལོ།	317
༢ ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།	317
༣ ལོ་ལོ་ལོ།	319
༤ ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།	319
༥ ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།	320
༦ ལོ།	321
༡༣ ལོ།	321
(༡) ར་ལོ།	321
(༢) ལྷ་ལ་བསྐྱེད།	321
༡༤ ལོ་ལོ།	322
(༡) ར་ལོ།	322

(3) ལྷག་བསྐྱེད།	324
༡ ལྷག་བསྐྱེད་སྒྲིབ་བསྐྱེད་བ།	324
2 འཕྲུལ་ཚོད་ཀྱི་ལྷག་བསྐྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ།	325
༣ ལྷག་ལྷག་བསྐྱེད་བ།	336

ཁྱེད་ཀྱི་ལྷག་བསྐྱེད་བ། དག་གི་ལྷག་བསྐྱེད་བ།

༤ རྒྱ་རྒྱུ་ལྷག་བསྐྱེད་བ། ལྷག་ལྷག་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་བྱེ་བྲག་བསྐྱེད་བ། ...	340
དང་པོ། ལྷག་བྱེད་ལམ་བཤད་བ།	340
༥ ལྷག་ལྷག་བསྐྱེད་བ།	340
དང་པོ་ལྷག་བསྐྱེད་བ།	340
༦ ལྷག་ལྷག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱེ་བྲག་ལྷག་བསྐྱེད་བ།	340
དང་པོ། ལྷག་བྱེད་ལྷག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱེ་བྲག་ལྷག་བསྐྱེད་བ།	340
༧ ལྷག་ལྷག་བསྐྱེད་བྱེ་བྲག་ལྷག་བསྐྱེད་བ།	340
༨ ལྷག་ལྷག་བསྐྱེད་བྱེ་བྲག་ལྷག་བསྐྱེད་བ།	345
དང་པོ་ལྷག་བྱེད་བྱེ་བྲག་ལྷག་བསྐྱེད་བྱེ་བྲག་ལྷག་བསྐྱེད་བ།	345

ཀ། བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆན་ཉིད་བདུན་བསྟན་པ།	345
ཁ། དེ་ལས་ཅི་རིགས་བསྟེན་རུང་བར་བསྟན་པ།	358
གཉིས་པ་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན།	359
ཀ། མདོར་བསྟན་པ།	359
ཁ། རྒྱས་བཤད།	360
༡ གཏན་གྱི་འདུན་གྲོས་སྟོན་པ།	360
༢ རྒྱང་དོར་གྱི་མིག་བྱེད་པ།	362
༣ ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ།	364
༤ སྐབས་སྒྲན་མེད་པ།	371
༥ ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བྱེད་པ།	375
༦ སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ།	378
གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ།	383
ཀ། དངོས།	383
༡༡ ཐོག་མར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཅའ་ནས་བསྟེན་པ།	383
ཀ གྲུས་པས་བཅའ་ཞིང་བསྟེན་པ།	383
ཁ། དེ་ལྟར་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དཔེས་བསྟན་པ།	394

༡༽ རང་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དཔེ་སྟུང་བ་དང་།	394
༢༽ གུས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དཔེ་སྟུང་བ།	398
།༢༽ མཉེས་པས་བསྟེན་པར་བྱ་བ།	402
༡། ཟེང་ཟེང་།	402
༢། རྒྱུད་ལམ་གྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བ།	413
༡༽ མདོར་བསྟུང་བ།	413
༢༽ གུས་བཤད།	413
(༡) ལུས།	413
༡ རྒྱང་བ།	413
༢ སྤང་བ།	420
(༢) རྒྱ།	426
༡ རྒྱང་བ།	426
༢ སྤང་བ།	429
(༣) ཡིད།	432
༡ རྒྱང་བ།	432
༢ སྤང་བ།	435

ག་སྐྱབ་པ།	441
ཁ། བན་ཡོན།	449

ཁྲིའུ་དགུ་པ། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྤང་བའི་ལེའུ།

༥ གཉིས་པ། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་སྤང་བ།	454
ཁ། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་མདོར་བསྟན།	454
ཁ། དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	455
དང་པོ་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་གྱི་མཚན་ཉིད།	455
གཉིས་པ་དེ་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།	459
ག། དེ་དག་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ།	459
ཁ། སྤྲི།	459
ཁ། རྩེ་བྲག།	462
ཁ། དེས་ན་དེ་སྤང་བར་གདམས་པ།	480
ཁ། དེས།	480
ཁ། བརྟགས་ནས་སྤང་དགོས་པའི་འཕྲད་པ་དཔེས་འགོད་པ།	482

གཞུག་གྱི་དཔེས་བཤེས་གཉིན་ངན་པ་སྤང་བར་གདམས་པ།	482
ཁ་སྤྱོལ་མ་དང་ཉེ་ཆོང་གི་དཔེས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལྟར་སྤང་སྤང་བར་གདམས་པ།	484
གསུམ་པ་བརྟགས་ནས་སྤང་བའི་པན་ཡོན།	487

ཁྲིའུ་བཅུ་པ། འཆད་པ་པོ་སྟོབ་དཔོན་བསྟན་པ།

༥ གཉིས་པ། ཇི་ལྟར་ཐོས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ།	494
དང་པོ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་འཆད་ཚུལ།	494
༼༡༽ ཁྲིའུ་མཆམས་སྟོབ།	494
༼༢༽ སྐབས་དོན་དངོས།	495
དང་པོ་གང་ལ་བཤད་པའི་ཡུལ།	495
གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ།	502
༣༽ གོ་མིམ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ།	502
༼༡༽ དངོས།	502
༼༢༽ དེ་ལྟར་བཤད་པའི་པན་ཡོན།	502
༼༣༽ མ་བཤད་པའི་ཉེས་དམིགས།	507

ཁ་དེ་གང་བཤད་པ།	514
༡༡༽ སྤྱི།	514
༡༢༽ བྱེ་བྲག	515
ག་དེ་ཚུལ་རི་ལྟར་འཆད་པ།	519
༡༡༽ མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བ།	519
༡༢༽ མཐུན་ཕྱོགས་བསྐྱབ་པ།	520
ག་སྤྱོད།	520
ཁ་དངོས།	521
༡༽ བསམ་བ་ཕྱན་སྤུང་ཆོགས་བར་བྱ་བ།	521
༢༽ སྤྱོད་བ་ཕྱན་སྤུང་ཆོགས་བར་བྱ་བ།	527
ག་རྒྱུ།	528
ག་སྤུང་བ་ཕན་ཡོན།	530

ཁྲིའུ་བརྩ་གཅིག་པ། ཉན་པ་པོ་སློབ་མ་བསྟན་པ།༽

༥ གཉིས་པ། སྒོ་བ་མས་ཇི་ལྟར་ཉན་ཚུལ།

༡༡༽ མདོར་བསྟན་པ། 536

ཁྲིམས་པར་བཞག་པ། 536

དང་པོ་སྒྲིབ་ཡོན་གྱི་སྒྲིབ་ས་གང་གིས་ཉན་པ་པོ་བསྟན་པ། 536

གཤམ་སྐོར་བསྟན་པ། 536

ཁ། བྱེ་བྱག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། 538

༡༡༽ ཉེས་བ་སྐྱམ་ཅུ་ཙུག་བཤད་པ། 538

༡༣༽ ཡོན་ཏན་སྤུམ་ཅུ་ཙུག་བཤད་པ། 542

གཉིས་པ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཉན། 546

གསུམ་པ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་ཉན་པར་གདམས་པ། 548

ཀུན་དམིགས་ 548

ཁོ་ལྟེན་..... 548

༡༣༽ དངོས། 548

ཀ བསམ་པ་ལྟོ་ཆོག་ས། 548

ཁ རྩུང་བ་ཕུན་ཚོགས། 556

ག རྩུང་ 558

ཁ། དེའི་ཕན་ཡོན། 559

ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ། བཤད་བྱ་ཚེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཆེར་སྤྲོས་པ།

༥ གསུམ་པ། རྩུང་བ་དངོས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ། 574

ཁ། མདོར་བསྟན། 574

ཁ། རྩུང་བ་ར་བཤད། 576

བཤད་བྱ་ཚེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཆེར་སྤྲོས་པ་ལས།

སྤང་བྱ་བྱ་རོལ་པ།

དང་པོ། སྤང་བྱ་བྱ་རོལ་པ། 576

ཁ། མདོར་བསྟན། 576

གཉིས་པ་རྩུང་བཤད་ལ། 577

དང་པོ་སྤྲོས་པ་བྱ། 577

གཉིས་པ་འཛིག་ཆོགས་ཉི་ཤུ།	588
གསུམ་པ་བྲག་ཅུ་ཙ་གཉིས།	590
བཞི་པ་སུམ་བརྒྱ་བྲག་ཅུ།	602
ལྔ་པ་སྡེ་ཆོན་བརྒྱ་གཅིག་ལ།	608
༡༽ མདོར་བསྟན།	608
༢༽ རྒྱས་བཤད།	608
ག༽ བོང་གི་དོན་བསྟུས་ཏེ་དགག་ལ།	617
བྲག་པ་ཉུ་སྡེ་ལྔ་བཤད་ལ།	620
༡༽ མདོར་བསྟན་ལ།	620
༢༽ རྒྱས་པར་བཤད་ལ།	621
༣༽ གངས་ཅན་ལ།	621
༤༽ བྱེ་བྲག་ལ།	651
༥༽ སྤྱོད་པ་ལ།	700
༦༽ གཅེར་བྱ་ལ།	774
༧༽ ཕུར་བྱ་ལ།	808

ཀུན་མཁྱེན་སྒྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནི།

སྒྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་བློ་མེད་འོད་ཟེར་ནི། ལྷོ་ཁ་ག་ནང་དུ་
ཡབ་སྤྲུགས་འཆང་བསྟན་པ་སྤྱང་དང་། དུམ་འབྲོམ་བཟའ་བསོད་
ནམས་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༠༩ རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་
མོ་སྤེལ་ལོར་སྤྱི་བལྟམས། དགྲུང་ལོ་ལྔ་ཙམ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་
བསྐྱབས་པས་ཆོགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགྲུང་ལོ་བདུན་ནས་བཟུང་
ལོ་འགའ་ཤས་ཀྱི་རིང་ཡབ་ཕུར་པ་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་ཕྱག་བཞེས་
དང་སྒྲན་ཅིས་སོགས་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་འགའ་བྱང་ཚུབ་པར་
མང་ད། བཅུ་གཉིས་པར་བསམ་ཡས་སུ་མཁན་པོ་བསམ་འབྲུབ་
རིན་ཆེན་ལས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་མཆན་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོ་གྲོས་སུ་
གསོལ། དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་བཟང་རིན། བཅན་དགོན་པ། ལྷ་བྱང་
པ་ཆོས་དཔལ་རྒྱལ་མཆན། ཆོས་གྲགས་གཉིས་པར་གྲགས་པ་
གཞོན་ནུ་རིན་ཆེན། སྟོ་གྲོས་བཏན་པ། ཆོས་རྗེ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ། རྒྱག་

གསེབ་རིན་པོ་ཆེ། ས་སྐྱའི་སྤྲུལ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། སྤྲུལ་ཁྲི་ཕུ་པ་
སོགས་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་བརྩུ་ཕྱག་གཉིས་
ལྟག་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཏེ། བོད་ཡུལ་དུ་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་
མན་ངག་བཅས་པ་དང་། སུན་མོང་ཤེས་བྱའི་རིག་གནས་པལ་ཆེར་
གསན་ཅིང་སློང་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད། ལྟག་པར་དུ་རིག་འཛིན་
ཀུ་ལྷ་རྩ་ཇའི་བྱང་ནས་གསང་སྤྱགས་སྤྲ་འགྱུར་གྱི་གདམས་པ་
མཐའ་དག་ཉམས་ཁིད་དུ་གསན་ནས་བྱ་བལ་ཀུན་སྤངས་ཁོ་ནས།
མཆིམས་ཕུ་ལ་སོགས་དབེན་གནས་དག་དུ་ཟས་གོས་སོགས་
ཀྱིས་མཐུན་སྦྲེན་དམན་ཀྱང་དདུལ་ཚུའི་བརྩུད་ལེན་དང་། སྤྱེ་མོ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེས་གོས་གདན་གཉིས་ཀྱི་གོ་བཅད་དེ་བཞུགས་པ་སོགས་
དཀའ་སྤྱད་དག་པོའི་སློན་ནས་སྐྱབ་པ་ཉམས་བཞེས་སྟོང་པོར་མཛད་
པས། སྤྲུལ་དང་ལྟག་པའི་སྤྲ་དུ་མས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། སྐྱབ་
པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། གངས་རི་ཐོད་དཀར་སོགས་
ནས་སྐལ་ལྡན་སློབ་མ་མང་པོར་ཟབ་ཆོས་འདོམས་པ་དང་། མཛོད་

བདུན་སོགས་མ་འོངས་གདུལ་བྱའི་བྱ་རྩལ་ལ། ལྷའི་སྤྱ་ཁང་
གིས་མཆོན་པའི་རྟེན་གསུམ་ཉམས་པ་རྣམས་གསོ་བ་སོགས་ལའོང་
ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱེདས་པར་མཛད།
གཞན་ཡང་གདུལ་བར་དཀའ་བའི་སློ་མོན་དག་ཕྱི་ག་མི་ཤེས་པ་
དང་། མོན་བྱམ་ཐང་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་མི་གྲགས་པ་རྣམས་
སྤུང་། བཙེ་བ་ཆེན་པོས་དག་བཅུའི་ལམ་ལ་བཀོད་ཅིང་། མཐར་
དགྲུང་ལོ་ང་བྱུག་བཞེས་པ་ཚུ་མོ་ཡོས་ ༡༣༩༣ ལོ་རྒྱལ་ལྷའི་ཆོས་
བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་མཆིམས་སུ་རུ་ངོ་མཆར་བའི་ཆོ་འབྲུལ་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་པ་དང་བཅས་ཞི་བར་གཤེགས་སོ།།

ཞལ་སློབ་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱས་བཟོད་པ། ལྷ་མ་ཨོ་རྒྱན་པ། མཁན་ཆེན་
དག་འདུན་རྒྱལ་མཆོན། ལྷ་མ་སློས་གོང་བ་སོགས་དང་། ལེགས་
པར་བཤད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་མཛོད་བདུན་དང་། ངལ་གསོ་
སྒྲོར་གསུམ། རང་གྲོལ་སྒྲོར་གསུམ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་།།

༡༡། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་
རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་གི་འགྲེལ་པ་བརྒྱ་དཀར་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་
ཆའི་མཛོད་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན། བྱ་བ་ཚུལ་པའི་
ཕྱག་། གཞུང་གི་དོན། མཐུག་གི་དོན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ།

༡༡། །ཀྱ་གར་སྐད་དུ། མ་རྩ་ཡུན་ཟུབ་དེ་ཤ་ལྷ་སྤྱ་ཅི་རྩ་རྩ་
གོ་ཏེ་བྱུ་རྩ་རྩ་ཀ་རྩ་ལ། བོད་སྐད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་
གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་གི་འགྲེལ་པ་བརྒྱ་
དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ།

གཉིས་པ་བྱ་བ་ཚུལ་པའི་ཕྱག་།

འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ།།

གང་གི་ཞལ་བཟངས་ལྟ་བུ་བས་མི་ངོམས་གོ་སར་འཇུག་པའི་མདངས་བཟང་ཞིང་།
 མཆོན་དཔེའི་གཟི་ལོད་ཟེའུ་འབྱུགས་ལ་བས་འགྲོ་ཀུན་མིག་གི་བདུད་ཅིར་གྱུར།
 ཐུགས་རྗེའི་འདབ་མ་ཀུན་ནས་དཀྱིས་རིངས་འཛིག་ཏེན་གསུམ་གྱི་ཁོངས་བྱུང་བའི།
 ཐུབ་དབང་བསྐྱེད་ཀྱང་པའི་ཞབས་བད་དེ་རིང་བདག་སྒྲོའི་ཡིད་མཆོར་སྦྱོངས།

སྐྱུ་གསུམ་ཡོན་ཏན་ཆ་གས་གང་བས་མཐུན་བཅེའི་རྣམ་འགྲོས་རབ་བརྟན་ཞིང་།
 ཐུགས་རྗེའི་རྟ་བདུན་ལྷགས་ཀྱིས་བསྦྱོད་པས་འགྲོ་ཀུན་དགོ་ལེགས་ཉིན་མོར་བྱེད།
 དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་དྲུ་བ་འབྱེད་པས་མ་རིག་ཐུན་བ་རབ་སེལ་ཞིང་།
 ས་གསུམ་མཐར་ལམ་བསྐྱོད་འབྱེད་པས་བདག་སྒྲོའི་འདབ་སྟོང་རྒྱས་བར་མཛོད།

ཇི་སྟེང་ཇི་བཞིན་དོན་ཀུན་གཟིགས་པས་མཐུན་བཅེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་གང་ཞིང་།
 འགྲོ་ཀུན་མཆོན་མའི་ཐུན་བ་སེལ་བས་སྒྲོ་བྲོས་ཀྱུ་རྩའི་གཉིན་དུ་གྱུར།
 སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་བ་བ་མེད་པས་ཆོས་དབྱེངས་མཁའ་ལ་མཛེས་བ་གང་།
 འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཏུ་བསྐྱར་བཅས་ཏེ་ཀུན་ནས་དགོ་བའི་གཙུག་གིས་མཆོད།

ཆོས་ཚུལ་གི་སར་བསྐྱེད་མཆོ་གླིང་ལས།
ཤིན་ཏུ་མདངས་བཟ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་དོན།
གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ནི།
ཡིད་བཞིན་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསལ་བར་བྱ།

དེ་ལ་གང་གི་ཆེ་མཉམ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་མཛད་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དེ། ཉི་མ་ཤར་བ་ན་བསྒྲིེ་རྒྱས་པ་བཞིན།
འདིར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་མི་མཛད་ཏུ་མཆོག་གི་སྦྱལ་པས་
མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལས། གླིང་བཞི་བ་བར་
མའི་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དག་གི་སྦྱང་པོ་
ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསལ་བར་
བསྟན་པ་ནི། མདོ་དང་། རྒྱུད་དང་། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཏེ།
དེ་དག་གི་ཆོག་དོན་བསྐྱེད་ཁེང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་རྣམས་གཅིག་
ཏུ་བསྐྱེམས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཁེང་གོ་སླ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོག་ཉུང་

དུས་ཟེན་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མན་ངག་གི་བསྟན་
བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་བརྒྱུ་པར་འདོད་ནས།

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། བསྟན་བཅོས་རྩམ་པ་ལ་འབྲུག་པའི་
ཡན་ལག །བརྒྱུ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས། མཐུག་ཡོངས་
སྤྱོད་གས་པའི་བྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཆོད་པར་བཞུགས་པ།
བརྒྱུ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས། དང་པོ།

དང་པོ་བྱ་བ་འཆའ་བ་ནི།

བྱ་གས་རྩེའི་མཁའ་དབྱིངས་འོད་གསལ་དག་པ་ལ།

མཁའ་བཅའ་དཀྱིལ་འཁོར་གང་བས་མཛེས་བྱས་ཤིང་།

མཁའ་ཡས་སྤྱོད་གཉིས་འོད་སྟེར་རོལ་བ་ཅན།

ཕན་བདེའི་འོད་སྟེར་འཕྲོ་ལ་བྱ་བ་འཆའ་ལོ།

དེ་ལ་ཆོག་སྤྱོད་བཅའ་པ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོས་སྟོན་འདས་
རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་
བསྟན་པ་ལྟེ། གསུགས་ཅན་གྱི་རྒྱ་དུ་ལེགས་པར་བཞུགས་པ།

ཞི་བའི་ཐུགས་རྗེ་དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ལྟར་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་ཆོས་སྐྱའི་ངང་ལས།
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པའི་མཁུན་རབ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་ཏུ་བཅེ་བའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོས་ཐུགས་ཀྱི་
 མཐར་ཁུབ་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གང་བའི་ཐ་སྙད་དུ་ལེགས་པར་
 བརྗོད་དེ། སྟོན་ཀའི་ལྷ་བ་རྒྱས་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུའི་
 ཉེན་ཆོས་ཀྱིས་མངོས་པར་བྱས་པ་ནི་ཉེན་གཞི་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་
 པའི་སྐྱ་སྟེ་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་འབར་བ་ཅེག་ཡིན་པ་
 (1)དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་མོས་པ་དང་
 སྐལ་བ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་སྤང་བ་ནི། ཆོད་མེད་མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱེ་དགུ་
 རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བའི་རོལ་པར་ཤར་བ་
 གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལས་གནས་སྐབས་པན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ནི་
 བདེའི་དོན་གཉིས་བསྐྱབས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ཁུབ་པར་

(1) རྗེ་དགེ་ལའ་མ། ༡༧-༡ རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།

འགོ་བ་ནི་པན་བདེའི་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བ་སྟེ། སྐྱ་གསུམ་མཛད་པ་དང་
བཅས་པའི་རང་བཞིན་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

འདིས་ནི་བསྟན་བཅས་འདིའི་རྟོ་རྟེའི་གནས་བཟོད་བྱ་ཟབ་ཅིང་
རྒྱ་ཆེ་བ་ཀུན་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་སྐྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་
ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། ལམ་སྐྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་ཆེན་
པོ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱ་གསུམ་དབྱེར་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ངོས་བཟུང་
བའོ། །དེ་ལྟར་བཟོད་བྱ་དང་མཐུན་པའི་མཆོད་པར་བཟོད་པས།
བསྟན་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་། རྩིས་པ་མཐར་ཐྱིན་པ་
དང་། སློ་གྲོས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བར་དུ་གཙོད་པ་ནི་བ་དང་།
རང་ཉིད་དམ་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་དགོས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་བཅས་པར་དམ་བཅའ་བ།

དེ་ནས་བཅས་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།

སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉིར་བྱ་བ།

ཐར་པའི་མཆོག་སྟེ་དེ་ཉིད་སྐྱུང་པའི་ཐབས།

ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ཞིག །

དེར་སང་བདག་གིས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱ།

དམ་པ་རྣམས་ནི་བསྟན་བཅས་ཚུལ་པ་ན་ཐོག་མར་མཆོད་པར་
བརྗོད་དེ། བར་ཆད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་མཐར་ཕྱིན་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅུལ་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ནི་ཅུང་ཟད་
བྱ་དགའ་བ་དང་། ཆོག་དོན་གྱི་གནས་བརྒྱུད་བས་སྦྱིད་ལུག་པ་དང་།
གཞན་གྱིས་འཆོ་བ་དང་། རང་གི་སྦྱོང་ལ་མཐོང་ནས་བར་མ་དོར་
འདོར་བར་སེམས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལ་
བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་སྦྱོ་བོ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་⁽²⁾བཟང་
པོ་སྟེ། དེ་དག་གིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མཆོག་ཐར་པ་ཡིན་ལ། དེ་
བསྐྱུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཅེ་མོ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་
རབ་ཏུ་བཟང་པོ་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་
བཅའ་བ་ཡིན་ནོ།

(2) རྗེ་དགེ་ལུ་མ། ༡ ཀ-༡ རྒྱལ་བ། ་

འདིས་ནི་འདིའི་དགོས་འབྲེལ་⁽³⁾ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཉིད་
 དེ། སྐྱེས་བུ་སློ་གོས་ཅན་དག་གང་ལ་འཇུག་པ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་
 དང་། དགོས་པ་དང་། ཉིང་དགོས་དང་། འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་⁽⁴⁾ཡོད་
 སྟེ་ནས་ལེགས་པར་རྟོག་ཅིང་། དེ་དག་མཐོང་ནས་ལེགས་པར་
 འཇུག་པའི་སྒྲིབ་འདིར་བརྗོད་པ། ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་
⁽⁵⁾ཀྱི་བྱུང་པར་གང་ཞིག །འཁོར་བ་སྤང་ཞིང་ཐར་པ་བསྐྱབ་པར་
 འདོད་པས་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྟོམ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་
 པ་ནི་འདིས་⁽⁶⁾བརྗོད་པར་བྱ་བའོ། །དེའི་རང་བཞིན་ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་
 གཉིས་ལས། ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པའི་
 ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ནི་དགོས་པའོ། །ཞུགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་

(3) རྟོག་པར་མ། ༡ ཀ-༡ རྟོག་པར་འབྲེལ།

(4) རྟོག་པར་མ། ༡ ཀ-༡ འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་དགོས་པ།

(5) རྟོག་པར་མ། ༡ ཀ-༩ རྟོག་པར་མ།

(6) རྟོག་པར་མ། ༡ ཀ-༩ རྟོག་པར་མ།

ཆུབ་འབྲུག་པ་ནི་དགོས་པའི་དགོས་པ་སྟེ་ཉིང་དགོས་སོ། །བརྗོད་བྱ་
 དང་རྗོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་བཞིན་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་
 བྱ་འབྲུག་པ་སྟེ་དེ་དག་གྲུང་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་འབྲུང་བའི་
 ཕྱིར་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་འབྲུང་བ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །དེ་དག་གིས་བསྟན་
 བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་པ་བཅས་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་ལ། འཁོར་བའི་རང་
 བཞིན་སྤང་བྱར་བསྟན་པ་དང་། སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་
 སྤང་བྱར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤང་ཆོད་འཛིག་རྟེན་གྱི་བཀོད་
 པ་དང་། དེ་དག་གི་བདེ་སྤྱད་སྤང་ཆུང་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
 གཞི་གང་ལས་སྤང་བ་དང་། གང་སྤང་བའི་འཛིག་རྟེན་གཉིས། དང་
 པོ་ལ་གཞི་ཆོས་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་རི་ལྟར་སྤང་ཆུང་
 གཉིས། དང་པོ།

ད་ནི་འཇུག་ལུལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་⁽⁷⁾བསྟན་པར་བྱ་སྟེ།
འཁོར་བའི་རང་བཞིན་སྤང་བྱར་བསྟན་པ་དང་། སྤང་ན་ལས་འདས་

(7) རྩོད་གོ་བར་མ། ༡༡-༤ རྒྱལ། །

པའི་རང་བཞིན་སྤང་བྱར་བསྟན་པ་གཉིས་ནི་འདིའི་ལུས་རྒྱུ་པར་
གཞག་པ་རྒྱུ་འདི་གནས་སོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་འབྱུང་པའི་འཁོར་བ་
གང་ལས་འབྱུང་པའི་གཞི་ཉིད་དང་པོར་བཤད་པ།

ཐོག་མའི་འོད་གསལ་བདེ་གསལ་གསལ་སྤྱི་པོ་ཉིད།

དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་རང་བཞིན་འདུས་མ་བྱས།

ཡེ་ནས་རྒྱུ་དག་ཉི་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིས།⁽⁸⁾

མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གཡོས་པས་ན། སེམས་ཅན་རྒྱུས་
འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །གཞི་དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟེན་གཞི་
རྒྱུ་མཁའ་ལྟར་གདོད་མ་ནས་སྤྱི་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་
མེད་པ། ཉི་མཁའ་འོད་གསལ་ཞིང་ལྟན་གྱིས་བྱམ་པ་སྟེ། ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་གནས་པས་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ། སྤྱི་པོ་ཉིད་མཁའ་
ལས་འདས་པས་ངང་གིས་འོད་གསལ་བ། སྤྱི་པོ་ཉིད་ཡེ་ལོས་འདུ་
འབྱུང་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་གནས་པས་བདེ་བར་གསལ་གསལ་པའི་

(8) རྩོད་གྲོ་བར་མ། ༡༧-༡ རྩ་༡༥༡

སྒྲིང་པོ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྟེན་པའི་གནས་ལུགས་
 རོན་ཀྱི་ཀྱན་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ཡེ་ནས་རྣམ་
 དག་ཆེན་པོར་གནས་པའོ།

དེ་ཡང་འཁོར་བའི་ཆོས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྟེན་པ་
 མེད་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ནི། ཉི་མཁའ་འོས་ན་སྤྱིན་ཕྱང་བརྟེན་པ་
 ལྟར། གཞི་ལ་མ་རེག་མ་འབྱར་ལ་དེའི་ངང་ལ་གནས་པ་སྟེ། རོན་
 ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མ་བྱུང་བཞིན་དུ་བརྟེན་
 པར་སྤྱང་བ་ནི་བཏགས་པ་⁽⁹⁾སྟེ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱོད་མ་ལས།

ས་ནི་ཚུ་ལ་ཚུ་རྒྱུང་ལ། །རྒྱུང་ནི་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་
 གནས། །མཁའ་ནི་རྒྱུང་དང་ཚུ་དག་དང་། །⁽¹⁰⁾ས་ཡི་ཁམས་ལ་
 གནས་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས། །ལས་

(9) ཐེ་དགོ་པར་མ། ཀྲ-༩ །རྒྱུང་ལས་བཏགས་པ། །

(10) ཐེ་དགོ་པར་མ། ཀྲ-༩ །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དེ་དག་རྣམས། །

དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་བརྟེན། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་བཞིན་
མིན། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་གནས། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་
བྱེད་ནི། །སེམས་གྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས། །སེམས་གྱི་རང་བཞིན་
ཆོས་རྣམས་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཉི་མ་
དང་ཟེར་ལྟར་དབྱེར་མེད་ཏུ་བརྟེན་ཏེ་ཡོ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་
གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་
འཆད་པས་འདིར་མི་སྒྲོའོ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་སྣང་ཚུལ་ལ། ཇི་ལྟར་སྣང་ཚུལ་དངོས། དེའི་རང་
བཞིན་བརྟག་ཅིང་ཤེས་པར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བག་
ཆགས་གསུམ་གྱི་སྣང་བ་འབྱུང་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ། དེ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ།

གཞི་དེ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས།

མ་རིག་ཀུན་བརྟགས་སྒྲོ་བུར་སྦྱིབ་པའི་སྦྱིན།

གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལངས་བས།།

ཡུལ་དང་དོན་དང་ལུས་སུ་བག་ཆགས་ཏེ།།

རིག་པའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་སྤྲིང་པོ་བསྐྱབས།།

ཐོག་མའི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་
གྱི་རང་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་མ་རིག་པ་རང་ཆས་གསལ་རུས་
གྱི་རྣམ་པར་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ཨ་རྒྱུར་⁽¹¹⁾བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་བག་
ལ་ཉལ་ལངས་པ་ནི་སྒྲོ་བྱུང་གྱིས་སྐྱིབ་པ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་སྤྲིང་དུ་
སེམས་གྱི་བག་ཆགས་གསུམ་གཞག་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་ཡུལ་དང་། དེ་དག་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དོན་དང་།
རང་གི་ལུས་སུ་མེད་བཞིན་སྤང་བའི་བག་ཆགས་པས་གདོད་མའི་
གཞི་དང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་སྤྲིང་པོ་ལ་མེ་ལོང་གི་སྤྲིང་དུ་
རྩལ་ཆགས་པ་སྤྲིང་བསྐྱབས་ཏེ་འཁོར་བ་འདྲིར་འབྲུམས་པ་ནི།

སྤྲིང་ལུས་དུ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས།

(11) ཐེ་དགོ་པར་མ། ༩ ཀ-༡ ༼གྱིས་རྒྱ༽

ཨི་མ་རྟོ་བདེ་གཤེགས་སྦྱང་པོ་ལས། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལས་
 གྱིས་སྦྱུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྦྱིབ་པའི་དཔེ་ནི།
 རི་ལྷར་སྦྱིན་གྱིས་མཁའ་དབྱིངས་ཉི་བསྦྱིབས་བཞིན། །
 ཡོན་ཏན་མི་མཛོན་འབྱུང་སྤང་བདེ་སྤྱད་སྤང་། །

གདོད་མ་ནས་འོད་གསལ་བའི་དབྱིངས་ནས་མཁའ་ལྷ་བྱའི་ངང་ནས་
 ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ལྷར་སྦྱིན་གྲུབ་ཏུ་ཡེ་ནས་གནས་ཀྱང་སློ་བུར་གྱི་སྦྱིབ་
 པ་སྦྱིན་དང་འབྲ་བས་བསྦྱིབས་པའི་ཕྱིར། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 རྒྱ་དང་གཟུགས་སྤྱུ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་དག་སོ་སོ་སྦྱེ་
 བའི་གནས་སྐབས་ན་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་སྤང་གི་བདེ་སྤྱད་སྤང་
 ཆོགས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྦྱིན་བྱང་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞིང་། སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བུ་
 བྱང་བ་སློ་བུར་བ་ཡིན་ཏེ། **རྣམ་འབྲེལ་ལས།**

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། ⁽¹²⁾ །སྦྱིབ་པ་རྣམས་ནི་སློ་

(12) རྩི་དགོ་པར་མ། ༩༡-༩ །འོད་གསལ་བ། ་།

བྱར་བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཞེས།

སྤྱོད་ལས་ཆར་བྱུང་ལོ་རྟོག་འཕེལ་བ་བཞིན།།

མ་དེག་གཟུང་འཛིན་སེམས་སྤྱོད་རབ་གཡོས་པས།།

དགེ་སྤྱིག་ལས་ཀྱི་ཆར་བབས་དེས་བསྐྱེད་པའི།།

འབྲས་བྱ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ནོ།།

ཆར་སྤྱོད་དག་ནི་ནམ་མཁར་གཡོ་བ་དང་། ཆར་བབས་བ་དང་། ལོ་
རྟོག་འཕེལ་བའི་རྒྱར་བྱུང་བ་ལྟར། སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་
དག་པའི་རང་ལས་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཞེན་བ་གཡོས་
ཏེ། འཁོར་བར་འདུ་བྱེད་པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
གངས་རབ་ཏུ་མང་པོ་བསགས་པ་ལས། ཁམས་གསུམ་རིགས་བྱུག་
གི་སྒྲིང་བ་སོ་སོ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་། བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་
ལོ་རྟོག་རྣམ་པར་འཕེལ་བས་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར་
བཞིན་དེ། **དབྱུ་མ་རིན་པོ་ཆའི་སྤང་བ་ལས།**

འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ལྟ་

བྱར་ཕན་ཚུན་དུ། །རྩུ་ཅན་⁽¹³⁾འདི་ནི་འཁོར་བར་འདོད། །ཅེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། སྤང་བ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དངོས་
བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
བསྟན་བཤད་བསྟུ་གསུམ། དང་པོ།

དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ན་བག་ཆགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་
བསྟན་པ་ནི།

འབྲུལ་སྤང་ངེ་སྟེད་བག་ཆགས་གསུམ་ཉིད་ལས།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ཡུལ་གྱི་བག་ཆགས་སྟོད་གྱི་འདིག་རྟེན་དང་།།

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔའོ།།

ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཀུན་གཞི་
ལ་བཞག་པས་སྤང་བ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྤང་སྟེ། ཡུལ་གྱི་

(13) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༤༧-༡ །རྩུ་རྩུན།

བག་ཆགས་ཀྱིས་བྱི་རོལ་སྟོད་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་གཟུགས་
 དང་། སྤྲ་དང་། ཅི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་སྟེ། བྱི་ནང་གང་ནའང་མེད་
 གྲང་བྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ལྟར་སྤྲང་བ། སེམས་ལ་ཤར་ནས་དེ་དག་
 ལ་དོན་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ་དགག་སྐྱབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་
 བྱེད་དོ། །ཞེན་ཡུལ་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱི་རོལ་དུ་རྟོག་པ་
 བྱི་གཟུང་བའི་རྟོག་པའོ། །སྤྲ་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ནང་གི་
 བདག་ཉིད་⁽¹⁴⁾སེམས་སུ་སྤྲང་བ་ནི།

དོན་གྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་།

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དགོ་སྤྱིག་ལས་རྣམས་སོ།

བག་ཆགས་སྤྲ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས། ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལས་མཆེད་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་། དབང་པོའི་ཡུལ་རེག་པའི་རྗེས་སུ་ཡིད་
 ཤེས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི་འཛིན་

(14) གླེ་དགོ་པར་མ། ༡༩-༥ ༼བདག་འཛིན། ༽

བའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་རྟོག་པ་ནི་འཛིན་བའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པའོ།།

ཅིའི་སྤྱིར་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གྲུན་གཞི་⁽¹⁵⁾བག་ཆགས་
གྱི་ས་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་མ་རིག་པ། རྣམ་པ་སྣང་ཡུལ་གང་དང་ཡང་
མ་འབྲེལ་བའི་རྟོག་མེད་ཅམ་དུ་གནས་པས་གཟུགས་མེད་པའི་
བག་ཆགས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ངང་ལས་གསལ་དྲངས་རིག་
བའི་ཆ་ཅམ་ཡུལ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི་གྲུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་སྟེ། གཟུགས་གྱི་བག་ཆགས་འཛིན་ཅིང་དེ་ལས་མཆེད་པ་སྟོ་
ལྗེའི་རྣམ་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱང་གཟུགས་གྱི་ས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
བག་ཆགས་འཛིན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་ཡིད་ཤེས་
གཉིས་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་བག་ཆགས་འཛིན་ཏེ། ཆོགས་བརྒྱད་
པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་ཡུལ་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། རྟོག་བཅས་
གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འཛིན་པའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་

(15) གྲེ་དགོ་པར་མ། ༤༧-༥ ། གྲུན་གཞིའི་དེ།

བརྟེན་པ་ནི་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་ཏེ་བསགས་པའི་དགོ་བ་བསོད་
ནམས་ཆ་མ་ཐུན་དང་། མི་དགོ་བ་རྣམས་ནི་སེམས་ལ་བག་ཆགས་
པ་གསེར་དང་གཡའ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །སེམས་དང་
སེམས་བྱང་འབྲུག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱ་བ་ནི་དབྱ་མའི་དོན་རྟོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་རྣམ་ཤེས་དག་ཉི་བར་བརྟེན་པ།

ལུས་ཀྱི་བག་ཆགས་འགོ་དྲུག་སོ་སོའི་གཟུགས།།

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་གོ།

ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་ལུས་སྣ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བས་བདག་
གི་ལུས་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། ཐ་ན་མི་ལམ་དུའང་ཆུ་དང་མེ་དང་
གཡང་ས་དང་དག་དང་བྱི་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ན་རང་གི་ལུས་ལ་
གཞོད་པར་མཐོང་ནས་འགྲོས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་པར་སྒྲུང་
བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་དུ་མ་འདུས་
པའི་ཆོགས་པ་ལ་ལུས་ཞེས་བཏགས་ཏེ། འབྲལ་ཅིང་ཤལ་དུ་ལུས་
བས་ཀྱང་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །ལྟ་རྣམས་ལ་ཤལ་དུ་ལུས་པ་མེད་ཀྱང་

དེ་དང་འབྲལ་བའི་ཆ་ནས་ལུས་ཞེས་བརྗོད་དོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུན།

ལུས་དང་དོན་དང་ཡུལ་དུ་སོ་སོར་སྤང་བ་ཅི་ཡིན། ཡང་ན་
ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་སྤང་བས་ཆོག་མོད། ཡང་ན་དོན་དང་ལུས་རྒྱང་
བར་སྤང་བས་ཆོག་མོད་སྟེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་སྤང་བའི་འཐད་
པ་འགོད་པ།

དེ་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་སྤྲེང་དུ་བག་ཆགས་གསུམ།

ཐོག་མེད་དུས་ནས་བཞག་པ་དེ་གོམས་པས།

ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན།

ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པས། དེའི་དབང་
གིས་སྤང་ཚུལ་ལ་ཡང་སྤང་བ་གསུམ་ཤར་བ་ནི། ས་སོན་ཐ་དད་པ་
གསུམ་ལས་སྟུ་བྱ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་དང་གང་དུ་
སྤྲེས་ཀྱང་བག་ཆགས་མ་ཐད་ཀྱི་རིང་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ནི་མི་ལས་ཀྱི་
ལུས་དང་སེམས་དང་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་བཞིན་ཏེ། སྤྲོན་གྱི་བག་ཆགས་

གྱི་ཐ་དད་པ་ནི། རོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་ཆེ་རབས་སྒྲ་
མ་རྣམས་བསྐྱེད་ལ། དེའི་རྒྱན་གོམས་པས་ཆེ་འདི་བསྐྱེད་ཅིང་། ཉིན་
བར་གྱིས་མི་ལམ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆེ་འདི་བག་ཆགས་གྱི་རྒྱན་ལས་
སྤྱི་མའི་ལུས་དང་དོན་དང་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ།

ཚུལ་འདི་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་དུ།

རྣམ་གསུམ་རྣམ་གསུམ་སྒྲ་བ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་བཞག་པས། སྒྲ་བ་
མི་འདྲ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྒྲ་བ་ཅན་ཡིན་ཞེས་མགོན་པོ་བྱམས་
པས་བསྟན་ཏོ།

གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་དགག་པ།

དནེ་མང་དུ་ཐོས་པའི་མིག་དང་བྲལ་ཞིང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཚུལ་
ལས་རིང་བ་གཞུ་ལུམས་ཅན་དག་གི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི།

མི་ཤེས་པ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ལོ།

སྒྲ་བ་རྣམ་གསུམ་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་མིངས།

སྒྲིན་མང་པན་ཚུན་འཆོལ་ཞིང་ཏུ་ཅང་ཐམ།།

སྒྲིང་བྱེད་དག་གི་ལྷན་པ་ལྟན་པ་དེ་སྒྲིང་ས་ཤིག།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་དག་སྒྲིང་སྒྲིང་འཁོར་འདས་ཕྱི་ནང་
སྒྲིང་བཅུད་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན་ཞེས་མངོན་སྟོན་དང་
བཅས་ནས་སྒྲིང་ས་སྒྲིང་ས་པོ་ལྟན་པ་རྒྱུ་བར་སྒྲིང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལས་སྒྲིང་བ་རྣམས་གསུམ་གསུམ་པོའི་དོན་ཡང་
མ་གོ་སྟེ། སེམས་སྒྲིང་བ་ཆགས་པ་ཞེས་པ་དག་སེམས་ཡིན་གྱི།
ལྷན་པ་དང་ལྷན་པ་དྲུག་ལྟར་ཆགས་པ་དག་སེམས་གཤམ་ཡིན།

དེ་ལྟར་སྒྲིན་རབ་ཏུ་མང་སྟེ། ལྷན་པ་དང་སྒྲིང་བ་མིག་གིས་བལྟར་
ཡོད་ཅིང་རེག་གཟུགས་སྒྲིང་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་
བཤམ། སེམས་བཞིན་དུ་ལྷན་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་མཐོང་ཐོས་སྒྲིང་
རྒྱུ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་མཐོང་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཅིག་སངས་རྒྱས་
པའི་ངན་སོང་དུ་སོང་དུས་དེ་ལ་སྒྲིང་བ་ཀྱན་དེར་འགྱུར་བ་དང་།

མང་པོ་སྒྲིང་ཡུལ་གཅིག་པས་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲིང་
བ་ནམས་ཞིག་པར་གྱུར་པ་ན་སེམས་དེར་འགྱུར་བ་དང་། ས་ཚུ་མེ་
རྒྱུང་སེམས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་ཐུ་སྟེགས་རིག་བྱེད་པ་དག་གི་
ཕྱོགས་ལ་བསྐྱེད་པར་རིགས་སོ།།

ཕན་ཚུན་འཆོལ་ཏེ་རང་གི་ཡུལ་རིག་པ་ལྟར་ཡུལ་བེམ་པོས་
གྱུར་རང་རིག་པར་ཐལ་ཞིང་རང་གི་སེམས་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པར་
འགྱུར་ཏེ་སྒྲིང་བ་ཕྱི་རོལ་ན་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིང་བ་རང་གི་
ནང་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་སེམས་ནང་ན་གསལ་རིག་ཏུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྒྲིང་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་དང་། རང་རིག་ནང་ན་ཡོད་
པ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྒྲིང་བ་མི་རིགས་ཏེ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ཆ་གཉིས་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ་རང་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་ནས་རང་གི་སེམས་ས་
ཕྱོགས་འདིར་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲིང་བ་འདི་རང་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་
ནས་ཕྱོགས་འདིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ནང་ཕྱོགས་འདིའི་

སྒྲིབ་བ་ས་སྤྱོགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། རང་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱིན་དུས་སྒྲིབ་བ་འདི་ཡང་དེར་འཕོ་བར་
 ཐལ་ཏེ་འདི་རང་གི་སེམས་ཡིན་ལ། སེམས་དེ་རང་གི་རྗེས་སུ་
 འགོ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ན་གཞན་དུ་བྱིན་དུས་རང་གི་
 སེམས་སྤྱོགས་འདིར་ལུས་པར་ཐལ་ཏེ་སྒྲིབ་བ་འདི་འདུག་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པ་སྦྱོན་གྱི་རྣམ་གངས་རབ་རྟུ་མང་བའི་བྱིར་
 སྦྱོར་བྱེད་དེ་བ་སྤང་རྗེ་ལྟར་སྒྲུབ་ལ་སོས་པ་མེད་པ་དག་གི་ལུགས་
 ངན་རབ་རྟུ་སྤང་བར་བྱའོ།

གང་སྒྲིབ་དེ་འདྲའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། གྱེ་རྒྱལ་བའི་
 སྤྱུང་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་པ་དང་།
 བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དཀྱུགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་རབ་རྟུ་སྒྲིབ་བ་
 འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་སེམས་མ་ཡིན་ནམ་
 ཞེན་སྤྱུང་བ། དེ་ནི་སྒྲིབ་བ་དང་སྒྲིབ་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་སྒྲིབ་བ་སེམས་ཡིན་ཞེས་གོ་བར་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་དུ་འཛིན་

བ་རང་གི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་སེམས་ཡིན་པ་སྒྲང་
 བསྟན་པས་ཕྱི་རོལ་ེ་སོག་པ་⁽¹⁶⁾ཞིག་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉན་ཐོས་
 ལ་སོགས་པའི་ལུགས་འགོག་པ་ལ་དགོངས་གྱི། རིམ་སོགས་པའི་
 སེམས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན། རིམ་སྟེང་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་རྟོག་
 པའི་ཞེན་སྣང་སེམས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ།

དེས་ན་སྣང་ཡུལ་རིམ་སོགས་པ་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
 ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པར་གྱུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དོན་ཡོད་པ་སྣང་འགྱུར་རོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཡོད་པས་
 ཕྱི་རོལ་རག་པར་སྣང་བ་རྩལ་ཕན་ལ་སོགས་པར་གཞན་དུ་འཛིན་
 གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་སེམས་ལ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་འབྲུལ་བ་རྟུ་ར་
 ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་སྟར་ཕྱི་ནང་གང་ཡང་མ་ཡིན་གང་དུ་འང་མ་
 གྱུབ་ཀྱང་། མེད་བཞིན་སྣང་བ་གཞི་མེད་ཅ་བ་དང་བུལ་བར་འདོད་
 པས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཅོ། །དེས་ན་སྣང་བ་དང་སྣང་

(16) རྗེ་དགེ་པར་མ། ༥༧-༡ །ལ་སོགས་པ། ༽

ཡུལ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་སྒྲུང་བ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ།
དངོས་དང་། དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་པན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྒྲུང་
གསུམ་སྒྲུ་མ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཤེས་པ་དང་། སྒྲུང་བ་དེ་དག་སེམས་ལ་
རག་ལས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ།

ད་ནི་སྒྲུང་བ་གསུམ་ལས་གཟུང་འཛིན་དུ་བྱེད་པའི་ལས་
བཞུགས་པ་ནི།

འདི་ལྟར་ཡུལ་ལས་གཟུང་བའི་རྣམ་ཏྲོག་དང་།།

དོན་ལས་⁽¹⁷⁾འཛིན་བའི་རྣམ་ཏྲོག་རྣམ་གཉིས་སྒྲུ།།

ལུས་ལས་⁽¹⁸⁾ཏོན་མོངས་གཟེབ་དང་ཏེན་བྱེད་དེ།།

མི་མཁས་བདེན་པར་ཞེན་པས་ཏྲག་ཏུ་འཁོར།།

ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་སྒྲུང་བར་བཟུང་བས་གཟུང་བའི་ཏྲོག་པ་སྒྲེཁིང་།

(17) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༥༧-༩ ༼དོན་ལ། ༽

(18) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༥༧-༩ ༼ལུས་དང་། ༽

ཆོག་ས་བརྒྱད་ནང་ན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་སྤྱིར་འཆར་བ་ན་
 སེམས་ཞེས་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་སྦྱེ་ཞིང་། ལུས་ནི་གཟུང་འདྲིན་དུ་
 སྦྱེ་བའི་རྟོག་དང་བདེ་སྤྱད་གི་གཞོད་པ་མཛོན་པར་སྦྱབ་པའི་གནས་
 གྱེད་དེ། སྤང་བ་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པས་རྟག་ཏུ་སྤིང་པར་
 འབྱུང་ཞིང་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་སྐད་དུ་ཡུལ་འཁོར་སྦྱོང་གིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་
 རྣམས་གང་ལ་རང་བཞིན་འགའ་མེད་དེ། །སྦྱེ་མ་སྤྱིག་རྒྱ་ཐུ་ཡི་ཟླ་
 བ་འབྲ། །མི་མཁས་བདེན་པར་ཞེན་པས་འཆིང་གྱུར་ཏེ། །རྟག་ཏུ་རྩ་
 མཁན་འཕང་ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

ད་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་འཁོར་བ་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་
 ཡང་གཟུང་འདྲིན་དབྱིངས་སུ་མ་རྒྱབ་པ་དེ་སྤིང་དུ་ལས་འབྲས་ལ་
 གཅེས་སྦྱས་སུ་གདམས་པ་ནི།

འདི་དག་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་མེད་ན་ཡང་།

གཟུང་འདྲིན་དབང་གིས་རྟོག་འབྲེལ་སྦྱུ་མར་སྤང་།

དེ་སྤིང་གཟུང་འདྲིན་དབྱིངས་སུ་མ་རྒྱབ་པར།

རྒྱ་ལྟུང་ལས་ཡོད་དེ་ཡི་སྐྱལ་བ་སྟེ།

འདི་སྐར་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འཁོར་བ་
 དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་ལས་མེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་གི་རྒྱ་དང་སྐྱེན་
 གྱི་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་སྐྱེ་
 མ་དང་འབྲེལ་བ་སྐྱང་བས། དེའི་རྒྱ་ལྟུང་སྟེ་སྐྱེད་⁽¹⁹⁾དགོས་ཏེ། གཟུང་
 བ་དང་འཛིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་མཐའ་དག་དབྱིངས་སུ་རུབ་པ་ན་
 ལས་མེད་དེ། རྒྱ་མ་རིག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་མངོན་དུ་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་ལས་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་
 དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཐད་པར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ན། འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལྟུང་⁽²⁰⁾ལས་འབྲེལ་སྐྱང་དོར་དུ་བྱ་བ་གཅེས་
 ཏེ། འཁོར་བའི་འབྲེལ་སྐྱང་སྐྱལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་དེས་⁽²¹⁾བསྐྱེད་

(19) རྟེན་གྱི་ལས་ལ། མཁ-ཉ །དབྱེད། །

(20) རྟེན་གྱི་ལས་ལ། མཁ-ཉ །འབྱུང་བའི་རྒྱ། །

(21) རྟེན་གྱི་ལས་ལ། མཁ-ཉ །འབྲེལ་བ་དེས། །

ནས་རྒྱ་དུ་སྤྱག་བསྐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་དཔེ་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ།

ལས་དེ་ཉིད་གང་གིས་གསོག་ཅིང་བསྐྱེད་ཅེ་ན།

སེམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་སེམས་ཀྱིས་ལས་ཀྱང་བྱེད།

སེམས་ལ་སྤང་ཞིང་སེམས་ཀྱིས་བརྟགས་པས་ན།

འབྲུལ་བའི་སེམས་འདུལ་སྤང་དུ་འབད་བར་མཛོད།

ལས་ནི་རྒྱ་ཀྱང་འབྱུང་གི་⁽²²⁾རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཡས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་⁽²³⁾འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐལ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་དག་གི་ཅ་བ་
བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ལས་རྒྱུར་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱིས་
དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལས་ཀྱང་གསོག་
ཅིང་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་འབྲུལ་སྤང་སྤྱ་ཚོགས་
སྤྱ་སྤང་བ་དག་མི་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟར་རང་གི་སེམས་ལ་སྤང་ཞིང་།

(22) རྩེ་དགོ་པར་མ། མཁ-༥ ༼འབྱུང་བའི༽

(23) རྩེ་དགོ་པར་མ། མཁ-༥ ༼ཉོན་མོངས་པ་ནི༽

སེམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་དུ་བརྟགས་པས་འབྱུང་བ་བརྟུན་མར་
བྱུང་ཉི། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅུགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་
རྣམ་གྲངས་ལས།

སེམས་འདི་ལས་འདུ་བྱེད་པའོ། །འདུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེས་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་པ་རྣམས་འདུ་
བྱེད་དོ། །འདུ་བྱས་པ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྤྱད་
བསྐྱུལ་བ་དང་བར་མ་རྣམས་མངོན་པར་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་སེམས་འདུལ་ཞིང་སྦྱོང་བ་ལ་འབད་བར་
རིགས་པ་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་དེའི་དཔེ་འགོད་ལ།

དེ་ལྟར་འབྱུལ་སྤང་དུ་ཤར་བ་དག་གི་དཔེ་ནི།

དེ་ལྟར་རྟུ་རྟུ་ལྟེ་སྤྱོད་པ་ལས།

སྤྱོད་ཆོགས་སྤང་བ་མི་འབྲེ་ཅི་ཤར་ཡང་།

ཐམས་ཅད་འབྱུལ་པའི་གཟུགས་ཏེ་དོན་ལ་མེད།

འདི་ལྟར་སྟུང་འཕྲུལ་ལ་འཕྲུལ་ས་པ་དག་གིས་ནམ་མཁའ་དང་ས་
གཞི་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ལ་སོགས་པས་གང་བར་
མཐོང་ན་ཡང་། མཐོང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་དེ་དག་ཅེ་མེད་དོ།⁽²⁴⁾ འོན་
ཀྱང་སྒྲུང་བ་ནི་རྩལ་དེས་སེམས་⁽²⁵⁾འབྱུང་བའི་དབང་གིས་སྤྱི་རོལ་
སྒྲ་ཆོགས་པར་ཤར་བ་ཅི་སྟེ་⁽²⁶⁾འབྱུང་སྒྲ་ཁོ་ནའོ། །མེད་བཞིན་དུ་
སྒྲུང་བའི་དཔེ་ཉི་བར་ཅི་བཞོད་པ།⁽²⁷⁾

དེ་བཞིན་སེམས་འབྱུང་བ་ཡིས་སྒྲུང་བ་ཡིས།།

འགོ་དྲུག་འབྱུང་སྒྲུང་མ་ལུས་ངེ་སྟེད་ཀྱང་།།

མེད་སྒྲུང་སྟོང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཤེས་པར་མཐོང་།།

སྒྲུང་སྤིད་སྟོང་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་

(24) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༥༧-༩ ༼མེད་དོ།༽

(25) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༥༧-༩ ༼དེ་རྩལ་དེས་༽

(26) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༥༧-༩ ༼དོ།༽

(27) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༥༧-༩ ༼བཞོད་པ་ནི།༽

རྒྱལ་གྱི་ཆ་སྤྱོད་འཁྱར་གཤམས་པ་ཅེས་དུ་ཡང་བྱི་སྤང་བའི་ཡུལ་
 གཞན་དང་། ཉང་འཛིན་བའི་སེམས་རང་དང་། དེ་ལས་གཞན་བའི་
 ཆོས་གང་དུའང་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གྲོ་བྱར་བའི་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་
 དུ་སྤང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཅིག་ཏུ་ན་ཆང་གིས་སྤྱོས་པ་ན་ས་
 སྤྱོགས་འཁོར་བར་སྤང་ཡང་འཁོར་བ་མེད་པ་བཞིན་ཏེ།

འཕགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་བའི་མདོ་ལས།

རི་ལྟར་མི་དག་ཆང་གིས་སྤྱོས་པ་ན། །ས་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲུལ་སྤྲུལ་
 བྱེད་མོད་གྱི། །ས་ནི་གཡོས་ཤིང་འགྲུལ་བར་གྱུར་པ་མེད། །ཆོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བརྟགས་པའི་བན་ཡོན།

ད་ནི་དོན་བསྐྱུ་བས་མེད་བཞིན་སྤང་བའི་འཁྱུལ་གཞི་གདོད་མའི་
 རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་གདམས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །

ཐོག་མ་གང་ལས་བྱུང་བ་བརྟག་པར་གྱིས།།

དེ་ཡིས་སྤྱད་ན་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཤེས།།

སྲིད་ལས་རྣམ་གྲོལ་བའི་གཤེགས་དབང་པོར་འགྱུར།།

རང་བཞིན་མེད་པའི་འཁོར་བ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་
འབྲ་བ་འདི་ཉིད་དང་པོ་གང་ལས་བྱུང་བའི་དབྱིངས་གདོད་མའི་འོད་
གསལ་སྣང་པོ་ལེགས་པར་བརྟག་པས་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ན།
གཉིས་སྤྱེ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པས་སྲིད་པའི་འཇུག་སྣང་ཆ་
དང་བཅས་པ་ལས་གྲོལ་ཏེ་མངོན་པར་བྱུང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་གདོད་མའི་རང་བཞིན་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ།

འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

ནམ་ཞིག་འཛིག་ཏེན་ཁམས་འདི་བྱུང་བ་དང་། །བྱུང་ནས་
ཞིག་སྟེ་འཛིག་ཏེན་ཁམས་འདི་⁽²⁸⁾མེད། །རི་ལྟར་སྟོན་བཞིན་

(28) རྟེན་གཤེགས་ལ། ༡༡-༡ རྟོན། །

ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། རྩོག་མ་གང་ལས་བྱུང་བ་བརྟག་པར་

གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་

མཛོད་ལས། གཞི་ལས་འཁོར་བའི་བྱ་བ་ཚུལ་བརྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་

དང་པོའི་འགྲེལ་བའོ། །

༄ གཉིས་པ་གང་སྤང་བའི་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་ལ། འདུལ་
བྱེད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་མདོར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་
མི་མཐེད་ཀྱི་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འདུལ་
བྱེད་ཞིང་དང་སྟོན་པར་སྤང་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེ་རྒྱས་པར་
བཤད། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཤིང་དེ་ལ་དད་པའི་པན་ཡོན་བསྟན་
པ་གསུམ། དང་པོ།

དེ་ལྟར་གང་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་ལེགས་པར་རྟོགས་
ནས་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ།
ཇི་སྐད་བཤད་མ་ཐག་ལ།

དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་སྤང་བ་ན།

རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེས་ཞིང་ཁམས་རྣམས་བཀོད་དེ།

འགྲོ་བའི་དོན་ཀྱན་སྦྱབ་ལ་ལོར་བྱ་བཞིན།

སྤོང་ནས་ཞི་བར་རབ་ཏུ་འཕྲོན་པར་མཛད།

དེ་ལྟར་མ་ཇིག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གང་དུ་བྱུང་བ་ན། སངས་

རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཚད་མེད་པའི་ཕྱགས་རྗེ་མངའ་བས་
གཟིགས་ཏེ། ཡོངས་སུ་འདུ་བའི་⁽²⁹⁾ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་བཞོད་
ཅིང་། སྐལ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་དོན་མཛད་པ་ནི་གཡོ་བ་དང་འབད་
པའི་རྩོལ་བ་མེད་པར་ངང་གིས་འབྱུང་སྟེ།

སྲིད་པ་ནས་ཞི་བར་འབྲེན་པའི་སྲིན་ལས་རབ་ཏུ་མཛད་དེ།

གསང་བའི་སྤྲིང་པོ་ལས།

མ་རིག་སྲིན་མཛད་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །བྱུང་ནས་སྤྲིང་ན་འདའ་
བར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ཚུལ་ནི།

ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྲམ་སེམས་ཅན་ཞིང་རྣམས་སུ།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བས་དོན་ཆེན་མཛད་པ་ལས།

དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྲོལ་བར་འགོད་པ་ནི། ཕྱགས་
བརྩུ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྲམ་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱུང་བ་དེ་

(29) གྲེ་དགེ་པར་མ། ༡༡-༥ ༼འདུལ་བའི། ༽

སྟེད་དུ། འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲབ་ཅིང་དོན་མཛད་པའོ། །དེ་དག་
ལས་ཁྲད་པར་དུ་མི་མཛད་ཀྱི།

ཞིང་འདིའི་སྟོན་པས་རི་ལྟར་འདུལ་བའི་ཚུལ།།

རེ་ཞིག་བསྐྱས་ཏེ་རབ་དུ་བསྟན་པ་ནི།།

གཉིས་པ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། ཞིང་རྒྱས་བཤད་དང་། སྟོན་པ་
རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ཞིང་སྤྱིར་བསྟན་པ་
དང་། གཞི་སྟོང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་ཞིང་གྲེ་བྲག་དུ་བསྟན་པ་
གཉིས། དང་པོ།

འདི་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱན་གྱི་དཔལ།

སྟོན་པ་ཡིད་བཞིན་ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་ཉིད།།

ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་སུ་བྱང་ཆུབ་ནས།།

ཆོས་སྐྱའི་ངང་ལས་འོངས་སྐྱར་ལྟན་བྱུང་སྟེ།།

བྱུགས་གསུང་སྐྱེ་ཡི་སེམས་དཔའ་གསུམ་སྐྱལ་ནས།།

འགྲོ་བུ་གཞན་སྐྱོ་སེམས་ཅན་དོན་མཛད་ཅིང་།།

དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་བཞུགས་པ་ལས།།

དེ་ཡང་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་དུས་སྐྱོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་
 མགོན་པོ་འདི་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་གནས་སྐབས་ན་གཉིས་སྐྱོ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ལོངས་
 སྤྱད་རྫོགས་པ་སྐྱའི་གནས་སྐབས་ན་རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་
 བྱའོ། །སྤྱལ་པ་སྐྱའི་གནས་སྐབས་ན་སྐྱབ་པ་བཙུག་ལྔའི་སྐྱའི་
 ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དེའི་ཆེ་སྐྱུན་བྱུང་སྐྱུག་
 པོ་བཞོན་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ཏེ། དེའི་སྐྱབ་པ་སྐྱུང་སྐྱུགས་ལས་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གངས་མེད་པ་སྤྱལ་ནས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལས། བྱང་པར་དུ་སྐྱུགས་ཀྱི་སེམས་
 དཔའ་སྐྱུག་ན་དོན་དང་། གསུང་གི་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དང་། སྐྱའི་
 འཇམ་དཔལ་གཞིན་ཅུ་རྣམས་སྤྱལ་ཏེ། འགྲོ་བུ་གཞན་གྱི་གནས་
 རིགས་མ་ལུས་པར་དོན་མཛད་པ་ནི། སྤྱིད་པ་རྗེ་སྤྱིད་མ་སྤྱིངས་པ་

དེ་སྤྱིད་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་བྲུབ་པར་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་པའི་རང་
བཞིན་ལས། དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་ཆུད་པའི་ཆས་གཞལ་ན་སྐྱེ་ཅེའམ་
ཡུངས་འབྱུང་ཁྱོན་ཙམ་དུ་སྒྲུང་བའི་འདུལ་ཞིང་འདི་ཉིད་རི་ལྟར་
བཀོད་ཅིང་སྒྲོན་མ་སྒྲུང་བར་བྱས་པའི་ཚུལ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་
པ་གྲངས་ལས་འདས་པའི་ཞིང་ཁམས་ལས།

གཉིས་པ་གཞི་སྤྱིང་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་ཞིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱེད་ལ།

བྲུང་པར་མི་མཐེད་འཛིག་རྟེན་དོན་མཐེད་ལ།།

ཆོས་སྤྱིའི་དབྱིངས་ནས་སྤྱུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་།།

རང་སྒྲུང་འོད་གསལ་རྣམ་ལུང་འོད་སྒྲོས་པས།།

ལོངས་སྒྲོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བུ་བྱོན་པ་ནི་ཆོས་སྤྱིའི་དབྱིངས་ནས་
མཁའ་ལྷ་བྱུང་བའི་རང་ན་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡེ་ཤེས་
རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུང་བ་ལས་རང་ཤར་བ་ནི་སྤྱན་གྱུབ་སྤྱུག་པོ་བཀོད་
པའི་རྒྱན་ཉིད་དེ། སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་དགོངས་པ་

ལས་མི་གཡོ་བར་བཞུགས་པ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་
 པ་སྟོས་ཏེ། འོངས་སྐྱའི་ཞིང་དང་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 སྟུལ་ཏེ། དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ལ་གནས་
 པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་པར་གྱུར་རོ།།

འོངས་སྐྱ་དེ་དག་རེ་རེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཀྱང་སྟུལ་པ་སྐྱའི་ཞིང་
 ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་སྟོས་ནས་སྟུལ་པ་སྐྱའི་སངས་རྒྱས་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟུལ་ཏེ། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་
 པར་གྱུར་རོ།། དེ་ལས་བྱང་པར་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་
 མཛད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་བཞོད་དེ་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི་སྤར་བཞིན་
 ཆོས་སྐྱའི་དབྱིངས་རང་སྣང་སྟུག་པོ་བཞོད་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་
 བའི་རིགས་ལྷ་ལས་བྱང་པར་དུ་རྣམ་སྣང་ལས་འོད་འཕྲོས་པས།

རིན་ཆེན་པརྒྱའི་སྟོང་པོས་བརྒྱན་པའི་ཞིང་།།

འོངས་སྟོད་རྫོགས་སྐྱས་ཏེ་བར་བཞེན་པ་ནི།།

གཞི་དང་སྟོང་པོ་མེ་ཏོག་བརྒྱན་པ་སྟེ།།

མི་མཛད་འབྲུམ་ཐག་བཅུ་ཡི་རྩལ་ཐོན་དང་།།

གྲངས་མཉམ་ཞིང་གིས་ཞིང་དེར་བརྒྱན་པ་ཡིན།

དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་འོད་ཟེར་དེ་
 དག་ཀྱན་ཏུ་འབྲིལ་བས་འོག་གཞི་རིན་པོ་ཆེའི་བརྒྱའི་འདབ་མ་
 ཡངས་ཤིང་གནས་འཕང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལྟར་མཐའ་ཡས་
 བས་བྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་གཞི་མེ་ཉོག་
 གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོད་ནི་མི་མཐེད་འཛིག་ཉེན་
 གྱི་ཁམས་འབྱུང་སྒྲག་བཅུའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་
 ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་ཆོད་བཞིན་ནོ། །ཞིང་དེ་དག་རེ་
 རེའི་ཁོང་ནའང་ཞིང་ཁམས་ཆོད་མེད་པས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 བ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་སྟོང་པོ་བྱུང་ཆུབ་གྱི་ཤིང་གི་ལོ་མ་རེ་
 རེའི་སྟོང་དང་འོག་ན་ཞིང་ཁམས་ཆོད་མེད་པ་གནས་པར་གསུངས་
 པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱུ་ཆེན་པོ།⁽³⁰⁾

(30) ཐེ་དགེ་པར་མ། ༧༡-མ ༼ཆེན་པོ།༽

མཉམ་གཞག་སྟེང་ན་སྟོས་རྒྱུ་རྒྱ་མཚོ་ལས།

པད་སྟོང་རྒྱ་ཆེན་ཟེའུ་འབྲུ་དཔག་ཡས་སྟེང་།

རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ཞིང་ཁམས་དཔག་མེད་གནས།

དེ་ཡང་ཡས་མན་དུ་གངས་མཐུན་པར་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་ཅ་ལྔ་བཅེགས་མ་

ལ་པན་རྩེན་དུ་དཔག་དུ་མེད་པ་གནས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས།

ཁུད་པར་ཟེའུ་འབྲུ་དབྱས་མའི་སྟེང་ཉིད་ན།

སྟོང་གསུམ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་བཅེགས་མ་སྟེ།

པན་རྩེན་གངས་མེད་ཟ་འོག་བེར་བྱིམ་བཞིན།

དེ་ཡང་ཕྱག་གི་མཐེལ་ན་ངི་ཞིམ་སྦྲན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གནས་

པའི་ནང་ན་བརྒྱའི་སྟོང་པོ་ཟེའུ་འབྲུ་དཔག་དུ་མེད་པ་གནས་པ་ལ་

བརྟེན་པའི་ཕྱིར་སྟེང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་

བྱའོ། །དེའི་ཟེའུ་འབྲུ་དབྱས་མའི་སྟེང་ན་ཞིང་ཁམས་བཀོད་པ་དག་

ཡས་མན་དུ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་བཅེགས་ཤིང་། པན་རྩེན་དུ་གངས་མེད་པར་

གནས་པ། ཐམས་ཅད་ཟ་འོག་གི་བེར་བྱིམ་ཁ་ཕྱེ་བ་ལྟར་གཞུགས་

དང་བཞོད་པ་ེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་⁽³³⁾བཟླ་ཞིང་སངས་རྒྱས་དང་
སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རང་སྤང་བའོ། །ཞིང་ཁམས་བརྟེགས་
མ་འདི་དག་གི་འོག་གཞི།

དང་པོ་དཔལ་འབྱུང་འོད་ཟེར་རྣམ་སྤང་ཞིང་།

གཉིས་པ་ེ་བརྩོ⁽³⁴⁾དཔལ་གྱིས་བརྟུན་པ་སྟེ།

གསུམ་པ་རིན་ཆེན་རྒྱན་སྤང་བཞོད་པའི་ཞིང་།

བཞི་པ་མེ་ཏོག་སེལ་མ་བཟུམ་པ་སྟེ།

ལྔ་པ་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་དག་པའི་ཞིང་།

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཐེད་འདིའི་འོག་ན་དཔལ་འབྱུང་
བ་འོད་ཟེར་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཡོད་དེ། དེ་ན་
བདེ་བར་གཤེགས་པ་བྱི་མེད་མར་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །དེའི་
སྟེང་ན་བདེ་མོ⁽³⁵⁾དཔལ་གྱིས་བརྟུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་

(33) ལྟེ་དགེ་པར་མ། ༩༩-༦ །སྣ་ཚོགས་པས། ་།

(34) ལྟེ་དགེ་པར་མ། ༩༩-༧ །དཔལ་མོ། ་།

(35) ལྟེ་དགེ་པར་མ། ༡༠༡-༡ །དཔལ་མོ། ་།

ཡོད་དེ། དེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེང་གའི་འོད་ཟེར་བྱི་མེད་ཅེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །དེའི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྒྲུང་བའི་ཞིང་
ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འོད་ཟེར་བཞུགས་སོ། །དེའི་སྟེང་ན་མེ་
ཏྲོག་སིལ་མ་བཟམ་པའི་ཞིང་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་དགའ་
བའི་སྟོབས་བཞུགས་སོ། །དེའི་སྟེང་ན་དགའ་བ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་དབང་པོའི་དབལ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །དེ་ནས།

བྱག་པ་མེ་ཏྲོག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སྟེ།

བདུན་པ་ཡང་དག་འབྱུང་བའི་གཟི་བརྗིད་དབྱངས།

བརྒྱད་པ་སྒྲ་དབྱངས་མི་ཟད་སྟོགས་པའི་ཞིང་།

དགུ་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཆན་བརྩ་བ་ནི།

རྣམ་པར་སྒྲུང་ཡིན་བརྩ་གཅིག་སྒྲུང་བའི་མདོག

བརྩ་གཉིས་པ་ནི་རྣམ་སྒྲུང་དང་བའི་ཞིང་།

ལྷ་པ་དེའི་སྟེང་ན་མེ་ཏྲོག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡོད་དེ། དེ་

རྒྱལ་ཁྲིམས་བྱུང་ཆ་ཡོངས་དགའི་ཞིང་།

དེ་ཡང་འདྲིར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དུག་གསུམ་འབྲེས་མར་
 གྱུར་པས་མི་མཐེད་པའི་བྱིར་མི་མཐེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་ལས་མི་མཐེད་པའི་བྱིར་མི་མཐེད་ཅེས་མདོ་སྤེལ་རྒྱ་དཀར་
 བོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་
 འདུལ་ཞིང་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་འདབས་འབྱོར་དུ། ཤར་ན་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁེབས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ལྷ་
 བ་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལུབ་ན་རྩལ་བལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱང་ན་
 ཡོངས་སུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །མི་མཐེད་འཛིག་རྟེན་འདིའི།

སྟོང་ན་འོད་འཕྲོ་བྱི་མེད་བརྩ་བཞི་པ།

བཙོ་ལྷ་པ་ནི་རིན་ཆེན་བརྒྱན་པའི་ཞིང་།

བརྩ་དུག་རྩལ་བལ་བརྩ་བརྩན་དག་པར་སྦྱང་།

བཙོ་བརྒྱད་རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོ་བརྩ་དགུ་པ།

རབ་སྦྱང་སྦྱང་བྱེད་དེ་བཞིན་ཉི་ཤུ་པ།

འོད་བྱེད་འོད་འཕྲོ་ཉི་ཤུ་གཅིག་གཉིས་ཏེ།

སྤང་ལྷན་རབ་མཛེས་ཉི་ཤུ་གསུམ་བཞི་ཡིན།།

ཉི་ཤུ་ལྷ་བ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཞིང་།།

ཨ་མཛེད་འདིའི་སྤང་ན་བཅུ་བཞི་བ་⁽³⁶⁾འོད་འཕྲོ་སྤང་བ་དྲི་མེད་ཅེས་
བྱ་བའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་ཉི་མ་དྲི་མེད་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་
སོ། །དེའི་སྤང་ན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་སྤང་
པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་ཆགས་མེད་ཡེ་ཤེས་བཞུགས་
སོ། །དེའི་སྤང་ན་རྩལ་དང་བྲལ་བའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་དཔལ་གྱི་
རྒྱལ་མཆན་བཞུགས་སོ། །དེའི་སྤང་ན་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་སྤང་
བའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་ནམ་མཁའ་ཀྱན་ཏུ་སྤང་བའི་འོད་བཞུགས་
སོ། །དེའི་སྤང་ན་རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་བསོད་
ནམས་སྤྲིན་གྱི་འཕགས་པ་བཞུགས་སོ། །དེའི་སྤང་ན་རབ་ཏུ་སྤང་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་སྤང་མཛེད་མར་མེའི་རྒྱལ་པོ་

(36) རྩེ་དགེ་པར་ན། ༡༠ཡ-༩ །མི་མཛེད་འདིའི་སྤང་ན་བཅུ་བཞི་བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱལ་མེད་
ཅེས་བྱ་བ་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་འཕགས་པའི་དཔལ་བཞུགས་སོ། །དེའི་སྤང་ན་འོད་འཕྲོ་
རྣམས་མར་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་ན། སངས་རྒྱས་བྱུང་མེད་འོད་སྤང་བཞུགས་སོ། །དེའི་སྤང་ན། །

བཞུགས་སོ། །དེའི་སྟེང་ན་སྤང་བྱེད་ཀྱི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་འོད་
 ཟེར་བཞོད་པ་བཞུགས་སོ། །དེའི་སྟེང་ན་འོད་བྱེད་ཀྱི་ཞིང་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱན་ཏུ་གཟེགས་པའི་དབང་པོ་བཞུགས་སོ། །དེའི་སྟེང་ན་
 འོད་འཕྲོ་བཞོད་པའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་
 སོ། །དེའི་སྟེང་ན་སྤང་ལྷན་ཀྱི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱན་ཏུ་སྤང་མཛད་
 བཞུགས་སོ། །དེའི་སྟེང་ན་རབ་མཛེས་ཀྱི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་མེ་
 རྟོག་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཞུགས་སོ། །དེའི་སྟེང་ན་མདངས་རབ་ཏུ་
 དགའ་བའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་དཔལ་བཞུགས་
 སོ། །ཞིང་དེ་དག་གི་ེངས་བྱེད་⁽³⁷⁾བཤད་པ་ནི། རི་སྐད་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་ལྷ་ཆོན་རྣམ་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡང་།

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་ཡོན་ཏན་ཐོན་ལས་ཏེ།

སྐྱ་ཡི་སྐྱ་སོགས་ཞིང་ཁམས་ཉི་ཤུ་ལྔ་།

མི་མཛེད་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་ཏེ་བྱུང་པར་ཞིང་།

(37) ཟླ་དགེ་པར་མ། ༡༡༡-༡ ། རིས་འབྱེད། ་།

གསང་ཆེན་ཆེ་གཅིག་ངེས་པའི་སྤྱིང་པོས་བརྒྱན།

ཞིང་ཁམས་བཅེགས་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་ངེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཅ་
 ལྔའི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་སྤྱི་ཡས་ནས་གཞལ་བའི་དང་པོ་སྤྱི་སྤྱི་
 ཞིང་། གཉིས་པ་སྤྱི་གསུང་། གསུམ་པ་སྤྱི་ཐུགས། བཞེ་བ་
 སྤྱི་ཡོན་ཏན། ལྔ་པ་སྤྱི་ཐོན་ལས་ཀྱི་ཞིང་ལྔ་ན་⁽³⁸⁾གཙུག་ཏོར་
 དང་ཞལ་དང་ཉེ་བལོ།

དེ་ནས་ཐུག་པ་ལ་གསུང་གི་སྤྱི་ཞིང་། བདུན་པ་གསུང་གི་
 གསུང་། བརྒྱད་པ་གསུང་གི་ཐུགས། དབུ་པ་གསུང་གི་ཡོན་ཏན།
 བཙུ་པ་གསུང་གི་ཐོན་ལས་ཀྱི་ཞིང་ལྔ་ནི། མགིན་པ་དང་ཉེ་བལོ།

དེ་ནས་བཙུ་གཅིག་པ་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཞིང་། བཙུ་གཉིས་པ་
 ཐུགས་ཀྱི་གསུང་། བཙུ་གསུམ་པ་མི་མཐེད་འདི་ཉིད་ཐུགས་ཀྱི་
 ཐུགས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱི། བྱད་པར་ཆེན་པོའི་ཞིང་ཞེས་བྱ་བས། གསང་
 ཐུགས་རྩི་རྩི་ཐེག་པ་ཆེ་གཅིག་གིས་གྲོལ་བའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་

(38) རྩི་དགོ་པར་མ། ༡༡༡-༩ ༼ལྔ་ནི།

བ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅུ་བཞི་བ་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བཅོ་
ལྔ་བ་ཐུགས་ཀྱི་ཐིན་ལས་ཀྱི་ཞིང་རོ། །འདི་ལྔ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་
མཛད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་དཔལ་གྱི་བེའུ་ལ་ཉེ་བས་ཐེག་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཐུགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནོ། །

དེ་ནས་བཅུ་དྲུག་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱའི་ཞིང་། བཅུ་བདུན་བ་ཡོན་
ཏན་གྱི་གསུང་གི་ཞིང་། བཅོ་བརྒྱད་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཞིང་།
བཅུ་དགུ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞིང་། ཉི་ཤུ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐིན་
ལས་ཀྱི་ཞིང་སྟེ་ཉེ་བའི་ཐད་སོར་ཉེ་བའོ། །

དེ་ནས་ཉེར་གཅིག་བ་ཐིན་ལས་ཀྱི་སྐྱའི་ཞིང་། ཉེར་གཉིས་བ་
ཐིན་ལས་ཀྱི་གསུང་གི་ཞིང་། ཉེར་གསུམ་བ་ཐིན་ལས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་
ཞིང་། ཉེར་བཞི་བ་ཐིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་། ཉེར་ལྔ་བ་ཐིན་
ལས་ཀྱི་ཐིན་ལས་ཀྱི་ཞིང་སྟེ་ལྔ་ནི་གསང་གནས་ཀྱི་ཐད་དང་ཉེ་བའོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་པར་སྤང་ཚུལ་ལ། ཞིང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྟོན་པར་
སྤང་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ།

ཞིང་ཁམས་སུ་སྟོན་མ་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་ལོངས་སྤྱིའི་གཞིར་གནས་ཞིང་རྣམས་སུ།

ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་རྣམ་སྤང་ཆེན་པོ་ཡིས།

སྤྱལ་པས་འདུལ་བྱེད་སྟོན་པ་⁽³⁹⁾སོ་སོར་སྤང་།

དེ་ལྟ་བུ་ལོངས་སྤྱིའི་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞིང་ཁམས་ཚད་མེད་པ་དེ་
དག་ཏུ། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གང་ཆེན་མཆོ་ཆེན་པོའི་གནས་ཐམས་
ཅད་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་ཅེ་མོ་ལས་གང་ལ་ཅིས་འདུལ་བའི་
སྤྱལ་པ་གངས་མེད་པར་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་
དོན་མཉམ་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་བཀོལ་བྱར་གྱུར་པ།

ཁྱད་པར་སྟོང་གསུམ་མི་མཛད་འཛིག་ཉེན་འདིར།

སངས་རྒྱལ་སྟོང་གི་སྟོན་མ་རྣམ་པར་བཀོད།

(39) ཟླ་དགེ་པར་མ། ༡༡ཁ-༩ ༼བསྟན་པ། ༽

རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་སྟོན་པ་⁽⁴⁰⁾གང་ཆེན་མཆོས་མི་མཛད་ཀྱི་ཞིང་འདིར་གང་གིས་འདུལ་བ་གཟིགས་པ་ན། སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་རིམ་བས་མཆོན་ཐ་དད་ཆོས་ཐ་དད་རྣམ་པ་ཐ་དད་བས་འདུལ་བར་མཁྱེན་ནས། སྟོན་ཐོག་བསྐྱལ་བ་མཛེས་པར་སྤང་བ་ལ་བྱེད་སྟོང་སྤྱལ་ནས། གཞན་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་རིམ་གྱིས་ལམ་སྟོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ནི། རོ་བོ་གཅིག་ཉིད་དུས་ཐ་དད་པར་རྣམ་འདུལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་སྤང་བས་དོན་མཛད་པར་བཞོན་དེ་སྤྱལ་བ་ནི། **ཡབ་སྲས་མཇུག་བའི་མདོ་ལས།**

དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཐབས་མཁས་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྟོན་བྱའི་ཕྱིར། །བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱར་རྒྱལ་བ་ཉིད། །རབ་དུ་མང་པོ་སྟོན་མཛད་ནས། །ད་དུང་དུ་ཡང་འདྲན་པ་བྱོད། །སངས་རྒྱས་མང་པོ་

(40) གྲིང་གེ་པར་མ། ༡༡ཁ-ལ ། བསྟན་ལ། ་

སྟོན་པར་མཛད། ། ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་གིས་འཁྲོ་བ་འདུལ་བར་
 གྱུར་བ་དེའི་ཆོ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལམ་སྟོང་བ་དང་།
 ས་ནས་སར་འཕར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་
 ཅིང་། ཐ་ན་བྱ་དང་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་བྱེད་དོ། ། དེའང་
 སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་། དཔེ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་གཉིས་སྤྱལ་
 བ་ལས་སྤར་ནི་བཞི་ཐལ་ཏེ། འཁོར་བ་འཇིག་གསལ་ཐུབ། འོད་
 སྤངས་དང་། རྒྱུ་ཐུབ་པའོ།

འོ་ན་རབས་བདུན་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་བར་
 གྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། ། སྟོང་གི་གངས་སུ་བགང་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ད་དུང་དུ་ཡང་མ་འོངས་པ་ན་དེ་ལྟ་བུ་མང་དུ་འབྱུང་བར་
 གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ཆེ་ལོ་བརྒྱུ་པའི་དུས་འདིར་རྒྱུ་ཐུབ་པ་བྱོན་ཚུལ་ནི།
 ཐེག་པ་ཆུང་དུ་ནམས་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་
 བཅས་པ་གཅིག་གིས་ལམ་བསྐྱབས་པས་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་

ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཁ་ཅིག་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་ནས་བཟུང་
 ཉེ་དོ་རྗེའི་གདན་དུ་བཞུགས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་མཉམ་
 བར་གཞག་ཚུན་ཆད་ས་བཅུ་པའི་སེམས་དཔའ་ལས། དེ་ནས་
 སངས་རྒྱས་པའོ་ཞེས་འདོད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཆེ་
 ཐུགས་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་དེ་ནས་སྙིང་པོ་བྱང་ཚུབ་དུ་
 འགྲོ་བ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདའ་བར་བསྟན་པའི་བར་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ།

ཁ་ཅིག་འོག་མིན་དུ་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞིང་⁽⁴¹⁾འདིར་
 མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྤྱལ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འདོད་དེ། དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་དང་པོ་སྟོན་པ་འདི་ཆོང་དཔོན་ཀྱི་བྱེད་སྣང་བྱེད་
 དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཤྱུག་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་ཐུགས་
 བསྐྱེད། བར་དུ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་པ་བསགས། མཐར་

(41) ཐེ་དགོ་པར་མ། ༡༡༡-༦ ། རྩིས་ཞིང་། ༽

མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་དེ།
འདིར་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་
རྣམ་འབྱུང་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་འདོད་པས། དང་པོ་ཐམས་བསྐྱེད་པ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུལ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤངས།

ད་ནི་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འདོད་པ་བཟློག་པས་རྩོུ་
ཐེག་པ་དང་འགལ་བར་དོགས་པ་སྤངས་པ་ལ།⁽⁴²⁾ དང་པོ་འདོད་
པ་འགོད་པ་ནི།

ཐུན་མོང་མདོ་ལས་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གི་བུ།

སྐྱོང་རྣམས་སོ་སོས་ཐམས་བསྐྱེད་འཆང་རྒྱར་གསུང་།

ཐེག་པ་ཐུན་མོང་ཞེས་བཟློག་པ་ནི། སྐབས་འདིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
ཐེག་པ་གཉིས་ཀར་སྐབས་འགའ་ཞིག་འདོད་པ་མཐུན་པ་མཚན་ཉིད་
ལྟར་འཛོག་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བཟློག་དོ།

(42) ཐེ་དགེ་པར་མ། ༡༣༨-༡ ༼ལས། ༽

དེ་དག་གི་ཕུང་། མདོ་སྡེ་བསྐྱ་དཀར་པོ་ལས། སྡོན་འདས་པའི་
 དུས་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པའི་ཡང་གངས་མེད་པ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པ་འདས་པའི་ཆེ་ན། བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་མངོས་པར་སྤང་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་
 པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་ཏེན་དུ་བྱུང་བའི་ཆོ། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་གོང་བྱེད་
 རྣམ་པར་དག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་
 ཡུལ་འཁོར་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིང་བཞི་ལ་དབང་བ། རྒྱལ་སྤྱིད་རིན་པོ་
 ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ལྔན་ལ། བཙུན་མའི་འཁོར་བདུན་འབུམ་ཡོད་ལ། བྱ་
 དཔའ་བ་རྩལ་དང་ལྔན་པ་སྟོང་དུ་ཆང་བ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །བྱ་དེ་
 དག་ལས་ཕྱིས་བཙུན་མོ་དམ་པ་དཔེ་མེད་མ་དང་། མ་སྤྱད་མ་ཞེས་
 བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་པང་དུ་བྱེའུ་རེ་རྩུས་ཏེ་སྦྱིས་སོ། །དེའི་ཆེ་བཙམ་ལྔན་
 འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་

དེས་བྱ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བཞོད། ལུང་
 བསྟན་པ་ན་ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་དགུ་ལས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་གངས་
 མེད་པ་ཞིག་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པོ། །ཁ་ཅིག་
 གིས་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་རྩེ་ལ་དུ་རྒྱལ་པོ་
 དེས་རང་གི་བྱ་རྣམས་ལ་སྦྱས་པ། བྱེད་རྣམས་ལས་ཐོག་མར་གང་
 འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན། དེ་ནས་དེ་དག་གིས་སྦྱས་པ། བདག་ཅག་རྣམས་
 གྱི་མིང་གིས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་སྦྱལ་བས་མཐུན་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་སྦྱས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས་བྱེད་རྣམས་གྱི་མིང་གིས་
 ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པར་བཅུག་ནས་ཞག་བདུན་དུ་མཆོད་པ་བྱས་
 ཏེ་ཐོག་མར་གང་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་བཅུག་གོ་སྦྱུང་བ་ལས་
 བུམ་པ་ནས་མིང་བྱང་བས། ཐོག་མར་གཞོན་ནུ་རྣམས་པར་དག་པའི་
 སྒོ་གོས་བྱང་། དེ་སངས་རྒྱས་པ་ནི་འཁོར་བ་འཇིག་པོ། །དེ་ནས་
 རྣམས་པར་རྒྱལ་པོ་འཇིག་རྒྱུ་ལ་མེད་ཐུབ་པོ། །དེ་ནས་དབང་པོ་ཞི་

བ་བྱང་སྟེ་འོད་སྤངས་སོ། །དེ་ནས་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་བྱང་སྟེ་
 ལྷ་ཁྲུབ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐ་ཆུང་སློ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་སྟེ་
 དེ་སངས་རྒྱས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་མོས་པའོ། །ཁྲེའུ་ཆོས་ཀྱི་སེམས་
 དཔའ་དང་ཆོས་ཀྱི་སློ་གྲོས་གཉིས་ནི་འཇམ་དཔལ་དང་བརྒྱ་བྱེན་
 གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་བསྐྱལ་བ་པའོ། །ཞེས་
 འབྱུང་བས། ཁྲེའུ་དེ་དག་དེའི་འོག་དུ་སོ་སོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་
 བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས།
 ལམ་བསྐྱབས་ཏེ་སློན་ལམ་དང་ལས་མཐུན་པས་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་
 ལ་སངས་རྒྱས་པའོ། །ཞེས་འདོད་དོ།

དེ་ལྟར་སོ་སོར་བསྐྱན་པ་དང་། འདིར་གཅིག་གི་སྤྱལ་བར་
 བསྐྱན་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་སྤྱམ་ན་མི་འགལ་བར་བཞག་དེ། སོ་
 སོར་བསྐྱན་པ།

དེ་ནི་བསྐྱལ་བཟང་འདི་ཡི་གཏུལ་བྱའི་ངོར།

སངས་རྒྱས་རྣམ་འབྱུལ་དེ་ལྟར་བསྐྱན་པ་དེ།

དགོས་ཆེད་དམན་རྣམས་འདྲུག་དང་བྱ་སྟོང་པོ།

ལུང་བསྟན་པས་ནི་ལྷ་མི་ཁག་ཁྱིམ་པ།

གངས་མེད་བཟོད་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་ངེས་ཕྱིར་ཡིན།

དེས་ན་ཆུལ་འདི་དོན་གྱི་དགོངས་པར་གཟུང་།

ཆུལ་དེ་ནི་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་ནི། བསྐྱལ་
བ་བཟང་པོའི་སེམས་ཅན་རྣམས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་དང་རྣམ་
གངས་གཅིག་གིས་མི་འདུལ་ཞིང་སྟོང་གིས་འདུལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་
ངེས་གྱིས་སྤང་བ་དང་། སེམས་སོ་སོར་བསྐྱེད་ནས་ཆོགས་གཉིས་
གསོག་པར་བསྟན་པ་ཡང་སེམས་ཅན་སྟོང་པ་ཏུ་དམན་པ་ཁ་ཅིག་
སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་བ་སྤྱལ་བ་རྣམས་ཏེ།
བདག་ལྟ་བུས་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་འབྱུབ་སྟམ་པའི་ཞུམ་པ་བསལ་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཆོགས་བསྐྱལ་བ་དུ་
མར་གསོག་པ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །ཆོགས་སོག་དུས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སྟོན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་

སྟོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་འཇུངས་པ་རྣམས་གཏོང་བ་ལ་དཔའ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་བྱ་སྟོང་ལུང་མ་བསྟན་ན་
 དེ་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཆོགས་དེ་དག་གིས་བཟོད་པ་མི་ཐོབ་ལ། བསྟན་
 པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་བྱེད་སྟོང་ཅ་གཉིས་འབྱུང་བར་སྒྲུལ་ཏེ་ལུང་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གཅིག་གི་རོལ་བ་དེ་ལྟར་
 ལྷང་བར་བྱུངས་ཤིག དེར་མ་ཟད་ལོངས་སྐྱའི་ཞིང་ལ་བརྟེན་པའི་
 འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ན་སྣང་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གཅིག་གི་
 རོལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། ང་ཉིད་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་
 རྟེན་དག་པ་ཅན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟི་བརྗིད་བཞོད་པའི་
 རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་པ་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་
 གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་གསུངས་ཤིང་། ང་ཉིད་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཚུལ་འདི་བྲང་དོན་དུ་འཆད་པ་རྣམས་

གྲིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལས་གནས་ས་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་ཤིང་དད་པར་གདམས་པ།

དནི་འཇུག་བསྟུ་བ་བསྟན་པ་ནི།

སངས་རྒྱལ་ཐུགས་རྗེས་སྤིང་གསུམ་རྣམ་གྲོལ་བྱེད།།

སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཆེན་མང་པོས་པན་བདེ་མཛད།།

དེ་ལྟར་ཆོད་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་མཉམ་
པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གོ་
འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་པས་གནས་སྐྱབས་པན་པ་
དང་། མཐར་ཐུག་བདེ་བ་ཐོབ་པར་མཛད་པ་ནི། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོར་མངའ་དབང་འབྱོར་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རི་
ལྟར་པན་བདེ་མཛད་ཅེ་ན།

ཞིང་དང་སྟོན་པར་སྦྱལ་པས་འགྲོ་ཀུན་གྱི།

མཐའ་ཡས་རེ་སྒོང་བྱང་རྒྱལ་ས་མཐོར་འབྱེད།།

རྒྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱལས་རྣམ་འབྲུལ་དེ་འདྲ་ལོ།།

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལོངས་སྤྱིའི་གཞིར་གནས་གྱི་ཞིང་
 ཁམས་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྲབ་པར་བཀོད་དེ། དེ་དག་དུ་སྟོན་པ་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟོན་མ་རྣམ་པར་བཀོད་ནས། དེ་ན་གནས་པའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ཅི་སྲིད་དུ་དོན་མཛད་
 པ་ནི། འགྲོ་བའི་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་སྐྱོང་བས་ཡིད་
 བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་དང་།⁽⁴³⁾ མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་
 གསུམ་ལ་སོ་སོའི་སྐལ་བ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་འགོད་པས་དེད་དཔོན་རིན་
 པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་འབྱུང་ཆད་མེད་པ་ནི་
 མད་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདྲིར་
 སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ལ་སེམས་རབ་དུ་དང་བར་
 བྱའོ། །དེ་དེ་ལྟར་ཁོངས་སུ་ཆུད་པའི་པན་ཡོན་བསྐྱགས་པ་ནི།

ཚུལ་འདི་ཐོས་ནས་མི་དངངས་དད་གྱུར་ལ།

དེ་དག་སྤྱར་དུ་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོར་འབྱུང་།

(43) རྟེན་གྲུབ་པར་མ། ༡༩༡-༡ ། འབྲེལ་བས། ་།

ཐེག་པ་སླ་ན་མེད་པ་དག་ལ་གྲགས་པའི་ཞིང་དང་སྟོན་པའི་རབ་དུ་
 དབྱེ་བ་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་སློ་དང་ལྡན་
 པ་གང་གིས་ཐོས་ནས་མི་དངངས་ཤིང་དད་པ་དེ་དག་ནི་སྦྱར་དུ་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་མཛེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཤིན་དུ་རྒྱས་པ་སངས་རྒྱས་
 བལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། གང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་མི་
 ཟད་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ་རབ་དུ་ཐོས་ནས། མི་དངངས་
 ཤིང་དད་པར་སྦྱར་པ་དེ་དག་ནི་སྦྱར་དུ་བྱང་ཚུབ་སྙིང་པོ་མཛེས་པར་
 བྱེད་པའོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་
 མཛོད་ལས། འཁྲོ་བའི་དོན་དུ་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་ལེའུ་
 སྟེ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

༄ གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་མི་མཐེད་ཀྱི་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
ལ། སྒྲིམ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ།

དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞིང་
ཁམས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལྟར་བྱས་པ་དང་། དེའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་
པའི་དུམ་བུའི་འཛིག་རྟེན་མི་མཐེད་ཀྱི་འབྲེལ་⁽⁴⁴⁾རྣམ་པར་གཞག་
པ་མདོར་བསྟན་ནས། ད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་
བྱིར། སྒྲིམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐོག་མར་བཀོད་པ་ནི།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་སྤང་བ་ལས།།

བྱད་པར་མི་མཐེད་འཛིག་རྟེན་བསྟན་པ་ནི།།

ཆགས་གནས་འཛིག་སྤྱོད་ས་བསྐྱལ་བ་རྣམ་བཞི་ལས།།

བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཞིང་ཁམས་བཀོད་པའི་གཞི་དང་
སྤྱིང་པོ་མེ་ཉྱལ་གིས་འབྱུག་པ་ལས་⁽⁴⁵⁾སྤྱོད་གསུམ་མི་མཐེད་ཀྱི་

(44) རྒྱུ་ཆག་ལ་ལོག་ ༡༤༧-༦ རྒྱུ་ཆག་ལ།

(45) རྒྱུ་ཆག་ལ་ལོག་ ༡༤༨-༡ བསྟན་པ།

འཛིག་རྟེན་བསྟན་པ་ལ་སྟོང་དང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་
 དང་། གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་དང་། སྟོངས་པའི་བསྐྱལ་པ་བཞིས་
 ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཆགས་པའི་བསྐྱལ་པ་བཤད་པ།
 གནས་བསྐྱལ་བཤད་པ། འཛིག་སྟོང་གི་བསྐྱལ་པ་བཤད་པ་གསུམ།
 དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། རྟོན་བསྟུ་གསུམ། དང་པོ།
 དེ་ལ་དང་པོ་ཆགས་པའི་བསྐྱལ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ།

དང་པོ་ལ་ཡང་བཅུད་རྣམས་ཡས་ཆགས་ཤིང་།

ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་སྟོང་གུང་དེ་བཞིན་ནོ།

ས་གཞི་ལ་བརྟེན་སྟོང་རྣམས་མས་ཆགས་ཏེ།

གང་གི་ཆེ་འཛིག་རྟེན་སྟོངས་པའི་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་རྩེགས་ནས།
 ཆགས་པའི་མགོ་འཛིན་པ་ན།⁽⁴⁶⁾ ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུལ་
 མེད་ཁང་རྣམས་ནི་གོང་མ་ནས་ཆགས་ལ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་

(46) རྩེ་དགེ་ཡང་མ། ༡༩༣-༩ རྩ། ༡

ནམས་ཀྱང་གོང་ནས་འོག་ཏུ་མཆེད་པ་ཡིན་ནོ། །ས་གཞི་ལ་བརྟེན་
བ་ནམས་ནི་འོག་མ་ནས་ཆགས་ཏེ། དེ་ཞིག་ཐོག་མར་ས་གཞི་ལ་
བརྟེན་བ་ནམས་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་ནི།

འདི་དག་མདོར་བསྡུས་རིམ་པས་དབྱེ་བ་ནི།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ལྷོད་ཆགས་ཚུལ་དང་། བཅུད་
ཆགས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྷོད་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་
ལྷོད་དང་པོ་སོགས་སུ་འཛོག་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ།
བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

རྟེན་གཞི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གསུམ་དག་ལས།

ལེགས་པར་བརྩམས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ།⁽⁴⁷⁾ ཐུན་མོང་བ་མདོ་དང་
མཐུན་པ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་གདགས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
གོང་ཏུ་འཕགས་པ་དག་ནི་པལ་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཏུ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་ཆགས་

(47) རྟེན་གཞི་པར་མ། ༡༤༧-༩ ༼བརྟེན་ཏེ་བསྟན་པ་ལས། ༽

བ་བསྟན་བ་ལ། རྟོན་གཞི་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། རྟོན་རིལ་སོགས་
བ་དང་། བརྟོན་བ་སེམས་ཅན་བ་རྣམས་ལས།

གཉིས་བ་རྩལ་བར་བཤད་བ་ལ། རྟོན་གཞི་དགྱིལ་འཁོར་ལྔ་བཤད་པ།
རྟོན་རིམ་མཆོག་གསུམ་བཤད་པ། དེ་ལ་བརྟོན་བ་སེམས་ཅན་གྱི་
གནས་བྱེ་བྲག་བ་བཤད་བ་གསུམ། དང་པོ།

དང་པོ་འབྱུང་བ་རིམ་བཅེགས་རང་བཞིན་ཚུལ།

སྟོང་ས་བའི་བར་བསྐྱལ་ཚོགས་བའི་རྗེས་ཉིད་དུ།

ཡིད་མཁའ་རྣམ་དག་ནམ་མཁའ་དཀར་གསལ་བྱ།

སྟོང་གསུམ་དང་མཉམ་སྟེང་དུ་རྒྱང་ཆགས་ཏེ།

འི་སྐད་དུ། འཕགས་བ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་བ་ལས།

མཁའ་ལ་རྒྱང་བརྟོན་དེ་ལ་ཚུ་ཡི་ཕུང་པོ་བརྟོན། །དེ་ལ་ས་ཆེན་
འདི་བརྟོན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་བརྟོན། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རིམ་བས་
བཤད་བ་ནི། སྟོང་བའི་རྗེས་ལ་དང་པོ་ནམ་མཁའ་འདི། རྩ་སེམས་ཅན་
སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཏེ། འདིའི་དུས་ན་ཡིད་རྣམ་བར་དྲངས་བ་ཞེས་བྱ་

བའི་ནམ་མཁའ་དཀར་བའི་འོད་དང་ལྗན་པ། ཚད་སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གི་སྟོང་རྟེན་པར་བྱེད་
 པ་ཆགས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། རྒྱ་ལ་རིང་
 བའི་རྒྱ་ནི་འདིར་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ལས་
 སོ། །ཉེ་བའི་རྒྱ་ནི་རྒྱང་སྟེ། རི་ལྟ་བུ་ཞིག།

སྤྱབ་བྱེད་ཀྱན་ཁྲབ་རྩལ་འགྱུར་སྟེང་བྱེད་དང་།

སྒྲིན་བྱེད་འབྱེད་བྱེད་རྣམ་བྱུག་རིམ་པ་བཞིན།

བསྐྱབས་བཅའ་གཏོར་དང་སྟེང་ཆགས་སོ་སོར་བྱེད། (48)

རྣམ་པར་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོ་ལ་འགྱུར་བ་ལངས་བ་ལས།
 ཀྱན་ཏུ་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་གིས་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་བཅའ་བས་རྣམ་མཁའ་
 ལ་ན་བུན་ལྟར་འབྲིགས། རྩལ་འགྱུར་གྱི་རྒྱང་ཡི་ཞེས་པའི་རང་སྤྱོད་
 དང་བཅས་པས་རྣམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་བཞིན་གཏོར། རྣམ་པར་སྟེང་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་གིས་དེ་དག་བསྐྱས་པས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དཔངས་འཇུག་

པར་བྱས། སློན་བྱེད་མེད་རྒྱུ་དམར་གསལ་ལས་མེ་མཆེད་ནས་
 བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འཇམ་ཞིང་ཁོད་སྟོམས་པར་
 ཆགས། འབྱེད་བྱེད་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བས་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པ་
 རྩར་གྱིས་ལངས་པ་ལས་དེ་དག་སོ་སོར་གཏོར། དེ་ནས་སྐབ་བྱེད་
 གྱི་རྒྱུ་གིས་བསྐྱབས་པས་ལེགས་པར་ཆགས་སོ། །རྒྱུ་དེའི་ཁ་
 དོག་དང་ཆད་རིམ་སྟུ་ཞེ་ན།

མདོག་ལྷང་རྒྱ་གམ་དབྱིབས་འབྲུ་ཁྱུང་བཅས།།

རམས་སྟུ་དཔག་ཆད་ས་ཡ་དྲུག་འབྲུམ་ལ།།

རྒྱུ་ནི་གངས་མེད་སྤ་མཁྱེགས་དོ་རིམ་འབྲ།།

རྒྱུ་དེའི་ཁ་དོག་ནི་ཁོར་བྱ་ཅི་རྒྱ་ནི་ལའི་ནམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དབྱིབས་ནི་
 དོ་རིམ་རྒྱ་གམ་ལ་སྟུ་ཁྱུང་རྒྱུ་པོས་བསྐྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཆད་ནི་རམས་
 སྟུ་དཔག་ཆད་ས་ཡ་དྲུག་འབྲུམ་དང་རྒྱར་གངས་མེད་པ་ཡོད་
 དོ། །བྱེད་ལས་སྤ་ཞིང་མཁྱེགས་པ་དེས་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་པའི་
 ལས་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ།

གསེར་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་སྤྱིན་འདུས་པ་ལས།།

དེ་སྒྲིང་ཆར་བབས་ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི།།

ཞི་བ་གསལ་དག་ཅེས་བྱ་ཀུན་ནས་ལྷུམ།།

སྒྲིང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པའི་རྗེས་ལ། ཆུའི་རྒྱ་ནི། བམ་མཁར་
སྤྱིན་གསེར་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་འདུས་པ་ལས། ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཤིང་རྟེ་
སྒྲིབ་ཤིང་ཅམ་དུ་བབས་པའི་དབང་གིས་བྱང་བའོ། །དེ་ཡང་ཞི་བ་
གསལ་དག་གི་ཆུ་ཞེས་བྱ་བ་དབྱིབས་ལྷུམ་པོ་སྒྲིབ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་
ཆགས་སོ། །ཆད་ནི།

རྩམས་སུ་དཔག་ཆད་འབྲུམ་ཕྱག་བརྩ་གཅིག་དང་།།

ཉི་མེ་ཉེན་བྱེད་སྒྲིང་གིས་མཐའ་ནས་བསྐྱོར།།

ཆུ་དའི་རྩམས་སུ་དཔག་ཆད་འབྲུམ་ཕྱག་བརྩ་གཅིག་དང་ཉི་
མེའོ། །དེ་གཞན་དུ་མི་འཁོར་ནི།⁽⁴⁹⁾ མཐའ་སྐྱོར་རྣམས་ནས་ཉེན་
པར་བྱེད་པའི་སྒྲིང་གིས་འཁོར་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་

(49) རྫོང་གེ་པར་མ། ༡༥༧-༩ །མི་འཁོར་ནི། ་

སའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི།

སྤྱབ་བྱེད་རྒྱུ་གིས་ཚུ་དེ་ནས་བསྐྱབས་པས།།

དེ་སྤྱིང་ས་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་གྱ་བཞིར་ཆགས།།

རྒྱ་ནི་ཚུ་འེ་ལོག་རྒྱུ་གི་དགྲིལ་འཁོར་ལས་སྤྱབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་
བ་གཞིར་བའི་སྤྱ་དང་བཅས་པ་ཞིག་བྱུང་ནས། རྒྱ་⁽⁵⁰⁾དེ་དག་ཀྱང་
ནས་བསྐྱས་ཤིང་བསྐྱབས་པ་ལས། གསེར་གྱི་ས་གཞི་མཆོ་ལ་དར་
ཆགས་པ་ལྟར་གྱུ་སྟེ། གྱ་བཞི་ཁ་དོག་སེར་པོར་གྱུར་ཏོ། །ཆད་ནི།

རམས་སྤྱ་དཔག་ཆད་སྤུམ་འབྱུམ་ཉི་མེ་ལ།།

རྒྱ་ཁྱོན་འབྱུམ་ཐྱག་བཅུ་གཉིས་སྤྱིང་ཐྱག་གསུམ།།

བརྒྱ་ཐྱག་བྱེད་དང་ཕྱ་དང་བཅས་པ་ལོ།།

རྒྱ་ཡི་ཐབས་སྤྱ། ཡ་དཔག་ཆད་འབྱུམ་ཐྱག་བརྒྱད་ཡོད་པའི་མཆོར་
གྱུར་ལ་ལྟག་མ་ནི་ས་ཡི་ཆད་དེ་རམས་སྤྱ། ཡ་⁽⁵¹⁾ དཔག་ཆད་

(50) རྒྱ་དགྲིལ་པར་མ། ༡༥༧-༩ ༼ཆ༽།

(51) ༼གཞུང་རྒྱུང་བརྒྱུ་ཆེན་དེ་རྒྱ་དགྲིལ་པར་མ་མི་གསལ༽།

སུམ་འབྲམ་ཉི་མི་ལ། རྩ་དང་ས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ལོ་དཔག་ཆ་ད་
འབྲམ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་དང་། རྫོང་ཕྱག་གསུམ་བརྩ་ཕྱག་ཕྱེད་དང་
ལྷོ། །མཐའ་བསྐྱོར་ལོ་སུམ་འབྲུང་རོ། །དེ་དག་གིས་རྟོན་པའི་གཞི་
རྣམས་གཏན་ལ་པབ་ཟེན་རྟོ།

གཉིས་པ་རྟོན་རི་མཆོ་གསུམ་བཤད་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ།
ད་ལོ་དེ་དག་ལ་བརྟན་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སའི་དཀྱུལ་
འཁོར་ཆེན་པོ།

དེ་སྟེང་རྟོན་ལོ་རི་མཆོ་གླིང་རྣམས་ལས།

གཉིས་པ་རྩམ་པར་བཤད་ལ། དེ་བཤད་པ་དང་། མཆོ་བཤད་པ། གླིང་
བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་རི་གླིང་ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་དང་། སོ་སའི་ངོ་
པོ་གཉིས། དང་པོ།

རྩ་དང་ས་བསྐྱབས་སྤྱིན་ལས་ཆར་བབས་པས།

ཐུན་པོ་གསེར་རི་ཐུ་ཁྱུང་གླིང་རྣམས་ནི།

འབྱེད་སྤྱད་རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་རྒྱུད་གིས་བྱུབ།

དེ་ལ་རི་དང་མཆོ་དང་། སྤིང་ནམས་ལ། རིའི་རྒྱ་ནི་གསེར་གྱི་ས་
 གཞིའི་སྟེང་དུ་སྤྲོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་གིས་རྒྱ་དང་སའི་དགྱིལ་ལོང་
 བསྐྱབས་ཤིང་། ཉམ་མཁའ་ལས་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་ཅན་གྱི་སྤྲོན་
 ལས་རྒྱའི་རྒྱན་ཡུན་རིང་དུ་བབས་པ་ལས་གྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་ཁམས་
 རབ་འབྱེད་སྟེད་གྱི་⁽⁵²⁾རྒྱུད་ལས་རི་རབ་ལྷན་པོ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ། འབྲིང་
 འབྱེད་སྟེད་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསེར་གྱི་རི་བདུན་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ། ཁམས་
 ཐ་མ་འབྱེད་སྟེད་གྱི་རྒྱུད་ལས་བྱེ་རོལ་ཁོར་ཡུག་ལྷགས་རི་དང་། སྤིང་
 བཞི་སྤིང་ཕན་དང་བཅས་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །

གཉིས་པ་ས་མཆོང་པོ་ལ། ལྷན་པོ་བཤད་པ་དང་། རི་བདུན་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། རི་སྤིང་ལྷན་མོང་གི་ཡས་མན་གྱི་
 ཆོད་བསྐྱན་པ་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ལ་དབྱུས་གྱི་རིའི་རྒྱལ་པོ། ⁽⁵³⁾

རི་རབ་རིན་ཆེན་ཕྱོགས་བཞི་རིམ་པ་བཞིན། །

(52) རྒྱ་དགེ་ལར་མ། ༡༥༧-༥ ༼ཁམས་འབྱེད་སྟེད་གྱི༽

(53) རྒྱ་དགེ་ལར་མ། ༡༥༧-༩ ༼རྒྱལ་པོ་ནི༽

དབུས་དང་བྲུང་པ་རྒྱ་རྒྱ་ག་གསེར།

དེ་ཡི་ཕྱོགས་བཞིའི་ནམ་མཁའ་འང་དེ་བཞིན་རོ།

དབུས་ཀྱི་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་གྲུབ་སྟེ། ཤར་
ཕྱོགས་དབུས་ལས་གྲུབ་པས་དཀར་པོ། ཁ་ཅིག་ཤེལ་ལས་གྲུབ་
པར་འདོད་པ་ཡང་ཡོད། ལྷོ་བྲུང་ལས་གྲུབ་པས་སྟོན་པོ། ལྷུང་པ་རྒྱ་
རྒྱ་ག་སྟེ་རྩེ་ཤེལ་དམར་པོ་ལས་གྲུབ་པས་དམར་པོ་ཡོད། །བྱང་གསེར་
ལས་གྲུབ་པས་སེར་པོ་ཡོད། །ཕྱོགས་བཞིའི་ནམ་མཁའི་མདོག་ཀྱང་དེ་
དག་ཏུ་སོ་སོར་སྒྲུང་ངོ། །ལྷན་པོ་མཛེས་པར་བྱེད་ཅི་ཤི།⁽⁵⁴⁾

རི་རབ་བང་རིམ་བཞི་ལས་འོག་མ་ནི།

དོ་རྩེ་ཅན་ཏེ་ནང་གི་རི་རབ་ནས།

ཞེང་ཏུ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐག་བཅུ་དྲུག་འཕགས།

རྒྱུ་རྩེ་སྤྲུལ་འགྱུར་ཀྱན་ལ་ཤེས་པར་བྱ།

རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་དེ་ལ་རྩེ་ལྷེང་ན་བང་རིམ་བཞི་ལས། འོག་ཏུ་རྒྱུང་

(54) རྫོང་གེ་པར་མ། ༡༦༡-༩ ་པོ། ་།

གི་བང་རིམ་གཡུའི་རྩོམ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རི་རབ་ལས་ཕྱིར་དཔག་
 ཚད་སྟོང་ཕྱག་བརྟུ་བྱག་འཕགས་པའོ། །ཟུར་ནས་ཟུར་གྱི་རིང་ཚད་
 ལ་ཞེང་ནས་སུམ་འགྱུར་ཏེ། བང་རིམ་ལྷག་མའི་ཆུར་རི་ཅམ་ཡོད་པ་
 ཞེང་དུ་སུམ་འགྱུར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བང་རིམ།

གཉིས་པ་རྣམ་སྤྱངས་སྟོང་ཕྱག་བརྟུད་ཞེང་འཕགས།།

གསུམ་པ་ཤེལ་འོད་འབར་བ་བཞི་སྟོང་འཕགས།།

བཞི་པ་འཁོར་ལོ་རྣམ་བཅེགས་ཉིས་སྟོང་འཕགས།།

གཉིས་པ་ཆུ་ལས་བྱུབ་པའི་བང་རིམ་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་སྟེ་སྟོང་ཕྱག་བརྟུད་ཕྱིར་འཕགས་སོ། །གསུམ་པ་ཤེལ་འོད་
 འབར་བ་སྟོང་ཕྱག་བཞི་ཕྱིར་འཕགས་པའོ། །བཞི་པ་འཁོར་ལོ་
 རྣམ་པར་བཅེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་ཕྱིར་འཕགས་
 པའོ། །སྲིད་དུ་རི་ཅམ་ཞེ་ན།

ཆུ་མཆོམས་ནས་བཟུང་རི་རབ་བྱེད་དུ་འོ།།

བང་རིམ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ཆུ་མཆོམས་ནས་གཅིག་གི་སྟོང་ནས་

གཅིག་སྟེང་དུ་འཕགས་པའི་བར་གྱི་ཐག་ནི་སྟེང་ཕྱག་བཅུ་བཅུ་སྟེ་
བཞི་ཁྲི་ཡོད་པས་རི་རབ་གྱི་ཕྱེད་དུ་ཕྱིན་པའོ།

གཉིས་པ་རི་སྒྲིང་ཕྱན་མོང་གི་ཡས་མན་གྱི་ཆོད་བསྟན་པ། རི་རབ།

ཕྱན་པོ་ཚུ་ལས་བརྒྱད་ཁྲི་འཕགས་པ་སྟེ།

ཚུ་ཡི་ནང་དུ་རི་སྒྲིང་ཀུན་མཚུངས་པར།

བརྒྱད་ཁྲི་རུབ་ཅིང་གསེར་གྱིས་གཞིར་གནས།

རི་དགུ་དང་སྒྲིང་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་
སྟེང་ནས་སྐྱེས་པས་ཚུའི་ནང་དུ་དཔག་ཆོད་བརྒྱད་ཁྲི་རུབ་པར་ཀུན་
གཅིག་ཅིང་། ཕྱན་པོ་ཚུ་ལས་སྟེང་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་འཕགས་པས་དཔག་
ཆོད་འབྱུང་བྱུག་ཁྲིའོ། །དེའང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ཕྱན་ཆགས་པས་
རི་དབང་ཕྱན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་ན།

གཉིས་པ་རི་བདུན་བཞུད་པ།

གསེར་གྱི་རི་བདུན་གྲུ་བཞིར་བསྐླར་བ་ནི།

གཉའ་ཤིང་འཛིན་དང་དེ་བཞིན་གཤེལ་མདའ་འཛིན།

སེང་ལྗེང་ཅན་དང་བལྟ་ན་སྤྱག་པ་དང་།

རྟ་ན་ནམ་འདུད་ལྷ་ཁྱུང་འཛིན་ནི་རྣམས་།

ནང་མའི་སྤྱད་སྤྱད་སྤྱི་མས་གནས་འཕང་སྤྱེ་བ།

ཞེང་དུ་ཚུ་ལས་འཕགས་པའང་དེ་ཅུ་མོ།

ལྷན་པོ་དབུས་ན་གནས་པ་ལ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་གྱིས་བྱ་བཞིར་
བསྐྱོར་བ་ལས། རི་ནང་མ་གཉའ་ཤིང་འཛིན་ནི་ཤིང་རྟའི་གཉའ་ཤིང་
ལྟར་ཅེ་མོ་བྱང་བའོ། །དེ་ནས་སྤྱི་རོལ་དུ་རིམ་པ་བཞིན། གཤོལ་
མདའ་འཛིན་ནི་གཤོལ་མདའ་ལྟར་ཅེ་མོ་བྱང་བའོ། །སེང་ལྗེང་ཅན་ནི་
ཅེ་མོ་ན་སེང་ལྗེང་གི་ནགས་ཡོད་པའོ། །བལྟ་ན་སྤྱག་ནི་ཅེ་མོ་མཛེས་
པའོ། །རྟ་ན་ནི་སྤྱང་ན་བྲག་རྟའི་ན་བ་ལྷ་བྱ་ལོགས་སུ་ཆད་པ་ཅིག་
ཡོད་པའོ། །རྣམ་འདུད་ནི་ཅེ་མོ་ནང་དུ་ཅུང་ཟད་འདུད་པའོ། །ལྷ་ཁྱུང་
འཛིན་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་འཁོར་ལོའི་ལྷ་ཁྱུང་བཞིན་
བསྐྱོར་བས་དེ་སྐད་ཅས་བྱའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནང་མ་རྣམས་ཇི་
ཅུ་མ་འཕགས་པའི་སྤྱད་སྤྱད་གྱིས་སྤྱི་མ་རྣམས་དམའ་བ་སྟེ། གསེར་

རི་དང་པོ་ལ་དབག་ཆད་བཞི་ཁྲི། གཉིས་པ་ལ་ཉི་ཁྲི། གསུམ་པ་ལ་
 ཁྲི། བཞི་པ་ལ་ལྔ་སྟོང་། ལྔ་པ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒ། རྩལ་པ་ལ་སྟོང་
 བྱེད་དང་སུམ་བརྒ། བདུན་པ་ལ་རྩལ་བརྒ་ཉི་ལྔ་ཅ་ལྔའོ། ཞིང་དུ་
 སོ་སོ་ཆུ་ལས་གྲེན་དུ་འཕགས་པའི་དབངས་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་
 གོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་རོལ།

ལའོར་ཡུག་རི་ནི་ལྷགས་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ།

ལྷ་ཁྱུང་འཛིན་རིའི་བྱེད་དུ་སྟེབ་ཅེས་གྲགས།

སྤྱིའི་ལྷགས་རིའི་ལྷ་ཁྱུང་ནི་ལྷགས་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ། ལྷ་ཁྱུང་འཛིན་
 གྱི་བྱེད་དུ་སྟེབ་པས་ཆུ་ནས་སུམ་བརྒ་དང་བྱེད་དང་བརྒ་གསུམ་
 འཕགས་ཤིང་། ཞིང་དུ་དེ་སྟེད་གོ།

གཉིས་པ་མཆོ་ནི།

ད་ནི་མཆོ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི།

དེ་དག་ནང་གི་མཆོ་ཡི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་།

ཤིང་རྩའི་སྟོག་ཤིང་ཅམ་གྱི་ཆར་བབས་པས།

རི་སྒྲིང་ཀུན་གྱི་བར་ནམས་གང་བས་མཆོ།།

རྒྱ་ནི་རི་སྒྲིང་ཀུན་གྱི་སྒྲིང་གི་ནམ་མཁའ་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱན་ཤིང་
 ཉའི་སྒོག་ཤིང་ཅམ་དུ་བབས་པས་རོལ་མཆོ་ནམས་ཀྱང་གང་བར་
 བྱེད་ཅིང་། ས་ཆེན་པོའི་སྒྲིང་དུ་ཡང་རྒྱས་ཀུན་དུ་བྱུང་བས་རྒྱ་མཆོ་
 གཅིག་དུ་གྱུར་བར་བྱེད་དོ། །ནང་གི

རོལ་མཆོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་རྒྱས་གང་བའི།།

ཞིང་ནམས་རི་བདུན་སོ་སོ་དང་མཉམ་ཞིང་།།

རྒྱར་ཡང་སྤུམ་འགྱུར་ཀུན་ལ་མཚུངས་པ་ཡིན།།

རོལ་མཆོ་བདུན་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་རྒྱས་གང་བ་སྟེ།

འདུལ་བ་ལུང་ལས།

བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་དང་འཇམ། །དྲངས་དང་ཇི་མ་མེད་
 བ་དང་། །མཐུངས་ན་ལྟོ་བར་བྱམས་བ་དང་། །མགྲིན་བ་ལ་ཡང་
 མི་གཞོད་དང་། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་རྒྱར་འདོད་དོ། །ཞེས་བ་
 ཉམ་རོ། །ལྷ་ལྷུད་འཛིན་ནས་སྤྱིའི་ཁོར་ཡུག་གི་བར་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ནི་

བ་ཆའི་ཚུལ། །ཅིའི་ཕྱིར་རོལ་མཆོ་ཞེ་ན། ལྷ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་བསྐྱལ་
 བར་གནས་ཤིང་ཅེ་བ་དང་རོལ་བའི་གནས་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅས་
 བྱའོ། །ལྷ་བརྒྱད་ནི། དགའ་བོ་དང་། ཉེར་དགའ་དང་། རྟའི་གཞི་
 དང་། བཏང་བཟུང་དང་། གཞི་ཅན་དང་། ཡུལ་འཁོར་སྤང་དང་།
 བཀའ་པོ་ཆེན་པོ་དང་། ཨེ་ལའི་འདབ་པོ། །དེ་དག་གྲང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་
 གཡུལ་འགྱུར་བ་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དམག་གི་དབུང་བྱེད་བ་སྦྱེ་བ་ནས་
 བ་བཞི་ཀ་ལས་སྦྱེ་བའོ།

མཆོ་དེ་དག་གི་ཆ་དེ་ནི། མཆོ་ནང་མ་རི་རབ་དང་གཉའ་
 ཤིང་། འཛིན་གྱི་⁽⁵⁵⁾ཐངས་ཁ་ཞེང་ལ་དཔག་ཆ་ད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་
 ཚུལ། །ཤར་རུབ་ལྷ་བུའི་རྒྱའི་ཆ་དེ་ནི་ཕྱོགས་བཞི་རེ་རེའང་དེའི་
 སུམ་འགྲུར་རོ། །རོལ་མཆོ་དེའི་ནང་སྐྱར་ནི་རི་རབ་ངོས་ལ་ཁོར་
 ཡུག་ཏུ་སུམ་འབུམ་ཉི་མེ་ཕྱིས་སྐྱར་གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་ངོས་ལ་
 དཔག་ཆ་ད་གྲུ་འབུམ་བྱུག་ཁྲིའོ། །གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་

(55) རྒྱུད་གེ་པར་མ། ༡༧༡-༧ ། འཛིན་གྱི་བར་གྱི།

མཆོ་གཉིས་པ་ལ་དབག་ཆད་བཞི་ཁྲི་ཞེང་དུ་ཡོད་པས་རི་དེའི་སྤྲིང་
 དང་མཉམ་མོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ནང་གི་རིའི་སྤྲིང་དང་དེའི་ཕྱིའི་
 མཆོ་མཉམ་པ་ལས། གཞུལ་མདའ་འཛིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་ལ་ཞེང་དུ་ཉི་
 ཁྲི་⁽⁵⁶⁾སེང་ལྡང་ཅན་གྱི་ཕྱི་རོལ་ལ་ཁྲི། བལྟ་ན་སྤྱག་གི་ཕྱི་རོལ་ལ་ལྷ་
 སྟོང་། ཏྲ་ནའི་ཕྱི་རོལ་ན་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ། ཐ་མ་རྣམ་འདུད་ཕྱིའི་རོལ་
 མཆོ་ལ་སྟོང་དང་ཕྱིད་དང་སྤུམ་བརྒྱ་ཞེང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་སྤུམ་
 འགྱུར་རིང་ནས་རིང་ཆད་དུ་ཡོད་དོ།

དང་པོའི་ཞེང་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཁ་ཞེང་དང་མཉམ་
 ལ། ལྷག་མ་སྤྱག་རི་སྤྱག་གི་སྤྲིང་དང་མཉམ་པར་འདོད་དོ།

ལྷ་ཁྲུད་འཛིན་ནས་ཁོར་ཡུག་བ་ཆ་ཅན།

ཕྱི་ཡི་རྒྱ་མཆོའི་ཞེང་དུ་སྤུམ་འབུམ་དང་།

སྟོང་ཐག་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་དབག་ཆད་ལྷན།

ལྷ་ཁྲུད་འཛིན་ནས་ལྷ་ཁྲུད་འཛིན་ཆེན་པོའི་བར་ལ་རྒྱ་མཆོའི་ཁ་ཞེང་དུ་

(56) རྒྱུ་ཆག་ལ་ལོག་ ༡༧༧-༩ །སྤུམ་ཁྲི།

དཔག་ཆད་འབྲམ་སྤག་གསུམ་དང་སྟོང་སྤག་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ཡོད་དོ།

གསུམ་པ་སྤྱིང་ནི།

དེ་ནས།

སྤྱིང་རྣམས་ས་གཞི་རྩ་དང་ཁད་མཉམ་མཐོ།

རྩ་ནི་རྩ་མཆོའི་སྟེང་གཉིང་གི་⁽⁵⁷⁾དེ་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་རྩ་མཆོ་
ཆེན་པོར་ནང་དུ་བལྟས་པ་དང་། ཕྱིར་བལྟས་པའི་རྩ་སྤྱིང་སོ་སོའི་
དབྱིབས་དང་འབྲ་བ་ལངས་ནས། རྩ་དེ་དག་ལས་བག་ལ་ཞ་བ་ཡོད་
པ་བལྟས་ནས་ཕྱར་དུ་ཟུག་ཅིང་གུན་དུ་རྩ་དང་ཁད་མཉམ་དུ་གནས་
པ་ལས་རྩ་བཟང་མཐོ་ཅིང་དུ་གནས་པར་བྱས་སོ།⁽⁵⁸⁾ དུས་ནི་སྤྱར་
བསྟན་པ་བཞིན་ཁམས་འབྱེད་སྤྱད་ཐ་མའི་ཆེ་བྱུང་གོ། དེ་ཡང་རང་
གི་དངོས་པོ་⁽⁵⁹⁾ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་སྤན་དང་བཅས་པས་

(57) རྩ་དགེ་པར་མ། ༡༩ ཁ-༥ ། རྩེང་གི་། ་།

(58) རྩ་དགེ་པར་མ། ༡༩ ཁ-༦ ། བྱུང་གི་།

(59) རྩ་དགེ་པར་མ། ༡༩ ཁ-༦ ། རྩ་བོ་ལས་།

གནས་པའོ། །དེ་ལ་ཤར་གྱི།

ལུས་འཕགས་སྒྲ་གམ་ངོས་གསུམ་ཉིས་སྟོང་རེ།

འབྱར་ངོས་དཔག་ཆད་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་འོ།

འཛམ་བྱ་སྒྲིང་གི་མི་རྣམས་ལས་ལུས་ཆེར་འཕགས་པས་ལུས་
 འཕགས་སོ། །དེའི་སྒྲིང་ཆེན་ནི་དབྱིབས་སྒྲ་བ་སྟེད་པ་ལྔ་བྱ་ཁད་
 (60)མཉམ་ནི་རི་རབ་ལ་བསྟན་ཞིང་། འབྱར་ཁོར་ཡུག་ལ་བསྟན་
 བའི་ངོས་གསུམ་ལ་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་ཡོད་པ། འབྱར་
 གྱི་ངོས་ཚུང་ལ་དཔག་ཆད་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་འོ། །རི་རབ་གྱི་སྟོན་

འཛམ་སྒྲིང་སོག་ཀ་ངོས་གསུམ་དེ་དང་འདྲ།

ངོས་གཅིག་དཔག་ཆད་སྟེད་དང་བཞི་པ་འོ།

དེ་རྗེ་གདན་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་པ་ན་གངས་རི་དང་།
 སྟོས་ངད་ལྗན་གྱི་བར་ན་མཆོ་མ་རྩོས་པ་དེའི་འགྲམ་ན་ཞིང་འཛམ་

(60) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༧༧-༧ ། ཁྲི་དུང་། ་།

བུ་མི་ཁྲ་⁽⁶¹⁾ཡོད་པས་འཛམ་བུའི་གླིང་དོ། །དབྱིབས་སོག་ཀ་དེ་
 ཤིང་རྩེ་རྣམ་པ་ལྟར་གནས་པའོ། །དོས་རིང་བ་གསུམ་ལ་དཔག་
 ཚད་ཉིས་སྟོང་ལྟོ་ཕྱོགས་ཁོར་ཡུག་དོས་ཀྱི་བྱང་བ་ལ་དཔག་ཚད་
 བྱེད་དང་བཞི་བ་དབུས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་
 བཞུགས་གནས་རྫོ་རྗེའི་གདན་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ཡང་སྟོང་པོ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་གིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་པ་ལྟར་ན་རྫོ་རྗེ་ཅེ་
 ལྟ་བུ་གྲེན་དུ་བསྐྱངས་པའི་དབུས་མ་ལ་ཤིང་ཡོད་པ་ལ། རྩ་བཞི་ལ་
 མཚོད་རྟེན་རེ་རེ་ཡོད་པའི་བར་ན་རྒྱང་གྲགས་བྱེད་པར་འདོད་ཅིང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་ན་རྫོ་རྗེ་རྒྱ་གམ་གྱི་ལྟོ་བ་ལ་ཤིང་སྐྱེས་པ། རྩ་
 བཞི་ལ་རྫོ་རྗེ་ཕྱར་པའི་མཚོད་རྟེན་རེ་ཡོད་པ། བར་གྱི་ཐངས་སུ་རྒྱང་
 གྲགས་རེ་རེ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་སྐྱ་ན་མེད་པར་སངས་རྒྱ་བའི་གནས་ཏེ། མེ་བདུན་ཆུ་
 གཅིག་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་པར་གནས་པར་འདོད་

(61) རྫོང་གེ་པར་མ། ༡༩༣-༩ རྩི་གཤེད།

དོ། །ཤིང་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་དུས་ལྷ་ཕྱིར་མིང་འགྲུར་བས་ཤིང་སྟོང་
གི་ནམས་གངས་ཡོད་པ་ལྷར་བྱུང་སྟེ། སྟོན་འོད་སྤངས་སངས་རྒྱས་
པ་ན་ཅུ་གོ་ཉའི་སྟོན་པ། ད་ལྟ་ལྟ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་པ་ན་སྤངས་
མེད་པ། མ་འོངས་པ་ན་བྱམས་པ་སངས་རྒྱ་པའི་ཆེ་སྤྱེད་མེ་ཉིག་
ལ་སོགས་པའོ། །རྩལ་གྱི།

བ་སྤངས་སྟོད་རྒྱུ་ཁོར་ཡུག་བདུན་སྟོང་དང་།

ལྷ་བརྒྱུ་ཞེད་དུ་སྟོང་ཕྱག་ཕྱེད་དང་གསུམ།

ལོངས་སྟོད་འདོད་འཛིའི་བ་དང་། སྟོབས་ཆེན་གྱི་སྤངས་པོ་ཆེ་ལ་
ལས་ཆེར་སྟོད་པས་བ་སྤངས་སྟོད་དོ། །དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་ཁོར་ཡུག་
ཏུ་དཔག་ཆད་བདུན་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ། ཁ་ཞེད་ལ་སྟོང་ཕྱག་ཕྱེད་དང་
གསུམ། བྱང་གི།

སྤྱི་མི་སྟོན་སྤྱིར་བྱ་བ་ཞི་ངོས་རེའི་ཆ།

དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་མཐའ་སྟོར་བརྒྱད་སྟོང་དོ།

ལ་ཟའི་སྤྱད་དུ་སྤྱོད་བཤམ། འཆི་བའི་ཞག་བདུན་གྱི་གོང་ནས་ཁྱིད་

འཆི་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་འབྱུང་བས་སྤྱོ་མི་
སྟན་ཞེས་བྱའོ། །དབྱིབས་བྱ་བཞིའི་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཆད་ཉིས་
སྟོང་ཉིས་སྟོང་ཉེ་མཐའ་སྟོང་དུ་བསྐྱད་སྟོང་ཡོད་པའོ། །སྤྱིང་བཞི་པོ་
དག་གི་སྤྱིང་ཐོག་།

ལུས་དང་ལུས་འཕགས་རྩལ་ཡབ་རྩལ་གཞན།

གཡོ་ལྔ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ལས་མཆོག་འགྲོ།

སྤྱོ་མི་སྟན་ལྷན་མས་ནི་གཙོ་བོའི་བྱེད།

ཤར་གྱི་སྤྱིང་ཆེན་གྱི་གཡམས་གཡོན་ན། ལུས་དང་ལུས་འཕགས་
ཆུང་དུ་གཉིས། ལྷོའི་སྤྱིང་ཆེན་གྱི་གཡམས་གཡོན་ན། རྩལ་དང་། རྩལ་
ཡབ་གཞན་གཉིས། ལུབ་གྱི་སྤྱིང་ཆེན་གྱི་གཡམས་གཡོན་ན། གཡོ་
ལྔ་དང་། ལས་མཆོག་འགྲོ་གཉིས། བྱང་གི་སྤྱིང་ཆེན་གྱི་གཡམས་
གཡོན་ན། སྤྱོ་མི་སྟན་དང་། སྤྱོ་མི་སྟན་གྱི་ལྷན་གཉིས་སོ། །སྤྱིང་
རྣམས་ཀྱི་མདུན་རྣམས་རི་རབ་ལ་བསྟན་པའོ། །ཆད་ནི་སྤྱིང་ཆེན་པོ་
བཞི་པོ་དེའི་བྱེད་བྱེད་རང་རང་གི་སྤྱིང་གཡོག་ལ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་

གིས་སྤྱི་འཇུག་བཞུགས་ཏེ།

གསུམ་པ་བཞུགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ལ། བསྟན་བཤད་
གཉིས། དང་པོ།

དེ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བྱེད་བཤད་པ་ལ། རྟོག་སྤྱོད་
གི་གནས་དང་། མཐོང་ལྟ་གྱི་གནས་གཉིས་ལས། རྟོག་སྤྱོད་གི་དང་
སྤྱོད་དུལ་བ་ནི།

བྱེད་བཤད་སེམས་ཅན་གནས་གཞན་རྣམས་གཉིས་ལས།

གཉིས་པ་རྣམས་ལ་བཤད་པ་ལ། རྟོག་སྤྱོད་དང་། མཐོང་ལྟ་གྱི་གནས་
གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

རྟོག་སྤྱོད་དག་གི་.....།

གཉིས་པ་ལ། དུལ་བ། ཡི་དྲགས། དུང་འགྲོ་གསུམ། དང་པོ།

.....དུལ་བ་འཇུག་གནས།

ཉི་མའི་འོག་ནས་དཔག་ཚད་ཉི་མའི་མེད་པ།

མཐོང་ལྟ་དེ་སྤྱོད་གཞན་བདུན་བཅུགས་མར་གནས།

འཇམ་བྱུ་སྒྲིང་གི་ས་ལོག་གངས་རི་ཉི་མའི་ཐད་ནས་སྐར་དུ་དཔག་
 ཆད་ཉི་མེ་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་མནར་མེད་པའི་གནས་
 ཡོད་དེ། ལྷགས་ཀྱི་ཁང་བ་དཔངས་དང་རྒྱར་དཔག་ཆད་ཉི་མེ་
 ཡོད་པ་སྟེ། འཇམ་བྱུའི་སྒྲིང་ནས་དེའི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་བར་བཞི་
 བྱི་ཡོད་དོ། །དེའི་སྒྲིང་ཉི་མེའི་ཆ་ལ་རབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་། ཆ་བ་དང་།
 ཅུ་འབོད་དང་། ཅུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། བསྐྱས་འཇོམས་དང་།
 ཐེག་ནག་དང་། ཡང་སོས་རྣམས་གོང་དུ་བཅེགས་མར་ཡོད་
 དོ། །དེ་དག་གི་བར་ན་དཔག་ཆད་ཉི་མེ་སྒྲིང་ཉི་མེ་སྒྲིང་⁽⁶²⁾གིས་
 བཅད་པའོ། །ཆ་དཔྱལ་གྱི་གནས། གྲེ་བྲག་སེམས་ཅན་གནས་
 གཞན་རྣམ་གཉིས་ལས།

དེ་དང་འདབས་འབྱོར་གང་དཔྱལ་བརྒྱུད་པོ་ཡང་།

ཆ་དཔྱལ་རྣམས་ལ་འགྲན་པ་བཞིན་དུ་གནས།

ཡང་སོས་ནས་བྱང་དུ་དཔག་ཆད་ཉི་མེ་བྱ་ན་ཆུ་བྱར་ཅན་གྱི་གནས་

(62) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥ ཁ-༢ །བཞི་སྒྲིང་བཞི་སྒྲིང་། །

ཡོད་པ་ལྟར་དེའི་འོག་ནས་འོག་གི་ཚུ་བྱར་རྟོལ་པ་ཅན་དང་། ཨ་ཚུ་
 ཚུ་ཟེར་བ་དང་། གྱི་བྱད་ཟེར་བ་དང་། སོ་ཐམ་ཐམ་བ་དང་། ལྷ་ལྷ་ལ་
 ལྟར་གས་བ་དང་། བསྐྱ་ལྟར་གས་བ་དང་། བསྐྱ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་བ་
 ཟླ། རིམ་བ་ལྟར། ཆ་བའི་དཔྱལ་བ་འོག་མ་ནས་བྱང་དུ་དཔག་ཆད་
 ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྲེག་པ་རྒྱབས་ཆེན་སྤྱད་པ་རྣམས་ནི་
 མནར་མེད་ནས་བསྐྱ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་བར་སྦྱེའོ། །དེ་ནས་རབ་དུ་
 ཆ་བ་ནས་བསྐྱ་ལྟར་གས་བར་སྦྱེ་བ་ཟླ། བན་ཚུན་སྤེལ་ནས་གོང་
 བས་གོང་དུ་ལས་ཅུང་ཟད་སྤབ་བ་ན་སྦྱེའོ། །དེ་ནས།

ཉི་ཆེའི་གནས་ལ་ངས་བ་མ་མཆིས་ཤིང་།།

ཉི་འཁོར་བ་ནི་ཆ་དཔྱལ་འཁོར་དུ་གནས།།

ཉི་ཆེ་བ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་ངས་བའི་གནས་མེད་དེ། མིའི་གནས་
 གྱིའང་ཚུ་བོ་དང་། རི་དང་། ཡ་ངའི་ས་ཕྱོགས་དང་། རྒྱ་མཆོའི་
 འབྲམ་ལ་སོགས་པ་ན་མང་པོའི་གནས་དང་། རེ་རེའི་གནས་ཡོད་
 དོ། །ཉི་འཁོར་བ་ནི་ཡང་སོས་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལའང་ཕྱོགས་བཞི་

ན་ལྷག་པའི་གཞི་དཔ་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པས་
འཁོར་བའོ། །འདི་དག་གི་ཆེ་ཆད་དང་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་
འོག་ཏུ་འཆད་པས་འདིར་མི་སྤྲོའོ།

གཉིས་པ་ཡི་དྲགས།

དེ་ནས་ངན་སོང་གཉིས་པ།

ཡི་དྲགས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་འོག །

དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱུ་འདས་པ་རྩ་བའི་གནས།།

ཡན་ལག་ལྷ་མིའི་འཛིག་རྟེན་དག་ནའང་ཡོད།།

རྩ་བའི་གནས་ནི་འཛམ་བུའི་གྲོང་འདི་ཉིད་ལས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་
འོག་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱུས་བཅད་པ་ན་ཡོད་ཅིང་། ཡན་ལག་ནི་ལྷ་
དང་མིའི་གནས་ནའང་ཡོད་དོ།།

གསུམ་པ་རྩུ་ལྷོ།

ངན་སོང་གསུམ་པ།

དུད་འགྲོའི་གྲོངས་གནས་རྒྱལ་མཆོ་ཆེན་པོ་སྟེ།།

ཁ་འཐོར་ལྷ་མིའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཡིན།།

བྱིངས་ཀྱི་གནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅིང་ཁ་འཐོར་བ་ནི་མིའི་ཡུལ་
དང་འདྲིན་ལྷ་མི་གནས་ན་འང་ཡོད་ཅིང་། བསྐྱས་པས་སའི་ནང་དང་།
ཐང་དང་། རི་དང་། ཤིང་དང་། རྩ་དང་། རྩ་མཁའ་དང་། མའི་ནང་
ན་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་མཐོ་རིས་ལ། མི། ལྷ་གཉིས། དང་པོ།

མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་ལ་དང་པོ།

མཐོ་རིས་མི་རྣམས་སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་སྤྱན་ཏེ།།

རྩ་ཡབ་སྤྱིན་པོ་གནས་སྤྱིར་གཞན་ཡིན་ནོ།།

མི་རྣམས་ཀྱི་གནས་ནི་སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་སྤྱན་བདུན། རྩ་ཡབ་ཀྱི་སྤྱིང་
སྤྱན་སྤྱིན་པོ་གནས་པས་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་འགྲོ་བར་སྤྱད། གསང་སྤྱིང་
ལས། ཡི་དྲུགས་སྤྱིན་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་པོ།

གཉིས་པ་ལྷ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

མཐོ་རིས་ཀྱི།

ལྷ་གནས་གཉིས་ལས་.....

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་པ་ལ། འདོད་ལྷ། གཟུགས་ཁམས་
གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་ལྷ་མེན་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ།

.....འདོད་ལྷ་ལྷ་གནས་བྱུག་སྟེ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མཁའ་ལ་
བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་དང་། སུམ་རྩ་
རྩ་གསུམ་གཉིས། དང་པོ།

རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་རི་རབ་བང་རིམ་དང་།

ཉི་མེ་སྐར་མའི་གཞལ་མེད་ཁང་ན་གནས།

འདོད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་གནས་གཉིས་ལས། འདོད་ལྷ་བྱུག་
གི་དང་པོ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷ་ནི། བང་རིམ་བཞི་དང་། ཉི་མེ་གཟུང་

སྐར་གྱི་སྟེང་ན་གནས། དེ་ཡང་བང་རིམ་དང་པོ་ན་ལག་ན་ཡོལ་གོ་
 ཐོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས། གཉིས་པ་ན་མེ་ཏོག་གི་སྒྲིང་བ་ཐོགས་
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟའི་རིགས་གནས། གསུམ་པ་ན་སྤྱང་ཆང་གིས་ཏྲག་
 ཏུ་སྒྲོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟ་གནས། བཞི་པ་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་འེ་
 གནས་དང་། དེ་དག་གི་འཁོར། འར་ན་བེ་བ། ལྟོ་ན་གུལ་བུམ། ལུ་བ་
 བ་ལྷ། བྱང་ན་གཞོན་སྦྱོན་གྱི་རིགས་རྣམས་གནས་སོ། །ཕོ་བྲང་
 གི་རིགས་བཞི་ལས། འར་ཕྱོགས་ན་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྤྱང་གི་ཕོ་
 བྲང་ཡུལ་འཁོར་སྤྱང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྟོ་ན་འཕགས་སྦྱེས་པོ་འེ་ཕོ་
 བྲང་འཕགས་སྦྱེས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལུ་བ་ན་སྦྱུན་མི་བཟང་གི་ཕོ་བྲང་
 ལྷ་ཆོགས་ཅེ་གཟུགས་⁽⁶³⁾ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱང་ན་རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་གྱི་
 ཕོ་བྲང་ལྷང་ལོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ།

ཆད་ནི་ཀུན་གྲང་ངོས་རེ་དཔག་ཆད་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ། བང་
 གི་ས་གཞི་ཆོན་སྟ་བརྒྱས་བཟ་བར་བྱས་པ། འེང་བལ་གྱི་འདབ་

(63) རྒྱུ་ཆག་པ་མ། ༡༩ ཁ-༥ རྒྱུ་ཆག་པ།

མ་ལྟར་རྒྱུ་པ་བཞག་ན་ཅེས་སེམས་ཤིང་བཏེག་ན་སྤར་བ་སྦྲུམ་པ།
 གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བཅུ་ལ་བ་ལ་ཅན་གྱི་ཆུས་ཆག་ཆག་བཏབ་པ།
 ལྷའི་མེ་ཏོག་མཐུ་ར་བས་བྱས་བྱུ་ཅམ་དུ་ཁེབས་ཤིང་། རིན་པོ་
 ཆེ་སྒྲ་བཞེས་བཅེགས་པའི་རྒྱུ་ཆ་སྤྲད་ཅི་ལྟ་བུས་གང་པ། རྒྱུ་
 གི་འབྲམ་ན་མེ་ཏོག་དང་གོས་རྩམ་བཞི་འབྲུང་བའི་དཔག་བསམ་
 གྱི་ཤིང་དང་། ཆུ་དང་། ཐང་ལས་སྦྱེས་པའི་མེ་ཏོག་དང་། དེ་ལ་
 གནས་པའི་བྱ་དང་། བྱང་བ་སྦྲན་སྦྲན་ལྟར་སྒྲོགས་པས་མཛེས་
 བར་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྤྱོད་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཉེ་བར་
 བརྒྱན་པའོ། །གཞན་ཡང་གཉམ་ཤིང་འཛིན་རིའི་སྟེང་གི་སྒྲོགས་
 བཞི་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་པོ་བྲང་ཡོད་ཅིང་། གསེར་གྱི་རི་བདུན་ལ་
 ཡང་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་གྱི་ལྷའི་གྲོང་བྱུར་མཛེས་པས་བརྒྱན་
 བེད་། ཁོར་ཡུག་གི་རིའི་ཅེ་མོ་དང་། རིའི་ལྷ་དང་། ཤིང་གི་ལྷ་དང་།
 བགས་གྱི་ལྷ་ཡན་ཆད་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷར་གཏོགས་པས།
 དེ་དག་གི་གནས་རིས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་།

དེ་ལས་བྱད་པར་དུ་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་གྱི་ལྷའི་གནས་བཤད་པ་ནི།

ལྷན་པོའི་བྱེད་ན་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་ཏེ།

ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་གཅིག །

འོག་གཞི་མེའེལ་མཐའ་ཆགས་གསེར་ལས་གྲུབ།

ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་པ།

འོག་གཞི་ཚུའེལ་མཐའ་ཆགས་དངུལ་ལས་གྲུབ།

རི་དབང་ལྷན་པོའི་བྱེད་མཆམས། གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་ཅེ་དང་
མཉམ་པའི་ཐད་སོ་ནས་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་ནམས་འཆར་ཏེ། ཉི་མའི་
དགྱིལ་འཁོར་ལ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་ཁ་ཞིང་དང་། ཁོར་
ཡུག་ལ་སྤུལ་འགྱུར་རོ། འོག་གཞི་མེའེལ་ལས་གྲུབ་པས་ཤིན་ཏུ་
ཆ་ཞིང་འོད་ཟེར་ཆེ་བའོ། ཟླ་བ་ནི་ཁ་ཞིང་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ། ཁོར་
ཡུག་ཏུ་སྤུལ་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་སྤུལ་འགྱུར་རོ། འོག་
གཞི་ཚུའེལ་ལས་གྲུབ་པས་བསེལ་ཞིང་འོད་ཟེར་ཉ་ཅང་ཡང་མི་
གསལ་བའོ། ཉི་མའི་སྤྱིང་གི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་གསེར་གྱི་ར་བ་དང་ཟླ་

བ་ལ་དདུལ་གྱི་ར་བས་ལེགས་པར་བསྐྱོར་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་
 རམས་སུ་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་དུག་དང་དཔག་ཆད་གཅིག་གི་བཅོ་
 བརྒྱད་ཆ་གཅིག་སྟེང་དུ་གནས་སོ། །ཉི་ཟླ།

གཉིས་ཀའི་ནང་ན་སྣ་ཡི་ཐོང་ཁྲིར་ཏེ།

སྟེང་ཆལ་རྩིང་དང་ལམ་སྤང་རིན་ཆེན་གཞི།

མེ་ཏོག་ཆར་བ་ཤུས་རྒྱབ་ངང་གིས་འབབ།

རྩིང་པ་འདོར་ཁིང་གསར་པ་གསལ་བར་འགྲེམས།

དེ་གཉིས་ཀའི་སྟེང་གི་གསེར་དང་དདུལ་གྱི་ར་བ་ནི་དཔག་ཆད་
 ཕྱིད་པས་ཀྱན་ནས་རྒྱུ་པར་བསྐྱོར་བ། ར་བ་དེ་དག་ལ་རིན་པོ་ཆེ་
 ལྷ་བཞི་ལས་བྱས་པའི་ལྷོག་ཡོད་པ་ནང་གི་ས་གཞི་ནི་ཆོན་ལྷ་
 བརྒྱས་བཟ་བར་བྱས་པ། ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་ཤིང་རྒྱང་པ་བཏེག་
 ན་འཕར་བ་དང་། མནན་ན་ནེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ། མེ་ཏོག་མརྒྱ་ར་
 བས་ཤུས་རྒྱབ་ཅམ་དུ་ཁབས་ཏེ། རྩིང་པ་རྒྱང་གིས་འཕོར་ལ་གསར་
 པ་འགྲེམས་པ། ནང་གི་ལམ་སྤང་ནི་རྩུར་དཔག་ཆད་ལྔ་པ། ཞིང་དུ་

བྱེད་དང་གཉིས་པ། དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་བལྟ་ན་སྤྱག་པ། གསེར་
 གྱི་བྱེ་མ་བདེལ་ཞིང་ཅན་གྱི་ཚུས་བཏབ་པའོ། །ལམ་དེའི་འགྲམ་
 གཉིས་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་བྱས་པའི་རྩིང་བྱ་ཚུ་མངར་བསིལ་
 སྤང་ཅི་ལྟ་བུས་གང་བས་བརྒྱན་པ། རྩིང་གི་འགྲམ་ན་མེ་ཉོག་ལ་
 སོགས་པ་འབྱུང་བའི་དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཡོད་པའོ། །ལྷའི་བྱ་ཉི་
 མ་དང་ཁླ་བའི་ཤོང་ཁྲེར་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་བྱུབ་པ་ལྟ་དང་ལྟ་མོ་
 མང་པོས་གང་ཞིང་དགའ་བར་བྱས་པའོ།

སྐར་མའི་ཚོགས་ཀྱང་ཚུ་ཤེལ་སྤྱོད་པོ་སྟེ།

གསེར་གྱི་ར་བས་ལེགས་བསྐྱོར་ལྟ་ཡི་གོང་།

རྒྱང་འགས་གཅིག་ནས་དུག་གི་བར་ཡིན་ནོ།

སྐར་མ་ཡང་ཚུ་ཤེལ་ལས་བྱུབ་པ་སྤྱོད་གི་ཁ་ཆག་གསེར་གྱི་ར་བས་
 བསྐྱོར་ཞིང་ས་གཞི་དང་ལམ་སྤང་བཟང་པོ་ལྷའི་ཤོང་ཁྲེར་གྱིས་
 བརྒྱན་པ་སྟེ། སྐར་མ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་རྒྱང་འགས་དུག་ཚུང་
 བ་རྣམས་ལ་གཅིག་སྟེ་བར་མ་རྣམས་ནི་དེའི་བར་གྱི་ཆོད་གང་ཡིན་

བཤོ། །འདིར་དབྱེད་བ་ཁྱགས་བ་⁽⁶⁴⁾དང་ལྟན་པ།

ཁ་ཅིག་གསེར་བངས་རྩལ་ཤེལ་འཁར་བ་ལ།།

རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ནས་བཅོ་བརྒྱད་བར་ཡིན་ནོ།།

བརྗེ་ཏ་ཇི་ན་མི་ཏ་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་ཀྱིས། སྐར་མ་དེ་དག་གི་རྒྱ་
གསེར་བངས་འཁར་བ་གསུམ་ཀ་ཅི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། ཚད་ཀྱང་ཆེ་
བ་རྒྱང་གྲགས་བཅོ་བརྒྱད་ནས་རྒྱང་བ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་སུམ་རྩ་ཅ་གསུམ་ལ། གནས་སྤྱི་དང་། འབྱོར་བའི་བྱད་བར་

གཉིས། དང་པོ།

འདོད་ལྟའི་གནས་གཉིས་པ་ནི།

རི་རབ་སྟེང་ན་སུམ་རྩ་ཅ་གསུམ་གནས།།

མ་འདྲེས་བྲེང་འབར་གཟི་བཞིན་མཆོག་ལ་སོགས།།

ཉི་དབང་གནས་རིགས་སུམ་རྩ་ཅ་གཉིས་དང་།།

གཙོ་བོའི་གནས་ཉི་ཅ་གསུམ་མཐོ་རིས་ཡུལ།།

(64) རྫོང་གེ་པར་མ། ༡༠༧-༥ ༼ཁྱགས་པའི་དབྱེད་པ།༽

དབུས་ཀྱི་རི་དབང་ལྷན་པོའི་སྟེང་ན་དབང་པོ་དང་ཉེ་དབང་གི་
 གནས་མ་འདྲེས་པ་དང་། འོར་བུ་སྟེང་པོ་དང་། ཡོངས་འདུས་
 གནས་པ་དང་། རྣམ་མཛེས་གནས་པ་དང་། དགའ་བའི་ཆལ་
 གནས་པ་དང་། སྤང་བ་འབར་བ་དང་། གཟི་བཞིན་མཆོག་དང་།
 མཐོང་བར་སྦྱོད་པ་དང་། འཁོར་ན་གནས་པ་དང་། རིགས་མཐུན་
 པ་དང་། འོར་བུ་འཆང་བ་དང་། མདོག་བཟང་ཆེ་བ་དང་། ས་ལ་
 ཤིང་ཟུག་དང་། འོར་བུ་སྟེང་བ་དང་། ཆོས་བཟངས་འདུན་ས་ལ་
 སོགས་པ་ལྷ་གནས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ན་གཙོ་བོ་ཉེ་དབང་སུམ་
 ཅུ་ཅ་གཉིས། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་དང་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཡོད་
 བས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ།

རི་རབ་ཅེ་མོ་ངས་བཞིའི་རྒྱ་ཁྱོན་ལ།

ངས་རེ་དཔག་ཆོད་བརྒྱད་ཁྱིམ་གནས་པའི་སྟེང་།

གཉིས་པ་འཕྱོར་བའི་ཁྱད་བར་ལ་བསྟན་བཤམ་གཉིས། དང་པོ།

གྲོང་ཆལ་ས་གཞི་ཤིང་དང་འདུན་ས་ལས།

རི་དབང་དེའི་ཅེ་མའི་ཆད་ནི་ངོས་རེ་རེ་ལ་དབག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་
བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད། དེའི་སྟེང་ན་གྲོང་དང་སྤྱོད་མོས་ཆལ་དང་ས་གནི་
དང་། ཤིང་ཆེན་པོ་དང་འདུན་ས་བཟང་པོ་སྟེ་ལྷ་གནས་པ་ལས།

གཉིས་པ་རྒྱས་མཁན་ལ་ལྷ་པོ་རིམ་པར་དང་པོ་གྲོང་།

གྲོང་ལ། ལྷའི་དབང་པོའི་ཁང་བཟངས་དང་། སྤྱིའི་གྲོང་བལྟ་ན་སྤྱག་
དང་། མཚམས་ཀྱི་གནས་སོ། །དབང་པོའི་གནས་ནི།

དབུས་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་མཆོག །

ངོས་རེ་དབག་ཆད་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ།

མཐའ་རྫོང་སྟོང་ཡོད་ལྷ་ཡི་གྲོང་བྱེར་ལས།

བྱེན་དུ་དབག་ཆད་བྱེད་དང་ལྷ་འཕགས་ཤིང་།

བ་གམ་བརྒྱད་ལ་ཁང་བཅེགས་བདུན་བདུན་གནས།

དེ་དག་རེ་རེར་གནས་ཁང་བདུན་བདུན་ནོ།

སྤྱི་རོལ་སྤྱོད་ཆལ་རིན་ཆེན་རྫིང་བྱར་བཅས།

རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་ལྷའི་གྲོང་བྱེར་བལྟ་ན་སྤྱག་གི་དབུས་ན་རྣམ་པར་

རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟངས་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཆད་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་
 བ། མཐའ་སྒྲོར་དུ་དཔག་ཆད་སྒྲོར་ཡོད་པ་ལས་བལྟ་ན་སྤྱག་
 ལས་བྱེན་དུ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་ལྔ་འཕགས་པ་ནང་གི་མང་
 ཉེན་དང་ཐེམ་སྐྱས་དང་ཀ་བ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་བྱས་
 བ། ཀ་སྟན་དང་ཀ་ཁྱེད་དང་། བྱེད་དང་བྱམ་གདུང་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་
 སྣ་ཚོགས་ལས་བྱབ་པ། རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་བ་དང་ཚུན་འབྲུང་དང་
 མཛེས་བྱེད་དུ་མས་སྐྱས་པའོ། །ཁང་བཟངས་དེ་ལ་བ་གམ་བརྒྱད་
 ཡོད་དེ། རེ་རེ་ལའང་ཁང་བ་བཅེགས་པ་བདུན་བདུན་ན་གནས་
 ཁང་བདུན་བདུན་གྱིས་བརྒྱན་ཞིང་། བྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེད་མོས་ཆ་ལ་
 ཤིང་ཏྲ་སྣ་ཚོགས་གྱི་ནང་ན་རྫིང་བྱ་བཞི་ཡོད་དེ། ཚུ་ཞིང་དུ་དཔག་
 ཆད་ལྔ་བརྒྱ་བ། ཅིག་པ་དང་ཐེམ་སྐྱས་དང་ལན་ཀན་ཐམས་ཅད་
 རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་བྱབ་པ་ན་ཚུ་བྱ་དང་། བརྒྱ་ཆེན་པོས་
 བརྒྱན་པ་ཡོད་དོ། །རྫིང་འགམ་ན་འདོད་དགུ་འབྲུང་བའི་དཔག་
 བསམ་གྱི་ཤིང་དང་བཅས་པའོ། །སྤྱིའི་གྲོང་ནི།

དེ་ཡི་ཕྱི་རོལ་གྲོང་བྱེད་བཟུ་ན་སྤྱག་།

རོལ་རེ་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་⁽⁶⁵⁾ལྔ་བརྒྱ་པ།།

དཔངས་སུ་བྱེད་དང་གསུམ་སྟེ་གསེར་ལས་བྱས།།

གསེར་གྱི་ར་བས་བསྐྱོར་ཞིང་མངོས་པ་སྟེ།།

དགུ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་ཅ་དགུ་ཉི་སྟོ་ཆེན་རྣམས།།

དཔངས་སུ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་པ་སྟེ།།

ཞིང་དུ་བྱེད་དང་གཉིས་བཅས་སྟོ་སྤྱང་ལྔ་པ།།

སྤྱི་ཉི་གྲོང་བྱེད་བཟུ་ན་སྤྱག་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་
བཟངས་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ཉི་ཕྱི་རོལ་ན་འཁོར་བར་ཡོད་དོ། །རོལ་
རེ་ལ་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་པ། གྲུ་ཏུ་བསྐྱོར་བས་དཔག་
ཆད་ཁྱི་པ། དཔངས་སུ་བྱེད་དང་གསུམ་པ། ཅིག་པ་གསེར་ལས་
བྱས་ཤིང་གསེར་གྱི་ར་བས་བསྐྱོར་བ། རང་གི་ས་གཞི་ནི་དབྱིབས་
ལེགས་ཤིང་བཟུ་ན་སྤྱག་པ། ཆོན་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གིས་བཀྲ་

(65) གླེང་གཞི་ལྟར་ཨ། ༡༡༨-༡ །བཞི་སྟོང་།

བར་བྱས་ཤིང་། ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་འཇམ་པ། ཁྲོང་བྱེར་
 དེའི་སྒོ་ཆེན་ནི་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་ཅ་དགུ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་
 གྲང་འཕངས་སུ་དབག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་དང་། ཞིང་དུ་དབག་
 ཆད་བྱེད་དང་གཉིས་པ། འོར་བུ་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་སྒོ་རྒྱན་སྐར་མའི་
 གཟུགས་སུ་བྱས་པ་བཞི་བཞི་དང་། རྩ་བ་ཆེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 བ་སྤང་གི་མིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུས་བརྒྱན་ཞིང་། སྒོ་རི་
 རིར་ཡང་ལྟའི་སྤང་མ་གོ་ཆ་དང་མཆོན་ཆས་སྤྲས་པ་ལྟ་བུ་
 བརྒྱ་འཁོད་པའོ། ཁྲོང་བྱེར་དེའི།

ལམ་སྤང་དབག་ཆད་ཉིས་སྟོང་ལྟ་བུ་བརྒྱ་པ།

ཞིང་དུ་བརྒྱ་གཉིས་འཇམ་ཞིང་བདེ་བ་སྟེ།

རྫིང་དང་རིན་ཆེན་ཤིང་དང་པརྒྱས་བརྒྱན།

ལམ་སྤང་གི་རིང་ཆད་སྟོང་དུ་དབག་ཆད་ཉིས་སྟོང་ལྟ་བུ་བརྒྱ་པ།
 ཞིང་དུ་བརྒྱ་གཉིས་པ་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་ཅན་གྱི་ཚུས་ཆག་
 ཆག་བཏབ་པ། དེའི་གཡས་གཡོན་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བཞི་ལས་

གྲུབ་པའི་རྗེར་བྱ་སྤྲང་ཅིའི་ཆུས་བསིལ་བས་གང་བ། ཟུགས་དང་།
 བརྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་མེ་ཏོག་སྣ་ཆོགས་གྱིས་ཁབ་པ། ལུ་བྱ་
 ཅེ་བ། རྗེར་འགམ་ན་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྡོན་པ་ལས་
 མེ་ཏོག་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ཞིང་། ལྷའི་བྱ་སྤྲང་སྟན་པར་
 སྟོགས་པས་བརྟེན་པའོ།

གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྩལ་རིན་ཆེན་ར་བ་བདུན།

བར་བར་ན་འོབས་བདུན་ཆུ་མཆོ་ངང་པས་བརྒྱན།

རིན་ཆེན་གྱ་ན་ལྷ་རྣམས་ཅིང་འཛོའ་ལེལ།

གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྩལ་ན་ར་བ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྟོར་བའི་
 བར་བར་ན་འོབས་རིམ་པ་བདུན་བདུན་གྱིས་བསྟོར་བ་རྣམས་
 གྱི་ཟབས་དང་ཁ་ཞིང་⁽⁶⁶⁾ལ་དཔག་ཆད་རེ་རེ་ཡོད་པར་རིན་པོ་
 ཆེའི་གྲ་ན་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞུགས་ཏེ་ཅེ་བ་ཡོད་
 ཏོ། །མཆོམས་གྱི་གནས་ནི།

(66) རྫོད་གཞི་པར་མ། ༡༣༡-༡ ༼ཁ་ཞིང་༽

དེ་རབ་ཅེ་མེད་མཆམས་བཞི་ཁང་བཅེགས་བཞི།།

དཔངས་སུ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་ལྷ་པ་ལ།།

དོས་རེར་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་པ།།

གཞོད་སྒྲིབ་ལག་ན་དེ་མེད་ལྷ་རིགས་གནས།།

དེ་རབ་ཅེ་མེད་མཆམས་བཞི་ན་ཁང་པ་བཅེགས་པ་བཞི་ཡོད་
དོ། །པངས་སུ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་ལྷ་པ། དོས་རེ་ལ་དཔག་ཆད་
བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་པ། ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ན་གཞོད་སྒྲིབ་ལག་
ན་དེ་མེད་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་རིགས་གནས་སོ། །ཁང་བཅེགས་བཞི་པོའི་
བར་ཐངས་དེ་རབ་ཅེ་མེད་ཁ་ཆག་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་ར་བ་
དཔག་ཆད་གསུམ་པས་བསྐྱོར་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ནས།

གཉིས་པ་ལྷ་འེ་སྒྱེད་ཆལ།

ལྷ་ཡི་སྒྱེད་ཆལ་ར་བ་རྣམ་བཞི་ཡང་།།

བལྟ་ན་སྤྲུག་ནས་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་ཉིད།།

ཕྱོགས་བཞིར་འདས་པའི་མཆམས་ན་གནས་པ་ལས།།

ཁོང་ཁྱེར་བལྟ་ན་སྤྲུག་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་རེ་

དཔགས་པའི་ས་ན། ལྷ་ནམས་ཀྱི་ཅེད་མའི་ས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་བཞི་
ལས། དང་པོ།

ཤར་ན་ཤིང་རྩ་སྣ་ཆོགས་སྐྱེད་མོས་ཚལ།

རིན་ཆེན་རྩིང་དང་ལྷོན་ཤིང་གོས་དང་རྒྱ།

ལྷ་ཡི་བྱ་མོས་དགའ་བར་བྱས་པ་ལོ།

དེ་ན་རིན་པོ་ཆའི་ཤིང་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། ཨ་ཆལ་བཞི་པོ་
ནའང་རོ་བྱོ་བའི་⁽⁶⁷⁾རྩིང་བྱ་བཞི་ཡོད་དེ། ཅུ་ཞིང་དུ་དཔག་ཚད་ལྷ་
བརྩ་པ། གསེར་དང་། དུལ་དང་། བེའུ་ཅུ་དང་། ཤེས་ལས་བྱས་
པའི་པ་གྲུས་བཅིགས་ཤིང་ཐེས་སྐས་ཡོད་པ། ལན་ཀན་རིན་པོ་ཆེ་
སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བྱས་པར་སྤང་ཅི་ལྷ་བྱའི་ཆུས་གང་ཞིང་ཤིང་ལྷོན་
པ། ལྷའི་གོས་དང་། མེ་ཉོག་དང་། འབྲས་བྱས་བརྒྱན་པ་མང་པོས་
བརྒྱན་ཅིང་། ཨ་བྱེད་པར་ཚལ་འདིར་ཤིང་རྩ་⁽⁶⁸⁾བཟང་པོ་ལྷའི་བྱ་མོ་

(67) རྩིང་གེ་པར་མ། ༡༡༧-༡ ༼རོ་བྱོ་བའི༽

(68) རྩིང་གེ་པར་མ། ༡༡༧-༡ ༼ཤིང་རྩ༽

མཛེས་མས་དགའ་བར་བྱས་ཤིང་འབྲེན་པའོ།

ལྷོ་ན་རྩལ་འགྱུར་ཞེས་བྱའི་སྤྱི་ཚུལ་ཆེན་པོ།

གཡུལ་འགྲུང་ཆེན་ཞེ་སྤང་འཕེལ་བ་སྟེ།

རིན་ཆེན་མཆོན་དང་གོ་ཆ་སྤྱོད་པ་འབྱུང་།

རྩལ་འགྱུར་གྱི་ཆེན་པོ་ཞིང་དང་མེ་ཉྱལ་ལ་སོགས་པ་རྩལ་
བར་གྱུར་པ་ཡོད་པས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ན་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་
གཡུལ་འགྲུང་བར་མོས་པའོ། །ཤིང་ལས་རིན་པོ་ཆའི་གོ་ཆ་ཤིན་
ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། མདའ་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་
ཆ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

རྩལ་ན་འབྲེས་ཆེན་ཞིང་བྱ་བཟང་པོ་ནས།

སྤྱོད་པའི་ཆེན་པོ་ཞིང་མཛེས་མས་འབྱུང་བ་འོ།

འབྲེས་པའི་ཆེན་པོ་ཞིང་བྱ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་དགའ་
འབྲེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། རིན་པོ་ཆའི་ཤིང་དང་། མེ་ཉྱལ་དང་།
ལྷའི་བྱ་མོ་ལ་སོགས་པ་འབྲེས་པར་གྱུར་པས་ལོངས་སྤྱོད་འཆོལ་

བར་ཡོད་པའོ།

བྱང་ན་དགའ་ཚལ་ལྟ་ཡི་བྱ་མོས་གང་།

བསྐྱལ་བཟང་འབྲེན་པ་སྟོང་གི་ཤིང་དང་བཅས།

མོངས་སྟོད་དགའ་བ་ལྟག་པར་འཕེལ་བ་ཡིན།

དགའ་བའི་ཚལ་ན་རྗེ་བྱ་བཟང་མོ་དགའ་བ་ཞེས་པ་དང་། ཤིང་
དང་། མེ་རྟོག་དང་། ལྟའི་བྱ་མོའི་དགའ་བས་བརྒྱན་པ་སྟེ། དེར་སྟུང་
བས་ལྟག་པར་དགའ་བ་འཕེལ་བའོ། །ཚལ་དེ་ལ་བསྐྱལ་བ་བཟང་
མོའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་གཟིམས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆའི་ཤིང་ལྟོན་པའི་
ནང་ན་ཡོད་པའི་འོད་ཟེར་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཟོད་པས་བལྟ་བར་རྒྱས་
པའི་ལོགས་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་རབས་དང་། ལོགས་ཉིས་དང་།
གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་གཞོད་པས་རྗེ་བར་རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་
པའི་མཆན་མ་མེ་ལོང་དུ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་གསལ་བ་
ཡོད་དོ། །སྟེད་མོས་ཚལ་གྱི་གཞི།

དེ་དག་ཆུ་ཞིང་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ།

དབྱིབས་ལེགས་གསེར་གྱི་ར་བ་དཔག་ཆད་གཅིག །

རིན་ཆེན་སྟོག་གིས་ཀྱན་ནས་མཛེས་པར་བརྒྱན།།

ཅུར་དཔག་ཆད་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ། ཞིང་དུ་དེ་སྟེད་གཅིག་དང་།
མཐའ་སྐོར་དུ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཡོད་པ། དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་བསྟན་
སྟུག་པ། གསེར་གྱི་ར་བ་དཔག་ཆད་གཅིག་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་
ཞིང་ར་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་སྟོག་གིས་མཛེས་པའོ། །དེ་དག་གི

ནང་གི་གཞི་རྣམས་གསེར་གྱི་བྱེ་མར་བདལ།།

རིན་ཆེན་སྐྱེད་ཆལ་རྩིང་བྱ་ཆུ་བྱས་གང་།།

མེ་ཉོག་པང་བྱང་བྱང་བ་གར་བྱེད་མཛེས།།

ནང་གི་ས་གཞི་ལ་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བདལ་བ། ཚོན་སྣ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་
གིས་སྟེལ་བ། ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་རིག་ན་བདེ་བ། བཏེག་ན་འཕར་
བ་སྟམ་པ། མནན་ན་ནེམས་བྱེད་པ། མེ་ཉོག་མཐུ་ར་བས་བྱས་
བྱུང་ཅམ་དུ་ཁིབས་པ་ལ་བྱང་བ་སྟན་པར་སྟོགས་པ་དག་གར་བྱེད་
ཅིང་། མཚོ་དང་རྩིང་བྱ་བཟང་པོས་བརྒྱན་པར་བྱས་པའོ། །དེ་དག་

དུ་འགོ་བའི་ལམ་ཡང་རྒྱུ་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་ཞིང་དུ་བྱེད་དང་གཉིས་
 པ། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བཅུ་ལ་ཞིང་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཆག་ཆག་བཏང་
 བའི་འགམ་ན་ཤིང་ལྷན་པ་མེ་ཉིག་དང་འབྲས་བུ་ས་བརྒྱན་པ་ཆར་དུ་
 སྤྲངས་པ་ཡོད་དོ།

གསུམ་པ་ས་གཞི།

དེ་ལྟ་བུ་ས་མཛེས་པར་བརྒྱན་པའི་སྤྱིད་མོས།

ཆལ་རྣམས་བྱི་རོལ་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་ན།

ས་གཞི་བཟང་པོ་རྣམས་བཞི་རིམ་པ་བཞིན།

སྒྲ་ཆོག་ས་རྩལ་འགྱུར་འདྲེས་པ་དག་ལ་བ་སྟེ།

རིན་ཆེན་ས་གཞི་ལྷན་ཤིང་རྒྱ་མཆོས་བརྒྱན།

ཆད་དང་བཀོད་པ་ཆལ་དང་འབྲས་བུ་ལོ།

ཕྱོགས་བཞིའི་ཆལ་བཞི་པོ་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གཞལ་བའི་དཔག་ཆད་
 ཉི་ཤུ་ན་ཆལ་སོ་སོའི་མིང་དང་བཀོད་པ་མཐུན་པའི་ས་གཞི་བཟང་
 པོ་བཞི་ཡོད་དེ། ས་གཞི་སྒྲ་ཆོག་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདྲེས་པ་ཞེས་

བྱ་བ་དང་། རྩལ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དག་
གོ། །ལམ་སྤང་དང་། ཚད་དང་བཀོད་པ་ནི་ཚལ་རྣམས་དང་འབྲེལ་
ལས། བར་བར་ན་འཆག་པ་དང་འདྲུག་པའི་ཤང་ཤོང་མཉམ་ལ་
ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐངས་ཀ་བདེ་བར་གནས་པ་ཡོད་དོ། །ཚལ་དང་ས་
གཞི་དག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་བར་ན་རྟ་དང་སྤང་པོ་དང་། ཤིང་རྟ་ལ་
སོགས་པའི་ཞོན་པ་དུལ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ཤིང་ཆེན་གྱི།

སྤྲོ་རྣམས་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་དཔག་བསམ་གྱི།

ཤིང་ནི་གྲོང་ཁྱེར་མཆོག་དེའི་བྱང་ཤར་ན།།

ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོན་འཕང་དུ་དཔག་ཆད་བརྒྱ།།

རྩ་བར་ལྷ་ཟུག་སྤྱོད་གས་བཞིའི་ཡལ་ག་ལ།།

དཔག་ཆད་ལྷ་ཟུག་བཅུ་བཅུ་རབ་ཏུ་རྒྱས།།

སྤྱིང་པོ་རྩེ་པོ་གཏུགས་ལྟར་ལྷ་བཅུས་བརྒྱན།།

བལྟ་ན་སྤྱུག་གི་བྱང་ཤར་ན། སྤྲོ་རྣམས་འདུ་བའི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་རི་

རབ་གྱི་ས་གཞི་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་ཤིང་ཡོངས་སུ་འདུ་ས་བརྟེན་
 ཞེས་བྱ་བ། ཅ་བ་དཔག་ཆད་ལྷ་ཐུར་དུ་ཟུག་ཅིང་། གྱེན་དུ་དཔག་
 ཆད་བརྒྱ་འཕགས་པའི་ཡལ་ག་བཞི་ཕྱོགས་བཞིར་གྱེས་པ་ལས།
 དཔག་ཆད་ལྷ་བཙུ་ལྷ་བཙུས་མཛེས་ཤིང་། ཅེ་མོ་ཀུན་ནས་རྒྱལ་བ་
 གདུགས་ལྟར་འདུག་པའང་དཔག་ཆད་ལྷ་བཙུ་སྟེ། རིན་པོ་ཆའི་བྱ་བ་
 དང་། ལྷའི་གོས་ཀྱིས་དབྱངས་པའི་ཤིང་བཟང་པོ་དེ་ལ།

དེ་སྟེང་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་རྣམས་གསལ་བར་བྱབ།།

བྱི་བསྐྱང་ཞིམ་པས་རྩི་ཕྱོགས་དཔག་ཆད་བརྒྱ།།

རྩི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ལྷ་བཙུར་བྱབ་པའི་བྱང་།།

ཨར་མོ་ནིག་འདྲའི་རྩི་ལེབ་མཛེས་པ་སྟེ།།

ལྷའི་ཤིང་དེའི་འོད་ཀྱིས་དཔག་ཆད་ལྷ་བཙུ་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བྱབ་
 ཅིང་མེ་ཉིག་དང་། འབྲས་བྱ་དང་། ལོ་མ་དང་། སྤྱང་པོའི་བྱི་དང་གྱི་
 རྩི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུད་གི་སེར་བྱས་བྱེར་བ་ལས་དཔག་ཆད་བརྒྱར་བྱབ་
 ཅིང་རང་བཞིན་དུ་དཔག་ཆད་ལྷ་བཙུ་བ་སྟེ། ལྷ་རྣམས་འདོད་པའི་

ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བསམས་པ་དང་མཉམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཤིང་གི་རྩང་
ན་རིན་པོ་ཆེ་ཨར་མོ་ནིག་ལྟར་དཀར་བའི་རྩོམ་ལོང་དོ། །དེའི་
ཆད་དང་བཀོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།

ཆུ་ཞིང་དཔག་ཆད་ལྔ་བཅུ་འེ་རང་བཞིན་ལ།།

དབང་པོའི་ཁྲིར་བཅས་མེ་ཏྲོག་ཆར་ཨོམ་བུ་ལ།།⁽⁶⁹⁾

ལྔ་ནམས་དབྱར་དུས་ལྷ་བ་བཞིར་གནས་སོ།།

རྩོམ་པ་དེའི་ཆུ་དང་ཞིང་དུ་དཔག་ཆད་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུས་ཨོམ་བུ་
པའི་གྲུ་བཞི་པ་མཐའ་⁽⁷⁰⁾སྒྲོར་དུ་ཉིས་བརྒྱ་དང་འཕངས་སུ་དཔག་
ཆད་ཕྱེད་དང་དྲུག་དང་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་གིས་ལྷག་པ།
དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་ཚོན་སྒྲོལ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གིས་བཟ་བར་བྱས་
པའི་གཞི་འཇམ་ཞིང་། བཏེག་ན་འཕར་ཞེས་ཕྱེད་ལ། མནན་ན་
ནེམས་པ། མེ་ཏྲོག་མརྒྱ་ར་བ་དུས་རྒྱུ་ཅམ་དུ་ཁེབས་པའི་དབྱས་

(69) རྩོམ་པ་ལ་མཉམ་པ། ༡༡ ཁ-མ ། ཨོམ་བུ་ལ། །

(70) རྩོམ་པ་ལ་མཉམ་པ། ༡༡ ཁ-མ ། ཨོམ་བུ་ལ། །

བ། དབང་པོའི་ཁྱིལ་ལྷ་གཞན་ཆུང་ས་ཀྱི་ཁྱིལ་བསྐྱོར་བ། ལྷ་ཅུང་
 ཅུང་འདུས་པས་ཀྱང་དེའི་སྟེང་ཡངས་བར་མི་མངོན་ལ། མང་པོས་
 ཀྱང་དོག་པར་མི་མངོན་པ་ཡོད་དོ། །དེར་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྷ་
 ཆུང་ས་དབྱར་ཆེ་བ་བཞིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་ལོངས་སྟོང་
 པའོ། །རྫོ་ལེབ་དེའི་འགྲམ་ན་ཤིང་སྟོན་པ་མེ་ཉོག་དང་། གོས་དང་
 ཁོར་བྱ་དང་། ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་སྐྱེངས་ཤིང་ཤིང་རྩ་སྒྲ་
 ཆོགས་དང་། རྒྱ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། རོལ་མོ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། བདུད་
 ཅི་དང་། སྤང་ཆང་དང་། རི་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་བཟའ་བཏུང་
 སྒྲ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་ཞིང་། དེ་དག་འབྲིམ་པའི་ལྷ་འི་བྱ་དང་། བྱ་མོ་
 རབ་ཏུ་མང་པོ་དང་། ཡང་ཐོག་དང་ཁང་པ་བཅེགས་པ་དང་། ལྷ་ད་
 མའི་ས་དང་། བསིལ་ཁང་དང་། ཅེད་འཛོ་དང་། སྤུ་གར་བྱེད་པའི་
 ལྷ་མོ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དང་། རོལ་མོ་དང་སིལ་སྒྲན་སྒྲོགས་པའི་ལྷ་
 མང་པོས་གང་བར་བྱས་པ་ཡོད་དོ།

ལྷ་ས་འདུན་ས་བཟང་པོ།

འདུན་ས་ནི།

བལྟ་ན་སྤྱུག་ནས་དཔག་ཆད་སྤེད་དང་བཞི་ཡེ།

ལྷོ་རུབ་ཆོས་བཟངས་ལྷ་ཡི་འདུན་ས་སྟེ།

ཆུ་ཞེང་སུམ་བརྒྱ་མཐའ་སྒྲོར་དགུ་བརྒྱ་ལྷུ་མ།

གོང་ཁྲིར་དེའི་ལྷོ་རུབ་ནས་དཔག་ཆད་སྤེད་དང་བཞི་དཔག་ས་ས་
ན། ཆོས་བཟངས་ལྷ་ཡི་འདུན་ས་ཡོད་དེ་ཆུ་དང་ཞེང་དུ་དཔག་ཆད་
སུམ་བརྒྱ་པ། མཐའ་སྒྲོར་དུ་དཔག་ཆད་དགུ་བརྒྱ་པ། གུན་ནས་
ལྷུ་མ་པོར་གྱུར་པའི།

དཔུས་ན་རིན་ཆེན་ཁང་བཅེགས་འོད་འབར་བ།

ཅུང་ཟད་ཅམ་གྲིས་ས་ལ་མ་རེག་བྱང་།

ལྷ་རྣམས་རང་གི་སྤིད་དང་བྱ་བ་ལས།

ཉམས་པ་བསྐྱང་སྤྱིར་ཅེ་འགྲོ་⁽⁷¹⁾བའི་གནས་ཡོད་དོ།

(71) རྒྱུ་དགོ་པར་མ། ༡༩༡-མ ༼བཟོ། ༽

དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འདུན་ས་ཞེས་བྲ། དགོས་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། ལྷ་རྣམས་
 འདུས་ནས་ཡང་དག་པའི་བྲ་བའི་དོན་རྣམས་གྲུབ་པར་བྲ་བ་ལ་
 འདུན་ཅིང་བསྟོད་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་དཔལ་ལས་ཉམས་པ་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྲའོ། །དེ་ཡང་ས་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་
 ལྷམ་ཞིང་མཛེས་པའི་དབྱུས་ན་བེད་ཀྱང་ལས་བྲས་པའི་ཀ་བ་བྱུར་
 བརྒྱད་པ་སྐྱ་ཅེ་ཅམ་གྱིས་ཁང་བ་བཅེགས་པའི་རྟེན་ལ་མ་རེག་པར་
 བཏེག་པའི་ཁང་བུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྲ་བ་ཡོད་
 དེ། དེའི་བྱང་ན་ལྷའི་དབང་དེའི་⁽⁷²⁾ཁྱི་དང་ཁྱི་གཞན་དག་གྲུང་རབ་
 ཏུ་མང་པོ་དག་བཞགས་པ་ལ་ལྷ་རྣམས་འདུག་ནས་བྲ་བ་དང་བྲ་བ་
 མ་ཡིན་པ་བཟོ་བའི་གནས་དག་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གིས་ས་གཞི་ལ་
 བརྟེན་པའི་གནས་དག་བཞག་ཟེན་ཏོ།

གཉིས་པ་སཁའ་ལ་བརྟེན་པ།

ད་ནི་རྣམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་པའི་གནས་རིགས་བསྟན་པ་

(72) ཟླ་དགེ་ལང་མ། ༡༩༧-༡ །དབང་པོའི། ་

ན།⁽⁷³⁾ སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་གི།

ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་འདོད་ལྟ་འེགས་བཞི་ནི།

གཟའ་སྐར་བཞིན་དུ་མཁའ་ལ་སྤང་བ་སྟེ།

རྒྱ་ཆད་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ནས་བཟུང་ནས།

གོང་ནས་གོང་དུ་ཉིས་འགྱུར་སྤྲུགས་བ་ཡིན།

སྒྲིན་གྱི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་བསོད་ནམས་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱ་
ལས་⁽⁷⁴⁾ བྱང་བའི་འདོད་པའི་ལྟ་གནས་ས་གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བ་བཞི་
ནི། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་
འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ནམས་ཏེ། རྩམ་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་སྤར་
ཆགས་ལ།⁽⁷⁵⁾ གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ན་གཟའ་
སྐར་བཟའ་བ་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་ཁྲིན་ཡང་། སུམ་
ཅུ་ཅ་གསུམ་ལས་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་འཐབ་བྲལ་ཆེ་བ་ལྟར་གོང་མ་

(73) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༩༧-༣ །གནས་བཞུག་པ་ནི།

(74) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༩༧-༩ །དགོ་པའི་རྒྱ་ལས།

(75) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༩༧-༩ །དུས་ནི་ཁྲུང་ཆགས་པ་ལ།

འདི་ལྟར་ལུས་དང་རྩ་འབྲུལ་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་འདོད་པའི་རང་
བཞིན་ལྟ་དང་འདྲ་ཡང་རིགས་དང་སྐལ་པ་ལྟ་དང་མི་འདྲ་བའི་སྤྱིར་
ལྟ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཅ་བའི་གནས་རི་རབ་ཀྱི་ཆུ་
མཆམས་མར་བཅད་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་སྤྱག་པའི་བར་གྱི་
ཁོང་གསེང་ན་ཡོད་པའི་གནས་ཀྱང་གོང་མ་ལས་འོག་མ་བཟང་བར་
སྤང་ངོ་། །ཆུ་མཆམས་ཀྱི་ཁོང་གསེང་ན་སྤྱ་གཅན་དང་། དེ་ནས་
དེའི་འོག་ན་སྐར་སྟངས་། སྐར་སྟངས་གི་གྲོང་དེའི་འོག་ན་མགུལ་སྟངས་

(77) ཅན་དང་། གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐགས་བཟངས་རིས་ནམས་ཡོད་
པའོ། །དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པའི།

རྒྱ་ནི་ཡི་དྲགས་ལས་གྱིས་འཕངས་པ་ལ།།

རྫོགས་བྱེད་ལྷ་ཡི་ལས་གྱིས་རྫོགས་བྱས་པས།།

ལྷ་དང་འགྲན་པའི་དཔལ་དང་འབྱོར་པས་མཛེས།།

སྒྲོན་གྱི་ལས་སྤེལ་མར་འབྲེས་པ་ལས། འགྲོ་བ་གང་དུ་འཕེན་
ཞིང་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པའི་ལས་དང་། སྐྱེས་པའི་རྟེན་དེར་བདེ་བ་དང་།
སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཐ་དད་དུ་
མ་བསགས་པ་སྟེ། འདིར་ཡང་རྒྱ་འཕེན་བྱེད་ཡི་དྲགས་གྱི་ལས་
གྱིས་འཕངས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་བསོད་ནམས་ཆ་མ་ཐུན་ལྷའི་དགོ་
བས་རྫོགས་པར་བྱས་པས། ལྷ་དང་འགྲན་པར་བཟོད་པའི་
འབྱོར་བ་⁽⁷⁸⁾ཡོད་པའོ།།

(77) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༣༥༧-༡ ༼དཀར་ཆག་ཐེང་གི་ཞོར་ན་འབྲུལ་ཐེང་༽།

(78) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༣༥ ཀ-༣ ༼རྒྱས་པའི་འབྱོར་པ༽།

སྤྱིར་གྱི་ལས་ལ་རྣམ་པར་དཀར་བ་དང་། རྣམ་པར་གནག་པ་
 དང་། འདྲེས་མ་གསུམ་ལ་འགྲོ་བ་སྤྱོད་པས་ན། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དགོ་
 བས་འཕངས། རྫོགས་བྱེད་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྤྱོད་བ་དང་།
 འཕེན་བྱེད་དགོ་བས་འཕངས་ཏེ་བདེ་འགྲོ་བྱུང་། རྫོགས་བྱེད་
 མི་དགོ་བས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་སྒྲ་ཆོགས་ལ་རྒྱན་ཏུ་
 སྤྱོད་བ་དང་། འཕེན་བྱེད་དགོ་བས་འཕངས། རྫོགས་བྱེད་འདྲེས་
 མའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྲུག་འདྲེས་མ་ལ་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཏེ་ལྷ་མིའི་
 མཐོ་རིས་ན་རབ་ཏུ་མང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བས་
 འཕངས། རྫོགས་བྱེད་ཀྱང་མི་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་སྤྱོད་
 བ་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་བས་འཕངས། རྫོགས་བྱེད་འདྲེས་མའི་
 ལས་འབྲས་བདེ་སྤྲུག་འདྲེས་མ་ལ་སྤྱོད་བ་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དགོ་
 བས་འཕངས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་དགོ་འབྲས་ཀྱི་བདེ་བར་རྫོགས་པ་
 ལྷའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དན་སོང་ན་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །འདྲེས་
 མ་ནི་དགོ་མི་དགོ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་བྱེད་པའི་གྲོགས། འབྲས་བུ་སྤྱོད་པའི་

གྲོགས་སུ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།།

མདོར་བྲིས་ན་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགོ་དང་། བདེ་བའི་
 རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུས་བསྐྱེད་ལ། མི་དགེ་བ་ལས་ངན་འགོ་
 དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་ལས་དང་འབྲས་བྱའི་འཕེན་པ་འབྲས་མར་གྱུར་པས་
 བྱུང་བའི་གནས་རིགས་དེ་དག་གི་བསྐྱེད་པ་བཟང་བ་ནི་ལོག་ནས་
 བོང་དུ་འགྱུར་བ་ལས། རི་རབ་ཀྱི།

ཁོང་གསེང་གསེར་གྱི་ས་གཞི་བཟང་པོའི་དབྱས།།

དབང་པོའི་ཁང་བཟངས་མཆོག་ནི་གདམས་པ་ཅན།།

གྲོང་ཁྱེར་གསེར་ལྡན་འདུན་ས་ནོར་བཟངས་དང་།།

སྤྱི་ཚུལ་ཀྱན་དགའ་ར་དང་རབ་དགའ་དང་།།

དགའ་བ་དགའ་བའི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་ལོ།།

གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྤྱི་ན་ལྟ་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲོར་པ་ལྟ་བུའི་གནས་
 དང་བཀོད་པ། ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་མཆོག་རྒྱུས་ལ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་

གདགས་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་པ་ལྟར། དེ་ཡང་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟངས་ལྟ་བུ་
 གཏམས་པ་⁽⁷⁹⁾ཅན་དང་བལྟ་ན་སྤྱག་ལྟ་བུའི་གྲོང་ཁྱེར་གསེར་ལྗན་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུན་ས་ཞོར་བཟངས་དང་། སྐྱེད་མོས་ཆལ་ཀྱན་
 དགའ་ར་བ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། དགའ་བའི་
 ཀྱན་དགའ་ར་བའོ།

ས་གཞིའི་མིང་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བ་སྟེ།

ཤིང་གི་མཆོག་ནི་ཅི་ཏུ་པ་ཏི་འོ།

རྫོ་ལེབ་བཟང་པོ་སྤང་ཆེན་གངས་བཅེགས་དང་།

བཟོད་པར་དཀའ་དང་ཏུ་མཆོག་རབ་སྤྱར་པོ།

ཆལ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ན་ས་གཞི་བཟང་པོའི་མིང་ཡང་
 ཆལ་དེ་དག་དང་མཚུངས་ཏེ། ས་གཞི་བཟང་པོ་ཀྱན་དགའ་ར་བ་ལ་
 སོགས་པའོ། །ཤིང་ཆེན་པོ་ནི་ཅི་ཏུ་པ་ཏི་འོ། །རྫོ་ལེབ་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་

(79) རྒྱུད་གཞུང་པ། ༡༥༨-༩ །གདམས་པ།

རྩོམ་པ་ལྟ་བུ་བཟང་པོ་ལོ། །སྐྱེད་མེས་ཆལ་དུ་སྦྱོང་པའི་སྤང་པོ་ཆེ་ས་
 སྤང་གི་བྱ་ལྟ་བུ་ནི། སྤང་པོ་ཆེ་ཉི་ཤེ་གངས་བཅེགས་དང་། གཡལ་
 རིང་སྦྱོང་པ་རབ་བརྟན་ལྟ་བུ་ནི། གཡལ་གྱི་སྤང་པོ་བཟོད་པར་དཀའ་
 བལོ། །ཉའི་མཆོག་ནི་སྤྲིན་གྱི་འཁྱགས་ཅན་ལྟ་བུ། ཉའི་རྒྱལ་པོ་རབ་
 སྤྲུང་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་གོང་ན་སྐར་ཐོང་གི་གནས་དང་།
 སྤྲ་གཅན་གྱི་གནས་དག་ནི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་དང་འབྲུག་
 པའི་དཔལ་དང་སྐལ་པ་བཟང་པོར་འབྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །བདུད་གྱི་
 རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་གནས་ནི། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་
 གྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པའི་གནས་གཞན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །ལྷ་མ་
 ཡིན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་འགའ་ནི། འཇམ་བྱའི་སྤང་དང་། སྤང་
 གཞན་དང་། རྒྱ་མཆོ་དང་། ལྷ་བྱེད་དང་། རི་རབ་ལ་སོགས་པ་དེས་
 པ་མེད་པ་ན་ཡོད་དེ་བདུད་རིགས་ཀྱི་མི་མ་ཡིན་རྣམས་སོ། །དེ་དག་
 གིས་འདོད་པའི་གནས་རིས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་ཁམས་ལ། གནས་དང་། རྩོམ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་བསྟན་པ། ཞར་ལ་གཟུགས་
 མེད་ལ་དངོས་སྣང་གི་གནས་མེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་བསམ་གཏན་བཞིའི་གནས་སོ་སོར་
 བཤད་པ་ནི། འདོད་ཁམས་ལས་ཀྱི་དུ་འཕགས་པ་འི།

གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི།

བསམ་གཏན་བཞིའི་བར་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་ཐོབ་པས།

ཆངས་རིས་འབྲས་བྱ་ཆེ་བའི་བར་དུ་ལོ།

སྟོན་བསམ་གཏན་ཟག་བཅས་བསོད་ནམས་སྐྱེས་རིམ་པར་
 བསྐྱེམ་པ་ལས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་⁽⁸⁰⁾སྐྱེ་
 བའི་རིམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཚུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་
 ཆེན་པོར་བསྐྱེམས་པ་རྫོགས་པ་ལས། ཆངས་རིས་དང་། ཆངས་
 པ་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཆངས་ཆེན་རྣམས་དང་། བསམ་གཏན་

(80) (BDRC: WIKG4884-v13) ༡༣༥-༡༣༩ རྩུབ་བཟུང་བྱ།

གཉིས་པ་རྩུང་བྱ་དང་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་ལས། འོད་རྩུང་
 དང་། ཚད་མེད་འོད་དང་། འོད་གསལ་རྣམས་དང་། བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་རྩུང་བྱ་དང་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་རྫོགས་པས། དགོ་
 རྩུང་དང་། ཚད་མེད་དགོ་དང་། དགོ་རྒྱས་རྣམས་དང་། བསམ་
 གཏན་བཞི་པ་རྩུང་བྱ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོར་ཐོབ་པས་
 སྤྲིན་མེད་དང་། བསོད་ནམས་སྦྲེས་དང་། འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་སྟེ།
 སོ་སོ་སྦྲེ་བོའི་གནས་གཞན་གསུམ་གྱི་བར་དུའོ། །དེའི་གོང་མ་
 འཕགས་པའི་གནས་གཞན་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི།

བསམ་གཏན་བཞི་པོ་སྟེལ་མར་རབ་བསྐྱེམས་པས།།

རྩུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཆེས་ཆེ་མཆོག་ཆེ་བས།།

མི་ཆེ་བ་ནས་འོག་མིན་བར་དག་ཏུ།།

འཕགས་པའི་གནས་གཞན་ཅེས་རྣམས་⁽⁸¹⁾ལྟེ་འོ།།

བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་བཞི་པ་སྟེལ་བ་རྩུང་བྱ། དང་པོ་དང་

(81) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༩༣-ཡ ། ཆོངས་ངེས་རྣམས། ་།

གཉིས་པ་བསྐྱེམས་པ་ལས། བཞི་པ་སྤེལ་བ་འབྲིང་། དང་པོ་གཉིས་
 པ་གསུམ་པ་གསུམ་དང་། བཞི་པ་སྤེལ་བ་ཆེན་པོ། བསམ་གཏན་
 བཞི་པོ་ནང་ཆན་རེ་རེ་ཞིང་བཞི་པ་དང་སྤེལ་བ་ཆེས་ཆེ་བ། དེ་དག་
 ཐོད་ཀྱིས་དུ་བསྐྱེམས་པ་མཆོག་ཏུ་ཆེན་པོ་འོ། ཐོད་ཀྱིས་ནི་བསམ་
 གཏན་བཞི་པོའི་ལ་ལ་དོར་བ་ནས་འཕྲོངས་པའི་བར་དུ་བཞི་པ་
 བསྐྱེམས་པས་ཏེ། མས་ཡར་རིམ་དང་། རིམ་མིན་དུ་གཅིག་ནས་
 གསུམ་གྱི་བར་ནས། ཡས་མར་བོར་བའི་བར་དུ་བཞི་པ་བསྐྱེམས་
 པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེམས་པས་མི་ཆེ་བ་དང་། མི་གདུང་བ་དང་།
 གྲུ་ལོ་སྒྲུང་བ་དང་། ལྷན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། འོག་མིན་རྣམས་
 སོ། །དེ་དག་བཅུ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་འདས་པའི་ཡང་རྩལ་ན་འོག་
 མིན་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ནི། གནས་རིགས།

དེ་དག་གོང་ན་སྤྲིད་པ་ཐ་མའི་གནས།།

འོག་མིན་རྣམ་མཛེས་ས་བཅུ་ཐོབ་པའི་གནས།།

དྲུངས་ཤིང་གསལ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན།།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་གཞུགས་མེད་ལ་དངོས་སྒྲུང་གི་གནས་མེད་ཚུལ།

གཞུགས་མེད་པ་ལ་དངོས་སྒྲུང་གནས་མེད་དོ།

གཙང་མ་ལྷ་ལས་འདས་པ་ན་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡོད་
དོ། །ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེམས་པ་རྣམས་དེར་སྐྱེ་
བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཉན་རང་འཕགས་པས་གཙང་རིས་ལྷ་བཞུད་
པ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་འཕགས་པ་རྣམས་བྱད་པར་
འཕགས་པ་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོད། །གཞུགས་མེད་པའི་རིས་བཞི་
ལ་དངོས་སྒྲུང་གི་གཞུགས་སུ་བྱུབ་པ་མེད་པས། དེའི་གནས་སུ་བྱུབ་
པའང་རགས་པ་དང་སྤྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ།

གཉིས་པ་རྒྱུ་ཆོན་ལ། གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་། ཞར་ལ་
གནས་སོ་སོའི་མཐོ་བྱད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ།

གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་གནས་དེ་དག་ལ།

རྒྱ་ཁྱོན་ཆད་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་རིམ་བཞིན།

སྤྱིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་གཅིག་སྟོང་གཉིས་གསུམ།

འབྲས་བུ་ཆེ་ཡི་བར་དུ་བསྟན་པ་སྟེ།

གནས་གཅང་རིས་ལྷ་རྒྱ་ཁྱོན་ཆད་མེད་དོ།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་⁽⁸²⁾མཚུངས་པར། སྒྲིང་
བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གཅིག་གི་ཆད་དང་། མཉམ་ལ།⁽⁸³⁾ གཉིས་པའི་
ལྷ་གནས་གསུམ་ནི་རེ་རེ་བཞིན་སྟོང་དང་པོ་སྤྱི་སྤྱད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
།རེ་དང་⁽⁸⁴⁾མཚུངས་ཤིང་། གསུམ་པ་རྣམས་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མ་
།རེ་དང་⁽⁸⁵⁾མཉམ་ལ། བཞི་པའི་སོ་སོ་སྤྱི་བོའི་གནས་གཞན་གསུམ་
པོ་ནི་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་རེ་དང་མཚུངས་སོ། །གཅང་རིས་
ལྷ་ལྷའི་གནས་ལ་རྒྱར་ཆད་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་གཟུང་སྐྱར་བ་གྲམ་
པ་དང་འཇའ་ཆོན་ཤར་བ་ལྟར་གནས་པར་འདོད་དོ།

(82) རྒྱུད་ཆེ་པར་མ། ༡༢༧-མ །རྒྱ་ཁྱོན་དང་།

(83) རྒྱུད་ཆེ་པར་མ། ༡༢༧-མ །མཉམ་པ་ལ།

(84) རྒྱུད་ཆེ་པར་མ། ༡༢༧-མ །རེ་རེ་དང་།

(85) རྒྱུད་ཆེ་པར་མ། ༡༢༧-མ །རེ་རེ་དང་།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་གནས་སོ་སའི་མཐོ་བྱུང་བསྟན་པ།

གནས་རིས་དེ་དག་གི།

མཐོ་བྱུང་བར་ཐངས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ཉིད་ནས།།

རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དང་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་བར།།

དཔག་ཆད་བཞི་ཁྲི་བཞི་ཁྲི་ཡོད་པ་སྟེ།།

འོག་མ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ནས་རི་རྒྱལ་གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་ཅེ་ན།

རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ཅ་བའི་ཕོ་བྲང་ཡོད་པའི་བར་གྱི་རྒྱུ་མ་མཁའི་

མཐོངས་ལ་⁽⁸⁶⁾གྱེན་དུ་དཔག་ཆད་བཞི་ཁྲིའོ། །དེ་ནས་རི་རབ་གྱི་ཅེ་

སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་གནས་གྱི་བར་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ། །ས་ལ་

བརྟེན་པའི་ལྷ་ཡི་གནས་གཞན།

དེ་ནས་མཆེ་མར་བརྒྱད་ཁྲི་དག་འཕྲན་དུ།

ཆེག་འབྲུམ་དུག་ཁྲི་ཡོད་པའི་ཆ་གཞན་ཏེ།།

གོང་ནས་གོང་མར་བཞུད་པའི་བར་སྤང་ལ།།

(86) ཟླ་དགེ་པར་མ། ༡༣༣-༡ རྒྱུ་མཁའ་ཐངས་ལ། །

འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ནས་གནས་དེར་རི་ཅམ་ཞིག །

ཡོད་པའི་བར་ཐག་གོང་མར་བརྩིས་པ་ཡིས།།

འོག་མིན་བར་དུ་མཐོ་བྱད་ཤེས་པར་བྱ།།

སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ནས་འཐབ་བྲལ་གྱི་བར་དུ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་
 བྱིས།། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ནས་དེ་སྤྱིད་དུ་བར་ཐག་དཔག་ཆད་ཆེག་
 འབུམ་⁽⁸⁷⁾ བྱག་བྱི་ཡོད་པ་ལྟར། འཐབ་བྲལ་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་
 ཡང་དེ་སྤྱིད་དོ། །གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ནས་རང་རང་
 གི་འོག་གི་བར་ལ། འོག་མའི་ལྷ་གནས་ནས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་
 བར་དུ་རི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་རེ་ཡོད་པས། འོག་མིན་གྱི་བར་ལ་
 ཆེས་ཆེར་མཐོ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལས་སྟོང་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ།

དེ་ལྟར་གནས་པའི་གནས་རིས་དེ་དག་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་དུ་སྤྱད་
 པའི་ཚུལ་ནི། འདི་དག་སྟེ།

(87) རྫོང་གེ་ལར་མ། ༡༥ ཀ-༥ །སྤྱུམ་འབུམ། ་

སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་འདོད་ལྷ་བྱུག་པོ་དང་།

ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གཅིག་དང་བཅས་པ་ལ།

སྤྱིང་བཞི་པ་ཡི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཞེས་བྱ།

ཕུ་བྱུང་ཉི་ལྔའི་འཆར་ཆད་མཉམ་པས་བསྐྱོར།

སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་འདོད་ལྷའི་གནས་བྱུག་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དང་
བཅས་པ་གཅིག་གི་མཐར། ཁོར་ཡུག་གི་ཕུ་བྱུང་དཔག་ཆད་བཞི་
ཁྲི་འཕགས་པས་བསྐྱོར་བ་ཉི་ལྔས་བརྒྱན་པ་ནི་སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས།

དེ་ཉིད་སྟོང་མཐར་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་།

མཐོ་བྱུང་མཉམ་པའི་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བ་ནི།

སྤྱི་བྱུང་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཞེས་བྱ།

དེ་ནི་སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་སྟོང་སྟོང་བྱུག་གནས་པས་དེ་སྐད་
བྱའོ། །དེ་ཉིད་གཅིག་ནས་གཉིས་སུ་བབྲངས་པས་སྟོང་ལ་བར་མའི་
འཛིག་རྟེན་བྱུག་ཞག་པ་ནི།

དེ་སྟོང་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ཏེ།

གཞན་འབྲུལ་དང་མཉམ་ལྷགས་རིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར།

དེ་ན་རི་རབ་དང་། ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པ་ས་ཡ་སྤྱག་རེ་ཡོད་པའོ། །བར་
མའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས།

དེ་སྟོང་སྟོང་གཟུང་འཛིག་རྟེན་ཆེན་པོའི་མཐར།

ཆངས་རིས་དང་མཉམ་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བ་ན།

སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་བར།

ཐེར་འབྲུལ་གཅིག་སྟེ་བྱེ་བ་སྤྱག་བརྒྱ་རེ།

བར་མའི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་བསྐྱོམས་པ་གཅིག་གི་མཐར་ལྷགས་རིའི་
སྤྱ་བྱུང་ཆེན་པོ་ཆངས་རིས་དང་པོའི་ལྷ་གནས་གྱི་ཆང་དང་མཉམ་
པའི་མཐོ་བྱུང་གིས་བསྐྱོར་བ་ན། རི་དང་སྤྱིང་དང་། ཉི་མ་ལ་
སོགས་པ་ཐེར་འབྲུལ་སྟེ་བྱེ་བ་སྤྱག་བརྒྱར་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ནས་
མཁའ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོང་ཆགས་པའང་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་གཅིག་སྟེ།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས།

འདི་དག་འོག་གཞི་རྒྱུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་།།

གཅིག་ལ་བརྟེན་པས་མཉམ་དུ་ཆགས་འཛིག་གནས།།

སྒྲིང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདི་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་ཐ་དད་པར་སྒྲིང་
ཡང་། འོག་གཞི་རྒྱུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཅ་བ་
བརྟེན་པར་གཅིག་པས། ཆགས་པ་ན། འཤེད་དང་། ལྷོད་དང་། ལུབ་
དང་། བྱང་དང་། མཆམས་སུ་སྒྲིང་ནས་ཆར་བབས་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱལ་ཕྱན་འདུས་པ་ལས་ཆགས་ཏེ། གནས་པའང་
དུས་གཅིག་དང་། འཛིག་པའང་དུས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་གཞི་
གཅིག་གི་རང་བཞིན་བརྟེན་པ་དང་གཡོ་བ་རྣམས་གཅིག་ལ་དུས་
གཅིག་ཏུ་བརྟེན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲིང་
ཆགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ལེའུ་མཆེན་སྒྲོས་པ་ནི།

ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་
མཛོད་ལས། ལྷོད་ཆགས་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཉེ་གསུམ་པའི་རྒྱ་

ཆར་འགྲེལ་བའོ།། །།

༄ གཉིས་པ་བཅུད་ཆགས་ཚུལ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་
གཉིས། དང་པོ།

དེ་ལྟར་སྟོད་ཆགས་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་ཐོགས།

དེ་ནས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཆགས་ཚུལ་ལ།

གཞུགས་མེད་གཞུགས་དང་འདོད་པའི་ཁམས་གསུམ་ལས།

འདི་ལྟར་སྟོད་ཀྱང་འགོ་བའི་བག་ཆགས་ལས་དེར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར།
སྒྲུང་བ་པོ་བཅུད་དུ་གྱུར་པའང་འབྱུང་བར་ངེས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་
དོ། །དེ་ཡང་གཞུགས་མེད་པ་དང་། གཞུགས་དང་འདོད་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་⁽⁸⁸⁾རིས་ནི་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ཉིད་དེ། ཉེ་བར་
སྟོད་པ་པོའི་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོ།

འོ་ན་འདོད་པའང་གཞུགས་སུ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་
པའི་སྟེ་ཁོ་ན་ལ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱས་ཉེ་བར་བརྗོད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་
གཞུགས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་། དགོ་བ་ཟག་བཅས་སྐྱེས་ཀྱི་འབྲས་སུ་

(88) རྗེ་དགོ་པར་མ། ༡༡༡-༩ །ཁམས་གསུམ་གྱི་༽

ཐོབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་མཆོག་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་གཟུགས་འོད་
གསལ་དྲངས་པ་མཆོག་ཡིན་ལ། འདོད་པ་ན་དེའི་ཆ་མཚུངས་པ་ཉིད་
ལས། རྣམ་སྤྲོད་སྤྲེས་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་མི་མཚུངས་པའི་བྱིར་
ན། དམན་པ་ལ་མེད་པར་དགག་པའི་སྤྲེས་འདོད་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་
སྤྲེས་ཉེ་བར་མ་སྦྱར་བ་ཉིད་དོ།

ལུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་དང་གཟུགས་
མེད་པའོ་ཞེས་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་འདོད་གཟུགས་གཉིས་རིས་
གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲེས་སྦྱར་བ་ཉིད་དོ། །ཡང་
གཅིག་ཏུ་ནི་⁽⁸⁹⁾འདོད་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྤྲེས་དུ་རགས་པའི་
འདོད་ཡོན་ལ་སྤེད་པའི་འདུན་པ་ལྷག་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིར།
གཙོ་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲེས་ཀྱང་ཉེ་བར་བཏགས་པར་འདོད་
དོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱི་འདོད་རྒྱལ་བ་ཡིན་པས་བཞད་དུ་མེད་ཅེས་ཟེར་
བའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་དང་རིས་ལ་སོགས་པའི་དོན་མ་

(89) རྩོད་གྲོ་བར་མ། ༡༡༡-ཡ ། རྒྱ། ་

དད་པ་⁽⁹⁰⁾རེ་རེ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ།

གཞིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། གཟུགས་མེད། གཟུགས། འདོད་ཁམས་
གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། སྤྱོད་ན། ཚོད་སྤང་གསུམ། དང་པོ།
དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་སམ་ཁམས་གྱི་སྤེ་ཆན་གསུམ་
དུ་གནས་པའི།

ཐོག་མར་གཟུགས་མེད་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ནི།

སྤང་བཞིན་ཐོག་མའི་འོད་གསལ་ལས་འབྱུང་ཏེ།

མ་རིག་པས་⁽⁹¹⁾བསྐྱུས་བསམ་གཏན་བཞིར་གྲོལ་བས།

གཟུགས་མེད་བཞི་པོ་གོང་ནས་འོག་མར་མཆེད།

གཟུགས་མེད་པའི་ཐོག་མའི་རྒྱ་ནི་འོད་གསལ་སྤྱིང་པོ་ལས།
མཚུངས་པར་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པས་རྒྱ་བྱས། རིག་པ་
རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་རིགས་བཞིའི་རྒྱར་འབྱུངས་པས་རྒྱེན་ཉི་

(90) རྩི་དགོ་པར་མ། ༡༡༨-༡ ༼པར། ༽

(91) རྩི་དགོ་པར་མ། ༡༡༨-༡ ༼པར། ༽

བར་སྤངས་ཏེ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། ལེ་ཏུ་དང་པོར་ལུང་དང་བཅས་
 བ་བཤད་ཟིན་ལ། སྤིད་པ་གསུམ་དུ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་
 བའི་དུས་ན་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནས་གཟུགས་མེད་
 བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། སོ་སོ་རང་རང་གི་རིག་པ་མདའ་ལྟ་བུ། ཅེ་
 བར་⁽⁹²⁾ལེན་པའི་ལས་ཞི་གནས་གོལ་ས་ཅན་སྟོང་ལྟ་བུ། མཐོ་
 རིས་སུ་འཕེན་བྱེད་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ཀྱི་ལས་གཞུང་རྒྱུད་
 དང་མཐེབ་མཐུབ་ལྟ་བུས་འཕངས་པ་ལས། གཟུགས་མེད་པའི་
 རྩེ་ཁམས་ཀྱིས་འབེན་⁽⁹³⁾དང་འབྲ་བ་ལ་སྤྱིན་ཏེ་དེར་གནས་པ་ནི།
 རྩེ་ཁམས་པ་བསགས་པས་⁽⁹⁴⁾བསམ་གཏན་བཞིར་གོལ་བར་བྱུང་བ་
 པ་ལས་བྱུང་བའོ།

དེ་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྣང་ཡུལ་མ་བཞག་པའི་གསལ་

(92) རྩེ་དགེ་ལའ་མ། ༡༥-༩ རྩེ་ལྟེ་བར། ་

(93) རྩེ་དགེ་ལའ་མ། ༡༥-༩ རྩེ་ལྟེ་འབེན། ་

(94) རྩེ་དགེ་ལའ་མ། ༡༥-༩ རྩེ་ཁམས་པ་བསགས་པ། ་

བ་ཅམ་སྟེ། ཞེན་ཡུལ་མི་གསལ་⁽⁹⁵⁾སྒྲོས་རྟོག་དཔྱད་མེད་པ་
 དང་། ཡོད་པ་གཉིས་ཆར་མ་ཡིན་པའི་རོ་སྤྲང་ལ་ཞེན་ནས་
 བསྒྲུམས་པས། སྤིང་པའི་རྩ་མོ་སྟེ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་དུ་སྒྲུམ་
 སོ། །གསུམ་པ་རྟོག་དཔྱད་ཞི་བའི་དགའ་བདེས་བརྒྱན་པ་ཅི་ཡང་
 མི་དམིགས་པའི་དང་དུ་ཡུལ་དང་བྲལ་བར་བསྒྲུམས་པས་ཅི་ཡང་
 མེད་པའོ། །གཉིས་པ་དཔྱད་པ་ཅམ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་
 ཞེན་པར་⁽⁹⁶⁾བྱུང་ཆོར་བཀག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཅམ་དུ་བསྒྲུམས་
 བས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སུ་གོལ། དང་པོ་རྟོག་བཅས་རགས་
 པའི་འདུཤེས་རྒྱབ་པ་ཡུལ་མི་གསལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟར་དངོས་པོ་
 མེད་པ་བསྒྲུམས་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སུ་གོལ་ལ། དེ་ལྟར་
 གོལ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཡང་། དང་པོ་རྩ་བའི་འོད་གསལ་
 སྤྲིང་པོ་ལས། འབྲུལ་དུས་གོང་ནས་འོག་དུ་མཆེད་ལ། བན་ཚུན་

(95) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༤-༤ །སྤྲུལ་མི་གསལ་།

(96) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༤-༥ །སྤྲུལ་ལ།

འཁོར་དུས་སྤར་གྱི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་པའི་ེ་སེམས་བཞི་
 (97)གང་གྲུབ་པ་དེར་སྐྱེས་ནས་ཁ་ཅིག་གོང་མ་ཐོབ་པ་ལས་འོག་
 བས་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་ལྷུང་བའང་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་གང་ཐོབ་པ་དེ་
 བས་སྤྱིད་པ་གཞན་དུའང་འཕོ་བས་མ་ངེས་སོ།།

འོན་ཀྱང་པལ་ཆེར་གཟུགས་མེད་འདི་དག་བཞི་པོ་ཐོབ་ནས་
 འོག་མ་འོག་མར་རིམ་བས་ལྷུང་བ་ཤས་ཆེ་སྟེ་འཆི་ཀར་སྤར་གྱི་
 ེ་སྤྱིད་ཅའི་ཉིང་རེ་འཛིན་(98)ཞིག་ནས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུལ་ཤེས་
 ཅམ་དུ་ཤར་བས་ཅུང་ཟད་སྤར་ལས་རགས་པར་སོང་ལ། དེ་ཉིད་
 ཆོར་བ་བདེ་བས་དེའི་ངང་ལ་ཆགས་པས་དེར་ལྷུང་ལ། དེ་བཞིན་
 དུ་རྣམ་ཤེས་གྱི་འཆི་ཀར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་སེམས་ཤར་
 བས་དེར་ེ་རོ་སྤྱིང་(99)མཚུངས་ལྡན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤར་

(97) རྩོད་གྲོ་པར་མ། ༡༩༣-༡ ༼སེམས་གཞི༽

(98) རྩོད་གྲོ་པར་མ། ༡༩༣-༢ ༼ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྤྱིད་ཅ༽

(99) རྩོད་གྲོ་པར་མ། ༡༩༣-༤ ༼རོ་སྤྱིང་བས༽

ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངང་ནས་⁽¹⁰⁰⁾ རྒྱན་རིང་བར་གོམས་
⁽¹⁰¹⁾ བས། དེར་ཡང་དེའི་སེམས་འགྲུབ་པར་ཤིན་ཏུ་སྦྲ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ས་དེ་བའི་⁽¹⁰²⁾ སེམས་གྲུབ་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱེ་བ་འཛིན་པར་
 བྱས་ཏེ། འདོད་གཟུགས་གང་རུང་ནས་གཟུགས་མེད་གྱི་སེམས་
 གྲུབ་པ་དེར་སྦྱེ་བ་བཞིན་ནོ།

འོན་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཏུ་རིམ་བས་འགྲུབ།
 ཇི་ལྟ་བུ་རིམ་བས་མ་རྫོགས་པར་གཞན་དུ་འཕོ་ཞེ་ན། ཆེའི་མཐའ་
 སྟོན་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསོད་
 བས་ཆ་མཐུན་སྟོབས་ལྡན་དང་ཆོན་ཆེར་བསགས་ནས། ཡུན་
 རིང་པོར་བདེ་དཔལ་སྟོང་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པ་རྣམས་
 བྱིས་དེ་བའི་སེམས་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱེ་བ་ལེན་ཏེ། དེ་ཡང་

(100) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༩༣-པ ༼གནས། ༽

(101) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༩༣-པ ༼བསྟོམས། ༽

(102) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༩༣-པ ༼བའི། ༽

ཁ་ཅིག་སྤྲོན་ལ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་ཐོབ། འཆི་ཁར་གཉིས་པའི་
 སེམས་སྐྱེས་⁽¹⁰³⁾ པ་སྤྲོད་པས་དེར་སྐྱེ་ཞིང་།⁽¹⁰⁴⁾ དེ་ནས་གོང་མར་
 སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་སྤྲོད་ཅེ་ལས་འཆི་ཁར་འོག་མའི་སེམས་
 ཐོབ་ནས་དེར་ཡང་འཆི་ཁར་འོག་མ་འོག་མའི་སེམས་སྐྱེས་ནས་
 དེར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ།

སྐྱེ་ཚུལ་མ་ངས་ཉེ་ནས་མཁའ་ནས་ཡར་བཙོད་དུས་འཆི་ཁར་
 རྣམ་ཤེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་སྤྲོད་ཅེ་གང་རུང་གི་སེམས་སྐྱེས་
 པས་ཤི་མ་ཐག་ས་དེར་འཕོ་བ་ཡིན་ལ། གཅིག་གི་འཇུག་ཏུ་འཆི་
 ཁར་དེ་དང་ཉེ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ།

སྤྲོད་ཅེ་ནས་མར་བཙོད་དུས་འོག་མ་གསུམ་གང་རུང་གི་
 སེམས་སྐྱེས་པ་དེར་⁽¹⁰⁵⁾ ལྷུང་བ་ཐོད་གཏལ་ལམ་རིམ་པས་སྐྱེ་བ་ཡིན་

(103) རྟོན་གོ་པར་མ། ༡༩༡-མ ༼གཉིས་ཀའི་སེམས་བསྐྱེད༽

(104) རྟོན་གོ་པར་མ། ༡༩༡-མ ༼སྤྲོད་པ་དེར་སྐྱེ༽

(105) རྟོན་གོ་པར་མ། ༡༩༢-༡ ༼སེམས་སྐྱེས་མ་དོར༽

ཉེ་ལས་བཟང་ངན་གྱིས་འཕེན་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་དོ། །ས་གཞན་དུ་
 འཕོ་བ་ན་སྡོན་གྱི་འཕེན་བྱེད་དགོ་བ་བརྩས་ལན་ཅིག་འཕེན་པར་
 རུས་པའི་ལས་ཅན་དེ་དག་ས་དེ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ལས་
 དེ་མ་ཟད་རིང་དེར་གནས་ལ། ལས་རྫོགས་ནས་འདོད་པ་དང་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པར་འཕོ་ཞིང་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ས་དེ་
 པའི་རང་སའི་སེམས་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེས་བྱེད་ལ། དེར་འཕེན་བྱེད་
 དང་རྫོགས་བྱེད་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བརྩས་བྱེད་པ་ཡིན་
 པར་རིག་པར་བྱའོ།

གཟུགས་མེད་བཞིའི་རྟེན་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། གཟུགས་ལས་གོང་
 དུ་སྤྲུགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པར། བཞོད་པ་ཆེན་པོ་འཛིག་
 རྟེན་བཞོད་པའི་ལེའུ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་སོ་སོར་བཤད་པ།

ནམ་མཁའ་བརྟེན་ནས་རིམ་པར་གནས་ཚུ་ལ་ནི།

པརྱ་རྣམ་པར་བརྟེན་པའི་ནམ་མཁའ་ལ།

ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྒྲིམ་ཆེད་ཉེ་བར་བརྟེན།

ཉིང་འཛིན་གཅིག་གིས་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱད་ཁྲིའི་འདལ།

མཁའ་དབྱིངས་ངང་ན་ཞིང་འདི་བཀོད་པའི་ཅེ་མའི་ཆ། བསྐྱལ་ནས་
བར་བཅེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་
གྱི་སྒྲ་རྣམས་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ནང་གི་ཉིང་དེ་
འཛིན་སྲིད་ཅེའི་ངང་ལས་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་གནས་
སོ། །ཐོག་མའི་ནམ་མཁའ་ལ།⁽¹⁰⁶⁾

དེ་ལོག་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་སྐྱམ་ཅུ་ན།

རྣམ་རྟེན་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ།

ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྟེན་པ་ནི།

བསྐྱལ་ཆེན་དུག་ཁྲིའི་བར་དུ་གནས་པ་ལོ།

དང་པོའི་རིས་⁽¹⁰⁷⁾དེ་ཉིད་ལས་ལོག་ཏུ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་སྐྱམ་ཅུ་
ན། ཡོད་རྣམ་པར་རྟེན་པའི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ནམ་མཁའ་

(106) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༩༨-མ །ཆམཁོ། །

(107) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༠༧-༡ །རྩིགས། །

ལ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱལ་ཆེན་ཏུག་
 ཁྱིམ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དགའ་བདེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་སོ། །གནས་
 པ་རྣམས་པར་དག་པའི་ས།

དེ་རྣམས་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་འོག །

རྣམ་རྒྱལ་འཁོར་ལོ་འཕྲོ་བའི་རྣམ་མཁའ་ལ།

རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་བསྐྱལ་ཆེན་བཞི་ཁྱིམ་གནས།

ཅི་ཡང་མེད་པ་ལས་འོག་ཏུ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་འདས་པ་
 བ། ཡིད་རྣམས་པར་རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་⁽¹⁰⁸⁾འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
 རྣམ་མཁའ་ལ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་པའི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱལ་ཆེན་
 བཞི་ཁྱིམ་གནས་སོ།

དེ་འོག་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་ཉིད་ན།

སྤྱིར་ཆེན་རྣམས་པར་རྒྱལ་བའི་རྣམ་མཁའ་ལ།

རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་བསྐྱལ་ཆེན་ཉི་ཁྱིམ་གནས།

(108) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༡༠༧-༡ ༼འཁོར་ལོས།

ནམ་ཤེས་ཀྱི་འོག་དབག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་ན་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ནམ་
 བར་རོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་
 ལྷ་ནམས་བསྐྱལ་ཆེན་ཉི་ཁྲིར་གནས་སོ། །འདི་དག་ནང་གི་བདག་
 ཉིད་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་དགའ་བདེ་ལ་སྦྱོད་བཤོ།

གཉིས་པ་སྟོན།

དེ་ཡང་ཁམས་གཞན་ཀྱི་གཟུགས་ལྟར་མེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྐད་
 བཟོད་ཀྱང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་ལུས་ཅམ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་⁽¹⁰⁹⁾ཡོད་
 བར་བསྟན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་གཟུགས་མེད་ནམ་པ་བཞི་པོ་ཡང་།

འདོད་གཟུགས་ཇི་བཞིན་གདོས་བཅས་འོད་མིན་པས།

ནམ་ཤེས་མི་གཡོ་ཉིང་འཛིན་ཅེ་གཅིག་ཉིད།

གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་དེ་དག་ཀྱང་འདོད་ཁམས་འགའ་ཞིག་ལྟར་
 འབྱུང་བ་གདོས་བཅས་ལ། ཐུག་གི་ལུས་སུ་མེད་ཅིང་། གཟུགས་

(109) རྟེན་གྱི་བར་མ། ༩༠ ཀ-༥ ༼རང་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་ལུས་ཅམ།༽

ཁམས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་འོད་ཀྱི་ལུས་སུ་ཡང་མེད་པས། རིག་པ་ཉིང་
དེ་འཛིན་ཀྱི་ལུས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་།

ཡི་དྲགས་དག་དང་བར་དོའི་སེམས་ཅན་བཞིན།།

འགྲུ་བྱེད་ཡིད་ཀྱི་ལུས་སུ་མེད་པས་ན།།

རྣམ་ཤེས་ནང་གསལ་ཉིང་འཛིན་ཞི་བདེར་གནས།།

ཡི་དྲགས་པ་ལ་མོ་ཆེ་དང་། བར་དོའི་སེམས་ཅན་ལྟར་གཟུགས་རང་
མཚན་པ་མེད་ཀྱང་⁽¹¹⁰⁾མི་ལམ་ནང་ལྟར་ཡོད་སྟམ་པ་ལ་སེམས་
བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་བག་ཆགས་སྐྱུ་མའི་⁽¹¹¹⁾ལུས་སུ་འང་མེད་དེ།
རྣམ་རྟོག་འགྲུ་བ་མངོན་གྱུར་བྱུང་པས་ནང་གསལ་དྲངས་ལ་⁽¹¹²⁾མི་
གཡོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ།

དཔྱལ་ལྟར་མྱོང་རིག་སྒྲུག་བསྐྱལ་ལུས་མེད་པས།།

(110) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༡༠༨-༡ ༼མེད་དེ། ༽

(111) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༡༠༨-༡ ༼འཆུ་བའི། ༽

(112) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༡༠༨-༡ ༼རང་ལ། ༽

ཅེ་གཅིག་ཞི་བདེའི་བསམ་གཏན་ཚུ་བོས་བརྒྱན།།

དེ་ཕྱིར་སྟོང་རིག་ཏིང་འཛིན་ལུས་ཞེས་བྲ།།

དཔུལ་བ་ལྟར་སྟོང་རིག་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ལུས་སུ་མེད་བས་
གཟུགས་མེད་ཅེས་བཏགས་སོ། །དེ་ཡང་གདོས་བཅས་དང་འོད་
གྱི་རྣམ་པའི་ལུས་སུ་མེད་བས་ཞེས་བ་ཅམ་དུ་གནས་ལ། འགྲུ་
བྱེད་ཡིད་གྱི་ལུས་སུ་མེད་བས་ཞེས་བ་དེ་ཡང་ཕྱིར་མི་འཛོ་
བའི་ཆ་ནས། ཅེ་གཅིག་ནང་དུ་གནས་ཤིང་རང་གསལ་ལ། སྟོང་
རིག་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ལུས་མེད་བས། ཏིང་འཛིན་བྱམ་གཅིག་
ལ་བདེ་བར་གནས་པ། རིག་བ་ཏིང་འཛིན་གྱི་རང་ལ་བརྟེན་
ནས་ཞེས་བ་ཅམ་གྱི་ཆར་གནས་པས། སྟོང་བ་ལྟར་སྤྲང་གི་ལུས་
ཞེས་བྲ་སྟེ། གནས་སྐབས་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་སྤངས་ནས་བདེ་བར་
གནས་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྟོགས།

འདིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་སྟོན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པའི་

ཚུལ་དགག་པ་ནི།

ཐོས་པ་ཚུང་བའི་སྐྱེ་བོ་ཁ་ཅིག་དག་འདི་སྟམ་དུ་གཟུགས་
མེད་པའི་སྟུང་དག་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པར་མི་རིགས་ཏེ། བརྟེན་
ཆོས་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གཞི་ནམ་མཁའི་དབྱེ་བ་
མི་འཐད་ལ། གཟུགས་མེད་པ་ལ་གནས་མེད་དེ། ཞེས་པས་
གནས་མེད་པར་བཤད་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་མེད་གང་དུ་ཞི་བ་
ན། །དེར་ནི་མིང་བཞིའི་ཕྱང་པོ་གནས། །ཞེས་པས་གང་དུ་ཞི་ས་
དེར་ནི་གནས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཡ་རོལ་⁽¹¹³⁾ དུ་མི་རིགས་
སོ་ཞེས་རྟོག་པའི་ལན་ནི།

དེ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པས།།

གཟུགས་མེད་པ་ལ་གནས་གཟུགས་འདོད་པ་མིན།།

གནས་ནི་ཁང་བྱིས་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།།

གཟུགས་ནི་རང་མཆོན་པའི་ཚུན་སྤང་ལུས་པ།།

(113) རྟེན་གཞི་པར་མ། ༡༠༧-༦ ། ར་རོལ་།

དེ་མེད་ཕྱིར་ན་གཟུགས་གནས་དངོས་སྤང་མེད།།

འདི་ལྟར་ན་མ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱིས་གནས་
 ཁས་སྤངས་པའང་མ་ཡིན་ལ། ཉིང་འཛིན་ཅེ་གཅིག་གི་ངང་དུ་རིག་
 པ་བརྟེན་པར་ཤེས་པ་ཅམ་གྱི་ཆ་ནས་སྟོང་པ་ལྟར་སྤང་གི་ཡས་
⁽¹¹⁴⁾ཞེས་བརྗོད་གྱི། ཁ་དོག་དངོས་པོ་ལྟར་ཡོད་པ་སྒོ་ལཱ་འི་སྟོང་ཡུལ་
 བ་འདོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་གནས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤང་བ་རི་དང་། ཐང་དང་། ཁང་
 བྱིས་ལ་སོགས་པ་རེ་ཞིག་ཉེ་བར་སྟོང་པའི་འདུག་གནས་⁽¹¹⁵⁾སུ་
 རོན་བྱེད་ཀྱས་པ་ལ་གྲགས་ལ། གཟུགས་ནི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་
 ལག་གི་ཆ་ཤས་ཅན་འདུས་པར་སྤང་བ་ཅམ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་
 ནས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། འདིར་དེ་དག་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པས་
 གཟུགས་མེད་གྱི་ལྟ་ལ་གཟུགས་དང་། གནས་རང་མཆོན་པ་འདོད་

(114) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༡༡-༡ ༼ལྷས།༽

(115) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༡༡-༢ ༼ཁང་བྱིས་ལ་སོགས་འདུག་གནས།༽

བ་མ་ཡིན་ནོ། ། བཤམ་ཏེ་བརྟེན་པའི་ཆ་ལས་⁽¹¹⁶⁾ དེ་སྐད་བརྗོད་པས་
འགྲུར་ན་མཐར་བ་⁽¹¹⁷⁾ མཆུངས་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་མཐོང་དེ།⁽¹¹⁸⁾
སྐབ་བྱེད་མགོ་སྟོམས་ཀྱི་རིགས་པ་དགོད་པ་ནི།

བརྟེན་པར་བསྟན་པས་ཡོད་ན་མིང་བཞི་ཡི།

ཕུང་པོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྲུར་བ་ཡིན།

ནམ་མཁའི་གོ་རིམས་བསྟན་པས་དེར་འགྲུར་ན།

གང་དུ་ཉི་མའང་དེ་དང་ཅིས་མི་མཆུངས།

ཁྱེད་ཅག་གི་ལུགས་ལའང་གཟུགས་ཡོད་པ་ཁས་སྦངས་པར་འགྲུར་
ཏེ། མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རྒྱུ། །གནས་ཀྱང་ཁས་སྦངས་པར་འགྲུར་ཏེ། གང་དུ་ཉི་མའི་ས་ན་
གཟུགས་མེད་པའི་ལྷ་དེ་དག་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། །དེས་ན་

(116) རྟེན་གཞི་པར་མ། ༡༡༧-༡ ༼གཤམ་ཏེ་ཆ་ལས། ༽

(117) རྟེན་གཞི་པར་མ། ༡༡༧-༩ ༼མཐར་བ། ༽

(118) རྟེན་གཞི་པར་མ། ༡༡༧-༩ ༼གཐོད་དོ། ༽

རྟེན་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆར་གནས་པས། གཟུགས་དང་གནས་
རང་མཆོན་དུ་འདོད་པའང་ག་ལ་ཡིན། གང་དུ་ཤི་བ་ན་མིང་བཞིའི་
ཕུང་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་བརྟེན་ཞེས་བསྟན་གྱི། ས་ཆ་དེར་རྟག་པར་
གནས་སོ་ཞེས་མ་བཤད་པས་ཀྱང་དེ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་ཁམས་གང་དུ་ཤི་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་རགས་པ་དང་
དྲངས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་ཆོར་བ་འདུལ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེར་འདུས་པའི་རྟེན་ལ་སོ་སོ་རང་རང་གི་
རིག་པའི་རྒྱད་བརྟེན་ནས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གོང་དུ་བསྐྱོད་པའི་སྟོབས་
དེས་ནམ་མཁའི་རིམ་པ་དེར་རང་གིས་ེ་ཡ་རོལ་⁽¹¹⁹⁾ དུ་གནས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ལས་གོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཆོན།

དེས་ན་ཚུལ་འདི་རྒྱད་སྒྲིབ་རབ་ཏུ་བཤད།

ལེགས་བཤད་དམ་པའི་ཕུལ་དུ་འདི་བྱངས་ཤིག །

ཅེས་ལེགས་པར་གདམས་ཏེ། བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིད་བཞིན་མཆོག་

(119) རྟེན་གྱི་པར་མ། ༡༡ཁ-༡ རྩ་རོལ། ༽

གི་རྒྱད་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གི་མ་ལས་མཛད་པའི་ཐུ་ཉིག་སྤེང་
བའི་རྒྱད་འགྲེལ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་
བསྟན་པའི་སྟོག་ཤིང་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གཟུགས་ཁམས།

དཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ནི། གཟུགས་མེད་
པའི་རྣམ་དགྲེ་བསྟན་པ།

དེ་ནས་གཟུགས་ཁམས་དག་གི་རང་བཞིན་ནི།

བསམ་གཏན་བཞི་དང་དགོ་བ་བརྩ་འབྲས་ཀྱིས།

འོད་ཀྱི་ལུས་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་བརྟེན་ནས།

ཉིང་འཛིན་དགའ་བས་ཡུན་རིང་གནས་པ་ཡིན།

སྟོན་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་དང་། དགོ་བ་
བརྩ་མ་ཉམས་པར་⁽¹²⁰⁾སྦྱད་པ་ལས། གནས་རིས་གང་དང་གང་
དུ་དྲངས་པ་འོད་ཀྱི་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་གྲུབ་པ་དེ་

(120) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༡ཁ-༩ ༼མ་ཉམ་པར། ༽

ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་བགྲུས་པ་དང་། རྟོམ་པ་
 དང་། ཆ་བ་དང་། གང་བ་དང་། རྟ་དང་། འཆེ་བ་དང་། གས་པ་
 དང་། རླུང་པ་དང་། དབང་ལྷག་དང་མི་ལྷན་པའི་ལྷག་བསྐལ་གྱི་
 ཆོགས་མེད་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དགའ་བས་ཉིན་མཆོད་གྱི་རིས་སུ་
 མ་ཆད་པར་དུས་འདའ་བ་ཡོད་དོ།

འདི་ལ་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་ཀྱང་སྟོན་གྱི་རྒྱ་དང་། ད་ལྟའི་
 གནས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གནས་ཚུལ་བཞི་ལ་ལྟོས་ནས། བསམ་
 གཏན་རིགས་བཞིའི་ལྟ་རིགས་བཞིར་བྱེ་ལ། དེ་བཞི་ཡང་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་གོམས་པའི་དབང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་
 གནས་རིགས་གསུམ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ། འཕགས་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་
 བའི་གནས་གཞན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རིགས་ལྔ་ཡོད་པའི་ཅེ་
 མོ་འམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བསྟན་པ་ནི།

ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་འོག་དག་ནས།

དཔག་ཆད་སྟོང་སྤྲལ་ཉི་ཤུ་གཞལ་བ་ན།།

རིན་ཆེན་མཆིང་བྱ་རྣམ་བཞོད་ནམ་མཁའ་ལ།།

གོང་མ་ལས་མཆད་འོད་གསལ་དྲངས་པའི་གཟུགས།།

གཟུགས་མེད་དང་པོ་ནས་འོག་ཏུ་དཔག་ཆད་སྟོང་སྤྲལ་ཉི་ཤུ་གཞལ་
བ་ན། རིན་པོ་ཆེ་མཆིང་བྱ་རྣམ་པར་བཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ནམ་
མཁའ་ལ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་མར་ཐེགས་
པའི་ཚུལ་དུ་སྤྱང་བ་མཆད་པ་ལས། སྤང་བ་འོད་ཀྱི་ལུས་ཕྱི་ནང་
མེད་པར་ཟང་ཐལ་བ་པན་ཚུན་དང་། ཡས་མན་དུ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་
འགྲོ་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་དེ་དག་གིས་⁽¹²¹⁾

ཉིང་འཛིན་སྟོན་མེད་འཕགས་པའི་གནས་ཐོབ་སྟེ།།

གནས་གཞན་སྤང་བ་ཀྱན་གྱི་ཅིར་གྱུར་པས།།

འོག་མིན་ཞེས་བྱའི་གནས་དེ་ལྟ་རྣམས་ཀྱང་།།

ལུས་ཐོངས་དཔག་ཆད་ཁྱི་དང་དུག་སྟོང་ལ།།

(121) རྩོད་གེ་བར་མ། ༡༡ ཀ-༡ ༼དག་གིས། ༽

ཆེ་ཡི་ཆད་ཀྱང་བར་བསྐྱལ་དེ་སྟེན་བྱུག།

འཕགས་པའི་གནས་དེར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་དེ་དག་གི་གནས་ནི་འོད་གྱི་
རང་བཞིན་དྲངས་པའི་གཞུང་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པ་འཇམ་ཆོན་
ལྷར་སྒྲུང་ཞིང་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བས་བསྐྱེས་པའི་གནས་འདིའི་ཅེ་
མོ་ཡིན་ལ། དེའི་གོང་ན་གཟུགས་སྒྲུང་གི་གནས་ངེས་མེད་པའི་
འོག་མིན་ཞེས་བྱའོ། །ལྷ་དེ་དག་གི་ལུས་བོངས་ནི་དཔག་ཆད་ཁྱི་
བྱུག་སྟོང་ཡོད་ལ། ཆེ་ཆད་ཀྱང་བར་བསྐྱལ་ཁྱི་བྱུག་སྟོང་བྱུག་
གོ། །གནས་དེའི་འོག་ན།

རིན་ཆེན་མཐོན་མཐིང་སྤྲུལ་པའི་ནམ་མཁའ་ལ།

ཤིན་ཏུ་མཐོང་སྟེ་ལུས་བོངས་དཔག་ཆད་ནི།

བརྒྱད་སྟོང་ཆེ་ཡང་བར་བསྐྱལ་དེ་སྟེན་དོ།

རིན་པོ་ཆེ་མཐོན་མཐིང་གིས་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ནམ་
མཁའ་ལ། འོག་མིན་ལས་མཆད་པའི་ལྷ་དག་བརྟེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་

མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་བོངས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་སྟོང་། ཆོ་བར་གྱི་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱད་སྟོང་ཐུབ་པོ། །དེའི་འོག་ན།

རིན་ཆེན་རྣམ་མཛེས་ཞེས་བྱའི་ནམ་མཁའ་ལ།

གོང་མ་ལས་མཆེད་གྲུ་ཞོམ་སྤང་བའི་ལྷ།

ལུས་བོངས་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་གསལ་བ་ལས།

ཆོ་ཡང་བར་བསྐྱལ་དེ་སྟེད་ཐུབ་པ་ཡིན།

རིན་ཆེན་རྣམ་མཛེས་ཞེས་བྱའི་ནམ་མཁའ་ལ། གྲུ་ཞོམ་སྤང་བ་ཞེས་
བྱ་བའི་ལྷ་ཡོད་དེ། ལུས་སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་བ་གྲུ་ཞོམ་བ་
ཡོད་པས་གྲུ་ཞོམ་སྤང་⁽¹²²⁾ཞེས་བྱའོ། །ལུས་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་
པ། ཆོ་ཡང་བར་བསྐྱལ་བཞི་སྟོང་ཐུབ་པའོ། །དེའི་འོག་ན།

རིན་ཆེན་ཟེ་བ་སྤྲུག་གྱའི་ནམ་མཁའ་ལ།

མི་གདུང་བ་སྟེ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ལུས།

ཆོ་ཡང་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་དེ་སྟེད་དོ།

(122) རྩེ་དགེ་ཡང་མ། ༡༡༧-༡ །རྩྭ་བ། ༽

འཛིན་པོ་ཆེ་བེ་བ་སྐྱུག་གུ་ཞེས་བྱ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ། མི་གདུང་བའི་ལྷ་
 ཆགས་པ་ནི། ལུས་སེམས་ལ་འདོད་པའི་གདུང་བ་ཉི་བར་ཞི་བས་དེ་
 སྐད་དུ་གྲགས་ལ། ལུས་བོངས་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་ལ། ཆེ་ཡང་
 བར་བསྐྱལ་ཉིས་སྟོང་ཐུབ་པའོ། །དེའི་འོག་ན།

འཛིན་ཆེན་ཤེལ་ཁང་བཅེགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ།

མི་ཆེ་བ་སྟེ་ལུས་བོངས་དཔག་ཆད་སྟོང་།

ཆེ་ཡང་བར་བསྐྱལ་སྟོང་ཐུག་གཅིག་ཡིན་ནོ།

འཛིན་པོ་ཆེ་ཤེལ་གྱི་ཁང་བྱ་བཅེགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། སྤར་བས་
 ལུས་བོངས་རྩུང་ཞིང་འདོད་ཡོན་ལ་གདུང་བ་ཤས་རྩུང་བས་མི་ཆེ་
 བའི་ལྷ་སྟེ་ལུས་བོངས་དཔག་ཆད་སྟོང་དང་། ཆེ་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་
 སྟོང་ཐུབ་པའོ། །དེ་ནས་སོ་སོ་སྟེ་བའི་གནས་གཞན་གསུམ་གྱི་དང་
 པོ་ནི། དེའི་འོག་ན།

འཛིན་ཆེན་རབ་མཛེས་རྣམ་གཤལ་ནམ་མཁའ་ལ།

འབྲས་བུ་ཆེ་ལྷ་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱའི་ལུས་།

ཆེ་ཡང་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་དེ་སྟེང་དོ།

རིན་པོ་ཆེ་རབ་མངེས་རྣམ་པར་གདལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་འབྲས་
 བྱ་ཆེ་བའོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བའི་
 འབྲས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གམ་ཅེ་མོར་གྱུར་བས་འབྲས་བྱ་ཆེ་
 བའོ། །ལུས་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱུ་པ། ཆེ་བར་བསྐྱལ་ལྷ་བརྒྱུ་ཐུབ་
 བོ། །དེའི་འོག་ན།

རིན་ཆེན་ཀ་ལི་སྤྲུམ་པའི་ནམ་མཁའ་ལ།

བསོད་ནམས་སྐྱེས་ལྷ་ལུས་བོངས་དཔག་ཆད་ནི།

ཉིས་བརྒྱུ་ལྷ་བརྒྱུ་བར་བསྐྱལ་དེ་སྟེང་དོ།

རིན་པོ་ཆེ་ཀ་ལི་མདོག་མངེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤྲུམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 རམ་མཁའ་ལ་བསོད་ནམས་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆད་མེད་པ་བཞི་
 བསྐྱོམས་པའི་བསོད་ནམས་ལས་གཙོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་བསོད་
 རམས་སྐྱེས་སོ། །ལུས་དཔག་ཆད་ཉིས་བརྒྱུ་ལྷ་བརྒྱུ་ ཆེ་ཡང་བར་
 བསྐྱལ་ཉིས་བརྒྱུ་ལྷ་བརྒྱུ་འོ། །དེའི་འོག་ན།

རིན་ཆེན་སྤྱིན་ཆོག་ས་སྤྱག་པོའི་ནམ་མཁའ་ལ།

སྤྱིན་མེད་ལྷ་དེ་ལུས་བོངས་དཔག་ཆད་ནི།

བརྒྱ་དང་ཉིད་ལྷ་བར་བསྐྱལ་དེ་སྤྲོད་ཆོ།

རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིན་རྣམ་པར་སྤྱག་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ། སྤྱིན་
མེད་པའི་ཉི་མའི་སྤང་བ་དང་འབྲུ་བས་ན་སྤྱིན་མེད་དོ། །ལུས་དཔག་
ཆད་བརྒྱ་དང་ཉི་ལྷ་ཙུ་ཆ་ལ། ཆེ་ཡང་བར་བསྐྱལ་བརྒྱ་དང་ཉི་ལྷ་ཙུ་
ལྷོ། །དེའང་འོད་ཀྱི་སྤྱིན་སྤྱག་པོའང་ཡིན་ལ། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱིན་མེད་
བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལྷ་གནས་
གསུམ་བཅུགས་མར་གནས་པའི་གོང་མ་ནི།

རིན་ཆེན་འོད་འབྱེན་ཞེས་བྱའི་ནམ་མཁའ་ལ།

དགོ་རྒྱས་དཔག་ཆད་དུག་ཙུ་ཙུ་བཞིའི་ལུས།

ཆེ་ཡི་ཆད་ཀྱང་བར་བསྐྱལ་དེ་སྤྲོད་དོ།

རིན་པོ་ཆེ་འོད་རྣམ་པར་འབྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ།
དགོ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་པའི་འབྲུས་བྱས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དགོ་རྒྱས་

ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུས་དཔག་ཆད་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི། ཆེ་བར་བསྐྱལ་
དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིའོ།

རིན་ཆེན་ཨིརྩ་རྩི་ལའི་ནམ་མཁའ་ལ།

ཆད་མེད་དག་ལྟ་ལུས་པོངས་དཔག་ཆད་ནི།

སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་བར་བསྐྱལ་དེ་སྟེད་ཆོ།

རིན་པོ་ཆེ་ཨིརྩ་རྩི་ལས་རྣམ་པར་སྤྲས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ།
དག་ཅ་འབྲིང་དུ་སྤྲད་པ་ཆད་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བྱང་བས་ཆད་
མེད་དག་ཞེས་བྱ་བ། ལུས་དཔག་ཆད་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པ། ཆེ་ཡང་
བར་བསྐྱལ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་བྱུང་བོ།

རིན་ཆེན་པེ་ཏང་གི་ལིང་ནམ་མཁའ་ལ།

དག་ཆུང་དཔག་ཆད་བརྒྱ་དྲུག་བར་བསྐྱལ་ཆོ།

རིན་པོ་ཆེ་པེ་ཏང་གི་ལིང་གིས་རྣམ་པར་སྤྲས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ནམ་མཁའ་ལ། གོང་མ་བས་དག་བ་ཆུང་དུ་སྤྲད་པའི་འབྲས་
བུ་བྱུང་བས་དག་ཆུང་སྟེ། ལུས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་དྲུག་ ཆེ་བར་

བསྐྱལ་བཅུ་བྱག་ཐུབ་པོ།

འཛིན་ཆེན་གྱི་ཀྱ་ཉ་འཛིན་མ་མཁའ་ལ།

འོད་གསལ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ལུས་ཆེ་མཚུངས་ལྡན།

འཛིན་ཆེན་གྱི་ཀྱ་ཉ་ཞེས་བྱ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ། ལ་དོག་དང་འོད་ཟེར་
འཛིན་ཏུ་གསལ་བས། འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་ལུས་དཔག་
ཆད་བརྒྱད། ཆེ་བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་དང་བཅས་པའོ།

འཛིན་ཆེན་གེ་གེ་རུས་སྤྲུལ་ནམ་མཁའ་ལ།

ཆད་མེད་འོད་ལྷ་དཔག་ཆད་བཞི་པའི་ལུས།

ཆེ་ཡང་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་དེ་སྟོང་དོ།

འཛིན་ཆེན་གེ་གེ་རུས་ནམ་པར་སྤྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ།
ལུས་ལ་འོད་ཆད་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཆད་མེད་འོད་དེ། ལུས་
དཔག་ཆད་བཞི་པ། ཆེ་ཡང་བར་བསྐྱལ་བཞི་པོ།

འཛིན་ཆེན་དཔལ་བའི་འོད་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ།

འོད་ཚུང་དཔག་ཆད་གཉིས་ལུས་ཆེ་མཚུངས་སོ།

རིན་པོ་ཆེ་དཔའ་བའི་འོད་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། གོང་མ་བས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་
བ་ཚུང་བས་འོད་ཚུང་སྟེ། ལུས་དཔག་ཆད་གཉིས་པ། ཆེ་ཡང་བར་གྱི་
བསྐྱལ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་གསུམ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའོ། །བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ལྷ་གནས་གསུམ་བཤད་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟར།

རིན་ཆེན་ཀེ་རུ་ཇ་ཡི་ནམ་མཁའ་ལ།

ཆངས་ཆེན་ལུས་པོངས་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གཉིས།

ཆེ་ཡང་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་དེ་སྟེང་དོ།

རིན་པོ་ཆེ་ཀེ་རུ་ཇ་ཡི་ནམ་མཁའ་ལ། འདོད་པའི་སྟོན་དག་པས་
ཆངས་ལ་⁽¹²³⁾འོག་མ་བས་ལུས་ཆེ་བ་ཆངས་ཆེན་ཏེ་ལུས་དཔག་
ཆད་བྱེད་དང་གཉིས་པ། ཆེ་ཡང་བར་བསྐྱལ་བྱེད་དང་གཉིས་
སོ། །འདིའི་རྒྱལ་པོ་ནི་རང་གི་གནས་ལས་མ་གཡོས་པར། འོག་མའི་
ལྷ་གནས་ཀྱན་ཏུ་སྤུལ་བ་སྟོན་པ་ཡོད་དོ།

རིན་ཆེན་ས་མི་ཀ་ཡི་ནམ་མཁའ་ལ།

(123) ཟླ་དགེ་པར་མ། ༡༣༨-༥ ༼སྟོན་ཆངས་དེ་དག་ལ། ༽

ཆངས་པ་ཀུན་ལའོར་དཔག་ཆད་གཅིག་ལུས་ཆོ།

རིན་པོ་ཆེ་ས་མི་ཀ་ཡི་ནམ་མཁའ་ལ། ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་མདུན་ན་
འདོན་བྱེད་པས་ཆངས་པ་མདུན་ན་འདོན། ལའོར་ཡིན་པས་ཆངས་
པ་ཀུན་ལའོར། ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་
སུ་པན་པས་ཆངས་ལྟ་ཉི་པན་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟ། ལུས་དཔག་ཆད་
གཅིག་ལ། ཆོ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་ཐུབ་པའོ།

རིན་ཆེན་སི་ཏང་ཀ་ཡི་ནམ་མཁའ་ལ།

ཆངས་རིས་དཔག་ཆད་བྱེད་ལུས་བར་བསྐྱལ་བྱེད།

རིན་པོ་ཆེ་སི་ཏང་⁽¹²⁴⁾ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ། སྒྲིག་པ་
སྤངས་ཏེ་ཆད་མེད་བཞི་ལ་གནས་པས་ཆངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ལྟ། ལུས་དཔག་ཆད་བྱེད་དེ་གཞུ་འདོམ་ཉིས་སྟོང་། ཆོ་བར་གྱི་
བསྐྱལ་བ་བྱེད་དོ།

དེ་ཡང་འདི་དག་གི་ནམ་མཁའ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་གི་

(124) རྩོད་གཤེད་པར་མ། ༩༩ ཀ-༡ རྩོ་ཉི།

འོད་ཀྱི་མདོག་དང་མཚུངས་པས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་གི་ནམ་མཁར་
 བཏགས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་སྤྲིན་ནམ་སྟུག་ཅེས་བྱ་བ་མཐིང་གར་སྤང་
 བའི་ནམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ། །སྤྲིན་མེད་ཀྱི་ནམ་མཁར་ཡང་ཅེ་དེ་དག་
 (125) འདྲ་བས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲིན་ནམ་པར་སྟུག་གི་ནམ་མཁར་ཞེས་བརྗོད་
 བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ནམ་མཁར་སྤང་བ་དཀར་པོ། སེར་པོ། དམར་
 པོ། ལྗང་གྲུ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྟ་གནས་ནམས་ཀྱང་ཐོག་མ་གཟུགས་མེད་ནས་བབྱང་སྟེ།
 གཟུགས་ཅད་(126) འདོད་པའི་བར་དུ་གོང་ནས་འོག་དུ་མཆེད་ཚུལ་
 བྱི། སྤོན་བསྐྱལ་བ་དང་པོ་ཆགས་དུས་གནས་འོག་མ་ནམས་སྟོང་
 བར་ཡོད་པ་ལས། གོང་མའི་གནས་ལས་བསོད་ནམས་ཟད་དུ་ཉེ་
 བས་འོག་མ་དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་པ་ནམས་ཐིགས་པ་ལྟར་
 ཡས་བབས་ནས་མཆེད་པས་པལ་ཆེར་མཆེད་ཚུལ་ཅམ་གྱིས་དེར་

(125) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༡༥ ཀ-༡ རྩེ་དང་། རྟེ

(126) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༡༤ ཀ-༤ རྩེ་ནས་། རྟེ

བཏགས་⁽¹²⁷⁾ གྱི། ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་མཆེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཇིག་
 ཉེན་གཞན་ནས་ཀྱང་འགྲོ་བ་འགའ་ཞིག་འདིར་སྐྱེས་པ་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནས་ཀྱང་འཇིག་ཉེན་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །འདིའི་
 ཡང་ཉེ་ལོས་⁽¹²⁸⁾ དེ་ལས་ཀྱང་མཆེད་ལ། དེའི་གོང་ནས་ཀྱང་མཆེད་
 པར་སྒྱུར་ཏེ། འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ལས་ཆངས་པའི་གནས་ནས་འོག་
 ཏུ་སྐྱེས་པ་ན། ཆངས་པ་ཆེན་པོས་ལྷ་གནས་གོང་མ་མ་མཐོང་
 བར་ཁོ་རང་གི་བསམ་པས་དེར་ལྷ་མི་བྱུང་བར་འཇིན་པ་ཉིད་བཞིན་
 བོ། །གཟུགས་གྱི་ཁམས་པའི་ལྷ།

དེ་དག་གཞལ་མེད་ཁང་བཅས་རྩུས་སྐྱེ་བས།།

པ་དང་མ་མེད་ཀྱན་རྫོགས་གོས་དང་བཅས།།

ཉིང་འཇིན་ཟས་སྦྱོད་ཁམས་གྱིས་མི་འཆོ་སྟེ།།

རྣམ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཉིད་ཕྱིར་རོ།།

(127) རྩི་དགེ་པར་མ། ༡༩༡-༥ ༼གཏོགས། ༽

(128) རྩི་དགེ་པར་མ། ༡༩༡-༦ ༼ཉེ་བཞོས། ༽

ལྷ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ཡང་གཞལ་མེད་ཁང་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁའ་
 ལ་འཇའ་ཚོན་འཆར་བ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ལ་རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་། ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སྐྱོད་པས་ཁམས་གྱི་ཟས་དོན་མེད་པ་དང་།
 འདོད་ཁམས་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཉོག་རགས་
 པ་མངོན་གྱུར་ཁྲོ་བ་དང་། འབྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ་ཞི་གནས་
 གྱིས་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྟོན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་ཆད་
 མེད་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་བྱ་
 བྱས་པས་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སྐྱིབ་པ་
 དང་བཅས་པས་འཆི་འཕོ་བ་དང་། གནས་པ་ལ་⁽¹²⁹⁾རང་དབང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོད་པའོ། །ཁམས་གོང་
 མའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དེ་དག་ལ་སྲིད་
 པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་གྱི་སེམས་ཅན་
 ཆགས་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

(129) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༤༧-༡ ། གནས་ལ། ་།

གསུམ་པ་འདོད་ཁམས་ལ། མཐོ་རིས་དང་། ངན་སོང་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་ལྷ། མི་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱང་ལྷ་མིན་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

ད་ནི་འདོད་པའི་བཅུད་རྣམས་ཆགས་པའི་ཚུལ་ལ། མཐོ་རིས་
 དང་ངན་སོང་གཉིས་ལས། མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྷ་དང་མི་རྣམ་པ་གཉིས་
 ཀྱི། དང་པོ་ལྷ་ནི།

འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ལྷ་རིགས་དྲུག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྣམས་ལ། མཁའ་ལ་གནས་པ་དང་། ས་ལ་གནས་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གནས་སོ་སོའི་བྱེ་བྲག་དང་། གནས་དེ་དག་གི་བྱང་
 པར་གྱི་ཆོས་འགའ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གནས་བཞི་པོ།

དཔག་བསམ་རིན་ཆེན་བརྒྱན་པའི་ནམ་མཁའ་ལ།

གཞན་འབྲུལ་རྒྱང་གྲགས་སྟེད་དང་གཉིས་པའི་ལུས།

གཞུ་འདོམ་སྟེད་དང་བརྒྱད་བརྒྱའི་རང་བཞིན་ཏེ།

ལོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉིན་ཞག་གཅིག་བཅིས་པའི།

རང་ལོ་ཁྱི་དང་དྲུག་སྟོང་ཐུབ་པ་ཡིན།

འདོད་པའི་ལྷ་ལས་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་རིས་བཞིའི་
 གོང་མ་དེ་ནི་ཆངས་རིས་ལས་འོག་ཏུ་གཞལ་བ་ན་ཡོད་དེ།
 དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་རིན་པོ་ཆེས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྲ་བའི་
 རམ་མཁའ་ལ། གཞན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་ལོངས་སྟོང་ལ་དབང་
 བྱེད་པས་སམ། སྤྲུལ་པའི་རྣམས་རང་གིས་སྤྲུལ་ཡང་གཞན་ཏུ་
 སྤང་བའི་འགྱུར་པར་གྱུར་པས་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཅེས་
 བྲལོ། །ལུས་རྒྱང་གཤམ་བྱེད་དང་གཉིས་པ་སྟེ། གཞུ་འདོམ་བྱེད་
 དང་བརྒྱད་བརྒྱལོ།

ཆེ་ཆད་མའི་ལོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱལ་འདིའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་
 བཅིས་པའི་རྩེ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་གི་ཆད་ཀྱི་རང་ལོ་⁽¹³⁰⁾ ཁྱི་
 དྲུག་སྟོང་ཐུབ་པའོ། །ནམ་མཁའ་ལ་དཔག་བསམ་གྱི་སྤྲུལ་བརྟེན་
 པ་ནི། འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དེ་ལྷ་བྱས་

(130) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༡༥༣-༡ ༼ལོ་གཅིག་གི་རང་ལོ་༽

གནས་དེ་ན་བརྒྱན་པའི་ཆ་ལ་བཏགས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཤིང་དེ་ལྟ་བུ་
 ལས་འདོད་དགའི་སྤྱལ་པ་འགྲུང་པ་ཡོད་པ་ལས། གནས་དེ་ཡང་དེ་
 དང་འབྲ་བར་སྤྱལ་པའི་འབྲུང་པས་བརྒྱན་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་ཀྱི་
 ཤིང་མེད་དོ། །ཤིང་གི་སྤྱོད་ཅི་འདོད་དགའ་འབྲུང་བར་མཆོན་པའི་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །དེའི་ལོག་ན།

དཔག་བསམ་མཐོང་མཛེས་ཞེས་བྱའི་ནམ་མཁའ་ལ།

འབྲུལ་དགའ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་དང་བཞི་ཆའི་ལུས།

གཞུ་འདོམ་ལྷ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ལྷ།

མི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཉིན་ཞག་གཅིག་བཅིས་པའི།

རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་བར་དུ་གནས་པ་ཡིན།

དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་མཐོང་མཛེས་ཞེས་བྱ་བས་བརྒྱན་པའི་ནམ་
 མཁའ་ལ་རང་གིས་སྤྱལ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་
 པས། འབྲུལ་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་དང་བཞི་
 ཆ་སྟེ་གཞུ་འདོམ་ལྷ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་⁽¹³¹⁾ ཅུ་ལྷའོ། །ཆེ་མི་ལོ་

(131) རྩོད་གཤེད་པར་མ། ༡༥ ཀ-༥ ༼རྩྱག་རྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་༽

བརྒྱད་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པའི་རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་
ཐུབ་པའོ། །དེའི་ལོག་ན།

དཔག་བསམ་མིག་མཛེས་བརྒྱན་པའི་ནམ་མཁའ་ལ།

དགའ་ལྡན་ཆོས་མཆོག་ལོངས་སྟོང་དགའ་བ་ཅན།

རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ལུས་གཞུ་འདོམ་ལྷ་བརྒྱ་སྟེ།

མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཉིན་ཞག་གཅིག་བཅིས་པའི།

རང་ལོ་བཞི་སྟོང་བར་སྟེང་ཐུབ་པ་ལོ།

དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་མིག་མཛེས་ཞེས་བྱ་བས་བརྒྱན་པའི་ནམ་
མཁའ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་ལོངས་སྟོང་གཉིས་ཀའི་དགའ་
བ་དང་ལྡན་པས་དགའ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆ་བ་རེ་རྟག་པར་བཞུགས་པའི་གནས་གང་
ཡིན་པའོ། །ལུས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་སྟེ། གཞུ་འདོམ་ལྷ་བརྒྱ། ཆེ་མི་
ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པའི་རང་ལོ་བཞི་སྟོང་ཐུབ་
པོ། །དེའི་ལོག་ན།

དཔག་བསམ་ཡིད་འགྱུར་བརྒྱན་པའི་ནམ་མཁའ་ལ།

འཐབ་བྲལ་ལུས་ཐོངས་རྒྱུད་གྲགས་བཞི་གསུམ་སྟེ།

གཞུ་འདོམ་སུམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་ལྔ་ལོ།

མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉིན་ཞག་གཅིག་བཅིས་པའི།

རང་ལོ་ཉིས་སྟོང་བར་སྟོད་གནས་པའོ།

དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཡིད་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བས་བརྒྱན་པའི་ནམ་
མཁའ་ལ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་འཐབ་ཚོད་དང་བྲལ་བས་འཐབ་བྲལ། ལྷ་
ཁྱེད་པོ་མོ་གཉིས་པང་ནས་དུས་གཅིག་ལ་སྟེ་བས་མཆོམ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། ལུས་རྒྱུད་གྲགས་གཅིག་ལ་ཆ་བཞིར་བྱས་པའི་ཆ་གསུམ་ཡོད་
པ་དེ། གཞུ་འདོམ་སུམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་ལྔ་ལོ། །ཆོ་མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་
ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པའི་རང་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཐུབ་པའོ།

གཉིས་པ་གནས་དེ་དག་གི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་ལག་བཞད་པ།

གནས་རིས་ཐུན་མོང་ན་ཉེ་བར་སྟོད་པའི་བྱེད་པར་ནི། བཞད་མ་

ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་འདོད་ལྟའི་ལོངས་སྟོང་ཕུན་ཚོགས་ཏེ།

བདུད་ཅིའི་ཟས་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ལོ།

འདོད་པའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་གནས་འདི་ན་བདུད་ཅིའི་ཟས་དང་བདུང་
བ་དང་། ལྟའི་གོས་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་གང་འདོད་
བ་འབྱུང་བ་དང་། སིལ་སྟན་དང་། ལྷ་གར་དང་། ཅིང་འཛོལ་
སོགས་བ་འདོད་པའི་ལོངས་སྟོང་ཆད་མེད་བ་ཡོད་དེ། ཡིད་དུ་
ལོང་བའི་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་། འི་དང་། རོ་དང་། རེག་ལ་སོགས་
བའོ། །ལོངས་སྟོང་པའི་གཙོ་བོ་ནི། དུལ་ཉེ་བར་སྟོང་བ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ནས་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་ཁམས་ཀྱི་ཟས་དང་། འབྲིག་
པའི་བདེ་བ་ཡིན་ལ། སྟོང་པའི་ཚུལ་ནི།

འདོད་བ་སྟོང་བའང་གཞན་འབྲུལ་ནས་རིམ་བཞིན།

བཏྲས་དགོད་ལག་བཅངས་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བ་སྟེ།

རིམ་བཞིན་གཅིག་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྟར་བ་ཉིད།

གཞན་འཕྱུལ་དབང་གྱེད་ན་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དག་འདོད་པས་ཡིད་
 ིག་དྲུངས་⁽¹³²⁾པན་ཚུན་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་གདུང་བ་དང་བལྟས་
 བར་འགྱུར་རོ། །འཕྱུལ་དགའ་དགོད་པ་ཅམ་གྱིས་སོ། །དགའ་
 ལྷན་ན་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་འཇུས་པའམ་ལག་པ་རེག་
 པས་སོ། །མཆེ་མ་ན་གཉིས་གཉིས་འཇུད་པས་སོ། །དེ་ཡང་བལྟ་
 བ་ལ་དེ་ཉིད་གཅིག་སྤེའི་འདོད་ཆགས་ལས་མེད་དོ། །དགོད་པ་ལ་
 མཐོང་དགོས་པས་བལྟས་པ་དང་། དགོད་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་
 སོ། །ལག་བཅང་ལ་མཐོང་ནས་དགོད་ཅིང་⁽¹³³⁾རེག་པའི་ཕྱིར།
 བལྟས་པ། དགོད་པ། ལག་བཅངས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སུམ་ལྷན་
 རོ། །གཉིས་གཉིས་འཇུད་པ་ལ་མཐོང་ནས་དགའ་བས་རེག་ཅིང་
 སྒྱུར་བས་བཞི་ཀ་ལྷན་པའོ། །སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་མན་ཆད་ན་བཞི་ཀ་
 ཡིད་པ་ཉིད་དོ། །ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་དེ་དག །

(132) རྩི་དགོ་པར་མ། ༡༥༧-མ ། གདུངས་པ་ན། ་།

(133) རྩི་དགོ་པར་མ། ༡༥༧-ན ། འགའ་ཞིག ་།

བཅའ་བའང་པང་ནས་གོས་མེད་གཅེར་བྱ་སྟེ།

ལོ་བཅུ་ནས་བརྒྱད་ལོ་ལྗེ་བར་རིམ་བཞིན།

འཛམ་གླིང་གིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ན་ཆོད་ཉིད།

སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ། མངལ་དང་བློད་གཤེར་དང་། བརྒྱས་པ་
དང་། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་པའི་རིམ་པ་དང་བཞི་ལས། འདི་དག་
རྒྱས་ནས་སྐྱེ་བ་སྟེ། འཛམ་བྱ་གླིང་པ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་ཀྱི།⁽¹³⁴⁾
གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་ལ་གྱིས་པ་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ན་ཆོད།
འཕྱལ་དགའ་བ་ལོ་དགུ་པ། དགའ་ལྡན་པ་བརྒྱད་པ། འཐབ་བྲལ་
བ་བདུན་པ། སུམ་རྩ་ཅ་གསུམ་པ་དྲུག་པ། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ལོ་ལྔ་
པའི་ན་ཆོད་ཅམ་ལ་གོས་མེད་པའི་གཅེར་བྱ་ལོད་དང་བཅས་པ།
དབང་པོ་ཆང་ཁིང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་བཅས་ནས་སྤར་གྱི་ཆེ་
རབས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཡིན་ནོ།

(134) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༡༦༡-༩ ༼དུས་ཀྱི་ཆེ༽

གཉིས་པ་ས་ལ་བརྟེན་པ་ལ། ཅ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིས་
བཞི་གཉིས། དང་པོ།

ས་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་གྲང་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུས་བརྒྱན་པའི་ས་གཞི་ལ།།

སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་རྒྱང་གྲགས་བཞི་ཆ་གཉིས།།

གཞུ་འདོམ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་རང་བཞིན་ནོ།།

མི་ཡི་ལོ་བརྒྱ་རང་ལོ་སྟོང་ལྷག་གཅིག །

དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཡོངས་འདུས་བརྟེན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ས་གཞི་
ལ། སྤང་འབར་ལ་སོགས་པ་གནས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་དབང་
པོར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ཆད་རྒྱང་
གྲགས་བཞི་ཆ་གཉིས་ཏེ་གཞུ་འདོམ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །མིའི་ལོ་
བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་བཅིས་པའི་རང་ལོ་སྟོང་ལྷག་པའོ། །འདོད་
པ་ནི་མི་ལྟར་གཉིས་པོ་⁽¹³⁵⁾འབྲིག་པས་སྤྱད་དོ། །ལྷ་ཁག་མི་འབབ་

(135) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥༧-༡ །གཉིས་ལ། ་

གྲང་རྒྱང་བཏང་བས་གདུང་བ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །འབྱོར་པ་
 བྱི་ཁང་བཟངས་མཆོག་དང་། རྒྱུང་བྱིར་དང་། ལམ་སྤང་དང་།
 སྤྱིད་མོས་ཆེན་དང་། ས་གཞི་བཟང་པོ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་
 དང་། འདུན་ས་དང་། བཟའ་བཏུང་སྣ་ཆོགས་པ་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་
 ལག་རྒྱ་ལོང་བ་དང་། དཔག་བསམ་ལས་གོས་སྣ་ཆོགས་བསམ་པ་
 ཅམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱན་སྣ་ཆོགས་དང་། རོལ་མོ་སྣ་ཆོགས་
 དང་། བདུད་ཅི་སྣ་ཆོགས་བསམ་མ་ཐག་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་ཐོག་
 དང་། ཁང་པ་བཅུགས་པ་དང་། རོལ་མོ་ཐོགས་པའི་ཆོགས་དང་།
 བཞོན་པའི་བྱུང་པར་རྟ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་དང་། ཤིང་རྟ་དང་། བྱིགས་
 ལས་ཅེ་ས་རྣམས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་དེ། ཕྱིན་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་
 ཏན་ལྷ་ལ་ཅི་དགར་སྦྱོད་དོ།

གཉིས་པ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི།

ས་ལ་སྦྱོད་པའི་གནས་གཉིས་པ་ནི།

རི་རབ་རིན་ཆེན་སྣ་བཞིའི་བང་རིམ་ལ།

རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་རྒྱུ་གྲགས་བཞི་ཆའི་ལུས།།

གཞུ་འདོམ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་ལོ།།

མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཉིན་ཞག་གཅིག་བཅིས་པའི།།

རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་གནས་པའོ།།

དེ་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་རྣམས་ལ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ནས་མཆེད་པའི་ལྷ་
 རྣམས་ཆགས་པས་ཕྱོགས་བཞིའི་བདག་པོར་གྱུར་བ་སྟེ། སྟེ་བཞིའི་
 ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ལྷ་
 ཞེས་བྱའོ། ཆེ་ཆད་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་བཅིས་པའི་
 རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐུབ་པོ། ལུས་རྒྱུ་གྲགས་ཀྱི་བཞི་ཆ་སྟེ་གཞུ་འདོམ་
 བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་ལོ། །འབྲིག་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པ་དང་
 འབ་ལ། བདུད་ཅི་དང་། ཤིང་དང་། གོས་ལ་སོགས་པ་དཔག་དུ་
 མེད་དོ། །ལྷ་ཁ་ཅིག་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་གྱི་སྟངས་ལྷའི་ཐོང་བྱེད་⁽¹³⁶⁾ལ་
 སྤྱོད་པས་སྤྱིང་བཞི་སྟོར་བའོ།།

(136) རྟེན་གཞི་པར་མ། ༡༥༧-༥ ། ཁོངས་སྤྱོད། ༽

གཉིས་པ་ཞུ་བུ་མིན་ནི།

དེའི་འོག་ཏུ་རི་རབ་གྱི་ཁོང་གསེང་ལ་གནས་པའི།

ལྷ་མིན་རྣམས་ལ་འང་རིགས་ནི་རྣམ་པ་ལྟ།

ཆེ་དཔལ་ལྷ་དང་སྟོབས་ཆེན་གཞོན་སྦྱིན་དང་།

རྩལ་འགྱུར་བདུད་དང་གསོད་བྱེད་སྦྱིན་པོ་དང་།

གདུག་པ་སྐྱེ་ཡི་རིགས་ཏེ་འགྲོ་བའང་དེ།

ལུས་དང་ཆེ་ཡང་མ་ངེས་སྤྱོད་ཆོགས་པའོ།

གནས་ནི་རི་རབ་གྱི་ཁོང་གསེང་ན་སྤར་ལྷའི་རིགས་མ་རུངས་
 བ་འགའ་ལས་མཆེད་པ་སྟེ། ཆེ་དཔལ་ལྷའི་རིགས་དཔལ་དང་
 སྐལ་བ་བཟང་ལ་ངང་ཚུལ་དགེ་བས་ཆོས་ལ་མངོན་པར་དད་པ་
 དང་། སྟོབས་ཆེན་གཞོན་སྦྱིན་གྱི་རིགས་ནོར་དང་འགྱུར་པ་ཆེ་
 ལ་མཐུ་དཔལ་དང་རྩལ་འགྱུར་ཆེ་བ་དང་། རྩལ་འགྱུར་བདུད་གྱི་
 རིགས་ནག་པོའི་སྦྱོགས་ལ་དགའ་བ་དང་། གསོད་བྱེད་སྦྱིན་
 པོའི་རིགས་སེམས་ཅན་ལ་འཆེ་ཞིང་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་ཡི་དྲགས་གྱི་

གཉིས་ལ་མི་ལ། སྒྲིང་བཞི་སྒྲིང་ཆགས་ཚུལ་དང་། གྲེ་བྲག་འཛམ་
སྒྲིང་ཆགས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ།

དེའི་འག་རྩ་སྒྲིང་དང་སྒྲིང་ཕན་གྱི་འགོ་བའི་གཙོ་བོ་མི་ཡིན་པས་

དེའི་རིས་པ་བཤད་པ་ནི། སྡོན་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི།

མི་རྣམས་འོད་གསལ་ལས་མཆེད་འཛམ་གླིང་དུ།

རིང་ཞིག་གནས་ལས་གཉིས་མཆེད་ལུས་འཕགས་སུ།

རྩས་སྦྱིས་དེ་ནས་སྐྱ་མི་སྟན་མཆེད་ཅིང་།

དེ་ལས་བ་སྦྱང་སྦྱོད་པ་ཉི་བར་མཆེད།

ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་མདོ་སྡེ་དག་ལས། འོད་གསལ་གྱི་ལྷའི་རིས་
ལས་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་དམན་པ་དག་འོངས་པ་དེར་ཆགས་
པ་ལས། མི་རྣམས་མཆེད་པར་འདོད་ལ། རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ལས་
དགའ་ལྡན་ནས་ལྷའི་བྱ་གཉིས་བསྐྱེད་ལས་རྩས་ཏེ་སྦྱིས་པ། ལྷའི་བྱ་ཉི་
མ་རབ་ཏུ་སྦྱང་བྱེད་དང་རྒྱ་བ་བྱི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་གཉིས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འོངས་པ་ལས་མཆེད་པར་བཤད་
དོ། །འདི་གཉིས་འགའ་བ་མེད་དེ། འོད་གསལ་གྱི་ལྷའི་འགྲོ་བ་
ཆགས་དུས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་མིང་གཞན་
དུ་གྲགས་ཏེ། ཡུལ་དགའ་ལྡན་བརྟེགས་པ་ཞེས། དེ་དག་ལ་ཆངས་

རིས་དེར་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མི་མེད་པས་ལྷ་དང་མི་ཞེས་
 སོ་སོར་བྱེ་བ་མེད་དོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མི་རྣམས་མང་དུ་འཕེལ་
 བས་རིང་ཞིག་སོང་ནས་འོད་ཀྱང་ཡལ། བསོད་ནམས་ཀྱང་བགས་
 གྱིས་བྱི་བ་ན། ཤར་ལུས་འཕགས་ཀྱི་གླིང་དུ་གོང་མའི་ལྷ་ལས་
 གཅིག་འོངས་པའི་འོག་དུ་མི་པལ་རྩུས་སྦྱིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མཆེད་
 དོ། །དེ་ནས་བྱང་གི་སྤྱི་མི་སྣུན་པའི་མི་ཡང་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་
 ལྷ་ལས་མཆེད་ནས་ཆགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་གྱི་བ་གླང་སྟོད་དུ་
 ལྷ་ལས་མཆེད་ནས་མང་དུ་འཕེལ་ཏེ། སོ་སོའི་གླིང་སྤྱན་གྱི་མི་ཡང་
 མཆེད་དོ། །གླིང་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་མིའི་ལུས་བོངས་ཀྱང་།

འཛམ་གླིང་ལུས་ཆད་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས།།

བརྒྱད་ཁྱི་ཡན་ཆད་རང་ཁྱ་སུམ་ཅུ་གཉིས།།

ཕྱིས་ནི་ཁྱ་བཞི་བྱེད་དང་བཞི་པ་ཉིད།།

འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསགས་པའི་དབང་གིས་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་
 སྟོད་ལྷ་རྣམས་ཆེ་ལོ་དང་པོ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐུབ་པ་ནས་བརྒྱད་སྟེ

བརྒྱད་ཁྱིའི་བར་དུ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ནར་སོན་པ་དག་གི་ལུས་
ལ་རང་ཁྱ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ཉི་ཤུ་པ་དང་། བརྒྱ་
དྲུག་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ནས། ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་ཆོ་ཁྱ་བཞི་བར་གྱི་སྟེ།
དེང་སང་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་བཞི་པའི་དུས་ན་སྟེད་དང་བཞི་པ་ནས། མཐར་
བརྒྱ་པའི་བར་དུ་ཐུང་བར་གྱི་བའོ། །ཆོ་ལོ་ཡང་དང་ལོ་དཔག་མེད་
ནས། མཐར་བརྒྱ་པའི་བར་དུ་རྩེ་ཐུང་དུ་གྱི་བའོ། །༡༩ར་གྱི།

ལུས་འཕགས་མི་ནམས་རང་ཁྱ་བརྒྱད་པ་སྟེ།

ཆོ་ཆད་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་འོ།

ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་འཕགས་ཞེ་ན། འཛམ་བུ་གླིང་པ་ལས་ལུས་ཆེ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟུབ་གྱི།

བ་སྦྱང་སྟོད་མི་ལུས་ཁྱ་བརྒྱ་དྲུག་པ།

ཆོ་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་སྦྱ་མི་སྟོན་སྟོང་སྟེ།

ལུས་ཁྱ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ངས་པ་ཡིན།

འདོད་འཇོའི་བ་⁽¹³⁸⁾ལ་སྐྱོད་བས་བ་སྐྱང་སྐྱོད་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱིང་
 བ། མི་རྣམས་རང་ཁྱ་བཅུ་དྲུག་བ་ཆེ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐུབ་བ་ཡོད་
 ཏོ། །བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན་ན་རང་ཁྱ་སྐྱམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་བ་དང་།
 ཆེ་ལོ་སྐྱོང་ངེས་བར་ཐུབ་བས་བར་མ་དོར་དུས་མ་ཡིན་བར་འཆེ་
 བ་ནི་མེད་དོ། །འཆེ་བའི་ཆེ་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བྱ་བ། ད་སྟེ་ཞག་བདུན་
 བ་ཆེ་འི་དུས་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནམ་མཁའ་ལ་གྲགས་བས་
 སྐྱ་མི་སྟན་ཞེས་བའམ། རྟེན་ཆེ་ཏའི་སྐྱ་དུ་སྐྱ་བས་སྐྱ་སྐྱ་མི་
 སྟན་བའི་བྱིར་དེ་སྐྱ་ཅེས་བྱ་ཏོ། །དེ་ནས་ཤིང་སྐྱམས་ཏེ་ཞག་
 བདུན་ན་འགྲེལ་ནས་⁽¹³⁹⁾ མི་དེ་ཡང་སྐྱམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་
 བར་ངེས་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱིང་གི་བྱེ་བྲག་རྣམ་བ་བཞི་ལས།
 བདག་ཅག་གི་སྐྱིང་འདྲི་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་མིའི་བྱེད་དབྱིབས་
 ལ་སོགས་བའང་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་མཚུངས་ཤིང་ནམ་མཁའ་སྐྱོ་

(138) རྟེན་གཞི་ཕར་མ། ༡༩༡-༡ ༼བ་སྐྱང་།༽

(139) རྟེན་གཞི་ཕར་མ། ༡༩༡-༢ ༼བས།༽

བར་སྣང་ངོ་། །ཤར་གྱི་སྒྲིང་ནི་ཆེ་བ་བཀས་པ་ལྟར་ཁམ་པ། མིའི་
 དབྱིབས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་ཤིང་ནམ་མཁའ་དཀར་པོར་སྣང་
 ངོ་། །བྱང་སྒྲིང་གྱུ་བཞི་པ་མིའི་དབྱིབས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་
 ཤིང་ནམ་མཁའ་ཡང་སེར་པོར་སྣང་ངོ་། །རྒྱབ་གྱི་སྒྲིང་ལྷུ་མ་པོ་ཉི་
 མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲེལ་མིའི་དབྱིབས་ཀྱང་ལྷུ་མ་ལ་ནམ་
 མཁའ་དམར་པོར་སྣང་ངོ་།

གཉིས་པ་ཁྱེ་ཐག་འཛམ་སྒྲིང་ཆགས་ཚུལ་ལ། དང་པོ་རྩུ་མ་ཉེ་སྤྱེས་ནས་ཆགས་
 ཚུལ་དང་། མཐར་སྤྱི་གནས་ལྷག་མ་རིམ་གྱིས་བྱུང་ཚུལ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་སྒྲིང་གི་བྱུང་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་
 སྒྲ་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ལྟར་སྒྲིང་བཞི་ལས།

བྱུང་པར་འཛམ་སྒྲིང་སེམས་ཅན་ཆགས་ཚུལ་ནི།

འོད་གསལ་ལྷ་ལས་བསོད་ནམས་ཚུང་དུ་ཞིག

སྒྲིང་འདིར་འོངས་རྗེས་ཡང་ཅིག་དེ་བཞིན་བྱུང་།

ཟླ་ཞེས་མངོན་བརྗོད་དེ་ནས་མང་ཞིག་མཆེད།།

འཛམ་བྱའི་གླིང་འདིར་སྟོན་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་ཆེ་ས་གཞི་གཅིག་
 ཏུ་གྱུར་བ་ལས། འགྲོ་བ་མེད་པའི་དུས་ན་འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་བསོད་
 བཅས་ཆུང་དུ་ཞིག་ཐིགས་བ་ལྟར་ཡས་བབས་པའི་འོག་ཏུ་རིང་
 མོ་ཞིག་ེ་ནི།⁽¹⁴⁰⁾ ཡང་ལྷ་ཞིག་བྱང་བ་ལ་སྤྲ་མ་དེ་རབ་ཏུ་དགའ་བས་
 ཟླ་ཞེས་རབ་ཏུ་བོས་པའོ། །དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མང་ཞིག་མཆེད་
 ཏོ། །དེ་དག་གྱང་ཚུལ་བ་མེད་པར་བསམས་པ་ཅུམ་གྱིས།

མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་འོད་བཅས་དགའ་བདེའི་ཟས།།

ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མེད།།

དེ་ཆེ་བསྐྱལ་བ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་འོ།

གཟུགས་ཁམས་གྱི་ལྷ་ལྟར་གཟུགས་བཟང་ཞིང་བལྟ་ན་སྤྱག་ེ་ལ་
⁽¹⁴¹⁾ དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་ཆང་བ། མཛེས་ཤིང་ཁ་དྲིག་གསལ་ལ་

(140) ལྷ་དགེ་པར་མ། ༡༩༣-ཡ ་། རྒྱ། ་།

(141) ལྷ་དགེ་པར་མ། ༡༩༣-༡ ་། རྒྱ། ་།

འོད་དང་བཅས་པ། རྣམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་རྣམ་མཁའ་ལ་འདུག་པ།
 བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་གང་དུ་འདོད་པར་བྱེན་པ། ཟས་སྲུ་དགའ་བདེ་
 ལ་སྦྱོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱ་བ་མེད་པ། ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་
 ཟུབ་ཅིང་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོད་པ་སྟེ། བསྐྱལ་བ་དང་པོ་ཞེས་
 བྲལ། །དེའི་ཆེ་འཇམ་བྱའི་སྒྲིང་ན།

གྲོང་མེད་ས་གཞི་ཁོད་སྟོམས་མཛེས་པ་སྟེ།

ཉི་ཁྲ་མེད་ཅིང་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་མེད།

ཀུན་ཀྱང་རྩུས་སྐྱེས་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱར་གྲགས།

བྱིས་དང་། གནས་དང་། གྲོང་དང་། མཁར་མེད་པས་ས་གཞི་ཁོད་
 (142)མཉམ་དུ་བྱུར་པ། ཉི་ཁྲ་གཟའ་སྐར་གྱི་རིམ་པས་བྱེ་བའི་དུས་
 ཆོག་ས་ལོ་དང་། ཁྲ་བ་དང་། ཉོན་མཚན་དང་། སྐད་ཅིག་དང་། བར་
 ཅིག་དང་། ཡུད་ཙམ་ཞེས་རིས་སྲུ་(143)བྱེ་བ་མེད་ལ། དབང་པོའི་སྟོ

(142) རྩི་དགོ་པར་མ། ༡༡༩-༡ །ཁད། ༽

(143) རྩི་དགོ་པར་མ། ༡༡༩-༩ །མིང་བྱ། ༽

མ་དོད་པས་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཅེས་རིགས་སོ་སོ་བ་མེད་པའི་
 བྱེད། འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་པན་ཚུན་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་
 བའི་མིང་སྤྱིར་གནས་པ་བྱུང་ངོ། །དེའི་ཆེ་ལྷ་དང་ཡོན་ཏན་པལ་དུ་
 མཚུངས་པར་ཡོད་པས། ལྷ་དང་མི་ཞེས་ཟྱེ་བའི་⁽¹⁴⁴⁾མིང་ཡང་མེད་
 ཏོ། །དེ་ནས་མི་ཞེས་བྱ་བར་ཐོགས་པའི་དུས་ནི།

དེ་ནས་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་མཁའ་དབྱིངས་ལས།།

མི་སྣང་ཞེས་གྲགས་ཚུན་ཆད་མི་ཞེས་གྲགས།།

བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་དུས་དེ་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་འོག་ཏུ།
 འགྲོ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐོས་པར་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
 ནས་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ཆེན་པོ་ལན་བདུན་དུ་གྲགས་པས།
 འགྲོ་བ་དེ་དག་གིས་བདག་ཅག་མིང་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་སྐྱ་དེ་གྲགས་པའི་དུས།

དེ་ནས་ཆེ་དང་འོད་བྱི་བསོད་ནམས་ཚུང་།།

(144) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༡༡༧-༥ ༼བྱ་བའི༽

ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མེད་ཀྱང་ལངས་སུ་ཉེ།།

འདི་དུས་སྤིང་བཞིར་མི་རྣམས་མཆེད་པ་ཡིན།།

དེའི་ཆེ་སྒར་བས་⁽¹⁴⁵⁾བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་ཉམས་པའི་དུས་མགོ་
བཟུང་བས་བསོད་ནམས་སྤྱི། འོད་ཀྱང་ཚུང་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་
མངོན་གྱུར་མེད་ཀྱང་བག་ལ་ཉལ་ལངས་པས་མངོན་གྱུར་ཀྱང་
འབྱུང་དུ་ཉེད། འོན་ཀྱང་ལུས་བཟང་ཐལ་ལ་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་
མངེས་པར་ལྡན། པོ་མེད་དབང་པོའི་སྒོ་མ་དོད་པའོ། །འདིའི་དུས་
དང་མཉམ་དུ་སྤིང་བཞིན་གྱི་མི་ཡང་མཆེད་དོ།།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྤིང་གི་བྱད་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ན་བཤད་པ།

སྤིང་འདིའི་ངེས་ཆོག་ནི།

འཛམ་སུའི་སྤིང་ཞེས་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཡང་།།

དོ་ཇི་གདན་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ།།

དགྲ་འདས་གངས་རིའི་བྱང་ན་སྤོས་ངད་ལྡན།།

(145) རྩི་དགོ་པར་མ། ༡༡༧-ཡ ། ལམ། ་༽

དེ་གཉིས་བར་ན་མ་རྩོས་མཆོ་ཆེན་ནི།

གྲུ་བཞི་ཚུ་ཞིང་དཔག་ཆད་ལྷ་བཅུ་པ།

ཡན་ལག་བཟུད་ལྷན་ཚུ་ཡིས་གང་བ་ལོ།

འཛམ་བུ་ཉི་ཤ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤིང་གིས་ཉེ་བར་བཟུན་པས་འཛམ་བུ་
 ཡིན་ལ། སྤིང་ཞེས་བ་ནི། མཐའ་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ཚུ་
 བོ་བདལ་བས་བྱུང་བའི་དབྱུས་སམ་བར་ན་སའི་ཕྱོགས་ཅུང་ཟད་
 ཚུ་ལ་ཞིབ་མ་བཟུམ་བ་ལྟ་བུར་གནས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཏགས་ཏེ།
 མཆོ་དང་ཚུ་སྒོལ་ཁ་ཅིག་གི་དབྱུས་དང་མཆམས་ན་ཚུས་ཆོད་པའི་
 སའི་སྐལ་བ་ལ་སྤིང་བྱ་བཏགས་བ་བཞིན་ནོ། །འཛམ་བུ་གི་ཕྱ་དེ་
 ཉིད་གང་ན་ཡོད་ན་སྤིང་འདིའི་དབྱུས་ན་མ་ག་རྒྱ་རྩི་རྩི་གང་ན་ཡོད་ལ།
 དེའི་བྱང་ན་རི་ནག་པོ་གསུམ་དང་། ཡང་གསུམ་དང་། ཡང་གསུམ་
 གཞལ་བ་ན་གངས་རིའི་རྒྱལ་པོ་ཉི་མའོ། །དེའི་བྱང་ན་རི་བོ་སྤོས་ཀྱི་
 ངད་ལྷང་བ་ཡོད་དོ། །གངས་རིའི་བྱང་། སྤོས་ངད་ལྷན་གྱི་ལྷོ་གཉིས་
 ཀྱི་བར་ན་མཆོ་ཆེན་པོ་མ་རྩོས་བ་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་བྱ་བཞི་བ་ཚུ་

དང་། ཞིང་དུ་དཔག་ཆོད་ལྔ་བཅུ་འེ་ནང་ཚུ་བསེལ་བས་གང་བར་
གནས་པས་མ་དྲོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ནང་ན་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་
པ་གནས་པ། མཆོ་དེ་ཡང་དེ་བུ་བས་ལེགས་ཤིང་བཟླ་ན་སྤྱག་པ་
(146) ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྔ་ན་པའི་རྩལ་གང་བའོ།

ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། **འདུལ་བ་ལུང་ལས།**

གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པ་དང་། །དྲངས་དང་བསེལ་དང་
རྟོག་པ་མེད། །འཐུངས་ན་ལྟོ་ལ་མི་གཞོད་དང་། །མགོན་པ་ལ་ཡང་
བྱམས་པ་སྟེ། །འདི་དག་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྔ་རྩུ། །ཞེས་པ་ལྟར།
འདུག་དོགས་དང་རྒྱན་ལ་དྲི་ང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བ་མེད་
པས་ཡིད་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་གཙང་བ་དང་། བསེལ་དྲོད་སྟོམས་
ཤིང་སྤྱད་པ་དག་གིས་ཁམས་བཟང་བར་བྱེད་པས་འཇམ་པ་དང་།
སྟོག་ཆགས་སྤྲ་མོ་དང་རགས་པ་རྩུ་བཙོག་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་
དག་པ་དང་། ཁ་གཏིང་མེད་པར་རབ་ཏུ་གསལ་བས་དྲངས་པ་དང་།

(146) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༩༡-ཡ ། །དབྱིབས་བཟླ་ན་སྤྱག་པ། །

ཆ་བའི་རེག་པ་དང་གདུང་བ་སེལ་བས་བསེལ་བ་དང་། ཇི་མས་
 རྟོག་པ་ལྟ་བུ་མེད་པས་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། འབྲུངས་པའི་ཆེ་ཞིས་
 ལ་མགྲིན་པར་འབད་ཚེ་མེད་པར་ཁོང་དུ་འཇུག་པས་བདེ་བ་དང་།
 ཁོང་བར་སོང་ན་ཕོ་བ་སྟོས་པ་ལ་སོགས་པ། ཚུ་སྡེ་མ་དང་འཐབས་
 བའི་ནད་མི་སྤྱིད་པར་ཉག་ཏུ་བདེ་བ་སྤྱིད་པས་སྟོ་བ་ལ་མི་གཞོད་པ།
 བརྒྱད་ནི་མིའི་ཚུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟོན་ལོ།

སྟེ་ཚུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟོན་ནི། **དེ་ཉིད་ལས།**

དྲུངས་དང་བསེལ་དང་ཡང་དང་ཞིས། །འཇམ་དང་རྩོ་དང་
 གསལ་དང་བདེ། །འདི་དག་དེ་མེད་ལྟ་ཡི་ཚུ། །ཡིད་འོང་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་དུ་འདོད། །ཅེས་པས་ཁ་གཏིང་མེད་པར་གསལ་ལ་རྟོག་པ་
 མེད་པས་དྲུངས་པ་དང་། ཆ་བའི་གདུང་བ་སེལ་བས་བསེལ་བ་
 དང་། མིའི་ཚུ་ལས་བརྒྱད་འགྱུར་གྱིས་ལྷིད་ཡང་བ་དང་། རོ་མངར་
 བ་སྤྱང་ཅི་ལྟར་སྟོ་བས་ཞིས་པ་དང་། རེག་ན་འཇམ་པ་དང་། གང་
 བའི་ཆེ་རྩོ་བའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོན་སོ་དང་། སེར་སོ་དང་།

དམར་པོ་དང་། དཀར་པོའི་ཁ་དོག་གསལ་བ་ཆོན་གྱིས་བསྐྱར་བ་
 ལྟར་སོ་སོ་ན་གསལ་བ་དང་།⁽¹⁴⁷⁾ ཁོང་དུ་སོང་བ་ན་བདེ་བ་མཆོག་
 ཏུ་འཕགས་པ་སྐྱེད་པའོ། །གནས་དེར་རྩུ་འབྱུང་དང་མི་ལྟན་པ་
 རྣམས་གྱིས་བགོད་པར་དཀའ་བ་ཡོད་དོ། །མཆོ་དེ་བསྐྱེད་སྤང་པོ་
 ཡལ་ག་ག་ཞོལ་མདའ་ཙམ་དང་། འདབ་མ་བ་ལང་གི་ཀོ་བ་ཙམ་
 དུ་རྒྱས་པ་ཁ་བྱེ་བས་ཁེབས་པ་ལ། རྩ་བུ་སྣ་ཆོགས་པ་ཅེ་ཞིང་སྐྱད་
 རབ་ཏུ་སྟན་པ་སྟོགས་པའོ།

གངས་རི་དེའི་འདབས་ན། གསེར་གྱི་བྲག་བྲ་སྐྱེབས་ཙན་ལ་
 དབྲ་བཙུག་པ་ལྷ་བརྒྱའི་ཕུག་པ་ཡོད་པ། རྩིང་གཡོག་ལྷ་བརྒྱའི་
 འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་སྟེ། དེར་ལྷའི་དབང་པོའི་གྲང་པོ་ཆེ་རབ་ཏུ་
 བརྟན་པ། རྩིང་གཡོག་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཙས་པ་ལྷའི་⁽¹⁴⁸⁾གཟུགས་སུ་
 འདུག་ནས་ལོངས་སྟོང་བ་དག་ཡོད་དོ། །མཆོ་ཆེན་པོ་མ་དྲོས་པའི།

(147) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༩༧-༤ ༼དེ། ༽

(148) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༢༠༡-༡ ༼རྩ་བུའི། ༽

ཕྱོགས་བཞིའི་ཁ་འབབ་བཞི་ལས་འབབ་པའི་ཚུ།

གཞུ་སི་རྩུ་པ་ཁྱ་སི་ཏ་ན་མས།

མ་རྩོས་མཆོ་ལ་ལན་བདུན་གཡས་བསྐྱོར་ནས།

ཚུ་བྱན་ལྷ་བརྒྱའི་འཁོར་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ།

ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱ་མཆོར་དང་གིས་འབབ་པ་ཡིན།

མཆོ་འགམ་ན་བྲག་གི་གཟུགས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པའི་ཁ་ནས་འབབ་
 པ་ལས། འར་ཕྱོགས་སྒང་པོ་ཆེའི་ཁ་ནས་གཞུ་འབབ་པ་ནི་མ་རྩོས་
 བ་⁽¹⁴⁹⁾ལན་བདུན་བསྐྱོར་ནས། ཚུ་བྱན་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་འར་
 གྱི་རྒྱ་མཆོར་འབབ་པོ། །ལྷོ་ཕྱོགས་ཁྱུ་མཆོག་གི་ཁ་ནས་སི་རྩུ་ཡང་
 དེ་བཞིན་དུ་ལྷོའི་རྒྱ་མཆོར་འབབ་པོ། །རུབ་ཕྱོགས་ཏ་མཆོག་གི་ཁ་
 ནས་པ་ཁྱ་སྒར་བཞིན་རུབ་གྱི་རྒྱ་མཆོར་འབབ་པོ། །བྱང་ཕྱོགས་སེང་
 གེའི་ཁ་ནས་སི་ཏ་སྒར་བཞིན་བྱང་གི་རྒྱ་མཆོར་འབབ་པོ།

གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། འར་ཕྱོགས་ཏ་མཆོག་གི་ཁ་ནས་ཚུ་བོ་

(149) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༤༠༧-༩ ། ར་ལ། ༡

ཆེན་པོ་ལོ་ནི་ཏ་དངུལ་གྱི་བྱེ་མ་འདྲན་ཞིང་⁽¹⁵⁰⁾མཆོ་མ་རྩོས་པ་ལ་
 ལན་བདུན་བསྐྱོར་ནས་ཤར་གྱི་རྒྱ་མཆོར་འབབ་པོ། །ཕྱོ་ཕྱོགས་
 གླང་པོའི་ཁ་ནས་གཏུག་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་འདྲན་ཞིང་སྤྲ་མ་ལྟར་འབབ་
 པོ། །རུབ་ཕྱོགས་མ་བྱའི་ཁ་ནས་སིཿ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲ་ཆོགས་གྱི་བྱེ་
 མ་འདྲན་ཞིང་སྤྲར་བཞེན་འབབ་པོ། །བྱང་ཕྱོགས་སེང་གའི་ཁ་
 ནས་བཀྲ་དྲོ་རྩེའི་བྱེ་མ་འདྲན་ཞིང་སྤྲ་མ་ལྟར་འབབ་པོ་ཞེས་འདོད་
 བའང་ཡོད་དོ། །འདི་གཉིས་ཀ་ལྷུང་ནས་བཤད་པས་གང་ལྟར་
 ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ།

བསྐྱོར་ཕྱོགས་: སྤྲ་⁽¹⁵¹⁾འབབ་པའི་དོན་མཆོ་མ་རྩོས་པ་ནས་
 ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱང་རིང་ཞིག་: བབ་པ་⁽¹⁵²⁾དེ་ནས་མཆོ་དེའི་གཡས་

(150) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༤༠༧-༥ ོག་པ།

(151) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༤༠༧-༦ ོག་ནས་པ།

(152) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༤༠༧-༧ ོག་འབབ་པོ།

མཆོ་དེའི་འགྲམ་གཡས་རོལ་ན་གིང་འཛམ་བྱ་ཏི་གི་སྤྲོང་པོ་གནམ་
 འཕངས་དང་རྒྱར་ཡངས་པ་ལ། འབྲས་བྱ་རོ་མངར་དང་ལྡན་པ་སྒྲིན་
 པ་མཆོ་དེར་ལྷུང་བ་ན་རྩེའི་རྒྱུན་དང་གིང་ཐོག་འཛོམ་པ་ལས་འཛམ་
 བྱ་རྩེ་བོའི་གསེར་དུ་འགྱུར་ཏེ། གསེར་གཞན་ལན་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཅུ་
 བཅུ་ལ་བྱས་པའི་ཞུན་མར་གྱུར་པ་ལྟ་བུའི་བརྗེད་⁽¹⁵⁴⁾དང་། ཁ་དོག་
 དང་འོད་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཆོ་དེའི་བྱང་སྤྱོད་གསལ་གིང་འལ་མ་ལི་ཅེ་
 མོ་གིན་ཏུ་མཐོ་བ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་རྣམ་པ་བཞིའི་ཆང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་མཐར་སྐྱེ་གནས་ལྷག་མ་རིམ་གྱིས་བྱང་རྩེ་ལ།

དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ལུན་སུམ་ཆོག་གས་པས་བརྒྱན་པ་འཛམ་བྱའི་
 སྤྱིང་འདི་ཉིད་དུ། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་ཆེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས།
 མི་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པའི་བར་དུ་དགའ་བདེ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལས་
 དུས་རིང་ཞིག་སོང་སྟེ། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱང་བགས་གྱིས་རིམ་
 པས་བྲི་སྟེ། སྤར་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་མེད་པ།

(154) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༤༠༧-༤༡ །བརྒྱད། ༽

དེ་ནས་མི་རྒྱལ་ས་དགའ་བདེས་གཡེང་གྲུང་པ།

ཆེ་ལོ་བྱེ་བ་དག་ན་སྒོང་སྦྱེས་ཏེ།

ཀུན་གྲུང་འོད་ལཱེ་སྒོང་ལས་སྦྱེས་ཤིང་།

འོད་ནི་འདོམ་བདུན་རྒྱུད་གིས་མཁའ་ལ་འགྲོ།

སྒོན་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་འབྲས་བུ་དགའ་བདེས་གཡེངས་པའི་
 དབང་གིས་གསར་དུ་སོགས་པ་ནི་མེད་པས་བགས་གྱིས་ཟད་དེ།
 ཆེ་ལོ་བྱེ་བ་རེ་ཐུབ་པ་ན་མི་རྒྱལ་ས་འབྲུང་བ་བཞིའི་རྩལ་ཐོན་དང་
 བ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདུས་པའི་སྒོང་ལས་སྦྱེས་པ་ཤི་སྟག་
 གོ། །དེ་ཡང་ས་ལ་སོགས་པ་འབྲུང་བ་རེ་རེའགས་ཆེ་གཞན་རྒྱལ་ས་
 རྒྱུད་བས་གྲུབ་པ་དེ་དག་ལུས་བོངས་དང་ཁ་དོག་ཅི་རིགས་སུ་
 བྱུང་ལ། ཆ་མཉམ་པ་ལས་མཛེས་ཤིང་བཟླ་ན་སྟུག་པའོ། །འོད་
 བའི་⁽¹⁵⁵⁾འདོམ་བདུན་རྒྱུད་ཆད་གསལ་ཞིང་། གང་དུ་བསམས་པར་
 ལས་གྱི་རྒྱུད་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཟས་སུ་འབྲུང་བའི་
དུངས་མ་དག་ཟ། གོས་མེད་པས་གཅེར་བུ་ཆ་གང་གི་སྟུག་བསྟུལ་

(155) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༤༡-༩ ། གྱིས། ་

མེད་པ། གོས་མེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ལ་དྲེག་པ་ཆགས་པ་
 འབྱུང་བའི་ཁྱུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ། དལ་ཞིང་འཇམ་ལ་རེག་ན་བདེ་བར་
 ཁྱུས་དང་གཙང་སྤྱོད་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་བ་བརྩུ་ལ་
 གནས་པའོ། །དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཆེ་ཡང་བགས་ཀྱིས་བྲི།
 ལུས་ཀྱི་འོད་གྱུང་ཆུང་དུ་སོང་བ་ན།

དེ་ནས་ཆེ་ལོ་ས་ཡ་དུག་འབྱུང་ན།།

འོད་བྲི་མདའ་གང་དོད་གཤེར་སྐྱེ་བ་སྟེ།།

འདོད་འཛིའི་བ་དང་ཅང་ཤེས་རྟ་མཆོག་བྱུང་།།

འདིའི་དུས་ན་འབྱུང་བ་ཆ་བས་དོད་བྱས། གང་བས་ཅེ་གཤེར་
 (156) བྱས་པས་དོས་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བའོ། །འདི་ནས་ཆེ་ལོ་འབྱུང་ལ་
 ཟུག་པར་འདོད་འཛིའི་བ་ལས་ནམ་འདོད་པ་ན་བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཞོ་
 འབྱུང་བས་ལུས་གསོ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། འགྲོ་བར་འདོད་པ་ན་
 ཅང་ཤེས་ཀྱི་རྟ་རང་ཉིད་གང་འདོད་དུ་བྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་

བའི་འདོད་ཡོན་རེ་མི་རེ་སྐྱེས་པ་དང་མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ལ་
ལ་ས་དང་། ཚུའི་མཆོམས་དང་། ཤིང་གི་ལྷོན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་མི་རྒྱུས་འདོད་བས་གཡེང་གྱུར་ནས།།

ཆེ་དཔལ་འབྱོར་བའང་རིམ་གྱིས་བྲི་བར་འགྱུར།།

སྒྲར་ཡང་དཔག་བསམ་ཤིང་ལས་འདོད་འབྱུང་སྟེ།།

འབྲས་བུ་ཟ་ཞིང་ཤིང་ལོ་གོས་སུ་གྱུན།།

པན་ཚུན་མཐོང་དང་རེག་ན་བདེ་བ་འབྱུང་།།

ཆེ་ལོ་དགུ་ཁྲི་ཐུབ་པ་ན་སྒྲར་བས་འབྱོར་བ་དང་བསོད་ནམས་བྲི་བས།
མིར་སྐྱེ་བ་དང་ཤིང་རེ་སྐྱེ་ལོ། །ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་བྲི་དང་རོ་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ཟས་སུ་ཟ་ཞིང་། ལོ་མ་གོས་སུ་གྱུན་པ་ལོ། །ཕོ་མའི་མཆོན་
མ་ནི་མ་དོད་ལ། པན་ཚུན་མཐོང་ན་དགའ་བས་བཏྲ་བའི་འདོད་ཆགས་
ཅམ་གཉི་ཕུག་བག་ལ་ཉལ་ལངས་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། །འདོད་ཆགས་
བག་ལ་ཉལ་དངོས་སུ་ལངས་སུ་ཉེ་བའི་དུས་སོ།།

དེ་ནས་ཕོ་མའི་དབང་ཕོ་སྤྲོལ་དོད་ཅིང་།།

ཕན་ཚུན་བལྟས་ཤིང་རིག་པའི་འདོད་ཆགས་བྱང་།།

ཤིང་བཅད་པ་ལས་འདོད་འབྱུང་ཕྱོན་ཤིང་བྱལ།།

ཟིང་ཞིག་ན་སྒར་ལས་ལོ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཞིག་འདས་ཏེ། ཕན་ཚུན་
མཐོང་བས་དགའ་བ་སྐྱེས་ཏེ། ཅེ་སར་འདུ་བ་དང་གནས་པ་བྱང་
ངོ། །དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ན་སྐྱོན་བས་བདེ་བ་སྐྱེས་ཏེ། སེམས་
པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། བསྐྱང་⁽¹⁵⁷⁾བ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་རྟོག་བྱང་
ངོ། །འདི་དག་གི་དུས་ན་ང་རྒྱལ་དང་སྤྲལ་དོག་བག་ལ་ཉལ་ལངས་
ཤིང་། ཞེ་སྤང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་མཐུས། ཤིང་དེ་དག་བཅད་པས་བྱལ་
པར་གྱུར་སྟེ། སོ་མོའི་དབང་པོའི་སྒོལ་དོད་པ་སྟེ་འབྱུར་འབྱུར་པོ་
དང་། འོང་བྱ་ཅམ་ཞིག་ལས་དངོས་སུ་ནི་མེད་དོ།།

དེ་ནས་ཆོ་དང་བསོད་ནམས་བྱི་བ་ཡིས།།

སྤྱང་ཅིའི་རོ་འབྲས་ཡི་བཅུད་བཞིང་།།

ཕན་ཚུན་བགད་པས་ཆོམ་པའི་འདོད་ཆགས་བྱང་།།

(157) རྟེན་གཤེགས་མ། ༤༡༧-༩ ། འབྲེང་། ་།

དེའི་ལོག་ཏུ་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་འདས་པ་ལས་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱང་
 བགས་ཀྱིས་བྱི་སྟེ། རྩོན་བསྐྱལ་པའི་ས་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་ཆུའི་
 རྒྱན་བབས་པས་རོལ་མཆོ་དང་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་གང་ནས། དེ་
 དག་སྟེང་དུ་འོ་མའི་སྤྱིས་བཞེན་ཆགས་པ་ནི་སའི་བཅུད་ཅེས་ཏེ།
 མར་གསར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱང་ཅིའི་རོ་བཅུད་འབྲ་བ་ཡོད་
 པ་དེ་ལ་མཐུབ་མོས་སྤངས་ཏེ་སྤངས་པས་སྟེད་པར་གྱུར་ནས་
 ཟས་སུ་བཟུང་། ཤིང་ལས་རས་བལ་འཇམ་ལོ་བྱུང་བ་དག་གོས་
 སུ་གྱོན་ཏོ། །དེའི་ཆེ་གཅིག་ལ་གཅིག་བགད་པས་ཆེ་མ་པའི་འདོད་
 ཆགས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ་འགྲོ་བ་ཡང་མང་དུ་མཆེད་དོ། །དེ་ནས་ཁ་
 ཟས་རགས་པའི་རྒྱས།⁽¹⁵⁸⁾

འོད་ཉམས་གཏི་ཐུག་དབང་གིས་ཐུན་པ་བྱུང་།།

སྤྱི་མཐུན་ལས་ཀྱིས་ཉི་མེ་གཟུང་སྐར་བྱུང་།།

ཉིན་མཆོན་ལ་སོགས་དུས་ཆོགས་ཡོད་པར་གྱུར།།

(158) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༤༡༨-༦ །རྒྱ་ཁྱུང་གི།

ཁམས་ཀྱི་ཟས་དེས་ལུས་མཁྲང་བ་དང་ལྷི་བར་གྱུར་ཏེ།⁽¹⁵⁹⁾ ཉོན་
 མོངས་བ་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་འོད་ཉམས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདིར་
 ལུན་བ་བྱུང་ངོ། །གཏི་ལུག་བག་ལ་ཉལ་དངོས་སུ་ལངས་པའི་དུས་
 ལོ། །འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དུ་ལུན་བ་བྱུང་བ་དང་། ཉི་ཟླ་འཆར་བ་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་ཀུན་སྐྱེ་མཐུན་པའི་བསོད་ནམས་ལས་
 བླ་མ་མཁའ་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བས། འདི་ནི་ལྷ་འོད་ཡིན་
 བོ་སྟེང་དུ་སེམས་ནས་མིང་ཉིན་པར་ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཉི་མར་བཏགས་
 ལོ། །དེ་ལྟར་བ་དང་མཚན་མོ་ཞེས་མིང་བཏགས་ལོ། །དེ་ནས་ཟླ་བ་
 ཤར་བས་འདི་ཡང་དེའི་ཟླ་བོར་འདུག་ཟེར་ནས་ཟླ་བར་བཏགས་
 ལོ། །ཟླ་བ་ཤར་བ་ན་བསིལ་དགས་པས་གང་བར་གྱུར་ཏེ། ཉ་
 ཅང་བསིལ་དགས་སོ་ཞེས་མཐུན་པར་སྐྱས་པས་འགྲིབ་པར་གྱུར་
 ཏེ། །ཡང་སྒྲུང་བར་ཤོག་ཅེས་སྐྱས་པས་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཏེ། ཉོད་སྒྲུང་
 ཀྱི་ཆོས་ལ་སྐྱེ་འབྱེད་གྱུར་ཏོ།

(159) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༤༡ཡ-ཡ ། རྩེ་དགོ་པར་གྱུར་ཏེ་ལྷི་བ་དང་། ་

སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི་ཁ་ཆག་གི་གྲིབ་མའི་སྐྱེ་འབྱིས་⁽¹⁶⁰⁾ དེ་
 ལྟར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་ངོས་ཀྱི་སྒྲོལ་ག་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་འདོད་
 བ་⁽¹⁶¹⁾ གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱ་དང་པོའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྐད་
 མཐུན་པར་བསྐྱགས་པའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། རྒྱུ་ཁྱེ་ཁ་ཆག་གི་⁽¹⁶²⁾ གྲིབ་
 མ་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཉི་མ་དང་ཉི་བས་
 རང་གི་ཁ་ཆག་གི་⁽¹⁶³⁾ གྲིབ་མས་འགྲིབ་པ་གང་ཡིན་པའི་ངོས་ཀྱི་སྒྲོ་
 བ་འཕེལ་བར་སྒྲུང་སྟེ། **མཛོད་ལས།**

ཉི་མ་དང་ནི་ཉི་བ་ལས། །རང་གི་གྲིབ་མས་འགྲིབ་པར་
 སྒྲུང་། །ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་ངོས་གཅིག་ཚུལ་ཤེས། གཅིག་བྲུའ་
 ཡིན་པས་འཕེལ་དུས་ཚུལ་ཤེས་ཐུང་ལ་ཇེ་གསལ་དུ་གྱུར་སྟོབས་

(160) རྒྱ་དཔོན་པར་མ། ༤༡-༤ །ཁ་ཅིག་གྲིབ་མའི་སྐྱེ་འབྱིས་།

(161) རྒྱ་དཔོན་པར་མ། ༤༡-༤ །འདོད་བ་དང་།

(162) རྒྱ་དཔོན་པར་མ། ༤༡-༤ །ཁ་ཅིག་གི།

(163) རྒྱ་དཔོན་པར་མ། ༤༡-༥ །ཁ་ཅིག་།

ཀྱིས། བེདྲུཅ་མེ་འབྱིར་གྱུར་ཏེ། བཙེ་ལྷ་ན་རྫོགས་པར་སྤྲོ་ལོག་ལོག་
ལ། བརྒྱ་དྲུག་ནས་འབྱིབ་དུས་བེདྲུཅ་ཐུར་ལ་མེ་ཆེར་གྱུར་པ་སྟོང་ལ་
བེདྲུཅ་རིལ་ལོག་ཏུ་སྒྲུང་སྟེ། ཉམ་མཁའ་དང་མདོག་འབྲེས་པས་མི་
སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་ལུང་ལས་བཤད་དོ།

ཉི་ཟླ་ཤར་དུས་གཟའ་དང་སྐར་མ་ཡང་དེའི་འཁོར་དུ་ཤར་ཏེ།
སྐད་ཅིག་དང་། ལྷོ་དང་། སྤྱི་དྲོ་དང་། ཉིན་མོ་དང་། མཚན་མོ་དང་།
ཞག་དང་། ཟླ་བ་དང་། ལོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་རྒྱུས་སྤྱད་བའོ།

དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ས་ཡི་ཞག་དང་ནི།

སྤྱ་གྱུའི་ཆལ་དང་ཕུབ་མ་མེད་འབྲས་བྱུང་།

ཨ་དེ་ན་⁽¹⁶⁴⁾ ཟས་མང་དུ་ཟ་བ་དག་ཁ་དོག་ངན་ལ། ཉུང་དུ་ཟ་བ་དག་
བཟང་བས་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། ངན་པ་ལ་འཕྲས་
ཤིང་སྒྲད། བཟང་པོ་ལ་བསྟོད་ཅིང་ང་རྒྱལ་བས་སྤག་དོག་པར་
གྱུར་ཏེ། ང་རྒྱལ་དང་། སྤག་དོག་མདོན་གྱུར་སྐྱེས་པས་སྤར་གྱི་

(164) རྩེ་དགོ་ཡར་མ། ༩༡-༡ ། དེ་ནས། ་

སའི་བཅུད་རྒྱལ་པར་གྱུར་ནས། སེམས་ཅན་དེ་དག་འདུས་ཏེ་གྲེ་མ་
 གྱི་རུད་སའི་བཅུད་ཟེར་ཞིང་མུ་ངན་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སའི་ཞག་
 ཁ་དོག་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་ལྟར་དམར་བ་ལ་རོ་སྤང་ཅི་ཅི་མ་བཞོལ་
 བ་⁽¹⁶⁵⁾ ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྒྲིད་དོ། །དེ་ཡང་མཛོན་པའི་ང་
 རྒྱལ་སྐྱེས་པས་རྒྱལ་པ་ན་ཡང་སྤར་བཞིན་མུ་ངན་བྱེད་དོ། །དེའི་
 འོག་ཏུ་མུ་གུའི་ཆལ་ཁ་དོག་ཀ་ཏྟ་བུ་ཀའི་མེ་ཏོག་ལྟར་སེར་བ་ལ་
 ཡུན་རིང་དུ་ཟ་ཞིང་འདུག །དེ་ནི་ནང་བཟུངས་ན་ནང་སྐྱེ། རྒྱལ་བཟུངས་
 ན་རྒྱལ་སྐྱེ་བས་བཟུངས་པ་མི་མཛོན་པ་ཡོད་པ་ལས། སྤར་བཞིན་རྒྱལ་
 ནས་མུ་ངན་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མ་ཚོས་མ་བཏབ་པར་རང་སྐྱེས་
 པའི་འབྲས་སྤྲུལ་སྤུབ་མ་མེད་ཅིང་གཅིང་བ་ནང་བཟུངས་ན་རྒྱལ་སྐྱེ་
 ལ། རྒྱལ་བཟུངས་ན་ནང་སྐྱེ་བ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྒྲིད་དོ། །དེ་ལྟར།

རགས་པའི་ཟས་དེས་བཤང་གཅིའི་ལམ་དང་ནི།

ཕོ་མོའི་དབང་ཕོང་ལེགས་པར་དོད་གྱུར་པས།

(165) རྩོད་གྲུ་བར་མ། ༩༡ཁ-༩ ༼ཆེ་བཞོལ་བ།༽

འཁྱུད་དང་དབང་པོ་སྐྱར་བའི་འདོད་ཆགས་བྱང་།།

ངོ་ཆའི་དབང་གིས་འཇག་གིས་བྱང་བ་སྟེ།།

དེ་དག་ཡན་ཆད་བསྐྱལ་བ་རྫོགས་ལྡན་མོ།།

ཟས་རགས་བ་དེས་བྱས་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་བཤང་གཅིའི་ལམ་
 དང་། ཐོ་མའི་དབང་པོའི་སྒོ་དངོས་སུ་གསལ་བར་དོད་དོ། །དེ་དག་
 སྐྱ་བའི་དོན་དུ་རས་བལ་ཐགས་སུ་བྱས་པའི་སྐད་དགིས་དང་གོས་
 སུ་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆགས་པས་འཁྱུད་པའི་འདོད་
 ཆགས་བྱང་སྟེ། དབང་པོའི་སྒོ་གཉིས་སྐྱར་ནས་འབྲིག་པར་སྐྱད་
 བས་སེམས་ཅན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ་མངལ་ནས་སྐྱེ་བར་གྱུར་
 ཏོ། །དེ་ལྟར་འབྲིག་པ་སྐྱོད་པ་ན།⁽¹⁶⁶⁾ གཞན་དག་གིས་མི་རིགས་
 པའི་སེམས་སྐྱེས་ཏེ་ས་རྫོང་འཕངས་པ་དང་། ངན་དུ་སྐྱ་བས་ངོ་ཆ་
 པའི་སེམས་སྐྱེས་ཏེ། ཞིང་དང་རྫོང་ལ་སོགས་པས་ལོགས་སྐྱོར་ཏེ་
 ཁང་བུ་བྱས་པས་ངོ་ཆ་བའི་བྲིམ་ཞེས་མིང་དུ་གྲགས་སོ། །དེའི་ཆེ་

(166) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༤༡ཡ-མ ། རྒྱུད་པ་ནི། ༽

ནམ་མཁའ་ལས་བདུད་ཅིའི་ཆར་བབས་པས་གཤེར་བ་སྐྱོབ་པའི་
 ཕྱིར་སྙེང་ནས་འཇག་མས་བཀའ་པས་བྱིམ་ལ་སྤྲ་བ་འཇག་བྱིམ་
 སྤྱིལ་པོ་བྱུང་ངོ། །དེ་ནས་འབྲས་སྤྲ་ལུའི་ཞིང་ནས་ངི་ཅམ་དགོས་པ་
 ན་བར་བ་ལས། ལེ་ལོ་ཅན་ཅེ་གཅིག་གིས་⁽¹⁶⁷⁾སང་གི་སྐལ་བ་ཡང་
 དོ་བྱུབ་ལེན་པའི་གསོག་འཛོག་བྲས་པས་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 འགྲན་ནས་དེ་ལྟར་བྲས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་སྤྲོན་བསྐལ་བ་དང་པོ་
 སྟེ། དགོ་བ་བཅུ་ལ་ངང་གིས་རྫོགས་པར་སྤྱད་པས་རྫོགས་ལྡན་གྱི་
 དུས་སོ། །དེ་ནས་རིང་ཞིག་ལོན་པ་དང་མི་དག་གིས།

དེ་ནས་ལེ་ལོས་གསོག་འཛོག་བྲས་པ་ཡིས།།

འབྲས་ལ་སྤྲ་བ་ལྟན་བརས་པའང་མངོན་པར་གྱུར།།

སོ་སོར་བགོས་པས་པན་ཚུན་བརྒྱ་བ་བྱུང་།།

གསོག་འཛོག་གི་ཉེས་པས་འབྲས་སྤྲ་ལུ་དེ་དག་ལ་སྤྲ་བ་མ་བྱུང་
 ཞིང་། བརས་སོ་ཅོག་གྱུང་མངོན་པར་གྱུར་ནས་སྤྲ་ལུ་ནམས་སྤྲ་

(167) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༤༡༡-༡། དག་གིས། ༽

མོར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གིས་འདུས་ནས་སྦྱས་པ། གྲེ་མ་བདག་ཅག་
 གིས་ཐོག་མར་བྱང་བའི་སའི་དྲངས་མ་དང་། འདོད་འཛིའི་བ་དང་།
 དཔག་བསམ་གྱི་ཞིང་དང་། སའི་ཞག་དང་། ལྷ་གྱའི་ཆལ་དང་། མ་
 རྩོས་པའི་ལོ་ཉོག་རྣམས་ཀྱང་གསོག་འཛིག་དང་། རིས་སུ་བྱས་པའི་
 དབང་གིས་རྒྱབ་པས་འདི་ནི་ཡུང་པོར་གཞག་གོ་ཞེས་སྟེ་སྒྲགས་
 འདོན་ཏོ། །ཡུང་པོའི་དོན་ནི་མ་བགོས་པར་སྦྱོན་དུ་བྱའོ་ཞེས་འདོད་
 ཏོ། །དེའི་ཆེ་མི་རང་བཞིན་ངན་པ་ཅིག་གིས་འབྲས་ཀྱི་ཞིང་ལ་འདི་
 ང་དབང་ངོ་ཞེས་རིས་སུ་བཅད་པས། དེ་ལ་ཕྱག་དོག་གིས་འབྲན་
 བས་ཀྱན་གྱིས་བགོས་ཏེ་ལྷ་བྲེས་པས་ང་རྒྱལ། ང་འཕམ་ཞེས་ང་
 རྒྱལ་དང་ཕྱག་དོག་བྱང་ངོ། །དེ་ནས་བསོད་ནམས་ཚུང་བའི་ཞིང་ལ་
 འབྲས་ངན་པ་ལས་མ་སྦྱེས། ཆེ་བ་ལ་བཟང་དུ་སྦྱེས་པ་ན་ངན་པའི་
 ཞིང་གིས་མ་སོས་པས་བཟང་པོ་ལ་རྒྱ་བ་དང་སྦྲིང་བ་བྱང་ངོ། །དེ་
 ནས་འཇམ་བུའི་སྤིང་འདིར་མི་རིགས་བཞིར་གྱུར་པ་ཡང་།

དེ་ཆེ་རང་བཞིན་བཟང་པོའི་སྦྱེས་བུ་ཞིག །

ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མར་བྱུང་།

དེ་ནས་འབྲས་ཀྱི་ཞིང་བཟང་ངན་ཀུན་ལ་རྒྱ་བ་མི་རིགས་པས་ཆད་
 བ་བཅད་པ་དང་། སྤ་ལུ་ཕྱིར་འཕྲོལ་བ་དང་། ཉང་དུ་འགྲུགས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ངན་པར་སྦྱེས་པ་དག་གིས་ེབྱ་ལ།⁽¹⁶⁸⁾ བཟང་དུ་སྦྱེས་
 པ་དག་དལ་བར་འཁོད་པར་རིགས་པས་བདག་ཅག་རྣམས་འདུས་
 ལ། གཅིག་དཔོན་དུ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བགྲོས་ཏེ། དེ་དག་གི་ནང་
 ནས་མི་རིགས་དང་ངང་རྒྱལ་བཟང་ལ་གཟུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཞིག་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོས་པས་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
 བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་དང་གཞན་དག་འདུས་ནས་བཀྱར་བའི་
 མཆོག་ལ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་བྱུང་ངོ་།

ལུང་ཁ་ཅིག་ལས། འབྲས་ཀྱི་ཞིང་བཟང་དུ་ཉེ་བ་ལས།

སོ་སོར་བགྲོས་པ་ན་མི་རང་བཞིན་བཟང་བ་ཅིག་གིས་

(168) རྩོད་གོ་ཡང་མ། ༩༩ ཁ-༡ རྩུས་ལ། ་

བགོས་མཁན་བྱས་པས། ཁོ་རང་གི་སྐལ་བ་ཆད་པ་ལ་ཐམས་
 ཅད་མགྲ་ནས་བྲིད་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་འོས་སོ་
 ཞེས། འབྲས་ཀྱི་སྙེ་མ་སོ་སོ་ནས་བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱོས་པར་བཤད་
 ཏོ། །མི་པལ་བ་དེ་དག་གི་ནང་ནས།

འགའ་ཞིག་བྲིམ་ནས་བྱི་འོལ་ཕྱོགས་པ་ལ།

བྲམ་ཟེ་ཞེས་གྲགས་གཙང་སྤྱ་སྤྱོད་པ་བྱང་།

འགའ་ཞིག་བྲིམ་ན་འབྱོར་ལྡན་པ་མ་བཟུང་།

དེ་དག་མིང་ཡང་རྩེའུ་རིགས་ཞེས་སུ་གྲགས།

མི་འགའ་ཞིག་བྲིམ་ནས་ཡིད་བྱིར་ཕྱོགས་པས་གཙང་སྤྱ་ལྡར་ལེན་
 པ་དེ་ལ་བྲམ་ཟེ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དུ་གྲགས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་
 པ་རྣམས་ལ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །བྲིམ་ན་གནས་ཏེ་ཡོ་བྱད་
 འབྱོར་བས་པ་དང་མ་མཆོད་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྲིད་པ་དེ་དག་རྩེའུ་
 (169) ཞེས་བྱ། དེའི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་རྩེའུ་རིགས་ཞེས་

བྱལོ། །འཁྱོ་བ་དེ་དག་གི་ནང་ནས།

འགའ་ཞིག་ཆོས་མིན་སྟོང་ལ་དམངས་རིགས་ཞེས།།

མི་རིགས་རྣམ་བཞིར་གྲགས་པ་དེ་ནས་བྱུང་།།

གང་དག་པ་ལ་པར་མི་འཛིན། མ་ལ་མར་མི་འཛིན། རིགས་ཀྱི་
 ཀན་རབས་ལ་ཀན་རབས་སུ་མི་འཛིན་པས་དེ་དག་ལ་མི་བཀུར་
 ཞིང་། རྒྱ་བ་དང་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མི་དགོ་བ་
 ལ་གཙོ་བོར་དོལ་ཆོས་སུ་ངན་པར་སྟོང་པ་དེ་དག་ལ་དམངས་སམ་
 གདོལ་པའི་རིགས་ཞེས་ངན་པར་བྱས་སོ། །རིགས་འབྲེས་པས་
 བསྐྱད་པ་དང་། རིགས་སྐྱོན་ཆགས་པས་བསྐྱད་པ་དང་། སྒྲོ་བྱར་
 དུ་ཀུན་སྟོང་དེ་ལྟར་བྱས་པས་བསྐྱད་པ་བྱུང་ན་རྒྱལ་རིགས་བྲམ་
 ཟེ། རྗེ་རིགས་གང་ཡིན་ལས་ཉམས་ཅན་ས་⁽¹⁷⁰⁾དམངས་རིགས་སུ་
 འབེབས་པས་ཆད་ཀྱང་དེའི་ཆེ་བྱས་པ་ལས། དིང་སང་གི་བར་དུ་
 རྒྱ་གར་ན་རིགས་བསྐྱུང་བ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་

(170) རྗེ་དགོ་པར་མ། ༤༤༡-༡ །ཀ།༽

སྟེགས་ཚངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་དག་ཚངས་པའི་ཞལ་ལས་
མི་རིགས་བཞི་བྱང་བར་འདོད་དོ།

རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀྱར་བའི་ཆེན་མི་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཡང་
སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་གཅིག་གོ། །དེ་ནས་རིགས་བཞིར་
བྱང་ནས་མིང་དང་རིགས་སོ་སོར་བྱས་ཏེ། བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱུ་
སྤྱང་བར་ངེས་པའི་འགྲོ་བ་འོག་མ་དང་གོང་མར་འཕེན་པའི་ལས་
ཀྱན་ཏུ་ཚུལ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་གིས་མཐོ་ངེས་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ།

གཉིས་པ་ངན་སོང་ལ། དཔྱུལ་བའི་ཆགས་ཚུལ་དང་། ཡི་
དྲགས་དང་དུད་འགྲོའི་ཆགས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ།

ངན་སོང་དག་ལས་དཔྱུལ་བའི་སེམས་ཅན་ནི།

གང་ཞིག་བདག་པོར་གྱུར་པའི་ལས་བསམས་པ།

གཤེན་རྗེའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་རྗེས་དེ་ཡི་འཁོར།

དཔྱུལ་བའི་སྤང་མ་རྣམས་དང་བྱི་དང་བྱ།

མེ་དང་མཆོན་ནམས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་།།

སྤྱོན་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་ལས་གཙོ་པོར་བསགས་པ།
 དེའི་ནང་ནས་དཔྱལ་བ་བ་ནམས་ཀྱི་བདག་པོར་འགྱུར་བའི་ལས་
 བསགས་པ་ཞིག་ཐོག་མར་དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་གཤེན་རྗེའི་
 རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་པར་གྱུར་རྟོ། །དེའི་ལོག་ཏུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་
 སྤང་མ་ནམས་ནི་སྤྱལ་བའི་ཚུལ་དུ་རྩམ་ཏེ་བྱང་ཞིང་བྱི་དང་། བྱ་
 དང་། ཟངས་དང་། ཁྱི་ཆུ་དང་། མེ་དང་། མཆོན་ལ་སོགས་པ་
 ཡང་བྱང་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ནམས་
 གྱང་བྱང་བར་གྱུར་ཏེ། མནར་མེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་། ཆ་བ་
 དང་། ཏུ་འཁོད་ཆེན་པོ་དང་། ཏུ་འཁོད་དང་། བསྐྱས་འཛོམས་དང་།
 ཐིག་ནག་དང་། ཡང་སོས་དང་། ཆ་བའི་དཔྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་བྱང་གི་
 འདབ་འབྱོར་དུ། བརྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པ་དང་། བརྒྱ་ལྟར་གས་པ་
 དང་། ལྷན་ལ་ལྟར་གས་པ་དང་། སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཀྱི་རྟུང་ཟེར་
 བ་དང་། ཨ་ཆུ་ཟེར་བ་དང་། ཆུ་བྱར་རྡོལ་བ་ཅན་དང་། ཆུ་བྱར་ཅན་

ཉེ་གང་བའི་དཔྱལ་བ་དག་ཀྱང་གྲུབ་པར་གྱུར་ཏོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དག་སྤྲིག་སེམས་གོམས་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྣང་
བར་འདོད་པ་ན། མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་གནས་དེ་འབྲ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲ་
བ་རབ་ཏུ་སྒྲུན་ཉེ་མེད་པ་དེ་གང་ལ་ཟེར། དོན་ལ་མེད་ཅེས་བའང་
དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་འདོད་ན། ད་ལྟར་གྱི་སྣང་བ་འདིའང་མེད་
པར་མཚུངས་ལ། ཐ་སྙད་མི་ལམ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་དང་
རྒྱུན་གྱིས་ངེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་རང་
གིས་ལས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་
ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོའི་ཆགས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོའི་ཆགས་ཚུལ་ཡང་།།

རང་གི་ལས་ཀྱིས་གནས་རིགས་དེར་སྣང་སྟེ།།

ཡུལ་དོན་ལུས་ཀྱི་སྣང་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྣང་།།

སྟོན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡི་དྲགས་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་

བསགས་པ་དེ་དག་ལའང་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་བ་པ་ཅན་དང་། བར་གི་སྤྱི་བ་པ་
 ཅན་དང་། སྤྱི་མཐུན་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཅན་དང་། མྱོས་ཁུར་ཀྱི་སྤྱི་བ་
 པ་ཅན་དུ་སྤྱང་བས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ནོ།།

སྤྱོད་གཏི་སྤྱག་གི་སྤྱོད་ནས་དུད་འགྲོ་སྤྱོད་བར་གྱུར་པའི་ལས་
 ཅན་རྣམས་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་། བཀོལ་སྤྱད་དང་།
 འཆེ་བ་དུ་མའི་རྣམ་པས་རྒྱ་མཆོ་དང་། སྤྱིང་བར་དང་། ལྷ་དང་མིའི་
 ཡུལ་ན་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་འདི་དག་གི་གནས་རིས་དོན་ལ་མེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 བྱང་ཆེན་རྣམས་ལས། སྤྱོད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་མཐེལ་
 གཉིས་ནས་འོད་ཟེར་གྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུག་ཅུ་སྤྱང་བས་
 སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། དུད་འགྲོའི་གནས་སུ་
 སྤྱང་བར་མཛད་པས་སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞི་བར་གསུངས་པ་དག་
 རི་ལྟར་བྱང་། དེས་ན་སྤྱོད་པ་དུ་ཅིང་ལ་སོས་པ་རྒྱ་རྒྱུད་བ་དག་གི་
 གཟུ་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །འདི་དག་གི་ཚུལ་རྒྱས་པར་
 ལིང་ཏྲ་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་ལྟར་བསྟན་ཞིང་། འོག་དུ་ཡང་གཏན་ལ་

འབེབས་པས་འདྲིར་མ་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་སྟོད་བརྒྱད་ཆགས་པའི་བསྐྱལ་པའི་མཛུག་བསྟུ་བ།
 སྟོད་བརྒྱད་ཆགས་པའི་ཐོག་མཐའ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཨྱེ་དང་པོ་
 འོག་གཞི་⁽¹⁷¹⁾ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་ཅད་དངས་པ་⁽¹⁷²⁾ཡིན་ལ། ཐ་མ་
 བེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་དཔྱལ་གནས་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པ།

དེ་སྟོད་བར་སྟེད་ཆགས་པའི་བསྐྱལ་པ་སྟེ།

སྟོད་ཆགས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་དང་ནི།

བརྒྱད་ལ་བརྒྱད་དགུ་བསྟོམས་པས་ཉི་ཤུ་ཉིད།

འདྲིག་རྟེན་ཆགས་པའི་བསྐྱལ་པ་ཨྱེ་ལགས་པར་⁽¹⁷³⁾གསུངས།

མནར་མེད་པའི་གནས་སྟུ་སེམས་ཅན་གཅིག་ཐོག་མར་དཔྱལ་བའི་

(171) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༤༥༡-༡ ༼དང་པོ་འོག་ཞེ་ན།

(172) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༤༥༡-༢ ༼དག་པ།

(173) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༤༥༡-༣ ༼འོག་པར་མ།

སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་བའི་བར་དུ་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའི་
བསྐྱེལ་བ་ཞེས་འདོད་དོ།

འོན་དུས་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ཆགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་
ནམ་⁽¹⁷⁴⁾སྤྱམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་ཆགས་པའི་བསྐྱེལ་
བར་ཐམས་པའི་སྤྱོད་ཏེ་གནས་ཐམས་ཅད་གང་བར་མ་ཆགས་པའི་
སྤྱོད་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་ལ།

དང་པོ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་བཟུང་སྟེ་མནར་མེད་དུ་
གཅིག་སྦྲེས་པའི་བར་གྱི་ཡུན་ལ་སྤྱོད་ཆགས་པ་ལ་བར་གྱི་བསྐྱེལ་
བ་གཅིག་ཡིན་ལ། བཅུད་ཆགས་པ་ལ་བཅུ་དགུ་སྟེ། བསྐྱེལ་བས་
བར་བསྐྱེལ་རྟེན་ལོ། །དེ་དག་གིས་ཆགས་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་བར་
གཏན་ལ་པབ་ཟེན་ཏོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་
མཛོད་ལས། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་
པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བའོ། །

(174) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༤༥༡-༤ །ཡིན་ནམ། ་

༄ གཉིས་པ་གནས་པ་ལ། གང་གནས་པའི་འཛིག་ཉེན་བཤད་
པ། དེ་དག་གི་ཚུལ་གཞི་སྤྱོད་བཅོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་
བཤད་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ལྟར་སྟོན་དང་བཅུད་རྣམས་ཆགས་པའི་རིམ་པ་ལེགས་པར་
བསྟན་པའི་རྗེས་ཐོགས་ཀྱི་རིམ་པ། དང་པོ་འགྲིབ་པའི་བསྐྱལ་པ་ནི།

དེ་ནས་གནས་པའི་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་ནི།

ཐོག་མ་བར་དང་ཐ་མ་གསུམ་ཉིད་དེ།

འགྲིབ་པ་གཅིག་དང་འཕེལ་འགྲིབ་བཅོ་བརྒྱད་དང་།

འཕེལ་བ་གཅིག་སྟེ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཉིད།

རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་བསྟན་པ་ལས།

དང་པོ་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་བཟུང་ནས།

བཅུ་པའི་བར་དུ་ཉིས་བརྒྱ་:བརྒྱ་བརྒྱས་འབྲི།⁽¹⁷⁵⁾

ཡ་ཐོག་རིང་ལོ་འགྲིབ་པའི་བསྐྱལ་པ་འོ།

(175) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༤༥༧-༡ ཉི་ཉིས་བརྒྱས་འབྲི། རྟེ

མི་རྣམས་ཆེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་
 དུ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་སོང་བ་ན་ལོ་རེ་འབྲིའོ། །སྟག་གས་དཔྱད་མཆན། དེ་ཡང་
 རྟེན་པག་⁽¹⁷⁶⁾མེད་ཡར་ཐལ་ནས། ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་བཅུའི་བར་
 བརྒྱ་བརྒྱས་ལོ་རེ་འབྲི་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བར་དུ་འཕེལ་འགྲིབ་
 སྟེལ་མ་བཅོ་བརྒྱད་ནི།

དེ་ནས་འཕེལ་དང་འགྲིབ་གཉིས་བྱུང་གཅིག་གིས།།

ཆོན་པ་བཅོ་བརྒྱད་འཕེལ་འགྲིབ་བར་ཁྲུག་སྟེ།།

བརྒྱད་བརྒྱ་⁽¹⁷⁷⁾དག་ན་སྟེ་ཆོན་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད།།

ཆེ་ལོ་བཅུ་པ་ནས་ཡར་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ། བརྒྱད་ཁྲིར་ཐུག་པ་ལས་
 ཡང་བཅུའི་བར་འགྲིབ་པར་ནི་⁽¹⁷⁸⁾སྟེ་ཆོན་གྲིས་སྐྱུར་བར་བྱེད་
 པས་འདི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པ་ལན་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འབྱུང་

(176) རྟེན་པག་པར་མ། ༤༥༧-༡ ༼དཔག་བྱ།༽

(177) རྟེན་པག་པར་མ། ༤༥༧-༡ ༼བརྒྱ་བརྒྱ།༽

(178) རྟེན་པག་པར་མ། ༤༥༧-༤ ༼བྱུང་པ་ན་ཡང་བརྒྱ་པར་གྲིབ་ནི།༽

བའོ། །གསུམ་པ་ཕྱིས་འཕེལ་བ་གཅིག་ནི་བར་ཁྱག་རྫོགས་པའི་
 རྫོགས། དེ་ནས་སྤར་བཞིན་ཡར་སྐྱེ་མར་འགྲིབ་ནི། །མ་ཐོག་རིང་མོ་
 ཞེས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན། །བར་ཁྱག་རྫོགས་དུས་ཆེ་ལོ་བཅུ་པ་ནས་
 བར་ཁྱག་ལྟར་སྒྲེ་ཆོན་གྱིས་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་གཅིག་
 འགྲིབ་དུས་སངས་རྒྱས་མོས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་
 བར་ཉིས་བརྒྱས་ལོ་རེ་འབྲི་ཞིང་། བརྒྱད་ཁྲི་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་
 བརྒྱ་བརྒྱས་ལོ་རེ་འབྲི་བ་ཡིན་ནོ།།

ཁ་ཅིག་མ་ཐོག་ཀྱང་བརྒྱད་ཁྲི་ལས་ཡར་འཕེལ་བར་མི་འདོད་
 པ་འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མ་ཐོག་ལ་མོས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ།
 དེའི་དུས་ན་སྤར་གྱི་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ཅ་
 དགུ་པའི་བསྟན་པ་དང་། སྐྱ་ཆེ་དང་འདུས་པ་མཚུངས་པར་རྫོགས་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་ཐོག་གིས་མི་རྫོགས་ཏེ། ཡ་ཐོག་
 དང་བར་ཁྱག་རིལ་པོར་སངས་རྒྱས་དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་། དུས་
 མི་མཉམ་ཟེར་བའང་སློ་ཅིང་སྟེ་དེ་གཉིས་དང་མ་ཐོག་དུས་མཚུངས་

བ་མ་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཕྱོན་པའི་སྐྱེ་ཆེ་དང་བསྟན་པ་མ་ཐོག་ལ་
རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་འདས་ནས་བསྟན་པ་རྒྱབ་པའི་བར་
སྐབས་ལོ་གངས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི།

ཡ་ཐོག་མ་ཐོག་བར་ཁྱལ་བཅས་པ་ལ།

བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་རང་བཞིན་གནས་པར་འདོད།

ཡ་ཐོག་ལ་གཅིག་བར་ཁྱལ་ལ་བཅོ་བརྒྱད། མ་ཐོག་ལ་གཅིག་སྟེ་
ཅུ་གངས་ཉི་ཤུ་ནི། རང་བཞིན་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐལ་བར་
འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་ཡ་ཐོག་འགྲི་བ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་དང་བཅུ་
པའི་བར་གྱི་ཡུན་དང་བར་ཁྱལ་གཅིག་དུས་མཚུངས་ལ། མར་
འགྲི་བ་གྱི་བརྒྱད་ཁྲི་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་སྟེ་བ་ཡང་མཚུངས་ཏེ།
རང་བཞིན་དུ་སྦྱར་བསྟོམས་པས་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའི་བར་གཅིག་
ཡོད་ཅེས་གཞག་གི། ཡ་ཐོག་མ་ཐོག་དུས་མཉམ་པ་སྟེ་བསྟོམས་པ་
དང་། བར་ཁྱལ་གཉིས་རིང་ཐུང་མཉམ་པར་ལུང་ལས་འགྱུར་ངོ་།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་།
གནས་དུས་ཀྱི་ཆོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་
གཉིས། དང་པོ།

རི་རྒྱན་བཤད་པའི་ཚུལ། དང་པོ་འགྲིབ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ནི།

འདི་དག་འཕེལ་འགྲིབ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ནི།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། འགྲིབ་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། འཕེལ་ཚུལ་
གཉིས། དང་པོ།

བརྒྱད་ཁྲིའི་དུས་ན་གོང་ཁྲིར་འགྱུར་བ་ཡིས།

ས་གཞི་བྱ་གཞི་འཕུར་བས་སླེབ་ཅམ་གང་།

མི་རྣམས་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་དུས་ན་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འགྱུར་བ།
རྒྱས་པ། བདེ་བ། ལོ་ལེགས་པ། སྤྱི་བོ་མང་པོས་གང་བ། རྒྱལ་པོའི་
པོ་བྱང་དང་། གོང་དང་། གོང་ཁྲིར་དང་། གོང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བར་ན་
བྱ་གཞི་འཕུར་བས་སླེབ་པ་ཅམ་ན་འདབ་འགྱུར་དུ་ཡོད་པའོ། །དེའི་

དུས་ན་བྱ་མོ་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ན་ཁྲིམ་ཐབ་ལ་གཏོང་ལ།
 མི་རྣམས་ཀྱི་ནད་ནི་འདོད་པས་གཟིར་བ་དང་། ཟས་མི་ཟ་བ་ཅམ་ལ་
 བྱེད་དོ། །འབྲུ་ནི་སྟེ་མ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སྟེ། སྟེ་མ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་བྲེ་བོ་
 ཆེ་བཞི་བཞི་འབྱུང་དོ། །འདིའི་དུས་ན།

འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་དག་ཀྱང་མང་འབྱུང་ཞིང་།

འབྱོར་པ་རྒྱ་ཆེ་འདོད་ལྷའི་ཡུལ་དང་འབྲུག་།

མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་སྤྱི་བོ་
 སྤྱེས་དང་། གསོ་སྦྱང་འཕགས་དང་། དགོ་བ་དང་། རབ་མཛེས་ལ་
 སོགས་པ་རབས་བདུན་བྱུང་དོ། །འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་དེ་ཡང་རྣམ་
 པ་བཞི་སྟེ། སྤིང་གཅིག་ལ་དབང་ན་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོལོ། །གཉིས་
 ལ་ཟངས་དང་། གསུམ་ལ་དདུལ་དང་། བཞི་ལ་དབང་ན་གསེར་
 ལས་བྱས་བའོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་གང་དུ་འགྲོ་བའི་མདུན་ནས་འཁོར་
 ལོ་འགྲོ་ཞིང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་སྟན་ཅིག་སྦྱོང་དོ། །འཁོར་ལོ་
 ནི་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་ལ་ཡོད་པ། རྒྱལ་པོ་དེའི་ཕོ་བྲང་གི་སྟེང་དུ་རང་

འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་
བྱི་འཁོར་ལོ་པལ་བ་དེར་འབྱུང་བར་ཡང་གསུངས་སོ།།

རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ནི། འཁོར་ལོ་དང་། འོར་བུ་དང་། བཅུན་
མོ་དང་། སློན་པོ་དང་། སྤང་པོ་དང་། ཉ་མཆོག་དང་། དམག་དཔོན་
རིན་པོ་ཆེའོ། །ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ནི། མལ་ཆ་དང་། སྤྱི་དང་།
སྟན་དང་། བྱི་དང་། ལྷམ་དང་། བགས་བ་དང་། གོས་ཉེ་བའི་རིན་
པོ་ཆེའོ། །འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ནི་དཔག་མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་ཡན་ཆད་
ལ་འབྱུང་གིས། དེ་མན་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དེའི་ཆེ་ཆད་དང་
དཔལ་འབྱོར་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནམས་ནི་མར་འགྲིབ་ལ་འབྱུང་
ལ། བྱད་པར་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་མན་ཆད་ལ་འབྱུང་སྟེ། ཡན་ཆད་དུ་སྒྲོ་བ་
ལས་ཚུང་བས་ཆོས་བསྟན་ཡང་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དགོན་ཅིང་བདེན་
བ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཚུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱ་བ་མན་ཆད་དུ་
མི་འབྱུང་སྟེ། སྟིགས་མ་ལྔ་བདེ་བས་སངས་རྒྱས་བྱོན་ཡང་སྒྲོ་སྒྲུར་

གྱི་གཞིར་འགྱུར་བས་སྡོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྙིགས་མ་ལྟ་
 བེ། དུས་དང་། ཆེ་དང་། ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་
 པའོ། །དེ་ཡང་ཆེ་འི་སྙིགས་མ་དང་། དུས་ཀྱི་སྙིགས་མས་སྟོག་དང་
 ཡོ་བྱད་རྒྱད་པར་བྱེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལྟ་བའི་སྙིགས་མས་
 དགེ་བའི་སྟོགས་རྒྱད་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཀྱི་སྙིགས་མས་
 གཟུགས་རྒྱད་པར་བྱེད་དོ། །ནད་མེད་པ་དང་། སྟོབས་དང་། ལྷོ་
 དང་། བཙོན་འགྱུས་དང་། བསམ་གཏན་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྱི་ནས་བརྒྱ་བའི་
 བར་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་ཞེས་པའང་ཐོས་པའི་མིག་རྒྱུད་བའི་རྣམ་
 འགྱུར་ཏེ། ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ཀྱི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་
 གཟིགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་གཞན་དག་ན་མགོན་པོ་
 ཆེ་མཐའ་ཡས་པ་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ཀྱི་དུས་ན་བྱོན་པ་ལ་སོགས་
 པས་གཞོད་དོ། །དེས་ན་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་འདིའི་སངས་རྒྱས་
 སྟོང་གི་དང་པོ་འཁོར་བ་འཇིག་བརྒྱད་ཁྱིའི་དུས་སུ་བྱོན་པ་ནས།

བཞི་ཁྲི་ན་གསེར་ཐུབ་དང་། ཉི་ཁྲི་ན་འོད་སྤངས། བརྒྱ་པའི་དུས་
 འདིར་ཤྲུག་ཐུབ་པ་བྱོན་པ་ནས། མཐར་མོས་པའི་བར་དུ་བཅིས་
 པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་གཟིགས་དང་། མར་མེ་མཛད་དང་། རིན་
 ཆེན་གཏུག་ཏོར་ཅན་དང་གསུམ་ནི་དེའི་གོང་དུ་བྱོན་པས་བར་གྱི་
 སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཕྱིས་ཀྱང་འབྱོན་པར་གསུངས་
 པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དཔག་མེད་ལས་རིང་ཞིག་ན་
 མར་འགྲིབ་དུ་ཉེ་བའས། གཅིག་འགྲིབ་ཀྱང་ད་དུང་དཔག་མེད་
 གྱི་མིང་ཡོད་པ་མན་ཆད་ལ་འབྱུང་ངོ་། །

རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཡར་སྐྱེ་དང་མར་འགྲིབ་གཉིས་ཀ་
 ལ་འབྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པ་དང་། བྱོན་ཡང་བསྟན་པ་ལུབ་
 བས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཟད་པ་ན་འབྱུང་སྟེ། **ཅ་བཤེས་རབ་ལས།**

རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་
ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བརྟེན་པ་མེད་
པར་རབ་དུ་སྐྱེ། །ཞེས་པའོ། །དེའི་དུས་སུ་བྱུང་ན་གཞན་དོན་ལ་

བསྐྱེད་ཀྱིས་དོགས་པས་འཛིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆེ་ལོ་མར་
འགྲིབ་ཏུ་ཉི་བའི་དུས།

དེ་ནས་མི་དགའི་དབང་གིས་མར་འགྲིབ་སྟེ།

བྱུག་ཁྲི་པ་དང་ཉི་ཁྲི་བཅུ་པའི་བར།

ཆེ་དང་ལོངས་སྟོང་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་འགྲིབ།

འགྲིབ་པའི་རྒྱ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། འཁོར་བའི་ཆོས་ལུགས་
དུ་མ་འཛིག་ཉེན་དུ་འགྱུར་བས་མི་དགའི་ལས་རྣམས་འཕེལ་ཏེ།
བརྒྱད་ཁྲི་པ་ནས་བདུན་ཁྲི་པ་དང་། བྱུག་ཁྲི་པ་དང་། ཉི་ཁྲི་པ་དང་།
སྟོང་པ་དང་། བརྒྱ་པ་དང་། བཅུ་པའི་བར་དུ་ཆེ་འགྲིབ་པ་ལྟར་ལོངས་
སྟོང་དང་། ཁ་དོག་དང་། འོད་དང་། སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་འགྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཆེ་ལོ།

བཅུ་པའི་ཆེན་རྣམས་ཉོག་ཉོན་ལོངས་རགས། །

མི་རྣམས་ལུས་ལོངས་མཐོ་གང་ཆག་གང་ལ།

ཉིན་ཆོག་རྒྱབ་འབྲུགས་དབུལ་ལོངས་འཆེ་བས་གདུངས།

མི་རྒྱལ་ས་ཆེ་རིང་ན་ལོ་བཅུ་ཟུབ་པའི་དུས་ན། བུ་བཅས་པ་ལ་ལོ་
 བཅུ་ཟུབ་པར་སློན་ལམ་འདེབས་ཤིང་། བུ་མོ་བཅས་པ་ལོ་ལྔ་ན་
 བྱིས་ཐབ་ལ་གཏོང་ལ། ལུས་བོངས་ནི་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་མི་རྒྱལ་ས་
 གྱི་མཐོ་གང་ཆག་གང་བཤོ།

གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། རིང་བ་མཐོ་གང་། ཟུང་བ་ཆག་གང་དུ་
 གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །ཁ་ཟས་གྱི་མཆོག་ནི་ཀོ་ཏུ་བཤོ། །གོས་
 གྱི་མཆོག་ནི་སྒྲིའི་ལྷ་བཤོ། །རྒྱན་གྱི་མཆོག་ནི་མཆོན་ཆའོ། །དེའི་
 དུས་སུ་སྤང་མ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་ཅི་མི་འབྱུང་། འོ་མ་དང་ཞོ་ཡོད་
 ཀྱང་མར་མི་འབྱུང་། ཡུངས་དཀར་དང་ཉིལ་ཡོད་ཀྱང་མར་ནག་
 མི་འབྱུང་། བུར་ཤིང་དང་ཀར་ཤིང་ཡོད་ཀྱང་བུ་རམ་དང་ཀ་ར་
 མི་འབྱུང་། ལན་ཚུ་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་། རོ་བྱག་གིའང་ཁ་བ་
 གཅིག་སུ་ལས། མངར་བ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། བསྐྱར་བ་དང་། ཆ་བ་
 དང་། ལན་ཚུ་བ་ལྔ་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་རྩལ་པ་ལས་གཞན་རྒྱལ་ས་
 ལུབ་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེའི་དུས་ན་མི་རྒྱལ་ས་གྱི་ནང་ན་ས་མ་དང་།

གན་རབས་དང་། བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 མི་བཀྱར་ཞིང་། སློག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་
 སྦྱོང་པ་དེ་དག་ལ་བསྟོད་ཅིང་བཀྱར་བར་བྱེད་ལ། དགེ་བ་བྱེད་པ་
 སྤོང་ན་སྦྱོང་ཅིང་མིང་སྦྱོང་⁽¹⁷⁹⁾ དུ་བྱེད་དོ།

དེ་དག་གི་ཚུལ་རྣམས་འདིར་བརྗོད་པ་ནི།

འབྲུ་བཟང་རུབ་སྟེ་བྲུག་ཅུའི་ཁ་ཟས་དང་།

ལྷ་བ་གྱོན་ཅིང་དར་ཟབ་ལ་སོགས་རུབ།

ལན་ཚུ་གཏན་མེད་ཞོ་ལས་མར་མི་འབྱུང་།

པ་མ་དགེ་སྦྱོང་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ།

མི་བཀྱར་སྦྱོང་ཅིང་ངན་པ་རྣམས་ལ་བསྟོད།

འབྲས་དང་། ཉན་དང་། གྲོ་དང་། མོན་སྟན་ལ་སོགས་པའི་འབྲུ་
 བཟང་པོ་རྣམས་ནི་རུབ། ཞག་བྲུག་ཅུ་ན་སྟོན་པའི་འབྲུ་བྲ་པོ་གཅིག་
 དུ་སྦྱེ་བས་དེའི་ཁ་ཟས་ལ་ལོངས་སྦྱོང་དོ། །གོས་སུ་ལྷ་བ་གྱོན་ཞིང་

(179) གྲོ་དགེ་པར་མ། ༤༧ཁ-༦ ༼ལྟོད། ༽

དར་དང་། གོས་དང་། རས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་འཇམ་བཟང་དགུ་
 རྣམས་མེད་དོ། །སྤྱི་ལོ་ངན་པ་བསྟོད་ཅིང་བཟང་པོ་རྣམས་སྟོད་པས་
 དེ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དུས་ངན་པ་དེ་རིང་ཞིག་
 གནས་པ་ལས། དེའི་ལོག་ཏུ།

དེ་དག་ཟད་བྱེད་མཆོན་ནད་ཟུ་གེ་ལས།།

དང་པོ་མཆོན་གྱི་བསྐལ་པ་འབྱུང་ཚུལ་ནི།།

མི་རྣམས་པན་ཚུན་འབྱུག་ཅིང་སྤང་བ་ལས།།

ས་ལས་ཅི་སྤངས་མཆོན་ཆའི་རང་བཞིན་འབྱུང་།།

གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་ངན་སོང་གནས་སུ་སྤྱང་།།

རྒྱུན་གསུམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ནི། མཆོན་དང་། བད་དང་། ཟུ་
 གེའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་མཆོན་གྱི་བསྐལ་པ་ནི། མི་རྣམས་ཆོས་མ་
 ཡིན་པར་སྟོད་པས་གཞོད་སེམས་སྦྱིས་ནས། པན་ཚུན་གཅིག་ལ་
 གཅིག་གསོད་པ་དང་བརྟེན་འཇོག་དུ་སེམས་ཏེ། རྩོན་པ་བས་དགོན་
 པར་རི་དྲགས་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་དེ་དག་གིས་ཤིང་དང་རྩོ་

དང་བོང་བ་དང་། དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་སྤངས་ཀྱང་མཚོན་
 ཆར་གྱུར་ཏེ། གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་
 ཞི་བ་དེ་དག་དཔྱལ་བར་སྦྱང་བར་འགྱུར་བས། འདིའི་དུས་ན་དཔྱལ་
 བ་ན་སེམས་ཅན་ཞིན་ཏུ་མང་ངོ། །ནད་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་ནི།

དེ་ནས་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཤིང་འཆི་བར་འགྱུར།།

མི་རྣམས་ཀྱིས་མི་དགོ་བ་སྤྱད་པས་ཕྱ་མ་སྲིན་⁽¹⁸⁰⁾འབྱུགས་ནས་
 ནད་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་གཏོང་སྟེ། གསོར་མི་རུང་བའི་ནད་ཀྱིས་མང་
 སོ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཐུ་གའི་བསྐྱལ་བ་ནི། མཚོན་
 དང་ནད་ཀྱིས་ཞི་བའི།

མི་རྣམས་ལྷག་མ་ཐུ་གས་ཆར་འབྱིན་ཏེ།།

གཤེད་ཆེ་བ་དང་རུས་གོང་དཀར་སོ་དང་།།

ཐུར་མ་བ་སྟེ་བཀའ་སྒྲོམ་འབར་བས་གདུངས།།

མི་དེ་དག་གིས་མི་དགོ་བ་སྤྱད་པས་སྤྱ་རྣམས་འབྱུགས་ནས་ཆར་

(180) ཐེ་དགོ་པར་མ། ༤༡༡-༤ རྩ་མ་ཡིན། །

དུས་སྤྱི་མི་འབབ་པས་ལོ་ཉིས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱི་གོ་
གསུམ་འབྱུང་བ་ནི། གཤམ་ཆེ་བ་དང་། རུས་གོང་དཀར་པོ་བ་དང་།
ཐུང་མས་མ་འཆོལ་བ་⁽¹⁸¹⁾ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལ་གཤམ་ཆེ་བ་ནི། དེའི་དུས་ན་ནས་སམ། འབྲས་སམ། སྤན་
མ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོན་གྱི་དུས་ན་སྤྲོས་པའི་ལྷག་ཅུང་ཟད་ཉིད་པ།
མཐོང་ན་ཡ་མཚན་དུ་བྱེད་ཅིང་། བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་ན་པ་
དག་མཐོང་ན་ཡང་ཟ་མ་ཉོག་གི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་སྤང་བར་བྱེད་
དོ། །བཀྲེས་པས་ཉམས་སྟོབས་མེད་དེ་ས་ལ་འབྱེལ་ནས་ལྡང་མི་
རུས་ལ། གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སྤྲོད་བྱེད་མེད་པས་དེ་ཉིད་དུ་
འཆི་བ་གང་ཡིན་པའོ།

རུས་གོང་དཀར་པོ་བ་ནི། སྤྲོན་མིའི་བ་རྣམས་ཀྱི་རུས་གོང་དཀར་
པོ་བསྐྱས་ནས་འདི་ནི་ཁམས་ཀྱི་ཟས་ཟ་བ་རྣམས་ཀྱི་རུས་པ་ཡིན་ནོ་
སྤྲོས་དུ་བསམ་ནས་ཚུ་མང་པོའི་ནང་དུ་བསྐྱོལ་ནས་འཐུང་བའོ།

(181) རྩོད་གྲོ་བར་མ། ༤༩ ཁ-༡ རྒྱུ་ཆེ་བ། ་

ཐུར་མ་བ་ནི་འབྱུང་བེ་ཁ་རྟེན་པ་བསྐྱེད་ཏེ་ཆུ་མང་པོའི་ནང་
 དུ་བསྐྱོལ་ནས་འབྱུང་ཞིང་། འབྱུང་དེ་ཐུར་མས་རྩ་བ་⁽¹⁸²⁾པར་བྱེད་
 པའོ། །དེའང་ཆེ་ལོ་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་ཀྱི་འབྱུང་བེ་ཁ་ལྷག་ལུས་
 པ་དག་གཤམ་ཆེར་བཅུག་ནས་སེར་སྒྲ་བྱེད་དུས་མང་པོའི་བའི་ཆེ་
 གཤམ་ཆེ་བ། དེ་ནས་ཟེ་ཁ་རྟེན་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཐུར་མ་བ། དེ་དག་
 གིས་ཀྱང་རུས་གོང་སྤྱོད་པས་རུས་གོང་དཀར་པོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 གསུམ་རིམ་པས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཆོན་གྱི་བསྐྱེད་པ་
 ཞག་བདུན། ནད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལྔ་བདུན་དང་ཞག་བདུན། ལུ་གེ་ནི་
 ལོ་བདུན་དང་ལྔ་བ་བདུན། ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་འབྱུང་བས་མི་
 རྣམས་ཟད་པར་བྱེད་དོ། །

རྩ་བ་འབྱུང་སྤྱོད་པའི་⁽¹⁸³⁾ས་ལས་ཆེ་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་ལ་སྤྱ་གོ་ཉི་
 ལྷ་པ་ལ་ནད། བཅུ་པ་ལ་མཆོན་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །དེའི་ཆེ་ཤར་

(182) རྩ་དགེ་པར་མ། ༤༡༣-༤ ་ ༡༡༡།

(183) རྩ་དགེ་པར་མ། ༤༡ ་ ༣-༤ ་ བྱུང་རྟེན་མེད་པ་དཔེ།

བྱ་བ་གྱི་སྤྱིང་གཉིས་སུ་དེ་དང་ཤས་འདྲ་བ་ཅམ་འབྱུང་སྟེ། གཞོད་
 སེམས་ལྷག་པར་འབྱུང་བ་ཅམ་དང་། ཁ་དོག་ངན་ཅིང་ཉམ་ཆུང་བ་
 ཅམ་དང་། བཤེས་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་གདུང་བ་འཕེལ་བ་ཅམ་ལས།
 དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དེ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པ་དང་སེམས་པ་ལ་བྱད་
 བྱགས་པའོ། །བྱང་གི་སྤྱིང་ན་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་ངོ་།

གཉིས་པ་འཕེལ་ཚུལ།

ཆེ་ལོ་བཅུ་པ་ལས་གོང་དུ་རི་ལྟར་འཕེལ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་ནི། བསྐྱལ་པ་གསུམ་པོ་དེས་པལ་ཆར་བྱད་པར་འབྱུང་བའི་དུས།

དེ་ནས་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ནི།

འགའ་ཞིག་ལུས་པ་གྲོང་ཡུལ་འོངས་པ་ན།

གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་དགའ་བའི་སེམས་སྦྱེས་ཏེ།

འདི་ལྟར་དགེ་བ་ཅན་འགའ་ཞིག་ལུས་པ་ནི་ཆུའི་སྤྱིང་ངམ་རིའི་
 ལྡོངས་སམ། བྲག་གི་བར་ལ་སོགས་པར་བྱགས་ནས་ཞག་བདུན་
 གྱི་བར་དུ་ཆུས་འཆོ་ཞིང་འདུག་པ་ལས། སྤྱིར་གྲོང་དུ་འོངས་པ་ན་

གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་བ་ལས། སན་ཚུན་ཡ་མཚན་དང་དགའ་
 བ་དང་བཅེ་བའི་སེམས་སྟོན་མེད་པ་སྐྱེས་ཏེ། ཨེ་མ་མི་གསོན་པོ་
 དག་མཐོང་ཞེས་སྒྲ་སྟེ། དེ་དག་འདུས་ནས་སྒྲར་སྟོན་གྱི་ཉེས་པ་
 འདྲ་དག་⁽¹⁸⁴⁾སྐྱོང་ཞིང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་མི་དགོ་བས་བྱས་པར་རིག་ནས་
 རང་རང་གི་རྒྱད་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བྱམས་པའི་
 སྐྱལ་པ་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལང་ཚོས་བརྒྱན་ཞིང་། དེ་
 དག་ལས་ཅུང་ཟད་བྱེད་པར་འཕགས་པ་ཞིག་སྐྱལ་པ་དེ་ལ་གཞན་
 དག་གིས་བྲིས་པ། བདག་ཅག་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་མིར་མཚུངས་པ་ལ་
 བྱོང་ནི་མཆོག་ཏུ་འཕགས་པ་རྒྱ་ཅི་ལས་གྱུར། དེས་སྒྲས་པ། བདག་
 གིས་ནི་སྟོག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། །

དེ་དག་གིས་སྒྲས་པ། བདག་ཅག་གྱུང་སྟོག་གཅོད་པ་སྤང་ངོ་
 ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལས། སྟོན་བས་ནད་མེད་ཅིང་ཐོ་མདོག་བདེ་བ་
 དང་། སྟོབས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་རྒྱས་མི་དེ་དག་གི་བྱ་

(184) ཐེ་དགོ་པར་མ། ༤༧-༩ །དེ་དག་།

དང་བྱ་མོ་བཅས་པ་རྣམས་ཆེ་ལོ་ཉི་ཤུ་པར་གྱུར་རྟེ། །ཡང་སྤྱལ་པ་
 གྱུར་པ་ལ་སྤྲ་མ་ལྟར་བྲིས་པས། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་སྤངས་པའི་པན་
 ཡོན་གྱི་ཉི་ཤུ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་དང་བྱ་མོ་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཆེ་ལོ་བཞི་བཅུ་ཐུབ་པར་གྱུར་རྟེ།

སྟོག་གཙོད་སྤངས་པས་བྱ་དང་བྱ་མོ་རྣམས།

ཉི་ཤུ་པར་གྱུར་མ་བྱིན་ལེན་སྤངས་པས།

བཞི་བཅུ་པ་དེ་རིམ་བཞིན་འདོད་ལོག་དང་།

སྤྲ་མ་ངག་འབྲུལ་རྩལ་མོ་བརྟན་སེམས་དང་།

གཞོད་སེམས་ལོག་ལྟ་མི་རིགས་འདོད་པ་དང་།

ཆགས་དང་ལོག་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤངས་པ་ཡིས།

འདི་ལྟར་སྤྱལ་པ་རེ་རེས་སྐྱེན་བྱས་རྟེ། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་
 པ་དང་། སྤྲ་མ་དང་། ངག་འབྲུལ་པ་དང་། ཆོག་རྩལ་མོ་དང་། བརྟན་
 སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། མི་རིགས་
 པའི་འདོད་པ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཆགས་པ་དང་། ལོག་པའི་

ཆོས་ཏེ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་བཅེས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་
ལྷག་མ་དགུ་སྤངས་ཤིང་། བ་མ་དང་། དག་སྤྱོད་དང་། བམ་ཟེ་དང་།
རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་དེ་དག་ཏུ་མི་འཛིན་པའི་ཆོས་སྤངས་ཏེ།
རིམ་གྱི་ཆར་བྱས་པས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ།

བརྒྱ་དང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་སྟོང་དང་ནི།

ཉིས་སྟོང་ལྔ་སྟོང་བྷི་དང་ཉི་བྷི་དང་།

བཞི་བྷི་བརྒྱད་བྷིའི་བར་དུ་གོང་འཕེལ་ལོ།

ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྤངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བརྒྱ་དང་། ཉིས་བརྒྱ་
དང་། ལྔ་བརྒྱ་དང་། སྟོང་དང་། ཉིས་སྟོང་དང་། བྷི་དང་། ཉི་བྷི་དང་།
བཞི་བྷི་དང་། བརྒྱད་བྷིའི་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ལོ། །དེ་
ཡང་བརྒྱ་པའི་ཡར་འཕེལ་ནས་བརྒྱད་བྷིའི་བར་དུ་སྟེ་ཆོན་འཕེལ་བ་
ནས་བར་གྱི་ཁྱག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་དག་པའི་མཐུས།

ཆོ་བཞིན་གཟུགས་དང་ལོངས་སྟོན་ཕུན་ཆོག་པ་འཕེལ།

བར་ཁྱག་རྣམས་ལ་མི་རབས་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ།

ཡ་ཐོག་མ་ཐོག་དེ་བས་རིང་བ་ཡིན།

ཆེ་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱང་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་རིང་དུ་
 སོང་ལ། རྗེར་དང་། འབྲུ་དང་། གོས་དང་། བཞོན་པ་ལ་སོགས་
 བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་འཕེལ་ཏེ། དཔལ་དང་སྐལ་
 བ་བཟང་པོར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་མི་རབས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཕེལ་བ་
 དང་། འགྲིབ་པ་ནི་བར་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཡ་ཐོག་
 འགྲིབ་པ་དང་། མ་ཐོག་འཕེལ་འགྲིབ་ནི་དེ་བས་ལུག་རིང་བར་ཐོགས་
 བ་ཡིན་ཏེ་སྤར་བ་ཤད་ཟེན་ཏོ། །

ཕྱིས་ཀྱི་བསྐལ་པ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་རེ་རེ་དང་། བར་ཁྱལ་
 གི་འཕེལ་འགྲིབ་བསྐྱེམས་པ་ལ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་རེ་རེར་མཚུངས་
 པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། བར་ཁྱལ་གི་འཕེལ་འགྲིབ་གཉིས་བསྐྱེམས་
 བའི་དུས་ཇི་ཅམ་ཡིན་པ་དང་། ཡ་ཐོག་བསྐལ་པ་དང་པོའི་འགྲིབ་པ་
 གཅིག་སྤྱད་དང་། མ་ཐོག་སྤྱི་བའི་དུས་གཅིག་སྤྱད་ནམས་མཉམ་པས་
 བསྐལ་པ་རེ་རེ་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །བར་ཁྱལ་གི་ཆེ་སྤར་དུ་

འཕེལ་བའི་སྤྱིར་ན་འོས་པ་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་གནས་དུས་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་
གཉིས། དང་པོ།

དེ་ལྟར་བསྐལ་པ་ཆགས་ནས་གནས་པའི་རིང་ལ། འཛིག་ཉེན་
དུ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུགས་ཆད་མེད་པ་བྱུང་ཡང་མདོར་བསྟུ་
བའི་སྒྲིམ་རྣམ་པར་བཞག་པས་ཐ་སྙད་ཤེས་པར་བསྟན་ན། རི་
སྐད་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་གནས་དུས་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡུང་།

འགྲོ་བ་དུག་དང་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི།

གཞི་དུག་དུས་བཅུ་དངོས་པོ་བཅུ་བདུན་དང་།

ཡོ་བྱད་བཅུ་བཞི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་བརྒྱད།

དེ་ལ་ལྟ་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་། མི་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྲགས་
དང་། དཔྱལ་བ་སྟེ་འགྲོ་བ་དུག་གོ་སྒྲོང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། མངས་དང་།
འོད་གཤེར་དང་། རྩས་ནས་སྐྱེ་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ལོ། །གང་

དག་ཁྱད་དང་། ངང་པ་དང་། ཁྱད་ཁྱད་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་ངའི་སྤྱབས་
 བཟོལ་ནས་སྒྲེ་བ་ཅི་སྒྲོང་སྒྲེས་ཏེ། བདུད་དང་གཞོན་སྒྲིན་དང་། ཟུ་
 བདག་ལ་སོགས་པ་རྟེགས་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་བཞིན་ནོ། འོད་གཤེར་
 ལས་སྒྲེ་བ་ཅི་ས་དང་། ཤིང་དང་། རྩོལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་སྒྲེ་བ་
 སྟེ། གྲོག་སྤྱར་དང་། སྤེམ་ལེབ་དང་། ཤིང་སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 ནོ། །རྩས་ཏེ་སྒྲེ་བ་ཅི། བསྐྱེལ་སོགས་པ་ནས་སྒྲེ་བའམ། སྤྱགས་གང་
 དུ་འཇའ་ཚོན་ལྟར་སྒྲེ་མཆེད་དུག་ཆང་བའམ། མ་ཆང་བ་རྣམས་ཏེ།
 ཞིང་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། དཔྱལ་བ་རྣམས་
 དང་། ལྷ་རྣམས་དང་། དུད་འགྲོ་འགའ་ཞིག་དང་། ཡི་དྲགས་པ་ལས་
 དང་།⁽¹⁸⁵⁾ མི་འགའ་ཞིག་བཞིན་ནོ།

དུད་འགྲོ་དང་མི་ལ་སྒྲེ་བ་བཞི་ཀ་སྤྱིད་ཅིང་། ལྷ་དང་དཔྱལ་
 བ་རྣམས་རྩས་སྒྲེས་ཡིན་ལ། ཡི་དྲགས་ལ་མངལ་སྒྲེས་ཀྱང་སྤྱིད་
 དེ། ཡི་དྲགས་མངལ་ནས་སྒྲེ་བའང་ཡོད་ཅེས་འདོད་པའི་བྱིར་

(185) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༥༠༡-ཡ ༼ཕལ་པ་དང་།༽

རོ། །ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་གཞི་ནི་དུག་སྟེ། གནས་པའི་གཞི་དང་།
བརྟན་པའི་གཞི་དང་། ཟས་ཀྱི་གཞི་དང་། བདེ་བའི་གཞི་དང་། ལྷང་
བའི་གཞི་དང་། ལུས་གནས་པའི་གཞི་ལོ།

ཁ་ཅིག་དང་མོ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་བསྐྱེམས་པས་གཅིག་དང་།
གཞན་བཞི་དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་དང་། དུག་ཅེས་འདོད་པའང་ཡོད་དོ།

དེ་ལ་གནས་པའི་གཞི་ནི་འོག་གཞི་རྒྱུ་དང་། ས་དང་། ལུང་
དཀྱིལ་ལའོར་རོ། །བརྟན་པའི་གཞི་ནི་གཞོད་པ་དང་འཆེ་བ་ལས་
སྐྱབ་པ་ཁང་པ་དང་ཡང་ཐོག་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་མི་རྣམས་
ཀྱི་ལྟར་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དང་། དཔྱལ་བ་དང་ལྷ་ཁ་ཅིག་ལྟར་བསོད་
ནམས་ཅམ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་གྲུབ་པ་
ལས་ཆེད་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ལ་
སོགས་པ་སྤུལ་པའི་ཁང་བཟངས་སུ་སྒྲུང་བ་རྣམས་སོ། །ཟས་ཀྱི་
གཞི་ནི་ཁམས་ཀྱི་ཟས་ཀྱི་གཞི་ལམ་རྒྱ་ལོ་ལེགས་པའོ། །གཏམ་
ཀྱི་གཞི་སྐྱེད་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པའོ། །བདེ་བའི་གཞི་གོས་དང་།

ཟས་དང་། གོ་ཆ་དང་། མལ་ཆ་དང་། ཁྲི་ལ་སོགས་པའོ། །དེའང་
གཞོད་པ་ལས་སྐྱོབ་པས་བདེ་བའི་གཞིར་བྱས་སོ། །སྤང་བའི་གཞི་
ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤང་བའི་སྐྱུ་ཉི་ཟླ་དང་སྐྱོན་མེ་ལ་སོགས་
པའོ། །ལྷས་གནས་པའི་གཞི་ཟས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཁམས་ཀྱི་ཟས་
དང་། དེག་པའི་ཟས་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པའི་ཟས་དང་། རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཟས་ཏེ་ལྷས་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །

དུས་རྣམ་པ་བརྟུ་ནི། བསྐལ་པ་དང་། ལོ་དང་། ཟླ་བ་དང་།
ཟླ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཉིན་མོ་དང་། མཚན་མོ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་།
ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཅེས་པ་དང་། དུས་ཆོགས་སོ། །བསྐལ་པ་
ལ། བར་བསྐལ་དང་། ཆེན་པོ་གཉིས་སོ། །ལོ་ནི་ཟླ་བ་བརྟུ་གཉིས་
བསྟེམས་པའོ། །ཟླ་བ་ནི་ཆོས་⁽¹⁸⁶⁾སྐུམ་ཅུའོ། །བྱེད་པ་ནི་བཙུ་
གཉིས་ཏེ་ཡར་ངོ་དང་མར་ངོ་གཉིས་སོ། །ཉིན་མོ་ནི་འཇམ་བུའི་
སྒྲིང་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལ་གྲགས་སོ། །མཚན་མོ་ནི་ཉི་མ་རྒྱབ་ནས་

(186) རྟེན་གྱི་པར་མ། ༥༠༧-༥ ། ཆོས་པ། ༽

མ་ཤར་བའི་བར་རོ། །སྐྱད་ཅིག་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏུས་ཀྱི་མཐའི་
 སྐྱད་ཅིག་དང་། དེའི་སྐྱད་ཅིག་དང་། བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་
 ལོ། །ཏུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་ནི། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཤེས་བ་
 ལམ་གྱིས་སྦྱོས་པའི་སྐྱད་ཅིག་ལྟ་བུའོ།

དེའི་སྐྱད་ཅིག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་བསྐྱེད་མས་བ་སྟེ། མཛོད་ལས།
 སྐྱད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ། དེའི་སྐྱད་ཅིག་ཅེས་སོ། །བྱ་རྫོགས་ཀྱི་
 སྐྱད་ཅིག་ནི། བྱ་བ་གཅིག་མགོ་བརྒྱམས་ནས་བྱུབ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་བར་
 རོ། །འདི་ནི་ཡུན་མ་ངེས་ཏེ། རྒྱང་མཐའ་སེགོལ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་
 ཡིན་ན་དེའི་བར་རོ། །རིང་མཐའ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་མ་
 ཐོབ་ཀྱི་བར་རོ། ། ༄ ཐང་ཅིག་ནི་དེའི་སྐྱད་ཅིག་མ་བྱུག་ཅུའོ། །ཡུང་
 ཅམ་ནི་ཐང་ཅིག་སུམ་ཅུའོ། ། ༄ ⁽¹⁸⁷⁾ ཏུས་ཆོགས་ནི་དགུན་དང་།
 རྩོན་དང་། དབྱར་དང་། དབྱིད་དོ།

ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་དངོས་པོ་བཅུ་བདུན་ནི། བདག་དང་།

(187) །གཡུང་རྩུང་ཉགས་བར་ཕྱི་ཆོག་དེ་ལྟེ་དགོ་པར་མང་མི་གསལ་ལོ། ། ༥༡༡-༩

པ་མ་དང་། བྱ་ཆ་དང་། རྩུང་མ་དང་། བཟ་དང་། ལས་བྱེད་པ་
 དང་། ཞོལ་ས་འཆོ་བ་དང་། མཛའ་བཤེས་དང་། སྒྲོན་པོ་དང་།
 ཉེ་དུ་དང་། ལྷག་གི་གཉེན་མཆམས་དང་། ཞིང་དང་། བྱིམ་
 དང་། རོང་དབྱམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སྦྱར་བའི་དངོས་པོ་དང་། རོར་
 བསོགས་པའི་⁽¹⁸⁸⁾དངོས་པོ་འོ།

ཡོངས་སྦྱོང་གི་ཡོ་བྱད་བཅུ་བཞི་ནི། བས་དང་། སྐྱམ་དང་། གོས་
 དང་། བཞོན་པ་དང་། རྒྱན་དང་། སྤྱོ་བོ་དང་། བཞད་གད་དང་། རོལ་
 མའི་སྤྱ་དང་། སྒྲོས་དང་། མེ་ཏོག་སྤེང་རྒྱད་དང་། ལྷག་པ་དང་།
 སྒོད་སྤྱད་དང་། སྤང་བ་དང་། པོ་མོ་དགའ་མགུར་སྦྱོད་པའོ།

རྒྱན་གྱི་རྗེས་སུ་སྦྱོད་པ་བརྒྱད་ནི། སྦྱོད་ལམ་གཞན་ལ་ཡོངས་
 སུ་བརྟག་པ་དང་། གོས་ཀྱིས་དྲི་བ་དང་། ཁ་བས་བཟའ་བརྟུང་
 དང་། ལུས་ཀྱི་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་དང་།

(188) རྗེ་དགེ་པར་མ། ༥༡༡- ༥ རྒྱལ་ལོགས་པའི་༽

འཕྲིག་པ་སྐྱོད་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚེས་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་
པའི་གཏམ་རྒྱུ་སོ། །གཞན་ཡང་།

འཛིག་ཏེན་སྐྱོད་བཅུ་གཏམ་གྱི་རྒྱུ་པ་གསུམ།

ཉེས་ཚེས་ཉེར་གཉིས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རིགས།

དུག་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུས་བརྒྱད་འདུག་པ་བཞི།

འཛིག་ཏེན་གྱི་སྐྱོད་པ་བཅུ་ནི། སྤྱ་བ་དང་། གཏམ་བྱེད་པ་དང་། སོ་
སོར་དགའ་མགུར་བྱེད་པ་དང་། བག་མ་གཏོང་བ་དང་། བག་མ་ལེན་
པ་དང་། ཨེ་འོད་⁽¹⁸⁹⁾པ་དང་། གཡར་འཕྲེན་པ་དང་། ལྷག་པར་ཟ་
བ་དང་། འདུས་ཤིང་ཟ་བ་དང་། ཚོད་པ་བྱུང་བ་ལ་གཅིག་གི་གྲོགས་
གཅིག་གིས་བྱེད་པའོ།

གཏམ་རྒྱུ་པ་གསུམ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དང་།
ཆོས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའོ། །དང་པོ་ནི་
འཕགས་པ་ཡོ་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ཅན་དང་ལྡན་པའི་གཏམས་དང་།

(189) རྩི་དགོ་པར་མ། ༥༡༧-༩ །འབད། ༽

སེམས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་སེལ་བའི་གཏམ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་འཁོར་བ་
 རྣམ་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་གཏམ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གང་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཁ་ཟས་དང་འདོད་པ་དང་། ཉོ་ཆོངས་ལ་
 སོགས་པ་ཟག་པ་འཕེལ་བའི་གཏམ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལུང་
 དུ་མ་བསྟན་པའི་བསམས་པས་ཀྱན་ནས་སྤངས་པའི་ངག་གི་ལས་
 མེ་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པའི་གཏམ་བཞིན་ནོ། །

ཉེས་ཚུལ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ནི། གཞལ་སྒྲགས་ལ་སྦྱུ་བྱེད་པ་དང་།
 སྤང་ལ་སྦྱུ་བྱེད་པ་དང་། གཞལ་བ་ལ་སྦྱུ་བྱེད་པ་དང་། ལོག་པའི་
 ལས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འཐབ་པ་དང་། མཆོང་འབྱུ་བ་དང་། ཚོད་པ་
 དང་། འབྱེད་པ་དང་། གཤེ་བ་དང་། ཁྲོ་བ་དང་། དམ་བཅའ་བ་དང་།
 བསྐྱེགས་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། གསོད་པ་དང་། འཆིང་བ་དང་།
 གོ་རར་འཇུག་པ་དང་། གཅོད་པ་དང་། སྒྲགས་པ་དང་། གཡོ་བྱེད་
 པ་དང་། འཕྲོད་པ་དང་། དྲག་ཤུལ་དང་། རྩོད་དུ་སྦྱ་བ་རྣམས་སོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དྲུག་ཙུ་ཙུ་གསུམ་ནི། དཔྱུལ་བ་དང་།

ཡི་དྲགས་དང་། རུད་འགོ་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་།
 བར་གྱི་སྲིད་པ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། རྗེ་རིགས་དང་།
 དམངས་རིགས་དང་། བཅ་ཟེ་དང་། སྦྱིས་པ་དང་། བུད་མེད་དང་།
 མ་ཞིང་དང་། ངན་པ་དང་། འབྲིང་པོ་དང་། བཟང་བ་⁽¹⁹⁰⁾ དང་། བྲིམ་
 པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། དཀའ་ཐུབ་བྲག་པོ་ཅན་རྣམས་དང་།
 དཀའ་ཐུབ་བྲག་པོ་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། སྡོམ་པ་ཅན་རྣམས་
 དང་། སྡོམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་སྡོམ་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
 དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱང་པོ་བ་རྣམས་དང་།
 ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱང་པོ་བ་རྣམས་དང་། གཉིས་ཀར་མ་
 ངེས་པའི་ཕྱང་པོ་བ་རྣམས་དང་། དག་སྟོང་དང་། དག་སྟོང་མ་དང་།
 དག་སྟོབ་མ་དང་། དག་ཚུལ་དང་། དག་ཚུལ་མ་དང་། དག་བསྟེན་
 དང་། དག་བསྟེན་མ་དང་། ཁ་ཉོན་པ་དང་། ཞལ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་།

(190) རྗེ་དགེ་ལུང་མ། «དཀར་ཆག་ལ་ལོག»

གནས་བརྟན་པ་དང་། བར་མ་དང་། གསར་བྱ་དང་། མཁན་པོ་དང་།
 སློབ་དཔོན་དང་། ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་། ཉེ་གནས་དང་། སློབ་ཁྲུང་
 དུ་ལྷགས་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པ་འདོད་པ་
 དང་། བཀྲར་བརྟེན་འདོད་པ་དང་། ཡོ་བྱད་བསྐྱེད་པ་དང་། མང་དུ་
 ཐོས་པ་དང་། མཁས་ཤིང་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་གྱི་
 རྒྱུ་སྤྱོད་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་།
 མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་དང་། མ་མོ་འཛིན་པ་དང་། སོ་སོ་སྤྱོད་པ་དང་། བདེན་
 པ་མཐོང་བ་དང་། སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་
 སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་
 རྣམས་སོ། །དུས་རྣམས་པ་བརྒྱད་ནི། མངལ་ན་གནས་པའི་དུས་དང་།
 བཅས་པའི་དུས་དང་། གྲིས་པའི་དུས་དང་། གཞོན་ནུའི་དུས་དང་།
 ལང་ཆོའི་དུས་དང་། དར་ལ་བབ་པའི་དུས་དང་། སྐས་པའི་དུས་
 དང་། འཁོགས་པའི་དུས་སོ། །

མངལ་དུ་འཇུག་པ་བཞི་ནི། ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་ལ་⁽¹⁹¹⁾མ་
 ཤེས་པར་གནས་ཤིང་འབྱུང་བ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ། ཤེས་བཞིན་
 དུ་འཇུག་ཅིང་གནས་ལ་མི་ཤེས་པར་འབྱུང་བ་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས། ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་ཅིང་གནས་ཏེ་འབྱུང་བ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའོ། མི་ཤེས་པར་འཇུག་ཅིང་གནས་ཏེ་འབྱུང་བ་དེ་
 དག་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག་དག་མི་ཤེས་པར་
 འཇུག་གནས་འབྱུང་བ་ཐ་མལ་བ། ཤེས་བཞིན་འཇུག་མ་ཤེས་པར་
 གནས་འབྱུང་བ་ཉན་ཐོས། ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་གནས་མི་ཤེས་
 འབྱུང་བ་རང་སངས་རྒྱས། ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་གནས་འབྱུང་བ་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའོ་ཞེས་གྲང་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་འཁོར་ལོས་
 སྐྱར་བ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་མ་བྱུང་བས། དེ་ལྟར་འཐད་པར་
 ཡང་མི་སེམས་སོ། །གཞན་ཡང་།

འཆོ་བ་དུག་དང་ཀུན་ནས་སྤྱང་བ་དུག །

(191) རྩོད་གཏེ་པར་མ། ༥༣༡-མ ། འཇུག་ལ་ལོག །

ང་རྒྱལ་བདུན་དང་རྒྱགས་པ་རྣམ་པ་བདུན།

ཐ་སྙད་བཞི་དང་ཐ་སྙད་མང་པོའི་གཞི།

འཆོ་བ་རྣམ་པ་བྱུག་ནི། ཞིང་གི་ལས་དང་། ཆོང་གི་ལས་དང་།
 རྒྱགས་བཅའ་བ་དང་། ཞོ་ཤས་འཆོ་བ་དང་། ཡི་གེ་དང་འོད་
 (192) དགོད་པ་དང་། ཅིས་ཀྱི་ལས་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་
 བཅོའི་གནས་རྣམས་སོ།

ཀྱུན་ནས་སྤང་བ་བྱུག་ལ། སྤང་པོ་ཆེའི་ཆོགས་དང་། ཉའི་
 ཆོགས་དང་། ཤིང་ཉའི་ཆོགས་དང་། དཔུང་བྱ་ཆུང་གི་ཆོགས་དང་།
 རོར་གྱི་ཆོགས་དང་། མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་བཅས་ཏེ་རང་
 གི་ཕྱི་སྤང་བའོ། །རྒྱག་བསྐལ་རྣམ་པ་བདུན་ནི། སྤྱི་བ་དང་། ཆས་
 པ་དང་། ཉ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། མི་འདོད་པ་དང་ཐད་པ་དང་།
 རྒྱག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་པས་ཐོངས་པའོ། །ང་རྒྱལ་བདུན་
 ལ། ང་རྒྱལ་དང་། ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་

(192) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༥༡༨-༩ ༼ཞེད། ༽

དང་། རའོ་སྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཅུང་
 ཟད་སྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །རྒྱགས་པ་
 བདུན་ལ། བད་མེད་པས་རྒྱགས་པ་དང་། ལང་ཆོས་རྒྱགས་པ་
 དང་། གསོན་པས་རྒྱགས་པ་དང་། རིགས་ཀྱིས་རྒྱགས་པ་དང་།
 གཟུགས་ཀྱིས་རྒྱགས་པ་དང་། དབང་ལྷག་གིས་རྒྱགས་པ་དང་།
 རྩོས་པས་རྒྱགས་པའོ།།

ཐ་སྙད་བཞི་སྟེ། རྩོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་
 བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ལས། རྩོས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་
 གང་གཞན་ལས་རྩོས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་
 བརྗོད་པའོ། །བྱེ་བྲག་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ནི་གང་དེས་མ་མཐོང་མ་
 རྩོས་པར་བདག་གིས་བསམས་ཤིང་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་དེ་ལ་
 བརྟེན་ཏེ་གཞན་ལ་ཐ་སྙད་བརྗོད་པའོ། །མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་ནི། གང་
 དེས་མིག་ལ་སོགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་
 གཞན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བརྗོད་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་གང་

དེས་སོ་སོ་རང་གིས་⁽¹⁹³⁾རིག་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། རིག་པ་
དང་། མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་
བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའོ།

ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་མང་པོ་རྣམས་ནི། དེས་པའི་ཆོག་གི་གཞི་རྣམས་
དང་། སྒྲིས་པའི་གཞི་རྣམས་དང་། རོན་བསྐྱུས་པའི་གཞི་རྣམས་
ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། ༄ རྣམ་པ་མང་ཡང་ཆོས་ཁམས་དབྱེ་བ་བཅུ་ལྟ་བུ་
སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གང་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་སྐྱེ་བོའི་དོན་
དང་། དམིགས་པ་སྤྱོད་བའི་དོན་དང་། དམིགས་པའི་མཆོན་མར་
འཛིན་པའི་དོན་དང་། དམིགས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་དོན་དང་།
ཆོས་དེ་དག་ཉིད་དུས་ཐ་དད་པའི་དོན་དང་། ༄ ⁽¹⁹⁴⁾ རྣམ་པ་སྒྲིབ་པ་
མེད་པའི་དོན་དང་། མི་རྟག་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དང་། མི་རྟག་པ་
དང་མ་བྲལ་བའི་དོན་དང་། རྟག་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་དང་།

(193) རྗེ་དགེ་ལུང་མ། ༥༡-༡ ༼རང་གི༽

(194) གཡུང་རྒྱུད་རྟགས་བར་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་རྗེ་དགེ་ལུང་མར་མི་གསལ་ལོ།

བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐལ་དང་། བུལ་⁽¹⁹⁵⁾བའི་དོན་དང་། ཆོར་བ་དང་
བུལ་བ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། ཆོར་བ་དང་བུལ་བའི་དོན་རྟོ།།

ཐ་སྙད་གྱི་གཞི་རྣམས་གྱི་དོན་ནི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཡུལ་དང་།
དོན་དུ་གཞུགས་བྱ་བ་དང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་ནི་⁽¹⁹⁶⁾འཇལ་བྱེད་
དུ་རྣམ་པར་གཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མངོན་
སུམ་ལ་ཟུངས་སྤངས་དུས། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཆོན་ཟུངས་ལའི་
གཞུགས་དང་བྱི་དང་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་སྤངས་བའི་དོན་ནི་ཐ་
སྙད་གྱི་གཞི་ཡིན་ལ། ཟུངས་ལར་ངེས་པའི་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་ཆད་
མ་ནི་ཐ་སྙད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་།

མཁས་པ་རྩལ་དང་བཀའ་ཡི་དངོས་པོ་དགུ།

ལའོར་གྱི་དངོས་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པར་གྲགས།

མཁས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམ་པ་རྩལ་ལ། སྤངས་པོ་དང་། ཁམས་དང་།

(195) རྩོད་གྲོ་པར་མ། ༥༩ ཀ-༩ རྩ་བཅུ་ལ། ་

(196) རྩོད་གྲོ་པར་མ། ༥༩ ཀ-༥ རྩ་བཞུད་གྱིས་ནི། ་

སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། གནས་དང་
གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།

ཕྱང་པོ་ནི་ལྷ་སྟེ། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།
འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་འོ། །ཁམས་ནི་དྲུག་སྟེ། ས་
དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཁམས་སོ། །སྐྱེ་མཆེད་ནི་བརྩ་གཉིས་ཏེ། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་
ནས། རྩ་བ་དང་། རྣ་དང་། རྩེ་དང་། བྱུས་དང་། ཡིད་དང་། གཟུགས་
དང་། སྒྲ་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
ནོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་བརྩ་གཉིས་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་།
འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མིང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་
མཆེད་དྲུག་དང་། རེག་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། སྤེད་པ་དང་། ལེན་པ་
དང་། སྤིད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཆ་ཤིའོ།

གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་འཁོར་བ་དང་དེའི་ལམ་ཀུན་
འབྱུང་འབྲས་བྱ་སྒྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྐྱེས་པ་རྣམས་སྤང་བྱ་

ཁོ་ན་སྟེ་གནས་མ་ཡིན་ལ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་འགོག་བདེན་ནི་ནི་
 བ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་ལས་བདེན་ཆ་དང་བཅས་པ་རྣམས་གཉིན་སོ་སྦྱང་བྱ་
 ཁོ་ན་བས་གནས་ཞེས་བྱའོ།

དབང་སོ་ལ་འཕགས་པ་དང་། སོ་སོ་སྦྱེ་སོ་གཉིས་ལས། དེ་ལ་
 གཟུགས་ཅན་མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། སྣ་དང་། སྤེ་དང་། ལུས་ཀྱི་
 དབང་སོ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྔ་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡིད་ལས་སྤེ་
 བར་འདོད་དོ། །དད་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། རྩ་བ་དང་། ཉིང་
 དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་སོ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་
 བ་འཕགས་པའི་དབང་སོ་ལའང་ལྷག་བཅས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དབང་སོ་
 གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལྔ་། རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའི་དབང་སོ་དང་བཅུ་གཅིག་གོ། །ལྷག་མེད་ལ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་
 མེད་ལ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པར་
 གནས་སོ། །ཚུལ་གཞན་དུ་དབང་སོའི་རྣམ་གཞག་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་
 ལས། ལྷན་ཚུལ་བཅི་བ་ནི་ཉན་ཐོས་པའི་སྤེ་བས་རྣམ་པར་གཞག་པ་

ཡིན་ལ། སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་ན་དེའི་གཞུང་དུ་བརྟན་གོ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དངོས་པོ་དགུ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་
 དངོས་པོ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་
 ལཱོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སོ། །སྤྱི་
 བའི་དངོས་པོ་ནི་ཉེན་འབྲེལ་ལུགས་མཐུན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 སོ། །གནས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཟས་བཞི་པ་རྣམས་སོ། །ཀྱུ་
 རས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ནི། སྤྱུག་
 བསྐལ་དང་། ཀྱུ་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་སྟེ་བདེན་པ་
 བཞིའོ། །སྤྱོད་པ་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི།⁽¹⁹⁷⁾ ཁམས་ཆད་མེད་པ་རྣམས་
 སོ། །སྟོན་པ་པོའི་དངོས་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་སོ། །བསྟན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
 བོ། རྟན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྐུམ་ཅུ་ཅེ་བདུན་
 བོ། །གང་ཞིན་རྟན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་

(197) རྟེན་དགོ་པར་མ། ༥༩༡-༩ །དངོས་པོ་བཞི་ནི།

སྒྲོང་བ་བཞི་དང་། རྩ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་།
སྟོབས་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་
ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ།

དེ་ལ་བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ནི། ལུས་དང་། ཚིག་བ་དང་།
སེམས་དང་། ཚིག་བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའོ། །ཡང་དག་པར་སྒྲོང་
བ་བཞི་ནི། མི་དགེ་བ་མ་སྦྱེས་པ་མི་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱེས་པ་
སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་བ་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱེས་
པ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྦྱེད་དོ། །འབད་དོ། །ཅོལ་
ལོ། །བཙུན་འགྲུས་ཅོལ་ལོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་
བཞི་ལོ། །རྩ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ནི། འདུན་པ་དང་། སེམས་པ་
དང་། དཔྱད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་རྩ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་
པའོ། །དབང་པོ་ལྔ་ནི། དད་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། དན་པ་
དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཞེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་ལོ། །སྟོབས་ལྔ་ནི་
དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་ལོ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། བླ་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་
 རྒྱལ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བཙུན་འགྲུལ་དང་། ལེན་ཏུ་སྦྱངས་པ་
 དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྦྲུམས་ཡང་དག་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །འཕགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་
 དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། དག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་།
 འཆོ་བ་དང་། ཚུལ་བ་དང་། བླ་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་འཕགས་
 པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ།

འཁོར་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྒྱད་ལ། རྒྱལ་རིགས་དང་། བླ་པ་ཟེ་
 དང་། བྱིས་བདག་དང་། དག་སྦྱོང་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་
 དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པ་དང་། བདུད་དང་། ཆངས་པའི་འཁོར་
 རོ། །སོགས་པར་གྲགས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཅམ་དུའང་མ་ཟད་
 དེ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བསྟན་བཙུན་དང་། བླ་པ་ཟེ་དང་། བྱིས་
 བདག་དང་། དེད་དཔོན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་དང་། རོར་བུ་བརྟག་པ་
 ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཙུན་ནས་སྤྱི་རིམ་པ་དང་། རང་པ་དང་ཐུན་

མོང་དུ་གྲགས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་བསྐལ་པ་གནས་པའི་
དུས་འདིར་བྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།

གཉིས་པ་ཕྱེ་བ།

སྤར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐལ་པ་འདིར་བྱང་བའི་རྣམ་
གངས་དང་། ཚུལ་གཞན་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དག་
ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་དབྱེ་བ་⁽¹⁹⁸⁾གནས་པའི་བསྐལ་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཁམས་
གོང་ལོག་གི་ཆོས་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་⁽¹⁹⁹⁾བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་གནས་ཆོ་བྱུང་པར་གཞན་བསྟན་པ།

བགྲུས་སྒྲིམ་འདོད་ཡོན་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་མེད།

སྤང་གསུམ་ཁ་ཟས་རྣམ་པ་མང་ལྡན་ཞིང་།

སྒྲིམ་སྟན་ན་སྤྱ་བྱ་གཅིག་པུ་ཉིད།

གནས་པའི་བསྐལ་པ་ལ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདིར་ཆོས་གང་དང་ནི་

(198) རྩ་དགོ་པར་མ། ༥༩༩-༩ ༼དབྱེ་བས། ༽

(199) རྩ་དགོ་པར་མ། ༥༩༩-༩ ༼པར། ༽

ལྷན། གང་ཞིག་ནི་མེད་སྟུང་པ་ལས། འདིར་ཆེ་ལོང་ཞིག་སྟོས་པ་
 བྱེ། བཤེས་པ་དང་སྟོམ་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡོད་ཀྱི། གོང་མ་
 གཉིས་ན་མེད་དོ། །སྤྱིང་གསུམ་ན་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣམ་གངས་དུ་མ་ཡོད་
 ལ། བྱང་ན་མ་བཟུང་པའི་འབྲུ་འབའ་ཞིག་གོ། འབྲུ་དེ་ནི་ཤིང་ལས་
 རང་བྱུང་བ་དང་། ས་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲ་ལུ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་
 གཉིས་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་།

འདོད་ལྷ་བདུད་ཅི་ཡན་ཆད་ཉིང་འཛིན་ཟས།།

མི་ལ་བཤེས་གཅི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡོད་མིན།།

སྤྱིང་གསུམ་ཆར་འབབ་ཆེ་ཆུང་སྣང་བ་སྟེ།།

སྤྲ་མི་སྟན་ལྷ་རྣམས་ལ་དེ་མེད་དོ།།

འདོད་ལྷ་བདུད་ཅི་ཡན་ཆད་ཉིང་འཛིན་ལ་⁽²⁰⁰⁾སྟོད་དོ། །དེ་ཡན་
 ཆད་ལ་ཁམས་ཀྱི་ཟས་མེད་དོ། །བཤེས་གཅི་ནི་སྤྱིང་བཞིའི་མི་ལ་
 ཡོད་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ཡན་ཆད་ལ་མེད་དོ། །སྤྱིང་

(200) རྟེན་གཤམ་མ། ༥༩༩-༥ ་། རྟེན་ལ། ་།

གསུམ་ན་ཆར་ཆེ་ཆུང་དང་འབབ་མཁས་མི་མཁས་ཡོད་ལ། བྱང་
 གླིང་དང་ལྷ་རྒྱལ་ས་ལ་མེད་དོ། །གླིང་གསུམ་ན་ལོ་ལེགས་ཉེས་
 དང་འཛིགས་པ་དང་མི་བདེ་བ་⁽²⁰¹⁾ཡོད་ལ། སྤྱི་མི་སྣུན་དང་འདོད་
 གཟུགས་ན་ལོ་ཐོག་ལེགས་ཉེས་མེད་ལ་བདེ་བ་ཤས་ཆེ། འཛིགས་
 པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་སྐབས་འགའ་མེད་པ་ཅེས་ལས་མེད་དོ། །རྣམ་
 གངས་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པ།

དེ་བཞིན་ནོར་འབྱུང་ཉོ་ཆོང་ལོ་ལེགས་ཉེས།།

ཆེད་དུ་བྱས་པའི་གནས་ཀྱང་མཆུངས་པ་ཉིད།།

གླིང་གསུམ་ན་འབྱུང་དང་ནོར་ལ་ཉོ་ཆོང་ཡོད་ལ། བྱང་དང་ལྷ་འི་
 གནས་ན་མེད་དོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་ཡང་སྡོན་བསྐྱལ་པ་
 དང་པོ་ན་ལོ་ལེགས་ཉེས་སྲུ་བྱེ་བ་མེད་ལ། སོ་སོར་བགོས་པ་
 བསྐྱུང་བའོ། །གླིང་གསུམ་ན་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་གནས་ཁང་ཡོད་
 ལ། བྱང་དང་ལྷ་རྒྱལ་ས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་མ་

(201) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༥༥༧-༡ རྒྱ་བཞེ་བ་བཞི། ༢

བྱས་པའི་གནས་ཡོད་དོ།

སྤྱིང་གསུམ་འདོད་ལྟའི་གནས་ན་ཁ་དོག་བཞི།

གཟུགས་དང་སྤྱི་མི་སྟོན་ན་དཀར་པོ་ཉིད།

སྤྱིང་གསུམ་རས་བལ་དར་བབ་སྒལ་མའི་གོས།

སྤྱི་མི་སྟོན་སྤྱི་གན་སྤྱི་འཇམ་ཡང་།

སྤྱིང་གསུམ་ན་ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་པ་⁽²⁰²⁾ཡོད་ལ། བྱང་
ན་དཀར་པོ་⁽²⁰³⁾གཅིག་སྤྱི་ཡོད་དོ། །འདོད་ལྟ་བུ་གན་སྤྱི་
པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་
ཡོད་དོ། །ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་ལུས་དཀར་
པོ་ལོ།⁽²⁰⁴⁾ སྤྱི་མཆེད་སྤྱི་བཞི་ལ་ཁ་དོག་མེད་དོ། །སྤྱིང་གསུམ་
ན་གོས་དར་དང་རས་དང་སྒལ་མ་ཡོད་ལ་སྤྱིད་ཀྱང་ཆེ་བ་ཡིན་

(202) རྟེན་གཤེགས་མ། ༥༥༧-༩ ༼ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་པའི་གོས། ༽

(203) རྟེན་གཤེགས་མ། ༥༥༧-༩ ༼གོས་དཀར་པོ། ༽

(204) རྟེན་གཤེགས་མ། ༥༥༧-༥ ༼དཀར་པོ་ལོ། ༽

ནོ། །བྱང་དང་འདོད་ལྷ་ལ་དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་བྱང་བའི་
 གོས་སྒྲུབ་ལ་ཡང་ཤིང་འཇམ་པ་ཡོད་དོ། །བྱང་གི་གོས་ལ་སྒང་
 གཅིག་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་གོས་ལ་སྒང་བྱེད། སྤུལ་ཅུ་ཅ་གསུམ་
 པའི་གོས་ལ་སྒང་བཞི་ཆ། འཐབ་བྲལ་ལ་བརྒྱད་ཆ། དགའ་ལྡན་
 ལ་བཅུ་དྲུག་ཆ། འཕྲུལ་དགའ་ལ་སྤུལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཆ། གཞན་
 འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ལ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ཆའོ། །ཆངས་རིས་ཡན་ཆད་
 ལ་གཞལ་དུ་མེད་པའི་གོས་ཡོད་དོ། །ཆངས་རིས་ཡན་ཆད་གོས་
 གྲོན་ནས་སྦྱེའིང་། གོས་ལའང་ཁ་དོག་བཞི་ཀ་ཡོད་དོ། །

སྤིང་གསུམ་ཆ་གང་སྤྱི་མི་སྟོན་ལྟ་མེད།

སྤྱི་མི་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་འདོད་ལྷ་མི།

བག་མ་གཏོང་ལེན་གོང་མའི་ཁམས་ན་མེད།

རྩེ་འབངས་བྲན་གཡོག་ཤོ་མོ་མཆུངས་པར་བརྩོད།

སྤིང་གསུམ་ན་ཆ་གང་ཡོད་ལ། བྱང་དང་ལྷ་ལ་མེད་དོ། །སྤིང་
 གསུམ་དང་འདོད་ལྷ་དྲུག་ན་བག་མ་གཏོང་ལེན་ཡོད་ལ། བྱང་དང་

ཆངས་རིས་ཡན་ཆད་ལ་མེད་དོ། །སྤིང་གསུམ་དང་འདོད་ལྷ་དྲུག་
 ཆངས་རིས་དང་བཅས་པ་ན་རྗེ་འབངས་ཡོད་ལ། བྱང་དང་དེ་ཡན་
 ཆད་ལ་མེད་དོ། །སྤིང་གསུམ་དང་འདོད་ལྷ་ན་བྲན་གཡོག་ཡོད་ལ།
 བྱང་དང་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་དོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་པ་མ་
 དང་སོ་སོ་མེད་ལ། འོག་མ་ལ་ཡོད་དོ།

འདོད་ལྷ་དྲུག་ན་ཁོར་ཡོད་འབྲུ་མེད་ཅིང་།

སྤྱི་མི་སྣུན་ན་འབྲུ་ཡོད་ཁོར་མེད་ལ།

གཉེན་མེད་གཞུགས་དང་འབྲུ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

སྤིང་གསུམ་འབྲུ་ཁོར་གཉེན་དང་ལྷན་པ་ཉིད།

ཆངས་རིས་ལ་སོགས་གོང་མའི་ཁམས་ན་མེད།

སྤིང་གསུམ་ན་ཁོར་དང་འབྲུ་ཡོད་ལ། སྤྱི་མི་སྣུན་ན་འབྲུ་ཡོད་ཁོར་
 མེད་དོ། །འདོད་ལྷ་དྲུག་ལ་ཁོར་ཡོད་ཀྱང་འབྲུ་མེད་ཅིང་། ཆངས་
 རིས་ཡན་ཆད་ལ་འབྲུ་ཁོར་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །སྤིང་གསུམ་ན་ཁོར་
 དང་འབྲུ་དང་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ལ་མཛོན་ཞེན་ཡོད་ལ། སྤྱི་མི་སྣུན་

བ་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་དོ། །འདོད་ལྷ་དྲུག་ལ་ཞུ་བ་གཉེན་ལ་⁽²⁰⁵⁾ཞེན་
བ་ཡོད་ལ། ཚངས་རིས་ཡན་ཆད་ལ་མེད་དོ།

རྩལ་སྦྱེས་རོ་མེད་གཞན་རྣམས་རོ་དང་བཅས།

བཟོད་བའང་རང་གི་རྩལ་སྦྱེས་གྲུབ་བའོ།

གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་མར་སྦྱོར་འགྱུར་གྱི།

གཞན་དུ་འོག་མས་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད།

རྩལ་ཏེ་སྦྱེས་བ་རྣམས་ལ་རོ་མེད་ལ། སྦྱེ་བ་གཞན་གསུམ་ནི་འཆི་
བའི་ཆེ་རོ་དང་བཅས་བ་ཉིད་དོ། ཁྱི་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲུགས་
རྣམས་ནི་རྩལ་སྦྱེས་མ་གཏོགས་བ་རོ་དང་བཅས་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་
དང་དཔུལ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་རྒྱབ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
མི་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བས་རོ་མེད་དོ། །ལྷ་ལ་གནད་འཆད་བའི་སྦྱུག་
བསྐྱེད་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་ལྷུང་བའི་སྦྱུག་བསྐྱེད་ཡོད་དོ། ཁྱི་ལ་འཆི་
འཕོ་བ་དང་གནད་འཆད་བ་དང་། སྦྱིད་བ་སྦྱི་མ་ལ་འཛིགས་བས་

(205) རྩེ་དགོ་བར་མ། ༥༥ ། ༥-༥ ། རྩེ་དང་འབྲུལ།

ཕུང་པོ་ཉིང་མཆམས་སྒྲིར་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་ཡོད་ལ། དཔུལ་བ་ན་
 འཆི་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་མེད་དེ། འཆི་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གོང་དུ་བཞེད་པའང་རང་གི་རྩ་འབྲུལ་ཐོབ་པའམ། ཁམས་གོང་
 མའི་སྤྲུག་ཁིད་ནས་སྤྲུག་ནས་གོང་མར་ཕྱིན་པ་དང་མཐོང་བར་རུས་
 གྱི་གཞན་དུ་ལས་དེ་མ་བསགས་པས་⁽²⁰⁶⁾མེད་དོ། །གོང་མས་འོག་
 མར་འོང་བ་ན། ཇི་ལྟར་འོང་ཞེ་ན།

ཆངས་རིས་ལ་སོགས་འཇམ་གྱིང་འོང་བའི་ཆོ།

འོག་མའི་སར་བརྟེན་སྤྲུལ་བས་འོང་བ་འོ།

འདི་ལྟར་ས་མཚུངས་པའི་སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་བས་འཇམ་བྱའི་གྱིང་ལ་
 སོགས་པ་འོག་མའི་གནས་སུ། གོང་མ་ཆངས་རིས་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་བས་
 འོང་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྲང་ཚུལ་ཐ་དད་པས་འོག་མའི་
 ས་བ་རྣམས་ལ་དེའི་སྤྲང་ཚུལ་འབྲུལ་པའི་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་འདུ་བ་
 ལས་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་མའི་ས་བའང་འོག་མས་མེ་མཐོང་

(206) རྩོད་གེ་ཡར་མ། ༥༦༡-༩ ༼དེ་ལས་བསགས་པ། ༽

བས་⁽²⁰⁷⁾མི་མཚུངས་པའི་སྤྱང་སེམས་ཀྱི་འདུ་བས་སྤྱང་ཚུལ་ཐ་
 དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཅེས་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ། །བྱད་པར་དུ་ཆངས་ངེས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་
 རྣམས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་འོང་དུས། ལུས་དེ་གནས་ལས་མ་གཡོས་
 པར། སྤྱལ་པ་སྤྱོན་གྱི་ཐོབ་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་མཚུངས་ཡོད་པའི་རྣམ་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་འོང་ངོ་། །གཞན་འཕྲུལ་མན་ཆད་འདོད་པའི་ས་
 མཚུངས་པས་ལུས་དངོས་ཀྱིས་འོང་བའོ།

སྤྱིང་བཞིའི་མི་ལ་ཉིན་མཆན་སྤྱང་བའི་ཆ།

འདོད་ལྟར་བརྩོ་བྱེད་ཟུམ་བས་ཤེས།

སྤྱ་མི་སྤྱན་པ་ཤི་ནས་ཅ་གསུམ་སྤྱ།

གཞན་རྣམས་མ་ངེས་ལས་ཀྱིས་སྤྱ་ཆོགས་ཉིད།

སྤྱིང་བཞི་ནི་ཉིན་མཆན་དུ་སྤྱང་བ་ཡོད་དེ། བྱང་དུ་ནམ་ཐུང་
 དུས། ལར་དུ་ཉི་མ་ཐུབ་པ་དང་། ལྷོར་ཉི་མ་ཐུང་པ་དང་། ཐུབ་ཏུ་ཉི་

(207) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༥༦༧-༩ རྩ་མཐོང་བས་མ། ་།

མ་འཆར་བ་ནམས་སྤྱིང་བཞིར་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ།

མཛོད་ལས།

ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རྒྱབ་བ་དང་། ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་དུས་
གཅིག ཉེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལུས་འཕགས་ན་དབྱིད་ཡོད་
ན། འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ན་དབྱར། བ་ལང་སྤྱོད་ན་སྟོན། སྤྲ་མི་སྟན་
ན་དགུན་ཡོད་དོ། །འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ན་དབྱར་གྱི་ཉི་མ་བྱང་བཞོད་
ལྟོག་མཆམས་སུ་ཉི་མ་རིང་དུས། བྱང་དུ་དགུན་གྱི་ཉི་མ་སྟོར་
བཞོད་ཐུང་དུས་ནམ་རིང་བ་དང་། ལུས་འཕགས་སུ་དབྱིད་གྱི་
མཉམ་དུས་དང་། རྒྱབ་ཏུ་སྟོན་གྱི་མཉམ་དུས་འབྱུང་བའི་རིམ་
བས། སྤྱིང་བཞིར་དུས་བཞི་དང་། ཉི་མ་རིང་ཐུང་སྟོ་བཞོད་བྱང་
བཞོད་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་ཉི་མ་ནི་ཆེ་བ་དུག་དུག་ན་སྟོ་བྱང་དུ་བཞོད་པར་བྱེད་ལ།
ཆེ་བ་ནི་སྟོད་སྟངས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཉི་ཆེ་འཁོར་བ་ལྟར་གཟའ་སྐྱར་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱིང་བཞིར་འཁོར་ལ། དེང་སང་ཅི་བ་ནི་ཉི་ཆེ་གཉིས།

གཟུང་བདུན་ནམ་བུ། རྒྱ་སྐར་ཉི་ཤུ་ཅ་བུ་དྲ་རྒྱ་ས་ཀྱི་ཆེས་དང་
 རྒྱ་བ་དང་། ཉི་མའི་བྲིམ་གྱི་ཆ་གང་དུ་བྱིན་པ་ན་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་
 བའི་འཕྲོད་དང་འབྲས་བུ་བཅི་བ་ཅམ་ལས་རྒྱ་སྐར་པལ་པ་རྒྱམས་
 ལ་དེ་དག་མེད་པས་མ་བཅིས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉའ་ཤིང་འཛིན་ཡན་ཆད་ན་ཉི་རྒྱ་མེད་པས། འདོད་ལྷ་གོང་མ་
 རྒྱམས་ལ་ཉིན་མཆོད་ཅིས་བཞག་ན། དེ་ན་མེ་ཉོག་རྒྱམས་ཁ་བྱེ་བ་
 དང་། ཟུམ་པ་དང་། བྱ་རྒྱམས་སྐད་འབྲིན་པ་དང་། མི་འབྲིན་པ་དང་།
 གཉིད་བློ་བ་དང་། སངས་པས་འབྲེད་ལ། སྒྲ་བའི་བྱ་བ་ནི། རང་རང་
 གི་ལུས་ལ་འོད་ཡོད་པས་བྲེད་དོ། །སྒྲ་མི་སྟན་པའི་མི་རྒྱམས་ཀྱིས་
 སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་ངས་པའི་ལས་བསགས་པས་ཤི་མ་
 བག་དུ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ལ། ལྷ་མི་ལ་སོགས་གཞན་རྒྱམས་
 ལས་སྒྲ་ཆོགས་པས་གང་དུ་སྐྱེ་བྱོགས་རེར་མ་ངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཚུམ་གཞི་སྤ་བ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། བསྟན་བཤད་
གཉིས། དང་པོ།

སྤར་སྟོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་བྱང་
པར་གྱི་ཆོས།

དེ་དག་ནམས་ཀྱང་བསྟུན་གསུམ་ཉིད་དེ།

གཟུགས་དང་དུས་དང་མིང་ལས་རབ་ཏུ་དབྱེ།

འདི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་རྩལ་སྤར་བ། དུས་ཀྱི་མཐའ་སྤྱད་ཅིག་
མ། མིང་གི་མཐའ་ཡི་གོ་གསུམ་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་དེ་
དག་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་ཏོ།

གཉིས་པ་རྩལ་ལྟེ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་། དུས་ཀྱི་མཐའ་། མིང་
གི་མཐའ་གསུམ། དང་པོ།

དེ་ལ་ཕྱོགས་དང་པོ།

གཟུགས་མཐའ་སྤར་རབ་རྩལ་དེ་བདུན་འགྱུར་གྱིས།

སྤར་རབ་རྩལ་སྤར་སྟུགས་ཚུ་རི་བོང་ལུག །

སྒྲུང་དང་ཉི་ཟེར་སྒྲོམ་ཤིག་ནས་སོང།

རྒྱལ་པོ་རབ་བདུན་ལ་རྒྱལ་པོ་གཅིག་ དེ་བདུན་ལ་ལྷགས་རྒྱལ་
གཅིག་ དེ་བདུན་ལ་ཆུ་རྒྱལ་གཅིག་ དེ་བདུན་ལ་རི་མོང་གི་རྒྱལ་
གཅིག་ དེ་བདུན་ལ་ལྷག་རྒྱལ་གཅིག་ དེ་བདུན་ལ་སྒྲུང་རྒྱལ་
གཅིག་ དེ་བདུན་ལ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་གཅིག་ དེ་བདུན་ལ་སྒྲོམ་གཅིག་ དེ་
བདུན་ལ་ཤིག་གཅིག་ དེ་བདུན་ལ་ནས་གཅིག་ དེ་བདུན་ལ་སོང་མོ་
དབྱུང་མའི་ཆོགས་གཅིག་གོ།

སོང་མོ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ཁྱ་གང་སྟེ།

ཁྱ་བཞི་གཞུ་གང་དེ་སྟེང་ལྷ་བརྒྱལ།

རྒྱུང་གཤགས་གཅིག་སྟེ་དགོན་པའི་ཆོད་དུ་བསྐྱེད།

རྒྱུང་གཤགས་བརྒྱུད་ལ་དབག་ཆོད་ཅེས་བྱའོ།

སོང་མོ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ལ་ཁྱ་གང་ངོ། །ཁྱ་བཞི་ལ་གཞུ་གང་སྟེ་འདོམ་
གང་ངོ། །གཞུ་འདོམ་ལྷ་བརྒྱལ་རྒྱུང་གཤགས་གཅིག་སྟེ། གྲོང་ལས་
དེ་སྟེང་འཕགས་པ་ལ་དགོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་ཉི་བ་རྒྱུང་

གཤམ་བྱེད་ལ་བས་མཐའ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་གཤམ་བརྒྱུད་ལ་དཔག་
ཆད་གཅིག་སྟེ་གཞུ་འདོམ་བཞི་སྟོང་དོ། །དེས་ནི་དེ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལ་
སོགས་པ་གནས་དང་ལུས་⁽²⁰⁸⁾ཆད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ལོ།

གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་མཐའ།

སྟོགས་གཉིས་པ།

དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་སེ་གོ་ལ་གྱི།

དུག་ཅུ་ཅ་བཞིའི་ཆ་གཅིག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ།

དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དུག་ཅུ་ཐང་གཅིག་ལ།

སུམ་ཅུ་ཡུད་ཅེས་སུམ་ཅུ་ཉིན་ཞག་གཅིག །

སུམ་ཅུ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལོ་གཅིག་གོ།

དུས་ཀྱི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི། རྒྱུས་བྱ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སེ་
གོ་ལ་གཉོགས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་འདའ་བས་དེའི་
ཆ་གཅིག་གོ། །ཁ་ཅིག་དུག་ཅུར་ཡང་འདོད་དོ། །སྐད་ཅིག་མ་
བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་དུག་ཅུ་ལ་ཐང་ཅིག་

(208) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༥༥༡-༥ ། རྩུལ། ༽

ཞག་གཅིག་ལ་ཐང་གཅིག་དགུ་བརྒྱ་ཡོད་པས་ཞག་གི་དགུ་བརྒྱའི་
 ཆའོ། ཐང་གཅིག་སྤྲུལ་ཅུ་ལ་ཡུད་ཅམ་མོ། ཡུད་ཅམ་སྤྲུལ་ཅུ་ལ་
 ཉིན་ཞག་གཅིག་གོ། དེ་ཡང་བྱང་བཟོད་ཀྱི་ཆེ་ཉིན་མོ་རིང་ཞིང་། ལྷོ་
 བཟོད་ཀྱི་ཆེ་མཚན་མོ་རིང་ལ། བཟོད་པ་མཉམ་དུས་ཉིན་མཚན་
 ཆ་མཉམ་པའོ།

དེ་ཡང་དབྱར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཕུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཤིང་ལས་ལྷུང་
 ལ། ཨ་ཐེན་⁽²⁰⁹⁾བྱེད་སྟོབས་ཆེ་བས་རི་རབ་ངོས་ལ་ཉེར་སོང་བས་
 འཇམ་བུའི་གླིང་གི་བྱང་དུ་སོང་སྟེ། རི་རབ་གྲིས་སྟོབ་པས་བུལ་
 བ་ཡིན་ལ། དགུན་གླིང་ལས་ལྷོར་སོང་བས་འཕུལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོབས་ཆེ་
 བས་ལྷོར་ཐལ་ནས་སྤྲུང་ཀྱི་ནང་རོལ་ལ་ཉེ། དེའི་བྱེད་པས་ཉི་ཟེར་
 རྒྱུང་གིས་རེག་པ་དང་། རྒྱུང་རིང་བའི་བྱེད་པ་བསྟོམས་པས་གང་
 ལ་དབྱར་རི་རབ་ནས་འོད་ཨ་ཐེན་པ་⁽²¹⁰⁾སྟར་ཡོད་པས་ཆ་བའོ།

(209) རྩ་དགོ་པར་མ། ༥༧༧-༩ ༼ཞེན༽

(210) རྩ་དགོ་པར་མ། ༥༧༧-༩ ༼སྟོབས༽

དེ་ཡང་དགུན་ཉི་མ་ལྷོག་མཆམས་སུ་ཉིན་མོ་ལ་ཡུད་ཅམ་བཅུ་
 གཉིས་ཡོད་ལ། མཆན་མོ་ལ་ཡུད་ཅམ་བཅུ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །དབྱར་
 ཉི་མ་ལྷོག་མཆམས་སུ་དེ་གཉིས་གོ་ལོག་སྟེ། ཉིན་མོ་ལ་བཅུ་བརྒྱད།
 མཆན་མོ་ལ་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཉིན་མཆན་མཉམ་དུས་གཉིས་ཀ་ལ་
 ཡུད་ཅམ་བཅུ་ལྷེ། ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ་གཅིག་གོ། །དེ་ཡང་
 སྐྱེ་དུས་ཞག་བཅུ་ལྷ་ཡར་ཆེས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྟེད་ཡིན་ལ། འབྲི་དུས་
 བཅུ་ལྷ་མར་ཆེས་སྟེད་པའོ། །ཡང་ཉིན་མའི་ཆ་སུམ་ཅུ་པོ་གཉིས་དེ་མཆན་
 ཉིན་མཆན་དུ་ཆུན་གཅིག་བསྟོམས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལྷ་སྟེད་དེ་
 དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། མཆན་མོ་སུམ་ཅུ་བསྟོམས་པས་བཅུ་
 ལྷ་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ཆེས་མར་ངོ་སྟེ་ནག་པོའི་ཕྱོགས་སོ་
 ཞེས་ཀྱང་གྲགས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཉིན་པར་ཐམས་ཅད་ནི་ཡར་ངོ་ལ། མཆན་མོ་ཐམས་
 ཅད་ལ་མར་ངོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱིས་སྟེ་བའི་ཆེས་
 ཡར་ངོ་མར་ངོ་དང་། ཉི་མའི་འཆར་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟེ་བའི་ཡར་ངོ་

མར་ངོ་གཉིས་སུ་བཤད་པས། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་
 བློ། མར་ངོ་དག་ལ་མཆོད་སྦྱོན་བཅུ་ལ། །གསང་སྤྱོད་སྤྱད་ན་དངོས་
 གྲུབ་ཐོབ། །ཅེས་བདུད་ཅི་ཐལ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་
 བོ། །ཁྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་སྟེ། དཔྱིད་ཁྲ་ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་
 རྒྱུངས་གསུམ། དབྱར་ཁྲ་ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུངས་གསུམ། སྟོན་ཁྲ་
 ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུངས་གསུམ། དགྲུག་ཁྲ་ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུངས་
 གསུམ་བསྒྲེམས་པས་བཅུ་གཉིས་སོ། །འདི་དག་གྲིང་བཞི་གྲིང་
 ཐོན་བརྒྱུད་དེ་བཅུ་གཉིས་སུ་རིམ་པས་འཁོར་བ་ནི་ཕྱི་ནང་སྦྱེ་མཆོད་
 བཅུ་གཉིས་དང་། ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་དང་བ་⁽²¹¹⁾སྟེ། བྱིམ་
 བཅུ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བའི་རིམ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དཔྱིད་ཁྲ་
 འབྲིང་པོ་ནས་རིམ་པར་ལྷོད། ལུག་སྤྱང་འཕྲིག་པ་ཀུན་ལ། །མེད་གོ་
 བྱ་མོ་སྤང་སྤྲིག་པ། །གཞུང་དང་ཆུ་སྟོན་བུམ་པ་ཉ། །ཁྲ་བ་དཔྱིད་ཁྲ་
 འབྲིང་ནས་བཅུ་ལ། །ཞེས་སོ།

(211) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༥༡༡-༩ ། རྩོད་པ། ༽

དེའང་དབྱར་འབྲིང་པ་ཀུན་པའི་བྱིས་དང་། དགུན་འབྲིང་པོ་ཚུ་
 སྤོང་གི་བྱིས་ནས་ཉི་མ་ཤས་ཆར་སྒྲིག་གོ། དེའང་ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་
 གྲག་བཞོལ་དོར་ཏེ། སྟོན་སྒྲ་ཐ་ཆུངས་གི་མར་ངོ་ནས་བཟུང་སྟེ།
 སྒྲ་བ་དྲག་ཏུ་བྱེད་ལུས་པའི་མཆོམས་སུ་ཞག་མི་ཐུབ་པ་སྟེ། གནས་
 སྟོང་གི་དུས་སུ་ཆོས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་བ་ནས་
 མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་ན་མགྲོགས་བུལ་ཅི་གཉིས་དེ།⁽²¹²⁾ སྒྲ་བ་གཅིག་
 བུལ་བའི་ཆོ་ན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་སྒྲ་བ་གཅིག་ལ། མགྲོགས་པའི་ཆོ་
 ཞག་ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ་ལ་སྒྲ་བ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས། ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་
 མི་ཐུབ་པ་སྒྲ་བ་དྲག་དང་། ཐུབ་པ་སྒྲ་བ་དྲག་དེའང་ཞག་ཆད་དུས་
 སྟེ་དགུ་ནམས་གི་ནང་གི་རགས་⁽²¹³⁾ ཆུང་ལས་བྱེད་པ་ཆད་པ་
 ལས་བྱུང་སྟེ། དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུག་པ་ཅི་ལ་⁽²¹⁴⁾ བྱུང་ཅིག་

(212) རྩི་དགོ་པར་མ། ༥༩ ཀ-༥ རྩི་གཉིས་ཏེ།

(213) རྩི་དགོ་པར་མ། ༥༩ ཀ-༦ རྩི་རགས་ལ།

(214) རྩི་དགོ་པར་མ། ༥༩ ཀ-༦ རྩི་རྩི་ལ།

དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་བ་ཨ་རྒྱལ་གྱིས་འཕེལ་⁽²¹⁵⁾བ་དང་། འགྲིབ་པའི་བྱུང་
 བར་ལས། ཆོས་ཀྱི་ལྷག་པ་དང་། ཆད་པའི་རིམ་བཤང་འབྱུང་བས་
 བ། འདིར་སྒྲ་བ་དེ་དག་གི་ལྷག་མ་བཤོལ་དུ་དོར་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་
 བོ། །རང་བཞིན་དུ་མི་ན་སོ་དར་ལ་བབ་པ་དག་ལ་ཉིན་ཞག་སྤྱགས་
 བཅིག་ལ་སྤྱང་ཉི་མེ་ཆིག་སྤྱང་དུག་བརྒྱ་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཆད་
 བ་ན་ཞག་ཆད། དེ་ལས་སྒྲ་བའི་བཤོལ་འབྱུང་ངོ་།

ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་སྤྱུལ་བརྒྱ་དུག་
 ཅུ། ཆོས་ཞག་སྤྱུལ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་འབྱུང་བ་ལ། ཉིན་
 ཞག་གི་བཅིས་བཏང་ནས་ཆོས་ཞག་བཅུ་གཅིག་པོ་བཤོལ་དུ་
 ལུས་ཏེ་ལོ་རེ་བཞིན་བསགས་པས་ལོ་གསུམ་གསུམ་ན་སྒྲ་བ་རེའི་
 བཤོལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་ལོའི་གངས་ཤེས་
 བས་སྦྱིད་གྲུ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་གཞལ་བ་ཡིན་ལོ།

གསུམ་པ་མིང་གི་མཐུལ།

(215) རྩོད་གྲོ་པར་མ། ༥༩ ཀ-༦ ། རྩུག་རྩུག་འཕེལ། ༽

ཕྱོགས་གསུམ་པ།

མིང་མཐའ་ཡི་གེ་སིལ་བྱ་འདུས་པ་ལས། །

མིང་འབྱུང་བརྟགས་ན་ཡི་གེ་སིལ་བྱ་ཉིད། །

སྤྱ་དང་ཐག་པ་གཡག་རྩ་ཞེ་ཏུ་གསེང་བཞིན། །

མིང་གི་མཐའ་ནི་ཡི་གེ་སིལ་བྱ་རེ་རེ་བ་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་འདུས་ནས་
 མིང་དུ་འབྱུང་ཏེ་བསྐྱེད་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་བད་དང་མ་གཉིས་སོ་
 སོ་ན་ཡོད་དུས་མེ་ཏོག་གི་མིང་མི་འབྱུང་ཡང་། འདུས་པ་ལས་འབྱུང་
 བའོ། །དེ་ལ་ཡི་གེ་ནི་སྤྱ་དང་སྤྱི་དོན་སྤྱི་ཚོགས་པའི་བསྐྱེད་ཞེས་ལམ་
 བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་ལ། གིས་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་བྱི་མོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་
 ཡི་གེ་གཅིག་ལ་བྱི་མོ་གཅིག་ཡོད་པ་ཡོད་དེ་པ་ཞེས་པ་དང་། ཡི་གེ་
 གཅིག་ལ་བྱི་མོ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡོད་དེ། མི་ཞེས་པ་ན་མ་དང་གུ་གུ་
 ཨི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཡི་གེ་གཅིག་ལ་བྱི་མོ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི།
 དཔལ་ཞེས་ད་དང་། བ་དང་། ལའོ། །ཡི་གེ་གཅིག་ལ་བྱི་མོ་བཞི་ཡོད་
 པ་ནི། བྱིང་ཞེས་པ་ན། བ་དང་། ཡ་སྟ་དང་། གུ་གུ་དང་། ང་རྣམས་

དེ་ལ་གསལ་བྱེད་སྲུང་ཅུ་ཙུ་བཞི་ལ་དབྱངས་གྱི་རྒྱན་བྱིན་པས་
མིང་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཡི་གེ་འབྲུབ་པ་སྟེ། རོག་
མའི་སྟེ་ཚན་གྱི་ཀ་ལ་སོག་གི་ཡི་གེ་གི་གུ་སོགས་མཆོག། ཨ་ནི། ཀ་བརྗོད་པ་
ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཞར་ལ་ཀ་ཨ་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །གུ་གུ་བྱིན་ན་ཨིར་
འབྱུར་ཏེ་གི་ཨི་ཞེས་པའོ། །ན་རོ་ཨོ། འབྲེང་བུ་ཨོ། ཞབས་ཀྱ་ཨུར་
ཞར་ལ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཉིད་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལའང་ཡོད་ངོ། །

གསལ་བྱེད་རྣམས་ཡི་གེའི་ཕྱ་ཚ་བཞིར་བསྟུས། ལྷག་མ་བྱེད་
དང་བྱུག་ནི། ཅ་ཆ་ཇ་ཞ་ཟ་འ་རྣམས་ལས་འབྱེད་དུ་བཞག་སྟེ། རྩ་
གར་གྱི་ཡི་གེ་ལའང་རིང་ཆར་བཏགས་པ་ལས། དགྲུས་ན་མེད་
ལ། བོད་དུའང་ཕལ་དུ་འཕུལ་རྟེན་དང་རིང་ཆར་འགྱུར་བ་ཤས་ཆེ་
བས་སོ། །དེ་དག་ལ་དབྱངས་རྣམས་གྱི་ཨ་ཟླ་ཡི་གེའི་སློབ་ཡིན་

བས་ཁོང་ན་འདུས། ཨི་གུ་གུ། ཨི་འབྲེང་བྱ། ལུ་ལུ་ཞབས་ལུ། ཨོ་
 བ་རོ། ར་ར་སྒ། ཡ་ཡ་སྒའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡི་གེ་དང་། ཡི་གེའི་བྱ་མོ་
 རྣམས་ནི་སིལ་བྱ་སྟེ། སྒྲ་ཉག་མའམ། ར་མའི་ཉག་མའམ། རྩ་ཉག་
 མ་ལྟ་བུ་ལ། འདུས་པ་མིང་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་ནི། ཐག་པ་དང་།
 ར་མའི་ཚུན་པོ་དང་། རེའུ་གསེང་དུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡི་གེ་
 འདུས་པ་ལས་མིང་འབྱུང་བ་ལྟར།

མིང་ལས་ཆོག་འབྱུང་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཉིད།

བརྟགས་ན་ཡི་གེ་སིལ་བྱ་མ་འབྱུང་བའོ།

མིང་འདུས་པ་ལས་ཆོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་འདས་ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་དོན་ཐ་དད་པ་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྟོན་བའོ། །དེ་ལ་ཡི་གེ་
 དང་མིང་གིས་དོན་རེ་ཉི་བར་མཆོན་པ་ལ། དེ་འདུས་པ་གཉིས་
 བས་གསུམ་ལ་སོགས་པས་དོན་ཐ་དད་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྟོན་
 ཅིང་། ཆོག་མང་དུ་འདུས་ན་ཆོག་གི་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་ཏེ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་

བ་སྟེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་མཆེད་པའི་རིམ་པ་ལས། བཀའ་དང་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལེའུ་དང་བམ་པོ་དང་། སྡེ་ཆོན་འབྲུབ་ལ། སྡེ་ཆོན་
 འདུས་པ་ལས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་
 གྲུབ་དུས་ཉིད་ན་མང་པོ་འཕུང་དུ་རིམ་པ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་
 ཡི་གེ་སིལ་བྱ་མ་འདྲེས་པར་གནས་ཏེ། ཐག་པ་རང་སའི་དུས་ན་
 སྤྱི་ཉག་མ་རེར་གནས་པ་དང་། ར་མའི་ཚུན་པོ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་ནས་
 ཉག་མ་རེ་རེ་བ་དང་། བེའུ་གསེང་དུ་སྤང་བ་ནའང་རྩ་ཉག་མ་རེ་
 རེར་སྤང་བ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་སྤང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཆོག་
 ཡི་གའི་ཆོགས་ཀྱིས་བརྗོད་ཅིང་བཏགས་པའི་དུས་ནས། མིང་
 འོན་འབྲེལ་བ་མེད་ལ་ཡི་གེ་སིལ་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་ཡང་བཏགས་ན་
 ཆེམས་དང་ངོས་གཟུང་མེད་པ་ནས་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་ཡི་ནས་
 གནས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འགག་པར་སྤང་
 བ་ནས། དེ་དག་གང་དུ་མེད་ལ་གང་དུ་འཆར་བ་མ་འགགས་པར་

སྒྲུང་བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུལ་བ་
དང་། སྒྲུ་མ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། ཇི་ཟེའི་གྲོང་བྱེར་ལ་སོགས་
པའི་ཚུ་ལ་དུཤེས་པར་བྱའོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་
མཛོད་ལས། གནས་པའི་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྷ་པའི་
འབྲེལ་བའོ། །

༥ གསུམ་པ་འཛིག་སྟོང་གི་བསྐལ་པ་བཞད་པ་ལ། འཛིག་སྟོང་
གི་ཚུལ་བཞད་པ་དང་། དེ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཐར་བར་བསྐལ་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་འཛིག་པ་དང་། སྟོང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཛིག་
པའི་ཐོག་མ་ངོས་བབྱང་བ་དང་། རི་ལྟར་འཛིག་ཚུལ་དང་། འཛིག་
པའི་ཡུལ་བཞད་པ་གསུམ། དང་པོ།

དེ་ལྟར་གནས་པའི་བསྐལ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཐུག་ལ།

དེ་ནས་འཛིག་པའི་བསྐལ་པ་བཞུག་པ་ནི།

གནས་པ་རྫོགས་ནས་དཔྱལ་བའི་འཛིག་རྟེན་བྱ།

གསར་ཏུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་ལ།

འཛིག་པའི་ཐོག་མ་དང་པོ་དེ་ནས་འཛིག་།

འཛིག་པའི་བསྐལ་པ་ནི་གནས་པའི་རྒྱན་གཞན་དུ་འཕྲོ་ཞིང་ཞིག་
རལ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། བསྐྱེད་སེམས་ཅན་བཅུད་དུ་སྤང་བ་རྣམས་
འཛིག་པ་དང་། རྟེན་སྟོན་དུ་སྤང་བ་རྣམས་འཛིག་པ་གཉིས་
སོ། །སེམས་ཅན་འཛིག་པ་ལ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བཅུ་དགུ་འདད་ལ།

སྒྲོད་འཛིག་པ་ལ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་འདའོ། །བསྒྲུམས་པས་
 བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ནི་འཛིག་པའི་བསྐལ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་
 རོ། །སེམས་ཅན་འཛིག་པ་ལ། སྒྲོད་དང་། གོ་རིམ་གཉིས་སུ་གནས་
 པ་ལས། དང་པོ་སེམས་ཅན་འཛིག་པའི་སྒྲོ་ནི། སྒར་སྒྲོས་པ་ལྟར།
 ཡར་སྐྱེ་བ་ཉི་ཤུ། མར་འགྲིབ་པ་ཉི་ཤུ་སྟེ། བཞི་བཅུས་རྫོགས་
 པས། བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའི་མཐུག་རྫོགས་ནས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐ་
 མར་ཡར་སྐྱེ་བ་ན་སེམས་ཅན་ཉི་དམུལ་བ་དག་ནས་འཆི་འཕོ་ཞིང་
 གསར་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཆེན་འཛིག་པའི་བསྐལ་པའི་མགོ་
 རྩམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་ཆེ་ལོ་བཅུ་བའི་ཆོ། མཆོན་ལ་སོགས་པས་
 ཞི་བ་དག ་⁽²¹⁶⁾ དམུལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་ན། འཛིག་དུས་
 དམུལ་བར་མི་འགྲོ་བ་ལས་རྒྱ་འབྲས་འགྱུར་ཏེ་གནས་འགྱུར་ཐོབ་
 པའམ་ཅི་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དམུལ་བར་འགྲོ་བའི་ལས་ཅན་དེ་དག་
 ཞིང་གཞན་གྱི་དམུལ་བར་འགྲོ་ཡི། འདིའི་དམུལ་བར་གསར་དུ་

(216) ཉི་ཤུག་རྟགས་བར་གྱི་ཆེག་ནི་ལྟེ་དགེ་པར་མར་མི་གསལ། ་ ༥༩ །ཁ-༥

མི་ལྟང་བས། དང་པོ་དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ནས་
མགོ་ཚུམ་པར་འཐད་བ་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་རི་ལྟར་འཛིག་ཚུལ་ལ། བཅུད་འཛིག་པ་དང་། སྒོད་འཛིག་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་ངན་སོང་དང་། མཐོ་རིས་གཉིས། དང་པོ་
རི་ལྟར་འཛིག་པའི་གོ་རིམས་ནི་དེའི་ཆོ།

ལས་ཟད་རྣམས་ནི་མཐོ་རིས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།

དཔྱལ་སྟོང་ལས་མ་ཟད་རྣམས་གཞན་དག་གི།

དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་འཕོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་རྣམས་མཚུངས་ཏེ།

ངན་སོང་གསུམ་ན་སེམས་ཅན་མེད་པར་འགྱུར།

སྐྱེ་སྐྱེ་བའི་ས་བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཅན་དཀ་དག་གི་⁽²¹⁷⁾ དཔྱལ་བ་ལ་
སོགས་བ་དེ་ལྟར། འབྲས་བུ་སྟོང་དུས་ཀྱི་དཔྱལ་བ་བ་རྣམས་
དཔྱལ་བ་འཛིག་དུས་རི་ལྟར་བྱ། ཆོ་ནི་མ་རྩོགས་པའི་རིགས་ཅན་

(217) རྩི་དགོ་པར་མ། ༤༠༧-༩ ༼དག། ༡༽

དག། བསད་ཀྱང་དུས་སམ་ལས་མ་ཟད་པའི་བར་དུ་འཆི་བར་མི་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འཛིག་པའི་དང་པོ་
 དཔྱལ་བ་ནས་ཚོམ་ལ། དེ་ན་སེམས་ཅན་འགའ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་
 བ། དཔྱལ་བའི་འཛིག་ཏེན་ཞིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱ་རོག་འཕྱར་
 བ་དང་ཏ་ལ་འབྱེལ་བ་དུས་མཉམ་པ་ལྟར། དཔྱལ་བའི་ལས་ཟད་པ་
 རྣམས་ནི། དཔྱལ་བ་ཞིག་ནས་གནས་གོང་མ་གང་གི་ལས་སྤྱིང་བར་
 དེས་པ་དེར་སྐྱེ་སྤྱེ། ཁ་ཅིག་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་ལ། ཁ་ཅིག་དུད་འགོ་
 དང་། མི་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེའོ།།

དཔྱལ་བ་དེར་སྐྱེས་ནས་ཆེ་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་ནི། དཔྱལ་བ་
 འདི་འཛིག་དུས་བར་དེར་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱིང་ལ། ཞིག་ནས་གཞན་གྱི་
 གནས་གང་ན་དཔྱལ་བ་ཡོད་པ་དེར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ།

འཕགས་པ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སྤྱིང་བྲག་བརྒྱུ་བ་ལས།

ཆོས་ཀྱིས་ཤོངས་པར་གྱུར་པའི་ལས་བསགས་པ་དེ་ནི་སེམས་
 ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་

འདོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེར་ཡང་མེས་སྤྱད་པའི་བསྐལ་པ་འགྱུར་བ་
 དེའི་ཆོ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཆེན་
 བོ་རྣམས་སྤྱེ་འདོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེར་ཡང་མེས་སྤྱད་པའི་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོ་ནས་ཞེས་བ་
 བློ། ཡང་སོས་ནས་རབ་ཏུ་ཆ་བའི་བར། ཆ་བ་དང་གང་བའི་དཔྱུལ་
 བ་རྣམས་སྤྱེ་བར་བསྟན་ལ། དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་བསྐྱེ་ཆེན་
 བོ་ནས་མནར་མེད་དུ་སྦྱེས་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །དཔྱུལ་
 བ་ཞིག་མ་ཐག་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའི་མགོ་རྩམ་ལ།
 སེམས་ཅན་འཕོ་ཚུལ་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ཞིག་མ་ཐག་ཏུ་དུད་འགོ་
 འཇིག་གོ། །དེ་ནས་མི་ལ་སོགས་པ་རིམ་པས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་⁽²¹⁸⁾ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྩ་བའི་གནས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་
 བྱིར་གྱི་འོག་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་ན་ཡོད་ལ། ལྔ་པ་ལག་འཇིག་ལྔ་
 མིའི་གནས་ན་འང་མཁའ་ལ་རྒྱ་བར་ཡོད་དོ། །དུད་འགོ་ནི་བྱིངས་

(218) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༦༠༧-༩ །དེ་ནས། ་།

གྱི་གནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་ཆང་དར་མའི་སྤང་མ་ཅམ་ཡོད་ལ།
 ཁ་འཐོར་བ་ལྷ་མའི་གནས་ནའང་ཡོད་དོ། །དུལ་བའི་གནས་
 གངས་ཏི་སེའི་འག་ནས་དབག་ཆད་སྒྲོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ན་མནར་
 མེད་པའི་གནས་ཡོད་ལ། དེའི་སྤང་ན་ཡར་གཞན་རྣམས་བཅེགས་
 མར་ཡོད་ལ། གང་དུལ་བྱང་ན་འདབ་འབྱོར་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཉི་
 འཁོར་བས་ཆ་དུལ་རྣམས་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། ཉི་ཆེ་བ་
 ལ་ངེས་བ་མེད་དེ། རྣམ་མཁའ་དང་། རི་དང་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ལ་
 སོགས་བར་ཡང་གནས་སོ།།

དེ་ལ་དང་པོར་འཇིག་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་བ་ནི་རྩ་བའི་གནས་
 ལ་བཅི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱིངས་གྱི་གནས་ན་ཡོད་བ་སྤར་འཇིག་
 ལ་ཁ་འཐོར་བ་མཐོངས་འཇིག་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱིས་འཇིག་གོ།

གཉིས་བ་མཐོངས་ལ། མི་དང་། ལྷ་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ནས་མཐོངས་ལའང་ཐོག་མར།

མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་སྤྱིང་བཞིའི་འཇིག་ཚུལ་ཡང་།།

སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་ཅ་གསུམ་སྒྲིམ་འགྲུང་ཞིང་།

གཞན་གསུམ་མཚུངས་པར་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་བཞི།

མི་ཞིག་སྒྲོབ་དཔོན་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས།

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ་ནས་བསྐྱགས་པ་ཞི།

དཔེན་ལས་སྒྲིམ་པའི་དགའ་བདེ་ཞི་བ་ལོ།

ཞེས་སྒྲིམ་གསུམ་བསྐྱགས་ཆེ་མི་རྣམས་ཀྱང་།

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ།

འོད་གསལ་ལྟར་སྒྲིམ་སྒྲིམ་རྣམས་སྒྲོངས་པར་འགྲུང་།

མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་གྱིང་བཞི་འཇིག་པའི་ཚུལ་ནི། དེའི་ཆེ་འཇོམ་བྱའི་

གྱིང་གི་མི་གཅིག་གིས་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་

གཏན་གཉིས་པའི་བར་དུ་རྩོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ལས། དེ་

ནས་ལངས་ཏེ་འདི་སྐད་དུ།

དཔེན་པ་ལས་སྒྲིམ་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་ཞི་བ་ནི་འདི་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་སྐད་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ལ་འཇོམ་བྱའི་

སྒྲིང་དུ་ཆེགས་མེད་པར་བྱབ་སོ། །སྒྲུ་དེ་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་གཞན་དག་
གིས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་
དུ་རྗེགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །

དེ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐོག་མའང་འོད་གསལ་གྱིས་
(219) མཚུངས་པའི་སེམས་ལས་ཆད་པའི་ཐ་མའང་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་
ཐོབ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་ལྷའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་
གི་ཆེ་འཇམ་བྱའི་སྒྲིང་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ཅུ་མ་ལུས་པ་དེའི་
ཆོ། །ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་སྒྲིང་གི་མི་རྣམས་ཀྱང་འཇམ་བྱའི་
སྒྲིང་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་རུབ་གྱི་བ་སྒྲང་སྒྲོད་ཀྱང་འགྱུར་
རོ། །དེ་ནས་བྱང་གི་སྒྲུ་མི་སྟན་པ་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྷར་སྐྱེ་
བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བཤལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །སྒྲིང་གསུམ་ནི་འདོད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བས་གོང་མར་
སྐྱེས་སོ། །སྒྲིང་ཐུན་རྣམས་ནི་གཙོ་བོའི་སྒྲིང་དང་འབྲས་སྒྲིང་དང་

མྱིང་ཕྱན་རྣམས་སུ་མི་འགའ་ཡང་མ་ལུས་པ་དེའི་ཆེ་མིའི་འཇིག་
ཉེན་ཞིག་པ་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལྷ་ལ་འདོད་ལྷ་དང་། གཟུགས་གཉིས། དང་པོ།

དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ།
མིས་བསམ་གཏན་ཐོབ་ནས་གོང་དུ་འོད་གསལ་གྱི་རིགས་སུ་
སྐྱེས་པའི་ཚུལ།

དེ་བཞིན་འདོད་ལྷས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ།

འོད་གསལ་སྐྱེས་ཆེ་འདོད་ཁམས་སྟོང་ས་ཞེས་བྱ།

འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་འཇིག་པའི་ཚུལ་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ནས་
གཞན་འཕུལ་དབང་བྱེད་གྱི་བར་དུ་ལྷ་གཅིག་གིས་བསམ་གཏན་
ཐོབ་པའི་ཚུལ་བསྐྱབས་པ་ཐོས་པ་ལས་སྐྱེན་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམས་པ་
ལས། སྤྲ་མ་ལྟར་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་
ལྟར་སྐྱེས་ཏེ། འདོད་ལྷ་ན་སེམས་ཅན་མེད་པ་དེའི་ཆེ་འདོད་ཁམས་

ཞིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདོད་ཁམས་ཞིག་པའི་རྩིས་བྱང་པོ།⁽²²⁰⁾

གཉིས་པ་གཟུགས་ཁམས།

དེ་ནས་གཟུགས་ཁམས་འཛིག་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ།

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ་པར་བསྐྱབས་པའི་སྤྱ།

ཐོས་ནས་བསྐྱབས་པས་ཆངས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་།

འོད་གསལ་ལྷར་སྤྱེས་ཆངས་གནས་སྟོངས་པར་འགྱུར།

དེ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་འཛིག་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཆངས་པའི་
འཛིག་རྟེན་དེར་སེམས་ཅན་གང་ཡང་བྱང་བས་རང་གི་ཆོས་ཉིད་
ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས།
རྩིས་ལ་སྤར་ལྷར་ཆིག་ཏུ་བརྗོད་པས། ཀྱང་ཀྱིས་དེ་ལྷར་བསྐྱབས་ཏེ་
ལི་འཕོས་ནས་འོད་གསལ་ཀྱི་ལྷར་སྤྱེས་ཏེ། ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་
ཏུ་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཆེ་ཞིག་པའོ། །དེ་ལྷར་འགྲོ་བ་
རྣམས་འཛིག་རྟེན་ན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཆར་ཡང་

མེད། དེ་མེད་པས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སྐྱེས་པའི་རྩ་དང་ཤིང་དང་སྒྲན་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱམ་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་སྣོད་ལ། རྒྱ་གང་གིས་འཛིག་། ཇི་ལྟར་འཛིག་པའི་བྱུང་
པར་གཞན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ།

བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་ཞིག་པའི་འོག་ཏུ་རྟེན་གཞི་སྣོད་ཀྱང་རང་
བཞིན་གྱིས་འཛིག་པའི་ཚུལ་ནི། བཅུད་ཞིག་ལ།

དེ་ནས་སྣོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་འཛིག་པ་ནི།

མེ་ཆུ་རླུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལའང་འཕྲོར་བ་སྟེ།

ཐོག་མར་མེས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནས་ཆུས་སྐྱུངས། དེ་ནས་རླུང་གིས་ཀྱན་
ཏུ་གཏོར་བས་ཅི་ཡང་མེད་པར་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་རིམ་
པ་ལས། རྩོགས་དང་པོ་མེས་བསྐྱེད་པ་འཛིན་པ་ནི།

ཉི་མ་གཅིག་གིས་རྩ་ཤིང་ནགས་ཆའ་བསྐྱེད་པས།

གཉིས་གྱིས་ཉེང་ཀ་ཆུ་རླུང་མ་ལུས་སྐྱེམས།

གསུམ་གྱིས་ཆུ་རླུང་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེམས།

བཞི་ཡིས་མ་རྩོས་མཆོ་ཆེན་སྐྱེས་པ་སྟེ།

ལྷ་ཡིས་རྒྱ་མཆོ་དཔག་ཆད་བརྒྱར་སྐྱེས་པ་ཤིང་།

རིམ་གྱིས་ཚུ་ཐིགས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་བྱེད།

དུག་གིས་ས་ཆེན་གངས་རིར་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ།

བདུན་གྱིས་རི་སྒྲིང་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་བར།

ཐམས་ཅད་ལྷག་མ་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན།

ཉི་མ་བདུན་དུ་ངེས་པ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བདུན་ཡོད་
 བས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་
 ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟོད་སྟོངས་པ་འདིར་ཉི་མ་གཅིག་བྱ་འདི་ཉིད་
 ལན་མང་དུ་ཤར་བས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སྐྱེས་པའི་རྩ་དང་ཤིང་ལ་
 སོགས་པ་སྐྱེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་འདས་
 བས་ཉི་མ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བས། རྟེན་ཀ་དང་ཚུ་རྒྱན་
 བློན་བྱ་འབབ་པ་མ་ལུས་པ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་རིང་ཞིག་ན་ཉི་
 མ་གསུམ་བྱུང་བས་ཚུ་རྒྱུང་ཆེ་ཚུང་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་སོ། །དེ་

བཞིན་དུ་བཞི་བས་མཆོ་ཆེན་པོ་མ་དྲོས་པ་སྐྱེམས་སོ། །ལྷ་བས་
 རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཟབས་སུ་དབག་ཆད་བརྒྱར་སྐྱེམས་པ་ནས། ཉིས་
 བརྒྱ་དང་། བདུན་བརྒྱ་དང་། སྟོང་དང་། བེད་དང་། བརྒྱ་བེད་
 བར་དུ་སྐྱེམས་ཤིང་། མཐར་ཆུ་དབག་ཆད་གཅིག་དང་། རྒྱ་
 གཤམ་སྟེང་དང་། བ་སྒྲང་གི་ཆེག་རྩེས་ཅམ་ེ་ལུས་⁽²²¹⁾བར་སྐྱེམས་
 བ་ནས་ཐེགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་སྐྱེམས་སོ། །ཉི་མ་དུག་
 རྒྱང་བས་ས་ཆེན་པོ་གངས་རི་དང་འབྲུང་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རི་
 བུན་རྣམས་བསྐྱེགས་སོ། །

ཉི་མ་བདུན་རྒྱང་བས་རི་རབ་རི་བདུན་གྱིས་ེ་བསྐྱོར་བ་
⁽²²²⁾ལྷགས་རི་འཁོར་ལུག་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དང་བཅས་པ་
 བསྐྱེགས་ཏེ། མེ་དེ་དག་རབ་དུ་འབར་བས་མེ་སྟེ་གཅིག་དུ་རྒྱར་
 ཏེ། འབྲིལ་ནས་འབར་བའི་སྟོང་གིས་རབ་དུ་མཆེད་པ་ལས། མར་

(221) རྩི་དགོ་པར་མ། ༤༡༡-༩ རྩི་ལུས། ་

(222) རྩི་དགོ་པར་མ། ༤༡༡-༩ རྩི་བསྐྱོར་བའི། ་

གསེར་གྱི་ས་གཞི་དཔྱལ་བའི་གནས་དང་བཅས་པ་བསྐྱེགས།
 ཡར་ལ་རྒྱང་གིས་གྱེན་དུ་སྤར་བས་འབྲིལ་བའི་ཅེ་མོས་ཆངས་པའི་
 གཞལ་ཡས་ཁང་སྟོང་པ་རྣམས་བསྐྱེགས་ཏེ་འབར་རབ་ཏུ་འབར་
 གུན་ཏུ་རབ་ཏུ་འབར་བས་སྟོང་གསུམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེགས་ཤིང་
 འབར་བའི་མེ་སྟོང་གྱེན་དུ་འབྲིལ་བས། འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་གཞོན་
 ལུ་རྣམས་སྐྱག་པ་ལ། ལྷ་ཀན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་འཆད་དེ། གྱེ་
 སྐྱོགས་པ་དག་མ་འཛིགས་ཤིག །མེ་ལྷེ་འདི་དག་ནི་སྟོན་ཡང་ཆངས་
 པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་བར་བྱུང་ནས་སྟོངས་ཏེ་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་
 མི་སྣང་བ་ཡིན་པས་གནས་འདིར་གཞོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་དབུགས་
 འབྲིན་པ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་རིམ་པ་རྣམས་བསྐྱེགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བསྟན་པ་ནི། འབར་བའི།

མེ་དེས་དཔྱལ་བའི་གཞིར་བྱས་སྐྱེག་ཅིང་འབར།།

གྱེན་དུ་རྒྱང་གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པ་ཡིས།།

ཆངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་བསྐྱེག་པ་ན།།

འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་བྱ་རྣམས་སྤངས་ཤིང་སྐྱུག།

གན་པོ་དག་གིས་སྟོན་ཡང་བྱང་ཞེས་སྟོག།

ཅེས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཚུས་འཇིག་པའི་ཚུལ་
ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་མེ་ཡིས་ལན་བདུན་བསྐྱེགས་པའི་རྗེས།།

མཁའ་ལས་ཆར་བབས་སྟོང་གསུམ་བྱུང་པ་ལས།།

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཞིག་པར་འགྱུར།།

བསྐྱེགས་པའི་ཐལ་བ་ཚུ་དང་འདྲེས་པར་གནས།།

དེ་ལྟར་མེས་བསྐྱེགས་པའི་རྗེས་ལ། སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ལས་ཆར་
གྱི་རྒྱན་གཉའ་ཤིང་ཅམ་དང་། གཤེལ་མདའ་ཅམ་བབས་པས་སྟོང་
གསུམ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཅིང་། འབབས་པ་དེས་⁽²²³⁾བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་མན་ཆད་ལན་ཚུ་ཚུར་ཁྱེད་ལྟར་ཁྱེད་ནས་ཆོག་པའི་ཐལ་
བ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་སོ། །སེམས་ཅན་ནི་དེའི་སྟོན་རོལ་

(223) རྩོད་གཏེ་པར་མ། ༤༡ཁ-༡ །བབས་པ་སྟེ། ་།

དུ་དགོ་རྒྱས་སུ་སྦྱོས་པའོ། །རྒྱས་སྦྱངས་པ།

དེ་ནས་རྒྱང་གིས་ཕྱོགས་བཅུར་གཏོར་བ་ཡིས།།

བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཞིག་པར་འགྱུར།།

རྩལ་སྤོང་ཆ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ།།

སྤར་གྱི་རྒྱས་སྦྱངས་པའི་སྦྱོ་མ་དེ་དག་རྒྱང་གིས་ཕྱོགས་བཅུར་
འཕྱོར་ཞིང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཞིག་སྟེ། རྩལ་སྤོང་ཆ་
ཤས་མེད་པར་སོང་བ་དག་ནམ་མཁའ་གཅིག་གི་ངང་ན་མི་མངོན་
པར་འབྲེལ་ནས་ཅི་ཡང་བཟུང་མེད་པའི་ངང་བཞིན་སྟོང་བ་གཅིག་
ཏུ་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་པ་དག་ཀྱང་མེས་ལན་བདུན་བརྒྱད་
མར་འཛིག་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱས་ལན་གཅིག་འཛིག་པར་འགྱུར་
ཞིང་། མཇུག་ཏུ་རྒྱང་གིས་ལན་གཅིག་འཕྱོར་བ་ཡིན་ཏེ།

མཛོད་ལས།

མེ་ཡིས་བདུན་ལོ་རྒྱས་ཡིས་གཅིག་ །མཇུག་ཏུ་རྒྱང་གིས་འཕྱོར་
བ་ཡིན། །ཞེས་འགྲུང་བའི་བྱིར་རོ།།

བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་མེས་ལན་བདུན་དུ་འཛིན་པའི་བར་
 དུ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མི་འཛིན་ལ། གཉིས་པ་རྩལ་འཛིན་
 དུས་གསུམ་པ་མི་འཛིན་ གསུམ་པ་རྩལ་གིས་འཛིན་དུས་བཞི་པ་མི་
 འཛིན་གོ། །དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་ཆེ་རྩལ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ཡང་མེས་འཛིན་པའི་རྩེ་མོ་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་མན་ཆད་
 བསྐྱེད་གི་ཡན་ཆད་ལ་གཞོད་པ་མེད་དོ། །རྩལ་འཛིན་པའི་རྩེ་མོ་
 གསུམ་པ་སྟེ་དེ་མན་ཆད་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །རྩལ་གིས་འཛིན་པའི་
 རྩེ་མོ་བཞི་པ་སྟེ། དེ་མན་ཆད་འཁོར་བར་བྱེད་དོ། །རྩེ་མོ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ལ་དེའི་མཐར་སོན་པའི་མེ་རྩལ་རྩལ་གིས་གཞོད་པ་མེད་དོ། །

རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་ལུགས་ཀྱིས། མཐོ་ཤོས་ལ་རྩེ་མོར་
 བྱས་ན། མེའི་རྩེ་མོ་དང་པོ། རྩེའི་རྩེ་མོ་གཉིས་པ། རྩལ་གི་རྩེ་མོ་
 གསུམ་པ་ཡིན་ཡང་། དེའི་མཐར་སོན་ཡང་གཞོད་པས་མི་བརྩི་བས་
 བརྟན་པ་སྤྱོད་པ་རབ་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་འི་ལྷ་འཛིག་པའི་བྱུང་པར་གཞན་བསྟན་པ།

འཛིག་དང་མི་འཛིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་འཐད་པ་དགོད་པ་ནི།

དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གསུམ་ན་རིམ་པ་བཞིན།

རྟོག་དཔྱད་མེ་འབྲ་དགའ་བདེ་ཆུ་དང་འབྲ།

དབྱུགས་ཀྱི་འབྱུང་རྩ་རྒྱུ་དང་འབྲ་བ་སྟེ།

སྟོན་གསུམ་མཚུངས་ལྷན་འབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་འཛིག །

བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་ན་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་སྟེ། སེམས་
དང་སེམས་བྱུང་གི་ཆོར་བ་མེ་དང་འབྲ་བ་ཡོད་པས། དེ་དང་
མཚུངས་ལྷན་གྱི་འབྱུང་བ་མེས་འཛིག་ལ། གཉིས་པ་ན་བསམ་
གཏན་གྱི་དགའ་བདེ་བདུད་ཅིའི་ཆུ་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་ཆུས་
འཛིག་པ་དང་། གསུམ་པ་ན་དབྱུགས་འབྱུང་རྩ་གཡོ་འགྲུལ་རྒྱུ་
ལྟ་བུ་ཡོད་པས་རྒྱུ་གིས་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་
རགས་རྒྱུ་ལྟར་མེད་དེ། ལུས་རགས་པ་རྩ་འདབ་ཅན་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་རང་བཞིན་གྱིས་དྲུངས་པའང་དེ་

ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་ནམ་མཁེན་སྐྱེས་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ཕྱན་དྲངས་པ་
 (224)ལས་ཐོབ་པའི་ཆ་ཡོད་པས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་དབྱུགས་རྒྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཆོས་མཚུངས་པར་རྣལ་འབྱོར་བ་དག་ལ་འབྱུང་
 བའི་དབྱས་གཞོད་པ་དང་། མི་གཞོད་པ་ཡང་བསམ་གཏན་འདི་
 དག་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་དེང་སང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྟོག་པ་མ་
 འགགས་པར་རང་སོ་ན་ཡོད་ཅིང་། ཆོར་བ་དག་འཁྲི་དག་འདང་།
 རྒྱུང་རྒྱ་བ་མ་དག་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ངང་ལ་གནས་
 པར་འདོད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་བསམ་གཏན་ཡང་མ་གྲུབ་ན།
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གྲུབ་རེ་སྐྱབ་ནོ། །དེས་ན་ལུས་ཀྱི་གནད་
 ལས་རྒྱུང་རྒྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་འཆིང་ལ། དེས་བསམ་གཏན་སྐྱེ་
 བ་ན་དག་འབ་ཐོབ་ཅིང་། རྒྱུང་ཆོར་གྱི་འདུལ་ཤེས་རྒྱུ་བས་སེམས་
 སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་ཞི་དགོས་པའི་གནད་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་ལས་སུ་རུང་བས་དེའི་སྐྱོན་ནམས་ཞི་
བ་ན།⁽²²⁵⁾ སྐྱོན་དང་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་འཐད་
པའོ། །གོང་མ་མི་འཛིག་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དགོད་པ་ནི།

བཞི་པ་ན་མེད་གཞན་གྱིས་མི་འཛིག་ཀྱང་།

རང་གི་ལས་གྱིས་དེ་ནས་འཆི་འཕོ་སྒྲུང་།

བསམ་གཏན་བཞི་པ་མེ་ཆུ་རྒྱུད་གི་གནོད་པས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གནོད་
ཅེ་ན། དེ་ལ་རྟོག་དཔྱད་གི་འབྲུག་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རགས་
པ། བསམ་གཏན་ལ་རོ་སྤྱོད་གི་ཆགས་པ། གཡོ་བྱེད་རྒྱུད་གི་རང་
བཞིན་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་⁽²²⁶⁾ གྱིས་ཉིང་དེ་འཛོན་མི་གཡོ་བས། སྐྱོན་
⁽²²⁷⁾གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འབྲུང་བས་མི་གནོད་དེ། ལྷ་སྐྱོན་གྱི་
དབྱ་མེད་པ་དེ་ལ་དེའི་ལག་གི་མཚོན་གྱིས་མི་གནོད་པ་བཞིན།

(225) རྩེད་གེ་པར་མ། ༤༡༧-༡ ༼རྐྱེན་ནམས་ཞི་བ་དང་།༽

(226) རྩེད་གེ་པར་མ། ༤༡༨༡ ༼རྐྱེན།༽

(227) རྩེད་གེ་པར་མ། ༤༡༨-༡ ༼རྐྱེན།༽

འོ་ན་འབྱུང་བ་ལྷ་ལས་གསུམ་གྱིས་འཛིག་ལ་གཉིས་གྱིས་
 མི་འཛིག་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་མཁའ་ནི་རགས་པ་གཞོད་བྱ་དང་
 གཞོད་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པས། འཛིག་བྱེད་དུ་ཡི་ནས་
 མེད་ལ། འཛིག་པ་གོ་འབྱེད་པ་དབྱིངས་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཆར་གནས་
 པ་ཡིན་ནོ། །སས་མི་འཛིག་པ་ནི། གཞིག་བྱའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་གྱི་
 འཛིག་བྱེད་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ།

ས་ཡིས་མི་འཛིག་སྟོན་གྱི་རང་བཞིན་བྱིར།

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་།

བསམ་གཏན་འཛིག་པའི་སྟོན་དུ་དེ་ཡི་སྟུ།

གོང་མར་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཉིད་ལགས་པར་གསུངས་།།

གསུམ་པ་འཛིག་པའི་ཡུན།

དེ་ལྟར་འཛིག་པ་བར་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་ལོ།

བསམ་གཏན་དེ་དག་འཛིག་པའི་སྟོན་དུ་དེ་ན་ཡོད་པའི་སྟུ་དེ་དག་
 གིས། གོང་མའི་སེམས་རང་བྱུང་དུ་ཐོབ་ནས་དགོ་རྒྱས་ལ་སོགས་

པར་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཉིད་དེ། ལྷང་ལས།

དགེ་སློང་དག་འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་དག་
འཛིག་པའི་སྟོན་རོལ་དུ་ལྷ་དེ་དག་དགེ་རྒྱས་དང་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་
བར་དུ་འཕོ་བ་ལྟར། དགེ་བ་བརྩུ་ལེགས་པར་སྟོང་བ་དག་གི་
ལུས་ཐོར་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་
ནང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་
བསྐྱལ་བ་འཛིག་པར་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པའི་གཞི་དབང་མེད་ཀྱང་།
རང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་འཕོ་བས་རེ་རེ་བ་འཛིག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་
ཏྲག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་འཛིག་པའི་མགོ་བརྩམ་ནས། ཞིག་
པར་གྱུར་པའི་བར་དུ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་བསྐྱལ་ཞར་བྱང་བཅས་པ་ནི།

དོན་བཞི་བ་སྟོངས་པའི་བསྐྱལ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། དེ་ལྟར།

ཞིག་ནས་སྟོངས་ཏེ་རྣམ་མཁའ་གཅིག་གི་ངང་།

བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུའི་ཡུན་དང་མཉམ་པ་ལོ།

དེ་ནས་ཡང་ཅིག་ཆགས་པའི་མགོ་ཚུམ་མོ།།

དེ་ལྟར་ཞིག་ནས་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུའི་ཡུན་ལ་སྟོང་ས་ནས་
 གནས་མོ། །སྟོང་ས་པའི་དུས་ན་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་གཅིག་གི་
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་
 སུ་གནས་པ་སྟེ། གཟུགས་སྐྱེ་ཆོས་སྐྱེའི་དབྱིངས་སུ་ཞི་བའི་མཆོན་
 བྱེད་དུ་བྱུང་བའོ། །སྤར་ཡང་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་རྩལ་སྤོང་འདུས་པ་ལས་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞིག་ཚུམ་པའི་མགོ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །མི་
 མཐེད་འདི་སྟོང་ས་པའི་འོག་ཏུ་ཐུན་པའི་བསྐལ་པ་དུག་ཅུར་ཆགས་
 འཛིག་སྟོང་ས་པ་དུག་ཅུ་འབྱུང་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་བསྐལ་པ་སྐར་མ་ལྟ་
 བྱ་ལ་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་
 པ་ནས། ས་ཆོགས་འདིའི་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོན་ཡང་འཛིག་རྟེན་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་བྱུང་ཞིང་། མ་འོངས་པ་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་
 ཆགས་འཛིག་གི་བསྐལ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་འདི་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྟེགས་

བཅུ་གཞན་ཡང་རྣམ་པ་མཚུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཆགས་པ་དང་། གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་དང་།
སྒྲོངས་པ་བཞིའི་བར་རྣམས་དུས་མཉམ་པས་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་
ཤུ་ཉི་ཤུ་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་རྣམས་བསྟོམས་ཏེ། བརྒྱད་བཅུ་ལ་
བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ། །ཚུལ་དེས་སྟོན་
དང་སྤྱི་མའི་མཐའི་བསྐྱལ་པ་འཇལ་བ་དང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་
ཆོག་པ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་དུ་བསགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཇལ་
བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཐར་པར་བསྐྱལ་བ།

ད་ནི་མཐུག་བསྐྱུ་བས་སྤིང་པ་འདི་ལས་སྤྱར་དུ་ཐར་དགོས་པར་
གདམས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཕུན་ཆོག་སྤྱང་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱང་།།

མི་བརྟན་མེད་པར་འབྱུང་བའི་སྐབས་ཡོད་ན།།

སྤིང་ལ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དེ་སྤངས་ཏེ།།

ཞི་བདེ་ཐར་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པར་མཛོད།།

བསྐལ་པ་དང་པོ་ལེགས་པར་ཆགས་ནས་གནས་པའི་སྐབས་ན་
 འཛིག་རྟེན་འདི་དག་རྣམ་པར་བཟུ་ཞིང་སྦྱེ་བོ་མང་པོས་གང་བ་ཡིན་
 ཡང་མཐར་འཛིག་ཅིང་སྟོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་སྟོས། ད་
 ལྟའི་སྐབས་བ་དང་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ལ་ཆགས་པ་དག་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྟོད་དང་བཅུད་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་མི་རྟག་ཅིང་འགྱུར་བའི་
 དཔེས་རང་གི་ཆེ་མི་རྟག་ཅིང་ཡུལ་ལ་མཛོན་པར་⁽²²⁸⁾སྦྱོ་བས།
 སྲིད་པར་དགའ་བ་རིང་དུ་སྤངས་ཏེ་ཐར་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་
 པར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་
 མཛོད་ལས། འཛིག་པ་དང་སྟོངས་པ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བྱུག་པའི་
 རྒྱ་ཆར་འགྲེལ་བའོ།། །།

(228) རྩོད་གྲོ་པར་མ། ༤༤ཁ-༡ །རྣམ་པར། །

༄ གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་དེའི་བདེ་སྤྱད་སྤང་ཚུལ་ལ། མཆམས་
 མྱོད་བའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་
 བཤད། སྤྱད་བསྐྱལ་གསུམ་བསྟན་ཏེ་བཤད་པའི་མཐུག་བསྟུ་
 བལོ། །དང་པོ།

དེ་ལྟར་བསྐྱལ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ལས། བསྐྱལ་
 པས་བསྐྱུས་པའི་སྟོད་གཅིག་ཏུ་ཚུད་པ་ལའང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་ལས། དེའི་བདེ་སྤྱད་
 མྱོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་སྟོད་བཅུད་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ལས།

དེ་ཡིས་བདེ་སྤྱད་སྤེལ་མའི་སྤང་ཚུལ་ནི།

འགྲོ་བྱུག་ལས་ཀྱིས་སོ་སོར་མྱོད་བའི་ན།

འདི་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནི་རྣམ་
 པ་སྣ་ཆོགས་ཉིད་དེ། ཞིང་འདི་གཅིག་ཕུ་ནའང་སྟ་རྣམས་བདེ་
 བཤས་ཆེ་ལ་སྤྱད་བསྐྱལ་བག་ལ་ཉལ། མི་རྣམས་འདྲེས་

མའི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཆེ་ལ་⁽²²⁹⁾སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་མངོན་གྱུར་སྤྱོད་
 ཆོག་ས། རན་སོང་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤས་ཆེ་ལ་བདེ་བ་བག་ལ་ཉལ་
 ཉེ། མངོན་གྱུར་སྤྱིད་པ་ཅུང་མོ།

དེ་ཡང་མངོན་གྱུར་དང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་བདེ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་
 སྤེལ་མཁམ་འདྲེས་མར་ཡོད་པ་ནི། རྒྱུ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་
 བ་དང་། འདྲེས་མ་གསུམ་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བས། འབྲས་
 གུའང་འདྲེས་མར་སྤྱོད་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་མི་དགེ་བ་འབའ་
 ཞིག་ལས་དགེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་
 ཉེ་མཐར་མེད་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་མི་དགེ་བ་
 མེད་པ་དེ་ལ། འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་ཉིད་དེ་
 མཐོ་རིས་བཞིན། རྒྱུ་སྤེལ་མ་ལས་བདེ་སྤྱད་སྤེལ་མར་ཆེ་གཅིག་
 ལའང་སྤྱིད་སྤྱག་རིམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐ་ན་ཉིན་གཅིག་གམ་

(229) རྒྱུ་དགེ་པར་མ། ༤༩/པ-༥ ༼ཤས་ཆེ་ལ།༽

དར་ཅིག་ལའང་བདེ་སྤྱད་འགྱུར་བ་ཚྱོང་བ་ནི། ཚྱོན་འདྲེས་མའི་
ལས་ལས་གྱུར་ཏེ་མི་དང་དུད་འགྲོ་ཁ་ཅིག་བཞིན་ནོ། །དེའི་རང་
བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

དགེ་བས་བདེ་འགྲོ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་།།

མི་དགེས་ངན་འགྲོ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དོ།།

སྤེལ་མས་བདེ་སྤྱད་འདྲེས་མར་ཚྱོང་བ་ནི།།

ལས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན།།

འདི་ལྟར་དགེ་བ་བྱས་ན་སྤྱིར་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་ལྟ་
དང་མིར་སྦྱེ་ལ། བྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་གང་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་གཟུགས་དང་
ལང་ཚོས་བརྒྱན་པ་དང་། ཁ་ཐས་མོད་པ་དང་། དབང་ཆེ་བ་དང་།
ཆེ་རིང་བ་དང་། གཞོད་པ་ཅུང་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ལ། མི་དགེ་
བས་ངན་འགྲོ་དང་། བྱད་པར་དུ་གར་སྦྱེས་ཀྱང་འཆེ་བ་དང་། ཐོངས་
པ་དང་། རིགས་ངན་པ་དང་། མི་མཛེས་པ་དང་། ཉན་མང་བ་དང་།
འགྲོ་བ་སྤང་བ་དང་། འཛིགས་པ་དང་། ལྷ་ངན་དང་ཡིད་མི་བདེ་བས་

གདུངས་པ་ནས་ཐ་ན་ཆེར་མ་བྱུག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བར་དུ་སྤོང་
བ་ཡིན་ཏེ། **རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས།**

དགེ་བ་ལས་ནི་བདེ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་
དོ། །མི་དགེ་བ་ལས་ངན་སོང་དང་། །དེ་བཞིན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་
ཅད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་མ་ངེས་པས་སྤྲང་
ཚུལ་མ་ངེས་སྒྲ་ཆོག་པ་ཀྱང་། བསྐྱེད་འགྲོ་བ་དུག་ཅེས་སྤྲང་ཚུལ་མི་
འདྲ་བ་དུག་གིས་སྤྱེ་ནས་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། །ཁམས་གོང་མའི་རང་
བཞིན་དང་། འདོད་པའི་རང་བཞིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་བདེ་བ་ཡོད་
ཚུལ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་མ་འདས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ལས་ཐོག་མར་སྤྱི་སྤྲང་ཚུལ་ཡང་གཉིས་ལས། །ཁམས་
གོང་མ་གཉིས་ན།

འདི་ལྟར་བསམ་གཏུན་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ཡང་།

དགེ་བས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏུན་ནི་བདེ་དང་།

ཆེ་རིང་བསྐྱལ་བར་གནས་པ་དེ་ཡོད་ཀྱང་།

གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་མ་འདས་ཚུལ།

ཟག་བཅས་འཁོར་བ་ཡིན་ཕྱིར་རྟག་པ་མེད།

མི་དགའི་དབང་གིས་དེ་ནས་ཆེ་འཕོ་ཆོ།

ཕྱི་མའི་གནས་ལ་སྤྱག་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོད།

བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་རིས་སུ་གཏོགས་པའི་
ལྟར་སྐྱེས་ཏེ། ཆེ་བསྐྱལ་བར་སྤྱབ་པས་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་
སྦྱོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྦྱོང་བའི་རྒྱ་དགོ་བ་ཉིད་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་ནས་
ཟག་བཅས་མི་དགོ་བའི་རྒྱས་ཆེ་འཕོ་བའི་དུས་ན། རྟེན་དེ་ལ་དགོ་
བ་གསར་དུ་མ་བྱས། སྤར་དགོ་བའི་འབྲས་བྱ་ཟད། ལས་ཀྱི་འཕེན་
པ་རྒྱང་རིང་བས་མི་དགོ་བའི་ས་བོན་བག་ལ་ཉལ་ཐོབ་པའི་ཟག་པ་
མ་ཆད་པས། སྤིད་པ་ཕྱི་མར་ལྟར་བ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ནས།
ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་
དུའང་སྟོབ་དཔོན་གྱའི་དབང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས།

ཆངས་རིས་ལ་སོགས་བསམ་གཏན་ལྟན་གྱུ་བ་ཀྱན། །འོད་དང་
ཁ་དོག་གཟི་བརྗིད་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །ལི་ནས་དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་བ་ཆ་
མེད་དམ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་འདོད་ཁམས་ལ། བཟླན་བཤད་གཉིས། དང་པོ།
འདོད་པའི་ལྟ་དང་། མི་དང་། ངན་སོང་གི་རིགས་ལ་སྤྱིར་
(230) ལྟར་བ་ནི།

འདོད་ཁམས་ན་ཡང་བདེ་སྤྱད་སྒྲིབ་ཆོགས་ཏེ།
གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ངན་འགྲོ་བདེ་འགྲོ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱད་
བསྐལ་དང་། བདེ་བ་ཡོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ།
སེམས་དཔྱུལ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོའི་འཛིག་ཏེན་ན།
རང་རང་མི་དགེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱད་བསྐལ་ནི།
ཆ་གང་བཀྲས་སྒྲོམ་གསོད་གཅོད་བདེག་འཆོག་སོགས།
བཟོད་དཀའ་ཡུན་རིང་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དེ།

འདི་ལྟར་འདོད་པའི་ཁམས་ན་རང་རང་གི་ལས་ཐ་དད་པ་ལས། དེ་
 ཞིག་མི་དགོ་བ་ཆུང་བྱ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་གང་འཆམས་པར་
 སྤྱད་པ་དག་ལ། དེ་དང་འཆམས་པའི་སྤྱད་བསྐྱུལ་། ཆ་བ་དང་། གང་
 བ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་། སྐྱོམ་པ་དང་། གསོད་པ་དང་། ཡན་ལག་
 གཅོད་པ་དང་། མཆོན་དང་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པས་བརྟེན་པ་དང་།
 འཆོག་པ་དང་། འཆེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་
 བསྐྱུལ་གྱི་རིགས་རྣམས་པ་སྣ་ཆོགས་པར་སྤྱང་བ་ཡིན་ལ། ཡང་།

གཉིས་པ་བདེ་བ་ཡོད་ཚུལ།

རང་རང་སྡོན་དགས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་འབྲས་ནི།

ཡི་དྲགས་ཟས་སོགས་རྟེན་དང་ཅུང་ཟད་བདེ།

ཉིན་མཆོན་འགྱུར་བདེ་བར་འགའ་སྤྱད་བསྐྱུལ་ཆུང་།

རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་རྩུ་འབྱུལ་འོད་བཀྲེ་བས།

སྤྱད་བསྐྱུལ་ཞི་གྱུར་གང་དེ་དགོ་པའི་འབྲས།

སྟ་དང་སྟ་མ་ཡིན་དང་། མི་དང་ངན་སོང་གི་གནས་སྐབས་གང་

ཡང་རུང་སྟེ། རང་རང་གི་སྡོན་དགོ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ནི་ཕྱི་
 བཞིན་དུ་འབྲང་བའི་སྤྲད་ཀྱིས། གང་དུ་སྦྱེས་པ་དེར་ཡང་གཟུགས་
 མཛེས་པའམ། ཡིད་བདེ་བའམ། ཟས་སྒྲོམ་རྟེན་བའམ། རྟེན་བ་
 དང་གྲགས་པས་བརྒྱན་པའམ། སྟོབས་ཆེ་བའམ། ཐ་ན་ལམ་དུ་
 ངལ་སོས་པ་ལས་ཅུང་ཟད་བདེ་བ་ལྟ་བུ་ཡང་རྒྱུན་པལ་སྟེགས་ཡིན་
 ཡང་། རྒྱ་དགོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། བདེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཅི་ལས་སྦྱེས་
 གྱང་། རྒྱ་དགོ་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བལྟོ། །ཉི་ཆེ་བ་དང་། ལྷུང་
 ལྷུང་པ་ནའང་། ཉིན་མཚན་ནམ་སྤོ་བྱི་བྱོ་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་
 ཆ་ནི་དགོ་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའམ་ནད་
 ཀྱིས་ཉིན་པ་ན་བར་སྐབས་འགའ་ཞིག་དུ་ཅུང་ཟད་བདེ་བ་དེ་ཡང་
 དགོ་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱཏོ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་
 བ་ལ་སོགས་པར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱིས་འོད་ཟེར་བཞེ་བས་བདེ་བར་བྱས་པ་དེ་ཡང་། རྒྱུན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཡིན་ཡང་རྒྱ་རང་གིས་འོད་ཟེར་སོག་པའི་བདེ་བ་བསྦྱེད་

བའི་ལས་བསགས་བའི་འབྲས་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བདེ་བ་
དང་སྤྱད་བསྐྱེད་གཉིས་ལུས་སེམས་གཅིག་ལ་དུས་མཚུངས་པར་
ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཡོད་ན། དེ་ཡང་།

སྤེལ་མར་སྤང་བ་ལས་ལས་གྱུར་བ་ཡིན།།

གཉིས་པ་བདེ་འགྲོ་ལ། མི་དང་། ལྷ་མིན། ལྷ་གསུམ། དང་པོ་ལ།
བདེ་བ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་གཉིས། དང་པོ།

མི་རྣམས་ལ་ཡང་གནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་།།

འཁོར་དང་གྲགས་འབྱོར་ཆེ་རིང་ནད་མེད་སོགས།།

བདེ་བའི་ཆར་སྤང་ནམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་དང་།།

གཉིས་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་

སྤྱད་བསྐྱེད་ཡང་ནི་སྤྱི་ཁྱེད་འཆི་དང་།།

བཤེས་བྲལ་དབྱ་དང་བྲད་ཅིང་མི་འདོད་དང་།།

∴སྤྱད་བྲལ་⁽²³¹⁾འབྱོར་བ་རྒྱད་ཅིང་ཕོངས་པས་ཉིན།།

(231) རྫོང་གེ་ཡར་མ། ༤༦༧-༥ །སྤྱད་བསྐྱེད་།

ཨི་བསྐྱགས་⁽²³²⁾ཆེ་གང་བགེས་སྐྱོམ་ལ་སོགས་པ།།

སྒྲ་ཆོགས་མང་ལྡན་བཟོད་དགའ་རྣམས་དང་ལྡན།།

དེ་ཀླན་རང་གི་འབྲུལ་སྤང་ལས་ལས་གྱུར།།

འདི་ལྟར་འདྲེས་མའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་སྤྱད་འདྲེས་མར་སྤྱོད་བ་ནི།
 མི་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པ་ནའང་། གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་འདི་
 དག་སྤེལ་མར་བྱུང་བའམ། ཐ་དད་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་ཡང་རུང་
 ཟླ། གནས་བཟང་བ་དང་། མོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། ལྟན་བཟང་བ་
 དང་། འཁོར་མང་བ་དང་། གྲགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གང་འདོད་
 པ་འབྱུང་བ་དང་། ཆེ་རིང་བ་དང་། ཉན་ཉུང་བ་དང་། ཉིན་གཅིག་
 གམ་སྐྱད་ཅིག་ཡུད་ཅེས་དུ་བདེ་བའི་ཆ་ཅན་མགོན་དུ་བྱིན་པར་
 བཀོད་པ་དང་འཁྱོར་བ་ཐོབ་པའམ། མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པའི་མིག་
 གི་དགའ་སྟོན་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པས་ཡིད་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ་
 དང་། ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པ། སྦྱེ་བ་དང་། བྲས་པ་དང་།

(232) རྒྱུ་བཅུད་མ། ༤༤ ཀ-༥ རྩོམ་པ།

ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། གཉེན་བཤེས་དང་བྲལ་གྱིས་དོགས་པ་
 དང་། དབྱ་དང་འཕྲད་པ་དང་། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་།
 མཛའ་བཤེས་དང་བྲལ་གྱིས་དོགས་པ་དང་། འགྱུར་བ་སྤྲུལ་བ་
 དང་། གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྡོན་ལས་ཉམས་པ་དང་། བྲེལ་
 ཐོངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། གཏམ་ངན་དང་། ཆ་བྱང་དང་། བཀྲེས་
 རྫོམ་དང་། ངལ་དུབ་དང་། བྱིང་སྤྱད་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཡིད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆར་སྤང་བ་སྟེ། འདི་དག་
 གྱང་ལས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་སྐད་དུའང་**བླ་མ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལས།**

ལས་ནི་སྣ་ཆོགས་སུ་བྱེད་པས་རི་མོ་མཁན་དང་འདྲའི་ཞེས་
གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྟ་མིན་ལ། སྤྱད་བསྤུལ་དང་། བདེ་བ་གཉིས། དང་པོ།

རི་རབ་ཀྱི་ཁོང་གསེང་ལ་སོགས་པར་གནས་པའི།

སྣ་མིན་རྣམས་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྣ་ཡི།།

དཔལ་ལ་སྤང་བྱིར་འབྱུག་དང་ཡིད་མི་བདེ།

ཕན་ཚུན་འཆེ་ཁིང་མི་བསྐྱེད་ཅུབ་པ་སྟེ།

གཉིས་པ་བདེ་བ།

མེ་ཏོག་སྤང་བ་རྒྱས་འབྱོར་བའི་སྐྱེད་ཆལ་དང་།

བདུད་རྩི་ཟས་དང་ཁང་བཅུགས་བཞོན་པ་སོགས།

བདེ་མང་ཡུན་རིང་སྤྱད་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད།

སྤྱ་མ་ཡིན་ནི་སྤྱོད་སྤྱུག་དོག་གི་ལས་ཤིང་ཆེ་བས་འཕངས་པས།
 རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་འབྱོར་པ་ལ་རང་ཉིད་སྤྱུག་བསྐྱེད་བས་ཀྱང་
 མི་བཟོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཁོང་ཁྱོད་བ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱས་འབྱུག་
 པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། ཕན་ཚུན་ཡང་གཅིག་གིས་གཅིག་
 བདེ་བ་མི་བཟོད་པས་ཁོ་ཁོང་འཆེ་བས། ཏྲ་ཏྲ་སེམས་ཉེ་བར་མ་ཞི་
 བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔལ་ཏྲ་མེད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། རྒྱུ་སྤྱེད་དག་
 བས་བསྐྱེད་པས་མེ་ཏོག་གི་ཆལ་ཞོར་བུའི་བས་དཔལ་སྤྱེད་པས་⁽²³³⁾པ་

(233) རྒྱུ་བཅུན་ལ། ༤༤ཡ-༤ རྒྱུ་བཅུན་ལ།

དང་། བདུད་ཅིའི་ཟས་དང་། ཁང་པ་ཅེས་མ་⁽²³⁴⁾དང་། ཉ་དང་།
སྤང་པོ་ཆེ་དང་། ཤིང་ཉ་ལ་སོགས་པའི་བཞོན་པ་དང་། ལྷའི་དཔག་
བསམ་གྱི་ཤིང་ལྷ་བྱའི་ལྷོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་གོས་དང་། རྩ་བུ་
དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པའི་བདེ་བ་ཆད་མེད་པའང་ཡོད་དེ།
འདོད་པའི་བདེ་བས་རྒྱ་ཆེར་འགྱུར་བའོ།

གསུམ་པ་ལྟེ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ་བདེ་བ། སྤྱག་
བསྐྱེལ་གཉིས། དང་པོ།

གཞན་འཕྲུལ་ལ་སོགས་འདོད་ལྷ་བྲག་ན་ཡང་།

བདེ་མང་ལྷ་ཡི་འགྱུར་བས་ཉམས་དགའ་ཡང་།

གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ།

མི་ལམ་སད་བཞིན་སྤངས་ནས་འགྲོ་དགོས་ལ།

འཆི་འཕོ་ལྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དཔག་མེད་ལྟོ།

སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ལྷའི་དགའ་བ་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱང་དེའི་

(234) རྫོང་ལོ་པར་མ། ༤༤ཡ-༤ རྩ་བཅུགས་པ། རྟེན་

ལས་ཟད་པ་ན་སྤངས་ནས་གཅིག་ཕྱུ་བས་མེད་པར་འགོ་བའི་སྤྱད་
བསྐྱེད་དང་ཡང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་མེ་མཁའ་། བདེ་བ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་
གནས་རིས་དེ་དག་ལས།

ཁྱད་པར་རི་རབ་ཅེ་གནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི།

དགོ་བས་བསྐྱེད་པའི་འགྱུར་བདེ་རབ་མང་པོ།

གྲོང་དང་སྐྱེད་ཆལ་དོ་ལེབ་ཤིང་ཆེན་དང་།

དབང་པོའི་བུམ་མོ་བྱ་སྟོང་དབང་བ་སྟེ།

མེ་ཏོག་མགོ་རྒྱན་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་གང་།

རི་རབ་ཅེ་མའི་གནས་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་གྲོང་བྱེད་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་
བརྗོད་དུ་གྲགས་ཏེ། དེ་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་མཐུན་པར་བསགས་
པའི་སྤང་བ་ལ། གྲོང་དང་། ཆལ་དང་། དོ་ལེབ་དང་། ཤིང་ཆེན་
པོ་དང་། བརྒྱ་བྱེད་ཀྱི་བུམ་མོ་དམ་པ་བུམ་མོ་མའི་འཁོར་དུ་མས་
བསྐྱེད་བ་དང་། དབང་པོའི་བྱ་སྟོང་དང་། ལྷའི་བྱ་མོ་མེ་ཏོག་གི་མགོ་

རྒྱན་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ན་ཆ་གདུབ་ཀོར་གྱིས་སྤྲུས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 (235) ཁང་པ་བཅེགས་པའི་འཕྲོང་ཀའི་སྟེང་དུ། ལམ་སྤང་དང་། ཆལ་
 དང་། བཞི་མདོ་གང་བར་སྒྲུ་གར་བྱེད་ཅིང་སིལ་སྟོན་འཁྲོལ་བས་
 མཛེས་པར་བྱས་པ་དང་།

ཅང་ཤེས་སྤྱིན་གྱི་ཤུགས་ཅན་རྟ་མཆོག་དང་།

རབ་བརྟན་སྤང་པོ་ས་སྤང་བྱ་མཛེས་ཀྱི།

མགོ་བོ་སྤྲུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་སྟེང་རོལ་ཅིང་།

ཅེདགའི་དུས་སྟོན་ཉིན་མཆོན་བྱད་པར་སྤྱོད།

རྟའི་མཆོག་མཐོན་མཐིང་དུ་འདུག་པ་སྤྱིན་གྱི་བཞོན་པ་⁽²³⁶⁾བསྐྱོད་
 པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སྤྱིན་གྱི་ཤུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཞོན་
 བས་དབང་པོ་ཉིད་སྤྱིང་བཞིའི་མི་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་
 བའི་མཆོན་མ་བརྟག་པ་དང་། མེ་རྟོག་གི་ཆལ་ལ་སོགས་པ་ཅེས་ར་

(235) རྒྱ་དགེ་པར་མ། ༤༢༡-༩ རྒྱ་གྲིམ། རྟེན་

(236) རྒྱ་དགེ་པར་མ། ༤༢༡-༥ རྒྱ་བཞོན་པས། རྟེན་

འདུག་པའི་སྒྲུང་པོ་ཆེ་ས་སྒྲུང་གི་བྱའི་མགོ་སྒྲུལ་ཅུ་ཅ་གསུལ་གྱི་
 རྟེན་དུ་ཉི་དབང་སྒྲུལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་འདུག་སྟེ། གཤམ་དང་རྒྱལ་
 མཆན་བསྐྱེད་ཞིང་། དབུས་མ་གཡུའི་མགོ་བོའི་སྟེང་ན་བརྒྱ་བྱིན་
 བཞུགས་ནས། སྒྲུལ་ཅུ་ཅ་གསུལ་གྱི་ཆལ་དང་། ལམ་སྒྲུང་དང་།
 ས་གཞི་བཟང་པོ་དང་། འདུན་ས་རྣམས་སྒྲུ་འགྲོ་ཞིང་། དགོ་བའི་བྱ་
 བ་ཡང་སྒྲུབ་ལ། ཅེ་དགའ་དུས་སྟོན་གྱིས་ཉིན་མཆན་བར་མཆམས་
 མེད་པར་འདའ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ། སྒྲུག་བསྐྱེད་སྒྱིར་བསྟན་པ། འཐབ་ཅོད་ཀྱི་
 སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱ་ཁྱུ་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ་
 དེ་ལྟར་བདེ་བ་ཆད་མེད་པ་ལྟར།

སྒྲུག་བསྐྱེད་ཡང་ནི་འཆི་འཕོ་ལྷུང་བ་དང་།

ལྷ་མིན་རྣམས་དང་འཐབ་ཅོད་གཡུལ་འབྱེད་དོ།

ལྷ་གང་དག་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ངན་སོང་ལ་སོགས་པ་གནས་ངེས་
 འོག་མར་ལྷུང་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་ཅིང་། བྱུང་པར་དུ་ལྷ་མ་

ཡིན་དང་འཐབ་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ།

སྣ་མ་ཡིན་དང་གཡུལ་འགྲེད་པའི་རྒྱ་ཅི་ལས་གྱུར་ཞེ་ན། འཐབ་པའི།

རྒྱ་ཅི་གསུམ་སྟེ་འཛམ་གླིང་ལས་དང་ནི།

ཤིང་དང་བྱ་མོ་ལྷ་ལས་གྱུར་པའོ།

འཛམ་བྱ་གླིང་པ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་
ཡིན་པའི་ལས་སྟོབས་ཆེན་པོ་བསགས་པ་དང་། ལྷའི་ཤིང་ཆེན་པོའི་
མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བྱ་རྒྱས་པ་མཐོང་ནས། ཁོ་བས་འདི་སྐད་དུ། ཤིང་
འདིའི་དཔལ་བྱུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལྷ་ལ་བྱིན་ནས། ཅ་བས་བདག་
ཅག་གི་གནས་སྤྱ་ཅི་བྱ་ཞེས་སྟ་རེས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ན་ཤིང་ཆད་
ཀྱིས་དོགས་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་སྣ་མ་ཡིན་གྱི་བྱ་མོ་ལ་བལྟ་བ་ན་
ཐུག་དོག་པས་ཅོད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

རི་ལྷར་གཡུལ་འགྲེད་ཅེ་ན། སྟེ་ཆོན་མཚུངས་པར་འབྲུག་པས།
གཡུལ་འགྲེད་པ་ནི་འདི་ལྟར།

དཀར་ཕྱོགས་དག་དང་དེ་བཞིན་ནག་པོ་ཡི།

སྐྱ་དང་བར་སྐྱ་གླ་རྣམས་འཁྲུག་པ་སྟེ།

སྤྱི་དང་སྤྱི་བཅས་ཚུད་ཅིང་འགྱུར་པར་བྱེད།

དཀར་ཕྱོགས་སྐྱ་མཆོག་བརྒྱད་དང་ནག་པོ་ཡི།

སྐྱ་རྣམས་གཡུལ་འགྱུར་བར་སྐྱ་གླ་སྤྱད་གཞོན།

གང་གི་ཆེ་ཚུད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཆོགས་པ་དེའི་ཆོ། རོག་མར་

སྐྱ་དང་བར་སྐྱ་གླ་རྣམས་འཁྲུག་པ་ལས། སྤྱི་དང་སྤྱི་སོ་

སོར་བཅད་ནས་འཐབ་པ་ནི། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་དགའ་

པོ་དང་ཉེར་དགའ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་། རྒྱ་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་

ཏུ་ཕུ་དང་། ཏུ་ཕུ་ཀ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་འཐབ་ཅིང་ཚུད་

དོ། །གང་རུང་ཅིག་པམ་པ་དེའི་ཆེ་བར་སྐྱ་གླ་དཀར་པོ་དང་།

ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་གཉིས་སྟོན་ནོ། །སྟོན་ནས་འཐབ་

པས་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་པམ་ན་ཆུ་མཆོམས་ཀྱི་སྐྱ་གཅན་སྟོན་

ནས་འཐབ་པ་དེའི་ཆོ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ།

སྐྱ་གཅན་འབྲུག་སྟེ་ཚོད་པ་པམ་གྱུར་པ།།

དེ་ཆེ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་ལྷ་མཆོག་ལྷགས།།

དཀར་ཐེང་གནས་ནས་འགྲུལ་ཐེང་འབྲུག་པ་འབྱེད།།

གང་དུ་སྐྱ་གཅན་རྒྱལ་བ་དེའི་ཆེ་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་དང་བར་སྤང་
གི་ལྷས་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་དབྱུང་རྣམས་སྤྱན་པ་ལས། ཡུལ་
འཁོར་སྐྱོང་བྱི་ཟའི་དབྱུང་གིས་བསྐྱོར་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གོ་ཆ་སྤྱ་བ་གྱོན་
པ་དང་། འཕགས་སྐྱེས་པོ་གྲུལ་བྱམ་གྱི་དབྱུང་དང་། མིག་མི་བཟང་
སྐྱའི་དབྱུང་དང་། རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱ་གཞོད་སྐྱེན་གྱི་དབྱུང་དང་བཅས་
ཉེ་འཐབ་པ་ལས། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་པམ་པ་དེའི་ཆེ། དཀར་ཐེང་
གི་གནས་ནས་འགྲུལ་ཐེང་ཅན་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབྱུང་དང་ལྷན་ཅིག་
འཐབ་པ་ལས། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབྱུང་རྣམས།

པམ་གྱུར་ཐགས་བཟངས་རིས་སྤྱན་བསྐྱོད་པ་ཡིས།།

རི་རབ་འགྲུལ་ཆེ་དབང་པོ་ཉི་དབང་བཅས།།

རྩལ་འགྱུར་ཆེལ་སོང་གོ་ཆ་རབ་བགོས་ཉེ།།

རབ་བརྟན་བཞོན་པ་ལྷ་ཡི་དབྱང་དང་བཅས།།

རི་རབ་ཚུ་མཆོམས་ཐུག་པར་བསྐྱབ་པ་ལས།།

གཡུལ་འགྲེད་རི་རབ་འཕེན་ཅིང་ཉི་མེ་འཛིན།།

ལྷ་རྣམས་གྲེན་དུ་མི་འགྲེང་བདུན་དུ་འཕགས།།

རབ་དཀར་བསོད་ནམས་སྟོབས་ལས་གྱུར་པ་ཡིན།།

ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབྱང་རྣམས་འཕམ་པ་ལས། ཐག་བཟངས་རིས་ཁྲིས་
 ཉེ་ཀར་པ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བསྐྱབ་པས་ས་ཆེན་པོ་གཡོ་ཞིང་རི་
 རབ་ཀྱང་འགྲུལ་ཉེ། དེའི་ཆེ་ལྷའི་དབང་པོས་བསམས་པ། ས་གཡོ་
 ཞིང་རི་རབ་འགྲུལ་བའི་རྒྱ་ཅི། གྲང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ས་ནས་སར་
 འཕར་བའམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་ཆེན་པོས་འཛིག་ཉེན་དུ་ཆོ་
 འཕྱུལ་མཛད་པའམ། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་
 རྒྱབས་པོ་ཆེའི་ལས་མཐུན་པའམ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་གཡུལ་
 འགྲེད་སྐྱམ་དུ་ལྷའི་མཛོན་པར་ཤེས་པས་བརྟགས་པ་ན། གཡུལ་
 འགྲེད་པར་ཤེས་ནས། འདུན་ས་ཆོས་བཟངས་སུ་འདུས་ཉེ། ལྷ་

གང་དག་འཆི་བའི་ལས་ཅན་དག་མ་འདེངས་ཤིག གཞན་དག་
གཡུལ་འབྱེད་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་བགྲོས་ནས། བྱང་ཕྱོགས་དག་ལ་
བའི་ཆལ་ན་ཤིང་ལྗོན་པའི་ནང་ན་གཟིམས་ཁྲི་ཡོད་པ་ག་ལ་བར་
བལྟས་པ་ལས། མཆན་མ་རྣམས་མེ་ལོང་དུ་གཟུགས་འཆར་བ་ལྟར་
ཤར་བས་མཆན་མ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།

དེ་ནས་ལྷའི་ཆོག་ས་དག་རྩལ་འབྱུང་གི་ཆལ་དུ་སོང་སྟེ་རྩེང་
བྱང་ཞུགས་པ་ཅེས་གྲིས་ཞེ་སྤང་སྦྱེས་ཏེ་འཐབ་པ་ལ་སྟོོ་བར་བྱུར་
བ་དེའི་ཆེ། དེའི་ཤར་ཕྱོགས་ན་གོ་ཆའི་ཆལ་ཡོད་པར་བྱིན་མ་ཐག་
རྩེ་ཤིང་ལྗོན་པ་དག་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོག་ས་གྱི་གོ་ཆ་ཤིན་རྩེ་ས་བ་
རྩི་རྩེས་ཀྱང་ཕྱགས་པར་དཀའ་བ་རབ་རྩེ་ཡང་བ་དག་བྱུང་བ་བགོས་
ཏེ་གཡུལ་གྱི་སྤང་པོ་ཆེ་རབ་རྩེ་བརྟན་པའི་སྟེང་དུ་འདུག་པ་ལས།
མགོ་བོ་སུམ་རྩེ་ཆ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་དབང་པོ་ཉི་དབང་དང་བཅས་པ་
གནས་སོ། །མགོ་བོ་རེ་རེ་ཡང་བདུན་བདུན་དུ་སྦྱལ་པ་རེ་རེའི་སྟེང་
ན་ལྷའི་དབྱང་ཡོད་ལ། མགོ་དེ་དག་ལ་མཆེ་བ་བདུན་བདུན། མཆེ་

བ་རེ་རེ་ན་སྐྱེད་མོས་ཆེ་ལ་དང་རྩིང་བྱ་བདུན་བདུན། དེ་ན་ལྷའི་བྱ་མོ་
 འིན་རྟུ་མཛེས་པ་སྐྱུ་གར་བྱེད་པ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་གཡོག་མོ་
 བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་སིལ་སྐྱན་བདུན་བདུན་སྐྱུ་ལ་ནས་རི་རབ་
 གྱི་ཚུ་མཆམས་ལ་བྱུག་པར་བསྐྱུ་བ་ལས། ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ཅན་
 འདོད་ཆགས་འགས་ཆེ་བས་དབང་པོའི་མདུན་དུ། རྫོང་རྩིང་འཁོར་ལོ་
 འཕེན་པ་དག་གིས་སེམས་རབ་རྟུ་ལྷོས་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷའི་རྫོང་
 དང་འཁོར་ལོས་འཛོམས་པར་འགྱུར་རོ།

དེའི་ཆེ་ལྷ་རྣམས་ནི། བསོད་ནམས་གྱི་མཐུས་མི་འགྲུང་བདུན་
 ཅམ་དུ་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་འཕགས་པར་ཉི་ཟླའི་ངོས་ནས། རྫོང་རྩིང་།
 འཁོར་ལོ་དང་། མདུང་དང་། གཏུན་ཤིང་དང་། རི་རབ་ལ་སོགས་
 པ་འཕེན་ཞིང་ལྷ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ།

ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དང་། ཉ་དང་། ཤིང་ཉ་དང་།
 དཔུང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འོངས་ཏེ། རྫོང་
 དང་། མདུང་པོ་ཆེ་དང་། འགག་ཏི་དང་། རི་རབ་དང་། འཁོར་ལོ་ལ་

སོགས་པ་འཕེན་ཅིང་ལྷ་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །ལྷ་རྣམས་
 གྱི་མགོ་ཆད་པ་མ་གཏོགས་པ་འཕུལ་དུ་སོས་ནས་མ་མེད་ལ། ལྷ་
 མ་ཡིན་གྱི་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་ཆད་ན་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་
 ས་རྣམས་གཡོ་ཞིང་རི་རབ་འཕངས་པ་རྩལ་དུ་སོང་བས་འཛོམ་བྱའི་
 སྒྲིང་ལ་སོགས་པར་རྩལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་འཁྲིགས་པ་དང་། གོ་
 ཆའི་འོད་ཟེར་གསལ་བ་དང་། སྒྲ་ཆེན་སོ་སྒྲོགས་པ་དང་། སྒྲ་གཅན་
 དུད་འགོ་ཡིན་པས་དེའི་མིག་ལ་ཉི་ལྗེའི་འོད་ཟེར་མི་བཟོད་པས་དེ་
 བསྐྱེབས་པས་ཉི་ལྗེ་གཟུགས་ཟེན་པ་ཞེས་བྱའོ།

མདོ་ལས།

ལག་པས་བསྐྱེབས་པར་འདོད་ལ། རྒྱུད་ཁ་ཅིག་ལས་ཁ་རྒྱངས་
 དང་མཐུག་མའི་རྒྱངས་གང་རུང་གིས་བསྐྱེབས་པར་འདོད་ཅིང་། ཁ་
 ཅིག་ལས་ཁར་ཐོས་པ་ཨོལ་བ་ལས་དོན་བའོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ས་
 གཡོ་བ་དང་། སྒྲ་དང་། འོད་དང་། ཉི་ལྗེ་འཛིན་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དབའ་སར་འཕར་བ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྒྱབས་སོ་ཆེ་

དང་། གཡུལ་འབྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱལ་པའི་ཆོ་འབྲུལ་དང་།
ལྷ་གནས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོད་པ་ལས་འབྲུང་བར་བཞག་ལ། ས་གཡོ་བ་ལ་
དེའི་སྤྱིང་དུ་ཉ་ཐོ་ཆེས་འདྲེ་སྤྱོད་པ་ལས་འདོད་པའོ།

དེ་ཡང་ལྷ་རྣམས་རྒྱལ་ན་དེ་དག་དགེ་མཆོན་དུ་འགྱུར་ཏེ།
ཆར་འབབ་པ་དང་། ལོ་ལེགས་པ་དང་། ཉན་དང་འབྲུག་པ་མེད་
པ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྷ་མ་ཡིན་རྒྱལ་ན་དེ་ལས་སྤྱོད་པ་རྣམས་
འབྲུང་ངོ། །དེའི་ཆོ།

ལྷ་མིན་དཔུང་རྒྱལ་རི་རབ་ཅེར་སོན་ཞིང་།

ལྷ་རྣམས་གྲོང་བྱེར་སྒོ་འཕར་ཞག་བདུན་གཙོད།

ལྷ་མིན་པམ་གྱུར་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་གྲོང་།

ཞག་བདུན་སྒོ་འཕར་བཅད་དེ་གནས་པ་ཡིན།

ལྷ་རྣམས་པམ་པ་དེའི་ཆོ་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་གྲོས་པའི་སྤྱད་བཞིན་ལྷ་
མ་ཡིན་གྱི་དཔུང་གིས་བདས་ཏེ་རི་རབ་གྱི་ཅེར་སོང་བ་ལས། ལྷ་
རྣམས་གྱིས་གྲོང་བྱེར་བལྟ་ན་སྤྱག་གི་སྒོ་འཕར་བཅད་སྐར་ཁུང་གི་

གསེང་ཡང་བཀའ་ནས་ཞག་བདུན་དུ་གནས་པ་ལས། རྣམ་མཁའ་
 ལས་ལྷའི་རྩ་སྤྱོད་ཀྱི་བུ་ལྷུང་བཞི།⁽²³⁷⁾ གྱེ་ལྷ་རྣམས་རྒྱལ་བར་
 གྱུར་ཅིག ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་པམ་བར་གྱུར་ཅིག ཅེས་པ་ཐོས་མ་ཐག་
 ཏུ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབྱང་རྣམས་བྱེར་ཏེ་རང་ལོག་ནས། ལྷ་རྣམས་
 བདེ་བར་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་པམ་ན་དེའི་ཆེ་རི་རབ་གྱི་
 ཁོང་གསེང་གི་གསེང་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་པར་བློས་པའི་སྤྲད་བཞིན་
 དུ་ལྷའི་དབྱང་གིས་བདས་ཏེ། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་གྲོང་བྱེར་གསེང་
 ལྷན་གྱི་སྒོ་བསྐྱམས་སྐར་ཁུང་བཅད་དེ་ཞག་བདུན་གནས་པ་ལས།
 ཡང་ལྷ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག ལྷ་རྣམས་པམ་བར་
 གྱུར་ཅིག ཅེས་པའི་སྤྱོད་ཐོས་ནས། ལྷ་རྣམས་རང་གི་གནས་སུ་ལོག་
 པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དགའ་བར་སྤྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ།

དེ་ལྟར་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ཅོད་པ་ལས།

ཐུག་བསྐྱམས་མང་ལྷན་སྐར་མ་རྣམས་བྱེར་ཞིང་།

(237) རྫོང་གི་བར་མ། ༤༩ ཀ-༢ རྩམས་ཀྱིས་།

བརྒྱལ་གྱུར་སྤྱད་ཆེན་པོ་སྤྱི་བ་ཡིན།།

གཡུལ་ཆེན་པོ་འགྲེད་པ་ན་སྤྱད་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའི་དགྲིལ་རལ་བ་
 ལྟར་ནི་ཨ་གསལ།⁽²³⁸⁾ མཆོན་ཆའི་ཆར་ནི་བབས། འོད་དང་སྤྱུགས་
 པའི་འཛོར་རྒྱུད་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ན། སྤར་མ་རྣམས་ཁ་ཅིག་ནི་བརྒྱལ་
 བས་འགྲེལ་བར་གྱུར། ཁ་ཅིག་སྤྱིང་གས་བ་སྦྱུང་བྱེད། འཛིགས་བ་
 དང་། སྤྱད་ཆེན་པོ་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ།།

སྤྱི་བ་རབས་ལས།

རྩ་བརླུང་སྤྱད་ནི་ཨ་གསལ་བ་ཡིས། །ནམ་མཁའི་ངོས་ནི་རལ་བ་
 བཞིན། །ཞེས་བ་ལ་སོགས་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་ལྷ་དང་
 ལྷ་མ་ཡིན་མང་པོ་མགོ་དང་ཡན་ལག་ཆད་དེ་འགྲེལ་ཞིང་གི་བ་ལས།
 ཁ་ཅིག་སྤྱོད་འཁུམས་ཏེ་⁽²³⁹⁾གསོན་དུ་རེ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ལྡན་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཡོད་

(238) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༤༧ཁ-༩ ༼བསྐྱགས། ༽

(239) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༤༧ཁ-༥ ༼པམ་སྒྲེ། ༽

བས་སྤྱག་བསྐལ་ལྷག་པར་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།།

མདོར་ན་ལྷ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དགའ་བདེ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་
 བས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཡེངས་ཆེ་ཟད་དེ་ཐར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་
 བལ་ནས་ལྷུང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་འཁོར་བའི་འདམ་དུ་
 གྱིང་བའི་ཉེས་པ། ལྷ་མ་ཡིན་པའི་དོག་འཐབ་ཚོད་ལ་རང་རྒྱུད་པར་
 བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཡེངས་ཏེ་ཆེ་ཟད་བས་ཐར་བའི་ལམ་སྟོར་
 ནས་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་ཞིང་འཁོར་བའི་འདམ་དུ་གྱིང་
 བའི་ཉེས་པ། མི་རྣམས་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་རང་རྒྱུད་པར་
 བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཡེངས་ཏེ། ཆེ་ཟད་ནས་འཁོར་བའི་འདམ་དུ་
 གྱིང་བའི་ཉེས་པ། ཡི་དྲགས་རྣམས་བཀའ་སློབས་ཀྱི་གདུང་བ་ལ་
 རང་རྒྱུད་དུ་བཟུང་བས་གཡེངས་ནས་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པར་ཆེ་འདས་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་ཞིང་འཁོར་བའི་འདམ་དུ་གྱིང་
 བའི་ཉེས་པ། དུད་འགོ་རྣམས་སློབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུག་ལ་རང་རྒྱུད་
 པར་བཟུང་ནས་གཡེངས་པས་ཆེ་འདས་ཏེ་འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐལ་

གྱི་འདམ་དུ་བྱིང་བའི་ཉེས་པ། དཔྱུལ་བ་བ་ནམས་ཆ་གང་བཙོ་
 སྟེག་ལ་རང་མཆན་དུ་ཞེན་པས་གདུང་བ་དེས་གཡེངས་ནས་ཐར་
 བའི་ལམ་གྱི་ཉེན་དུ་མ་གྱུར་པར་འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་འདམ་དུ་
 བྱིང་བའི་ཉེས་པ་སྟེ། འགྲོ་བ་དུག་ལ་རང་སྣང་བདེ་སྤྱག་ལ་སྟོང་རང་
 མཆན་དུ་ཞེན་ནས་ཐར་པའི་ཐབས་མི་ཤེས། སྤྱ་ཡང་མི་ཐོས། ཐོས་
 གང་མི་བསྐྱབས་པས་གཏན་དུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་འདམ་དུ་བྱིང་བས་
 བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།

གསང་བ་ཡིད་བཞིན་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས།

འབྱུལ་སྣང་འཁོར་བར་ཞེན་པ་ནམས། །ཡང་དག་ངེས་པའི་དོན་
 བལ་ནས། །དུས་གསུམ་ཉག་ཏུ་འཁོར་བར་འབྱུལས། །སྣང་ཚུལ་
 སྤྱག་བསྐྱེལ་འཁོར་ལོས་མནར། །ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་མཐུག་བསྐྱེལ་

དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེལ་བ་ནི། སྣང་ཚུལ་

དེ་འདྲའི་འཁོར་བ་མེ་ཡི་འོབས་འདྲ་ལས།

མོ་ལྷན་ནམས་ཀྱིས་ཐར་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ།

ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྟག་ཏུ་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་མེ་འོབས་
དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་ཐར་བ་སྐྱབ་
པར་གདམས་པ་འདུལ་བ་ལུང་ལས། མེ་ཡི་འོབས་ན་བསེལ་བ་
མེད། །འཁོར་བ་བ་ལ་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །འདི་ལྟར།

འཁོར་བའི་གནས་ན་ཡིད་བརྟེན་འགའ་མེད་དེ།

བདེ་བར་སྤང་ཡང་འགྱུར་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཉིད།

གཏན་ཏུ་འཁོར་བ་ཚོ་བྱའི་འཁྱུད་མོ་འབྲ།

དེ་ཕྱིར་དེ་ལས་ཐར་ཕྱིར་བཅོཅ་འཆལ་ལོ།

ལས་ཀྱིས་སྤིང་བ་གསུམ་ན་གནས་པའི་འགོ་བ་དག །གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་སྤྱེ་ཞིང་སྤྱད་བསྐྱལ་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་ལ།
དེའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ནི། རྒྱ་ལས་སྤྱ་ཆོགས་པ་ཀུན་འཁྱུར་གི་
བདེན་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་སྤྱ་ཆོགས་པ་སྤྱད་བསྐྱལ་གི་
བདེན་པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས། ཕྱི་སྟོན་ནང་བཅུད་ཀྱི་འཁྱུལ་

སྒྲུང་ཆ་དང་བཅས་པ་སྟེ། འདི་ལ་བདེ་⁽²⁴⁰⁾སྒྲུལ་དུ་སྒྲོ་སྒྲོ་བའི་
གནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།

འདི་ལྟར་སྒྲུ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཞི་
བདེ་དེ་ཡང་དར་ཅིག་བདེ་བར་སྒྲུང་ཡང་ལས་ཟད་ནས་འཕོ་ཞིང་།
འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འཇུག་པས་འགྱུར་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཉིད་ཡིན་
ལ། འདོད་སྤྱི་དཔལ་དང་བདེ་འགྱུར་དང་། མིའི་བདེ་བ་ལྟར་
སྒྲུང་བ་དེ་ཡང་སྟེད་བཅས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཀྱི་ས་བས་
བསྐྱུས་བའི་ཕྱིར། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བས་ཐར་དགོས་ཏེ། འགྲོ་
བ་རིགས་སྤྱད་པོ་འདི་དག་ལས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བསོགས་
བས་གནས་རིགས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་སྒྲེ་ཞིང་འཁོར་བ་ཚོ་ཆུའི་
འཇུད་མོ་འདྲ་བ་སྟེ།

དན་པ་ཉིར་གཞག་ལས།

ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཀུན་དུ་འཇུག་ཅིང་འཁོར་བ་ནི་ཚོ་ཆུའི་

(240) རྒྱེ་དགོ་པར་མ། ༥༠༧-༡ ཉིད་ལ་བདེན། ༽

འབྱུང་མོ་ལྷ་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

དེས་ན་སྲིད་པའི་དགོན་པ་ལས་བཞུལ་བར་བྱ། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
རི་པོ་བསྐྱེལ་བར་བྱ། ཐར་པའི་རྒྱལ་མཆན་བསྐྱེད་བར་བྱའོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་
མཛོད་ལས། ལྷོད་བཅུད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་བསྟན་པའི་ལེའུ་ལྷོ་བདུན་པའི་
རྒྱ་ཆར་འགྲེལ་བའོ།། །།

༥ དེ་རྗེས་གནས་གཉིས་པ་སྤང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤང་བར་
བསྟན་པ་ལ། སྤྱིང་བྱེད་ལམ་བཤད་པ་དང་། སྤྱངས་པའི་འབྲས་
བྱ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལམ་དངོས་དང་། ལམ་དེ་རི་ལྟར་
བསྟོད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་།
སྒོམ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་གང་ལས་ཐོས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། རི་
ལྟར་ཐོས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ། ཐོས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་
པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཐུན་སྟོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་
པར་གདམས་པ་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་སྡིག་གྲོགས་སྤང་བར་
གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚམས་སྤྱར་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ་
དང་། དེ་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་སྤང་བྱར་གདམས་པའི་རྗེས་
ལ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་རྗེས་གནས་གཉིས་པ་ལྷ་ངན་ལས་
འདས་པའི་རང་བཞིན་སྤང་བྱར་བསྟན་པ་སྟེ། སྤང་བྱ་འཁོར་བའི་
མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས། དེས་པར་ལེགས་པའི་ཐར་པ་འདོད་པ་ནི་

སྒྲེ་པོ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་བཟང་པོ་སྟེ། དེས་པར་དོན་
 དུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
 སྙིང་པོ་གཞིར་བྱས་ཏེ། རོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁམས་ཀྱི་བྲི་མ་སྦྱང་བ་དང་། བྲི་མ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་⁽²⁴¹⁾ས་ངོས་
 བཟུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྲལ་བའི་གཞི་དང་། བྲལ་བྱེད་གཉེན་
 པོའི་རིམ་པ་དང་། བྲལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུར་འདུས་པའི་
 ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོར་སྦྱང་བའི་གཞི་དང་། གཉིས་པར་དེའི་འཕྲོས་
 བསྟན་ལ།⁽²⁴²⁾ གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་སྦྱང་བྱའི་བྲི་མ་
 དང་། བརྒྱད་པ་ནས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་པའི་བར་དུ་སྦྱང་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་
 རིམ་པ་དང་། ཙུ་གཅིས་པར་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་
 རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ལོ། །འདི་ནི་སྐབས་འདིར་འབྲེལ་བ་རྣམ་

(241) རྩི་དགོ་པར་མ། ༥༠༧-༦ ༼དམ་པའི༽

(242) རྩི་དགོ་པར་མ། ༥༠༧-༧ ༼བསྟན་པ་དང་༽

བར་གཞག་པ་སྟེ། ལཱ་ཀུན་གྱི་ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་སྟོང་སྟང་
 ཀུན་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། འཆད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་པན་པའི་སྐྱེན་ཅན་
 ཏེ། བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐབས་འདིར་
 སྟོན་པའི་འཐད་པ་ཡང་། འབྲེལ་བ་ནི་དེ་དག་གི་ཁོང་ནས་འབྱུང་
 བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབྱས་ན་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་དང་། ཐོག་མཐའི་
 ཆོག་དོན་དེ་དག་འབྲེལ་བས་⁽²⁴³⁾མཆམས་སྦྱར་བར་བྱེད་དགོས་
 བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

སྟོགས་དང་པོ་ཁམས་ཀྱི་རིམ་སྦྱང་བ་ལ་ཤེས་རབ་རྣམ་
 བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟོན་
 ཏེ། མ་ཐོས་པར་བསམ་པ་དང་། བསྐྱོམ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ལས་ཐོས་
 བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རི་ལྟར་ཐོས་པར་བྱ་བའི་
 ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ཐོས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་

(243) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༡༡-༡ ། འབྲེལ་བའི། ་

བའོ། །དང་པོ་ཐོས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ། མཐུན་སྤྱོད་གས་དགེ་བའི་
བཞེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པར་གདམས་པ་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་
སྤྱིག་པའི་སྤྱོད་གས་སྤང་བར་གདམས་པ་གཉིས་ལས། དགེ་བའི་
བཞེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི།

སྟོད་བཅུད་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་བསྟན་པ།

དེ་ནས་འཁོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོལ་ས།།

བཀལ་བྱིང་དེད་དཔོན་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མ་བསྟེན།།

འཁོར་བ་ནི་ཀྱི་ཆེ་བས་ཐོག་མཐའི་པ་མཐའ་མི་མངོན། གཏིང་ཟབ་
བས་འོག་ནས་འོག་ཏུ་ཟབ་ལ་ཐུག་པ་ེ་མེད།⁽²⁴⁴⁾ རྒྱགས་དྲགས་
བས་ལས་ཀྱི་འབབ་སྟོལ་གར་ཡང་འཇུག བཟོད་པར་དཀའ་བས་
ེད་པའ་བཀལ་⁽²⁴⁵⁾ཀྱི་སྟོང་འཁོར་འཁྱུག་པ་སྟེ། ཡར་སྔོན་པའི་ཆེ་
མོ་ལ་མཆོའི་སྟེང་བྱས་པ། མར་མནར་མེད་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་མཆོའི་

(244) རྩི་དགེ་བར་མ། ༥༡༡-༤ ་མེད་དོ། ་།

(245) རྩི་དགེ་བར་མ། ༥༡ ་༡-༥ ་དབའ་བཀལ། ་།

གཏིང་ཟུག་ལ། བར་ལྷ་མི་ངན་སོང་ལ་མཆོའི་དབྱིངས་འབྱེལ་བ།
གང་གིས་ཀྱང་ཐར་བར་དཀའ་ཞིང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རིགས་མི་འདྲ་
བ་རྣམས་ལ་མང་པོའི་ཚུ་སྤོང་གཏུག་པས་ཆེན་པ་འདི་ལས། ལྷ་ན་མེད་
པའི་ཆོས་ཀྱི་གྲུ་དེད་དཔོན་ལྷ་མའི་ཁ་ལོ་པས་བརྒྱན་པར་ཞུགས་
ཏེ། ད་རེས་ཀྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཅེས་འདི་ལ་⁽²⁴⁶⁾བརྒྱལ་
བར་བྱ་དགོས་ཅི་སྟེ། ⁽²⁴⁷⁾གལ་ཏེ་མ་འབད་ན། ཅི་⁽²⁴⁸⁾ནས་འཁོར་
བ་ངན་སོང་གི་སྒོར་དུ་ཆུད་ནས་གཏན་དུ་ཐར་པའི་དུས་མེད་དོ། །དེ་
ལྟར་ཐར་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་ནས། ཚུ་བོའི་པ་རོལ་དུ་བརྒྱལ་བར་འདོད་
པ་དག་ཀྱང་ཐོག་མར་གྲུ་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལྟར། ཆོས་
ཀྱི་གྲུར་ཞུགས་ཏེ་སྤྱད་པའི་མཆོ་ལས་བརྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་། ཐོག་
མར་ལྷ་མའི་གྲུ་འཛིན་ཁ་ལོ་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས། དེ་མཉེས་པའི་

(246) རྩེ་དགེ་བའི་མ། ༥༡༣-༡ རྩེ་འདི་ལས། ་

(247) རྩེ་དགེ་བའི་མ། ༥༡ ཁ-༡ རྩེ་ཏེ། ་

(248) རྩེ་དགེ་བའི་མ། ༥༡༣-༢ རྩེ་མིས། ་

རིམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།

སྤྱི་མ་དེ་ཡང་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་བསྟེན་དགོས་ཏེ། ལྟེན་
པ་རོལ་བཞུད་པ་⁽²⁴⁹⁾ཅམ་ལའང་། གྲུ་བཟང་པོ་དང་མཉེན་པ་མཁས་
ཤིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལ་བསྟེན་ན། འཁོར་བའི་ཆུ་བོ་གཏིང་མཐའ་
མེད་པ་ལས་སྒྲེལ་བ་ལས་ཆོས་ཟབ་ཅིང་སྤྱི་མ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་མངའ་བ་ལ་བསྟེན་པ་ནི་ཐར་སྤིང་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་
གཅེས་པའི་མན་ངག་དམ་པའོ།

གཉིས་པ་དེ་རྒྱས་ལག་ལ། བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ཀྱི་
མཆན་ཉིད། བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན། རི་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་
གསུམ། དང་པོ་ལ་བཞེས་གཉེན་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བདུན་བསྟན་པ་
དང་། དེ་ལས་ཅི་རིགས་བསྟེན་རུང་བར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་
ལ་ཡིད་བཞིན་མཆོག་གི་སྤྱི་མ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་བདུན་པོ་རིམ་པས།
དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་སྤྱི་མའི་མཆན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་མང་ཡང་།

(249) རྟེན་དགེ་པར་མ། ༥༡༧-༩ ༼སྒྲེལ་བ། ༽

འདིར་བདུན་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའི་དང་པོ། ཡིད་བཞིན་མཆོག་གི་
སྒྲ་མའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཡང་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེ་དབག་མེད་ཅིང་།

མདོ་རྒྱད་ཡིད་བཞིན་མཛོད་མངའ་འགྲོ་བ་འབྲེན།

སྟོན་བྲལ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སྒྲ་མ་ནི།

སྟེགས་མའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་མཚུངས།

རབ་དང་སྤྱི་ཁྱུ་གྲུས་པས་སྤྱི་བོས་བསྟེན།

དེ་ཡང་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་དོན་ཆོན་པོ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་
ཤིང་། གཞན་ལ་ཐུགས་རྗེ་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་པན་པ་དབག་ཏུ་མེད་
པ་མཛོད་ལ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མདོ་སྤེ་དང་།
རྒྱད་སྟེའི་དོན་ལ་⁽²⁵⁰⁾མང་དུ་སོས་པའི་མིག་དྲི་མ་མེད་པས་ཆོས་
ཀྱི་མཛོད་ཁང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ལོ་གྱེན་དུ་བསྐྱུར་
བའི་སྟོན་ལས་ཆོད་མེད་པས་ཐར་པའི་ལམ་སྤྱེ་འབྲེན་པ། སྤྱི་གསུང་

(250) རྗེ་དགེ་པར་མ། ༡༡༧-༦ རྟོལ་ས། ་

ཐུགས་ལ་མི་དགེ་བའི་བྱི་མ་མེད་པས་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 ཞིང་། རང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་
 གྱི་ཁོར་བུ་བསམ་འཕེལ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་དེ་ནི། དེང་སང་སྟིགས་མའི་
 དུས་འདིར་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་མཚུངས་པས། རབ་ཏུ་དད་པས་
 སྤྱི་ཐོར་བསྟེན་པར་གདམས་ཏེ། འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་
 རྒྱལ་པོ་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་ཁྲིད་གྱིས་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ནི།
 མཁས་པ་གསལ་བ་སྟོང་རྗེས་ཡོངས་སུ་བརྒྱན་པར་བྱས་པ་དག་
 ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

མཚན་ཉིད་གཉིས་པ།

རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སྒྲ་མ་ནི།
 རིགས་བཟང་ངོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་དབང་པོ་ཆང་།
 ཐམས་དང་སྟོང་རྗེ་ཞེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་།
 མང་ཐོས་སྒྲོ་གསུམ་དུལ་ཞིང་བཟོད་ཆེན་ལྡན།
 གསོང་ཞིང་དེས་ལ་གྲ་གྲ་མེད་པ་སྟེ།

ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་དད་བརྒྱའི་གཙུག་གིས་བསྟེན།

རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པས་ངོ་ཆ་
 དང་ཁྲིལ་འཛིན་ཆེ་བ། སྐྱེ་བ་སྤྱ་མ་ཆོགས་བསགས་པས་དབང་པོ་
 ཆང་ཞིང་། དག་ལ།⁽²⁵¹⁾ ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་བྱམས་
 པ་དང་སྦྱང་རྗེ་ཆེ་བ། ཐེག་པ་མཆོག་གི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པས་
 སྒོ་ཡངས་ལ། སྒོན་སྤངས་ཀྱི་ལས་འསྒོ་སད་པས་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་
 རབ་ཆེ་བ། གཟུང་འཛིན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བས་དུལ་ཞིང་བཟོད་
 པ་དང་ལྡན་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཆོལ་བས་ཐོས་པའི་སྒོ་མང་བ།
 སྒོ་གསུམ་ངང་གིས་དུལ་བས་བྱང་ལ་བྱ་བྱ་མེད་ལ། དམན་པའི་སྦྱོད་
 ལམ་ཐོར་ནས་ཡང་དག་པའི་གནས་ལ་དད་པ་སྟེ།

དགོངས་འདུས་ལས།

རིགས་བཟང་སེམས་དལ་ཁོང་དུལ་དང་། །གཟི་ལྡན་བརྗོད་ཆེ་
 ཡུལ་མི་འཇུག །ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས། །ཆད་མེད་ཡངས་

(251) ཐེ་དགེ་པར་མ། ༥༡-༩ །དག་ལ། ་།

བའི་སྒོ་གྲོས་དང་། རྒྱུན་ཐུབ་བཟོད་ལྡན་ཀྱང་ཏུ་བྱང་། །གསོང་
ཞིང་སྦྱོང་ལམ་གྱ་གྱ་མེད། །འདུ་འཛི་དམན་བའི་ལམ་རྣམས་
སྤངས། །འཕྱོད་དང་གཡེངས་བྲལ་དཔེན་པ་བསྟེན། །འདི་དང་གང་
ལྡན་དམ་བའི་འོས། །ཞེས་སོ།།

མཆན་ཉིད་གསུམ་པ།

སྲིད་ལས་རྣམ་གྲོལ་མཆོག་རབ་སྒྲ་མ་ནི།
ཡུལ་དང་རྒྱུང་བསྐྱངས་མི་ཆོས་རྒྱབ་ཏུ་བོར།
དགོས་མེད་རང་བཞིན་ནོར་ཇས་ཞེན་པ་རྩུང་།
རྒྱ་འབྲས་ཡིད་ཆེས་དགོ་སྤྲིག་སྒྲང་དོར་བྱེད།
ཆེ་འདི་སྒྲོས་ཅོངས་⁽²⁵²⁾ཡུན་གྱི་དོན་ཆེན་འབྲུག།
ཐེག་ཆེན་དོན་ལྡན་འགྲོ་དོན་ཐབས་མཁས་སྦྱོང་།
བརྟགས་ཤིང་ངོ་མཆར་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྱི་རྩེ།
རྟག་ཏུ་འབྲལ་མེད་སྦྱོང་ལ་མེད་པར་བསྟེན།

(252) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༥༡༧-༡ ༼ཐོངས།༽

པ་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བ་ཚོད་པས་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ལས་ཐག་བསྐྱངས་
 བ། འཁོར་བ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་ཤེས་པས་མི་ཚོས་རྒྱབ་དུ་བོར་བ།
 དགོས་མེད་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པས། ཟས་ནོར་ལ་ཆགས་ཞེན་ཅུང་བ།
 རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་པས་དགོ་སྤྱིག་ལ་སྒྲང་དོར་བྱེད་པ། ཆེ་
 འདི་སྤྱན་པར་ཅེས་སྐྱེད་⁽²⁵³⁾ནས་ཡུན་གྱི་དོན་ཆེན་སྤྱབ་པ། ཐེག་ཆེན་
 དོན་དང་ལྡན་པས་འགོ་དོན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ།

དགོངས་འདུས་ལས།

དཔའ་བོ་མཐུ་ལྡན་རང་ཡུལ་སྤངས། །བདེན་སྤྱི་རི་སྐད་
 གསུང་བཞིན་བྱེད། །རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་ལྟར། །བརྟགས་
 འིང་ཡོན་ཏན་སྒྲར་ཆེ་བ། །སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་ལས་ཐབས་གྱིས་
 སྤྱོད་ས། །ཅེས་སོ།

མཚན་ཉིད་བཞི་པ།

ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་སྐལ་བཟངས་སྒྲ་མ་ནི།

(253) རྩོད་གཏེ་པར་མ། ༥༡༨-༩ །བརྒྱུད། ་

རིག་གནས་ཀྱང་ལ་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས།

ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེ་བྱུང་མཐའི་ཆོག་དོན་མཁས།

ལྟ་སྦྱོང་ཕུལ་བྱུང་གང་གིས་སྦྱང་དུ་མེད།

ལུང་རིག་དང་ལྡན་རང་བཟོ་གཞུ་ལུམས་མེད།

གདུལ་བྱའི་སྒོ་རིགས་བརྟགས་ནས་ཆོས་སྟོན་ཞིང་།

བྱང་ཆུབ་ལམ་འདྲན་དེད་དཔོན་སྒོ་མིག་ཅན།

རིན་ཆེན་ཐར་སྤྱིང་བཟོད་དེ་གྲུས་བས་བསྟེན།

སྤྱིར་རིག་པའི་གནས་ལ་ཤེས་རབ་འབྱོརས་བས་ཤེས་བྱ་ལ་ཐོགས་
བ་མེད་པ། གྲེ་བྲག་ཆོས་སྒྲིའི་ཐོས་བསམ་མང་བས་ཐེག་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆོག་དོན་རྟོགས་པ། ལྷན་པར་ལྟ་སྦྱོང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་
ལོག་དམན་གྱི་བྱུང་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ། ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་བར་ནས་
འདོན་བས་ཆོས་ལ་རས་ཆོད་དང་གཞུ་ལུམས་མེད་པ། གདུལ་བྱའི་
སྒོ་རིགས་བརྟགས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་སྒོལ་དུ་འཇུག་པ། ཆོས་
དང་ཆོས་མིན་ཕྱེད་བས་བདུད་དང་གོལ་ས་གཅོད་བ་ལ་མཁས་པ་

སྟེ། འཕགས་པ་སྤྱང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་དགེ་སྤྱང་ཞིང་དགེ་བ་
ལ་སྦྱར་བ། ཆོས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཞོར་བར་སྟོན་ཅིང་བསྟན་པ་
ལྟར་སྦྱོད་པ། རང་ཉིད་འཕགས་པའི་ཞོར་བདུན་དང་ལྷན་ཞིང་བྱང་
ཚུབ་ཆོལ་ལ་གཞན་ཡང་དེ་ལ་སྦྱར་བའི་ཞེས་སོ།།

མཆན་ཉིད་ལྟ་བུ།

རིམ་རྒྱུད་བྱིན་རྒྱབས་ལྟར་པའི་བླ་མ་ནི།།

གོང་མ་མཉེས་བྱས་བྱུང་བའི་བླ་མ་ནི།།

ཐུགས་མཛོད་ལོན་པས་སྟོན་བརྒྱུད་གདམས་པར་ལྟ།།

ཐུག་བཞེས་མཐོང་བས་དོན་གཉིས་སྦྱུང་ལ་མཁས།།

སྦྱུང་ལ་བཅོམ་པས་དངོས་བྱུང་སྤྱིན་ཆོགས་མཉེས།།

གཞན་སྤྱང་བསྐྱར་ནས་ཐར་པའི་ལམ་སྤྱོད་འདྲེན།།

མདོ་རྒྱུད་བཀའ་བབས་དམ་ཆོག་གཅིང་བྱུང་བ།།

དེ་འདྲའི་མཁས་བྱུང་དཔལ་མགོན་སྤྱི་བོས་བསྟེན།།

སྒྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱས་པས་བྱུང་ཐོབ་ཀྱི་
 བརྒྱད་པ་འཛིན་པ། སྒྲ་མའི་ཐུགས་མཛོད་བྱས་པས་སྒྲན་བརྒྱད་ཀྱི་
 གདམས་པ་མངའ་བ། གོང་མའི་བྱག་བཞེས་མཛོད་བས་དོན་གཉེས་
 སྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པ། ཉག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པས་དངོས་བྱུང་ཀྱི་
 རོན་སྒྲར་⁽²⁵⁴⁾ཐོབ་པ། གོང་མའི་བྱིན་རྒྱལས་ཞུགས་པས་གཞན་
 སྒྲར་བསྐྱར་བར་ཉུས་པ། སྒྲ་ཆོགས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འགྲོ་བ་
 ཐར་པར་འདྲེན་པ། རང་རྒྱད་ཆོས་དང་འདྲེས་པས་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ཀ་ཆང་བ། རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་
 བཀའ་བབས་པ། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་སྐལ་བ་ཆེ་བས་བཀའ་བབས་
 ཀྱི་དམ་ཆོག་གཙང་བ་སྟེ། **སྐྱེ་འབྱུང་རྫོང་ལས།**

མང་དུ་ཐོས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཆེ། །ལུང་གི་དགོངས་པ་ངེས་པར་
 ཉོགས། །ཟང་ཟིང་རྙེད་པ་དོན་མི་གཉེར། །དཀའ་བ་སྦྱོད་ཅིང་སྦྱོ་
 དལ་རྩུང་། །མན་ངག་ཆེ་ཞིང་ལམ་ལས་གྲོལ། །རིགས་ལ་མཁས་

(254) རྩོད་གཏེ་བར་མ། ༥༡ ཀ-༩ །དོན་སྒྲ། ༡

ཤིང་རྫོང་ཆ་དཔེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྡན་སྙིང་རྩེ་ཆེ། །རྒྱུད་
ལྡན་བཀའ་བབས་སྐྱབ་ལ་མཁས། །མཛོད་ལྡན་ཆུ་བོ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས། །རང་རྒྱུད་གྲོ་ལ་ཞིང་གཞན་དོན་བཅོམ། །གསང་སྤྲུགས་
སླ་མའི་མཆན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ།

མཆན་ཉིད་དྲུག་པ།

ཐུགས་རྩེས་ལམ་སྤྱ་འདྲེན་པའི་སླ་མ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྱོངས་ཏྲུ་གཞན་པན་སྟོང་།

བྱིན་རྒྱལ་སྤྲུགས་པས་གཞན་སྤང་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།

ལྷ་སྒོམ་སྟོང་འབྲས་ཉམས་སྟོང་དོད་ཏྲུགས་ལྡན།

རུས་མཐུ་རབ་ལྡན་གདོན་བགལས་བར་ཆད་སེལ།

ཐབས་མཁས་ཐར་ལམ་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་མཆོག །

མཆུངས་མེད་འཛིག་རྟེན་རྒྱུ་གྱུར་གྱས་པས་བསྟེན།

ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱབ་པ་འབྱོངས་པས་ཅི་སྟོང་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་

བ། སླ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྲུགས་པས་གཞན་སྤང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་

བྱས་པ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྤངས་པས། ལྷ་སྒྲིམ་སྤྱོད་
འབྲས་ལ་ཉམས་སྤྱོད་གི་དོན་ཏྱགས་ཐོབ་པ། རིག་པ་གནད་དུ་ཚུད་
པས་བྱས་མཐུས་གདོན་བགགས་ཀྱི་བར་ཆད་སེལ་བ། རྩེ་འབྲུལ་
ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལོག་ལྷ་དབང་དུ་འདུས་པ། གཞན་དོན་ཐབས་
ལ་མཁས་པས་འགྲོ་བའི་ལམ་སྤྱོད་འདྲེན་པ་སྟེ།

རེས་བརྗོད་སྒྲ་མ་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟན་ཐབས་ལ་མཁས། །དེ་ཉིད་དོན་ལ་བྱོད་
ཆད་ལྡན། །མཐུ་ལྡན་བགགས་ཀྱིས་བརྗོད་བཞེད། །བྱིན་རྒྱབས་སྒྲ་
མ་མཉེས་བྱས་པས། །རྗོ་རྗོ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།

མཆན་ཉིད་བདུན་པ།

མཐར་ཐུག་སྤྱོད་པོའི་དོན་སྟོན་སྒྲ་མ་ནི།

འབྲེལ་ཆད་རྣམ་གྲོལ་ཐབ་པོའི་ལམ་ལ་སྤྱོད།

ལམ་ཐབ་སྤྱོད་པོའི་རང་གནས་ཆོས་སྤྱོད།

བོགས་འདོན་ཐབ་པོའི་ཉམས་རྟོགས་གོང་འཕེལ་བྱེད།

ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པ། ཐབས་ལམ་ཐབ་མོ་མངའ་བས་
གང་ཡང་ལམ་དུ་སྐྱུར་པ། ལྷ་ཆོགས་གདམས་པ་མང་བས་ཤེས་
རྒྱུ་འགོ་ལ་བར་མཁས་པ། མཐོང་ཐོས་སྤྱོད་བ་ཆེ་བས་བདུད་དང་
གོ་ལ་ས་གཅོད་པར་མཁས་པ། ཡང་ཅེ་འི་དགོངས་པ་མངའ་བས་
ཤེས་རྒྱུ་མཐའ་དག་འགོ་ལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ།

གསང་བ་ཡིད་བཞིན་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས།

མཁས་ཤིང་གཞན་བདེ་བྱེད་ལ་བཅོམ། །མཐར་ཕྱིན་དོན་ལ་སྒོ་
གྲོས་འབྱོར། །ལམ་གྱུར་ཤེས་རྒྱུ་འགོ་ལ་ལ་མཁས། །བདུད་དང་
གོ་ལ་ས་གཅོད་ལ་མཁས། །སྒྲ་མེད་སྤྱིང་པོ་སྒྲ་མའི་ཆོས། །ཞེས་
སོ། །དེ་ལྟར་རི་སྐད་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན་ན་སངས་
རྒྱས་ཉིད་ཡིན་པར་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ལ་བསྟེན་ནོ། །

དེ་ཡང་སྟོགས་མའི་དུས་སུ་དེ་ཐམས་ཅད་འཛོམ་པར་དཀའ་
བས། ཡོན་ཏན་བྱུག་མན་ཆད་ལྡན་པ་ནི། སྒྲ་མར་ངེས་པས་གཟུང་
ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་དམ་པ་མཆོག་ཏུ་དད་པས་

བསྟེན་པར། དགོངས་འདུས་ལས།

སྒྲ་མེད་སྒྲིང་པོར་སྒྲིན་པའི་རྒྱུ། །ལམ་སྟོར་ས་མཁན་བཤེས་
གཉེན་མགོན། །ཐུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་རིན་པོ་ཆེ། །མཐོང་མིག་དབང་པོ་
ཡིད་རྣམས་ཤེས། །ཚུ་བོ་རབ་མེད་སྒྲོལ་བའི་གྲ། །འཛིགས་པའི་
རྫོང་ཆེན་བཏྲ་⁽²⁵⁷⁾པའི་མཁར། །འཁོར་བའི་གཙོང་འབྲིན་སྒྲིན་པའི་
མཆོག། །མཆོ་སྒྲིང་རིན་ཆེན་སྒྲིན་བྱེད་པའི། །དེད་དཔོན་སྒྲ་མ་དམ་པ་
སྟེ། །སྒྲིན་དུ་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་ཅི་རིགས་བསྟེན་རུང་བར་བསྟེན་པ།

དེ་དག་གི་དོན་ཡང་།

རི་སྐད་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་དག་ལས།

ཀུན་ལྡན་སྒྲ་མ་མཁུ་དུམ་སྒྲ་ར་ཅམ།

བལ་ཆེར་ལྡན་བཤང་སངས་རྒྱས་དང་འབྲ་ཞིང་།

དུག་ཆོན་ཅམ་ལྡན་དེ་ལའང་བསྟེན་རུང་སྟེ།

(257) རྩེ་དགེ་ཡངས། ༥༧-༦ རྒྱ་བཞེན། །

སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་རབ་ཏུ་རྟེན་དཀའི་ཕྱིར།

རབ་ཏུ་གུས་པ་ཆེན་པོས་བསྟེན་པར་བྱ།

དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཚང་བ་ནི་མེ་ཏོག་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་
དུམ་སྒྲ་ར་ལྟར་རྟེན་པར་དཀའ་ལ། ཡོན་ཏན་པལ་ཆེར་ལྡན་པའང་
སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པ་ཅམ་སྟེ། རྟག་ཚན་རེ་ཆང་བའང་དམ་
པར་བཟུང་ནས་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་ལམ་ལ་
མཁས་པ་དག་གཙོ་བོར་བསྟེན་ཏེ།

ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས།

སྒྲ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཏག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་
མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། བསྟེན་བཤད་
གཉིས། དང་པོ།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་དམ་པ་འབྲལ་མེད་དུ་བསྟེན་པར་གདམས་པའི་
གཏན་ཆོག་ལ་རྟག་ལས། དང་པོ་གཏན་བདེ་བྱང་རྩལ་བསྐྱབ་

ལེགས་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་གྲུབ་པའི་འདུན་མ་བཟང་པོ་ནི་
སྒྲ་མ་དམ་པས་སྟོན་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།

སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས།

དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་རྣམས་ནི་ངན་སོང་ལས་སྐྱོབ་
བའོ། །བདེ་འགྲོ་སྦྱིན་བའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །ཆོས་
མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་གི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་
བར་བྱེད་པའི་⁽²⁵⁸⁾ཞེས་པ་དང་། དགོངས་འདུས་ལས།

གང་འདིར་ཐུན་པར་འབྱམས་པ་ལ། །བདེ་ཆེན་སྣང་བའི་ལམ་
སྟོན་པ། །སྐྱབས་ཆེན་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ལས། །གཞན་གྱིས་སྐྱོབ་པར་
རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

(258) རྩོད་གཏེ་བར་མ། ༥༩ ཁ-༥ །བྱེད་བའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུང་དོར་གྱི་དམིགས་ལྟོན་པ།

གཉིས་པ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྒྲུང་དོར་གྱི་དམིགས་ལྟོན་
པ་འང་སྒྲ་མ་ལས་གཞན་མེད་པས་བསྟན་པར་འོས་པ་ནི།

དགོ་སྒྲིག་སྒྲུང་སྒྲུང་ཐབ་མེད་གཞན་ལྟོན་ཞིང་།།

སྒྲིག་བསྐྱེད་ནད་སེལ་མ་རིག་ཐེབས་པོ་སེལ་།།

ཤེས་རབ་མིག་འབྱེད་ཐར་ལམ་སྒྲུང་བར་བྱེད་།།

སྒྲ་མ་ལས་གཞན་མེད་ཕྱིར་ཏྲག་ཏུ་བསྟེན་།།

པ་མ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ལྟོན་པར་མི་རྒྱས་པའི་སྒྲུང་དོར་གྱི་
དམིགས་།⁽²⁵⁹⁾ དགོ་བ་སྒྲུབ་པ། མི་དགོ་བ་འདོར་བ། སྒྲིག་བསྐྱེད་སེལ་
བ། མ་རིག་པ་སེལ་བ། རིག་པ་བསྐྱེད་པ། ཤེས་རབ་སྒྲུང་བ། མིག་
འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་མས་རྒྱས་པས་ཀྱང་བསྟན་པར་རིགས་ཏེ།

སྒྲུང་པོ་བཞོད་པ་ལས།

དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་

(259) རྩོད་གོ་བར་མ། ༥༥ ཀ-༩ རྩིག་། ༡༥

སྟོན་ལ།⁽²⁶⁰⁾ འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་འདོར་བ། སྤྲིག་ཏི་དང་བག་
 མེད་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོག་པ། སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་པར་སྦྱང་བ་འཁོར་བའི་གྲོང་བྱེད་ནས་འདོན་པ། བདུད་
 གྱི་ཞགས་པ་གཙོད་པ། མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་སེལ་བ། ལྷ་བའི་
 འཆིང་བ་གཙོད་པ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཟུག་རྩ་འབྱིན་པ། མི་ཤེས་
 པའི་ཐིམས་པོ་སེལ་བ། སྤྲིད་པའི་ཚུ་བོ་ལས་སྦྱོལ་བ། འདོད་པའི་
 འདམ་ནས་འབྱིན་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་སྟོན་པ། ཡི་
 དམ་ལ་འཇོག་པ། རན་ཏན་ལ་འགོད་པ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 ལམ་སྟོན་པ། སྦྱང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྦྱང་
 བ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྤེལ་བ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་
 པ་སྟོན་པ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གདམས་པ་སྟོན་པ། ས་བཅུའི་
 གནས་ལ་འགོད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་
 པར་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་དང་།

(260) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༥༥༧-༩ ༼སྟོན་པ༽

སྐྱེ་འབྱུང་འཁྲུས་པ་⁽²⁶¹⁾ལས།

ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གཏེར་ཆེན་པོ། །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་སྟོན་
བྱེད་ཅིང་། །ཉོན་མོངས་མ་ལུས་རྩད་གཅོད་པ། །སྒྲ་མེད་འབྲས་བྱ་
ཐོབ་པར་བྱེད། །ཡུལ་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་པས། །ཤིན་ཏུ་ལྷག་པའི་
བཀུར་སྟེ་བྱ། །རིན་ཆགས་ལུས་བསྐྱེད་པ་མ་ལས། །ཤིན་ཏུ་གཏུང་
ཤིང་བཅེ་བར་བྱ། །ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ།

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་ཆོགས་གཉིས་ལ་རགས་
ལུས་ཤིང་། །བསོད་ནམས་བྱ་བའི་ཡུལ་སྒྲ་མ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས་
ཀྱང་བསྟེན་པར་འོས་པ་ནི། །འདི་ལྟར།

ཐར་ལམ་བསྐྱབ་པའང་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་ལ་རག།

དེ་ཡི་རྟེན་ཡང་སྒྲ་མ་ལས་ལྷག་པ།

སྟར་བཅས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ན་མེད་པའི་བྱིར།

(261) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༥༥༣-༥ ། རྩུག་པ། ་།

ཞིང་གི་མཆོག་གྱུར་གྱས་པས་ཉག་ཏུ་བསྟེན།

ཕན་ཚུན་སྟོས་བྱང་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པའི་རིག་པས་འདི་ལྟར། སྒྲ་ན་
མེད་པའི་ཐར་པ་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་གྱི་རེས་ལ།⁽²⁶²⁾
དེའི་ཉེན་སྒྲ་མ་ལས་མཆོག་ཏུ་འཕགས་པ་གཞན་ན་མེད་ཅིང་།
མཉམ་པ་ཡང་མེད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ།

དགོངས་འདུས་ལས།

དེས་ན་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྱག་ལ། །བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་མཆོད་
བྱས་པས། །སྒྲ་མའི་བ་སྐྱའི་ཁུང་རེ་ལ། །ཅན་དན་ཐིགས་པ་གཅིག་
བྱགས་པའི། །སྟོང་ཕྱག་ཆར་ཡང་མོད་པ་མིན། །ཞེས་པ་དང་།

ཀུན་ཏུ་ཁ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས།

ཡེ་ཤེས་ཀུན་སེམས་ཞེས་བྱ་བའི། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་
མཆོག་། དངོས་བྱུང་སྒྲ་ཆོག་ས་སྟེར་བས་ན། །སྟོང་ཕྱག་པས་ཉག་
མཆོད་བྱ། །གང་ཕྱིར་ཕྱོགས་བཅུ་འི་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་

(262) རྩེ་དགེ་ཡང་མ། ༥༥༧-༩ །རེས་ལ། ་།

སེམས་མཆོད་བསོད་ནམས་ལས། །སྟོབ་དཔོན་བ་སྤྱི་ཁུང་གཅིག་
 མཆོག་།དེ་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་མཆོད་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་གཟིགས། །ཞེས་བ་དང་།

ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱད་ལས།

གང་གིས་སྒྲ་མའི་བྱ་བ་ལ། །མཁས་པའི་སྐལ་ལྷན་གང་ཡིན་
 དེ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བྱག་
 འབུམ་བྱ། །ཕྱག་བྱས་པས་ནི་འདི་དོན་ཆེ། །ཞེས་བ་དང་།

རྡོ་རྗེ་མེ་ལྷའི་རྒྱད་ལས།

སྒྲ་མ་ཉིད་དང་སྒྲ་མའི་འཁོར། །ཉེ་འཁོར་གཡོག་དང་བཅས་བ་
 ལ། །གསེར་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཕུལ་ན། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་
 བརྗོད་མེད་པའི། །གཙུག་འཁོར་འབུམ་ཕྱག་གངས་མེད་ལ། །བསྟེན་
 བཀྱར་མཆོད་པ་གངས་མེད་པས། །བསོད་ནམས་འདི་ཡི་ཆར་མི་
 སོད། །ཅེས་བ་དང་།

འཕགས་བ་སྤྱོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི། དགེ་བའི་
 བཞེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་སོ། །སློན་ལམ་གྱི་སློ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 དེ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དགེ་བའི་ཅ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་བསྐྱེད་
 ངོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་སྐྱབ་
 པའོ། །ཚོས་གྱི་སློ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་སྒྲུང་བར་བྱེད་ངོ། །ལམ་ནམ་
 པར་དག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལས་འབྱུང་བའོ། །ལྷག་པའི་བསམ་
 པ་ནམ་པར་དག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བར་གྱུར་བའོ། །སེམས་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལས་བསྐྱེད་ངོ། །གཟུངས་དང་སློབས་
 པའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ནམ་པར་
 དག་པའི་སློའི་མངོན་ཐམས་ཅད་ནི་དེས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའོ། །ཡེ་
 ཤེས་གྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དེས་བསྐྱེད་པའོ། །སློན་ལམ་བྱུང་བར་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་ལག་ན་འདུག་པའོ་ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྤེ་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་། སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལ་སྤྱིང་
 པོ་སྤྱིང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་སྒྲུ་མ་མཉེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐ་ན་ཅི་ཡང་མེད་

གྲང་ཆུ་རྩ་གང་ཅམ་ཡང་འབྲུལ་ལོ། །དེས་དགོ་བའི་རྩ་བ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་དག་གྲང་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །སྤྱ་མས་བསྐྱོ་བ་བཞིན་
 བསྐྱབས་ན་མཐོན་པོར་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་ཡང་ཐོབ་པོ། །སྤྲངས་
 པ་⁽²⁶³⁾བཞི་ཡང་ཐོབ་པོ། །གཞན་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་ཆོས་བཞི་ཡང་
 ཐོབ་པོ། །བཏྲ་མི་སྤྲང་བའི་ཆོས་བཞི་ཡང་ཐོབ་པོ། །ཚད་མེད་པའི་
 ཆོས་ལྟ་དག་གྲང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གངས་གྱི་རི་
 ལ་བརྟེན་པའི་ཅི་སྤྲན་ལྟར་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་གྲང་རྣམ་པར་
 འཕེལ་ལོ། །མཆོ་ཆེན་པོ་ཆུང་སྟོད་དུ་གྱུར་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་
 གནས་སུ་གྱུར་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་
 འགྱུར་རོ། །མེའི་བྱོད་གྱིས་གསེར་ཡོངས་སུ་སྤྲངས་པ་ལྟར་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྲང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཆོ་ལས་རི་རབ་
 མཛོད་པར་འཕགས་པ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་

(263) རྟོད་གོ་བར་མ། ༥༤ ཀ-༥ །མང་པོ། །

བར་འགྱུར་རྟོ། །བརྒྱ་ལ་ཚུ་མི་ཆགས་པ་ལྟར་འདིག་ཉེན་གྱི་ཆོས་
གྱིས་མི་གོས་པར་འགྱུར་རྟོ། །ཉི་ཟླའི་དགྱིལ་འཁོར་སྤྱིང་བཞིར་
ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་སྒྲུང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་མ་བླ་བས་ཅུང་ཟད་
ནལ་འཁྱོར་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ཐོབ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས།

གང་གིས་སྒྲ་མ་འདུན་པའི་ལྟ། །སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་བསྐྱོམས་
བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་དགྱིལ་འཁོར་སྟོང་ཐུག་ཉིད། །ལག་མཐིམ་
བཞག་ནས་སྟོང་གསུམ་བསྐྱོར། །སྤྱིང་ཁར་ལན་སྟོང་བསྐྱེམ་བྱས་
པས། །⁽²⁶⁴⁾ བརྒྱ་སྟོང་རྒྱ་དང་ཆར་མི་ཤོད། །དེས་ན་ཏག་ཏུ་བླ་བ་
ཡིས། །སྤྱི་གཙུག་འཁོར་ལོའི་རྒྱན་ཉིད་དུ། །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་བསམ་
བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྒྲ་མའི་ཚུགས་སུ་ལུས་གྱིས་བྱུག་དང་བསྐྱོར་བ་

ལ་སོགས་པ། ངག་གིས་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ། ཡིད་
 གྱིས་མོས་པ་དང་གྲུས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲ་མས་
 དུལ་གཞན་དུ་སོ་ཉར་མངགས་པ་ལེགས་པར་སྦྱབ་པ་དང་། ཞབས་
 འབྲིང་དང་སྤྱི་བྱེད་པ་དང་། གནས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། ཐ་ན་བཟོ་དང་།
 འདེགས་འཛོག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བསྟོལ་བ་ལས་གསུངས་བཞིན་
 བསྦྱབས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཆེ་འདྲིར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་
 ཅིང་། ཕྱི་མ་བདེ་བ་ཅན་དང་མཛོན་པར་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་
 པའི་ཞིང་ཁམས་སྤུལ་པའི་སྦྱས་བརྒྱན་པར་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་པན་ཡོན་ལ། མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་
 གྱི། **ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱུད་ལས།**

གང་གིས་སྒྲ་མའི་བྱ་བ་ལ། མཁས་པའི་སྤུལ་ལྡན་གང་ཡིན་
 དེ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་
 དུག་འབྲུམ་དུ། བྲག་བྲས་པས་ནི་འདི་དོན་ཆེ། སྒྲ་མས་བསྟོལ་
 བཞིན་བསྦྱབས་ན། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པ་དང་། བསོད་

ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ། །རང་གི་རྣམ་དང་ཡོ་བྱད་གིས། །སྒྲ་
མ་མཉེས་པར་སྤྲོས་བྱས་པ། །འདི་ནི་⁽²⁶⁵⁾ །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་
ལས། །སྤྲུལ་སྤྱེའི་ཁིང་དུ་དབྱགས་བྱང་སྟེ། །ཟྱ་ངན་འདས་པའི་སར་
གཤེགས་སོ། །ཞེས་སོ།

བཞི་པ་སྤྲུལ་སྤྱེ་ན་མེད་པ།

བཞི་པ་སྤྲུལ་སྤྱེ་དང་སྤྱོད་པ་སྤྲུལ་ན་མེད་པས་ཀྱང་བསྟེན་པར་འོས་ཏེ།

ངན་འགྲོའི་མིད་དང་བར་ཆད་འཛིགས་ནམས་ལས།

སྤྱོད་ཕྱིར་སྤྲུལ་སྤྱེ་གི་དམ་པའང་གཞན་མེད་དེ།

སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་སྤྲུལ་མ་ལ་བསྟེན་ཕྱིར།

ལོག་འགྲོའི་འཛིགས་བྲལ་ཕྱིར་ཡང་ཉག་ཏུ་བསྟེན།

ཡུན་རིང་པོ་⁽²⁶⁶⁾ འཁོར་བ་ན་རྒྱ་བ་ན། །སྤང་དོར་གི་མིག་མདོངས་
པས་རྒྱ་འབྲས་གི་གནས་ལ་སྤོངས་པ་དེའི་ཕྱིར། །བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་

(265) རྩེ་དགོ་པར་མ། གཤམ་ཀ-ཉ །འདིས་ནི། ་།

(266) རྩེ་དགོ་པར་མ། གཤམ་ཀ-ལ །འདིང་པོར། ་།

སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུ་འབྲས་ལ་སྦྱོད་པ་ཉིད་དེ།

སྦྱོད་འབྲུག་ལས།

བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཉི་ཕྱག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་དག་ལྟར་
འཛོམས། །སྤྱག་བསྐྱེད་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །སྤྱག་
བསྐྱེད་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱག། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་དབང་
མེད་པར་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ལུགས་སྒྲིག་དཀའ་བས་བསྦྱོད་དེ། ངན་འགྲོ་
གསུམ་དང་། སྦྱོད་པའི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཏུངས་ཤིང་། མཐོ་
ངེས་ཐོབ་ཀྱང་བར་དུ་གཙོད་པས་མི་འདོད་པ་དུ་མ་ཉི་བར་འབྱུང་
བའི་འཛིགས་པས་ཉེན་པ་ཉིད་དེ། གཏན་དུ་ཤོངས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེད་
ལ་སྦྱོད་པ་ལས། སྦྱོ་བོ་གཞན་དག་སུས་ཀྱང་སྦྱོབ་པར་ནུས་པ་མེད་
པའི་འཛིགས་པ་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་བ་དེ་ལས། སྒྲ་མ་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་བསྟེན་པར་འོས་ཏེ།

སྦྱོ་བོ་གཞན་དག་སུས་ཀྱང་སྦྱོབ་པར་ནུས་པ་མེད་པའི་འཛིགས་པ་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་བ་དེ་ལས།⁽²⁶⁷⁾

(267) རྟེན་གཞི་པར་མ། ༥༥ ཁ-༡ །རྒྱལ་པོ་ལས། ༽

འཁོར་བའི་འཛིགས་ལས་ངེས་སྟོབ་ཅིང་། །སྤྲ་ངན་འདས་པར་
འབྲེན་པ་མཆོག་། །སྤྲ་མ་ཉིད་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་སོ། །འོན་
ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤྲ་མ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས། དང་པོར་སྤྲ་མ་ལ་
བསྟེན་པས་དེའི་སྤྲ་ཀྱན་གྱི་སྦྱབས་མགོན་སྤྲ་མ་ཉིད་དེ།

དགོངས་འདུས་ལས།

བསྐྱལ་བ་སྟོང་གི་སངས་རྒྱས་པས། །སྤྲ་མ་གཉན་པར་ཤེས་
པར་བྱ། །ཅི་སྤྲ་བསྐྱལ་བའི་སངས་རྒྱས་ནམས། །སྤྲ་མ་དག་ལ་
བསྟེན་ནས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་སྤྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་འཛིགས་པ་ལས་
སྟོབ་ཅིང་། ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་བྱེད་པས་བསྟེན་པར་
བྱ་སྟེ། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་འཁོར་
བ་ན་རྒྱ་བའི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྟོབ་ཅིང་། ལེགས་པ་
ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་སྤྲ་རྟག་ཏུ་ཐོང་བཞིན་དུ་སྦྱོ་བོས་བསྟེན་པ་ལ་

སྐྱབ་པ་ནི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མི་སྒྲིག། །དེ་ཉི་བར་བསྟན་⁽²⁶⁹⁾པ་
ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མི་བརྩོམ་ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་སྒྲ་མའི་གསུང་བཞིན་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པ་ན།
སྤང་མ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོས་ཀྱང་བར་ཆད་དང་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་
ལས་སྒྲིབ་སྟེ། དགོངས་པ་འདུས་པ་ལས།

བཀའ་བྱུང་མ་བཅག་ཆོས་བསྐྱུངས་ན། །ཆོས་སྒྲིང་སྤང་མ་མཐུ་
ཆེན་རྣམས། །བྱ་བཞིན་ཏག་ཏུ་སྤང་བར་བྱེད། །ཅེས་སོ།།

ལྷ་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བྱེད་པ།

ལྷ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡང་གཞན་མེད་
པས་བསྟེན་བར་འོས་པ་ནི།

ཡོན་ཏན་རྫོགས་བྱེད་པ་ཡང་གཞན་མེད་དེ།

སྒྲ་མ་ལ་བསྟེན་དེ་ལས་བྱུན་ཆོགས་བྱིར།

ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་ཡང་རྣམ་གྲོལ་གྱི།

(269) གླེ་དགེ་པར་མ། ༥༥༡-༡ །དེས་ཉི་བར་སྟོན། །

ཡོན་ཏན་འབྱོར་སྦྱང་རབ་དང་གྲུས་པས་བསྟེན།

ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིངས་པས་ཀྱང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
 བསྟེན་ན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་བར་བྱེད་
 པ་ཉིད་དེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
 ལས་དང་པོ་བ་ཐར་པའི་ལམ་སྒྲ་ཆོལ་བས་ཀྱིས་བ་⁽²⁷⁰⁾འདོད་ཅིང་
 འདུན་པས་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་དང་། བར་དུ་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་
 སློབ་པ་དག་བདུད་ཀྱི་ས་ལས་འདའ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གོང་མ་ཐོབ་
 པར་འདོད་པ་རྣམས་དང་། མཐར་སློན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་
 རྒྱ་བར་ཀྱིས་བ་⁽²⁷¹⁾རྣམས་པར་གྱོལ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཕྱོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་སློམ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ།

དཔལ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དགོ་བའི་བཤེས་

(270) རྩི་དགོ་པར་མ། ༥༡-༥ ༼གྱོལ་བར། ༽

(271) རྩི་དགོ་པར་མ། ༥༡-༦ ༼འདོད་པས། ༽

གཉེན་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་།

གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོ་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་མ་ལ་བསྟེན་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་།

སའི་སྟོང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།

སྒྲ་མ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པ་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་
ཏན་དང་ནམ་པར་འཕྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལས་འབྱུང་བར་
བལྟའོ་ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་གྱི་མདོ་ལས།

མདོར་ན་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་དེས་གདམས་པ་ལ་ཞུགས་ན་
ཡོན་ཏན་གྱི་བ་ཁག་ཁྱིག་བརྒྱ་སྟོང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བཅུ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་ཏོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་དམ་པ་གྲུས་པར་བསྟེན་པ་
ཉིད། དགོངས་པ་འདུས་པ་ལས་ཀྱང་།

དེས་ན་ལང་ཀའི་བདག་པོ་འདིར། །སྟོན་ལྟ་དགའ་དང་གྲུས་པ་

ཡིས།།⁽²⁷²⁾ དམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཚིག་རྣམས་ལ། །འདུན་པར་ལན་གསུམ་
གྲས་བྱ་སྟེ། །ཞབས་ལ་སྦྱི་བོས་གཏུགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ།།

དུག་པ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ།

དུག་པ་སྟོན་པ་ཆེས་འཕགས་པ་ཅེ་གཞན་⁽²⁷³⁾མེད་པས་གྱུར་
བསྟེན་པར་འོས་པ་ནི།

ཁྱད་པར་སྟིགས་དུས་བཅེ་ལྡན་སྒྲ་མ་ལས།།

གཞན་ཞིག་བདག་གི་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་བས།།

རྒྱལ་ལས་ལྷག་པའི་གྲས་པ་ཆེན་པོས་བསྟེན།།

སྟོན་སངས་རྒྱས་བཞུགས་དུས་ལས་དག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་
སུ་སྟོན་པར་བྱོན་པས་དོན་མཛད་མོད། དེང་སང་ཤིན་ཏུ་འད་དུས་
སྟིགས་ཏེ། ཆེ་དང་འབྱོར་པ་དང་། ཆོས་དང་འབྲེན་པ་སྟིགས་པ་
འདིར། སྒྲ་མ་ཡང་དག་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས། དངོས་

(272) རྩེ་དགེ་ཡང་མ། ༥༡༧-༩ རྒྱ་ཉིད། ་

(273) རྩེ་དགེ་ཡང་མ། ༥༡༧-༩ རྒྱ་ཆེན་ན། ་

སྤྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་པན་འདོགས་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་
 སངས་རྒྱལ་སམ། དེ་བས་ལྷག་པའི་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བསྟེན་པར་
 བྱའོ། །དེ་ཡང་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། དོན་མཛད་པ་
 དང་། འཕྲིན་ལས་སྐབས་ཆེ་བའི་ཆ་འགའ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་སྒྲ་མ་
 དང་སངས་རྒྱལ་མཉམ་པར་ཡང་བརྟགས་ལ། བདག་ཅག་གི་ངོར་
 རིན་ཆེ་བས་ལྷག་པར་ཡང་བརྗོད་དེ།

གསང་འདུས་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱད་ལས།

ཁམས་ནམས་དང་ནི་ཕྱིན་ལས་དྲ་དང་།⁽²⁷⁴⁾ རང་བཞིན་མཉམ་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱལ་གྱུན་དང་སྒྲ་མ་མཉམ། །འགྲོ་བ་གང་ལ་
 ལམ་སྟོན་ཕྱིར། །སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལས་མཆོག་ཏུ་འཕགས། །ཞེས་
 པ་དང་། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱལ་གྱུན་དང་མཉམ། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱལ་
 གྱུན་ལས་ལྷག །ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་གཏེར་རྒྱུར་པ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་
 མ་སྤྱི་བོས་འདུད། །ཅེས་སོ། །

(274) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༥༧-༡ ཉེན། ༡༽

སྒྲིང་པོ་བཀོད་པ་ལས།

380

དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ནི་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་
 འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བུ་བོ་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་
 རིགས་བསྐྱེད་པས་མ་ལྟ་བུའོ། །ཕན་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་པས་
 བ་ལྟ་བུའོ། །སྤྲིག་བ་ལས་བསྐྱངས་པས་མ་མ་ལྟ་བུའོ། །བསྐྱབ་བ་
 རྣམས་སྟོབ་པས་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་བུའོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་
 ལ་འཇུག་པས་ས་མཁན་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གསོ་བས་
 སྤོན་བ་ལྟ་བུའོ། །འཛིགས་བ་ལས་བསྐྱངས་པས་དཔའ་བོ་ལྟ་
 བུའོ། །འཁོར་བའི་ཆུ་བོ་ལས་སྟོལ་བས་མཉེན་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ལ་
 རགས་ལས་པའོ་ཞེས་སོ།།

བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་བ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་
 གྱང་སྐྱ་མ་མེད་པར་མ་བྱོན་པས། སྐྱ་མ་ཁོ་ན་ཏྲག་ཏུ་བསྟེན་པར་
 རིགས་ཏེ། **དགོངས་འདུས་ལས།**

སྟོབ་དཔོན་དག་ལ་མ་བསྟེན་པར། །སངས་རྒྱས་ནམ་ཡང་

མི་འབྱུང་ཏེ། །འབྱུང་བར་ཡང་དག་ངས་མ་མཐོང་། །བྱུང་ན་དམ་
 བའི་ལུང་དང་འགལ། །ཞེས་པ་དང་། །འཁོར་ལོ་བདེ་བའི་རྒྱད་
 ལས། དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱན་ཅ་བར་ནི། །ཁྱེ་མ་རྩོ་རྩོ་འཛིན་པར་
 བཤད། །ཁྱེ་མ་དག་ལས་མ་བྱུང་བའི། །དངོས་གྲུབ་ཉིད་པར་
 འགྱུར་མི་མིད། །ཁྱེ་མ་ཉིད་ལས་མ་བྱུང་བའི། །སངས་རྒྱུ་ཞེས་
 བྱ་འབྱུང་མི་མིད། །མིད་པའི་ཁ་ལོ་གྲུན་དུ་ནི། །ཁྱེ་མ་མཆོན་ཉིད་
 ལྟན་པས་སྦྱར། །ཞེས་སོ།།

དེས་ན་རྒྱུ་མཆོན་དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོན་
 དེ། རྒྱུ་པར་བསྐྱལ་བར་བརྟེན་ཡུང་བད་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེའི་
 ཕྱིར། ལས་དང་པོ་པ་ནས་སངས་རྒྱུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཏྲག་ཏུ་སྦྱོ་
 དལ་མེད་པར་གྲུས་པས་ཁྱེ་མ་བསྟེན་པ་ལ་བསྐྱལ་སྟེ།

འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཞེད་པ་ལས།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་
 པ་ནི། རྒྱུ་པར་བསྐྱལ་བར་བརྟེན་ཡུང་བད་མི་ཤེས་པ་དང་ལྟན་

བ་དེའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལྟར་བསྟེན་
པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐོག་མར་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་
བཅའ་ནས་བསྟེན་པ་དང་། བར་དུ་མཉེས་པ་བསྐྱབས་ཏེ་བསྟེན་
ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གྲུས་པས་བཅའ་ཞིང་བསྟེན་པ་དང་། དེ་
ལྟར་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དཔེས་བསྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ལྟར་བསྟེན་པར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་མཐོང་ནས། བསྟེན་
པ་ལ་འཇུག་ལ། བསྟེན་པ་དེའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བར་
གདམས་པ་ནི།

དེ་ཡང་དབལ་ལྡན་ཆེ་མ་དམ་པ་དག །

གང་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་སྤོགས་དེར་བཞོད་དེ།།

དད་གྲུས་སྤེལ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས།།

ཐོག་མ་ཉིད་ནས་མཉེས་བྱ་ཡང་དག་བཅའ།།

སྒར་སྒོས་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་སྒྲ་མ་དམ་པ་དེ་དག་གང་ན་
 བཞུགས་པའི་ཡུལ་དེར་བྱིན་ལ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དད་
 པ་དང་། གུས་པ་དང་། སྤྱི་ཞུའི་སྒོ་ནས། མངའ་མ་ཐག་ཉིད་ནས་
 ཐུགས་མཉེས་པར་བྱ་ཡི།⁽²⁷⁶⁾ འདི་རིམ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཞག་པ་དང་།
 སྒོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་གུས་པ་དང་། བག་མེད་པའི་ཆལས་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ། དམ་པ་རྣམས་ནི་བླ་མོ་ཉིད་པས་གང་པ་
 རོལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྒྲིད་པ་དེ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་
 དུ་དགོངས་པས་ཐུགས་སྦྱར་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་
 འཆུགས་པ་ཉིད་དོ།

པལ་བ་ཞིག་ན་དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲིག་⁽²⁷⁷⁾པར་འགྱུར་པས་ཀྱང་དང་
 བོ་ཤིན་ཏུ་གུས་པས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྒྲོབ་བོ།

སྒྲིང་པོ་བཞོད་པ་ལས།

(276) རྩ་དགོ་པར་མ། ༡༠ ཀ-༡ རྩེད་ལ། ་།

(277) རྩ་དགོ་པར་མ། ༡༠ ཀ-༡ རྩེད་ལ། ་།

ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཆོལ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་
 བར་བྱའོ། །རྟེན་ནས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་བ་ལ་བསྐྱེལ་བ་མེད་པའི་
 མི་ཞུ་བའོ། །ཁུར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་བས་ས་ལྟ་བུའི་འདུལ་ཤེས་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཅི་བསྐྱོ་བ་ཉན་པར་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་འདུལ་ཤེས་རབ་ཏུ་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།

དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱོད་པ་འཆོལ་བ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་འཆོལ་བ་ནི། དེའི་ཐབས་ཡིན་པས་གང་ན་བཞུགས་པ་རྒྱ་
 ཆེར་གཞན་ལ་ཡང་བྱི་བ་དང་། རང་གིས་ཀྱང་སྤྱོད་པས་ཐ་དད་པར་
 སོང་ལ་བཞུགས་ཏེ། དཀའ་བ་ཅི་བྱང་ཡང་མི་ལྟོག་པས་བཅའ་བ་
 བྱི། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་སྤུང་ཅིང་། སྤྱིག་ཏུ་མི་དགོ་
 བའི་སྤྱོད་པས་ལས་སྐྱོབ་སྟེ།

ཆོ་བ་སྐྱོན་མའི་མདོ་ལས།

ཐུར་དུ་ཆོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྟིང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བཙུན་འགྲུས་

བཅུམས་ཞིང་ལུས་དང་སློག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར། ཆོས་དམ་པ་
 སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྒྱུན་དུ་བཅུལ་ལ། གཡོ་དང་སྒྱུ་
 མེད་པས་བསྟེན་བཀྱར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཆོལ་བ་དང་སྤྱི་ཞུ་བྱེད་
 པས་ཡོངས་སུ་སྒྱུ་བ་མེད་པ་ན། བདེ་བར་མངོན་པར་འཆང་བྱ་
 བའི་ཆོས་ཐོབ་པོ་ཞེས་བ་དང་།

སྤྱི་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཆོལ་བའི་ཆེད་དུ་ལུས་དང་སློག་
 ལ་འང་ཐོངས་པར་མི་བྱའོ། །དངོས་པོ་སྣ་ཆོགས་མི་གཟུང་། རྣོ་ལ་
 ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །རྟེན་བ་དང་བཀྱར་སྟེ་འདོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་བཅུལ་བར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་ལུས་དང་སློག་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། སྤྱི་པའི་ལོངས་
 སྒྱུད་མི་འཆོལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་
 དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སྟོན་ལམ་བཟོན་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་

པར་འདོད་པ་དང་། གནས་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
 ལ་བཞེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་
 སྐྱབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོང་བ་དང་། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པ་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས། ཟླ་
 མ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང་།

སྦྱོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་།

དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ངན་འགྲོར་མི་ལྟར་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
 ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་བྱེད། བག་མེད་པའི་གནས་ལས་སྒྲོག། །འཁོར་
 བའི་གྲོང་བྱིར་ནས་འདོན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་དང་
 འགལ་བར་མི་བྱེད། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་
 འཕགས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་སྐྱབ་པར་དགའོ། །རིགས་ཀྱི་
 བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ན་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པས་དགེ་བའི་
 བཞེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་།

ཆོས་བཞི་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

དགེ་སློང་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས་ཀྱང་། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་
 ལ་གྲུས་པས་གང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གང་
 ལུས་ཀྱི་རིམ་གྲོར་མི་བྱ་བ་དང་། གང་རྒྱང་པས་མི་གཏོང་བ་དང་།
 གང་དག་གི་ལས་ལ་མི་སློབ་དེ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་།

ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ་ལས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་པས་བསགས་
 པའི་ཆེ་ན། གསུང་དོ་རྩི་འབྱུ་བྱུག་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 བཅོམ་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱང་པ་དཔྱི་ལ་ཐུག་པར་ཟད་པའི་བར་དུ་འཇིག་
 ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིན་པར་གསུངས་པ་དང་། **བརྒྱད་**
སྟོང་པ་ལས། འཕགས་པ་རྟག་དུ་དུའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་།
སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རྟོར་བཟངས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་།

མཛེངས་སྒྲུན་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོས་རང་གི་ལུས་ལ་མར་
 མེའི་སྤྲོད་བྱ་སྤྲོད་བཅུགས་ནས་ཕུལ་བ་ལ་སོགས་པ་དཀའ་བ་དུ་
 མ་སྤྱད་ནས། དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་བཅའ་བ་བྲན་པར་བྱ་སྟེ།
 བདག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཅའ་སྦྲུལ་དུ་བསམས་ལ་སྦྲ་མ་ཡང་
 དག་པ་བཅའ་བར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་ཆོས་ནས་ངེས་སྒྲུབ་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་ཆང་ན། འཛིག་
 ཉེན་གྱི་རིགས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་མི་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་
 སྟོགས་རེའམ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་བསྟེན་ལ། བྱད་པར་དགེ་བའི་བཞེས་
 གཉེན་ནི། གཡོ་དང་སྦྱ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བསམ་པ་དང་། དག་ཏུ་
 བཅོད་པ་དུས་མཐུན་པ་གཞི་ཆེ་བས་ཅུང་ཟད་འགྲོགས་དཀའ་བར་
 བཅོད་པའི་ཕྱིར་ན། ⁽²⁷⁸⁾ དཀའ་བ་བཅོད་པས་བསྟེན་དགོས་ཏེ།

དགོངས་འདུས་ལས།

འཛིག་ཉེན་པ་ཡི་སྦྱོར་ལྡན་ཡང་། །ས་མཁན་ལམ་ལ་མཁས་ངེས་

(278) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༡༡-༦ །མཛན་པར་བྱིན་ན། ་།

ན། །རི་ལྷར་བཟོད་པ་བྱ་དགའ་ཡང་། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་བཟོད་

པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ།

ཉིད་ནས་སྒྲིང་ལ་མེད་པར་བསྟེན་བྱ་སྟེ།

དོན་ཆེན་བསྐྱབ་ལ་ངང་ཆེན་གྲས་པས་བསྐྱང་།

འདི་ལྷར་ཡང་དག་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ནི། སྟོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྟོག་པ་ན།

བརྟག་པ་དང་། དབྱུང་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེར་སྒྲ་

ཅན་རྣམས་ལ་ནི་ཡོ་བྱད་འདོད་པ་ཆེ་བར་སྟོན་ཅིང་། གཏོང་སྟོད་

ཆུང་བ་དག་གི་ཡང་ཆོགས་གཉིས་རྩོགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཡོ་བྱད་

འདོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ཆུང་བ་དག་ལ་ནི། ཆོག་ཟུར་

མི་སྟོན་པ་བཟོད་ལ། ཡོ་བྱད་སྒྱུངས་པ་དང་སྟོ་སྒྱུང་བར་སྟོ་པ་

དག་ལ་ནི་བྱ་བྱེད་མང་ཞིང་ཡུན་རིང་པོའི་དོན་སྐྱབ་པ་ལྷར་ཡང་སྟོན་

ལ། མདོར་ན་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་འབྱུང་པ་དང་ཅ་ཅ་

མེད་ཀྱང་། དེའི་དོར་འགལ་བ་སྐྱ་ཆོགས་པ་བསྐྱུད་པར་⁽²⁷⁹⁾སྟོན་

(279) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༡༡༧-༩ །སྐུད་པར་།

བས། སྐྱ་དང་གསུང་མ་བརྟགས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། ཐུགས་
འབྲུགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བས། བ་རོལ་གྱི་དད་པ་བརྟན་པ་དང་མི་
བརྟན་པའི་རང་ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ།

དེ་ཡང་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཟབ་མའི་སྒོ་ཅན་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་
གཞན་གྱིས་གཉིང་དཔོག་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་སྒྲ་
ཆོགས་མཛད་ཀྱང་འགྲོ་བ་འདུལ་བ་ཅུ་ལས། དགོངས་པ་ཆོས་
ཉིད་ཟབ་མོ་སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལས་མི་འདུལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་མའི་མཛད་པ་གང་ལའང་དགོངས་པ་
རྒྱབས་ཆེ་བའི་རོལ་པར་ཤེས་པས། དག་སྒྲུང་སྦྱོང་བ་ཡིན་གྱི།
མ་དད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསམ་དུ་མི་བྱུང་སྟེ་ལམ་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་
འབྲུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛད་པ་ཞི་བ་དང་། དག་པོ་གང་མཛད་
ཀྱང་། གཞན་ལ་པན་པ་འབྲུབ་པ་ནི་སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་གྲུབ་ཟིན་ནས་གཞན་དོན་འབྱུང་བའི་
སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་ཆེན་པོ་ཐར་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་

ལམ་མཁན་སླ་མ་ལས་གཞན་མེད་པས། དེའི་བྱ་དཀའ་བ་ཅི་དང་
 ཅི་ཡང་བཟོད་པར་བྱས་ལ་ངང་བསྐྱོད་ཏེ་སྦྱོར་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 བྱ་བ་ལའང་དཀའ་བ་བཟོད་པས་བསྦྱོར་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐར་
 པའི་ལམ་འཆོལ་ཞིང་སླ་མ་བསྟེན་པ།

དེའི་ཆེ་མི་མཐུན་རྒྱུན་རྣམས་གངས་མང་བས།།

ཡིད་འབྱུང་སྤྱིར་སྤྱོད་སློབ་སྦྱོར་བ་ལ།།

བདུད་དྲུག་ཤེས་ནས་སྤར་ཡང་གུས་མཆོག་གིས།།

ཁོར་བྱ་རྟེན་པ་མི་འདོར་སྤྱི་བོས་བསྟེན།།

གང་དུ་སླ་མ་དམ་པ་རྟེན་པ་དེའི་ཆེ་བདུད་སྤྱིག་ཅན་བཙོན་པས་
 བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་དེ། ཅི་ནས་ཀྱང་དཔོན་སློབ་དག་གི་བར་དུ་
 དབྱེན་བཅའ་ཞིང་། བཟུང་བརྟུང་དང་གནས་མལ་དང་། མཐུན་པའི་
 རྒྱུན་དཀའ་བར་བྱེད་ཅིང་ལམ་བཟོད་པ་ན་བར་དུ་གཙོད་པ་མང་བ་
 དང་། འཕྲལ་དུ་འཆོ་དོགས་མང་བས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། སླ་མ་
 དང་ཆོས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བས་སྤྱིར་སྤྱོད་སློབ་སྦྱོར་གངས་མང་པོ་

དག་འཆར་དུ་འཇུག་པ་ན། བདག་གི་ཐར་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བའི་
བདུད་དུ་ཤེས་ནས་སྒྲོང་ཞིང་། སྤར་ཡང་སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་
བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། **ཡུམ་བར་མ་ལས།**

ཁོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དག་མང་བའི་ཕྱིར་བཙོན་པ་དང་སྒྲོ་བ་ཆེན་
པོས་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་
བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་ན། བདུད་སྤྲིག་རྟོ་ཅན་བར་ཆད་
བྱ་བ་ལ་བཙོན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་
བ་དེ་ལྟར་བཙོན་ཞིང་། གང་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འབྲལ་
བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་གཞོད་པ་སྣ་ཚོ་གས་སུ་སྦྱབ་པས་ཡིད་ཕྱིར་
ཕྱོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོས་འདི་སྟུམ་དུ། བདུད་སྤྲིག་རྟོ་ཅན་དག་གིས་དགེ་བའི་
ཕྱོགས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་སྟེ། ཅི་ནས་ཀྱང་དེའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་
བ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གོར་མ་ཆག་གོ་སྟུམ་ནས། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོངས་
སུ་བགོ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དཔེས་བསྟན་པ་ལ། རང་ལ་པན་འདོགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། གུས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་དཔེ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ཡང་ཐར་པའི་དེད་དཔོན་སྒྲ་མའི་བཀའ་བློན་ལ་བསམས་ཏེ་
མཉེས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་རྒྱ་རྩོགས་པ་ལས་དྲངས་པ་ཡིས།།

གཟུགས་བརྟན་འཆར་བྱ་བ་རྩོག་བྲལ་ཞོར་བྱ་ལྟར།།

སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་དྲངས་ཡོན་ཏན་གཟུགས་བརྟན་སྟོན།།

དོ་ཁམས་གསེར་དང་ས་འོག་རིན་ཆེན་གཏོར།།

པསྒྲའི་ནང་གནས་བདེ་གཤེགས་ཇི་ལྟ་བར།།

བྱབ་བདག་ཁམས་གཙང་བྱང་རྒྱབ་སྟོང་པོ་སྟོན།།

མཚན་མའི་ཐུན་ནག་སྒྲ་བ་ཇི་ལྟ་བུ།།

ཐར་སྒྲིང་གང་དུ་ཉེར་འགྲོ་དེད་དཔོན་བཞིན།།

རྒྱ་གཏོར་ཐབ་མའི་འབྱུང་གནས་བསྟོད་པར་བྱེད།།

དེ་སྤྲད་དམ་པ་ནམས་ལ་བསྟེན་པར་བྱ།

ཚུལ་རི་ལྟར་བསྟེན་ཞེ་ན། སྤྲོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།

ཁུར་ཐམས་ཅད་ཁུར་བས་མི་སྐྱོ་བ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་།
 དབྱེན་གྱིས་མི་བྱེད་པ་རྩོམ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། རྒྱག་བསྐལ་
 གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་འཁོར་ཡུག་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ཅི་བསྐྱོ་བའི་
 ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་བྲན་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་
 རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཕྱགས་དར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ཁུར་ལྟ་བ་
 ཁུར་བས་ཐེག་པ་སྤང་བོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། བདག་པོ་ལ་
 མི་ཁྱོ་བ་བྱི་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། འགྲོ་འོང་གིས་མི་སྐྱོ་བ་བྱུ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་དང་། ཉོན་མོངས་པས་མི་སྐྱོ་བ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། མི་
 བསྐྱོན་པ་སྤངས་པ་རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། རྒྱན་གྱིས་མི་
 བསྐྱལ་བ་རི་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ཆེ་གྲགས་མེད་པས་གཏོལ་
 བའི་བྱ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། དེགས་པ་མེད་པས་བྱ་མཆོག་རྩ་
 བཅད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་འོར་གདུང་པས་བལྟ་བས་བྱ་གཅེས་པ་

ལྟ་བུ་དང་། རྟག་⁽²⁸⁰⁾མཐར་ཕྱིན་པས་ཟམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོམ་
 སེམས་མེད་པས་འབྱུན་བུ་ཕྱེས་ན་⁽²⁸¹⁾འབྱམས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལས་མི་འདའ་བས་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་ལྟ་
 བུའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀའ་བུའོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཀའ་
 ལས་མི་འདའ་བར་སྤེལ་བུའོ།།

གཞན་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལས་ཀྱང་།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་རྟེན་པར་དཀའ་བས་མཁན་པོ་
 དང་སྟོབ་དཔོན་ལ་བཀའ་སྟོབ་བར་བུའོ། །སྤྱུ་ལས་ཆོས་ཐོས་པ་
 དང་། སྤྱེགས་བམ་གྱི་བར་ཁྱུས་པ་དེ་ལ་ངེས་པར་སྟོན་པའི་འདུ་
 ཤེས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། ཆོས་
 དེ་དང་། རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སྤྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལྷག་

(280) རྟེན་དགེ་པར་མ། ༡༡ཁ-༥ ་ ༡༧༡ ་།

(281) རྟེན་དགེ་པར་མ། ༡༡ཁ-༥ ་ ༡༧༢ ་།

པར་དགའ་བ་དང་གྲུས་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང་།

ཆོས་བརྩ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

ཆོས་འཛིན་པ་ལ་གྲུས་པ་དང་བཅས་ནས་ཞུས་པས་སྣང་
བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
དོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །སྲིད་པའི་
རྒྱ་མཚོ་ལས་སྦྲོལ་བར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །བདག་
འཁོར་བར་འབྱམས་པ་འཆོལ་བར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
དོ། །གཏི་མུག་གི་གཉེད་ལས་སད་པར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་
བསྐྱེད་དོ། །བདག་འཁོར་བའི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ལས་འབྱིན་པར་
བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པ་ལས་
བཟང་པོར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །སྲིད་པའི་
བཙོན་རར་བཅིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
དོ། །ཡུན་རིང་པོར་ནད་གྱིས་གདུངས་པ་ལས་སྤོང་བའི་འདུ་
ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པའི་མེ་འབར་བ་ལས་ཞི་བར་བྱེད་

བའི་ཆར་སྒྲིན་གྱི་འདུལ་ས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བ་དང་།

འཕགས་པ་རྟག་ཏུ་རུས་སྒྲུབ་ཐོས་པ་ལས་གྲང་།

གང་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོན་པ་ཐོས་པ་དེ་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བྱས་པ་གཞོ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་འདི་
 ལས་ཆོས་ཐོས་པས་སྒྱར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་
 མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་པས་དེའི་ཞིང་དུ་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་ཁོམ་པའི་གནས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་
 འགྱུར། དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་ཆོས་སྒྲ་བ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་བསྟེན་ནོ།།

གཉིས་པ་གུས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དཔེ་བསྟན་པ།

གཞན་ཡང་དཔེ་དྲུ་མ་ལ་བསམས་ནས་ཀྱང་བསྟེན་པར་
གདམས་ཏེ།

དགའ་ཐུབ་དཔུང་གཉིན་དཔའ་བོ་རྒྱལ་པོ་དང་།

སྟོབ་དཔོན་སྟེན་པ་པན་འདོགས་གྲོགས་ཀྱི་དཔེས།།

དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ལ་བཙོན་པར་བྱ།།

དེས་ནི་འདི་ཕྱིར་བདེ་ལེགས་ཆོས་འབྱུང་བོ།།

དུས་རྟག་དུ་གཡེལ་བ་མེད་པར་གཅེས་སྟེན་དང་མོས་གུས་ཀྱིས་
 བསྟེན་པའི་གདམས་ངག་ནི། ཕྱི་རོལ་པས་དོན་མེད་པའི་དཀའ་
 ཐུབ་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་འབད་པ་བྲག་པོ་བྱེད་ན།
 བདག་གིས་དོན་ཡོད་པ་བདེ་བ་ནས་བདེ་བར་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་
 སྒྲ་མ་ལ་མོས་གུས་དང་། བསྟེན་བཀྱར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱ་སྟེན་པ་དང་།
 འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་དབྱུང་གཉེན་གྱི་དོན་དུ་རྩེ་དཔོན་ལ་སོགས་
 པ་བཀྱར་ཁིང་མཆོད་ན། བདག་གིས་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྟེན་
 ཐམས་ཅད་སྟོབ་པའི་སྒྲ་མ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཆོད་སྟེན་པ་དང་། དར་
 ཅིག་གི་འདིགས་པས་སྟུག་པ་རྣམས་དཔའ་པོ་བསྟེན་ན། བདག་
 གིས་གཏན་གྱི་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་
 མ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བསྟེན་སྟེན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལའང་རིན་པོ་ཆེ་དང་།

རོལ་མོ་དང་གདུགས་ལ་སོགས་པས་མཆོད་ན། བདག་གིས་ཡུན་
 གྱི་དོན་སྲིད་ཆེན་པོ་སྟེར་བའི་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་དང་བསྟེན་བཀྲར་
 ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱ་སྟམ་པ་དང་།

བཟོ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རིག་པ་སྟོབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་
 ལའང་བསྟེན་བཀྲར་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་སྟབ་པ་
 སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་དང་བསྟེན་བཀྲར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱ་སྟམ་
 པ་དང་། འདུ་བ་སྟོམས་པའི་སྟོན་པའང་མཆོད་ན། དུག་ལྗེའི་གཙོང་
 བད་འདོན་པའི་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་དང་བསྟེན་བཀྲར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
 བྱ་སྟམ་པ་དང་། ཉིན་རེའི་འཇིགས་པ་སྟོབ་པའི་སྟེལ་མ་ལའང་
 གཅེས་སྒྲས་གྱིས་མཆོད་ན། བདུད་བཞིའི་དབང་ལས་སྟོབ་པའི་སྒྲ་མ་
 ལ་མོས་གྲུས་དང་བསྟེན་བཀྲར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱ་སྟམ་པ་དང་། ཟས་
 གོས་དང་ནོར་ལ་སོགས་པའི་ཆས་རྩལ་ཟད་པན་འདོགས་པ་དེ་
 དག་གི་ཕྱིར་སྟོག་ཀྱང་གཏོང་བར་བྱས་ན། དགོས་འདོད་ཀྱི་ནོར་བུ་
 སྟེར་བའི་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་དང་བསྟེན་བཀྲར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱ་སྟམ་

བ་དང་། དར་ཅིག་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་ལའང་དགའ་བས་མཆོད་
 བ། གཏན་གྱི་གྲོགས་མཆོག་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་རང་⁽²⁸²⁾ རྒྱུད་
 པའི་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་དང་བསྟེན་བཀྲར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱ་སྟམ་བ་
 དང་། ཆེ་འདྲིར་བཅེ་བའི་འདུན་གྲོས་བསྐྱབ་པ་ལའང་གཅེས་སྤྲས་
 བྱེད་པ། གཏན་གྱི་སྦྱིད་འདུན་⁽²⁸³⁾ འཆོས་པའི་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་
 དང་བསྟེན་བཀྲར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱ་སྟམ་བ་ལ་སོགས་པས་སྒྲ་མ་
 བསྟེན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། དཔེ་དང་། རྣམ་གྲངས་མང་པོ་བལྟས་
 ལ་མོས་གྲུས་དང་བསྟེན་བཀྲར་བྱའོ།

ཤེས་ན་⁽²⁸⁴⁾ རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱིས་བསྟོད་
 ཅིང་བཀྲར་བ་དང་། ཆེ་རིང་ནད་མེད་འགྱོར་པས་མཐོ་བ་དང་། གང་
 འདོད་པ་འགྲུབ་ཅིང་། བདེ་བར་ཆེའི་དུས་བྱེད། བར་དོའི་འཛིགས་

(282) རྒྱ་དགེ་ལའ་མ། ༡༩༡-༡ ༼དང་། ༽

(283) རྒྱ་དགེ་ལའ་མ། ༡༩༡-༢ ༼བྱུག ། ༽

(284) རྒྱ་དགེ་ལའ་མ། ༡༩༡-༣ ༼དེ་ནི། ༽

མ་དེ་གང་ལ་མཉེས་པའི་ཡོ་བྱད་དེ་བཞེད་མ་ཐག་བསྐྱོ་ཐོངས་
 མེད་པར་འབྱལ་ལ། གཉེས་འདམ་ཡོད་ན་བཟང་ཤོས་དེ་སྒྲ་མ་ལ་
 འབྱལ་ལོ། །སྒྲ་མ་དམ་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བྱེད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་དུ་ཡོ་
 བྱད་སྤུལ་བས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་མ་མང་དུ་ཐོབ་པོ། །ཆོས་ཀྱི་ཆོག་
 འབྱུ་རེའི་ཡོན་བསྐླལ་པ་རེའི་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པས་མི་རྫོགས་ན་
 སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ།

ཁྱིམ་བདག་བླ་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གིས་ལྷུང་ནོད་པ་དང་། ལ་
 འོན་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གམ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཆོག་མ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་
 ཆོག་མ་སྤུ་བཅད་པ་གཅིག་ལྷུང་མཐོས་སམ་སྒྲངས་པའི་སྟོབ་
 དཔོན་དེ་ལ་ཡི་གའི་གྲངས་རི་སྟོད་ཡོད་པའི་བསྐླལ་པར་རྟེན་པ་
 དང་། བཀྱར་སྟེ་དང་། མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྱར་
 བྱས་ཀྱང་། ད་དུང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གྲུས་པ་ཡང་མ་རྫོགས་ན་ཆོས་

གྱི་གྲུས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་སོ།།

ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་པ་ཡང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལས།

རིགས་ཀྱི་བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པས་
 སྒྲ་མ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་དགེ་བའི་ཆོས་ལས་
 བསམ་པ་དགེ་བ་དང་། དེ་བས་སྦྱོར་བ་⁽²⁸⁵⁾ དགེ་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་པ་དང་། སའི་སྤྱང་པོའི་མདོ་ལས།

སྒྲ་མ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་གཏིར་བཅུ་
 ཡོངས་སུ་རྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བྱང་པོར་སྦྱོར་བ་⁽²⁸⁶⁾ དང་། དེ་དེ་དག་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་།
 གཟུངས་ཀྱི་སྤྱང་བ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་སྟོན་པ་
 དང་། བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་ལ་མཁས་པར་རྟོགས་པ་དང་། སངས་

(285) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༡༥༧-༩ །འབྱུང་བ། ༽

(286) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༡༥༧-༥ །འབྱུང་བ། ༽

རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་མཐོང་བ་དང་མི་འབྲུལ་བ་དང་། སྐྱེ་མར་གྱུར་པའི་བསྐྱལ་པ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བ་དང་
 བའི་གཏེར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།

ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།

གང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་
 བའི་སྙིང་པོ་འཁོར་མང་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱགས་ནས།
 སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱི་མཁའ་འབྱེད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་གང་དག་ལ་སྦྱིན་པ་
 ཡོངས་སུ་བཏང་ན་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཆད་མེད་པ་
 སྙིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ།

མདོར་བསྟན་ན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་
 དང་། རྒྱུ་རྒྱ་པའི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། དཔལ་དང་

འབྱོར་བ་ཆེ་བ་དང་། སྤྱད་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ནི། མཐོང་བ་དང་།
མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྟེ།

བདག་གིས་ཀྱང་ཆེ་ཟད་པ་ལས། ལྷ་མ་དམ་པ་ཀྱ་ལྷ་རྩ་ཇ་ལ་
འཁོར་གསུམ་དག་པས་མཆོད་པའི་པན་ཡོན་གྱིས་སྤྱིར་ཡང་ཆེ་
འཕེལ་རྟེ། འོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འདུ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་རྟེ། །དེས་
ན་ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་པན་ཡོན་དེ་འདྲ་ན། ཆེ་རབས་
གཞན་དུ་ལྟ་ཅི་སྟོས། རང་བཞིན་དུའང་སྟོན་བསྐྱལ་པ་བཟང་ལྡན་
ཀྱི་དུས་ན་ནམ་རྟོག་ཤས་ཚུང་བས། དགེ་སྤྲིག་དཔ་གྱིས་ཆེ་གཞན་
དུ་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་གཞི་ཆེ་ལ། དེང་སང་དུས་སྟོགས་མར་རྟོག་
པ་རགས་པས་ཆེ་འདི་གར་ལས་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་དངོས་སུ་སྟོན་
ལ། དུལ་མཆོག་ལ་བྱས་པ་ལོ་རྒྱུ་བས་མཆོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་
པར་མདོ་སྤྱོད་དག་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་གཞན་ལ་དངོས་སུ་
མཐོང་བས་ཡིད་ཆེས་སོ།།

ཡུལ་མཆོག་ལྷ་མ་དང་། མཁན་པོ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དང་། ཉན་

བ་དང་། ཆོས་སྤྲ་བ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་། བ་མ་སྟེ།
ཡ་དེ་རྣམས་ལ་བྱས་པའི་ ཡ་⁽²⁸⁷⁾བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་
མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་སྟོབས་ཆེའོ།

མངོད་ལས།

འཕགས་པ་མིན་ཡང་པ་མ་དང་། །ནད་པ་དང་ནི་ཆོས་སྤྲ་
དང་། །སྤྲེས་མཐའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །ཡོན་ནི་གཞལ་དུ་
མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་ཀྱང་འདོན་ཏེ། དེས་ན་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་
པ་ཉིད་རྒྱད་ཐེར་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཡང་།

མེ་ལྷེ་ཐེང་བའི་རྒྱད་ལས།

གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་ལྟེས། །རང་ཟས་གོས་ལ་གྱིང་བསྐྱར་
ནས། །སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་མཆོད་པ་ནི། །ཞིང་གི་འཁོར་ཡུག་རྒྱལ་ཁམས་
ན། །དགེ་སྟོང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ། །སྟོན་མོ་ལན་སྟོང་བྱས་པ་

(287) ༼གཡང་བྱང་རྟགས་བར་ཕྱི་ཆོག་དེ་ཐོ་དགེ་པར་མང་མི་གསལ། ༽ ༡༥༧-༥

བས། །ཟས་སམ་ཡང་ན་གོས་ཀྱང་རུང་། །སྒྲ་མ་ལན་གཅིག་མཆོད་
 བ་བས།།⁽²⁸⁸⁾ བསོད་ནམས་བརྒྱ་ཕྱག་བརྗོད་མི་རྫོགས། །ཞེས་བ་
 དང་། རྗོ་རྗོ་ལངས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས།

གང་གིས་སྒྲ་མ་རྗོ་རྗོ་འཆང་། །བཟའ་བཏུང་ཕྱད་ཀྱིས་ཉག་ཏུ་
 མཆོད། །འདྲིང་ཡང་བཟའ་བཏུང་འཕེལ་བ་དང་། །འཁོར་ལོ་བསྐྱར་
 རྒྱལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བ་དང་།

རྗོ་རྗོ་བེ་ཚན་ཀྱི་རྒྱུད་ལས།

སྒོ་དང་ལྗན་བ་སུ་ཞིག་གིས། །སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་ཆོག་གས་གཏོར་
 ལ། །གཏན་དུ་ཆོག་རྫོགས་བྱས་ན། །ལོངས་སྤྱོད་ལྗན་དང་ཆོག་ས་
 རྫོགས་དང་། །རང་གཞན་བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་ཞིང་། །འཕྲོས་ནས་
 གསང་བདག་འཁོར་དུ་སྒྱུ། །ཞེས་བ་དང་།

དགོངས་འདུས་ལས།

ཆོས་ཀྱན་མི་ཤེས་མ་རྫོགས་ཀྱང་། །མཆན་ཉིད་བཟང་ལྗན་སྒྲ་

(288) རྗོ་དགེ་ལའ་མ། ༡༥༣-༡ རྒྱ་མིས། ་

མ་ལ། །བཀྱར་ནས་རིམ་གྱི་ཆེར་བྱས་པས། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་
བཀྱལ་བར་འགྱུར། །དཔེར་ན་ཞིང་རབ་གཤིན་པོ་ལ། །ས་བོན་
བཏབ་ན་རྒྱས་འཕེལ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། གསང་འདུས་ལས།

ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལས། ལྷ་
མའི་བ་སྤྱི་ཁྱུང་བྱ་ཅིག་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེའོ་ཞེས་པ་དང་།

དཔལ་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས།

དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་མགྱ་བར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པོ་ཞེས་པ་དང་། བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ལས།

རྟ་དང་མྱང་པོ་ཞོར་གྱི་དབྱིག། །རྒྱལ་སྤིང་བྱ་དང་རྒྱུང་མ་
དང་། །གསེར་དཔལ་ཟངས་ལྷགས་རིན་པོ་ཆེ། །བཟའ་བཅའ་དགའ་
སྟོན་ན་བཟའ་དང་། །སྤིང་པོ་སྤྲོན་འབྱུ་མེ་ཏོག་དང་། །ཆོས་དང་ཟང་
ཟིང་ལོངས་སྤྱོད་ནམས། །ལྷ་མ་མཉེས་སྤྱིར་ཡོན་དུ་འབྱུལ། །དེས་ནི་
དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐོགས་མེད་འགྱུར། །གལ་ཏེ་
དེ་ལྟར་མ་འབྱོར་ན། །ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་པའི་ཆོགས། །རང་

གི་ལོ་གངས་ཅམ་སྤུལ་ན། །འདིས་ཀྱང་བསོད་ནམས་སྤར་དང་
མཚུངས། །ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱད་ལས།

དེ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་ལས་གྱི་མཐའ། །སྤྲ་མ་བསྟེན་པ་ཉིད་ལས་
བྱུང་། །གཞན་གྱི་དངོས་གྲུབ་གྲོལ་མི་འགྱུར། །དེས་ན་དངོས་གྲུབ་
ཀྱན་གྱི་དངོས། །གལ་ཏེ་ཅན་དན་ཟླ་བ་བྱུར་རམ།།⁽²⁸⁹⁾ ཇི་ཡིས་སྤྲ་
མ་མཉེས་བྱས་ན། །བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མར་ནི། །སངས་རྒྱས་
ཞིང་ཁམས་འབྱུང་ཕྱག་ལ། །མཚོད་ལས་བསོད་ནམས་བྱད་པར་
འཕགས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །གཟུགས་སྦྱ་
སྟོང་ཕྱག་གཞལ་མེད་ལ། །རིན་ཆེན་ལྷ་ཡིས་སྦྱས་པ་བས། །སྤྲ་མའི་
སྒྲུལ་བ་སྦྱ་ཞིག །རིན་ཆེན་ལྷ་ཡིས་བརྒྱན་པ་ན། །འདི་ནི་བསོད་
ནམས་པ་མཐའ་ཡས། །ཇི་ལྟར་དགེ་སྦྱོང་ཁྱིམས་ལྡན་པ། །འབྱུང་
ཕྱག་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ། །སྟོན་མོ་ལན་བདུན་ཟླ་བ་བས།།⁽²⁹⁰⁾

(289) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༡༥༧-༣ ༼གྱར་ཀྱམ་མམ།༽

(290) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༡༥༧-༤ ༼བརྒྱ་གཅིག་པས།༽

སྒྲ་མའི་ཞལ་དུ་འབྲས་ཆན་འབྲ། །རྟོག་མ་བདུན་བྲངས་བསོད་
ནམས་ལ། །བརྒྱ་སྟོང་གི་འབྲས་ཆར་མི་ཤོད། །ཅེས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམས་ལ། ལུས་
ལོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀྱར་བྱའོ། །སྒྲ་
མའི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱས།

ཅུང་བད་ལུལ་ལ་ཁེ་རམས་མི་སྟོག་ཅིང་།།

གཞན་དུ་མི་བགང་འགྱོད་པར་ཡང་མི་བྱ།།

འདི་ཕྱིའི་དོན་ཆེན་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཕྱིར།།

ལེགས་དགུས་མཆོད་ཅིང་ཉག་དུ་བསྟེན་བཀྱར་བྱ།།

ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་དམ་པ་སྒྲ་མ་
ལས་ལྷག་པ་མེད་ཅིང་། རིན་ཆེ་བ་ཡང་གཞན་མེད་ན། དེ་ལ་ཐ་
མལ་བང་ཟིང་གི་ནོར་རྒྱས་ཅུང་བད་ཅམ་དུ་ལུལ་བ་ལ་ཁེ་རམས་
དང་བྲིང་མི་བགང་སྟེ། རིན་མི་འཁོར་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞལ་
དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེ་ཐོ་ཐ་ཤལ་དག་སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་དངོས་སུ་

དིན་འདྲེན་ཅིང་། རྫོག་ཏུ་ངས་འདི་སྤུལ་ཞེས་ཡང་ཡང་གཞན་གྱི་
 ཅར་རྫོགས་པར་བྱེད་ལ། དུས་གཞན་དུ་སྤུལ་བ་ལ་འགྱོད་པ་འབྱུང་
 བས། དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་གདམས་ཏེ། དགེ་བ་ཡང་བགྱངས་ན་འཛད།
 འགྱོད་པ་སྦྱིས་ན་འཛད་ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་སླ་མ་དམ་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྒྱད་པ་སེལ་ཞིང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་རིན་
 བོ་ཆེ་སྟོན་ཞིང་། སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་ངོ་སྟོན་པའི་དིན་
 མི་འདྲེན་པར། ཁོའི་བྱང་བྱིང་ཅུང་བྱེད་ཀྱི་དིན་བྱངས་བར་མི་འོས་
 ལ། གཅིག་ཏུ་ན་རང་གི་དགེ་བ་སྟེལ་བའི་ཕྱིར་སྤུལ་ན་ལེན་མཁན་
 དིན་ཆེལ། ཉན་གྱིས་སྤུལ་ཅིག་ཅེས་མ་བྱས་པས་ཀྱང་དིན་བྱང་དུ་
 ཅི་ཡོད། དེས་ན་བཀའ་དིན་བསམས་ལ། ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་བདེ་
 ལེགས་སྐྱབ་ཅིང་ལམ་རྒྱགས་བསགས་པའི་ཕྱིར། རང་ལ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་
 ལེགས་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སླ་མ་མཆོད་ཅིང་། བསྟེན་བཀུར་བར་
 བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་མེད་པས་བཙུན་པར་བྱ་སྟེ། རྫོང་པོ་བཀོད་པ་ལས།

རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ལ་རིན་དུ་གཞོ་བས་
བསྟེན་བཀྱར་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི། དེའི་ལག་ན་
འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། **ཡེ་ཤེས་ངི་མེད་ལས།**

མངོན་ལྡན་ཆ་མའི་སྟོགས་དག་ཏུ། །བཀྱར་སྟེ་རིམ་གྲོ་སྤྱས་
བྱས་པ། །ཡོངས་སུ་སྟོག་དང་བགྱང་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སུ་བྱེད་
པ། །འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་བརྒྱག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་སྟོད་ལམ་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ལ། །བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ།
དེ་ལྟར་བྱི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པ་དེའི་འོག་ཏུ། རང་
སྟོ་གསུམ་གྱས་པའི།

སྟོད་ལམ་མཆོག་གིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ཡང་།

གཉིས་པ་རྩས་བཤད་ལ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྒྲུང་བྱ་
དང་། སྒྲུང་བྱ་གཉིས། དང་པོ།

ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་དང་བསྟོར་བ་མཆོད་པ་འབུལ།

བར་ཆད་བསྐྱར་དང་མངགས་གཞུག་གཡོག་བྱ་དང་།།

ལྷང་དང་སྟན་འདིང་བཀྱར་སྟེ་སྣ་ཆོགས་བྱ།།

འདི་སྟར་སྒྲ་མ་མཆོད་ཅིང་ཞབས་འབྲིང་བྱ་བ་ཡང་། ཐ་མ་ཟང་ཟིང་
འབྲུལ་བ། འབྲིང་ལུས་ངག་བཀོལ་བ། རབ་སྐྱབ་པས་མཉེས་བ་
དང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཟང་ཟིང་གིས་ནི་འཛིག་ཏེན་པའི་དགའ་བ་
ཅམ་སྐྱབ་བ་དང་། བཏང་བར་བྱ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ལུས་
ངག་མཆོག་སྟེ་འདི་སྟར་འཛིག་ཏེན་ན་གཅེས་བ་སྟོག་ཡིན་པར་
གྲགས་ལ། ལུས་སྟོག་པངས་བ་མེད་པར་གཏོང་བྱས་བ་ནི་ཤིན་
ཏུ་བྱ་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་སྐྱབ་བ་སྟེང་པོར་བྱེད་བ་མཆོག་
སྟེ། སྒྲ་མ་བསྟེན་པའི་དགོས་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་
མཇོང་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། ལམ་ཀྱི་དགོས་བའང་དེར་ཐུག་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྟན་གཅིག་ཏུ་ལུས་སྟོག་གཏོང་བྱས་པས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱས་
བ་དགོན་པར་རབ་ཏུ་གཞག་གོ།

དེ་ལ་སྐྱབས་འདིར་སྟོག་གསུམ་གྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བའི་དང་པོ།

ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་བྱ་དང་། སྤང་བྱ་སྤྱོད་བ་གཉིས་ལས། བསྟེན་
བྱ་མཉེས་པར་བྱ་བ་ནི།

དད་གུས་ལྷུས་རྒྱང་མེད་པས། ཐར་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྟེན་
བཀྱར་དང་། སྤྱི་ལྷ་བྱ་བ་ལས། ལྷ་མའི་ཕྱོགས་སུ་རང་གི་ལུས་
བཀོལ་བས། ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། བསྒྲོར་བ་བྱ་བ་དང་། སྤྱོས་
དང་མེ་ཏྱག་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་བྱི་དང་། བྱུང་དང་ཤ་འབའ་
ལ་གསང་སྦྱར་⁽²⁹¹⁾ལ་སོགས་པ་ནང་དང་། ཏྱགས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་
ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་གསང་བའི་མཆོད་པ་བཞུགས་དུས་སམ།
རྒྱ་འདས་པའི་རྗེས་ལའང་། ཆོས་གངས་གང་ལ་ཐུགས་འཕོས་
པ་དེའི་ཉིན་མཆོན་ལ་མཆོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ལ་སྤྱིན་པ་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་གུས་པར་⁽²⁹²⁾བཀའ་བྱིན་བྱས་པས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་མ་ལ་
མེ་ཆུ་གཡང་དང་གཅན་གཟན་ནས་དབྱའི་བར་ཆད་བསྐྱང་བ་

(291) རྗེ་དགོ་པར་མ། ༤༧ ཀ-༩ ༼བྱུང་དང་ཤ་འབའ་ལ་སངས་སྦྱར་༽

(292) རྗེ་དགོ་པར་མ། ༤༧ ཀ-༩ ༼གུས་པའི་༽

དང་། སྒྲ་མའི་བྱ་བ་ལ་ཡུལ་ཐ་དད་པར་བང་ཆེན་གྱི་མངག་གཞུག་
 བྱ་བ་དང་། འབྲུལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གཡོག་གང་དགོས་སུ་བྱ་བ་
 དང་། བཞུགས་སར་སྟན་འདིང་བ་དང་། གཤེགས་སར་ཞབས་
 འབྲིང་བྱ་བ་དང་། ལམ་བྱགས་པ་དང་། རང་གི་གོས་སམ་དར་
 ལམ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་དང་། སྟོས་ཀྱིས་བསུ་ཞིང་བསྐྱུལ་བ་དང་།
 འཕྲིང་བྱ་བ་དང་། གཞིམས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་འཁོར་
 དུ་བྱགས་དར་བྱ་བ་དང་། མཐུལ་འབྲུལ་བ་དང་། ཉ་དང་འདོ་མི་
 ལ་སོགས་པའི་བཞོན་པ་འབྲུལ་བས་བསུ་ཞིང་བསྐྱུལ་བ་དང་།
 སྒྲ་མ་ལ་མཐོང་བྱག་འཆལ་ཞིང་བྱིན་རྒྱབས་ཞུ་བ་དང་། ལྷང་བ་
 དང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །སྒྲ་མ་ལ་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་
 དང་མཐུན་པར་ཡུམ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་བཀྱར་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་
 ན་ཞབས་འབྲིང་བྱེད་པ་དང་། བྱགས་ཀྱིས་གཅེས་པར་བབྱང་བ་
 དག་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྒྲ་མའི་⁽²⁹³⁾ བྱག་བའང་སྒྲ་མ་

(293) རྟེན་གྱི་ཕར་མ། ༡༧༧-༩ །སྒྲ་མའི་ཉེ་འཁོར་།

བཞིན། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།

རང་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་མཉེས་པར་བྱས་ཀྱང་། ཉེ་འཁོར་བ་སྟན་
 བྱུང་ན་དེས་དབྱེན་བཅས་ཏེ། དུགས་སུ་སྒྲ་མ་མི་མཉེས་པ་འབྱུང་
 སྲིད་པས་ཀྱང་རིན་དུ་གཞོ་ལ་སེམས་གཟུང་རོ། །གཅིག་ཏུ་ན་
 སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏྲིག་སྟོབ་མ་ཀྱན་གྱིས་བྱ་དགོས་པ་ལས། དེས་
 བྱུང་དུ་སྒྲངས་པ་དེས་བདག་ཅག་གཞན་གྱིས་བྱ་མ་དགོས་པར་
 བྱུང་པས་ཀྱང་རིན་དུ་གཞོ་ལ་སེམས་བཟུང་རོ། །ཡང་གཅིག་ཏུ་
 བ་རྒྱལ་པོའི་ཉེ་འཁོར་བ་ནི་ཀྱན་གྱིས་འཁྱུར་དགོས་པ་ལྟར། སྒྲ་
 མའི་ཉེ་གནས་ལ་སོགས་པའང་སེམས་མི་དཀྱགས་པར་བཀྱར་
 བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་བྱ་བ་གང་བྱེད་པའི་
 སྟོན་དུ་སྒྲ་མ་ལ་ཞུས་ཏེ་བྱའོ། །དེས་ནི་ལེགས་པ་སྟོན་ཅིང་ཉེས་
 པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །བྱུང་པར་ཆོས་བཤད་པ་དང་།
 དབང་བསྐྱར་བ་བྱེད་པ་ནའང་ཞུས་ལ་རྗེས་སུ་གནང་ན་བྱའོ། །མི་
 གནང་བ་སྲིད་དམ་ཞེ་ན་སྲིད་དེ། གཞན་དོན་བྱ་མ་རན་པ་བདུང་

ལས་ཡིན་པས་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཉིད་ཉལ་བའི་སྤྲུལ་
 གྲང་སྒྲ་མ་བཞུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྟོན་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་ཅི་
 བ་བ་ན་སྒྲ་མ་བློན་པས་ཕྱད་འབྲུལ་བ་དང་། བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་
 སྒྲ་མས་གསུང་འབྱོན་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ནས། ཤེས་བཞིན་གྱིས་
 དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱཏོ། །མདོར་ན་དུས་རྟག་ཏུ་སྒྲ་མ་ལ་
 གཏུང་བའི་སྤྱི་ཞུས་གནས་པར་བྱཏོ།

འདི་དག་གི་དོན་ལྟར་དང་སྦྲར་ཏེ་བཤད་ན། ད་ལྟར་གྱི་སངས་
 རྒྱས་མདོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་བྱང་དུ་སོང་ལ། སྟོན་པ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟོན་བཀྱར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱ་
 ཞིང་རྗེས་སུ་འབྲང་རོ། །ཐ་ན་ཆོས་ཉན་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཡང་ངི་སྤྱིད་
 འཆོའི་བར་དུ་འབྲང་དགོས་ན། ལྟར་ནོད་པ་དང་། འབྲི་བ་དང་།
 བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ཉམས་བཏང་
 ཟླ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེའི་སྟོབས་ཞེན་དུ་འཇུག་པར་བྱཏོ་ཞེས་

བ་དང་། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས།

ཡང་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་རྩེར་བཟངས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་མོས་
ཤིང་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས། དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་འཕགས་
བ་འཇམ་དཔལ་གྱི་བྱི་བཞིན་དུ་འབྲངས་ནས་བསྟོད་པ་བྱས་པ་ན།
འཇམ་དཔལ་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྒྲ་མ་དང་འགྲོགས་ཤིང་རིམ་གྱི་
བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་གཞི་ཡིན་གྱིས། དེ་བསྟེན་
ཅིང་འགྲོགས་པས་མི་སྟོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བ་དང་།

དམ་ཆོག་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས།

ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་སྟོབས་གྱིས། །ཅི་རུས་པ་ཡིས་སྒྲ་
མ་ལ། །བསྟེན་བཀའ་མི་ཁྱུ་སྤྱོད་བྱས་པ། །འདི་ལ་མཐུ་དང་
རུས་པའི་ཆོགས། །བྱིན་རྒྱལ་སྟོན་པ་མེད་པ་འབྱུང་། །ཞེས་
གསུངས་པས། སྟོད་ལམ་གཟབ་ལ་གྲུས་པས་མཉེས་པར་བྱ་
བའི་ཐབས་ལ་འབད་དོ།

གཉིས་པ་སྤངས།

དོར་བྱའི་སྤྱོད་ལམ་འགལ་བ་སྤངས་ཏེ་མཉིས་པར་བྱ་བ་ནི།
ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས།

སྤང་བྱའི་སྤྱོད་ལམ་མི་གུས་བག་མེད་ནི།

འབྲུ་ཚུགས་བལྟ་དང་བཞིན་གཉེར་ཐལ་མོ་དེས།

ཐུབ་ཐུར་སྟོན་དང་རྐང་ལག་རྒྱུང་བ་དང་།

ཉལ་འབྲེས་འཐབ་འཛིངས་ཅེད་འཛོ་འཛོ་སྐྱེག་བྱེད།

སྤང་བ་བཀུར་བ་མི་ཤེས་པས། སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ་ན་
ཆོད་ཡོད་དང་བག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སེམས་ཉེ་བར་མ་ཞི་བས་བསྐྱེད་
བ་སྤྲ་ཆོགས་སྤྱོད་པ་ལ། ཆོས་ཉན་བའམ་དུས་གཞན་དུའང་བྱུང་སྟེ།
སྤང་བའམ། ཅོ་འདྲི་བའམ། གཟུགས་བལྟན་ཅོག་པས་⁽²⁹⁴⁾མིག་
བཟང་ནས་བལྟ་བ་སྟེ། ལན་ཆགས་མ་འཁོར་བ་སྤང་མིག་བཟང་
ནས་འབྱར་ཚུགས་སྤྱད་མི་ཤེས་པར་སྤང་བ་ལ་བལྟ་བ་དང་། བྱུང་

(294) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༡༡༧-༩ ༼སྤྲ་ཆོགས་པས།༽

དུ་ཐལ་རྟེན་དང་སེ་གོལ་གྱི་སྤྱུ་རྟེན་པ་དང་། རྒྱུ་སྟོན་པ་དང་། ཟུར་
 གྱིས་འདུག་པ་དང་། རྒྱུ་ལག་རྒྱུ་ནས་འདུག་པ་དང་། ཉལ་བ་
 དང་། རྒྱུ་པ་བ་སྟེ་གཞོགས་འཕྲེས་ནས་གཞོལ་གྱུ་ལྟར་སྤྲོད་པ་
 དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་འཐབ་པ་དང་། གྱུ་རེ་དང་ཅིང་མོ་ཅམ་དུའང་།
 འཛིངས་ཤིང་སྟོང་ནས་ཅེ་བཞེག་སྟངས་⁽²⁹⁵⁾སམ། ཐལ་མོ་ལ་སོགས་
 པས་རྟེན་པ་དང་། ཅིང་དགོད་མ་ཞི་བས་ཅེ་ག་ཞེ་⁽²⁹⁶⁾བྱེད་པ་དང་།
 གོས་ལ་སོགས་པའི་འཛིངས་སྟེག་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་།

མཆིལ་སྤྱབས་འདོར་དང་གིབ་མ་འགོང་པ་དང་།།

བཞུད་ཆེ་མ་གནང་མདུན་འགྲོས་ཞབས་རྟེན་བཞེ།།

སྤྱུ་སྟོན་བཞོན་པ་ཞོར་རྟེན་སྤྲོད་པ་དང་།།

སྤྱུ་ལ་ཆོད་གཞལ་ན་བཟའ་བཞུགས་གདན་འགོང་།།

མ་གྲུས་མི་ཞེས་ཉེས་དེ་སྤང་བར་བྱ།།

(295) རྟེན་གྱི་པར་མ། ༡༡ ཁ-ལ རྟེན་གྱི་སྟངས་།

(296) རྟེན་གྱི་པར་མ། ༡༡ ཁ-ལ རྟེན་གྱི་བྱེད་པ།

སྤྲུལ་བཞུགས་པའི་གཙང་ཁང་དང་། རྩེ་དངོས་སྤྲུལ་མཆིལ་མ་དང་།
 སྤྲུལ་ལྷ་དང་། རྣམ་སྤྲུགས་དང་། འཆག་པ་ཆེ་ཆུང་བྱ་བ་རྣམས་
 སྤང་ཞིང་། འཆག་ཁང་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་སྦྱོད་ལམ་གཅིག་ཏུ་མི་བྱ་
 བ་དང་། སྦྱེའི་གྲིབ་མ་ལ་འགོང་བ་བསྐྱང་བ་དང་། བཞུད་དུས་མ་
 གནང་བར་མདུན་ནས་འགྲོ་བ་དང་། གཡས་ཟུར་ནས་འགྲོ་བ་དང་།
 སྤང་བཞིན་དུ་ཞབས་རྩེས་བརྩེ་བས་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ། །གཡས་
 ཟུར་ནི་གྲལ་མགོ་ཡིན་པས་དེ་ནས་འགྲོ་བ་བཀག་ལ། མདུན་ནས་
 བེ་འགྲོ་བའི་ཐོག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཀག་གོ། །རྒྱབ་ནི་ཞབས་
 རྩེས་བརྩེས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་བཀག་སྟེ། གཡོན་ནས་
 འགྲོ་བུང་ངོ་། །གནང་ན་གང་ལའང་ཉེས་པ་མེད་པས། འགྲོ་དུས་
 གནང་བ་ཁུ་བར་བྱའོ། །སྤྲུལ་མཆིལ་སྤྲུལ་དང་། བ་བཟུང་དང་།
 བཞུགས་སྟོན་དང་། རྩེས་གཞན་ལོར་རྩེས་དང་བཞོན་པ་དང་།
 གཟིམས་ཆུང་དང་། གསོལ་སྒྲེང་དང་། གསོལ་ཞལ་དང་། ལྷག་
 དཔེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་གནང་བར་མི་སྦྱད་པ་དང་། སྤྲུལ་

མའི་སྐྱ་ལ་དབྱུག་པ་རིང་བྱང་གིས་གཞལ་བའམ། མཐོས་གཞལ་
 བ་དང་། ཀ་བ་ལྟ་བུ་ལ་འདི་དང་མཉམ་ཞེས་གཞལ་བ་དང་། རང་
 གི་དབྱང་པ་མཉམ་སྟེ་བསྐྱར་ནས་གཞལ་བ་ལ་སོགས་པས་དཔག་
 པར་མི་བྱ་སྟེ། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་
 སྐྱི་གཙུག་བལྟར་མི་མངོན་པས། དེའི་ཆོད་བཟུང་བའི་ཆའི་ཉེས་པ་
 ཡོད་པ་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ན་
 བཟའ་དང་བཞུགས་སྟན་ལ་འགོང་བ་དང་། ཟུང་དུ་སྐྱེལ་གྱང་དང་
 སྐྱེག་ཆོས་ཀྱིས་འདུག་པ་དང་། ཆེ་ཚུལ་གྱིས་གྱོངས་རིངས་སུ་
 འདུག་པ་དང་། ཟས་ལ་སོགས་པ་སྟོད་དུས་ཕྱད་ཀྱིས་མི་མཆོད་
 པ་ལ་སོགས་ཉེས་པ་སྣ་ཆོགས་ལ་ཉེས་པར་མ་ཤེས་པས་མཉམ་
 འགྲོགས་སུ་འགྱུར་རམ། ཤེས་ཀྱང་རིགས་པས་མ་གྲུས་པར་བྱེད་
 པ་ནི། ལྷར་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱིས་སྐྱེ་བས་སྦྱང་བར་བྱའོ།

དེའང་དང་པོ་བཞུགས་ནས་ལྷ་མར་གཟུང་ངོ་། །དེ་ནས་བཟུང་
 བན་ཆོད་ངན་ཡང་ལྷ་མ་དམ་པ་བཞིན་བཀྱར་དགོས་ཏེ།

དགོངས་འདུས་ལས།

སྒྲ་མ་མཆོག་ཏུ་བཀྱར་བྱ་སྟེ། །དམ་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
ཡང་། །དམ་པ་མཆོག་བཞིན་ཕྱ་དུང་བྱ། །གལ་ཏེ་བརྟམས་ཤིང་ཁྱད་
བསང་ན། །ཐུར་དུ་བརྟམས་ནས་དཔྱལ་བར་འཛོད།།⁽²⁹⁷⁾ ཅེས་
སོ། །དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་ལ་བསམས་ཏེ་བཀྱར་བས་གང་ལའང་པན་
ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །པལ་པ་སྒྲ་མར་བཟུང་
ཡང་གྲུས་པར་བྱ་ན།⁽²⁹⁸⁾ དམ་པ་རྣམས་ལ་གྲོགས་སུན་མ་བྱིར་
བར་གསར་འགྲོགས་ལྟ་བུས་ཏག་ཏུ་གྲུས་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་
བྱའོ། །འདིར་ཡང་སྟོད་ལམ་མ་གྲུས་པའི་རང་བཞིན་ལས་སྒྲིབ་པར་
འགྱུར་བ་ལུང་གིས་ཏོགས་པར་བྱ་སྟེ།

རྣལ་འབྱོར་མ་དམ་པའི་རྒྱུད་ལས།

དབུ་ཕྲས་ལ་སོགས་འགོམ་པ་ན། །ཤལ་མ་རི་ལ་འཛེག་པར་

(297) རྩེ་དགེ་བར་མ། ༡༩༡-མ །འཛོད། ༽

(298) རྩེ་དགེ་བར་མ། ༡༩ །ཁ-༡ ༽བྱས་པ་ནི། ༽

འགྱུར། །སྤྱི་མའི་སྤྱི་ལ་མཐོས་གཞུང་ན། །མི་དེ་མདུང་ཐུང་སུམ་
བརྒྱས་འཕྲིགས། །ཞེས་བ་དང་།

མཁའ་འགྲོ་མ་གསང་བའི་རྒྱད་ལས།

སྤྱི་མའི་མདུག་ནས་མི་འོང་ཞིང་། །ཞབས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མནན་
མི་བྱ། །སྤྱི་མའི་མདུན་ལ་འགྲོ་མི་བྱ། །གཞན་གྱིས་ཁྲིལ་ལྟས་རྒྱབ་
ཕྱོགས་པས། །སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ག་པའི་ལས་སུ་འགྲོ། །སྤྱི་མའི་གཡས་
ཕྱོགས་བཞུད་མི་བྱ། །པལ་བ་འགྲོ་ལ་དགའ་བ་ཡིས། །སྤྱི་མ་
བཏེགས་ཕྱོགས་གཡོན་ནས་འགྲོ། །ཞེས་བ་དང་། གཙུག་ཏྱར་
འཁོར་ལོས་སྤྱི་བ་ལས། །བདེན་པའི་དོན་སྟོན་སྤྱི་མ་ཡི། །དབུ་ཡི་
གྲིབ་མ་སོགས་འགོ་མས་པས། །ཡང་དག་སྤངས་ནས་དཔྱུལ་བར་
ལྟུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་བསམས་ལ། བག་མ་གསར་བ་
འོང་མ་ཐག་འདྲ་བའི་བག་ཐོན་གྱིས། །སྤྱི་ལམ་མ་དག་པ་རྣམས་
སྤངས་ལ་གུས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ངག་ལ་སྤང་བྱང་གཉིས། དང་པོ།

ལུས་རི་ལྟ་བུར། ངག་ལའང་བྱང་དོར་གཉིས་ལས། ཉམས་སུ་
བྱང་བྱ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་ཏུ་དང་བཅས་པར་གདམས་པ་ནི།

ངག་ཀྱང་སྟན་པས་བསྟོད་དང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ།

ཆོག་འཇམ་སྟན་པས་ཞེས་རིམ་གྲོར་བཅས།

གསུང་བཞིན་སྐྱབ་ཅིང་ཅི་གསུང་ལེགས་ཞེས་བརྗོད།

གཞན་ལའང་བྱ་མའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བྱ་ཞིང་།

དབྱངས་སྟན་དད་དང་བཅས་པས་གསོལ་བ་གདབ།

ཡིད་རབ་ཏུ་གུས་པས་ཀྱན་ནས་བྱངས་པའི་ངག་གིས། བྱ་མ་
ལ་བསྟོད་པ་དང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱ་མ་དང་འབྲེལ་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་ས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། དངོས་སམ་སྒྲིག་ནའང་
བྱ་མ་དམ་པའི་གསུང་གི་གཅིས་པ་ལ་སོགས་བརྗོད་ཅིང་།
གསུང་སྒྲོས་དོན་དང་ལྡན་པ་བཟུང་ནས་མ་བརྗོད་པར་སྒྲིགས་པ་
ནི་གསུང་གི་རིམ་གྲོལ། །གལ་ཏེ་གསུང་སྒྲོས་ཅུང་ཟད་ཉམས་

བ་སྲིད་ན། བདག་གིས་འདིའི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་པ་མ་ལོན་ཏེ།
 སྒྲ་རི་ལྟ་བུ་འདི་ནི་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲ་བ་རང་གི་སྒྲིའི་སྒྲིན་ཡིན་ནོ་
 ལྟམ་དུ་བསམས་ལ། ལྷ་མའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོས་སམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 སྒྲོས་ནོར་བ་ལྟ་བུ་རུ་རང་གིས་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་སེམས་པར་
 བྱའོ། །གཞན་འབྲི་ནའང་དགོངས་པ་ཅན་དེ་ནི་བདག་གིས་ཁོང་
 དུ་མ་ཆུད་ཅེས་ལན་གདབ་པོ། །ལྷ་མའི་དེ་མ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པ་
 དང་⁽²⁹⁹⁾བསམ་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་
 ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པ་བས་ཀྱང་སྟོག་ཆེདོ།

དེས་ན་ལྷ་མས་ཅི་གསུངས་པ་དེ་སྐྱབ་ལ། བྱ་བ་གང་ཞིག་
 ཉེས་པར་མངོན་ནའང་། དང་པོ་གསུང་སྒྲ་བྲིད་ལ། མགོ་བརྩམས་
 བའི་འོག་ཏུ་ཁེ་ཉན་དང་ལེགས་ཉེས་བརྗོད་པས་སྟགས་དགོངས་
 རྟོགས་པར་ངེས་སོ། །ཅེས་གསུང་བ་དག་ལ་ལེགས་སོ་སྟམ་དུ་
 ཡོན་ཏན་ནས་བསམ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བས་མངོན་པར་བསྟོད་

(299) རྩོད་གཏེ་པར་མ། ༩༠༧-༩ ། རྩམས། ༽

དོ། །རྒྱས་མེད་པའམ་ཡོད་ཡུང་རྒྱས་རྒྱུང་བ་དག་དང་། ཡུལ་གཞན་
 ཏུ་སོང་ཏུས་རང་གི་སྤྲ་མའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པ་རྣམས་བཟོད་ཅིང་།
 ཟུན་བཞེའམ་ཏྲག་ཏུ་སྤྲ་མ་བྱན་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པའང་སྐད་
 སྟན་ཤོས་ཀྱིས་བྱུང་།

གཞན་ཡང་དག་གིས་བསྟོད་པ་དང་ཆོག་སྟན་པ་དང་། འཇམ་
 པ་དང་། གདོང་མི་བསྐྱོག་པ་དང་། གསོང་པོར་སྤྲ་བ་དང་། བཞེན་
 དག་⁽³⁰⁰⁾ ཏུ་འང་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་དང་། ཅི་གསུང་པ་གྲུས་པས་
 སྤྲུབ་པའི་ལན་སྟན་པོ་འབྲུལ་བ་དང་། ཁ་སྤྲུལ་བ་དང་། སྤྲིད་པ་
 བྱུང་བའི་ཆོ་ཁ་དག་བ་བ་དང་། གང་ཅི་བྱེད་ཡུང་གསུང་གི་གནང་
 བ་ཁྱེད་དང་། དགེ་བ་ལ་སྦྱར་བའི་ཐོག་མར་སྤྲ་མ་བྱན་པས་བསྟོད་
 པ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱུང་། །**རི་སྐད་ཏུ་འཕགས་པ་དགོན་**
མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལས།

རིམ་གྱོར་བྱས་ཏེ་སྟན་ལ་བསྐྱད་དོ། །བསྐྱབས་པ་བཟོད་

(300) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༩༠༡-ཡ ༼གཞན་དག༽

དོ། །ལེགས་སོ་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་པ་དང་།

ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་།

གྲུས་པ་དང་། ཞེས་དང་། བཀའ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། གསུང་
མི་དྲག་ཅིག་པ་⁽³⁰¹⁾ དང་། མཛད་པ་མི་བརྟག་པ་དང་། རོ་མི་རྟགས་
པ་དང་ཉེས་པར་བལྟ་བ་མེད་པར་བྱི་བཞིན་དུ་འབྲེང་བར་
⁽³⁰²⁾བྱའོ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་སྦང་བ།

ངག་གི་ཉེས་པ་སྤང་བར་གདམས་པ་ནི།

ངག་གི་མི་དགེ་སྤྱོད་ཆོགས་སྤང་བར་བྱ།

སྤྱོད་མའི་དུང་དུ་རྒྱན་དང་སྤྱོད་པ་དང་།

ཆོག་རྒྱལ་ཅ་ཅོང་ངག་འབྲུལ་བྱེ་མའི་གཏམ།

བཀའ་གཙམ་གདོང་སྒྲོག་ཞེ་གཙོད་སྒྲོག་ནས་གཤེ།

(301) རྩེ་དགེ་བར་མ། ༩༠ ། ༩-༩ ། གཙོག་པ།

(302) (BDRC: WIKG4884-v13) ༡༧༠-༡༠ ། འབྲེང་བར་།

ཅོ་འདྲི་ལ་སོགས་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་སྤང་།།

དེ་ཡང་སྤྱིར་ངག་གི་མི་དགོ་བ་ཡུལ་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སར་མི་བྱ་ལ། གྲེ་བྱ་ཏུ་སྒྲ་མའི་བྱང་དུ་བརྟུན་དུ་སྤྱོད་བ་དང་། དབྱེན་
 བཅུག་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོག་རྩལ་མོ་དང་། ཅ་ཅའི་སྤྱོད་དང་། གྲེ་མའི་
 གཏམ་དང་། བཀའ་གཅིག་པའི་ཆོག་དང་། གདོང་སྒྲོག་པའི་ཆོག་
 དང་། ཞེ་བཅོད་པའི་ཆོག་དང་། སྒྲོག་ནས་ངན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་དང་།
 ཅོ་འདྲི་བའི་ཅི་ཟེར་ལྟ་བའི་ཆོག་དང་། སྤྱོད་ལན་གདོན་པ་དང་།
 ཁྱོད་ལས་ང་བཟང་སྤྱོད་བ་ནམས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དུས་གཞན་
 དུ་བརྒྱ་ལྗོངས་བརྗོད་པ་ལས། སྒྲ་མའི་བྱང་དུ་ལན་གཅིག་བརྗོད་པ་
 སྤྱིག་སྒྲིབ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།

བདུད་ཀྱི་ལས་བཞི་སྟེ། སྒྲ་མ་ལ་མི་གུས་པ་དང་། ཆོས་ཡིད་ལ་
 མི་བྱེད་པ་དང་། ཁེངས་པའི་ཆོག་སྤྱོད་བ་དང་། ཆོ་འདྲི་ལ་སེམས་པའོ་
 ཞེས་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས།

སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ལ། རྒྱུག་ནས་འཆལ་གཏམ་
 ཆེར་སྤྲ་བ། །བསྐྱས་འཛོམས་སུ་འཛོམ་མགུལ་བ་འགག། ཅེས་བ་
 དང། རྒྱབ་ཀྱི་སྤྱན་ཚོངས་ཞེས་སྤྲ་བ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་དང་འབྲད་མི་
 སྤིང། ཅེས་བ་དང། རྒྱན་དམ་བ་ལས།

རག་ཆོག་བརྒྱང་པོས་ཞེ་འགོངས་བ། །བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྱག་
 དཔྱལ་བར་ལྷུང། །རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་དམ་བ་ཡི། །ཟབ་མེད་ཆོག་ལ་
 རྒྱོ་སྐྱར་བ། །མནར་མེད་གནས་སུ་ལྷུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བ་དང།

གསང་བ་ཀུན་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས།

སྒྲ་མ་མཆོག་ལས་རང་ཉིད་ནི། །ཆེས་མཆོག་རྣོམ་སེམས་སྤྲ་
 བ་ནི། །བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་བྱ། །བྱར་དུ་བལྟས་ཏེ་དཔྱལ་བར་
 འགྲོ། །ཞེས་བ་དང།

གསང་བ་རོལ་བ་ལས།

རྒྱུག་འབྲས་སྤྲ་བར་གང་བྱེད་པ། །རྡོ་རྗེ་དཔྱལ་བ་ཉིད་དུ་
 འཆོད། །ཀྱུ་རེ་ཙམ་དུ་འང་སྟོད་མི་བྱ། །རག་གི་ཉེས་བྱས་ཡང་དག་

བསྐྱམ། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ཡིད་ལ། སྤང་བྱ་སྤང་བྱ་གཉིས། དང་པོ།

སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་གྲུས་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་སེམས་པ་དོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཡིད་ཀྱིས་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་བྲན་བྱ་ཞིང་།།

དད་གྲུས་ཆེན་པོས་འཕྲད་དཀའ་བའི་སྒྲོ་སྦྱེད་ལ།།

རྗེས་བཟུང་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་འདར་གྲུས་པར་བྱ།།

མཆོག་ཏུ་དད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་བྲན་པར་གྲུས་
ལ། འཕྲད་པར་དཀའ་བའི་སྒྲོས་དད་གྲུས་བསྦྱེད་ལ་བསྟེན་པར་
བྱའོ། །དེའང་དགོན་མཆོག་བཞི་པར་བལྟ་བས་སངས་རྒྱས་དང་
མཉམ་པའམ། ལྷག་པར་མོས་པས། མཆོན་ཐོས་པ་དང་། ཞལ་
མཐོང་བ་དང་། སྒྲོན་ལམ་གྱིས་མཇུག་པ་དང་། བཅའ་བས་རྟོག་པ་
དང་། གསུང་ཐོས་པ་དང་། སྤྱི་བོར་བྱག་གིས་རེག་པ་ཅམ་ལའང་
དགའ་བ་ཆེན་པོ་བསྦྱེད་དེ། བདག་ལྟ་བུས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

དམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་སུ་འཕྲད་དུ་ཡོད་པ་རེ་དགའ་སྟུང་དུ་ཉིད་
 བར་དགའ་བ་སྒྲོས་བསམས་ལ། ཐབས་སྣ་ཆོགས་པས་མཉེས་པ་
 བསྐྱབ་ཅིང་། དམ་པ་དེ་ཉིད་འདིག་ཉེན་དུ་འབྱུང་དགའ་ལ། བདག་
 དང་འཕྲད་པ་འང་ཉིད་དགའ་ཞིང་། ཉམ་འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོས་
 བསྟེན་ཞིང་། སྒྲ་མ་དེས་རྗེས་སུ་བརྒྱང་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་
 གུས་པས་སྤྲི་བྱ་དང་། ལྷག་འཆལ་བ་དང་། བསྟེན་བཀྱར་བ་ལ་
 སོགས་པའི་མོས་གུས་དང་དག་སྦྱང་བྱའོ། །དེས་ནི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་
 ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས།

ས་སྤྱོགས་གང་ན་ཆོས་སྤྱོད་བ་གནས་པ་དེ་ལ་མཆོད་ཉེན་གྱི་འདུ་
 ཤེས་དང་། ཆོས་སྤྱོད་བ་ལ་སྒྲ་མ་དང་། དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་དང་།
 སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་མཐོང་ན་དགའ་བ་དང་། རངས་པ་
 བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་མེད་གྱི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁན་པོ་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལ་བཀའ་སྒྲོ་བ་དེ་

བས་སྒྲུ་མར་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཁྱེད་དང་། གུས་པ་དང་། སངས་པ་དང་།
གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་།

ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མཛོན་སྤྱུང་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས།

དེས་སྒྲུ་མ་ལ་ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་། བྱས་པ་གཞོ་བར་བྱས་ན། དེ་
ཡང་དག་བཞེས་ཆོས་ལུན་རིང་དུ་གནས་ཤིང་སྒྲོངས་པ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་པོ་བཞོད་པའི་དག་བསྐྱེན་མ་མི་གཡོ་
བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་ཀྱང་།

དག་བཞེས་བཞེས་གཉེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ལས་དོན་
ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་།

དགོངས་འདུས་ལས།

དོན་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུ་མ་ལ། །དུས་གསུམ་སྤྱོད་གསུམ་བཅུའི་རྒྱལ་བ་
དང་། །རྒྱལ་སྤྱུང་སྤྱོད་མི་དག་དང་། །དེ་བཞིན་སྤྱོད་དང་གཞོད་སྤྱོད་
དང་། །སྤྱོད་པོ་ལོག་ལྟ་ཅན་དག་གི། །རིག་པ་འཛིན་པ་ཀུན་འདུས་
ནས། །མེ་ཉོག་གཞོར་ཞིང་བསྐྱོད་པས་འདུད། །དཔེར་ན་མ་ཡིས་བྱ་

གཉིས་པ་མང་ལྷན་གྱི་

མ་དད་ལོག་པར་སྟོད་ཁོང་ཁྱོད་དང་།

ཏྲུ་རྒྱུ་ལ་སེམས་དང་བརྟམ་སེམས་དང་།

འགྲན་སེམས་གནོད་འཆིའི་སེམས་དང་ང་རྒྱལ་སེམས་།

མཛད་སྒྲུབ་འགའ་བར་འཛིན་དང་མ་དད་སེམས།

བརྒྱུ་སེམས་གནོད་སེམས་ལོག་ལྟའི་སེམས་རྣམས་སྤངས།

435

དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བུ་བས་ངན་དུ་སེམས་པ་དང་།
 མཛད་སྟོད་གང་ལའང་འགལ་བར་འཛིན་པས་སྦྱོན་དང་ལོག་པར་
 ལྟ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྷ་མ་ནི་སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ངོར་
 སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྟོད་པས་དེ་ལ་པན་པ་མཛད་པས་གང་དུའང་
 འབྱུང་སྟེ། དེ་ཞིག་བསྐྱུ་ན་ལས་བཞིའི་དབང་གིས་རིམ་པ་བཞིར་
 མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་དག་:དང་⁽³⁰³⁾ ཟུང་ཞི་བས་འདུལ་བ་
 དེ་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་ཞི་བའི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་བས་
 ལེགས་པར་འདོམས་པ་དང་། སྟན་པར་སྦྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་
 ཅིང་། སྦྱིན་པས་བསྐྱུ་བ་རྣམས་ལ་ནི། ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་
 པར་འབྱེད་ཅིང་སྦྱིན་པའི་རབ་སྟོན་ལ། དབང་དུ་བྱ་བས་འདུལ་ན་
 འགོ་བ་རྣམས་བསྐྱུ་ཉེ་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དག་པོས་འདུལ་བ་
 ལ་བརྟེན་པ་དང་། འཆོག་པ་དང་། :ཆོས་ས་⁽³⁰⁴⁾ རྩམས་དང་། ཆོག་

(303) རྟེན་གཤེས་པར་མ། ༩༩ ཀ-༩ ༼ངང་༽ ༽

(304) རྟེན་གཤེས་པར་མ། ༩༩ ཀ-༩ ༼ཆོས་༽ ༽

འབྲུ་བྲག་པོ་འགལ་བ་དུ་མར་མོན་ཏོ།།⁽³⁰⁵⁾

རང་བཞིན་དུ་འང་སྒྲ་མ་ནི། རྫོ་རྫོ་འུ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་
ཡིན་པས། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཞི་བར་སྒྲ་ལ། རིན་ཆེན་རིགས་
ནམས་སྐྱེག་པས་གོས་དང་རྒྱན་དང་ལོངས་སྐྱོད་ཀྱིས་འབྱོར་
ཞིང་། བརྒྱའི་རིགས་ལ་འགྲོ་བ་འདུལ་ཞིང་ཡུམ་དང་བཅས་པ་
དང་། ལས་ཀྱི་རིགས་དེ་དག་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྲག་ལུང་ཆེ་བས་
གཏུམ་རམས་ཆེ་ཞིང་གཏུག་པར་སྒྲ་བས་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་
ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པས། དག་སྒྲ་དང་མོས་གྲུས་ཆེན་པོས་
སྤྲི་བྱུ་བྱུ་ལ། །དམ་པ་ནམས་ནི་ཏྲ་ཏུ་གཞན་ལ་པན་བདེ་བྱེད་པ་
ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་སྐྱོབ་ལ། སྐྱའི་
ཆ་ལུགས་ནི་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཤིང་། གསུང་ཡང་འཇམ་པོ་དང་
རྩ་བ་མོ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པས། སྐྱོན་སྒྲ་སྒྲ་ཡང་།
སྐྱོན་དུ་སེམས་པར་མི་རུང་སྟེ། ཐུགས་དགོངས་གང་ཡིན་མི་ཤེས་

བས་སོ། །དེས་ན་སྤྲོ་མ་འདི་ནི་ཁོར་རྩས་ལ་སྲིད་པ་ཆེ་སྟམ་པ་དང་།
 འདོད་པ་ཆེ་སྟམ་པ་དང་། བརྒྱབ་སེམས་ཆེ་སྟམ་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོ་
 དང་གཏུག་པ་ཆེ་སྟམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རགས་སྟམ་པ་དང་།
 སེར་སྤྲོ་ཆེ་སྟམ་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཆེ་སྟམ་པ་དང་། དུམ་དང་བཅས་
 སྟམ་པ་དང་། རིགས་གཞུགས་ངན་སྟམ་པ་དང་། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་
 སྟམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སེམས་ཏེ། རང་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་པས་
 ཐུགས་དགོངས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁྱད་པར་དུ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མི་འདུག་སྟམ་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་དག་མི་ལྟན་སྟམ་དུ་མི་བསམ་སྟེ། རྒྱ་
 གསུང་ཐུགས་གྱི་གསང་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ་ནི་མི་མངོན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རང་གི་སྤྱི་བ་པས་བལྟ་བར་མི་མངོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་སྤྲོང་བ་ནི་ལས་དག་པ་དགོས་ལ། གཅིག་
 ཏུ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་སུ་ཡོན་ཏན་སྤྲོང་བ་དག་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མི་
 མཚུངས་པས་སྟོན་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་འགྲུང་བ་ཡིན་ནོ།

ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས།

གཤམ་ཉེ་དེས་ཆོས་སྤྲོ་བ་དེ་ལ་མནར་སེམས་པའམ། བ་བའམ།
སྤང་བའི་སེམས་ཀྱིས་གནས་སམ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་མི་བསྐྱེད་ན། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ནི་གནས་མེད་
དོ། །མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཐོབ་པའམ། ཐོབ་པ་རྒྱད་མི་ཟ་བ་ནི་གནས་
མེད་དོ། །མ་གྲུས་པས་ཆོས་རྒྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བ་དང་།

སྟོམས་འཇུག་གསང་བའི་རྒྱད་ལས།

ཟླ་མ་དག་ལ་འགན་སེམས་དང་། །ཡི་དམ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་སྤངས་
པས། །བོང་འཐེང་ཞོན་ནས་མཆོ་བསྐྱོར་ལྟར། །རྒྱལ་བའི་སངས་
རྒྱས་འགྱུ་བ་མི་སྲིད། །ཟླ་མའི་དཀོར་ལ་བརྟུང་སེམས་པ། །བསྐྱེད་
པ་གཉིས་སུ་ཡི་དྲུགས་གནས། །ཞེས་བ་དང་།

དཔུང་ནམ་པར་བསྐྱོག་པའི་རྒྱད་ལས།

ཟླ་མ་དང་ནི་དེ་ཡི་འཁོར། །ཁྱོ་བས་ཞེ་འགས་སུན་འབྱེན་
པ། །བསྐྱེད་པ་ཞིང་གི་རྩལ་སྟེད་དུ། །མནར་མེད་གནས་སུ་འཆོད་

པའོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་བདེ་བའི་དབྱང་བསྐྱེད་ནས། །རྩོ་
 རྩོ་མ་སྦྱང་མི་རུང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ། །ལྷ་
 སོ་ལྟན་ཞེས་བསམ་མི་བྱ། །དེ་བསམས་མནར་མེད་ས་གཞིར་
 བསྐྱེག་ །ཅེས་པ་དང་། **གཞུང་རྒྱ་མཆོ་ལས།**

རྩོ་རྩོ་ཡིད་བཞིན་རྒྱལ་པོ་ལ། །ཟས་སྒྲིམ་ཞོར་ལ་སྤེད་སྦྱུང་
 པས། །རབ་མཐའ་བཅུ་ཡི་དཔྱལ་བར་འཛེད། །གསང་མཆོག་སྦྱ་
 བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལ། །ཞེས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་སྒྲོ་ནས། །ང་རྒྱལ་ཆེ་བའི་
 ཡིད་མི་བསམ། །དེ་སྒྲོན་ཁ་འཐབ་གནས་སུ་ལྷུང་། །ཞེས་པ་དང་།

དུ་མ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས། ⁽³⁰⁶⁾

བདག་གི་དྲིན་ལ་གནས་བསམ་པས། །མནར་མེད་པར་ཡང་
 རབ་ཏུ་སྦྱ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་སྒྲོན་ལ་གང་སེམས་པ། །དགེ་བསགས་
 དོན་མེད་ལྟ་སྤངས་པས། །ལྷ་ལྷ་གདུག་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས། །ལྷུང་
 དུ་སྒྲོག་གཅོད་དཔྱལ་བར་ལྷུང་། །ཞེས་པ་དང་།

(306) རྩོ་དགེ་པར་མ། ༩༩ ཀ-༥ །མདོ་ལས། ༽

སྒྲིང་པོ་རྣམ་པར་ལེན་པའི་རྒྱུད་ལས།

མཆོག་ཏུ་སྒྲགས་ལ་ཁྱགས་པ་ལ། །གཞོན་པར་བྱེད་པའི་
སེམས་འཆང་ན། །གྲང་བའི་དཔྱལ་བར་ངེས་པར་སྤྱང་། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་དུས་ནམ་ཡང་སྒྲ་མའི་སྒྲོན་ལ་མི་བསམ་ཞིང་།
གལ་ཏེ་འགས་དབྱེན་བཅས་ཏེ་སྒྲ་མས་སྤང་བར་མངོན་ན་ཡང་།
མཉེས་པའི་བཤགས་པ་བྱ་ཞིང་། སྤྲིག་པ་ཟད་པའི་རྒྱུར་བསམས་ཏེ་
གྲུས་པས་ཡོན་ཏན་ལ་བསམས་ཏེ་བསྟེན་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་སྐབ་པ།

དེ་ནས་བསྐབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཡང་སྒྲ་
མ་དམ་པས་སྐབས་ཤིག་ཅེས་བསྒྲོ་བའི་གསུང་བཞིན་རྗེས་སུ་
བསྐབ་པ་ནི།

གསུང་བཞིན་རྗེས་སུ་བསྐབ་པས་མཆོད་པ་ནི།

ཐོས་པ་དམ་པའི་དོན་རྣམས་བསམས་བྱ་སྟེ།

ནགས་མཐར་སོང་ལ་སྒྲིང་པོའི་དོན་ལ་འབད།

སྐྱབ་པས་དུས་འདའ་གོང་མའི་གདུང་འཛོལ་བཟུང་།།

མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 རིམ་པར་བྱོན་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་ཞིང་འདིག་ཉེན་དུ་
 བྱོན་པའི་དགོས་པ་འདྲེ་ཡིན་པས། རི་སྐད་ཐོས་པ་རྣམས་ལེགས་
 པར་སྒྲུང་དོར་གྱི་དམིགས་ལེགས་པར་བྱེད་⁽³⁰⁷⁾པས་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །ཐོས་པ་དེ་ཡང་རྒྱུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་ལ་རགས་ལས་པས། དམ་
 པ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་ཐོས་པ་བྱོགས་མེད་དུ་བཅའ་ནས་བསྐྱབ་
 ལ། དེ་ཡང་བསམ་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་ཅིང་།
 ཞེས་ལོ་ཅམ་དུ་མི་བཞག་པར་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ལ་བསྐྱབ་
 བོ། །ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡང་གཟུགས་བརྟན་དུ་མ་སོང་བར་ཆོས་
 དང་རང་རྒྱུད་བསྐྱེས་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐབས་ཞེས་རབ་བྱང་
 དུ་འཇུག་པས་ཡིད་སྟོན་ལ་མ་ལུས་པར་བཅོལ་པས་བསྐྱབ་བོ། །དེ་
 ཉམས་བསྐྱབས་པས་སྒྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་བཅས་ཐམས་ཅད་

(307) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༩༩ ཁ-༩ རྩོད།

མཉེས་པའི་མཆོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་སྦྱོད་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། **|མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས།**

སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་སྦྱོད་པ་སྟེ། |ཞེས་པ་དང་།

ཡུམ་བར་མ་ལས།

གང་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གདམས་པ་དེ་
བསྐྱབ་པར་བརྩོན་པ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱགས་
སོ། **|བསྦྱོད་དོ། |བཀུར་རོ། |ཞེས་སོ།།**

ཕན་ཡོན་གཞན་ཡང་ཆད་མེད་དེ། དེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྡེ་སྦྱོད་ལས།

བདག་གི་བཀའ་ལློ་བའི་ཞིང་སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་
མཐུན་པར་འཛིན་པས། འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
བྱས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྲོ་མས་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་ཅིང་། གསལ་བར་བྱེད་
པས་དབྱུང་བ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ན་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། **|ཡང་དེས་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་མཐའ་བཞིར་**

ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་། བྱ་སྟོང་དང་། སྤིང་བཞི་
 དང་ལྷན་པས་སྟོབ་དཔོན་སྐར་མཁན་དང་། དུལ་གྱི་མི་ལ་སོགས་
 བར་⁽³⁰⁸⁾གྲུས་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་ཆགས་པར་དད་
 པས་རབ་ཏུ་བྱང་སྟེ། ལྷུང་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ཐོབ་ནས། མི་
 དང་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གྲུས་པར་བྱེད་པ་དང་། གང་དུ་སྦྱིས་པའི་
 སྦྱི་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་དང་ཤེས་རབ་དང་སྟོབས་པ་མཆོག་གིས་
 གྲགས་ཤིང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྲུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཞུས་
 གྱང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་སྟེར་ཞིང་། འཛིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་
 པར་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་།

དགོངས་འདུས་ལས།

སྟོན་གྱི་དམ་པ་བདེ་གཤེགས་རྣམས། །དེད་དཔོན་དམ་པ་
 མཉེས་བྱས་ནས། །ཀུན་སྤངས་དགོན་པའི་མཐར་གཤེགས་

(308) རྩེ་དགེ་ལར་མ། ༩༩༡-༡ ༼པ། ༽

ཏེ། །སྐྱབ་པས་ཡང་དག་ཐར་པ་མཉེས། །དེ་བས་དེ་ལྟར་རྗེས་སློབ་
 བ། །རྒྱལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་གདུང་འཆོབ་པོ། །དེ་བས་དམ་པ་རིན་ཆེན་
 ལ། །སྐྱོ་དུབ་མེད་པའི་དད་པ་དང་། །ཁྱོད་ཁེངས་མེད་པའི་གཉེན་
 ལྷག་དང་། །སེར་སྒྲ་མེད་པའི་ཟང་ཟེང་དང་། །སོམ་ཉི་མེད་པའི་སྤི་
 ལྷ་དང་། །གཡོ་སྐྱ་མེད་པའི་བྱང་སྐྱད་དང་། །ཁ་གསག་མེད་པའི་རང་
 རྒྱུད་དང་། །མོངས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །རི་མ་མེད་པའི་ལྷག་
 སེམས་བརྒྱད། །དམ་པ་དེ་ལ་རྫོགས་པར་འབྱུང། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་པའི་མཆོད་པས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་
 དགོས་པ་འབྱུང་ཅིང་། སྒྲོམ་པའི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་སྒྲ་མ་
 བྱུང་ཐོབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲེགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གདུང་འཆོབ་པས་ན། འཁོར་བའི་གནས་
 སྤངས་ཏེ་གཅིག་བྱ་ཞི་བའི་ནགས་སུ་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད་པ་ལ་
 འབད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕན་ཡོན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤེ་
 སྒྲོད་ཀྱི་མདོ་ལས། སྒྲ་མས་གདམས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ལྷགས་

བ་དེའི་ལྷག་པའི་བསམ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་བརྗོད་དུ་
 མེད་པ་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྟོད།⁽³⁰⁹⁾ དབང་པོ་དེ་སྟེད་ཅིག་འཕེལ། བྱིན་
 རྒྱབས་དེ་སྟེད་ཅིག་འབྱུང་། སྒྲིབ་པ་དེ་སྟེད་ཅིག་འདག་བདུད་སྟེ་
 སྟེད་ཅིག་ལས་འདལ། ཆོས་ཀྱི་སྟོ་དེ་སྟེད་ཅིག་ལ་འཇུག་ཆོགས་དེ་
 སྟེད་ཅིག་རྫོགས། སྟོད་པ་དེ་སྟེད་ཅིག་རྣམ་པར་དག་སྟོན་ལམ་དེ་
 སྟེད་ཅིག་འབྱུག། ཡོན་ཏན་དེ་སྟེད་ཅིག་ཐོབ། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། ལྷ་མ་ལ་རག་ལས་ཤིང་
 ལྷ་མ་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་སོ།།

མཛད་སྟོད་དམ་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ནི།
 ཡང་འགོ་བའི་མགོན་པོ།

དཔལ་ལྷན་ལྷ་མའི་རྣམ་ཐར་སྐྱབ་པ་ཡང་།།

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་བྱས་ལ།།

བདག་ཀྱང་དེར་ནས་དེ་འབྲེལ་རྗེས་བསྐྱབས་ཏེ།།

(309) རྩོད་གཞི་ཡང་མ། ༢༧-༡ ༼སྟོད་༽

དམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་དོན་དུ།

ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་ནན་ཏན་བྱ།

འདི་ལྟར་སྒྲ་མ་དམ་པ་དེ་ནི་སྡེ་སྡོད་དག་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་
 པར་བཞད་ལ། རྒྱད་སྡེ་དག་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ཆེན་
 བོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞེན་བསྐྱབས་པས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་
 གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པར་བལྟས་ལ།
 བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཅེས་བ་⁽³¹⁰⁾ཞིག་བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་པས་
 རྒྲ་མའི་མཛད་སྡོད་ལ་སྟོབ་ཅིང་། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་
 པས་དུས་འདའ་བར་བྱས་ན་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་
 རྒྱུར་དུ་ཐོབ་པ་ཉིད་དེ། **ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱད་པས།**⁽³¹¹⁾

སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སྒྲ་མ་ཆོས། །དེ་བཞེན་སྒྲ་མ་དགོ་འདུན་

(310) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༩༩༧-༥ རྩེ་ཉིད་འཛུགས།

(311) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༩༩༧-༦ རྩེ་ལས་ཀྱང་།

ཉེ། །སྤྲུལ་དགོན་མཆོག་བསམ་པའི་ཡུལ། །སྤྲུལ་མི་སྤང་སྤྲུལ་
 མ་བཀྲར། །མོས་དང་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། །སྤྲུལ་འགྲུབ་
 འགྲུར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །སྤྲུལ་དང་ནི་དོ་རྩེ་འཛིན། །ཐ་དང་པར་ནི་མི་
 ལྟོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་གྲུབ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བཟའ་
 བར་བྱ། །དེ་ཡིས་དཔལ་ལྷན་རྩོགས་སངས་རྒྱས། །དངོས་གྲུབ་ཀྱང་
 གྱི་ལས་གྱི་མཐའ། །སྤྲུལ་མཉེས་པ་ཉིད་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ། ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་དང་། རྟོགས་པ་རྒྱུད་
 ལ་འཆར་བ་དང་། རྟོག་པའི་དྲ་བ་གཅོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་
 རྩ་སྤྱང་སྐྱེམས་པ་དང་། འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འབྱེན་པ་དང་།
 སྤྱིད་པའི་མཆོ་ལས་བསྐྱལ་བ་དང་། མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་སེལ་བ་
 དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་ཁུང་རྩོལ་བ་དང་། དངོས་གྲུབ་གྱི་བཅུད་
 ཐོབ་པ་དང་། རྒྱང་དོར་གྱི་དམིགས་ངེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྲང་
 བ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཁམས་སྤྱོད་བ་དང་། དག་
 པའི་ཞིང་དུ་བགྲོད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་རྩ་འབྱུང་སྤྱུབ་པ་དང་།

སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་བ་མཐོང་བར་འདོད་པས་སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་པའི་
སྒོ་ནས་སྤྱི་ཞུས་མཉེས་པར་བྱས་ན་འགྲུབ་པའི་ལུང་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་བར་གསུངས་སོ།།

གཉེས་པ་པན་ཡོན།

རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲ་མ་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་ནི།
མཐའ་ཡས་ཏེ།

དེ་ལྟར་སྤྲོ་ཆོགས་ཐབས་མང་ཉིད་སྒོ་ནས།།

སྒྲ་མ་བསྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཏེ།།

ཡང་དག་ལམ་ཚུད་སྒྲ་དོར་དམིགས་ནམས་ཕྱེད།།

ཆོགས་རྫོགས་སྤྱི་བ་བྱང་བར་ཆད་རབ་ཞི་ཞིང་།།

རང་ཡང་སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་གནས་ཐོབ་ནས།།

སྤྱད་དུ་ཐར་པའི་གྲོང་དུ་བྱེན་པ་ལོ།།

ཐར་པ་བགྲོད་པར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་དགོ་བའི་བཤེས་

གཉེན་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་བསྟེན་པས་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་
 རྒྱད་པ་དང་། སྒྲུང་དོར་གྱི་དམིགས་ཕྱེད་པ་དང་། ཚོགས་རྫོགས་
 ལེང་སྦྱིབ་པ་བྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བགེགས་དང་བར་དུ་གཙོད་
 བ་ཞི་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་རང་ཡང་སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་རྒྱལ་སྤྲས་
 འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་ནས། སྤྱར་དུ་བྱང་རྒྱལ་འགྱུར་སྟེ།

ལང་ཀའི་མདོ་ལས།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པས་ནི་མེད་⁽³¹²⁾པ་དང་མི་
ཤེས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེམས་པར་འགྱུར་
རྒྱུ་། དེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བ་དང་།

མེ་ལྷེ་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་ལས།

འདི་ལས་ཡོན་ཏན་གྱུར་པ་ནི། །སྟོང་གསུམ་འདིག་རྟེན་གཞལ་
མེད་པའི། །རྩལ་ཤུན་གངས་དང་མཉམ་ཁུས་མིན། །དེ་བྱིར་སྒྲ་མ་
ཉིད་སྟོས་སོ། །ཞེས་པ་དང་།

(312) རྩེདགོ་པར་མ། ལལ་ག-ཅ རྩིང། }

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཆེ་བ་རང་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་ལས།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ལས། ། བྱུང་བའི་སྒྲ་མ་བིན་ལྷན་
ཉིད། ། སྙིང་གི་དགྲིལ་ལམ་ལག་པའི་མཐིལ། ། སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་སྦྱས་
བསྐྱོམ་པ། ། སངས་རྒྱས་སྙིང་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་། ། གང་ཟག་དེ་ཡིས་
འཛིན་པར་འགྱུར། ། ཞེས་སོ།

ཞར་ལ་སྒྲ་མ་མ་བསྐྱོན་པའི་སྤྱོན་བསྐྱན་པ་ནི། ཐར་བའི་ལམ་སྤྱ་
མི་བིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་དང་མི་འབྲུད་པ་དང་། ལེགས་
པའི་ཆོས་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱ་བར་ཚུད་པ་
དང་། འཁོར་བའི་འདས་དུ་བྱིང་བ་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་དེ།

ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས།

སྒྲ་མ་ལ་མ་བསྐྱོན་ཞིང་མ་གྲུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཆོས་ཐོབ་པའང་ཉམས་པར་འགྱུར་ན། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
བ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་འཛིན་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་

(313) བ་མི་དད་པས་ན། དེས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཆོས་སྤྱོད་
བའི་སྤྲིག་པའི་ལས་ཤིན་ཏུ་སྦྱི་བ་བསགས་པའི་བྱིར། ངན་སོང་
གསུམ་དུ་ཡུན་རིང་མོར་ལན་མང་དུ་འཁོར་བས་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་
འགྱུར་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལས་ཐར་ནས་བརྒྱ་ལམ་མིར་སྦྱེས་
ནའང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྦྱོ་མི་གྲགས་པའི་ཞིང་དུ། དཔུས་
ལོང་དང་། འོན་པ་དང་། སྤྱགས་པ་དང་། དབང་པོ་མ་ཆང་བར་སྦྱི་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་།

དགོངས་འདུས་ལས།

སྦྱོ་བ་མར་གྱུར་ནས་ངན་སེམས་ཀྱིས། །དམ་པ་དེ་ལ་བརྟུན་
བྱེད་གང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་བརྟུན་པས་ནི། །དེ་དག་སྦྱི་
ཚུགས་དཔུལ་བར་འགྱོ། །བཀའ་བཅག་ལུང་བོར་ཐུགས་འགལ་
ན། །རྡོ་རྗེ་དཔུལ་བར་དེ་འགྱོ་སྟེ། །མི་བཟད་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་
བར་འགྱུར། །ཆེ་འདིར་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་སོགས། །ཉེས་པ་ཐམས་

ཅད་དེ་ལ་⁽³¹⁴⁾འབྱུང་། །ཞེས་སོ།།

དེས་ན་སྐྱོན་ཡོན་ལ་སྒྲང་དོར་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་མ་དམ་པ་
བསྟེན་ཅིང་། མཉེས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་
མཛོད་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའི་
རྒྱ་ཆར་འགྲེལ་བའོ།། །།

(314) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༧༥༣-༦ རྟེན་ལས། ༽

བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པར་བྱའི། སྤྲེག་པའི་ཐོག་ས་པོ་དག་ལ་ནམ་
 ཡང་བསྟེན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་དགོ་
 བའི་ཐོག་ས་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ།།

གཉེས་པ་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མི་དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན། དེ་ལྟར་སྤང་
 བའི་པན་ཡོན་གསུམ། དང་སོ།

དེ་ཡང་སྤྲེག་པ་མི་དགོ་བའི་ཐོག་ས་འཕེལ་བའི་བཤེས་དང་
 གཉེན་བྱེད་པས་སྤྲེག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཏེ། གང་དག་ཆོས་ལྟར་
 བཅོས་པའི་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་སྤྱི་མའི་གཟུགས་སུ་སྤང་
 བ་རྒྱུས་དང་། སྤྲེག་པའི་ཐོག་ས་བྱེད་ཅིང་དགོ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
 པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ཤེས་ཆ་ཞིང་སྟོང་ཉེ་བ་ལྟར་བཅོས་པའི་ཐོག་ས་སུ་
 སྤང་བ་བྲིམ་པ་དང་། རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཐོག་ས་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱུས་
 གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུས་
 ལ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་འདྲིར་བཤད་པ་ནི།

དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཤམ་ཆེ་རང་རྒྱད་ངན།

ཆེ་འདི་དོན་གཉེར་སྤྱོད་ལས་ཡིད་མ་དབྱུང་།

ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆུང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མོངས།

དད་བཙུན་མི་ལྷན་དགོ་ཆོག་ས་རིང་བྱ་བྱེད།

སྟོབ་དཔོན་ནམ་གྲོགས་གང་ཡང་རུང་བ་དག་ལ་ཡོད་པ་སྤྲིག་པའི་རང་
བཞིན་ཅེ་འཆད་པ་⁽³¹⁵⁾ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བྱུག་
ཤམ་ཆེ་བས་རང་རྒྱད་ངན་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་མ་བྱུང་བས་ཆེ་
འདིའི་ཆེ་ཐབས་སྦྱབ་པ། ཐོས་བསམ་གྱི་ཚོར་གྱིས་ཐོངས་པས་ཤེས་
བྱའི་དོན་ལ་མོངས་པ། ཐར་ལམ་ལ་དད་བཙུན་མེད་པས་རང་རྒྱད་དགོ་
སྟོར་དང་མི་འགྲོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་འདི་ལྟར།

སྟོ་གསུམ་མ་དུ་ལ་ཁེངས་དང་བཙུན་མའི་ཚུལ།

གཞན་ལ་གཤེ་ཁིང་དག་སྒྲུང་མོས་གྲུས་མེད།

ཟས་སྟོམ་ཚོར་དང་ལོག་པའི་ཆོས་ལ་སྤེད།

(315) རྒྱུ་དགོ་པར་མ། ༩༦༡-༥ ༼མཆེད་པ།༽

རང་རྒྱུད་ཆོས་དང་འཛོལ་བས་སྒོ་གསུམ་ཉི་བར་མ་ཞི་བ། ར་རྒྱལ་
 གྱི་རི་བོ་མཐོ་བས་ཁེངས་པའི་འབྲིང་⁽³¹⁶⁾ བྲིམ་ཆེ་བ། གཞན་སྤང་
 ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱ་བས་ཚུལ་འཆོས་ཀྱི་ཐོག་ལ་མཁས་བ། ཐག་
 དོག་གི་རྒྱང་དམར་འཚུབ་པས་གཞན་ལ་གཤེས་རྒྱུར་འདེབས་བ།
 རྒྱུགས་འཛིན་དང་ཆགས་སྤང་ཆེ་བས་གང་ལའང་དག་སྤང་མེད་
 བ། ཨོན་ཏན་དང་ཉམས་རྒྱུང་མེད་པས་དད་པ་དང་མོས་གུས་
 མེད་བ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བརྒྱན་གྱིས་མ་གོས་པས་བས་སྒོམ་
 ལ་སྤེད་པ་ཆེ་བ། གཉིང་ནས་ཆོག་ཤེས་མེད་པས་ནོར་ཇས་ལ་
 ཆགས་ཞེན་ཆེ་བ། ཐར་ལམ་དང་ལས་འབྲེལ་མེད་པས་ལོག་པའི་
 ཆོས་ལ་མོས་བ། ཡང་དག་གི་སྒྲ་མ་མེད་པས་བརྒྱུད་པའི་བྱིན་
 རྒྱབས་མ་ཞུགས་པའོ། །གཞན་ཡང་།

སྒོམ་དང་དམ་ཆོག་འཆལ་ཞིང་རང་རྒྱུད་འཚུབ།།

འབྲོགས་ཆད་ཉོན་མོངས་ལོག་པའི་ལམ་ལ་འགོད།།

(316) རྒྱེད་གྲོ་བར་མ། ༧༦ ཁ-༡ ཉ་བྱང་། ཉེ

མི་དགེ་འཕེལ་ཞིང་དགེ་ལེགས་འབྱིན་པ་སྟེ།

སྤྲིག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྲོགས་བཅས་མཆོན་ཉིད་ལགས།

ངོ་ཆ་དང་གཉེན་པོ་རྒྱུད་བས་སྤྲོམ་པ་དམ་ཆེག་འཆལ་བ། ཞི་དུལ་
དང་བཟོད་པ་མ་བསྐྱེམས་པས་མཐོང་ནས་རང་རྒྱུད་འཚུབ་པ། གུན་
སྤྱོད་དང་སྐལ་བ་ངན་པས་འགྲོགས་ཆད་ལ་ཉོན་མོངས་འགོ་བ།
ཐོས་བསམ་དང་བསགས་པ་རྒྱུད་བས་རང་གཞན་ལོག་པའི་ལམ་
ལ་འགོད་པ། བདུད་དང་བགེགས་ཆེན་ཞུགས་པས་རང་གཞན་ལ་
བཀྲ་མི་ཤེས་པ། གོམས་པ་ཉོན་མོངས་ལ་ཆེ་བས་མི་དགེ་སྤྲིག་སྤྱོད་
འཕེལ་བ། ལེགས་པའི་ཆོས་དང་རིང་བས་བཀྲ་ཤེས་དགེ་ལེགས་
མེད་པ། ཐེག་དམན་གྱི་སྒོ་དང་མ་བྲལ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལམ་
སྤོང་བ། ཉམས་ཉོགས་གྱི་ཅལ་གསུམ་མ་རྫོགས་པས་ལམ་རྟགས་
གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། གང་དང་འགྲོགས་པ་དགེ་བ་ལས་
ཉམས་ཤིང་སྤྲིག་པ་འཕེལ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ།

རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ལས།

སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་དེ་ནི་མི་དག་གི་སྤྲིགས་འཕེལ་བར་བྱེད་
བ། དག་གི་ལས་རིང་དུ་བྱེད་པ། ལེགས་པ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པ།
ཐར་པའི་ལས་པོ་ཆེ་ལས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ། འཁོར་བའི་གྲོང་ཁྱེར་
ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་པ་ཀུན་སྤྱད་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་ལོ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། དེ་དག་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་
པ་དང་། དེས་ན་དེ་སྤང་བར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱི་བྱེ་
བྲག་གཉིས། དང་པོ།

སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ།

དེ་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་ཚད་མེད་དེ།

རང་རྒྱུད་ངན་ཅིང་དག་སྤང་ཆུང་བ་དང་།

སྤྲིགས་རེས་ཁེངས་ཤིང་རང་སྤྲིགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན།

བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་ཡང་དག་ཆོས་སྤྱོད་ཞིང་།

ཐེག་ཆེན་དག་གི་བའི་བའེས་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས།

འདི་ལྟར་མི་གཙང་བའི་འདམ་དང་ཉེ་བ་རྣམས་ངི་ངན་པས་བྱུ་
 ཅིང་དེའི་ཉེས་པ་འགོ་བ་ལྟར། ངན་པ་དག་ལ་བསྟེན་པའང་དེའི་
 ཉེས་པས་གོས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། མི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པའང་དེ་ལ་ཅི་ཡོད་པའི་སྦྱོན་ཆར་བགོ་
 བས་ཉེས་པ་ཆད་མེད་ལ། དེ་ཞིག་བསྟུན། སྟོབ་དཔོན་ནམ། སྟོ་
 མའམ། གྲོགས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་རང་བཞིན་ལ།
 དག་སྒྲུང་ཆུང་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ངན་པ་དང་། རྒྱགས་རིས་ཁེངས་
 པ་དང་། རང་གི་ལྟ་བ་དང་ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གཞན་
 ལ་སྟོད་པ་དང་། བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཆོས་རིགས་གཞན་
 ལ་བྱུར་གྱིས་སྟོད་ཅིང་སྟོང་བ་དང་། སྟོ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 གཞན་དོན་གྱི་ཁུར་བསྐྱམས་པ་དག་ལ་སྟོད་པའི་རིགས་ཅན་དེ་
 དག་དང་འགྲོགས་པ་ན། རང་ཡང་དེའི་རྒྱགས་དང་བཤེས་འདྲིས་
 བསྟེན་པས་དེའི་ཉེས་པ་ཞོར་ལ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་འདི་དག་
 སྟོ་གཟུ་བོར་མི་གནས་ཤིང་སྦྱོན་ཆགས་པའོ་སྟུམ་ཡང་། ཅི་ཞིག་

ཅམ་ན་དེ་དག་གིས་མང་དུ་བརྗོད་པ་དེས་ཡིད་འགྱུར་ནས། དེའི་
 རྒྱུགས་ལ་ཡིད་ཅིང་གཏོད་ཅིང་⁽³¹⁷⁾དག་སྤང་ཆུང་བ་ལ་སོགས་པའི་
 སྒྲོན་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནས་
 རྒྱུགས་པ་འཕེལ་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་དང་། རྒྱུགས་ལ་བརྟེན་འདྲིས་མི་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ། །**ཡུམ་བར་མ་ལས།**

རབ་འབྱོར་དེ་ལ་རྒྱུགས་པའི་རྒྱུགས་པོའི་སྤྱག་པར་སྤང་བ་དེ་དག་
 གིས་དགོ་བའི་རྒྱུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྒྲོན་གཞན་ཡང་།

ཁོར་རྒྱས་སྟེང་ཅིང་ཆགས་སྤང་དུག་མདའ་འཕེན།

ཆེ་འདྲིའི་དབང་གྱུར་ཐར་ལམ་རྒྱབ་ཀྱིས་རྒྱུགས།

དགོ་ལེགས་འགྲིབ་ཅིང་མི་དགོ་འཕེལ་བ་ཡིན།

འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པས་ཁོར་རྒྱས་ལ་སྟེང་བ་ཆེ་བ། དུག་ལྔ་
 རགས་པས་ཆགས་སྤང་དང་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བ། འཁོར་བ་ལ་ཆགས་

(317) རྒྱུ་དགོ་པར་མ། ༩༧-༡ རྒྱུར་ཞིང་།

བས་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ལ་བཙོན་པ། བདུད་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་
དུ་སོང་བས་ཐར་ལམ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཐྱོགས་པ། གཟུང་འཛིན་དང་ཉོན་
མོངས་ཆེ་བས་དགོ་བ་འབྲིབ་ཅིང་མི་དགོ་བ་འཕེལ་བའི་རིགས་ཅན་
རྣམས་ལ་བསྟེན་ན། དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ངན་པར་འགྱུར་ཏེ།

འདུལ་བ་ལུང་ལས།

མི་ཡི་མདུན་ན་ཉ་རུལ་ལ། །ཀྱུ་ཤ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་དགྱིས་པ། །དེ་
ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། །ཀྱུ་ཤ་ཉིད་ཀྱང་དེ་འབྲར་འགྱུར། །དེ་
བཞིན་སྤྲིག་པའི་ཐོགས་བསྟེན་པས། །ཀྱན་ཏུ་དེ་འབྲར་འགྱུར་བ་
ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཐེགས།

རྣམ་གྲངས།

གཞན་ཡང་གང་དག་འཕྲོགས་པ་དེ་འགོ་སྟེ།
གཏི་ཐུག་ཅན་བསྟེན་ཐོས་བསམ་ཤེས་རབ་འབྲིབ།
ཞེ་སྤང་ཅན་ལས་མ་རུངས་རང་རྒྱུད་དཔ།

འདོད་ཆགས་ཅན་ལས་ཡུལ་ལ་སྲིད་པ་འཕེལ།།

ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་ཕྱོགས་རིས་གཉིས་འཛིན་འགོ།

ཐུག་དོག་ཤས་ཆེ་འགྲན་སེམས་ཟུག་རྩུམ་ཉིད།།

སྤེལ་མ་དག་འགྲོགས་ཉིས་ཀུན་སྤེལ་མར་འགོ།

གང་ལ་ཡོད་པའི་སྦྱོད་པ་དེ་ནི་འཕྲལ་དུ་འགོ་བར་སྤྲ་བ་ནི་ཆོས་
 ཉིད་ལ། སྒོགས་སམ་སྒྲ་མའི་རིགས་གཉི་ཟུག་ཤས་ཆེ་བ་དང་
 འགྲོགས་ན་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་འགྲིབ་པའི་ཉིས་པ་འགོ། །ཞེ་
 སྒྲང་ཤས་ཆེ་བ་དང་འགྲོགས་ན་གཏུམ་ཐུང་གཏུག་རྩུབ་གྱི་ཉིས་
 པ་འགོ། །འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་དང་འགྲོགས་ན་ཡུལ་ལ་འདོད་
 སྲིད་གྱི་ཉིས་པ་འགོ། །བཟའ་འཆོལ་སྦྲ་ཏོ་བ་དང་འགྲོགས་ན་བཟའ་
 བཏུང་རྟེན་ཆོལ་གྱི་ཉིས་པ་འགོ། །ཁོར་སྲིད་འཇུར་ཅེ་འགགས་
 (318) དང་འགྲོགས་ན་སེར་སྒྲ་སྦྱག་འཁུམས་གྱི་ཉིས་པ་འགོ། །གཡེང་

ཤགསེབ་⁽³¹⁹⁾ སྤྱང་བྱེར་དང་འགྲོགས་ན་མོ་སྟེད་སྟེག་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་
 པ་འགོ། །ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་དང་འགྲོགས་ན་སྟོགས་རིས་གཉིས་
 འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་འགོ། །བྲག་དོག་ཤས་ཆེ་བ་དང་འགྲོགས་ན་
 འབྲན་སེམས་ཁོང་ཁྲིའི་ཉེས་པ་འགོ། །སེར་སྣ་ཤས་ཆེ་བ་དང་
 འགྲོགས་ན་བསོག་བྱན་འཛིན་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འགོ། །ཉོན་མོངས་
 པ་བྲག་ཀ་ཤས་ཆེ་བ་དང་འགྲོགས་ན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འགོ་
 བས་སྟེག་པའི་རྩ་ལག་ཅེས་གྲགས་སོ། །དུག་ལྗ་སེར་སྣ་དང་བྲག་
 བེ། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བྲག་ཅེས་བྱའོ།

བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལས།

འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་
 བར་གྱུར་པ་ནི་སྟེག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡིན་པས། དེ་ནི་དཔེར་ན་དུག་གི་
 སྤྱང་པོ་ལྟ་བུར་ཉེས་པ་ཆེན་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་འཁོར་བ་ལས་
 ཡིད་མ་གྱུར་བ་རྣམས་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་འདི་ལྟར།

(319) རྟེན་གཞི་པར་མ། ༩༩༡-༩ ༼གཟེབ༽

ངེས་འབྱུང་མེད་དང་ཆེ་འདིར་མཛོན་དག་འདང་།།

འདུན་གྲོས་མཁན་དག་ཅེ་འཛོ་འཛོ་སྒྲིག་ཅན།།

ཆེ་བཅན་ཞོར་ལ་སྤེད་དང་ཁེ་སྤྲོགས་མཁན།།

ལས་བྱེད་ལ་སོགས་གང་དང་འགྲོགས་གྱུར་དེའི།

ཀུན་སྤྱོད་སྐལ་བ་ངན་པ་འགོས་པར་འགྱུར།།

མི་ཆོས་བྱིམ་ཐབས་པ་དང་འགྲོགས་ན་སོ་ནམས་དང་བསོག་འཛིག་
འགོ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །སྒྲོན་སོ་གཙོ་ཆེན་རྣམས་དང་འགྲོགས་ན་
འདུན་གྲོས་བསམ་ངན་འགོ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད། ར་གཞོན་ཅེ་དག་འ་
བ་དང་འགྲོགས་ན་སྤྱོད་སྤྲོད་འགོ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད། ཁེ་
སྤྲོགས་ཞོར་འཛོལ་བ་རྣམས་དང་འགྲོགས་ན་ཟས་ཞོར་རྟེན་འཛོལ་
འགོ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད། རྒྱལ་པོ་ཆེ་བཅན་པ་དང་འགྲོགས་ན་ང་རྒྱལ་
ཆེ་དག་འགོ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད། རྒྱ་འགྲོག་འཐབ་ཅོད་པ་དང་འགྲོགས་
ན་ཁེ་སྤྲོད་བརྒྱུད་བསམ་འགོ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་སྤང་དགོས་ཏེ།

སའི་སྤྱོད་སྤྲོད་མཛོན་ལས།

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བ། རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱུན་
 པོ་དང་། གཙུ་པོ་དང་། མདུན་ན་འདོན་དང་། ཤར་བ་དང་། དེད་
 དཔོན་དང་། མཁན་པོ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གཙུ་པོ་དང་། ལབ་སོ་བ་དང་།
 དེ་དག་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་པ་ལས་ངན་ཤིན་ཏུ་མི་ཟད་པ་འཕེན་པ་
 བཅས་ཅད་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བ་དང་།

སྒྲུའི་དབང་པོས་ཀྱང་།

མཐོ་རིས་མི་ཡི་ལུས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་། །སྤྱིག་སྦྱོང་རྒྱལ་
 པོར་མ་སྐྱེ་སྒྲོན་པོ་དང་། །དམག་དཔོན་ཞལ་ལྷེ་གཙུང་པར་བདག་
 མ་སྐྱེ། །དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ལ་དབང་བྱེད་བདག་པོ་དང་། །གནས་
 བཟུང་ལས་བྱེད་པ་དང་ནང་ཁྲིམས་པ། །དགེ་བསྐྱོས་གཙུང་སྦྱོར་
 བ་དང་དམ་བཞག་པ། །གང་ཟག་ལས་བྱེད་རྣམས་སུ་བདག་མ་
 སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྤྱིག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བསྟེན་པའི་ཉེས་པ་ཚད་མེད་པ་
 ལས་ཕྱོགས་དང་པོ།

ཚྲོངས་པ་དག་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་།།

ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ཚྲོངས་དང་ཕྱོགས་རེས་ཁེངས།།

ཐར་ལམ་མི་ཤེས་ལོག་པའི་ལམ་བཟོད་འགྱུར།།

དེ་ལ་གང་དང་འགྲོགས་པ་ཉེས་པ་ཆེ་ན། ཚྲོངས་པ་དག་དང་
འགྲོགས་པ་ཉེས་པ་ཆེ་སྟེ། སྤྱིར་འཁོར་བར་འབྱམས་པའང་ཚྲོངས་
པ་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་ལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པའང་མ་རིག་པ་ལས་མཆེད་ཅིང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གྲེ་བྲག་ཏུ་
ཐར་ལམ་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ནམ། ལྷ་མ་མི་ཤེས་པ་
ཁོ་ན་བསྟེན་པ་སློ་གྲོང་ཆེ་སྟེ། ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱར་ནས་གོ་ལ་
བ་ཐོབ་ཏུ་རེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ལམ་མ་ཡིན་པའང་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་དེ། ཐོས་བསམ་ཆོག་གི་
དུག་གིས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་ཅེས་བཀའ་ལུང་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས།
བྱས་ཆོས་འཁོར་བ་སྐྱབ་པས་བྱར་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྒྲིམས་
ཤིག་ཅེས་ལམ་ཆོགས་གཉིས་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས། སངས་རྒྱས་དང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ན་སྟོབས་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། སྒྱུ་
 དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཞིང་གི་རྒྱན་བཀོད་པ་བྱང་དོན་ཡིན་གྱིས།
 དོན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་འབྲས་བྱ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས། གནས་
 ལུགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་ཡོན་ཏན་ལྷན་བྱུང་འོད་
 གསལ་དུ་གསུངས་པ་ལ། བྱང་དོན་གྱིས་པའི་ཆོས་སུ་འདོད་པས།
 ད་ལྟའི་འཁྲུལ་རྟོག་རང་ག་མ་སོ་མ་ཉམས་པ་འདི་གནས་ལུགས་སུ་
 འདོད་པས་གཞི་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས། ས་དང་། ལམ་དང་། ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱི་ཆོགས་བྱང་བ་ཅམ་སྟེ། དོན་ལ་མེད་ཅེས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་སྟེ།

དེང་སང་གི་དུས་ན་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་ལུང་རིགས་གང་དང་
 ཡང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲ་མའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་བྱེད་པས། གཞན་གྱི་
 འབྲན་པར་ཁས་འཆེ་བ་བྱོན་པ་རྣམས་ནི། ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
 སྒྲོ་མ་སྒྱུངས་པའི་སྒྲོངས་པ། བསྟན་པའི་བདུད་ཆོག་རྣམས་པོ་ཆེར་
 སྒྲ་བ་མང་སྟེ། དད་ལྡན་ཐར་པ་བཟོད་པའི་གོགས་སུ་བདུད་རིགས་

ཀྱི་མི་མ་ཡིན་གྱིས་ཆེད་དུ་བཀོད་ནས་འཁོར་དང་བསོད་ནམས་དང་
ལྷན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཉིད།

ཐུངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས།

ཀྱུན་དགའ་ལོ་ང་ཡོངས་སུ་ཐུངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ།
དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་⁽³²⁰⁾མང་དུ་འབྱུང་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་འགྲོ་
བ་འདི་དག་སྟོང་པའོ་ཞེས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ལ་
ཉེ་བར་མི་བསྟེན། ཁ་ཅིག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་མེད་དོ་ཞེས་ལས་
དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས། ཁ་ཅིག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
བདག་མེད་ཅེས་གང་ཡང་སྤང་བ་དང་སྤང་བར་མི་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་
ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བྱང་བའོ་ཞེས་ཉོན་མོངས་
པ་རང་དགར་སྟོན། ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པའོ་ཞེས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་འཛིན་ཏོ། །མི་གཉི་ལྷག་ཅན་
དེ་དག་ནི་བདུད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་

(320) རྒྱེད་གྲོ་བར་མ། ༧༧-༥ ༼མ་ཡིན་པའི་བཅོས་པ༽

བཅོས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མའི་བྱང་དུ་ཕྱིན་པ་
ལས། དང་པོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗེད་པར་འགྱུར་ན། ཕྱིས་ཡོན་ཏན་གསར་
དུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཏེ་གནས་མེད་དོ།

ཞེས་བྱའི་གནས་ལ་སྒྲིངས་པ་དེ་དག་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་
པ་ནི། སྒྲ་རིག་པའི་གནས་ལ་སྒྲིངས་པ་དང་འགྲོགས་པས། སྒྲ་དོན་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་འགོ། །གསོ་བ་རིག་པའི་གནས་
ལ་སྒྲིངས་པ་དང་འགྲོགས་པས་འདྲུ་བའི་ནད་སེལ་བ་མི་ཞེས་པའི་
ཉེས་པ་འགོ། །གཏན་ཆིགས་རིག་པའི་གནས་ལ་སྒྲིངས་པ་དང་
འགྲོགས་པས་སྒྲུང་དོར་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའི་རིམ་པ་
མི་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་འགོ། །བཟོ་རིག་པའི་གནས་ལ་སྒྲིངས་པ་དང་
འགྲོགས་པས་གནས་སྐབས་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་མི་ཐོབ་པའི་
ཉེས་པ་འགོ། རྣམ་རིག་པའི་གནས་ལ་སྒྲིངས་པ་དང་འགྲོགས་པས་
མངོན་པར་མཐོ་བ་གནས་སྐབས་མཐོ་རིམ་གྱི་བདེ་བ་དང་། མཐར་
ཐུག་ལེགས་པ་ཐར་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་བཟང་སྐྱབ་མི་ཞེས་པའི་

ཉེས་པ་འགོ་ །སྟོགས་རེའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཞེན་པ་དང་འགྲོགས་
ན་གྲུབ་མཐའ་སྟོགས་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་འགོ་བས་མཐའ་དག་སྒོར་
མི་ཤོང་ཐོས་བསམ་སྟོགས་མེད་དུ་མ་སྦྱངས་པ་དང་འགྲོགས་ན་
ཐར་ལམ་བྱང་ཚུབ་མི་རྟེན་པས། གཏན་གྱི་འདུན་མ་འཚུགས་པའི་
ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐར་པ་འདོད་ན་སྒྲ་མ་མཁས་པ་མདོ་རྒྱུད་
གྱི་དགོངས་པ་ཁྲོལ་བ་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ།

སའི་སྤྱང་པོའི་མདོ་ལས།

སྟོག་པའི་གྲོགས་པོ་ལ་བསྟེན་ན། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ལྟ་
བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། རྣམ་པར་འཁྲུལ་བ་དང་། རྣམ་པར་མྱོངས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས།

རང་གི་ལས་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་སེམས་
ཅན་དཔྱུལ་བར་ལྟུང་ངོ་། །དབྱས་སྟོགས་པ་ནི་ལུས་གཅིག་ལྷ་གཏོར་
བ་ཅམ་དུ་བཅད་ཀྱིས། འདི་ལྟ་བུའི་གཏི་ལུག་ཅན་གྱིས་ཆོས་བཤད་པ་
མི་གཙང་བས་ནི་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྱག་ཁྲི་འབུམ་གྱི་བར་དུ་སེམས་

ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་པོས་ཐུང་བྱས་སོ། །མི་གང་
ཞིག་གི་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོག་འཕྲོག་པའི་སྤྲིག་
པ་བས། ཆོས་འཆད་པ་མི་གཅང་བ་སྤྲིག་པ་ཆེའོ་ཞེས་པ་དང་།

ཐུང་ཆེན་ལས།

སྟོབ་དཔོན་ཆད་མར་མ་གྱུར་སྤྱུ་འབྲེའི་ལུང་། །བསྟེན་པས་
ལམ་ཞོར་རྟོགས་པས་ཟིན་ཏེ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་ཐར་ལམ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོགས་སུ་སྒྲ་མཁམ། སྟོབ་དཔོན་ངན་པ་ཆེ་བས་
བརྟགས་ལ་སྤང་ངོ། །སྟོགས་གཉིས་པ།

དད་བརྩོན་མེད་དང་འགྲོགས་པས་དགོ་བ་འགྲིབ།

སྟབ་ལ་གཡེལ་ཞིང་མོས་གྲུས་ཉམས་པར་བྱེད།

ཐར་པའི་ལམ་ལ་དད་བརྩོན་མེད་པ་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་
ནི། སྒྲ་མ་དང་ཆོས་ལ་མི་དད་པ་དང་འགྲོགས་ན་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་
ན་བྱུན་ཡལ་བས་ཐར་པའི་ལམ་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད། སོས་
དལ་ལེ་ལོ་ཅན་དང་འགྲོགས་ན་དགོ་བ་འགྲིབ་ཅིང་མི་དགོ་བ་

འཕེལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད། དགོན་མཆོག་ལ་དད་བཙུན་གྱིས་མཆོད་
 པ་མི་བྱེད་པ་དང་འགྲོགས་ན་བསྟན་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཉམས་པའི་ཉེས་
 པ་ཡོད། ཆོས་ལ་དད་བཙུན་གྱིས་སྦྱབ་པ་མི་བྱེད་པ་དང་འགྲོགས་
 ན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་འཕེལ་སྤོ་ཆད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད། དགེ་འདུན་
 ལ་དད་བཙུན་གྱིས་མི་བསྟེན་པ་དང་འགྲོགས་ན་ཐ་མལ་གྱི་ཉེས་
 པས་ཀོན་པའི་ཉེས་པ་ཡོད། དེ་དམ་ལ་དད་བཙུན་གྱིས་སྦྱབ་པ་
 མི་བྱེད་པ་དང་འགྲོགས་ན་དངོས་གྲུབ་ཡིད་སྤོམ་ལ་རེ་བའི་ཉེས་པ་
 ཡོད། མཁའ་འགྲོ་ལ་དད་བཙུན་གྱིས་མཆོད་སྦྱབ་མི་བྱེད་པ་དང་
 འགྲོགས་ན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་པོ་ཉ་མི་འགྲུབ་པའི་ཉེས་པ་འགོ་བས་
 སྤང་བར་གདམས་ཏེ།

བན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའི་མདོ་ལས།

དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་
 རྒྱལ་པའི་གྲོགས་པོ་ཡིན་ལ། དེ་དང་སྟན་ཅིག་འགྲོགས་པའམ།
 གཏམ་སྦྱ་བའམ་གྱི་བ་མས་པོག་པ་ཅམ་ཡང་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་

སོ། །ཕྱོགས་གསུམ་པ།

ཐེག་དམན་དང་འགྲོགས་གཅིག་སྤྱི་ལོ་ལོས།།

སེམས་སྟོབས་རྩེ་ཁོང་གཞན་དོན་སྦྱོང་རྩེ་མེད།།

ཐེག་མཆོག་དོན་དང་འགལ་བའི་ཉེས་མང་ལྟན།།

ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རང་གཅིག་སྤྱི་ལོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་
ནས། ཅི་སྦྱོང་གྲུང་རང་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱབ་པའི་རིམ་པ་དང་
འགྲོགས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོང་རྩེ་མེད་པས་ལམ་དམན་པར་ལྷུང་བའི་
ཉེས་པ་འགོ་སྟོ། སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟར་བཅོས་པའི་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་
ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་སྟོན་ཅིང་།
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ལས་འདུན་པ་སྒྲིག་པ་དང་། རབ་ཏུ་
དཔེན་པར་སྟོན་ཞིང་བྱ་བ་ཉུང་བ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
དོན་དང་ལྟན་པའི་བཀའ་མཆེད་མི་བསྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་བསྟེན་
བཀའ་བྲེད་པ་དང་། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་

སུ་སྒྲིན་པ་ལས་འདུན་པ་སྒྲོག་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་
བབྱང་བ་ལས་འདུན་པ་སྒྲོག་པའི་ཞེས་སོ།

འདི་ཉིད་དིང་སང་གི་སྒྲ་མ་རྟོགས་ལྡན་ཆེན་པོ་དག་ཕྱག་
བཞེས་སུ་མཛད་དེ། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་དག་དེ་བས་ཀྱང་སྒོ་
སྒྲོངས་སུ་འཇུག་ཅིང་ཆོགས་གཉིས་འགོག་ལ། ཡང་དག་པའི་
ཆོས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྒྲིབ་པ་འདི་ནི་བསྟན་
པ་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲོང་བ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་སྦྱི་བའི་སྤྱིར་སྤང་བར་
བྱ་བ་ལ་གདམས་སོ།

གང་ཆེ་སྒྲུང་ཆེན་བསྐྱེངས་པ་ཅན་དག་རང་ཉིད་སྒྲོངས་པའི་
མཆོར་ཞུགས་ནས། །གཞན་ཡང་ལམ་དེར་འཇུག་ལ་མངོན་
བཅོན་གཏི་ཕྱག་རོལ་པའི་ཤུགས་ཆེན་སྟོབས། །མེ་རྟོག་མདའ་
ཅན་དབྱང་རྣམས་འདེགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱུར་ཞེས་གང་སྤྲད་
བཅོན། །འདི་ནི་སྟོན་མེད་ཐར་པའི་གོགས་གྱུར་གངས་ཅན་འོངས་
བར་འགྱུར་ཞེས་གྲགས།

ཚུལ་འདི་ནི་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་པོར་
གསུངས་ཏེ། **འཕགས་པ་སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཁྲུས་པའི་མདོ་ལས།**

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགོན་པ་བར་གྱུར་ནས་བས་མཐར་
གནས་ཏེ་མདོན་པར་དགའ་ཞིང་འདོད་པ་ཆུང་ལ་ཆོག་ཤེས་པ།
བྱིས་པ་དང་རབ་རྩ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་མི་འདྲེ་ལོ། དོན་དང་བྱ་
བ་ཉུང་བར་གནས་ཀྱང་མང་དུ་ཐོས་པ་མི་འཆོལ། སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད། ཆོས་ཉན་པ་ལ་མི་བཙོན། ཆོས་ཀྱི་
གཏམ་རྒྱན་གཙུག་གཙུག་ཏུ། ཡོངས་སུ་འདྲི་བར་མི་བྱེད། དོན་རྣམས་པར་
ངེས་པའི་གཏམ་རྒྱན་གཙུག་གཙུག་ཏུ། དགོ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས་འཆོལ་བ་ལ་མི་
བཙོན་པར། བདག་གཅིག་སུ་དགོན་པ་ན་གནས་པས་ཉོན་མོངས་
པ་ཆུང་ཞིང་། ཀྱན་ནས་ལྡང་བ་ཞོན་པ་ཅམ་གྱིས་དགའ་བ་ཐོབ་
ཅིང་བག་ལ་ཉལ་སྤང་བའི་སྤྲད་དུ་ལམ་སྒྲོམ་པར་མི་བྱེད། བདག་
དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མི་བཙོན་པ་འདི་ནི། དགོན་པ་ལ་གནས་
པའི་བདུད་ཀྱི་ལྷགས་རྒྱ་སྟེ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟར་བཅོས་

བའི་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པའི་ཞེས་སོ། །སྤྲིགས་བཞི་པ།

ལྟ་དང་ཉིང་འཛིན་མེད་དང་བསྐྱབ་པ་འཆམ།།

ཐ་མལ་རིག་ཤེས་སྤྱོད་དང་རྟེན་པ་འཆོལ།།

གནད་མེད་གཅིག་ལུར་ཞེན་དང་སྤྱོད་ལྟ་ཅན།།

ཉམས་མེད་ཐ་སྦྱད་མཁན་དག་འགྲོགས་ན་ཡང་།།

དེ་དག་སྤྱར་འགོ་དོན་མེད་ཆོག་ཕྱིར་འབྲེང་།།

ནེ་ཙའི་འདོན་པ་འདྲ་བར་སྤྱར་པ་ཡིན།།

ལྟ་སྒྲོམ་གྱི་དགོངས་པ་མེད་པ་དང་འགྲོགས་ན་ཆོས་ཉིད་དོན་ལས་

རིང་བའི་ཉེས་པ་འགོ་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་འཆམ་བ་དང་འགྲོགས་

ན་ཉམས་གྲིབ་གྱིས་སྤྱང་སྒྲོམ་འཆོར་བའི་ཉེས་པ་འགོ་བཤེས་གཉན་

རྟེན་ཆོལ་བ་དང་འགྲོགས་ན་སྟོ་གོས་གྱི་ཁོལ་པོར་འཆོར་བའི་ཉེས་

པ་འགོ་གནད་མེད་དཔེན་པར་དགའ་བ་དང་འགྲོགས་ན་སངས་

རྒྱས་གྱི་ཆོས་ལས་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་འགོ་སྤྱོད་པ་ཁ་འབྲམས་

སྤྲོ་བ་དང་འགྲོགས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཉེས་པ་འགོ་

ཉམས་མེད་ཐ་སྙད་མཁན་དང་འགྲོགས་ན་དོན་མེད་ཆེག་ལ་དགའ་
 བའི་ཉེས་པ་འགོ་རྟོག་གི་ཐ་སྙད་པ་དང་འགྲོགས་ན་ཉམས་མེད་བྱེད་
 བོར་འཆོར་བའི་ཉེས་པ་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པའི་མི་
 དང་འགྲོགས་ན་བསྐྱེད་དོས་གཞན་དོན་མེད་པའི་ཉེས་པ་འགོ་རྟོག་
 འབྲས་དག་གྲོལ་དུ་འཛིན་པ་དང་འགྲོགས་ན་གསང་སྤྲུགས་བྱེད་
 དུ་གསོད་པའི་ཉེས་པ་འགོ་སློ་རྒྱུང་མཚན་བཅས་ལ་ཞེན་པ་དང་
 འགྲོགས་ན་ཟབ་མེད་ཆོས་ཉིད་ལས་རིང་བའི་ཉེས་པ་འགོ་སྟེ། དོན་
 དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གིས་རང་རྒྱུད་བསྐྱུས་པ་མང་
 ལ། ཆེག་མ་གོ་བའི་དོན་ཐུན་པའི་རྣམས་ལ་གཞུལ། དོན་མ་གོ་བའི་
 ཆེག་ནི་ཅིའི་འདོན་པར་འགྲོ་བས། གང་ཡང་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་བའི་སྒྲ་
 མ་མཆེད་གྲོགས་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་པ་གཅེས་ལ། དེའི་མི་མཐུན་
 རྒྱུགས་སྤྲིག་གྲོགས་སྤྱོད་བཞིན་གཤམ་ཆེ་སྟེ།

སློ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པས་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་

སྤང་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

གང་ཞེན་ཡུམ་བར་མ་ལས།

ཐམས་ཅད་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་སྤྲིག་པའི་
གྲོགས་པའོ་ཞེས་པ་དང་། སྤང་བྱེད་གི་མདོ་ལས།

ཚུད་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་དམན་པ་དགོ་སྤྱོད་ལྟར་
བཅོས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་དེ་ནི་ཚུལ་དུ་
འཆོས་པ། སྤྱོད་མོ་⁽³²¹⁾སྤྲིག་ཏོ་མི་དགོ་པའི་སེམས་ཅན། བདུད་ཀྱིས་
བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ། རྩ་སྟེགས་ཀྱིས་དཀྲུགས་པ།⁽³²²⁾ ལོག་པའི་
གྲོགས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་བདེ་བྱེད་ཀྱིས་ཁུས་པ་ལས།

རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་སྤྱད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་
ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་མི་འདོད་པར། དམིགས་པ་ཅན་

(321) རྒྱེད་གོ་པར་མ། ༡༠༡༧-༩ ༼སྤྱོད་མོ་བ་དང་།༽

(322) རྒྱེད་གོ་པར་མ། ༡༠༡༧-༩ ༼མ་སྟེགས་ཀྱི་སྤྱང་མ།༽

གྱི་དགོ་བའི་⁽³²³⁾ རྩ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་བཙོན་པ་ནི་དགོ་སྤྱོད་མ་ཡིན།
གཡོ་ཅན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་།

དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས།

དགོ་སྤྱོད་གང་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་སེམས་ཡོད་པ་དེ་ནི་
བདུད་ཀྱིས་བྱེན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་མོས་པ་དེ་
ནི་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེས་ན་དེ་སྤྱང་བར་གདམས་པ་ལ། དངོས་དང་། བརྟགས་ནས་སྤང་
དགོས་པའི་འཐད་པ་དཔེས་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ།

སྤང་དགོས་པར་གདམས་པ་འང་འདི་ལྟར།

དེ་དག་དང་འགྲོགས་ཐར་ལམ་བར་དུ་གཙོད། །

དགོ་འགྲིབས་བདེ་འགྲོའི་གནས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ན། །

ཞི་བདེའི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། །

དེས་ན་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྤང་བར་བྱ། །

སྤྲིག་པའི་ཁྱོགས་སམ་སྒྲ་མ་ངན་བ་བསྟེན་པས་དགོ་བ་འགྲིབ་ཅིང་
མི་དགོ་བ་འཕེལ་ཏེ། གནས་སྐབས་ལྷ་མིའི་བདེ་འབྲས་ཀྱང་མི་
འབྲུབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐར་ལམ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པས། མཐར་ཐུག་ནི་
བདེའི་བྱང་ཆུབ་འབྲུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་གནས་མེད་དོ།

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམ་ལས།

དད་པ་མེད་ཅིང་འཇུངས་པ་དང་། །རྩོན་དུ་སྦྲ་དང་ཐ་མ་
ཅན། །མཁས་པས་བཞེས་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །སྤྲིག་ཅན་མི་དང་
འཁྱོགས་མི་བྱ། །བསྟེན་བྱ་མ་ཡིན་བསྟེན་པའི་མི། །དེ་ཡི་སྟོན་གྱིས་
སྟོན་ཅན་འགྱུར། །དོང་པོར་དུག་བསྐྱས་མདའ་བརྟུག་པས། །དུག་
མ་བསྐྱས་པའང་གོས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་བརྟགས་ནས་སྤང་དགོས་པའི་འཐད་པ་དཔེས་འགོད་པ་ལ། ཆོམ་རྒྱན་གྱི་
དཔེས་བཤེས་གཉིན་ངན་པ་སྤང་བར་གདམས་པ་དང་། སྦྱེལ་མ་
དང་ཉེ་ཆོང་གི་དཔེས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལྟར་སྤང་སྤང་བར་གདམས་
པ་གཉིས། དང་པོ།

གཞོད་པ་ལ་བལྟས་ཏེ་སྤང་དགོས་པའི་འཐད་པ་འགོད་པ་ནི། དཔེ།

རྩི་ལྟར་ལམ་འཕྲང་བཞོད་པའི་མགོན་པོ་དག །

ཆོམ་རྒྱན་འཛིགས་པས་བཅོམ་ལའང་འཛིགས་ལྟ་ན། །

དེ་ཡིས་ཆེ་འདིའི་ཁོར་དང་སློག་འདོར་གྱི། །

གཏན་གྱི་བདེ་བ་འསློག་པར་ཡོང་མི་རུས། །

འདི་དག་ནི་གསལ་བའི་དཔེར་བཞོད་ནས། དེ་བས་ཆོས་འཛིགས་
པའི་དབྱ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བག་ཚོན་སྦྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་པ་
ནི། མི་དགའི་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །དམ་པས་
བརྟེན་ཤིང་དཀར་སྦྱོགས་ལྟས་འདོར་བས། །གཞོད་མང་སྦྱག་
བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་འདིར་ཡང་ཕྱང་། །སྤྱི་མར་ངན་འགྲོ་གཏན་དུ་

སྲིད་མཆོར་འབྲུམ། །བདེ་བའི་རྣོང་མཆོག་བྲལ་ལ་མི་འཛིགས་
བའི། །སྐྱེ་བོ་དེ་ནི་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ལགས།།

མི་དགའི་བཤེས་ལ་བསྟེན་ན་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་སྦད། བསྐྱུང་བའི་
ལྷས་འདོད། གཞོད་འཆོ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་མང། མི་འདོད་པ་ཐམས་
ཅད་ཐོག་ཏུ་བབས་པས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཉེས་པ་མང་བར་མ་ཐད།
སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་འགྲོ་ཞིང། དུས་རྟག་ཏུ་འཁོར་
བར་འབྲུམས་པས་ན་ཐ་མལ་གྱི་དགྲ་ལས་ཐར་བའི་སྒོ་བསྐྱེད་པའི་
ཆོད་བཅིས་ནས་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་ལས་རིང་དུ་འགྲོས་པར་གདམས་
ཏེ་ལོགས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་དུ་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་
བསྟན་ཡང་འཛིགས་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་སྙེང་དུ་སྦར་བསྟེན་ན་བདུད་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱའོ།

གཞན་ཡང་རི་དྲགས་ཇོན་པ་ལ་སྐྱག་པ་དང། བྱེའུ་ཁ་ལ་སྐྱག་
པ་དང། བྱི་ཆུང་བྱི་ལ་ལ་སྐྱག་པ་དང། གསོད་བའི་གཤེད་མ་ལ་
སྐྱག་པ་དང། སྒང་པོ་ཆེ་སྟོན་པ་ལ་སྐྱག་པ་ལྟར་སྦང་དགོས་ཏེ།

འཕགས་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲིག་པའི་བྲོགས་པོ་ལ་འཛིགས་པ་ལྟར།
 བྱང་པོ་ཆེ་སྤྲོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་ཏེ། བྱང་པོས་ནི་ཆེ་འདིའི་ལུས་ཅམ་
 འཛིགས་པ་ལས་མི་བྱེད་ལ། སྤྲིག་པའི་བྲོགས་པོས་ནི་གཏན་གྱི་དགོ་
 བའི་ལུས་དང་སྤྲོག་འཛིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་སྤྱེལ་མ་དང་ཉོ་ཆོང་གི་དཔེས་སྤྲོན་པ་དང་ཆོས་ལྟར་སྤངས་པར་གདམས་ལ།

བརྟག་པ་དང་དབྱེད་པ་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བར་འོས་
 པའི་དཔེ་སྤྱེབ་པ་ནི།

འདི་ལྟར་འཛིག་ཉེན་ན་ཡང་རབ་རྟོག་དགེ།

སྤྱེལ་མའི་ཡུལ་དེ་བཟང་ངན་རྟོག་ཅིང་འདི།

ཐར་པ་འདོད་ལ་བཞེས་གཉེན་ནི་རྟོག་མེད།

སྤྲོ་བྱེད་སྤྲོན་པོ་དངོས་སུ་བདུད་སྤེས་བཅོམ།

འདི་ལྟར་འཛིགས་བཅས་ཀྱི་ལམ་འཕྲང་བཟོད་པ་ན། སྤྱེལ་མ་
 འཛོལ་ལ་⁽³²⁴⁾དེ་ཡང་སྤྱེབ་མི་སྤྱེབ་རང་གིས་ཀྱང་རྟོག་གཞན་

(324) རྒྱུ་དགོ་པར་མ། ༡༠༡/ཁ-༥ རྒྱུ་འཛོལ་བ། རྒྱུ་

དེར་སང་གང་བྱང་ཆོས་ཀྱི་ལམ་དེར་འཇུག

ནམ་དཔྱོད་མིག་མེད་ཐོས་བསམ་སྤང་བ་མདོངས།།

མིག་ལྡན་གཞན་ལ་འདྲི་ཞིང་རྟོག་པ་མེད།།

ཐར་འདོད་སྤྱི་པོ་མང་པོ་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱས།།

དར་ཐབ་དང་། གོས་དང་། ཉ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་དམན་
 པའི་ནོར་དག་ཉོན་ལང་རང་གིས་ཤེས་ན་བཟང་ངན་རྟོག་གོ། །མི་ཤེས་
 ན་ཤེས་པ་གཞན་ལ་ངེས་ནས་ལེན་པར་བྱེད་ན། དེར་སང་ནི་ཐར་
 པ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པས་ན་ནོར་གྱི་མཆོག་དམ་པའི་ཆོས་ཡིན་པ་ལ།
 དེ་རང་གི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོག་པར་ཡང་མི་
 བྱེད་པར། ཆོས་ངི་མ་ཅན་ཅེས་གང་⁽³²⁶⁾དར་བ་དེ་ཉིད་ལུང་ཅེས་དཔར་
 སྒྲོམ་⁽³²⁷⁾ནས་གཞན་ལ་འཆད་ལ། མཁས་པ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་
 སྤྱན་རྒྱས་པ་གཞན་ལ་གང་ཡིན་མི་འདྲི་བ་ཅེས་དུ་མ་ཟད། དྲག་དོག་

(326) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༠༩༡-༩ ༼འཆང་༼ ༽

(327) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༠༩༡-༩ ༼མང་བར་བསྐྱབས༼ ༽

གིས་ངན་དུ་སྒྲོགས་ཤིང་ཐ་སྙད་པའི་ཞེས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་
ཐར་པ་བསྐྱུ་བའི་བདུད་རིགས་དར་བ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་སོ།།

འཕགས་པ་ལྷ་བ་བློ་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས།

མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དག་སྤོང་མའོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཆོས་
ལྟར་བཅོས་པ་དུ་མ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་རང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་
དག་འབྲེས་མར་བྱས་ཏེ་འདི་ནི་དམ་པའི་ཞེས་སྟོན་ཞིང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་
གཞན་ལ་འདུད་པར་མི་བྱེད། ཡོངས་སུ་འབྲི་བར་མི་བྱེད། ཀྱན་ནས་
མནར་སེམས་པས་སྤོད་པར་བྱེད་དོ། །མི་གཏི་ཟུག་ཅན་དེ་དག་ནི་
དེའི་རྒྱུས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་སྤྱང་བ་ནམས་
སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་བརྟགས་ནས་སྤང་བའི་ཕན་ཡོན།

དེ་ནི་མཁུག་བསྐྱུ་བ་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྤང་བར་གདམས་པ་ནི།

འདིར་ནི་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་བརྟགས་ཏེ་སྤང་།།

དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་དམ་པའང་ཆད་མེད་དེ།།

སྒྲིག་པའི་ཁྲོགས་པོ་སྤང་བའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་
 མཐུས། ཆོས་སེམས་པའི་བླ་པ་དང་། ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་རབ་བྱུང་བས་ཐར་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་
 སྟོལ་བཏོད་ཅིང་། འདིར་ཡང་ཆེ་རིང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་
 པ་དང་། ཉན་མེད་པ་དང་། མདངས་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐོང་ན་
 མཐུན་པ་དང་། ལྟ་དང་མིའི་ནང་ན་ཀུན་གྱིས་འདུན་ཅིང་། ལྟན་པར་
 བསྟོད་པ་དང་། བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་འདོད་པའི་དོན་ཀུན་འབྱུང་བ་
 དང་། རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད་པས་མཛེས་ཤིང་བདེ་ལ། ཕྱི་
 མར་ལེགས་པའི་ཆོས་མཛོད་པར་མཐོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །ལྟ་དང་
 མི་ལས་འཕགས་པའི་འབྱོར་པས་བརྒྱན་པའི་ལུས་བྱུང་བོ།

དེ་ཡང་འགྲོ་བ་པལ་པའི་མཐོ་རིས་ལས་འཕགས་པ་ནི་བདེ་
 བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་ཞིང་ཡིན་ལ། དེའི་མིང་ནི་སྟན་ངག་
 གིས་མཛོད་བཛོད་དུ་མཐོ་རིས་གསྐྱེའི་ཚུ་ངོགས་ཞེས་གྲགས་པ་དེར་
 བསྟོད་ནས་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་མཐོང་ཞིང། བརྗོད་དང། དཔག་བསམ་
 གྱེལ་ཤིང་དང། རྒྱས་གྱེ་རྒྱུ་དང། རིན་པོ་ཆེའི་ས་གཞི་དང། རོར་
 བྱ་སྒྲ་ཆོག་གས་གྱེལ་ཤིང་བྱ་ལ་སྦྱོད་པ་ནི་འབྱོར་བས་གང་བ་ཞེས་བྱ་ལ།
 དེས་པར་ལེགས་པ་ས་དང་ལམ་དང་གཟུངས་དང། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 གྱིས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་སྡིག་པའི་བཤེས་གཉེན་
 རྒྱོགས་དང་བཅས་པ་རབ་རྟུ་སྤང་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་ཞིང། ཐ་ན་
 སྐད་ཅིག་ཙམ་ལམ་མཐུན་པར་ཡང་མི་འགྲོགས། མི་སྤྲུ་མི་བསྟེན་
 ཉེ་བླན་པ་ཉེར་གཞག་ལས།

སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་ཡུད་ཙམ་ཡང་མི་འདྲེ། ཆོག་ཙམ་ཡང་
 མི་སྤྲུ། ལམ་རྟུ་ཡང་མི་འགྲོགས་སོ་ཞེས་པ་དང། ཏྲག་རྟུ་རུའི་རྣམ་
 པར་ཐར་པ་ལས་ཀྱང། བྲོད་གྱིས་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་དག་སྤང་
 བར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང། **སའི་སྤྲོང་པོའི་མདོ་ལས།**

སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ནི་བྲག་བྱ་སྐྱབས་མེ་རབ་རྟུ་འབར་བ་ལྟར་

སྤང་ངོ་ཞེས་སོ། །དེས་མཆོན་པས་རང་གི་སྤྲ་མ་ལ་མི་གྲུས་པར་ངན་
 དུ་སྒྲོགས་པ་དག་ཀྱང་། རྒྱལ་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་གྲོགས་སུ་རིག་
 བས་ཐ་ན་ལམ་མཐུན་དུ་འང་མི་འགྲོགས་མི་བསྟེན་ཏེ།

འདུལ་བ་ལས།

དེ་དང་ཞེ་འགས་པ་ལ་སྦྱར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཅིས་ཀྱང་གནས་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པར་སྤྲོད་དགོས་
 པའི་ཆེ་ཡིད་མི་རྟོན་པ་དང་། བག་ཐེབས་པར་མི་སྦྱ་བ་དང་། གྲུས་
 པར་མི་བྱ་བ་དང་། མི་སྦྱ་བའི་ཡིད་དམ་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་།
 དེས་བརྗོད་པའི་ཆོག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་མི་བྱ་སྟེ་བྱས་ན་དམ་ཆོག་
 ཉམས་ཤིང་། རྒྱལ་པའི་གྲོགས་བཤེས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། སྤྲོང་
 བ་ནའང་ཞེ་སྤང་བས་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་རྒྱལ་པའི་བཤེས་དང་
 གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ་སྟོང་རེ་རྗེ། འདིས་བདག་དང་གཞན་ཟེན་པར་
 མ་གྱུར་ཅིག བཅ་ཞིག་བདག་ལ་རུས་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་འདི་
 ཡང་ལམ་ངན་པ་ལས་བདག་ཁོ་ནས་འདྲེན་ཅིང་། ལམ་བཟང་སོ་

ལ་འགོད་པར་ལོག་སྟུང་དུ་སེམས་པས། བསྟན་ཅིང་འདྲིས་པ་སྒྲོང་
པའི་སྟོས་རབ་དུ་སྤངས་དགོས་ཏེ།

འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྱི་གྱི་མདོ་ལས།

སྤྱིག་པའི་ཁྲོག་ས་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚུ་ལ་
ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། ཆོ་ག་ཉམས་པ་དང་། འདུ་འཛི་ལ་དགའ་
བ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་དང་། འཁོར་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་ལ་
རྒྱབ་གྱིས་སྤྱོགས་པ་དང་། ཁྲིམ་པ་དང་བསྟན་པ་ནམས་སྤང་བར་
བྱའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་ཆེ་དེ་ལ་སྤང་བའམ། ཁོང་ཁྱོ་བའམ།
བརྟུས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་བསྟན་པ་
ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་སེམས་ཉེ་བར་གཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་
ལྟར་སྤྱིག་ཁྲོག་ས་དང་། སྤྱིག་པ་ལ་སྦྱར་བའི་བླ་མ་དང་། སྟོབ་དཔོན་
དང་། མཁན་པོ་དག་སྤང་བར་བྱས་ན། ཐར་པ་དགེ་བའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ངང་གིས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། རོར་བའི་སྤྱོགས་ལ་རང་གི་
སྟོ་བསྟན་ཅིང་སྤྱར་བར་མི་བྱའོ།

འདི་དག་གི་ངེས་པ་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་དུ་མར་གསུང་བའི་ཕྱིར་
 བར་པ་འདོད་པས་ངི་སྐྱད་བཤད་པ་ལྟར་སྡིག་པའི་བཤེས་གྲོགས་
 སྤང་ཞིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ་གྲུས་པས་བསྟེན་པར་
 བྱ་སྟེ། **མདོ་སྡེ་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས།**

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པས་ལེགས་པ་འཕེལ་ལ།
 སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་བསྟེན་པས་ཉེས་པ་འཕེལ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་
 དཔེར་ན། རྒྱུང་ལ་བྱི་མེད་ཀྱང་ཅ་རྩན་གྱི་ཆ་ལ་ལས་འོངས་པ་ནི་
 བྱི་ཞིམ་ལ། མི་གཙང་བའི་ཕྱོགས་ལས་འོངས་པ་བྱི་ང་བ་བཞིན་
 རོ། །**ཞེས་སོ།**

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་
 མཛོད་ལས། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྤང་བའི་ལེའུ་སྟེ་དགྲ་པའི་རྒྱ་ཆར་
 འགེལ་བའོ། །

༥ གཉིས་པ་རི་ལྟར་ཐོས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ། སློབ་དཔོན་
 གྱི་འཆད་ཚུལ་དང་། སློབ་མའི་ཉན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལུ་
 མཚམས་སྒྱུར་དང་། སྐབས་དོན་དངོས་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ལྟར་ཐོས་པ་དམ་པའི་ཡུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་ལ། རི་ལྟར་ཐོས་
 པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ངེས་པར་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སྒྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྤངས་བྱས་ཤིང་།།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་སུ་བསྟེན་པ་ན།།

དེ་ལས་དང་པོ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད།།

འདི་ནི་ཐར་པའི་རྩ་བ་ལགས་པར་གསུངས།།

ཐར་པ་འཆོལ་བའི་གང་ཟག་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་
 དང་པོར་སྒྲིག་པའི་གྲོགས་དང་བཤེས་གཉེན་སྤངས་ནས། དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ་བསྟེན་པ་ན། དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་ནི་
 གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ལས། ཐར་པ་དམ་པའི་ཞེས་བསྟན་པ་ན། དེ་
 རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་བཞིན་དྲིས་པ་ལས། གཞི་ཚུལ་བྲིམས་

ལ་བྱས་ཏེ། དང་པོའི་སྒྲིམ་བསམ་བྱ་བར་གདམས་ནས། སྤྱིས་
དེའི་དོན་བསྒྲིམ་པར་བཤད་པས། དང་པོ་ཐོས་པ་དམ་པ་ལ་འཇུག་
བ་ཐར་པའི་རྩ་བར་གསུངས་སོ།།

གཞི་སྒྲིམ་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་བྱ་སྟེ། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས།

ཁྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་གཞི་རྟེན་
ལགས་པར་བྱབ་པས་གསུངས། ཁྲིམ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་
ཐོས་བསམ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བ་ཡང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། སྒྲིམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་
སྒྱུར། ཁྲིམ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐབས་དོན་དངོས་ལ། གང་ལ་བཤད་པའི་ཡུལ། ཇི་ལྟར་
བཤད་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ།

ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་གདམས་
བྱ་སྒྲིམ་པའི་རིམ་པས་སྒྲོད་བཟླ་བར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལ་མང་ཐོས་ཡོན་ཏན་བཅུ་ལྟར་གྱི།

སྒྲ་མ་མཆོག་དེས་སྐལ་བཟང་སྒྲོབ་མ་ལ།

དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཡོངས་སུ་འཆད་པ་ན།

ཐོག་མར་སྒྲོད་ཀྱི་དབང་པོ་བཏག་པ་གཅེས།

དེ་ལ་སྒྲ་མ་གང་ཞིག་གདུལ་བྱའི་སྒོ་རིགས་མི་ཤེས་པ། ཤེས་བྱའི་
དོན་ལ་སྒྲོངས་པ། དག་ཆོག་གི་སྒྲེབ་མི་མཁས་པ། ཟང་ཟེང་གི་རྟེན་
པ་ལ་ལྟ་བུ། ཆོས་ལ་དཔེ་མཁུན་བྱེད་པ། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་
འདོད་པ། ཆོས་ལ་སྒྲུར་བ་ཞིན་པ། གཞན་དོན་གྱི་ལས་ལ་སྒྲུབ་པ། ང་
རྒྱལ་དང་སྤྲུག་དོག་ཆེ་བ། ཆོས་ལ་སེར་སྒྲུབ་བྱེད་པ། ཆོས་དང་རང་
རྒྱུད་འཛོལ་བ་རྣམས་དོར་ལ། ཡོན་ཏན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཅུ་
དང་ལྔན་པ་ཨེས་ཐོས་པ་བཟུང་བར་⁽³²⁸⁾ བྱ་བ་ནི།

འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས།

ཡོན་ཏན་བཅུ་དང་ལྔན་ན་ཆོས་སྤྲོ་བ་དེ་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་
པ་བསགས་པ་ཐོས་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མཐོ་དམན་དུ་མི་

(328) གྲེ་དགོ་པར་མ། ༡༠༧-༡ ཉ་ལ་ཐོས་པར། ་།

སེམས་པ་དང་།^༡ ཆོས་དང་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཆོག་
 དང་ལྷན་པ་དང་སྟོབས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཐོས་པ་
 འཆོལ་བ་ལ་བརྩོན་པ་མ་ཉམས་པ་དང་།^༢ ཏུས་དང་ཆོད་དང་ཟླན་
 དང་ངག་དང་⁽³²⁹⁾དོན་ཤེས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་གན་པ་ལ་བསྟེན་པ་
 མི་འདོར་བ་དང་།^༣ བསྟེན་བཅོས་དང་འབྲུལ་བ་དང་⁽³³⁰⁾མདོ་སྤེ་
 དང་མདོན་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་ཀྱང་གཞན་ལ་བྲི་བའི་སྦྱར་བ་མི་
 གཏོང་བ་དང་།^༤ རྒྱུ་སྒྲ་བ་དང་། གསོ་སྒྲ་བ་དང་ཆོ་ག་དང་སྦྱོད་
 པ་མཛེས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པོ་ལ་བླ་མ་ལ་རིམ་གྱོ་བྱེད་པའི་
 སྦྱོད་པ་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་།^༥ ཏུལ་བ་དང་ཞི་བ་དང་བྱང་བ་དང་མི་
 འཛིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་ངོ་ཆ་ཤེས་པའི་སྦྱར་
 པ་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་།⁽³³¹⁾ ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་དོན་

(329) རྟེན་གྱི་པར་མ། ༡༠༥/ཁ-༡ རྒྱུ་དག་དང་། ༡

(330) རྟེན་གྱི་པར་མ། ༡༠༥/ཁ-༡ རྒྱུ་དག་འཆོས་འབྲུལ་བ་དང་། ༡

(331) གྲག་ཉགས་བར་བྱི་ཆོག་དེ་རྟེན་གྱི་པར་མར་མི་གསལ། ༡༠༥/ཁ-༩

ལ་མཁས་ཀྱང་འཛིག་ཉེན་གྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་
 དང་།^༥ རང་བཞིན་དང་ཞིང་མཉེན་ལ་འགྲོགས་ན་བདེ་བས་སེམས་
 ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
 བའི་གཏུམ་ཐུང་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་།^༦ སྤྱིན་པ་དང་དུལ་བ་
 དང་། གཉེན་པོ་མི་འགྱུར་བ་དང་ཆོ་ག་དང་གནས་པ་ལ་དགའ་ཡང་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་མི་གནས་ཤིང་སྒྲོད་ཡུལ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པ་དང་།^༧ བག་ལ་ཉལ་དང་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་དང་ཟུག་རྩ་
 འབྲིན་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཉེན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་བརྩོན་པ་
 མི་གཏོང་བའོ་^༨ ཞེས་སོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་པས། ཉན་པ་པོ་ཆོས་དང་
 སྤྱིན་པ་ལ་གྲུས་ཤིང་ཐར་པ་གཉེར་ལ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཞིང་གཟུ་
 བོར་གནས་པས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒྲོད་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཐབ་པ་དང་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་ཐར་པ་དམ་པའི་ཆོས་དག་འཆད་པ་ན། རོག་མར་
 སྒྲོད་བརྟག་པ་གལ་ཆེ་བ་ནི།

སྤྱིས་དང་རྒྱན་བཞིན་ཁ་ཐས་ཐ་དད་ལས།།

དེ་ཡི་ཆོས་ཀྱང་རང་བཞིན་ཐ་དད་དོ།

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་ཐོག་མར་གྱིས་པ་བཅས་མ་ཐག་ལ་ཁ་ཟས་རྩོན་
 མོ་རབ་ཏུ་འཇམ་པོ་དག་སྟེར་གྱི། ལྷ་བ་ཅིང་རེངས་པ་དག་གྱིན་ན་
 དུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། བར་སོན་པ་ན་ཟས་སྒྲ་ཆོག་ས་ཚུན་པ་ལྟར།
 ལས་དང་པོ་པ་ལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཐར་པའི་པན་ཡོན།
 དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ། ཆོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ལ་འཁོར་
 བ་ལ་སྒྲོ་ལོག་པ་དང་། གདོད་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
 བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲོ་ཐ་མ་ལ་ཉན་
 རང་གི་ཆོས་དང་། འབྲིང་ལ་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཆེན་པོ་
 ལ་གསང་སྤྲུགས་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པ་བཤད་པའམ། ཐ་མའི་གསུམ་ལ་ཉན་
 ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་གསུམ། འབྲིང་པོ་གསུམ་ལ་བྱ་བ་སྟོད་པ་
 རྣམ་འབྱོར་གསུམ་དང་། རབ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་པ་རྫོགས་པ་རྫོགས་
 པ་ཆེན་པོ་གསུམ་བཤད་དེ།

ཨ་ཉི་བཀོད་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས།

ཞི་བ་ལྷན་གྱི་།

500

སྒོ་དང་བསྟན་ནས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་ཏེ།

མཛོད་ལས།

སྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་
པར་གསུངས། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་གཅིག་གིས་ཆོག་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་ཙམ་གསུངས་པ་དོན་མེད་པ་ལས་དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེང་སང་ནི་ད་ལྟར་ཀྱི་རིག་པ་ངོས་ཟིན་པས་ཆོག་མང་པོ་བསྟན་
པ་ལ་དོན་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་མང་སྟེ། དེས་ཆོག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
གཞན་བསྟན་མི་དགོས་ལ། གཅིག་ཏུ་ན་ད་ལྟར་ཀྱི་རིག་པ་དེ་ཡང་
ཐོས་པ་དང་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་ལ་བསྟེན་དགོས་པས། རང་
ཆོག་བསལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒོ་ལ་དང་པོ་དང་།
བར་པ་དང་། བ་མའི་རིམ་པས་གཉེན་པོར་གང་ཆེ་ཟབ་པའི་
:ཕྱིར།⁽³³²⁾ དེས་བསྟན་པར་གདམས་པ་ཡིན་ནོ།

(332) རྩེདགེ་པར་མ། ༡༠༥པ-༩ །ཕྱིར་ཏེ། ་།

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ། གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་།
 ཆོས་གང་བཤད་པ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཆད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་
 དང་། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བཤད་པའི་ཉེས་དམིགས་
 གསུམ། དང་པོ།

མདོར་ན་སྒྲོ་རིགས་ཐ་དད་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱང་ཐ་དད་པས་
 གང་ལ་ཇི་ལྟར་འཆམས་པའི་ཆོས་བསྟན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་
 གདམས་པ་ནི།

དེ་ནས་རིམ་བར་བྲིད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད།།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན།

དེས་ནི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་ཤེས་པ་དང་།།

ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་འདིགས་སྤངས་སྒྲག་པ་མེད།།

ནོར་བ་མེད་ཅིང་ལྷ་སྒྲིད་ཟུང་འབེལ་འགྱུར།།

ཐར་པ་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་དག་འོངས་པ་ན་དག་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེས་རབ་མདོན་ཤེས་གྱིས་བལྟས་ཏེ།

དེའི་དབང་པོ་དང་སྐྱར་ནས། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་རུང་གི་ལམ་
 ལ་སྐྱར། དེ་ཡང་སྒྲོན་ནས་ལམ་སྐྱངས་བའི་ལས་འཕྲོ་ཅན་ཡིན་
 བ་ཆོས་ཀྱང་འཕྲོ་གང་ཡོད་དེ་ནས་ཐོད་ཀླལ་དུ་བྲིད་ལ་གོང་མར་
 འགོད་པ་ཡིན་ཞིང་། མངོན་ཤེས་མེད་པ་ཡིན་ན་རིག་པས་བརྟགས་
 ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་ལ་གཞུགས། བྱང་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་
 བའི་རིགས་ཅན་ལ་འབྲིད་ལུགས། བྱ་བྱང་ལྟར་ཡས་འབེབས་པ་
 བྱ་ཚུལ་མེད་པའི་ལམ། སྤྱེའུ་ལྟར་མས་འཛེག་པ་མཆོན་བཅས་རིམ་
 བའི་ལམ། སྒྲོ་ཆོད་གསེབ་ལམ་ནས་འབྲིད་པ་དང་གསུམ་དུ་གྲགས་
 ཀྱང་། ལས་འཕྲོ་ཅན་ལ་དེས་གོལ་ཡང་། ལས་འཕྲོ་དམན་པ་འཕྲ། མ་
 དེས་པ་ལ་སྐྱར་ནད་དུ་ཆེ་བས། འདིར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་གང་ཟག་
 གང་ཡང་འོག་མ་ནས་གོང་མར་རིམ་བས་འབྲིད་ནས་ཐབས་ཤེས་
 ཟུང་འཇུག་ཆོགས་གཉིས་ཤིང་ཉིད་སྒྲིང་པོ་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་རྗེར་འབྲེལ་
 བ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།

ལམ་འདི་ནི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་ནས་འཇུག་པས་ཆེས་ཟབ་པར།

དབུ་མ་རིན་པོ་ཆའི་བྲང་བ་ལས།

སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན། །བྲང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་
ལའོ། །ཞེས་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྩལ་བ་ལས།

སྟོང་བ་དང་ནི་སྟོང་རྗེའི་བདག། དཔལ་ལྷན་འབྱོར་བ་དམ་པའི་
ལས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་བརྩོན་བྱས་ན། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་
དངོས་གྲུབ་འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་ས་གྱིས་ཁམས་གྱི་སྐྱ་གསུམ་ལ་སྐྱབ་པའི་བྲི་མ་
བསལ་ནས། ཆོས་སྐྱ་དང་གཟུགས་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། ཐབས་སྟོང་
རྗེ་ཆེན་པོས་ཉན་རང་གི་ཞི་བ་ལས་བསྒྲོག་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱེད་ཅིང་། ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམས་པས་སྲིད་པའི་ཆ་ལས་
གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས།

ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྟོང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་
པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་གོང་
དུ་འཕེལ་བ་དང་། ཆོས་གོང་མ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་

སོགས་པའི་དོན་ལ་སྒྲོ་མི་སྒྲུག་པ་དང་། མོར་བ་དང་གོལ་ས་མེད་པ་
དང་། ལྷ་སྒྲོལ་སྒྲིད་པ་བྱུང་འབྱུག་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ།

དེའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་བྲིད་པ་ཡང་**རིན་ཆེན་མངོན་གྱི་མདོ་ལས།**

དཔེར་ན་གྱིས་པ་བཅས་མ་ཐག །རྩ་ཞོ་ལ་སོགས་རིམ་བསྐྱབས་
ནས། །ཕྱིར་ནས་སྤྲ་བ་འབྲས་ཆེན་སོགས། །མང་པོ་ཐོས་ཀྱང་
སྒྲོབས་འཕེལ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ང་ཡི་སྤྲས་རྣམས་ཀྱང་། །འདུལ་བ་
མདོ་སྤེ་མངོན་པ་གསུམ། །རིམ་པའི་རྗེས་ལ་མན་ངག་འདི། །བསྟན་
པས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་འགྱུག། །ཅེས་པ་དང་།

སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལས།

ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་སྒྲ་བ་ནི། ཆོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་
དུ་རིམ་གྱིས་སྒྲེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟན་
པའི་སྒྲོབ་མ་དག་གི་ལམ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དགོ་བ་རྣམས་རིམ་
གྱིས་སྒྲེའོ་ཞེས་པ་དང་། **སའི་སྤྱང་པོའི་མདོ་ལས།**

ཐེག་པ་གསུམ་ལས་ཐེག་པ་མཆོག་འདོད་པ། །ཐེག་པ་

གསུམ་ཚེས་ཉིགས་ལ་མཁས་པ་དེ། །དགའ་ཞིང་སྟོ་བས་གཞན་
 ལ་རྒྱས་སྟོན་ལ། །དེས་པར་སངས་རྒྱས་པ་འགྱུར་ལ་⁽³³³⁾ཐེ་
 ཚོམ་སྟོངས། །དང་འདྲིར་འཁོར་རྣམས་ཀྱན་ལ་བཀའ་སྩལ་
 བ། །གང་ཞིག་སྐྱར་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འདོད་ན། །དགེ་བཅུའི་
 ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ནན་ཏན་བྱས། །ང་ཡི་ཚེས་ལ་མི་སྦྱད་ཤིན་ཏུ་
 བསྐྱར། །ཞེས་པ་དང་། སྐུ་འཕྲུལ་རྒྱས་པ་ལས།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས། །ཐར་ལམ་ཀྱན་ལ་མཁས་པར་
 བྱ། །ཤེས་རབ་མཆོག་དང་ལྡན་པས་ནི། །སེམས་ཅན་སྟོད་རིམ་དང་
 སྐྱར་ནས། །ཐེག་པ་མཐོ་དམན་དོན་ཉིད་ནི། །སོ་སོར་འཆམས་པར་
 བསྟན་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་དང་།

དགོངས་འདུས་ལས།

མཐུན་འདུག་ཐབས་ཀྱི་སྟོད་པ་བསམ་ཡས་པ། །འགྲོ་ལ་པན་
 བའི་དོན་དུ་དེ་སྟོད་སྟོད། །ཅེས་པ་དང་།

(333) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༡༠༥/ཁ-༡ ། །འབྲུབ་པ། ༽

སྒྲིང་པོའི་དོན་ལེན་བའི་རྒྱུད་ལས།

སྒྲོན་འགྲོ་རང་རྒྱུད་སྒྱུར་བའི་ཐབས། ། ཉེན་འདི་ཉིད་དཀར་
བསམ་པ་དང་། ། མི་ཉག་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་དང་། ། སྤྲིག་སྒྲིང་སྒྱབས་
འགྲོ་སྒྲོམ་པ་སོགས། ། རྫོགས་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ། ། བྲུབ་
མཐའི་རིམ་བས་ལེགས་ཀླགས་ནས། ། སྒྲིང་རྗེ་ཤེས་རབ་ལྡན་གྱུར་
བས། ། ཡང་དག་ངེས་དོན་འདྲིར་འཇུག་བྲ། ། དེས་ནི་དོན་ཆེན་འབྲུག་
བར་འབྱུར། ། ཞེས་པ་དང་། ། བརྟག་གཉིས་ལས།

དང་པོར་གསོ་སྒྲིང་སྒྲིན་བར་བྲ། ། དེ་རྗེས་བསྐྱབ་པའི་གནས་
བཙུ་ཉིད། ། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་བྲེ་བྲག་སྒྲ། ། མདོ་སྤེ་བ་ལ་སོགས་
བསྟན་ནས། ། དེ་རྗེས་ཀྱི་ཡི་དོན་ཉིད། ། ཅེས་སོ།

གསུམ་པ་མ་བཤད་པའི་ཉེས་དམིགས།

རིམ་བས་འཇུག་པའི་གོ་རིམས་མ་ཤེས་པའི་སྒྲིན་ནི།

དེ་ལྟར་མ་བཤད་སྒྲིན་ནི་ཆད་མེད་དེ།

གོང་ལོག་སྒྲ་སྤྱིའི་རིམ་པ་དང་བྲལ་བས།

བསྟན་པ་ལི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་རིམ་པ་ཉམས་པ་དང་།

སྤྱི་ཆུང་སྤངས་སྤྱག་ལོག་ལྟས་འདོར་བ་དང་།

གོ་རིམས་མ་ཤེས་ཟབ་མོར་མི་རྟོགས་དང་།

འདུས་བྱས་དགེ་བ་བྱད་དུ་གསོད་པ་དང་།

སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་འབྲས་འཆོལ་བ་དང་།

སྤང་དོར་མི་ཤེས་ཤེས་བྱའི་དོན་ལ་སྤོངས།

ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་རྩེ་སྤངས་པ་དང་།

གང་ཡང་འདི་ལྟར་ལས་དང་པོ་པ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན། མི་ཤེས་

པ་ལི་སྤྱི་ཅན་དག་གིས་དང་པོར་འོག་མ་ནས་རིམ་གྱིས་མ་བསྐྱབས་

པར། རོག་མ་ནས་ངས་དོན་ཅིག་ཆར་བསྟན་པས་ཉེས་དམིགས་

ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་སྤྱི་མང་པོ་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་ཁོ་ནར་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལི་སྤྱི་སྤྱི་ལས་ཉམས་པ་ལི་ཉེས་པ་ཡོད། སྤྱི་ཆུང་

སྤངས་སྤྱག་སྤྱིས་ནས་སྤྱི་མ་དང་ཆོས་སྤྱི་པ་ལི་ཉེས་པ་ཡོད། ངས་

དོན་མི་གོ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད། གོ་ཡང་ཟབ་མོར་མི་རྟོག་པ་ལི་ཉེས་པ་

ཡོད། མཆན་བཅས་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བ་བྱང་དུ་གསོད་པའི་
 ཉེས་པ་ཡོད། རྩོད་མན་གྱིས་རྩོད་སྒྱུར་འདེབས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད།
 ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སྒྲོངས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད། དགོ་སྒྲིག་སྒྲུང་དོར་
 འཛོལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱུད་པ་སྒྲུང་པའི་
 ཉེས་པ་ཡོད། གཞན་ཡང་།

སྒྲོང་ལྟས་དད་ལྡན་ངན་འགྱོར་བསྐྱས་པ་དང་།

བྱང་མེད་ཟེར་ནས་ཐ་མལ་ལུས་པ་དང་།

མ་སྒྲིན་འགྱོལ་གསང་བ་སྒྲོགས་པ་ེསྟེ། (334)

ཉེས་མང་ལྡན་ཕྱིར་ཐེག་པ་རིམ་གྱིས་བཤད།

སྒྲོང་པའི་མཐའ་ལ་ཞེན་པས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྱུར་པ་བྱུང་བ་ནས་འབྲས་
 བྱ་ངན་སོང་དུ་སོང་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ།

དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས།

འོད་སྒྲུངས་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཅི་ཞི་སྒྲེལ། མཛོན་པའི་

(334) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༡༠༩༣-༥ རྩོ། ༡

ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟར་⁽³³⁵⁾མ་ཡིན་ཏེ། གསོར་
 མི་རུང་བའི་བྱུང་རོ་ཞེས་སོ། །ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་ཅན་མ་མཁའ་
⁽³³⁶⁾རང་བཞིན་ཡིན་པས་གང་ཡང་བྱར་མེད། བྱས་པས་ཕྱང་བ་
 ཡིན་ཟེར་ཞིང་སྒོ་གསུམ་སོས་དལ་ལ་ཞེན་ནས་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་དུ་
 ལུས་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། **དེ་ཉིད་ལས་མ་འོངས་པ་ན་དགེ་སྟོང་**
མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ལུག་ལྟར་སྒྲུན་པ་དག། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཞེས་གསུངས་ན། ཆོས་
 གང་ཡང་རྩིས་བར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་ལུལ་འཁོར་གྱི་བསོད་སྟོམས་
 འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པ་དག་འབྱུང་སྟེ། **དེ་དག་ལ་ནི་མཐོ་རིས་**
གྱི་བདེ་བའང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ན། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལྟ་
 ཅི་སྟོས་ཞེས་སོ། །མ་སྟོན་པ་ལ་གསང་བ་བསྒྲགས་པས་ཆོས་སྟོང་
 བའི་ལས་གྱི་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཏེ།

(335) རྩི་དགེ་པར་མ། ༡༠༥༡-ཡ ༼དེ་ལྟར༽

(336) རྩི་དགེ་པར་མ། ༡༠༥༡-ཡ ༼ནམ་མཁའ་ཞེ༽

ཡུམ་བར་མ་ལས།

རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་
དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་ཞེས་ལས་དང་པོ་བ་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་
ཞུགས་པ་དག་གི་མདུན་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། སྒངས་ཤིང་སྒྲག་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་བས་འདོར་དུ་འོང་བའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་པ་དང་།

ཅ་ལྷུང་བུ་བཞི་བ་ལས།

ཡོངས་སུ་མ་སྟོན་སེམས་ཅན་ལ། །གསང་བ་སྟོག་པ་བདུན་པ་
ཡིན། །ཞེས་སོ།།

དེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་ལ་རིམ་བས་མ་ཞུགས་ན་ཉེས་པ་མང་བས་རིམ་
བ་ཁོ་ནས་འཇུག་དགོས་ཏེ། **སའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས།**

བྱིས་པ་དབང་པོ་གཞོན་ཅིང་ལེ་ལོ་ཅན། །ཐེག་པ་གཉིས་
ལ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་ལྡན་
མི་འགྱུར། །དེ་ནི་རྒྱ་ཆེན་ཐེག་ཆེན་སྟོད་མ་ཡིན། །བྱིས་པ་

གཅིག་ཕྱི་ནམ་པར་གྲོལ་འཆོལ་བ། །སྒྲོ་དང་སྒྲོད་པ་ཞན་ཅིང་
 རྒྱུམས་⁽³³⁷⁾སེམས་མེད། །ཆད་པར་ལྷ་ལ་ཆགས་པ་ངན་སོང་
 གཞོལ། །ཡང་དག་ཆོས་སྒྲོང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟོན། །ཐེག་པ་
 གཉིས་ལ་སྐྱར་འདེབས་སྒྲོམ་པ་སྒྲོང་། །བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཤིང་
⁽³³⁸⁾ཐེག་ཆེན་ཁས་ལེན་བ། །དྲུང་ཡི་ཆོས་འཛིག་སེམས་ཅན་ཀུན་
 ལ་བསྐྱུ། ⁽³³⁹⁾དེ་ཡི་དབང་གིས་མི་ལུས་ཐོབ་པར་དཀའ། །ཞེས་པ་
 དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

ཐེག་པ་གཉིས་ལ་ནན་ཏན་མ་བྱས་བ། །དབང་པོ་མ་སྒྲིན་བ།
 བཙོན་འགྲུས་རྒྱུང་བ་དག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་ཐབ་མོ་བསྐྱེན་
 བ་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀས་སྒྲིག་
 པའི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཐོབ་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་

(337) རྒྱེད་གེ་པར་མ། ༡༠༩༣-༦ ༼བྱང་།༽

(338) རྒྱེད་གེ་པར་མ། ༡༠༩༣-༦ ༼རྫོགས་པར་གཉིན་ཅིང་།༽

(339) ༼ཆོག་རྒྱུད་དེ་རྒྱེད་གེ་པར་མར་མི་གསལ།༽ ༡༠༩༣-༦

ཅད་ལ་འཁྱུ་བའོ། །དེས་ནི་བདག་ཤེས་པར་ཤེས་ལེན་⁽³⁴⁰⁾ཡང་།
 ཆད་པར་ལྟ་བ། རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པ། དགོ་སྒྲིག་ལ་སྒྱུར་
 པ་འདེབས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟུན་ཟེར་བ། དམ་པའི་ཆོས་
 མ་རུངས་པར་བྱེད་པ། ཆོས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་
 ཆོས་སུ་སྟོན་པས་ན། ལོག་པར་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། མིར་གནས་ཀྱང་
 སྒྲིན་པོ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པའི་བར་དུ་མི་ལུས་ཐོབ་
 པར་དཀའོ། །རྩ་སོ་མ་བཟང་བར་འོ་མ་སྒྲགས་ན། སྟོད་ཀྱི་སྟོན་
 གྱིས་སྟོད་བཅུད་གཉིས་ཀ་མ་རུངས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དཔོན་
 སྟོབ་གཉིས་ཀ་ཡང་ང་རྒྱལ་གྱིས་མ་རུངས་པར་བྱེད་དོ། །མངོན་
 པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བག་མེད་པར་སྟོང་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་པའི་
 སྟེན་པ། མི་དགོ་བ་བཅུ་མི་སྤང་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནན་ཏན་
 བྱེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། བ་མི་སྤིད་དེ། བྱ་
 བྱ་ག་ཅན་རྒྱ་མཆོར་འབྱུག་པ་དང་། གམ་ཁྱོད་དུ་ས་པོན་བཟབ་པ་

(340) རྩོད་གོ་པར་མ། ༡༠༧༡-༡ ། རྒྱལ་ལེན་པ། ་།

དང་། འཁར་བའི་སྣོད་དུ་བས་དུག་⁽³⁴¹⁾ ཅུང་བད་བཏབ་པས་ཀྱང་
 སྤྱད་དུ་མི་རུང་བའམ། ལུས་རུལ་བ་ལ་དི་ཞིམ་པོ་བྱགས་པ་ལྟར།
 ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྷུང་བ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བས་⁽³⁴²⁾ ཐར་
 པའི་སྐབས་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་ལ་སྣོད་དི་ལྟ་བར་རིམ་གྱིས་
 འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

མདོར་ན་གང་ཟག་ཐར་པ་སྐབ་པ་དག་རིམ་པས་ཆོས་དུ་མ་ལ་
 བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། དུས་གཅིག་ལ་ལམ་མི་བགྲོད་ཅིང་ཆོས་གཅིག་ཁོ་
 ཉམས་ཐར་པ་མི་འབྱུང་བས། ཐབས་སྒྲུ་ཆོགས་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་
 པར་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ།

གཉིས་པ་གང་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ།

བཤད་བྱའི་ཆོས་ནི་ཐེག་པའི་རྣམ་གྲངས་དང་།།

སྐར་དོར་ཤེས་བྱའི་གནས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ།།

(341) ལྗོངས་པར་མ། ༡༠༧ ཀ-༩ ༼དྲག་ཅན༽

(342) ལྗོངས་པར་མ། ༡༠༧ ཀ-༥ ༼ལྗོངས་པར་ལྷུང་བས༽

གཉིས་པ་ཕྱེས།

དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་།

ལམ་ཁྱལ་ས་རྣམས་ལ་ཐེག་པའི་རྣམ་གྲངས་དང་།

གཞན་དོན་སྤྱོད་ལ་རིགས་པའི་གནས་ལྡེ་སོགས།

ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་རིམ་པ་རྣམས་བཤད་དོ།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་སྒྲང་དོར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་
པར་བྱ་ལ། དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ནི། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཆོས་
ངེས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཐེག་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་གཞལ་
བྱ་ངེས་པ་དག་སྟེ། སྒྲང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་
རྣམས་ལ་ཤེས་བྱ་དང་། སྒྲང་བྱ་དང་། སྒྲང་བྱར་ཤེས་པས་འཇུག་གོ།
ཆོས་ཞེས་པ་རང་བཞིན་དུ་ཡུལ་བཅུ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དེ།

རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས།

ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། །སྤྱང་ན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་
ཡུལ། །བསོད་རྣམས་ཆེ་དང་གསུང་རབ་དང་། །འབྱུང་འགྱུར་ངེས་

དང་ཆོས་ལུགས་ལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལས། སྐབས་འདིར་འཁོར་བའི་
 ཆོས་ཉིན་མོངས་པ་རྣམས་སྤང་བྱར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག ཟུང་ན་ལས་
 འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་པར་བྱང་བ་རྣམས་སྤང་བྱར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་
 པར་བདེན་པ་བཞིའི་སྲོད་ཡུལ་ངེས་པའི་ཚུལ་ཏེ།

རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས།

ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེ་གནས་ཐོབ་ཕྱིར་
 སྤོང་ཉིད་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱག་བསྒྲུལ་རྒྱུ་དང་རྟེ་⁽³⁴³⁾འགོག་
 པ་དང་དེ་བཞིན་ལས། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་ཐོབ་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་
 པར་བྱ། །ཞེས་སོ།

དེའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་ངེས་པ་ཡང་།
 ལྷ་ཆོགས་སུ་སྤང་བའི་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པའི་ངོ་བོ་ཐབ་པར་གནས་པ་ཉིད་བདེན་པ་གཉིས་གྱིས་གཏན་ལ་
 བབ་ནས། ཆོག་དང་ཡི་གེ་གཞུང་གི་ཆོགས་བཞུགས་བྱ་ཐོས་བསམ་

(343) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༠༧ཡ-ལ ། རྟེན། །

གྱི་རང་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་དང་། སྤྲ་མ་དམ་པ་ལས་བརྒྱད་པའི་
 མན་ངག་ཆོག་དང་ཡི་གེ་ལས་འདས་པ་གནད་ངེས་པས་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱད་ལ་འཆར་བ་ཟབ་པ་རྣམས་སྟོན་པ་ནི།
 སྐབས་འདིར་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཆོས་ཉི། སྦྱིས་བྱུ་ཤེས་རབ་དང་
 སེམས་བསྐྱེད་ཆེ་བས་གཞན་ལ་པན་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་
 ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཉིད།

མདོ་སྤྲེ་རྒྱན་ལས།

རིག་པའི་གནས་ལྷ་དག་ལ་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་
 མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་མི་འགྱུར། །གཞན་
 དག་ཆར་བཅད་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བྱིར་དང་། །བདག་ཉིད་ཀྱང་
 ཤེས་བྱ་བྱིར་དེ་ལ་དེ་སྟོབ་བྱེད། །ཅེས་སོ།།

ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ཐར་པའི་པན་ཡོན་འཁོར་བའི་ཉེས་
 དམིགས། ཆོ་མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་བཤད་དེ།

དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས།

ཐར་པ་གྲོལ་བར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཁྲོ་དང་རྗེས་སུ་
 འཆམས་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །དེས་འབྱུང་
 བསྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ། ཆོག་ཏུ་ཉུང་ལ་དོན་དུ་
 དྲིལ་བས་སྦྱར་དུ་ཐར་པ་བཏོད་པའི་གནད་ཟབ་མོ་རྣམས་བཤད་
 དེ། ཆོ་ཡུན་སྤང་བ་དང་། ཆོག་ཐ་སྙད་མང་བ་དང་། གང་ལའང་
 སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཞལ་སྤྲན་ས།

ཆོ་འདི་ཡུན་སྤང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མང་། །ཆོ་ཡི་ཆད་ཀྱང་རི་
 ཅམ་མི་ཤེས་པས། །ངང་བ་ཚུ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། །རང་གི་
 འདོད་པ་དང་དུ་ཐྱང་བར་གྱིས། །ཞེས་པ་དང་།

འདིག་ཉེན་སྡོད་པ་དག་ལ་པར་བལྟས་པས། །འབྲས་པ་
 (344) ཐམས་ཅད་དོན་མེད་སྤུག་བསྐྱལ་བྱ། །ཅི་ལ་བསམ་ཀྱང་
 བན་པར་མི་གཤའ་བས། །རང་གི་སེམས་ལ་ལྟ་བ་གོམས་པར་

གྲིས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ཚུལ་ངེ་ལྟར་འཆད་པ་ལ། མི་མཐུན་སྟོགས་སྤང་བ་
དང་། མཐུན་སྟོགས་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ།

ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་གང་འཆད་ནའང་འགལ་རྒྱུན་བར་
དུ་གཙོད་པ་རྣམས་སྤངས་ལ་བཤད་པར་གདམས་པ་ནི།

དེ་ཡང་མི་མཐུན་རྒྱུན་རྣམས་སྤངས་པ་ནི།

སྤྱི་ནང་འདུ་འཛིན་བསྟེན་བཀྱར་ཟང་ཟེང་དང་།

ཆང་དང་གཉིད་རླུགས་ཟན་པ་ཉམས་ལ་སོགས།

ཐོས་པའི་དོན་ལ་བར་ཆད་གྱུར་རྣམས་སྤང་།

ཆོས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མར་
གྱུར་པ་ཀུན་གྱིས་ཡིད་གཡེངས་པའི་རྒྱ་འདུ་འཛིན་རྣམ་གཡེང་གི་ཟང་
ཟེང་དང་། བསྟེན་བཀྱར་མགྲོན་དུ་སོས་པས་དུས་འབྱུངས་པ་དང་།
ཟན་པ་མི་གསལ་བའི་རྒྱ་གཉིད་རླུགས་ལ་སོགས་པ་སྤང་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་བརྒྱབ་པ་ལ། སྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ཆོས་འཆད་ཅིང་ཉན་པའི།

ཕྱོགས་དེར་གྲི་སྟན་མཆོད་པ་སྣ་ཆོགས་དང་།

མཐུལ་ལ་སོགས་བཀོད་པས་བརྒྱན་པར་བྱ།

ཆོས་ཀྱི་གྲི་ལ་དར་ཟབ་ལ་སོགས་པའི་སྟན་འདིངས་པ་དང་།
གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་། སྒྲ་བྲེས་དང་ཡོལ་བ་ལ་སོགས་
པ་བཟུམ་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པ་བཞུགས་པ་དང་། དེ་ཁྲ་བྲི་
བའམ། གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་མཐུལ་བཀོད་པ་དང་། གཏྲ་
མ་བཞུགས་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་འོང་བ་ན། རོལ་མོ་དང་ཡན་
ལག་བདུན་པ་དང་། རྒྱན་ཆགས་གསུམ་པ་དབྱངས་དང་བཅས་
པས་དབྱལ་བར་བྱའོ།

རི་རྒྱུད་དུ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས།

དམ་ཆོས་ཆར་པ་རབ་དུ་འབབས་པ་དེར། །སེང་གའི་གྲི་སྟན་

གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱང་། །སྤྲིག་རིན་ཆེན་སིལ་སྟན་
 རིལ་མེད་སྒྲ། །མཆོད་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་བརྒྱན་པར་བྱ། །སྟན་རྒྱ་
 སྒྲ་ཆོགས་ཆོས་ཀྱི་སྟན་དུ་འབྱུང་། །ཡིད་དུ་འོང་བས་མཁན་པོ་སྒྲོབ་
 དཔོན་བསྟེན། །གཞན་ལ་བསྟེ་སྟང་བྱེད་པས་སྒྲོབ་མེད། །དེ་ལུས་
 སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་མཚན་དང་ལྡན། །ཞེས་སོ།

གཞན་ལ་བསྟེ་སྟང་བྱེད་པ་ནི་ཕྱོགས་དེར་འདུས་པའི་སྒྲོབ་
 བམས་ཅད་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དག་སྒྲུང་དང་མོས་གྲུས་བྱེད་
 ཀྱི། གཤེ་བ་དང་། ངན་དུ་སྒྲ་བ་དང་། བྲེ་མེད་གཏམ་མི་བྱ་ཞིང་།
 སྒྲོས་དང་མར་མེད་བྲེད་བས་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །བཀོད་པ་བཤམ་པ།

དེ་ནས་སྟོན་པ་སྟན་ལ་སྒྲིལ་གྲུང་བཅས།

གཉིས་པ་དོས་ལ། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱ་བ་དང་།
 སྒྲོབ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱ་བ་དང་གཉིས། དང་པོ།

སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ངང་ལས་བཤད་པར་བྱ།

ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཆོས་སྒྲ་བ་འདུག་སྟེ་སྒྲིལ་མོ་གྲུང་བཅས་ནས་སྟོན་

བ་དང་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སེམས་ཅན་
 བཅས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཉིད་པར་བྱ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་
 མེ་སྤར་བར་བྱ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་
 སྟམ་དུ་བྲན་པས་རང་ཉིད་བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་དོན་གསལ་བཟབ་ལ་
 བཤད་དོ། །གང་ཞེ་ན།

སྤྱལ་སྤྱི་ཆོས་ལ་ཤྲུག་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་དང་།

ལོངས་སྤྱི་གསང་སྤྲགས་རིགས་ལྷ་དོ་ཇེ་འཆད་།

ཆོས་སྤྱོན་མ་མཁའ་འབྲུ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ།

ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ཡུམ་བསམ།

ཡང་ན་རང་རང་ཆོས་དེའི་སྟོན་པར་བསམ།

∴སྤྱལ་པའི་⁽³⁴⁵⁾སྤྱི་ཆོས་འདུལ་བ་མདོ་སྤེམ་པོ་ཅན་པ་གསུམ་འཆད་
 བ་ལ་ཤྲུག་བྱུང་པར་བསམ་པ་དང་། ལོངས་སྤྱི་ཆོས་གསང་
 སྤྲགས་བྱི་ནང་ལ་རིགས་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བསམ་པ་

(345) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༡༡༡༡-༡ ༼སྤྱལ་པ། ༽

དང་། ཆོས་སྒྱུ་ཆོས་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་
 པོ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་མར་བསམས་
 ལ་བཤད་དོ། །གཅིག་ཏུ་ན་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མ་སྦྱིས་པ་དང་མི་
 འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པ་ན་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 མ་སེར་མོ་ཆོས་འཆད་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་ཅན་དུ་བསམ་པའོ། །ཡང་མདོ་
 རྒྱུད་གང་འཆད་ཀྱང་དེའི་སྟོན་པ་དེར་བསམས་ལ་འཆད་པར་
 བྱའོ། །ཚུལ་འདི་དག་དམ་པའི་ཆོས་པརྒྱ་དཀར་པོ་ལས།

གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །མངོས་པའི་ཁྲི་
 སྟན་ལེགས་པར་བཤམས་ནས་ནི། །གོས་བཟང་ཡིད་འོང་གཙང་
 མ་རྒྱམས་བགོས་ཏེ། །བཙོས་མའི་རས་སོགས་རྒྱམ་པ་མང་བཏིང་
 བས། །རྒྱ་རྒྱུ་བཙས་པའི་ཁྲི་ལ་འདུག་ནས་ནི། །ཆེ་གཅིག་ཉན་
 པའི་འཁོར་ཀྱི་ཆོགས་ནང་དུ། །བང་བེང་རྟེན་དང་གྲགས་ལ་མི་
 སེམས་པར། །བྲམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལེ་ལོ་མེད་པར་སྟོན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན།

ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནོར་འཁྱུལ་སྒྲོན་མེད་པར།

དོན་གསལ་དབྱངས་སྒྲོན་མོས་པ་རི་བཞིན་བཤད།

དབྱངས་དེས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱན་ཁུབ་གྱུར་ཏེ།

སེམས་ཅན་ཀྱན་ཐོས་མ་རིག་སངས་བར་བསམ།

ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་པར་གྱུར་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོས་པས་
 མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་སངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་
 གཟུངས་དང་སྒྲོབས་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་བསམ་ཞིང་ཆོས་
 ཀྱི་ཆོག་འབྲུ་གསལ་དག་སྒྲོན་པས་:སྒྲོས་པ་དང་བསྐྱུས་པ་⁽³⁴⁶⁾ལ་
 སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱར་གོ་སྒྲ་བའི་རིམ་པས་རྒྱ་ཆེར་
 བཤད་ལ་ཐེ་ཆོམ་བཅད་དོ།

འཆད་པའི་སྒྲོན་ཡང་སྐབས་འཆོལ་བ་དང་། བདེ་མ་འཕྲོད་པ་
 དང་། ཆོག་དོན་ནོར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་

(346) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༡༡༡ཡ-༡ ༼སྒྲོ་བ་དང་བསྐྱུས་བ༽

བའི་སེམས་དང་ངག་སྒྲོལ་བ་དང་། ཆོག་མི་གསལ་བ་དང་། ལྷག་
 ཆད་དུ་གྱུར་བ་དང་། དམ་བཅས་པ་ལྷ་མ་བྱི་མས་སུན་འབྱིན་པ་
 ལྷ་བྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གསེབ་དུ་བྱུར་གྱིས་རང་གི་འཁོར་དང་གཞན་
 ལ་འབྱ་བ་དང་། ལུལ་གྱི་བདའ་སྐད་ངན་པ་འདྲེས་པ་དང་། གདུལ་
 བྱའི་སྒྲོ་དང་མི་འཆམས་པ་སྟེ། སྒྲོན་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་སྤངས་ལ།
 ཆོག་གི་སྒྲོར་བ་སུན་སུམ་ཆོགས་པས་བཞད་དེ། བདའ་གསལ་
 བས་འཁོར་གྱི་ཁམས་སུ་⁽³⁴⁷⁾ ཁྱབ་པ་དང་། རྩ་བར་སྟན་པས་
 ཀྱན་གྱིས་ཉན་པར་སྒྲོལ་དང་ཆོག་དོན་ངེས་པས་ཐེ་ཆོམ་གཙོད་
 བ་དང་། དཔེ་དོན་མཁས་པས་ཉན་པ་པོའི་ཡིད་དུ་འབབ་ཅིང་
 རྟོགས་པར་སྒྲོལ་དང་། སྒྲོ་དང་འཆམས་པས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་
 དང་། སྐབས་སུ་གཏམ་རྒྱུད་དོ་མཆར་ཅན་བསྟན་པས་ཉན་པ་ལ་
 མི་སྒྲོལ་དང་། ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོམ་ནས་བཏོན་པས་ནོར་འབྱུང་
 མེད་པ་དང་། ཕྱོགས་ལྔ་དང་སྒྲོན་རྣམས་སྒྲོངས་པར་བརྗོད་པས་

(347) རྗེ་དགེ་པར་མ། ༡༡༡༧-༩ ༼ཁྱམས་སྟེ༼

ཉེས་པ་ལས་བསྐྱོད་པར་མཁས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དང་
 མཐུན་པར་བཤད་པས་ཀྱན་ལ་འཐད་པ་དང་། གོ་བདེ་ཞིང་ཡུལ་
 སྐད་ངན་པ་དང་མ་འདྲེས་པས་ཆོག་གཟུང་བར་འོས་པ་དང་།
 སྒྲོས་ཤིང་སྤྱད་པ་ལ་མཁས་པས་བཤད་པ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་
 དང་། སོས་དལ་ཞིང་ཁོང་ཡངས་པས་⁽³⁴⁸⁾ཐོགས་རྟགས་དང་
 ངལ་དུབ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་ཡོན་ཏན་འབྱོར་ལྡན་གྱི་བཤད་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྒྲུབ་ནི་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

སྒྱུ་འབྲུལ་གསང་སྟོང་ལས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཕྱག་རྒྱ་གསང་ཆེན་སྟོང་
 རོ་འདི། །རྟོགས་ནས་སྒྲུབ་པར་གང་བྱེད་པ། །དེ་ཉིད་ང་ཡིན་དབང་
 ཡང་རྫོགས། །ཞེས་སོ།།

(348) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༡༡ཀ-ཉ ། ཡངས་པ། ་༽

གཉིས་པ་སྒྲིབ་པ་ལྟན་ལུ་ཆོགས་པར་བྱ་བ།

སྒྲིབ་དཔོན་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཇི་ལྟར་
རྒྱུགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཆེ་འཆད་པའི་པ་རོལ་བྱིན་དུག་ནི། །

ཆོག་དོན་ལེགས་པར་འད་ཆོས་ཀྱི་བྱིན་པ་སྟེ།

ཉོན་མོངས་མེད་པར་འད་ཚུལ་བྱིན་པ་རོལ་བྱིན། །

སྒྲིབ་པ་བཟོད་པ་སྒྲིབ་པ་བཟོན་འགྲུས་ཏེ།

མ་ཡེངས་བསམ་གཏན་འབྱེད་པ་ཤེས་རབ་བོ།

ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་བཟོད་པ་ནི་བྱིན་པའོ། ཉོན་མོངས་
པ་དང་མ་འདྲེས་པར་འཆད་པས་ཚུལ་བྱིན་པ། འཆད་པ་ན་སྒྲིབ་
པའ་དང་བཀྲེས་སྒྲིབ་ཆ་གང་ལ་སོགས་པ་བཟོད་པས་ན་བཟོད་
པའོ། འཆད་པ་ལ་མི་སྒྲིབ་ཞིང་སྒྲིབ་པ་བཟོན་འགྲུས། སེམས་
གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་འཆད་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པས་བསམ་གཏན་
ནི། གང་བཟོད་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་རང་

བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཤེས་རབ་ལོ། །དེ་ཡང་འཆད་དུས་ན་
མི་ལམ་སྐྱུ་མར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པས་ཟིན་པ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་རྒྱུ་

ཆོས་ཐོན་པའི།

རྗེས་ལ་སེམས་ཅན་དོན་དུ་བསྡེ་བར་བྱ།།

བཀའ་བློན་དཔལ་དཔལ་ཆོས་གྲུས་པ་བསྐྱེད།།

སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་བདག་དང་། ཉན་པ་ལོ་དང་། ཆོས་རྣམས་
སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སྐྱེན་པ་རྒྱ་ཆེན་
གྲུང་པ་འདི་ཡིས་ནི། །འགྲོ་བའི་ནང་ནས་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་
ཤོག། །སྐྱེན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི། །སྐྱེ་བའི་ཆོག་ས་
རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱེལ་བར་ཤོག། །ཅེས་པ་འཇམ།

རིན་ཆེན་དགེ་ཆོག་ས་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ཀུན། །རྟག་དུ་དཔལ་
པའི་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་རྟོགས་

བའི་མཐར་ཕྱིན་ནས། །ཆོས་རྒྱུ་གས་པས་འཛིག་ཏེན་མཛེས་
 བར་ཤོག །ཅས་བརྗོད་ལ། དམ་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱད་དུ་ཡོད་པ་
 འདི་སྒྲ་མ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་བྱུང་བས། ཅ་བ་དང་
 བསྐྱད་པར་བཅས་པའི་སྒྲ་མ་བཀའ་བློན་ཆེ་སྟམ་པ་དང་། ཆོས་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་བཀའ་བློན་ཆེ་སྟམ་
 བ་དང་། གྲོགས་དམ་པ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཐོས་པས་དག་བ་
 ལ་འདུན་པའི་གྲོགས་རྣམས་བཀའ་བློན་ཆེ་སྟམ་པ་དང་། ཆོས་
 ལ་བར་ཆད་མེད་པ་འདི་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་བློན་ཡིན་
 བས་སྤྱང་མ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་བཀའ་བློན་ཆེ་སྟམ་པ་དང་།
 ཆོས་ལ་སྤྱད་པའི་ལུས་གསོ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་པ་མ་བཀའ་བློན་
 ཆེ་སྟམ་པ་དང་། བམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དམ་བའི་
 བཀའ་བློན་ཡིན་པས། བན་བདེའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པ་དམ་པ་བཀའ་བློན་ཆེ་བས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱུང་
 ཅིག་སྟམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་པན་ཡོན།

ཆོས་ལེགས་པར་བཤད་པ།

དེ་ཡི་པན་ཡོན་བན་དང་ཉིང་འཛིན་དང་།

ཉོན་མོངས་མེད་པ་རྟོག་བྱེད་པའི་སྒྲོབ་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲོབ་སྒྲོལ་།

ཆོས་མཛོད་འཛིན་དང་བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཐོས་དང་།

ལྷ་མོས་བསྟོད་ཅིང་གྲགས་དང་བསམ་པ་འབྱུང་།

ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ཆོས་དང་མི་འབྲུལ་ཞིང་།

སྤྱི་དུ་བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཆར་འབེབས་པ་ཐོབ།

སེམས་རབ་ཏུ་དྲངས་བས་ཐར་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་རྟོག་པ་དང་
བཀྱར་སྟོང་དང་གྲགས་པ་འདོད་པའི་རེ་སྟོས་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་
པ་ལས། བན་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། སྒྲོབ་སྒྲོལ་དང་། ཉོན་
མོངས་པ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཛོད་འཛིན་པ་
དང་། སངས་རྒྱུས་ལས་ཆོས་ཐོས་པ་དང་། ལྷ་དང་མིའི་ཆོགས་

གྲིས་བསྟོད་ཅིང་འདུན་པ་དང་། ལེགས་དགྲའི་བསམ་པ་ཐམས་
 ཅད་འགྲུབ་པ་དང་། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་
 འབྲལ་བ་དང་། སྦྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་གྲིས་
 གདུལ་བྱ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་
 ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་གཞན་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེད་ཐོབ་སྟེ།

རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཆོ་འབྲུལ་གྱི་མདོ་ལས།

བྱིས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་ལ། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་
 དེ་ལྟས་ཀྱི་འདོད་པ་མེད་པར་སྟོང་རྗེས་ཕན་པར་འདོད་པས་ཆོས་
 སྟོན་ན། ཤེས་རབ་རྣེ་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོབས་པ་མི་ཟད་པར་འགྱུར།
 འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཆངས་པའི་རྩུ་འབྲུལ་ཆེན་
 པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ལྷ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས།

སྟེ་པོ་མང་པོ་དག་འབ་དང་། ཆོས་སྦྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་

དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོན་པས་མི་
 བཞི་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱུང་བ་དང་། སྟོགས་བཅུར་སྟན་པས་
 གྲགས་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱགས་པ་
 དང་། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་པ་དང་། ལས་བྱས་ནས་བསོད་
 སྟོམས་ཟ་བ་དང་། དན་པ་དང་། སྒོ་གྲོས་དང་། ཉོགས་པ་དང་ལྷན་
 པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ཕྱག་ཅུང་བ་དང་།
 རང་དང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆར་གཞོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། དན་སོང་གི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། དཀའ་
 བ་མེད་པར་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དན་པ་དང་།
 ཞིང་དག་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་ཆང་བར་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་
 རྒྱས་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དང་། དགོ་འདུན་དང་འགྲོགས་པ་
 དང་། མི་འབྲལ་བ་དང་། སྟོབས་པ་མི་ཟད་པའི་རྒྱ་འཛིན་པ་དང་།
 གཟི་བཞིན་ཅན་གྱི་གཟུང་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མཁས་པས་གཡོག་
 བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་རྒྱན་འཛིན་པ་དང་། ལྷར་དུ་ཆོས་

གྱི་སྒྲིབ་བ་ཐོབ་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་
འབྱུང་བ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྒྱུན་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་
དང་། མཆོན་སྒྲིབ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཏེར་མི་ཟད་
པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ་ཞེས་པ་དང་།

ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས།

ཆོས་སྒྲིབ་དེས་པན་ཡོན་ཉི་ཤུ་འཛིན་པར་འབྱུང་རོ། །གང་
ཞེན། ཟན་པ་དང་སྒྲོ་གྲོས་དང་བཏན་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་
པ་དང་། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་རྗེས་སུ་རྟོགས་
པ་དང་། བདུད་གྱིས་སྒྲུགས་མི་རྟེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
(350) དགོངས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པས་བསྐྱུང་བ་དང་། ལྷས་གཟི་
བརྗེད་བསྐྱེད་པ་དང་། དགས་སྒྲུགས་མི་རྟེན་པ་དང་། མཛེས་པ་ཤེས་
མི་བྱེད་པ་དང་། མི་འཛིགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་
དང་། མཁས་པས་བསྐྱུགས་པ་དང་། ཆོག་བཅུན་པ་དང་། སྒྲོབས་པ་

སྐྱེ་བ་དང་། ཆོག་ས་རྒྱུ་དུས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་བྱེད་པ་དང་།
 སྒོ་གསུམ་གྱི་མི་དག་བ་སྒྲོལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་མང་པོ་གསུམ་པ་
 དང་། སེམས་བྱང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། དགའ་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་
 བ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་འཛིན་པ་དང་།
 དགའ་བའི་སྦྱོད་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་ས་
 འོན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུན་པར་
 གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་།

ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས།

ཕན་ཡོན་བཅུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
 ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་དང་། ལེགས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་
 དང་། སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་དང་། ཞིང་སྦྱོང་བ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་གྱི་སྦྱིང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
 གཉོང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཆར་གཅོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བསྒོ་སྒྲུལ་སྦྱིན་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་

རྩེ་རྩེགས་པ་དང་། ཆེ་འདིར་བདེ་བར་གནས་པའོ་ཞེས་པ་དང་།

ཀུན་འདུས་རིག་པའི་མདོ་ལས།

གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲུའི་མཆན་རྒྱ་བར་ཐོས་པར་བསྒྲུགས་པ་ཙམ་
གྱིས་བསྐྱལ་པ་དགུ་བཙུ་ཙུ་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་
ཅད་ཟད་པར་བྱེད་དོ། །གཟུངས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ལན་རེ་བསྒྲུགས་པས་
ཀྱང་དེ་སྙེད་ཀྱི་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆད་མེད་པ་རི་སྙེད་འཛིན་
པས་ན་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་
མདོད་ལས། འཆད་པ་པོ་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བཙུ་བའི་རྒྱ་ཆར་
འབྲེལ་བའོ། །

༥ གཉིས་པ་སྒྲོབ་མས་ངེ་ལྟར་ཉན་ཚུལ་ལ། བསྟན་བཤད་
གཉིས། དང་པོ།

དེ་ལྟར་གང་ལས་ཐོས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་ཐོགས་
སྟ། གང་གིས་ཐོས་པ་འདྲིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་བཤད་པ་ནི།

དེ་ནས་ཉན་བྱེད་སྒྲོབ་མའི་ཆོས་ཚུལ་ནི།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། སྒྲིན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གང་གིས་ཉན་པ་
ཐོ་བསྟན་པ་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཉན། ཚུལ་ངེ་ལྟ་བུས་ཉན་པར་
གདམས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ།

སྒྲིན་ནམས་སྤངས་ལ་གྲུས་པས་ཉན་པར་བྱ།

ཆོས་ཉན་པ་དེའི་ཆེ་སྒྲོད་གྱི་སྒྲིན་གསུམ། དེ་མ་བྱག་ཉེས་པ་སུམ་ཅུ་
ཅ་བྱག་གི་ཆོགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉན་པར་བྱའོ།

སྒྲིན་གསུམ་ནི་སྒྲོད་ཁ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞབས་དོལ་བ་དང་། དུག་
ཅན་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲོད་ཁ་སྒྲུབ་པའི་ནང་དུ་བདུད་ཅིའི་ཆར་

བབ་པའི་ཐིགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་འོང་བ་ལྟར། ཆོས་ལ་ན་བ་མི་
 གཏོད་པའམ། གཏོད་ཀྱང་གཉིད་སྤྲུགས་དང་ཅེ་འཛོ་དང་གཞན་དུ་
 ཡིད་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞབས་རྒྱུ་བའི་སྒྲོད་ས་ལ་ཡོད་རིང་ཆར་
 བབས་པའི་ཆུ་ཡོད་པ་ཀྱན་བཏེག་ན་ཟག་པ་ལྟར། ཆོས་ཐོས་པ་
 ཐེངས་རེ་དེ་ན་ཡོད་རིང་ཟེན་ཡང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱན་པ་ལ་འཕྲིས་
 བར་མ་བྱས་པས་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་དང་། དུག་ཅན་དུ་ཆར་ཆུས་
 གང་བ་མ་བོ་བར་གནས་ཀྱང་གང་གིས་སྤྱད་པ་མི་བདེ་བ་ལྟར།
 ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་ནས་སྤར་ཞིང་ཐོས་པས་རྒྱགས་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་སྤང་བར་གདམས་པ་ཡང་།

ལུ་མ་བར་མ་ལས།

ལེགས་པར་རབ་དུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱངས་ཤིག་དང་ངས་ཁྱོད་
 ལ་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་ལེགས་པར་
 ཉོན། ཁ་མ་སྤུབ་པར་རབ་དུ་ཉོན། ཞབས་མ་རྒྱུ་བའི་ཡིད་ལ་བྱང་
 ཞེས་གདམས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་མ་དུག་ནི་རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས།

ང་རྒྱལ་དང་ནི་མ་དད་དང་། །དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་ཉིད་
དང་། །ཕྱི་རོལ་རྣམ་གཡེང་ནང་དུ་སྤྱད། །སྒྲིབ་ས་འཁྱམས་པ་⁽³⁵¹⁾དེ་
མ་ཡིན། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་ཕྱི་བླ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཉེས་པ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་དུག་བཤད་པ་
དང་། ཡོན་ཏན་སྤུམ་ཅུ་ཅ་དུག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ཉེས་པ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ནི།

མ་གྲུས་ལ་སོགས་བདུད་ཀྱི་ལས་དུག་དང་།

ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་སྒྲིབ་བའི་ལས་དུག་དང་།

ཚུལ་དུ་འཆོས་སོགས་ཆོས་སྤོང་ལས་དུག་དང་།

ཟང་ཟིང་གཉེར་སོགས་གཡེང་བའི་སྒྲོན་དུག་དང་།

རྟོན་བཀྲར་ཆགས་སོགས་ལོག་བའི་སྒྲོན་དུག་དང་།

གཞན་དུ་བྱེད་སོགས་གོལ་བའི་ཆོས་དུག་སྟེ།

(351) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༡༤ལ-༡ ། ཉན་པ། ་

ཉེས་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་རྒྱལ་སྤངས་ལ་མཉན།།

དེ་ལ་བདུད་ཀྱི་ལས་རྒྱལ་ནི། ཡོན་ཉན་ཡོངས་སུ་བཀོད་པའི་མདོ་
 ལས། ལེ་ལོ་དང་། སྒྲོམ་ལས་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་མ་དང་
 པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྤྱི་ཁྱིམ་འདུད་པ་དང་། བསྟན་
 པ་བཞིན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། འཛིག་ཉན་འདི་ལ་སེམས་པས་
 ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་བྱུང་བྱ་གསོད་པའོ་ཞེས་སོ།།

སྤྱིབ་པའི་ལས་རྒྱལ་ནི། **སྒོ་ཁྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།**

རང་གི་རྒྱུད་ལ་བདུད་ཞུགས་པས་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་
 སྤྱིབ་པས་ཆོས་སྤོང་བ་དང་། རྒྱུད་འཕེན་ཀྱི་གསང་ཆོག་འཆོལ་བས་
 ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཉན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱེ་སྒྲོད་མི་ཉན་
 པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཆོས་ལ་
 ལོག་པར་ལྟ་བའོ་ཞེས་སོ།།

ཆོས་སྤོང་བའི་རྒྱ་རྒྱལ་ནི། **དེ་ཉིད་ལས།**

སྤྱིག་པ་འདོད་པས་ལུས་སེམས་རྒྱལ་འཆོས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་

གྲིས་ཆོས་སྤྲོ་བ་ལ་མི་གྲུས་བ་དང་། བེ་ཆོས་གྲིས་ཆོས་ལ་མི་གྲུས་
 བ་དང་། ཚུལ་འཆོས་གྲིས་ལོག་པར་འཆོ་བ་དང་། བ་མ་དང་
 མཁན་པོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་མི་གྲུས་བ་དང་། ལྷས་སེམས་རྩ་བ་
 བས་ཏྲག་ཏུ་མི་མཐུན་པར་ཚད་པའི་ཞེས་སོ།།

ཆོས་ལས་གཡང་བའི་སྒྲིན་བྲུག་ནི། **དེ་ཉིད་ལས།**

འཛིག་ཉིན་གྱི་བྱ་བྱེད་མང་བ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་ཉིད་པ་མང་བ་
 དང་། དག་ཆིག་བྲེ་མའི་གཏམ་གྱི་སྒྲིར་བ་མང་བ་དང་། སྤྲིག་པའི་
 གྲོགས་གྱི་མཇེའ་བཞེས་མང་བ་དང་། ལོག་པར་ཉིག་པའི་སྒྲོ་མང་བ་
 དང་། ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་ནད་གདོན་མང་བའི་ཞེས་སོ།།

ལོག་པར་འབྱོག་པའི་སྒྲིན་བྲུག་ནི།

ལུལ་འཁོར་སྒྲིང་གིས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས།

བཀའ་བློན་གྱིས་བྱས་པ་མི་གཞོ་ཞིང་གཡོ་བྱེད་བ་དང་། ཉིད་པ་
 དང་བཀའ་སྤྲི་ལ་ཆགས་པས་ཆོས་སྤྲོ་བ་དང་། བ་རོལ་གྱི་ཉིད་པ་
 ལ་སྤྲུག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་བྱེད་བ་དང་། ཆོས་སྤྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་

མི་སེམས་པར་འབྱུང་བ་འཆོལ་བ་དང་། སྤྱི་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་
དད་ཅིང་བརྟེན་བ་དང་། རྟོག་གི་འཆོལ་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་མི་འཆོལ་བའོ་ཞེས་སོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གོལ་བའི་ཆོས་དྲུག་ནི།

འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་མངོན་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་མི་འཆོལ་བར་ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་རྩ་
འབྱུང་འཆོལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཞལ་ཏུ་བྱེད་ཅིང་མང་དུ་སྒྲོས་
བ་མི་འཆོལ་བ་དང་། ཆོག་གི་ཐོས་བ་འཆོལ་ཞིང་དེས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་མི་འཆོལ་བ་དང་། ཡ་ཉན་རང་གི་སྡེ་སྟོན་འཆོལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་མི་འཆོལ་བ་དང་། བམས་ལ་མཁས་པ་མངོན་
དུ་མི་བྱེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་འཆོལ་བ་དང་། ཡ་⁽³⁵²⁾ རིག་པའི་
གནས་ལ་མཁས་པ་འདོད་ཀྱི་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་མི་འཆོལ་བའོ་
ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་རྣམས་སྤངས་ལ་མཉན་ནོ།

(352) གཡང་རྩུང་རྟགས་བར་གྱི་ཆོག་དེ་ལྟེ་དགོ་པར་མང་མི་གསལ། ༡༡༥ ཀ-༦

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅ་བྱག་མཁའ་དཔ།

ཡོན་ཏན་རི་ལྷ་བྱ་དང་ལྡན་པས་མཉན་ཞེ་ན། ཆོས་ཉན་པ་
ལ་ཞུགས་པ།

གང་ཆེ་ལེགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉན་བྱ་བ།

ལོར་བྱའི་འདུཤེས་ལ་སོགས་གཅེས་པ་བྱག

ཉོན་མོངས་བཟོད་སོགས་དཀའ་བའི་སྦྱོད་པ་བྱག

ཐོས་མང་གཉེར་སོགས་རྒྱུ་གྱིས་མི་འགྱུར་བྱག

སྒྲིང་རྩེ་བསྐྱེད་སོགས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱག

བྱེ་བྲག་ཤེས་སོགས་དགོས་པ་རྣམས་པ་བྱག

ཆོས་འཆོལ་ལ་སོགས་འཆོལ་བ་རྣམས་བྱག་སྟེ།

ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅ་བྱག་ལྡན་པས་ཉན།

དང་པོ་གཅེས་པའི་འདུན་པ་བྱག་བསྟན་པ་ནི། ལག་བཟངས་གྱིས་
ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་སྤྲོ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་གཉེར་དུ་
འདུཤེས་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་འདུཤེས་པ་དང་།

ཆོས་ཉན་པ་ལ་རབ་རྩ་དགོན་པའི་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་འཛིན་
 ཅིང་བསམ་པ་ལ་གཅེས་པའི་དོན་ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་
 ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་ཆེ་རབས་བརྒྱར་མི་རྟེན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་།
 ཆོས་འཆོལ་བ་སྤང་བ་རྣམས་ལ་བདུད་ཅི་སོར་ནས་དུག་ལ་སྒྲིད་པར་
 འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཉན་ཅིང་སེམས་པ་རྣམས་ལ་དོན་དང་བཅས་པར་
 འགྱུར་བའི་འདུན་པ་བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

དཀར་བའི་སྒྲིད་པ་དུག་བཟོད་པར་བསྟེན་པ་ནི། **དེ་ལས།**

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཆ་བ་དང་གང་
 བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཟོད་པ་དང་། བགེས་པ་དང་སྒྲོམ་པས་ཉོན་
 མོངས་པ་བཟོད་པ་དང་། ངན་སྤྲས་དང་རྒྱ་གད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་
 བཟོད་པ་དང་། ངལ་དུབ་འབྱོ་ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བཟོད་པ་
 དང་། ཡོ་བྱད་གཏོང་བ་དང་འཆོལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་བཟོད་པ་
 དང་། གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིག་ལའང་བཅོས་ཏེ་བཟོད་པར་བྱ་བ་
 གཅེས་སོ། །ཞེས་སོ།།

ཀྱེན་གྱིས་མི་འགྱུར་བ་བྱུག་གི་གོ་ཆ་ནི། **དེ་ཉིད་ལས།**

ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ནན་ཏན་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་མདུང་བྱང་གིས་ཀྱང་མི་བསྒྲིག་པར་འབད་དོ། །ཐོས་པ་མང་དུ་བསོགས་པ་དང་། ཐོས་པ་མང་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྦྱོང་པ་ལྡན་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པའི་ཞེས་སོ།

ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱེད་པར་བྱུག་ནི། **དེ་ལས།**

དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་ནས་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་མི་བཅད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།

དགོས་པ་བྱུག་བསྐྱབ་པ་ནི། **འོད་སྤངས་ཀྱིས་ཁྱས་པ་ལས།**

ཐོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་དང་།

ཤེས་ནས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པའི་དགོས་པ་དང་། གཞན་
 ལ་འང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་རང་
 དང་གཞན་གྱིས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་དང་། རང་དང་
 གཞན་གྱིས་ཤེས་རབ་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་དང་། རྟོགས་བཞི་ནས་
 ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་གཙོད་པའི་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱ་ག་
 གིས་ཉན་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

འཆོལ་བ་བྱ་ག་ནི། **ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་པལ་**
པོ་ཆེའི་མདོ་ལས།

གཡོ་དང་སྒྱུ་མེད་པར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཆོས་འཆོལ་བ་
 དང་། རང་གི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་ཀྱན་ལ་པན་པའི་ཆེད་དུ་འཆོལ་བ་
 དང་། རྟོན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་མི་འདོད་པར་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
 སྤོང་བར་འདོད་པས་འཆོལ་བ་དང་། གཞུ་ལུམས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་འཇུག་པས་འཆོལ་བ་དང་། ཡིད་གཉིས་མེད་པར་ཀྱན་གྱི་
 ཐེ་ཆོམ་གཙོད་པའི་བྱིར་འཆོལ་བ་དང་། རྣམས་སེམས་དང་འདོད་པ་

མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཆོལ་བ་སྟེ།
ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་དེ་ལྟ་བུས་བཅལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་དུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་ཉན།

སྒྲོད་དེ་ལྟ་བུས་དུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་མཉན་ཞེན། ཆོས།

མཉན་པའི་དུས་ན་གཉེན་པོར་ཆེ་དུས་སུ།

དུས་སུ་འདོམས་པའི་གདམས་པ་བཅལ་བར་བྱ།

དེ་ཡང་རང་གི་ཉན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བའི་ཆེ་ཆོས་ེད་
(353)མཉན་པ་ནི་ཟབ་པ་རྒྱད་ལ་སྒྱུར་བའི་དུས་ཡིན་ལ། དོན་གཉེར་
བའི་འདུན་པ་དང་། བ་སོ་གཞིན་པ་ལ་སོགས་པ་ན་ཐོས་པ་རྒྱ་
མཆོ་འདྲ་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་མཉན་པའི་དུས་སོ། །རང་བཞིན་དུ་
བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཐོག་མར་ཉན་དགོས་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་
སྒྱུན་ཡོན་ཞེས་པས་སྒྲུང་དོར་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་རྒྱད་
སྒྱུར་བའི་ཆེ་ཉན་དགོས་ཏེ། གང་ལ་འང་སྒྲོངས་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་

རོ། །རྒྱན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་འང་ཉན་དགོས་ཏེ་དགོ་སྒྲུར་འཐས་
བ་ལ་སོགས་པ་བོགས་འབྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཤེས་རྒྱུད་མཐའ་དག་གོལ་བ་ལ་འང་ཉན་དགོས་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་
སྒྲོས་པ་གཅིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་ད་ལྟ་ལམ་ལ་དང་པོར་ཞུགས་པ་ནས་མཐར་ཕྱིན་གྱི་
བར་དུ་རང་བས་ལྷག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཉན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། གོང་མ་
རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་རྣམས་ལ་སྒོ་ཁ་སྤྱོད་གས་པ་
དང་། རང་གི་ཉམས་ཉོགས་གོང་དུ་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དང་པོ་འདིས་ཆོག་ཅེས་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཞེན་ནས་དབེན་
བར་བསྐྱབས་ཀྱང་མཐའ་མི་འབྱོལ་བས། ལམ་གོལ་བ་དང་ལོག་
པ་མི་ཆོར་རོ། །མིས་བཏྲས་ན་ཆོས་བྱས་པར་སྒྲུབ་ཡང་། རང་ལ་
སྤྱིད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྤྱིང་པོ་བཀོད་པ་ལས།

རིགས་ཀྱི་བྱ་སྒྲུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་

འདོད་ན། རོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་
ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ཚུལ་རིལ་ལྟ་བུ་ཉན་པར་གདམས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་པན་ཡོན་
གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲིང་དངོས་རྗེས་གསུམ། དང་པོ།
ཚུལ་རིལ་ལྟར་མཉན་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་རྣམ་གཡེང་འདུ་འཛིན་རྣམས་སྤངས་ལ།།

ཆོས་ཀྱི་མཚོད་པ་དངོས་དང་ཡིད་མཚོད་ནས།།

ཕྱག་འཆོལ་བྲང་པོར་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱར།།

གཉིས་པ་དོས་ལ། བསམ་སྒྲིང་སྤྱན་ཆོགས་གཉིས། དང་པོ།

མ་ཡོངས་གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉན་པར་བྱ།།

ཆོས་ཉན་པ་ན་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམས་དང་། འདུ་འཛིན་གྱུར་པ་
ཀྱན་སྤངས་ལ་ཉན་ནོ། །དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོང་ལ་སོགས་པ་ནི་
སྒྲིང་གསུམ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། འཁོར་དང་ཡོ་བྱད་ནང་དུ་
འདུ་བ་དང་། དེའི་དབང་དུ་སོང་བས་སྒྲིང་གསུམ་གྲེལ་བས་འཛིན་

དང་འཛིངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་རྒྱུ་མེད་
 པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་པོ་ཁྲི་བཞུགས་ཏེ། དར་ཟབ་ལ་སོགས་
 པའི་གདན་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ལ། སྒྲོས་དང་མེ་ཏྲོག་དང་
 མར་མེ་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་མཆོད་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་
 སུ་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་དང་མ་བབྱུང་བའི་མཆོད་པའི་
 སྒྲིན་སྤང་འབྲིགས་པར་བསམ་ལ་འབྲུལ་ཞིང་། རང་གི་སྒྲིག་ཆོས་
 གདུགས་དང་། ལཁར་བ་དང་། མཆོན་ཆ་དང་། མགོ་གཡོགས་
 དང་། མཆིལ་ལྷམ་གྲོན་པ་རྣམས་སྤངས་ལ། རྒྱབ་དང་བྱར་གྲིས་ལྟ་
 བ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིལ་ཀྱང་བྱེད་པའམ་ཙོག་སྤང་འདུག་ལ། མིག་པམ་
 ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་འཁོད་པར་བྱའོ།

ཆོས་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མ་ཡོངས་པར་ཉན་ཞིང་། ཆོས་དང་
 ལྷ་མ་ལ་གྲུས་ཞིང་དགའ་སྒྲོ་དང་བཅས་པས་ཉན་པ་ནི། **འཕགས་པ་**
ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས།

དགའ་དང་གྲུས་དང་དད་པའི་མཆོག་ནི་ཉེར་གཞག་སྟེ། །སྒྲིབ་

བ་ཉོན་མོངས་བསལ་ནས་ངེ་མ་ལས་འདས་པ། །འགྲོ་དོན་མངོན་
 བྱགས་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །གང་ལ་དཔའ་རྣམས་
 སྤྱད་པ་དེ་ནི་མཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་པོ་འདིས་ཆོས་མི་ཤེས་ཀྱི། རིགས་
 ངན་པ་དང་། མོངས་སྤྱད་ཚུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རགས་པ་
 དང་། ཁོ་བ་དང་། གཏུམ་པ་དང་། ངག་མི་སྟན་པ་དང་། ཆས་གོས་
 ངན་པ་དང་། དབུལ་ཞིང་མོངས་པ་དང་། འཁོར་ངན་པ་ལ་སོགས་
 བར་སེམས་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་
 བ་བྱང་ན་བཤགས་བསྡོམ་བྱ་ཞིང་། བཀའ་ངེན་ལ་བསམས་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལན་བརྒྱར་བསྐྱེད་དོ། །ཆོས་ཅི་ཉན་པའི་
 (354) ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཡིན་ཉ།

དེ་ཡང་རང་ཉིད་འཇམ་དཔལ་བསམས་པ་ཡི།

སྤྱད་ནང་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཕོག་པར་བསམ།

ཆོས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། འཇམ་དཔལ་ཚོན་པོ་
 དམར་སེར་ཟུང་ལའི་སྒྲིང་ན་རལ་གྱི་དང་པོ་ཏི་འཛིན་པར་བསམ་
 ཞིང་། བྱད་མེད་ཡིན་ན་ལྟ་མོ་སྒྲོལ་མ་ལྡང་ཀྱུ་ཟུང་ལ་འཛིན་པར་
 བསམས་ལ། འཆད་པ་པོའི་ཞལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་བྱུང་ནས།
 རང་རང་གི་སྒྲིང་ནང་དུ་ཕོག་པས། མ་དེག་པའི་ཐུན་པ་སངས་
 ཤིང་སྒྲུའི་བརྒྱ་རྒྱས་པར་བསམ་པ་ནི་གདམས་ངག་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཉན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རོ་ལྗོང་བས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 དུམ་བར་མ་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱའམ་དེགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དག་གིས་
 སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ལ་ཆོས་ཉན་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་དུ་བྱའོ། །དེ་ཐོས་
 བས་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བའི་བར་
 དུ་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེའི་ཆོ།

ཐོས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ཞེ་དང་།

ལྟན་བྱས་རབ་དང་གྲུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཉན།

ཆོས་ཉན་པས་ཅེ་གཅིག་པ་དེའི་ཆོ་ཆོས་དང་སྒྲ་མ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་

དང་གུས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བཞི་དང་ལྔ་ན་
བས་ཉན་ནོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་སེམས་ཉན་མོངས་པའི་རྣལ་
བ་མེད་པར་དགའ་སྤྱོད་དང་བཅས་པས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དང་བ་ཡིན་ལ།
གུས་པ་ནི་ངག་ཅ་ཅེ་མེད་པ་དང་། ལུས་དྲང་པོར་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་
སྤྱར། བཞིན་འཇུག་པ་དང་བཅས་པའོ།།

ཐོས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བཞི་ནི། མདོའི་གནས་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ།

འཕགས་པ་སྒྲོ་བྱོས་མི་བྱད་པས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས།

འདུན་པའི་རྣམ་པ་དང་། བསམ་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
ལྟག་པའི་བསམ་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་
རྣམ་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། བག་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་
དང་། རི་མོར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། མཐུན་པའི་རྣམ་པ་དང་། བཀའ་
སྒྲོ་བའི་རྣམ་པ་དང་། བསྐྱེད་བཀའ་བའི་རྣམ་པ་དང་། རིམ་གྱོ་
བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ལུ་དུད་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དང་། རྣ་བ་གཏང་

དེ་ཉན་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མི་གཡེང་པ་དང་། གནས་
 པ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བྱ་དང་། སྐྱུ་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་རྣམ་
 པ་དང་། ཉན་མོངས་པའི་གཙང་ནད་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། བར་
 པའི་སྒོད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྒོ་གྲོས་
 འདོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྒོ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་ཉན་
 པས་མི་ངོམས་པའི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་ཉོང་བ་⁽³⁵⁵⁾སྤེལ་བའི་རྣམ་པ་
 དང་། དུལ་ཞིང་ཅང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་བསྟེན་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། གྲུས་པས་དགའ་བའི་རྣམ་པ་དང་། ལུས་བདེ་
 བའི་རྣམ་པ་དང་། ངག་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་རབ་ཏུ་དགའ་
 བའི་རྣམ་པ་དང་། མི་སྒྲོ་བར་ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཆོག་ཉན་པའི་
 རྣམ་པ་དང་། དོན་སེམས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ལེགས་པར་སྦྱད་པ་ཉན་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། ཉན་ཉན་གྱིས་ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་
 བསྟན་པ་ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་ཉན་པའི་རྣམ་པ་

(355) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༡༧༡-༩ ༼སྟོང་པ༽

དང་། ཚུམ་མ་ཐོས་པ་ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉན་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ས་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པ་ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་ཉན་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་⁽³⁵⁶⁾ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་།
 ཚངས་པའི་གནས་ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། དན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་
 ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། མི་
 སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་པ་དང་། མི་སྤྱུག་པའི་རྣམ་པ་དང་། བྱམས་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། མི་ཏྲག་པའི་རྣམ་པ་
 དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞི་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་
 རྣམ་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། དགེ་བ་འདུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། བདེན་པས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྣམ་པ་དང་། རྒྱུད་མི་གཞོན་པའི་རྣམ་པ་

(356) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༡༥༡-༦ ༼མཁས་པས།༽

དང་། རང་དབང་གི་རྣམ་པ་དང་། བདག་གི་སེམས་བསྐྱང་བའི་རྣམ་
 པ་དང་། རྩེད་གི་⁽³⁵⁷⁾ རྩོགས་བསྐྱང་བའི་རྣམ་པ་དང་། རྩེད་ལོ་གི་
 རྩོགས་བསྐྱང་དང་ལྟ་སྟེགས་དང་། ་⁽³⁵⁸⁾ ཉན་མོངས་པ་ཆར་གཅོད་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། ཉན་བདུན་ལ་བསྟེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། དབུལ་བ་
 ཆར་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། མཁས་པས་བསྐྱབས་པའི་རྣམ་པ་
 དང་། མཁས་པས་མཛོད་པར་དགའ་བའི་རྣམ་པ་དང་། འཕགས་
 པ་ཀུན་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་མོས་པར་
 གྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྤང་བའི་
 ཉེས་པ་སྒྲོང་བའི་རྣམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཉེས་པ་འཇལ་བའི་
 རྣམ་པ་དང་། དོན་ལ་ཁྱོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཁྱོད་པའི་རྣམ་
 པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཁྱོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་
 ལ་ཁྱོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྤྱི་གཤམ་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དང་།

(357) རྩེད་གེ་པར་མ། ༡༡༥ཎ-༩ རྩེད་ལོ་གི་།

(358) རྩེད་གེ་པར་མ་གྱི་ཆེག་དེ་རྩེད་གེ་པར་མར་མི་གསལ། ། ༡༡༥ཎ-༩

རང་གཞན་ལ་པན་པའི་རྣམ་པ་དང་། ལེགས་པར་བྱས་པའི་ལས་
 གྱི་རྣམ་པ་ལ་མི་འགྱུར་པའི་རྣམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་
 པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ།
 འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་རྣམ་པ་
 བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞིའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་ལ་ལ་དག་ན་བརྒྱད་
 ཅུར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྐད་གསར་བཅད་དུ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞིར་
 གསུངས་པའི་མེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོར་བ་ཕྱན་ཆོགས།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཉན་པ་ན་སྟོབ་མའི་རྒྱད་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་
 འབྲུང་ངོ་ཞེས་བཟུན་པ་ནི།

མེ་ཏོག་སྟན་སོགས་འབྲུལ་བ་ཕྱིན་པ་སྟེ།

སྟོ་གསུམ་རབ་བསྐྱམས་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན། །

གཞོད་པ་བཟོད་པ་སྟོ་བ་བཙོན་འབྲུས་ཏེ།

མ་ཡངས་ཐོས་པ་འཛིན་པ་བསམ་གཏན་ཉིད། །

ཐེ་ཚོམ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཤེས་རབ་མཆོག་།

ཆོས་ཉན་པའི་ཆེ་སྒྲ་མའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱི་སྟན་བཤམས་པ་
 དང་། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པས་བརྒྱན་པ་ནི་སྦྱོན་
 པའོ། །རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བསྐྱམས་ཤིང་སྦྱོགས་དེར་
 སེམས་ཅན་སྤྲ་མོ་དང་། ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་འཆེ་བ་སྒྲོང་
 བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཆ་གང་ལ་སོགས་པ་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་
 པའོ། །སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཉན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ནི་བཅོན་
 འགྲུས་སོ། །སེམས་མ་ཡེངས་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཉན་པ་ནི་བསམ་
 གཏན་ནོ། །ཐོས་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཅིང་
 བཀལ་བརྟག་གི་སྦྱོན་⁽³⁵⁹⁾བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པས་ངེས་པར་
 གྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་། ཉན་
 པ་སོ་དང་ཆོས་དང་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་
 ཤེས་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའོ། །

(359) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༡༩༡-༩ རྩེ་དགོ་སྦྱོན་ཡོན། །

ཚུལ་འདི་དག་ཚས་སྒྲིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་མངོན་པར་
 ཉོགས་པའི་རྒྱད་ལས།

མེ་ཉོག་སྟན་སོགས་རབ་འབྱུང་དང་། །ས་ཕྱོགས་སྒྲིད་
 ལམ་དུ་བསྐྱོམས་པ་⁽³⁶⁰⁾དང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་འཆེ་མི་
 བྱེད། །སྒྲུ་མ་ལ་ནི་གསོལ་བ་འདེབས། །མ་ཡེངས་སྒྲུ་མའི་གདམས་
 ངག་ཉོན། །ཉོག་སེལ་ཕྱིར་ནི་སྒྲིན་ཆོག་འདི། །སྒྲོལ་མ་ཡན་ལག་
 རྩལ་དང་ལྷན། །ཞེས་སོ། །སྒྲོལ་མ་ནི་ཉན་པ་སོ་བདག་ཉིད་བསྒྲོལ་
 པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བརྗོད་པའོ།

གསུམ་པ་རྒྱུ་

ཚས་ཐོན་པའི།

རྗེས་ལ་ཚས་དང་སྟོན་པའི་བཀའ་འདིན་བསམ།།

སྒྲུ་མའི་ངང་ལས་བྱང་རྒྱབ་བསྐྱོ་བ་བྱ།།

ཚས་ཐོན་དུས་སྒྲུ་མ་དང་ཚས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང་། བཀའ་

(360) གྲེ་དགོ་པར་མ། ༡༡༩༡-༥ རྒྱ་བཞུགས་ལ། ་

འིན་འཛན་པར་བྱའོ། །དེའང་མ་རིག་པའི་མིག་འབྱེད་ཅིང་། ཐར་པའི་
 ལམ་དུ་འཁྲིད་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱད་ལ་སྒྱེད་པར་བྱེད་པའི་
 སྒྲ་མ་འདིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཐོས་པར་དཀའ་བ་འདི་ལྟ་བུ་
 བསྟན་པ་བཀའ་འདིན་རེ་ཆེ་སྟམ་པ་བསམས་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲང་
 ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངང་ལས། **པན་བདེའི་འབྱུང་**
གནས་བསྟན་པ་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ལ་སྦྱོར་
གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་ཁབས་ཀུན་ཏུ་བཀའ་ཤིས་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །འགྲོ་
ཀུན་ཕུམ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཅས་བསྟོན་བྱའོ།

གཉིས་པ་དེའི་པན་ཡོན།

ཐོས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་གཟི་བརྗིད་ལ་གནས་པ།

དེ་ཡི་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆད་མེད་དེ།

ཆོས་རྒྱ་བསྐྱགས་པ་ཐོས་པའི་སེམས་ཅན་ཡང་།

ངན་སོང་ནམ་གྲོལ་ཉན་པ་སྒྲོས་ཅི་འཆལ།

འདི་ཡང་མདོ་ཁྲི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་ཏེ། **གཞིའི་མདོ་ལས།**

དམ་ཆོས་བཤད་པའི་དུས་བསྟན་ཕྱིར། །རམས་གཞི་བརྟུངས་
 པའི་སྤྱ། །ཐོས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་གྱུར་ན། །ཉན་ཕྱིར་སྤྲུགས་པ་
 སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་པན་ཡོན་
 ཆད་མེད་པ་སྟེད་ཡོད་དེ།

ཤེས་རབ་ཉིང་འཛིན་བྲན་པའི་གཟུངས་ཐོབ་ཅིང་།།

སྤང་སྤང་མཆམས་ཕྱེད་དག་འཕེལ་སྤྲེག་ཀུན་སྤྲུབ།།

ལྷ་མིས་བསྟོད་ཅིང་མ་རིག་ཕྱན་པ་སངས།།

བསྐྱའི་སྟེང་མཛེས་རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཐོས་ཤིང་།།

སྤྱར་དུ་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱང་ན་མེད་ཐོབ་འགྱུར།།

ཤེས་རབ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་
 གཟུངས་དང་། སྤང་སྤང་ཤེས་པའི་མིག་དང་། དག་བ་འཕེལ་ཞིང་
 མི་དག་བ་སྤྲུབ་པ་དང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་ཉེན་གྱིས་བསྟོད་
 ཅིང་འདུན་པ་དང་མ་རིག་པའི་ཕྱན་ནག་སངས་པ་དང་། ཤེས་ཐོས་
 བསྟོད་པའི་ཞིང་གི་བསྒྲོ་ལ་བརྟུན་ཏེ་སྤྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་

མཆོག་གི་སྤྱལ་པ་ལས་ཆོས་ཐོས་པ་དང་། སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱས་
ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དམ་པ་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་པན་ཡོན་གྱི་
སྒྲོ་ཆད་མེད་པ་སྙེད་ཡོད་དེ། རྒྱས་པར་ནི་མདོའི་གནས་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཉོགས་པར་བྱའོ།

རི་སྐད་དུ་མེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས།

རིགས་ཀྱི་བྱ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་ན་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
རྒྱུ་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བར་འགྱུར་རྒྱུ་། ཉོན་
མོངས་པ་རབ་དུ་ཞི་བ་ལ་ནི་བདུད་ཀྱིས་སྒྲགས་མི་རྙེད་དོ་ཞེས་པ་
དང་། སྤྱི་མ་མཁན་རབ་དུ་བཟང་པོས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས།

རང་དང་གཞན་གྱི་ཤེས་རབ་སྦྱོད་པ་དང་། རྩོགས་བཅུ་ནས་
ལྟགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་གཙོད་པ་དང་། རྩོགས་
བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྒྲགས་པ་བཟང་མི་ཤེས་པར་བརྗོད་པར་མཛད་པ་དང་། དམ་པའི་
ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་པ་དང་།

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་ས་ལས།

ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད། ཐོས་པས་གཞི་
བ་བསྟེན་མི་བྱེད། ཐོས་པས་སྤྲིག་ལས་སྒྲོག་པར་བྱེད། ཐོས་
པས་མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ། རི་ལྟར་བྲིམ་གྲིས་ལེགས་གཡོགས་
བས། ལྷན་པས་ཁེབས་པའི་ནང་ཞུགས་ན། གཟུགས་རྣམས་
ཡོད་པར་གྱུར་ཡང་ནི། མིག་ལྡན་ཤིན་ཏུ་མཐོང་མི་འགྱུར། རྟེ་
བཞིན་ཟེའདི་ན་⁽³⁶¹⁾ རིགས་སྐྱེས་པའི། མི་ནི་སྒོ་གྲོས་ལྡན་གྱུར་
ཡང་། སྤྲིག་པ་དང་ནི་དགེ་བའི་ཆོས། ཁ་ཐོས་བར་དུ་ཤེས་མི་
འགྱུར། ཞེས་བ་དང་།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུ་བ་ལས།

ཤུ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཐོས་ནས། མོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ཉི་བར་འགྱུར་བ་

(361) ཟླ་དགེ་ཡང་མ། ༡༩༠༧-༥ རྟེའདི་ནི། ་

དང་། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་
ཡི་བྱ་སྒྲོ་གོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས།

བདག་དུ་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་གསྐྱའི་སྤྱང་བྱེ་མ་
སྟེད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཇི་སྟེད་འཆོའི་བར་དུ་ཡོ་བྱད་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བསྟུན་བཀྱར་བྱས་པ་བས། ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་
དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་⁽³⁶²⁾སྟོའི་རྣམ་གྲངས་
འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་། མི་མཐུན་པ་ཐོས་ནས་དད་པར་བྱེད་
ན་པན་ཡོན་ཆེའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིས་ནི་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོང་ས་
བས་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བ་དེ་ཡང་ཆེས་སྤྱར་དུ་ལྷུང་ཞིང་ཐར་པར་
འགྱུར་ལ། ཐོས་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུན་འདས་རྣམས་
འཇིག་རྟེན་དུ་འགྱུང་བ་དང་འབྲའོ་ཞེས་པ་དང་།

པལ་པོ་ཆེའི་བྱང་སྟོང་སྒྲ་མའི་རབས་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འདོད་པ། བསམ་པ་སྤྱན་སྤྱུང་

(362) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༩༠༧-༡ རྩེ་མེད་པའི་༽

ཆོག་ས་པ་གྲུ་ས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 གཞན་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ཞལ་ཉེ་བར་སྟོན་
 ཅིང་ཆོས་ཐོས་པར་མཛད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འདོད་
 པ་དེ་མ་མེད་པའི་གཟི་བཟིན་ཅན་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་རིའི་
 སྤུལ་དང་། ཤིང་གི་ནང་དུ་བཅུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲིག་ས་བམ་དུ་
 གྱུར་པ་མཐའ་ཡས་པ་དག་ཀྱང་ལག་མཐིལ་དུ་གནས་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་སྟོན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྷ་རྣམས་
 གྱིས་སྟོབས་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཆེ་ཟད་ན་ཡང་སངས་
 རྒྱས་བཙུམས་ལྷན་འདས་རྣམས་དང་ལྷ་རྣམས་གྱིས་སྟོབས་ཉེ་བར་
 བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱ་དེས་འདོད་ན་ལོ་སྟོང་དུ་ཡང་གནས་པ་དང་།
 བསྐྱལ་བ་པའམ་⁽³⁶³⁾ རི་སྟེད་འདོད་པ་སྲིད་དུ་གནས་པ་དང་། བདེ་
 བར་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱིས་དགའ་བ་སྤེལ་བ་དང་། ནད་སེལ་
 བ་དང་། དན་པ་ཡང་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། རྩོ་

(363) རྩོ་དགོ་པར་མ། ༡༩༠༧-༦ རྩ་བའང་། ་།

གྲོས་དང་། སྒྲོབས་པ་ཡང་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷ་བ་ལོག་པ་
 ཡང་སེལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། བ་
 རོལ་གྱི་གཞོན་པས་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་ངོ། །དེས་
 བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཐོས་པའི་ཆོགས་ལ་མངོན་པར་
 བཅོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་།

འཕགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

མདོ་སྡེ་དམ་པ་འདི་ཐོས་ན། །མ་འོངས་པ་ཡི་བསྐྱལ་བ་
 བློ། །བྱངས་མེད་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ། །ངན་འགྲོ་ནམས་སུ་
 ཡོང་མི་འགྲོ། །བསྟན་པ་ཟད་དུ་ཉེ་བའི་ཆོ། །གང་གིས་མདོ་སྡེ་
 འདི་བཟུང་ན། །སྦྱར་དུ་སྒྲོབས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཆོགས་
 བཅད་གཅིག་ཅུ་བཟུང་བས་ཀྱང་། །བསོད་ནམས་ལྷང་པོ་
 བསམ་ཡས་ན། །ཉན་པར་འདོད་པས་མདོ་སྡེ་ཡང་། །ཐམས་
 ཅད་གཟུང་བ་ཅི་ཞིག་སྒྲོས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་
 ཐོབ། །ཅེས་པ་དང་།

སྤྱི་པ་ལས་འདས་པ་ལས།

ཆོས་ཉན་པ་ལས་དད་པ་སྐྱེའོ། །དད་པས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་དུག་ལ་མོས་ནས་སྤྱར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་
 བའི་བར་དུ་ཐོབ་པས། རྟེན་པའི་⁽³⁶⁴⁾ ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་
 བློ་ཐོས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བའོ། །ཉོན་མོངས་པས་སྤྱོད་ཏེ་སྤྱིག་
 པ་མང་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཐོས་པའི་ལྷགས་ཀྱས་མོད་ལ་
 འདུལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་གི་ལམ་མི་ཤེས་
 པ་དག་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ལམ་བསྟན་ཏེ་སོང་ན་རིན་པོ་ཆེ་མང་དུ་
 ལེན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སངས་རྒྱས་
 དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐོས་པ་དམ་པའི་ལམ་རྩ་བསྟན་པ་
⁽³⁶⁵⁾ དེར་ཞུགས་ཏེ་སོང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་པའི་
 དོན་འགྲུབ་པོ་ཞེས་པ་དང་།

(364) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༡༣༡ ཀ-༣ །དགོ་བའི། །

(365) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༡༣༡ ཀ-༥ །བསྟན་པས། །

ཟ་མ་ཏྲིག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱའམ་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཏྲིག་
 བཀོད་པ་འདིའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཉན་པ་དང་། འཛིན་
 པ་དང་། འཆང་པ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཀྱན་ཆུབ་པ་དང་། རྩལ་
 བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་བགྱང་བ་དང་
 ཆད་གཟུང་བར་མི་རུས་སོ། །དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྩལ་སྤྲ་
 རབ་རྩ་བསེལ་བའི་ཆད་གཟུང་བར་རུས་སྲིད་ཀྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 མདོ་སྡེ་དགོན་མཆོག་གི་རྒྱལ་པོ་ཟ་མ་ཏྲིག་ཐོས་པའི་བསོད་ནམས་
 ཞི་བགྱང་བར་མི་རུས་སོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་འདི་རྩལ་ཐེག་
 པ་རེ་རེ་ནས་བགྱང་བར་རུས་སྲིད་ཀྱི། མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཏྲིག་བཀོད་
 པ་འདིའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་བཟུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 སྤང་པོའི་ཆད་ནི་བགྱང་བར་མི་རུས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་མདོ་སྡེའི་རྒྱལ་པོ་ཟ་མ་ཏྲིག་བཀོད་པ་འདིས་ནི་སྡིག་པ་ཐམས་

ཅད་སླེག་པར་བྱེད་དོ། །གང་འདི་ཐོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་
 བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་དག་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མ་
 ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པ་
 དང་འབྲ་བར་བཟུའོ། །དེ་དག་འཆི་བའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 བཅུ་གཉིས་བྱོན་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མ་འཛིགས་ཤིག། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་
 ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཐོས་པས་སོ། །དེ་ཐོས་པས་
 ཁྱོད་སྦྲར་འཁོར་བར་མི་འཁོར་ཞིང་། སྐྱེ་བ་དང་། སྐས་པ་དང་། ན་
 བ་དང་། འཆི་བ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དགའ་ཞིང་འདོད་པའི་
 དོན་དང་འཕྲད་ལ། མི་དགའ་ཞིང་མི་འདོད་པ་དང་འཕྲད་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་བདེ་བ་ཅན་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཁམས་སྲུ་འགྲོ་ཞིང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྦྱང་བ་མཐའ་ཡས་
 ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པར་འགྱུར་རོ། །དབུགས་འབྱིན་པ་མཛད་
 ཅིང་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་
 འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་མ་ནི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་དུ་གྲགས་ཏེ། དེ་ཡང་
 ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་ཡི་གེ་དུག་པའི་རིགས་སྒྲགས་གྱི་རྒྱལ་མོ་འདི་ལ་
 བྲག་འཆལ་བར་བྱེད་དོ། །གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཡི་གེ་དུག་པ་
 འདི་ལན་ཅིག་བཟུང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ན་
 བཟའ་དང་། བཤོས་དང་། བཏུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡེ་བ་མ་ཉིག་
 བཀོད་པ་འདིའི་མིང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྡོན་
 གྱི་ལས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་ཞེ་
 སྒྲང་གིས་སྡིག་སྡོད་པའི་ལས་བྱས་པ་དང་། ས་རོལ་གྱི་བྱད་མེད་
 ལ་ཆགས་ནས་ལོག་པར་སྐྱེད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་ལ་
 མ་བྱིན་པར་སྦྱངས་པ་དང་། ས་དང་མ་དང་དག་བཙམ་པ་བསད་
 པ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་གཙུག་ལག་ཁང་བཤེགས་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་གྱིས་ཁྲག་སྐྱུང་བ་དང་།
 མཆོམས་མེད་པའི་ལས་གྱི་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བ་

མ་ཉོག་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་བྱུག་པ་འདིས་དག་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་
 སྡེ་འདི་ནི་མེ་ཆེན་པོ་དང་འབྲས་སྟེ། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སྡིག་པར་
 བྱེད་དོ། །ཆུ་ཆེན་པོ་དང་འབྲས་སྟེ་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུ་བར་བྱེད་
 དོ། །རླུང་ཆེན་པོ་དང་འབྲས་སྟེ་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོར་བར་བྱེད་དོ།
 །མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཉོག་བཀོད་པ་འདི་ཐོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི།
 ལུབ་སྟོགས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་བརྒྱ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྦྱེས་
 རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ལས་ཆོས་ཉན་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་
 གིས་མནར་མེད་པའི་གནས་སུ་བྱོན་ཏེ། རིག་སྤྲུགས་གྱི་རྒྱལ་མོ་
 ཡི་གེ་བྱུག་པའི་སྤྱོད་བཟོ་དཔས། དེ་ཐོས་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་
 འབྲུམ་ཐག་གཅིག་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་ཏེ། སུམ་ཅུ་ཙུ་ག་སུམ་
 པའི་སྣང་སྦྱེས་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡི་
 དྲགས་གྱི་གནས་སུ་བྱོན་ནས་རིག་སྤྲུགས་གྱི་རྒྱལ་མོ་ཡི་གེ་བྱུག་

བའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པས། ཡི་དྲགས་གསྐྱའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མའི་གྲངས་དང་
 མཉམ་པ་ཆེ་འཕོས་ནས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་འདོད་པ་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་
 བས་སྤྱིར་མི་སྡོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གྲོང་སྤྱིར་འཁོར་མོ་
 འཛིག་ཏུ་བྱོན་ནས་བཤའ་གཅིའི་འདམ་རྩ་བ་ཆེན་པོའི་ཁྲོད་ན་སྤིན་
 བུའི་རིགས་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་གནས་པའི་བྱང་དུ་འཕགས་པ་སྦྱོན་
 རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གིས་བྱང་བའི་གཟུགས་སུ་སྦྱུལ་ནས་ཐ་
 མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཡི་གེ་དུག་པའི་སྒྲ་བྱང་སྟེ། སངས་
 རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཆོས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དགེ་འདུན་
 ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་བྱང་རོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་
 གིས་སྒྲ་དེ་ཐོས་པ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་བྱན་ནས། དེ་
 རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་
 བཅོམ་སྟེ། ཁ་ནས་ཅན་ཅན་གྱི་བྱི་ངད་ཅེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔར་གྱུར་ནས། ལུབ་སྟོགས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེས་

པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཐོས་པ་ལ་པན་ཡོན་ཆད་མེད་པས། སངས་རྒྱས་འདོད་
ན་ཐོག་མར་ཐོས་པ་བཅུ་ཉེ་ཕྱིས་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྤྱར་བས་གང་ཡང་
དགོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས།

རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྒྲོབ་པ། །དེ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མ་
ཡིན། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པའི་མཁས་པ་ལ། །བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་
གང་ཡང་མེད། །ཅེས་པ་དང་།

དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་
སྤྱར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དེན་པར་བྱས་ལ། ཐོས་པ་རྒྱུ་མཆོའི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འཆོལ་བར་བྱའོ། །ཐ་ན་དབང་པོ་བརྒྱལ་བ་དག་
གིས་ལམ་ཐབ་མོ་ལ་འཇུག་ནའང་། དེའི་ཡན་ལག་ཆང་བ་ཞིག་
ཐོས་དགོས་པས་ན་ཐམས་ཅད་ཐོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་འཇུག་ཏེ། སྤྲོ་

གང་གི་སྡེ་ཆོན་གཏོང་བའི་སྒྲན་ནམས་ཆང་བ་ལ་སྒྲན་ཀྱན་ཆོགས་
ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལམ་གང་ལའང་ཐོས་པ་གཅེས་
བས་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་
མཛོད་ལས། ཉན་པ་པོ་སྒྲོབ་མའི་ཆོས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བཙུག་ཅིག་པའི་
རྒྱ་ཆར་འགྲེལ་བའོ། །

༥ གསུམ་པ་ཐོས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། མདོར་
བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ལྟར་ཐོས་པ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་
དུ། ཐོས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་མ་
ཐག་པའི་རིམ་ལ།

དེ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཚེས་བསྟན་པ།

སྤང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཚེས་རྣམས་མ་ལུས་ཏེ།

སྤང་སྤྱིད་དབང་གིས་བྱི་ནང་གཉིས་སུ་བསྟན།

དེ་ཡང་རྣམས་སྤྱི་ལས་ཚེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་སྤྱི་ལས་པར་
བྱ་བའི་གཞི་⁽³⁶⁶⁾དང་། ཤེས་ནས་འདོར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་།
ཞུགས་ནས་འདོད་པའི་དོན་ཉི་བར་ཐོབ་པ་དང་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་
ལས། སྐབས་འདིར་གང་ཞིག་ཤེས་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་
པའི་ཚེས་འཁོར་བ་རྒྱ་འབྱས་དང་། གང་ཞིག་ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་

(366) རྗེ་དགེ་ལུང་མ། ༡༩༩ ཀ-༩ ༼ཡུལ༽

སྒྲང་བར་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྤྱངས་ལས་
འདས་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་འབྲུལ་སྒྲང་འཛིན་པའི་ཆོས་ལ་གསུམ་ལས། རོ་བོ་ནི་
བདེན་པར་ཞེན་པས་ཀྱུན་ནས་ཆོངས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེས་ཆོག་
ནི་སྣོད་འཛིག་པ་ལ་བཙུད་འབྲུལ་པ་བརྟེན་ནས་སོ་སོའི་ཡིད་ཀྱིས་
མངོན་འདོད་བསྟོབ་པས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །དབྱེ་ན་
ཐ་མལ་པ་བྱིས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་དང་བྱུབ་པའི་མཐའ་གང་ལའང་
མ་ཞུགས་པའི་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་། དཔྱུལ་བ་དང་། ཡི་
དྲགས་དང་། དུད་འགོ་རྣམས་དང་། ལྟ་བ་ལོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱི་
རོལ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གྲང་སྟུ་འབྲུལ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལས།

འཛིག་པ་དྲག་དང་རྟེན་པ་དྲག །འཛིག་རྟེན་ལུལ་དྲག་ཤེས་པ་
ལ། །འཛིག་རྟེན་ཞེས་ནི་དེ་ལ་བྱ། །ཞེས་པ་དང་།

སྟོན་གསལ་ལས།

འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་འདས། །གང་ལ་འཛིག་རྟེན་

འདས་པ་མཆོག། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱུ་འཕྱུལ་གསང་སྟོང་
 ཏུ། མ་ཉོགས་པ་དང་ལོག་པར་ཉོགས། །སྟོགས་ཉོགས་ཡང་དག་
 ཉིད་མ་ཉོགས། །འདུལ་བ་དགོངས་པ་གསང་བ་དང་། །རང་བཞིན་
 གསང་བའི་དོན་རྣམས་ནི། །ཞེས་པས། ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
 བས་གསང་སྟེགས་ནང་པ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བར་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་
 འདིར་ཡང་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྩམ་བཤད། སྤང་བྱ་བྱི་རོལ་པ། སྤང་བྱ་ནང་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ལ་དབྱེ་བསྐྱུ་མང་ཡང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཅ་རྒྱད་
 ལས། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་འགྱུར་ཏེ། །བྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་
 གཉིས། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་རོལ་ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་
 མཐའ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་རྒྱ་
 ཆེར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་བྱི་རོལ་ཟུ་སྟེགས་སྟེ་པ་ལ། །

སྟོན་པ་བྱག་དང་འཛིག་ཆོགས་ཉི་ཤུ་དང་།

བྱག་ཅུ་ཅ་གཉིས་སུམ་བརྒྱ་བྱག་ཅུ་དང་།

སྡེ་ཆོན་བཙུག་ཅིག་ཏུ་སྡེ་ལྔ་ལོ།

དེའང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་ལས་སྡེ་རྩེ་ལྔ་ལྟར་པ་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྲོལ་བར་སྐྱབ་བ་ལམ་འཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་དག་གི་སྡེ་ཆོན་དང་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ན་ཡང་། སྟོན་པ་བྱག་དང་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་ལོག་པ་བྱག་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། སུམ་བརྒྱ་བྱག་ཅུ་དང་། སྡེ་ཆོན་ངེས་པ་བཙུག་ཅིག་དང་། ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་ཏུ་སྡེ་ལྔ་སྡེ་དོན་བྱག་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལས།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། སྟོན་པ་བྱག་འཛིག་ཆོགས་ཉི་ཤུ་བྱག་ཅུ་ཅ་གཉིས། སུམ་བརྒྱ་བྱག་ཅུ། སྡེ་ཆོན་བཙུག་ཅིག་ཏུ་སྡེ་ལྔ་བཤད་པ་བྱག་དང་ལོ།

དང་ལོ།

སྟོན་པ་བྱག་ནི་འོད་སྤངས་ཆོགས་བྱེད་དང་།

གནག་ལྷས་བྱ་དང་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན།།

ལྷ་བ་ཅན་དང་ནོག་ཅན་གཉིན་གྱི་བྱ།།

རང་རང་ལྷ་ལ་ཆགས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་སྤང།།

དེ་ལ་དང་པོ་འགོ་སྐྱོད་གི་བྱ་འོད་སྤངས་རྫོགས་བྱེད་ནི། འཛིག་
 ཉེན་སྤྱི་བྱེད་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། དབྱ་བཅོམ་བ་དང་། རྩམ་ཏེ་
 སྐྱེ་བ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་གོ། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་གནག་
 ལྷས་གྱི་བྱ་ཆུ་ལྷ་ན་རེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་དང་རྣམ་པར་
 གོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་མེད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྱུང་བའོ་
 ཞེས་བཤད་འོག་ཏུ་སྐྱོད་པ་བ་འགོག་པ་དང་གཅིག་པས་འདིར་མི་
 སྐྱོལ། །:སྤྱ་འདོད་གྱི་བྱ་མེད་བྱ་⁽³⁶⁷⁾ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་ནི་དགེ་བ་
 དང་སྤྱིག་པ་གཉིས་ཀ་མེད་ཅེས་བ་ཡང་ཕྱར་བྱ་པར་འགོག་གོ།

མི་པམ་སྐྱེ་ལྷ་བ་ཅན་ནི་ཐམས་ཅད་དུས་གྱིས་བྱེད་པར་འདོད་
 དེ། གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལས།

(367) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༡༡༡ཁ-༦ །སྤྱ་འདོད་གྱི་བ།

དུས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་སྤོང་བྱེད། །དུས་ཀྱིས་གཉིད་ལོག་
 སད་པར་བྱེད། །དུས་ཀྱིས་སྐྱེ་དགུ་སྤྱད་པར་བྱེད། །དུས་ལས་
 འདའ་བ་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དུས་ཀྱི་དབང་
 གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་གང་བྱུང་བ་དེ་ཡང་
 དུས་ལ་བབས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། མི་དང་ལྟ་དང་དྲུང་འགྲོ་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱུད་དུ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་མཆོམས་སྤྱར་ནས་རྒྱུད་
 (368) གཅིག་པོ་དེ་འཕོ་འགྱུར་བཟང་ངན་མེད་པ་ལས་དེའི་སྤང་བ་
 ལ་བདེ་སྤྱད་ཤར་ཏེ་སྤྱིད་པ་ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་བ་ལས་བསྐྱལ་བ་
 བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སོང་བ་ན་གྱིས་པའམ་མཁས་པའང་རུང་སྟེ།
 ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱིས་ཐར་པ་གྲོལ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་པའང་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་ཅིག་སྤྱི་བྱི་ད་ལྟར་གསུམ་འཕྲད་པ་
 བརྟག་པའི་རིགས་པས་དུས་མ་གྲུབ་ལ། གྲུབ་ཏུ་ཚུགས་ནའང་
 ལམ་མ་བསྐོམས་ན་ཀུན་ནས་དཀྱིས་པ་མི་འགྲིབ་པས་དུས་ངེས་

བ་ཉིད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱང་ཆོ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ཆེ་བའི་དུས་
 དེས་པ་འདོད་པས་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དུས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 སྒྲོན་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་ན་བདུད་དང་ལུ་སྟེགས་པམ་པར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པ་དང་། རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལོས་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་
 པ་ཡིན་པས། དུས་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་
 འགྱུར་བཅི་བས་མི་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།

ཀ་ཉའི་བྱ་ལོག་ཅན་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་དམ་ཞེས་འདྲི་ན་
 ཡོད་ཅེས་ལན་འདེབས་པ་ནས་མེད་དམ་གཉིས་ཀའམ། གཉིས་ཀ་
 མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་བཞི་དང་། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་གམ། མི་
 རྟག་གམ། གཉིས་ཀའམ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་བཞི་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆོད་བདག་ཡོད་དམ། མེད་དམ།
 གཉིས་ཀའམ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་བཞི་དང་། ལུས་དང་
 སྒོ་ག་གཅིག་གམ། ཐ་དད་དམ། གཉིས་ཀའམ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་

ཞེས་འདི་ན། གྲིས་པ་ལྟར་ལན་ཅི་འདེབས་པར་འདོད་པའམ་⁽³⁶⁹⁾མི་
 རུང་སྟེ། རེ་ཞིག་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ན། རགས་པ་རྩལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་
 པས་བརྟག་པའི་གཞི་མ་གྲུབ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱད་ཅིག་ལ་སོགས་
 པའི་དུས་འགྱུར་བས་ཁེགས་ལ། སྤ་བ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་
 པས་རྟག་པར་མི་རུང་བ་དང་། ཆད་པའང་བརྟགས་ན་གཞི་མེད་
 པས་ཆད་རྒྱ་མེད་ལ། ཐ་སྙད་དུ་དབང་པོ་སོ་སོའི་ཡུལ་ལ་སྤང་བས་
 ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་མི་
 སྤྲོད་དེ་རི་བོང་གི་རྩའི་ནོར་རྩལ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཀ་བ་ལྟ་བུ་
 ཅིག་ལ་རྟག་གམ་ཞེས་གྲིས་ན་རྟག །མི་རྟག་གམ་ཞེས་གྲིས་ན་མི་
 རྟག་པ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པ་དེ་ནི་གཞི་དེ་ལ་སྤྲོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་ཡིན་དུས་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཅེར་བུ་པ་གཉེན་གྱི་བྱ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྱེད་འདོད་དེ། སྤོན་
 གྱི་དཀའ་ཐུབ་གྱི་ལས་གྱིས་བདེ་བ་འབྱུང་ལ། སྤོན་གྱི་ལས་ངན་པས་

(369) རྩེད་གེ་པར་མ། ༡༩༩༡-༦ ༼འདེབས་པའང་༼ ༽

འདིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་སྟེ། ལས་གསར་བ་ལ་ད་ལྟོ་རྒྱས་བ་
 གཏན་ནས་མེད་པས། སྟོན་གྱི་ལས་གང་ཡིན་ད་ལྟོ་མངོན་དུ་གྱུར་
 བས་བདེ་སྤྲུག་སྟོད་པའི་ཕྱིར། དཀར་ཐུབ་ལ་སོགས་པས་མེད་པ་
 (370)ལ་བཙུག་པར་བྱའོ། །ད་ལྟོ་བ་ལ་རྒྱས་བ་ཡོད་ན་སྤྲུགས་པས་
 དཀར་ཐུབ་ལ་སོགས་བ་སྟོན་ན་དངོས་སུ་སྤྲེལ་བར་ཐལ་བ་ལས་
 མི་སྤྱོད་པས་གསལ་ལོ། །དེས་ན་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཐག་
 བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཟད་ནས་མཐར་གཅིག་ཀྱང་ལུས་བ་མེད་པ་ལོ་
 ཐོག་སྟོན་བ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་དགག་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལས་རང་མཚན་བ་སྤྱིར་དགག་ལ།
 ལས་ཁོ་ན་རྒྱ་ཡིན་བ་དགག་ལ། སྟོན་གྱི་ལས་དགག་པའོ། །དང་
 སོ་ལའང་། ལས་ཀྱི་ངོ་སོ་དགག་ལ། བྱེད་བ་དགག་ལ། རྣམ་སྟོན་
 དགག་བ་གསུམ་ལས། དང་སོ་ནི། ལས་ཉིད་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ།
 གསོད་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དེ་ཉིད་རང་གི་ལུས་སེམས་མེད་ལས་

(371) དེ་ཉིད་དང་། གཞན་དུ་མེད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། བྱེད་པ་པོ་⁽³⁷²⁾རྣམ་གངས་གསུམ་
 དུ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། གསོད་པའི་ལས་དེ་གསོད་མཁན་
 ཡིན་པས་གསོད་དམ། མིན་པས་གསོད། ཡིན་པས་གསོད་ན་
 གསོད་མཁན་དང་ལས་གཉིས་བྱ་བྱེད་འགལ་བས་ཆ་གཉིས་སུ་
 འགྱུར་ལ། མ་ཡིན་པས་གསོད་པར་མི་རུང་སྟེ། གསོད་མཁན་མ་
 ཡིན་ན་གསོད་པར་འགལ་ལོ། །གསོད་པ་པོ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་
 དང་གཉིས་མིན་གྱིས་གསོད་པའང་མེད་དེ། དངོས་འགལ་གཉིས་
 རྣམ་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་གསོད་པའི་དུས་དེ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་སྐད་ཅིག་ཆ་ཤས་
 མེད་པ་ལ་གསོད་པ་མི་འགྱུར་ལ། བསད་ཟིན་པ་གསོད་པར་མི་རུང་
 སྟེ་བྱ་བྱེད་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཟིན་པ་གསོད་པའང་མི་རིགས་ཏེ།

(371) རྩི་དགོ་པར་མ། ༡༩༩༩-༦ ༼ལ།༽

(372) རྩི་དགོ་པར་མ། ༡༩༩༩-༦ ༼བྱེད་པ་པོ་ལ།༽

ནམ་སྒྲིབ་དགག་པ་ནི། ལུག་ལྟ་བུ་བསང་པའི་ནམ་སྒྲིབ་
དཔྱལ་བ་ཚྱོང་བ་དེ་ཡང་། བྱེད་པ་པོ་ཏྟག་པ་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཏྟག་
ན་ལས་བྱེད་དུས་ལས་གཞན་དུ་འབྱུང་མི་སྲིད་པས་དཔྱལ་བ་
ཚྱོང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མི་ཏྟག་པས་མི་ཚྱོང་སྟེ་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་
དུས་ལུག་གསོད་པ་པོ་འགགས་པས་སྤར་གྱི་མི་དེ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་མ་མཐུད་པའི་རྒྱན་ལས་བྱུང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཆུགས་མེད་པས་རྒྱན་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་གྱི་
 བཞག་པའི་ལས་མི་འབྱུང་བོ།།

རི་སྐད་དུ།

རྒྱའི་དབང་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས། གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་
 ཡོད། །རྟག་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ལས་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་
 འགྱུར། །རྟག་ལ་བྱས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བ་དང་།

ཆོས་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། །འོང་བ་མེད་ཅིང་འགོ་མེད་
 བ། །ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན། །ཅི་ལྟ་བུར་ནི་འཐད་པར་
 འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་དུ་འོང་མེད་དེ། །གང་དུ་འང་འགོ་བ་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ལམ་འཇུག་ཅིང་། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཉི་བར་
 སྒོན། །ཞེས་བ་དང་། ཡུམ་བར་མ་ལས།

དོན་དམ་པར་ནི་ལས་ཀྱང་མེད་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
 ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སོ།།

ལས་ཁོ་ན་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། བདེ་སྤྱག་ཐམས་ཅད་སྔོན་
 གྱི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་ན། རྩོམ་པས་སྤྱི་བསད་དུས་རྩོན་པ་ལ་སྤྲིག་པ་
 མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ། སྤྱི་བསད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྤྲིན་པ་ལས་ཀྱང་གཏོང་བ་པོ་ལ་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་བར་
 ཐལ་ཏེ། སྤྱི་བསད་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྤྲིན་པ་ལས་ལས།

སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཀུན་བྱས་ཞེས། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སེམས་
 བ་ནི། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་བསད་པ། །ང་ཡིས་བྱས་པར་ཡོངས་སུ་
 བཏག། །ཅེས་སོ། །ཚུལ་འདིས་ནི་རང་གི་སྤྲིན་པ་དག་ཀྱང་ལས་ཁོ་
 བར་འདོད་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ།

སྔོན་གྱི་ལས་དགག་པ་ལ། སྔོན་དུས་མ་གྲུབ་པ། རུས་པ་
 མཚུངས་པ། ལས་འབྲས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། གསར་པ་མ་ཡིན་པའི་དུས་མི་སྲིད་པས། སྔོན་གྱི་ལས་ཞེས་
 རྟོང་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐོག་མའི་ཆེ་ནའང་དེ་དུས་ཀྱི་ལས་གསར་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་མ་མེད་ན་དེ་བས་ཀྱང་རྟིང་པར་མི་འབྱུབ་
 རྟེ། ཐོག་མ་སྟེ་སྟོན་རོལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 བསགས་པའི་ལས་ཞེས་པ་ག་ལ་རུང་། ལྟོས་ནས་འཛོག་པའང་མི་
 སྲིད་དེ། ལྟོས་ས་ད་ལྟ་བ་ཆེམས་མེད་ན་དེས་བཞག་པའི་ལྟོས་ཆོས་
 སྟོན་མ་གྲུབ་པས་དེའི་ལས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

རྒྱས་པ་མཚུངས་པ་ནི། སྟོན་བསགས་པའི་སྒྲིག་པའི་རྣམ་སྟོན་
 ད་ལྟ་འོང་ལ། ད་ལྟ་བསགས་པ་ལས་ཕྱིས་འོང་བས་ན་ད་ལྟ་མི་འོང་
 ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་འང་རྒྱ་ལས་བྱས་པར་མཚུངས་པས། འབྲས་བུ་
 རྩ་ཕྱིར་སྟོན་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལས་འབྲས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ནི། སྟོན་གྱི་ལས་ཉིད་ཀྱང་
 བསག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ་ཏེ། སྟོན་ཡང་གཞན་ལ་པན་གཞོད་བྱས་
 སོ་ཙམ་སྟོན་གྱི་ལས་ཡིན་པས་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འབྱུབ་པ་
 ཉིད་དང་། བྱེད་པ་པོས་གསར་དུ་ནི་མ་བྱས་པས་རྣམ་སྟོན་མི་འབྱུང་
 བ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

སྒོ་བ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱུ་བ་ཀྱིས།

ཐ་དད་རྒྱ་མེད་དག་མེད་དང་། །དུས་དང་བཅུ་བཞི་ལས་སྤྱ་
བའི། །རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་སྟོན་པ་དུག །ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་ཆར་
བཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འཛིག་ཚོགས་ཉི་ལུ།

འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་ཅེ་མོ་ཉི་ལུ་ནི།

གཟུགས་སོགས་སྤང་ལྟ་བདག་སྟེ་དེར་བདག་དང་།།

བདག་ལས་དེ་བྱུང་དེ་ལ་བདག་དབང་བསྐྱུར།།

དེ་དག་བདག་ཏུ་རྫོགས་པ་ཉི་ལུ་སྟེ།།

ཡང་དག་མིན་བྱིར་ཉོན་མོངས་ཉེས་ཀྱང་འཛིན།།

གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བདག་ཡིན་པ། དེ་དག་གི་ནང་ན་
བདག་གནས་པ། བདག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་བྱུང་བ། གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་དབང་བསྐྱུར་བར་ལྟ་བ་སྟེ་ཉི་ལུ་ལ།

འཛིག་ཆོག་ས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་ཅེ་མོ་མཐོན་པོ་ཉི་ཤུ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་དག་ག་པ་ནི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྐྱར་
ལ། གཟུགས་ཆོས་ཅན་བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་དུ་མ་
གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་ནང་ན་བདག་
གནས་པར་མི་རུང་སྟེ། བདག་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །བདག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་འབྱུང་བར་ཡང་མི་རུང་སྟེ་དེ་
ཅུང་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཟུགས་ལ་བདག་གིས་
དབང་བསྐྱར་བ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། མདོག་དང་དབྱིབས་མཛེས་མི་
མཛེས་ལ་སོགས་པ་བདག་ལ་དབང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡུམ་བར་
མ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ཅེ་བདག་⁽³⁷⁴⁾མ་ཡིན། བདག་གཟུགས་ལ་
མི་གནས། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན། བདག་ལ་
གཟུགས་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་
ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་པ་དང་། ཟླ་

(374) རྩི་དགོ་པར་མ། ༡༩༦༡-༥ ༼བདག་ལ།༽

བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་གཟུགས་ལ་
བདག་མི་གནས། གཟུགས་ལྡན་མ་ཡིན་བདག་ལ་གཟུགས་བརྟེན་
མིན། ཆོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་རྣམས། ཚུལ་བཞིར་
ལྟ་བུ་ཉི་ཤུ་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་རྒྱག་ཅུ་ཅ་གཉིས།

ལྟ་བུ་རྒྱག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ནི།

རྟག་པར་སྤྱོད་སོགས་སྤོང་མཐའ་བཙོ་བརྒྱད་དང་།

འདུ་ཤེས་ཡོད་སོགས་བྱི་མཐའ་བཞི་བཅུ་བཞི།

ཀྱན་ཀྱང་ཚུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཞུགས་པས་ན།

བྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲོ་སྤྱོད་པ་མངོས་བྱེད་ཉིད།

ལྟ་བུ་རྒྱག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་དག་ནི་གཏན་དུ་འཁོར་བར་རྒྱ་
བས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། གང་ཞེན་སྤོང་གི་མཐའ་
ལ་བརྟེན་པ་བཙོ་བརྒྱད། བྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་བཅུ་ཅ་བཞི་
ལས། དང་པོ་ནི་སྤྱོད་ཚེས་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་རྟག་པར་

སྤྱ་བའི་སྤྱེ་ཆན་བཞི། ཁ་ཅིག་ཆད་པར་སྤྱ་བ་བཞི། མཐའ་ཡོད་མེད་
 ཏུ་སྤྱ་བ་བཞི། ལྷ་མི་སྤོང་བར་སྤྱ་བར་བཞི། རྒྱ་མེད་པར་སྤྱ་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་བཞི་ནི། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་ཏུས་ན་འགའ་ཞིག་བྲིས་
 ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་གྲུབ་པ་དག་གི་མངོན་
 ལེས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་སུམ་ཅུ་ཚུན་ཆད་བྲན་པ་ལ་དབགས་
 ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་མན་ཆད་མ་མཐོང་བས་སྤོན་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་ཐུག་
 མེད་ཏུ་ཡོད་སྟུང་ནས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྟག་ཅེས་
 སྤྱོད། །དེ་བཞིན་ཏུ་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་བྲུག་ཅུ་དང་དགུ་བཅུ་བྲན་པ་
 དང་། བྲིས་ནས་བྲིས་ཏུ་སྤྱེ་བ་བརྒྱད་པ་དག་མཐོང་བ་ལ་དབགས་ཏེ་
 ཐམས་ཅད་རྟག་པར་སྤྱོད།

དེ་ལྟར་བཞིའམ་ཡང་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཁ་ཅིག་གི་མངོན་ལེས་
 ཀྱིས་རང་ཉིད་ཆངས་པའི་གནས་ནས་འཕོས་ཀྱང་། ཆངས་པའི་
 དབང་པོ་ད་ཏུང་གནས་པར་མཐོང་བ་ལ་དབགས་ནས་ཆངས་པ་
 ཆེན་པོ་རྟག་ལ། ལྷ་གཞན་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་སྤྱ་བ་

མཐའ་ཡོད་མེད་དུ་སྒྲིབ་བཞིན་མི། ར་ཅིག་གི་⁽³⁷⁶⁾མངོན་ཤེས་

(376) རྩེད་གེ་པར་མ། ༡༣༧ ཀ-༣ ༼ཁ་ཅིག་གི༽

གྱིས་དཔྱལ་བ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་ལས་གཞན་མ་
 མཐོང་བས་དེ་པན་ཆད་མེད་སྟུང་ནས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་
 མཐའ་ཡོད་པར་སྒྲུའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་ཡང་མཐའི་
 མཆམས་མཐོང་བས་དེ་པན་ཆད་ནའང་ཡོད་པར་དཔགས་ནས་
 བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་མཐའ་མེད་པར་སྒྲུའོ།

ཁ་ཅིག་གིས་མིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐའ་མཐོང་ཡང་། ཆངས་
 པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐའ་མ་མཐོང་བས། མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་
 ཀའི་ཐུར་སྒྲུའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མཐོང་
 ཡང་ཆད་ཡོད་མེད་གྱིས་གཞལ་དུ་མི་རུང་བར་མཐོང་བ་ལ་
 དཔགས་ནས། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཐུར་སྒྲུའོ།

སྟ་མི་སྟོང་བར་སྒྲ་བ་བཞི་ནི། སྟོན་ཕྱི་རོལ་པའི་གནས་ཞིག་
 དུ་གཞན་དག་ལུ་ཅག་ལ་ཚོད་པས་ཁོ་ལ་ན་སྟ་མི་སྟོང་བ་ཡིན་
 ཞེས་བརྗོད་ཅིག་ཅེས་དམ་བཅས་པ་ལས། སྟོ་རིགས་བཞིའི་

དབང་གིས་བཞིར་དབྱེ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་རྒྱུད་བ་ཅིག་ལ་བྱོད་གྱི་
 ལྟ་བ་ཅི་ཡིན་ངེས་པ་ལས། གཞན་མ་ཤེས་ཏེ་ལྟ་མི་སྟོང་བའོ་ཞེས་
 སྒྲུའོ། །བྱུ་བ་པའི་མཐའ་ལ་སྟོ་མ་སྦྱངས་པ་ལ་ངེས་པ་ལས་ཀྱང་
 གཞན་མ་ཤེས་པར་ལྟ་མི་སྟོང་བ་སྒྲུའོ། །སྦྱངས་ཀྱང་ངེས་པོ་མེད་
 པ་དག་ཀྱང་ལྟ་མི་སྟོང་བ་སྒྲུའོ། །རྟོགས་པར་མངོན་པའི་ད་རྒྱལ་
 ཅན་ལ་ངེས་པ་ནའང་སྤྱི་ཀྱང་ལན་མི་ཐེབས་སྟེ་ནས་ལྟ་མི་
 སྟོང་བའོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ།།

རྒྱ་མེད་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ནི། བསམ་གཏན་དང་རིག་པ་ལ་
 བརྟེན་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་དུས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
 སེམས་ཅན་ལས་ཤི་འཕོས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱན་གཞི་ཆ་སྤྱ་བས་
 མ་མཐོང་ཞིང་། རང་གི་ཚོགས་དུག་མེད་པ་ལས་བྱུང་བར་མཐོང་
 བས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་ལས་བྱུང་བར་སྒྲུའོ། །དེའང་
 སྟོན་རྒྱལ་སྤྱན་ཆ་མེད་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་སྤྱན་མ་མཐོང་བས་རྒྱ་
 མེད་ལ། བཅུད་སེམས་སྤྱ་ན་མེད་པས་རྒྱ་མེད་དོ་སྟེ་ནས་དེ་སྐད་

སྤྲོ། །རིག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་སྟོ་བྱར་དུ་བྱུང་བ་
དང་། རྒྱང་སྟོ་བྱར་ལྡང་བ་ཅེས་ལ་དཔགས་ནས་རྒྱ་མེད་དུ་སྤྲོ།།

ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་ཙུ་བཞི་ལ་སྡེ་ཚན་ལྔ་སྟེ།
འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་བཅུ་དྲུག་མེད་པར་སྤྲོ་བ་བརྒྱད། ཡོད་
མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་བརྒྱད། ཆད་པར་སྤྲོ་བ་བདུག།
འདི་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སྤྲོ་བ་དང་ལྔ། །དང་པོ། བདག་
གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
འདུ་ཤེས་ཅན་དང་། གཉིས་ཀའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དང་། གཉིས་ཀ་
མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་སྟེ་བཞི་དང་། བདག་མཐའ་དང་ལྔ་ན་
བ་དང་། མི་ལྔ་ན་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་
འདུ་ཤེས་ཅན་བཞི་དང་། བདག་བདེ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་།
གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བཞི་དང་། བདག་གཅིག་
བྱ་དང་། ཐ་དད་དང་། རྒྱང་དུ་དང་། རྒྱ་ཚེན་པོ་ཞེས་པ་བཞི་སྟེ་བཅུ་
དྲུག་གོ །དེ་དག་གྱང་གཟུགས་དང་། མཐའ་དང་། བདེ་སྤྱུག་

དང་། རྟེན་གཅིག་ཐ་དད་པའི་⁽³⁷⁷⁾འདུ་ཤེས་ཅན་བཞིར་བསྐྱེད། ཐ་
མ་བཞིའི་གཅིག་ཕྱུ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་། ཐ་དད་ནི་མི་
འེར་བདག་རེ་བ་དང་། རྒྱུ་དུ་འདོད་ཁམས་བ་དང་། ཆེན་པོ་
གཟུགས་ཁམས་ལ་འདོད་པའོ།

འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྒྲིབ་བརྒྱུད་ནི། བདག་གཟུགས་ཅན་འདུ་
ཤེས་མེད་པ་སྒྲིབ་སེན་ལྟ་བུ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་
པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། རྟེན་གཉིས་ཀ་⁽³⁷⁸⁾འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་།
གཉིས་ཀ་རྟེན་མ་ཡིན་པ་⁽³⁷⁹⁾འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ཐུ་བཞི་དང་། བདག་
མཐའ་དང་ལྡན་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུ་བཞིའོ།

འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་བརྒྱུད་
ནི། བདག་གཟུགས་ཅན་འདུ་ཤེས་པ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། མེད་པའང་

(377) རྟེན་གཅིག་ཐ་དད་པ། ༡༩༥༧-༥ རྟེན་གཅིག་ཐ་དད་པའོ།

(378) རྟེན་གཅིག་ཐ་དད་པ། ༡༩༥༧-༦ རྟེན་གཉིས་ཀར་།

(379) རྟེན་གཅིག་ཐ་དད་པ། ༡༩༥༧-༧ རྟེན་མ་ཡིན་པར་།

མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་
 མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་བཞི་དང་། མཐའ་ཡོད་མེད་སྤྱོད་བཞི་ལ་འདུགེས་ཡོད་
 བའང་མ་ཡིན། མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ།

ཆད་པར་སྤྱོད་བ་བདུན་ནི། འདོད་པའི་མི་དང་། ལྷ་དང་།
 གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་། ཉམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་
 དང་། ཅི་ཡང་མེད་དང་། སྤིང་ཅེའི་ལྷ་རྣམས་མ་ཤིའི་བར་དུ་སྤྱུག་
 བསྐྱེལ་དུ་ཡོད་ལ། ཤི་ནས་ཆད་པས་བདེ་བར་འདོད་དེ་ཆེ་སྤྱི་ཕྱི་
 ལས་འབྲས་མེད་པར་འདོད་པའོ།

འདི་ལ་སྤྱོད་པ་ལས་འདའ་བར་སྤྱོད་བ་ནི། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་
 མིས་ཆེ་འདིར་འདོད་ཡོན་ལ་ཆེར་སྤྱད་ན་ཆེ་འདིར་སྤྱོད་པ་ལས་
 འདའ་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་
 པ་དང་། བཞི་པས་རང་རང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཆེར་བསྐྱོམས་
 པས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་ལས་འདའ་བར་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ཡང་ཆེ་སྤྱི་ཕྱི་
 མེད་པར་འདོད་པའོ།

དེ་དག་དགག་པ་ལ། ཉག་པར་སྤྲོ་བ་ནི། ཉག་དངོས་འགོག་
 པས་ཁེགས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉག་པར་སྤྲོས་
 པས་མེད་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་དཔྱལ་བར་སྤྱེ་བ་དང་། འཕོས་ནས་ཀྱང་
 ཆེ་རབས་སུམ་བརྒྱར་ཡི་དྲགས་མི་རོ་བཟའ་བར་སྤྱེ་བ་ནས། མིར་
 སྤྱེས་ནའང་བྲན་བྱེད་པར་སྤྱེ་བར་གསུངས་སོ།།

ཁ་ཅིག་ཉག་པར་སྤྲོ་བའི་སྤྱེ་ཆན་ཡང་། ཉག་དངོས་བཀག་པས་
 ཁེགས་ལ། མདོ་ལས། ཁ་ཅིག་ཉག་པར་སྤྲོས་པས་ནགས་མེས་
 སུན་པ་ལྟར་འབྲིགས་པའི་དཔྱལ་བར་སྤྱེ་བ་དང་། འཕོས་ནས་ཀྱང་
 ཡི་དྲགས་སྤྱགས་པ་བ་བར་ལན་བརྒྱར་སྤྱེས་ནས། དུད་འགོ་ལྷག་མ་
 བ་བར་སྤྱེ་བར་གསུངས་སོ།།

མཐའ་མེད་དུ་སྤྲོ་བ་ནི་གསང་བ་པར་འགོག་པས་འདིར་མི་
 སྤྱོད། །མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་སྤྲོ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས།
 རིལ་པོ་མ་གྲུབ་པ་ནི། གོས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གོས་གཅིག་གིས་བྱབ་པ་

ལྟར། མཐའ་དང་དབྱས་ཅམ་⁽³⁸⁰⁾ནི་རིལ་པོ་གཅིག་གིས་བྱབ་པ་
ལས། སྤྱིར་བཏག་པ་ནི་རིལ་པོ་གཅིག་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

མཐའི་རྒྱལ་མ་གྱུབ་པ་ནི། མཐའ་ཉིད་གང་ལའང་མི་སྲིད་དེ་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆས་བྱས་ཅིང་ཆ་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱི་
ན་⁽³⁸¹⁾གཞན་ཡོད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

མཐའ་མེད་པ་མི་ཁེགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་ཉིད་
ཤེན་རྟ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁས་བྱབ་པོ་ཅོག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
བྱབ་པ་ལ། འགོག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་མི་སྤོང་བ་ཡང་།
རགས་པ་རྒྱལ་ཕྱན་ཆ་ཤས་མེད་པ་དང་། སྤ་བ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་
པས་ལྟ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མེད་ནི་དངོས་པོ་
ད་ལྟར་བའི་ལྷ་གྲུ་ལ་ཆོགས་པ་ཆང་བྱེད་ཤིང་བརྒྱན་ལ་སོགས་
པ་མངོན་སུམ་པས་བཅས་པོ་དང་། ཤེས་པ་ད་ལྟ་བའི་སྤྲོན་རྟུ་ཤེས་

(380) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༢༩ ཀ-མ ། རྒྱ་ཆེད་ཅམ། ་།

(381) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༢༩ཁ-༡ ་ རྒྱ་ནང་། ་།

བ་སོང་བར་ཆད་མས་གྲུབ་པས་ཁེགས་པ་ཉིད་དོ། །སྤྱི་མའི་མཐའ་
 ལ་འང་སྤྱིར་འདུ་ཤེས་པ་རྟག་པར་མི་རུང་སྟེ། ཡུལ་རེ་འགའ་བ་
 འཛིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཟུགས་ཅན་མེད་དེ་ཆ་མེད་སྤྱི་བ་མ་གྲུབ་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །རྟག་ཏུ་བདེ་བའང་མེད་དེ་རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་
 རོ། །རྟག་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཅིག་སྤྱི་མེད་དེ་
 ཁྲབ་རྩལ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐ་དད་མེད་དེ་དུས་འགའ་བ་དང་
 སྤྱི་སྤྱིར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཆེ་ཆུང་མི་རུང་སྟེ་ཆ་ཤས་མེད་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་མི་སྤྱིད་
 དེ། ལྡང་བ་དང་རིག་པ་གཉིས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཀྱི་ཕུང་གསུམ་ནི་དངོས་འགའ་གཉིས་ཀ་
 མི་འདུ་ན་གཞི་མི་སྤྱིད་པས་ཁེགས་སོ། །

ཅད་པ་ལྟ་བུ་⁽³⁸²⁾གཉིས་དགག་པ་ནི། གནས་པ་མེད་པ་
 དང་། རྒྱུན་མེད་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་མི་ཁེགས་པ་གསུམ་ལས།

(382) རྩི་དགོ་པར་མ། ༡༣༩ ཁ-༦ །ཆད་ལྟ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་ཆད་པ་རུང་བ་ལས།
 ཉག་ཏུ་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་གིས་སྒྲེ་འགག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་
 ཆད་པ་མི་རུང་སྟེ། ཡུངས་འབྲུ་བརྒྱ་བསྐྱེགས་པ་ནི་སྐྱད་པ་འཆད་
 པ་⁽³⁸³⁾མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།

། གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་ལ་ཆད་པ་མེད་དེ་སྐད་ཅིག་ཏུ་མ་དང་དབྱེར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲེ་བཞིན་ནོ།

། གསུམ་པ་ནི། བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཆད་པ་མི་སྲིད་དེ། འགལ་བ་འདྲ་
 བའི་ཕྱིར་རོ།

འདྲིར་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་དགག་པ་ལ། འཁོར་བ་ན་བདེ་
 བ་མེད་པ། འཕལ་བདེ་ཅམ་གཉེར་བྱ་མ་ཡིན་པ། གཏན་གྱི་སྤང་
 འདས་མི་ཁེགས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་ན་
 བདེ་བ་མི་སྲིད་དེ། རྒྱག་བསྐྱལ་འགྱུར་དང་འདྲ་བྱེད་གསུམ་ལས་
 མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ།

(383) རྩེད་གེ་ཡར་མ། ༡༣༡ལ-༥ ། རྒྱན་པ་ཆད་པ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅུང་ཟད་ཡིད་དགའ་བ་ཅེས་རྟག་མི་བྱུང་བ་ཅིང་
སྤར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་དེ་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་ལ་ལོག་པར་
ཞུགས་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་ཁེགས་ཏེ། འགོག་
བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་
མཚུངས་པར་རང་གི་སྤྱེ་པས་ཀྱང་བདེ་བ་སྤྱལ་བུང་བས་ལམ་
བྱས་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་བདེ་བ་ཁོ་ནར་
འདོད་པས་གྲོལ་བ་འབྱུང་བ་ཁེགས་པ་ཉིད་དོ།

བཞི་པ་སྤུངས་བརྒྱ་བྱུག་ཅུ།

ལྷ་བ་སྤུངས་བརྒྱ་བྱུག་ཅུ་ནི།

ལོ་མ་ཅན་ལོགས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཉིད།

དུས་གསུམ་བསྐྱེད་པས་སྤུངས་བརྒྱ་བྱུག་ཅུ་ཡང་།

ཡང་དག་ལམ་བྱལ་རྟག་ཆད་ཁོར་མོར་འབྱུངས།

ལོ་མ་ཅན་ལོགས་པའི་སྟོན་པ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཉིད། སྤར་ཡང་བྱུང་།

ད་ལྟར་ཡང་ཡོད། བྱིས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཆའི་གངས་བརྒྱུ་ཉི་ཤུ་བ་
གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཉེ་དག་གི་
ལམ་གྱིས་ཐར་པ་ནམ་ཡང་མི་ཐོབ་པ་ཉིད་དེ་ཉག་ཆད་ཀྱི་ཆུ་ཐོར་
བྱིང་བའི་བྱིར་རོ།

སྟོན་པ་དེ་དག་གི་མིང་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་དཔོག་པ་དང་། འཛིན་
བ་⁽³⁸⁴⁾མེད་པ་དང་། འཆོ་བ་པ་དང་། ལོ་མ་ཅན་དང་། གཙང་སྤྱོད་
ཅན་དང་། བྱ་འབྱུག་དང་། བྱ་མཐུག་སེམས་པ་དང་། དབྱ་
གུ་གསུམ་པ་དང་། ཀོ་ལྷགས་ཅན་དང་། མཉམ་པར་སྦྱོད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་བཅུ་དང་། ལྷ་མཆོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྦྱེན་ཅན་དང་།
གདུང་བ་ཅན་དང་། ལག་པ་གདུང་བ་ཅན་དང་། རྒྱལ་པོར་སྤྱོད་པ་
དང་། ཀན་པོར་སྤྱོད་པ་དང་། མེ་ཡོ་ཨ་⁽³⁸⁵⁾ཏ་རི་དང་། རིགས་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། བཅིངས་ནས་འདུག་པ་དང་། འཁོར་ལོ་

(384) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༩༩ ཀ-༥ ༼འཛིག་རྟེན༽

(385) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༩༩ ཀ-༥ ༼མེ་ཡོ་བ་སྤྱོད༽

སྐྱོང་བ་⁽³⁸⁶⁾ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཉི་ཤུ་དང་། རི་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་
 བསོད་སྟོམས་ཅན་དང་། སྐྱང་པོའི་⁽³⁸⁷⁾རྒྱལ་མཆན་ཅན་དང་། སྟོག་
 ཅན་དང་། ཉང་ཅན་དང་། ཉ་འདུལ་དང་། ཀ་ལ་ཐུ་ཀ་ན་⁽³⁸⁸⁾དང་།
 སྟོད་གཙང་མ་ཅན་དང་། སྟོང་མོས་རྒྱ་བ་དང་། ཡན་ལག་རལ་
 ཀའི་ནང་དུ་གཏུམས་པ་སྟེ་སུམ་ཅུ་དང་། སྟོན་མེའི་⁽³⁸⁹⁾ལག་བ་
 ཅན་དང་གསེར་ཅན་དང་། གྲུབ་པར་སྐྱ་བ་དང་། དབང་པོ་ཆེན་པོ་
 དང་། ཞ་ཉི་ཅན་དང་། བམ་མཁའ་འབྱུང་བ་དང་། ཤིང་རྟ་མང་
 པོ་ཅན་དང་། རོན་ཐམས་ཅད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་དགའ་
 བ་དང་། ཆོས་ཅན་པ་དེ་བཞི་བཅུ་དང་། བས་གང་མང་པོ་ཅན་

(386) རྟེན་གྲུབ་པར་མ། ༡༩༩ ཀ-མ ། འཁོར་སྐྱོང་བ། ་

(387) རྟེན་གྲུབ་པར་མ། ༡༩༩ ཀ-ཉ ་ རྒྱལ་པོའི་་

(388) རྟེན་གྲུབ་པར་མ། ༡༩༩ ཀ-ཉ ་ ཀ་ལ་བ། ་

(389) རྟེན་གྲུབ་པར་མ། ༡༩༩ ཀ-ཉ ་ རྒྱལ་པོའི་་

དང་།⁽³⁹⁰⁾ སྤག་པའི་གོས་ཅན་དང་། སྤ་བ་གཅིག་པ་དང་། སྤ་
 རྩོགས་ཀྱི་འབྲམ་ན་གནས་པ་དང་། རྩོ་རྩོགས་ཀྱི་འབྲམ་ན་གནས་
 པ་དང་། སྤ་སྤ་ཅན་དང་། རྩོ་ཉེན་སྤྱོན་མའི་བྱ་དང་། ལུས་ལ་གཞོད་
 པ་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། རྩོ་ཚོགས་གཟུགས་
 ཅན་ཉེ་ལྷ་བཅུ་དང་། ཀ་ཀལ་པ་དང་། གཅོད་པ་དང་། རྩོ་འི་ཁྲོད་པ་
 དང་། གོས་མེད་པ་དང་། ས་ཁུངས་ན་གནས་པ་དང་། རྩོ་བ་བྱེད་པ་
 པ་དང་། ཚོས་སེམས་པ་པ་དང་། མ་ལ་གྲུས་པ་པ་དང་། བ་ལ་གྲུས་
 པ་པ་དང་། རྩོ་བ་ཤར་བ་པ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་དང་། ཉི་མ་ཤར་བ་པ་དང་།
 རྩོ་ལག་པར་⁽³⁹¹⁾ ཟ་བ་པ་དང་། རྩོ་ད་གིས་འཚོ་བ་པ་དང་། འདའ་བ་པ་
 དང་། འདས་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། སྤ་པོ་གསུམ་པ་དང་། གཉིས་
 དང་གསུམ་གྱིས་འཚོ་བ་པ་དང་། འདྲུག་པ་པ་དང་། བྲངས་ཅན་
 ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་། ལུག་པ་པ་སྟེ་བདུན་ཏུ་དང་། བགས་ན་

(390) རྩོ་དགོ་པར་མ། ༡༩༩༩-༩ ༼ཟས་བྲང་ལོ་མ་ཅན་དང་།༽

(391) རྩོ་དགོ་པར་མ། ༡༩༩༩-༥ ༼ལག་པ།༽

གནས་པ་དང་། ཟླའི་ཁ་ན་པ་དང་། ཟླ་ལ་ཁེ་སྤྱོད་པ་⁽³⁹²⁾དང་། ཆངས་
 བར་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་པོ་དང་། ལྷགས་བདག་པ་དང་། གོ་ཁྱ་
 ཏ་མ་པ་དང་། ཞི་བ་མ་ཅན་དང་། ཞིན་ཏུ་ལྷས་མ་དང་། མཆོའཁྱའི་
 འབྲམ་ན་གནས་མ་པ་སྟེ་བརྒྱད་ཏུ་དང་། འཆོ་བ་པ་དང་། འཁོར་
 བ་ལས་གྲོལ་བ་པ་དང་། འཐོར་བྱེད་པ་དང་། ཐོག་མ་པ་དང་། ཟླ་
 ར་རྣམ་པ་དང་། ཟླ་ར་ཤའི་གྲངས་ཅན་དང་། བ་ཏན་ཇ་ལ་པ་དང་།⁽³⁹³⁾
 ལྷ་མཆོད་པ་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་འདུད་པ་དང་། གོས་ཀྱི་དུམ་
 བུ་ཅན་ཏེ་དགུ་བཏུ་དང་། ལྷག་པའི་གཤོག་པ་ཅན་དང་། ལན་
 གསུམ་དུ་རྒྱུར་འདུག་པ་དང་། འགལ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། མེས་
 པོ་ཅན་དང་། མཁའ་ལྡིང་པ་དང་། བྱིམ་ཀྱི་ར་བ་ན་གནས་པ་དང་།
 འཕགས་མཆོག་པ་དང་། གཉེན་ཀྱི་བུ་དང་། འགོངས་⁽³⁹⁴⁾བྱེད་པ་

(392) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༩༩ ཁ-༦ རྒྱུ་ལྷ་པ།

(393) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༩༩ ཁ-མ རྒྱ་གཞན་དང་།

(394) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༩༠༡-༡ རྒྱ་འགོང་།

དང་། དགོ་སྤྱོད་བ་སྟེ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང་། ཀྲ་ལྷེ་བྱ་དང་། ལྷག་སྤྱོད་
 གྱི་བྱ་དང་། བ་ལང་གི་བརྟུལ་ཁྱལ་ས་ཅན་དང་། རི་དྲགས་ཀྱི་བརྟུལ་
 ཁྱལ་ས་ཅན་དང་། རྟེ་བརྟུལ་ཁྱལ་ས་ཅན་དང་། བྱི་བརྟུལ་
 ཁྱལ་ས་ཅན་དང་། གསོལ་བ་མི་འདེབས་པའི་བརྟུལ་ཁྱལ་ས་ཅན་
 དང་། ཞི་བ་མའི་བརྟུལ་ཁྱལ་ས་ཅན་དང་། མའི་བརྟུལ་ཁྱལ་ས་ཅན་
 དང་། གཞོན་ཀྱུ་བརྟུལ་ཁྱལ་ས་ཅན་ཏེ་ཡང་བཅུ་དང་། མཐོང་བའི་
 ཆོས་ལ་སྤྱད་ན་ལས་འདའ་བར་སྤྱོད་བ་དང་། རྒྱ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྲེང་བ་
 ཅན་དང་། སའི་གཞུན་བརྟུང་ཅན་དང་། སེའམག་⁽³⁹⁵⁾་བ་དང་། ཡང་
 དག་པ་ཁྱས་བྲེང་བ་དང་། རྒྱས་དག་པར་ལྟ་བ་དང་། སྤྱོད་གནས་
 དག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལས་ཀྱིས་དག་པ་བ་དང་། རྒྱ་ལ་བྱི་འཇུལ་
 བྲེང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལྡེལ་སེམས་ཡོད་པར་སྤྱོད་བ་སྟེ་ཉི་ཤེས་། །དེ་
 དག་ག་པ་ནི་རྟག་ཆད་དག་ག་པར་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ།།

(395) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༩༠༧-༩ རྩོམ་བཅས། ༽

ལྷ་པ་སྤེ་ཆོན་བཅུ་གཅིག་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། གོང་གི་དོན་
བསྟུས་ཏེ་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ།

དེ་ནས་སྟོན་པ་དང་གཞུང་ལོག་པའི་སྤེ་ཆོན་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་
ནམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་ནི།

སྤེ་ཆོན་བཅུ་གཅིག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ནི།

སྟོན་དང་སྤེ་མཐའ་ད་ལྟ་གསུམ་སྤེ་སྤེ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད།

མགོ་སྟོམས་བཅུ་དང་ཉག་པ་ཐེར་བྱག་དགུ།

བསྟོན་སྤྱ་དུག་དང་བསམ་གཏན་དད་པ་བདུན།

སྟོན་པ་དུག་དང་སྟོན་པོ་ནམ་པ་དུག།

ཞར་བྱང་བཞི་དང་ཉར་སྤེ་དུག་དང་།

རྒྱར་ལྟ་བཞི་དང་མཁན་པོ་གཉིས་དང་ནི།

གསང་བར་སྤྱ་དང་དེ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་གོ།

དེ་ཡང་མགོ་སྟོམས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་

སུམ་བརྒྱ། སྤོན་གྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་བཅོ་བརྒྱད། སྤེ་མའི་མཐའ་ལ་
རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་ཙ་བཞི་སྟེ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཙ་ཙ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ད་ལྟར་གྱི་མཐའི་མགོ་སྟོམས་པ་བཅུ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་
མགོ་སྟོམས་པ་ཐུ་སྟེགས་ཐ་སྟད་པ། རང་རྒྱལ་ལ་མགོ་སྟོམས་པ་ཟ་
བ་པ། སེམས་ཅམ་ལ་སྟོམས་པ་སྤ་བ་པ། དབུ་མ་ལ་སྟོམས་པ་
སྤ་བ་པ་ཆེན་པོ། བྱ་བ་དང་སྟོམས་པ་རིགས་བྱེད་པ། སྦྱོད་པ་དང་
སྟོམས་པ་རིགས་སྦྱོད་པ། རྣལ་འབྱོར་དང་སྟོམས་པ་རིགས་སྦྱོར་པ།
པ་རྒྱུད་དང་སྟོམས་པ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཆེར་སྦྱོད་པ་དང་། མ་རྒྱུད་
དང་སྟོམས་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ། གཉིས་མེད་དང་སྟོམས་པ་རྒྱལ་ཐོབ་
པའོ། །འདི་དག་འབྱུང་བ་ལྔ་དང་། ཨེན་པོ་ལྔ་ཡི་ཁམས་⁽³⁹⁶⁾ལས་
བྱེ་བས་བརྒྱར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།

རྟོག་པ་ཐེར་བྱུག་དགྲུ་ལ། སྦྱི་རྟོག་པར་འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་
སྤྱ་དང་དབང་སྤུག་བྱེད་པ་པོ་རྟོག་པར་འདོད་པ་དང་། རིག་བྱེད་གྱི་

(396) རྟེན་གྱི་པར་མ། ༡༩༠༧-༩ ། ཨེན་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་ལྔ་༽

ཆེག་ཏྲག་པར་འདོད་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཏྲག་པར་
 འདོད་པ་དང་། རིག་བྱ་ཏྲག་པར་འདོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཏྲག་པར་
 འདོད་པ་དང་། གཙཱོ་བདག་ཏྲག་པར་འདོད་པ་དང་། ཆེག་གི་དོན་
 དགུ་ཏྲག་པར་འདོད་པ་དང་། རིག་པའི་གནས་ཏྲག་པར་འདོད་
 པའོ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཏྲག་པའི་རང་བཞིན་བདག་དང་། གཙཱོ་མོ་
 དང་། རྣམ་འགྱུར་གསུམ་ལ་རིག་བྱ། རིག་བྱེད། རིག་ཡུལ། སྤྱོད་
 ཚུལ། ལས། སྤྱི། འབྲེལ་བ། འབད་འདྲའི་ཤྱགས་དང་བཙུ་གཅིག་རེ་
 རེ་གཞུང་བས་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

བསྟོན་པར་སྤྱོད་བྱ་གཞི། རྒྱལ་དཔོག་པས་སྤྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མི་སྤྱོད་བྱ་གཏན་ཆེགས་སུ་བྱེད་པ་དང་། རིག་
 པ་ཅན་པས་བདག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདག་
 གི་ཡོན་ཏན་བདེ་སྤྱོད་ཀྱང་ལ་དམིགས་པ་འགོད་པ་དང་། སྤྱོད་
 པ་པས་སྤྱོད་ཏྲག་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མ་བྱས་པར་འགོད་པ་དང་། རྣམ་
 མཁྱེན་གྱིས་ཅན་པས་ཤིང་མེས་པ་ཅན་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་མཚན་མོ་

ལོ་མ་འཁུམས་པ་དང་། བགས་པ་བཤུས་ན་སྐམ་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 འགོད་པ་དང་། གངས་ཅན་པས་བཅས་པ་སྒྲིག་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་
 ལྷན་ལྷགས་བཤུས་ན་འཆི་བ་གཏན་ཆེགས་སུ་འགོད་པ་དང་། རྩེ་
 བག་པས་གསོན་པོའི་ལུས་བདག་དང་བཅས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲིག་
 དང་བཅས་པ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་མཐུན་སྒྲིགས་རྟོགས་
 རོར་མཐོང་བའི་དམ་བཅའ་གཏན་ཆེགས་དཔེ་གསུམ་སྐྱབ་པས་བཅོ་
 བརྒྱད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།

སྒྲིམ་པ་བསམ་གཏན་ལ་དད་པ་བདུན་ནི། སུར་བུ་པས་ཀྱུན་
 རྩོལ་གྱང་མེད་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། གངས་ཅན་པས་རྣམ་འགྱུར་ཆད་
 པའི་སྟོང་པ་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉི་མ་པས་སྤང་བ་སྤངས་པའི་སྟོང་པ་སྒྲིམ་
 པ་དང་། རྩེ་ལ་རྩི་ར་པས་ཆོགས་བྱུག་ལུལ་དང་བཅས་པ་སྐྱོན་དུ་
 བལྟས་ཏེ་མི་རྟོག་པ་ཅེ་གཅིག་དུ་སྒྲིམ་པ་དང་། རྩེ་བག་པས་བྲན་པ་
 སྐྱོན་དུ་བལྟས་ནས་བྲན་མེད་གཅིག་དུ་སྒྲིམ་པ་དང་། ཞི་བ་པས་
 ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་བརྟགས་ནས་སེམས་ཉིད་མ་ཡིངས་པར་

སྒྲོམ་པ་དང་། རིག་བྱེད་པས་བདེ་སྤྱག་དང་རྟོག་མི་རྟོག་གང་ཡང་
སྤངས་ནས་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ལོ། །དེ་དག་གིས་ཉིང་རེ་འཛིན་
ལ་དམིགས་པའི་ངོ་བོ། རྣམ་གྲངས། ཉམས། རང་གི་འབྲས་བྱ་དང་
བཞི་བཞིར་བྱེ་བས་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆད་པར་སྤྱོད་པའི་སྟོན་པ་དུག་ནི། འོད་སྤངས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་གས་བྱེད་
ལ་སོགས་པ་སྤར་སྒྲོམ་པ་དག་གོ། །འདི་དག་གི་ཆེ་སྒྲ་བྱེ་ལས་རྒྱ་
འབྲས། ཐར་པ་དང་གྲོལ་བ། མ་མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་མེད་པའི་བདག་
ཉིད། རིག་པའི་སྒྲོ་གཅིག་དཔེ་གསུམ། ཚུལ་བཞིས་རྟོགས་པར་བྱེད་
པས་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །སྒྲོ་གཅིག་ནི་རང་གི་དབང་
པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་ཞེས་བྱའོ། །དཔེ་གསུམ་ནི། རྒྱ་
མེད་པའི་དཔེ་སྤང་ལས་ཞོ་མོང་⁽³⁹⁷⁾ རྣམ་བ། འབྲས་བྱ་མེད་པའི་དཔེ་
ཐལ་བ་རྒྱང་གིས་གཏོར་བ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་དཔེ། **ཉི་ཤར་**
རྒྱ་བོ་སྤར་དུ་འབབ་པ་དང་། །སྤན་རྒྱུ་ཆེར་མ་གཟིང་རིང་རྣོ་བ་

(397) །སྤ་མོང་། ་ རྒྱ་དག་པའི་མཆན།

དང་། །རྒྱལ་པོའི་བྱ་མོ་བལྟ་ན་སྤྱག་པ་རྣམས། །སྤྱས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །ཚུལ་བཞི་ནི་སྤྲ་སྤྲེ་མེད་ཀྱང་ད་
 ལྟ་བའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་སྤྱག་ལ་སོགས་ཡོད་པའི་ཚུལ། བདག་དང་
 གཙུ་བོ་སྤྲ་སྤྲེ་འཕོ་བ་མེད་ཀྱང་སྒོ་བྱར་བའི་ལུས་གྲུབ་དུས་རང་
 ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ཚུལ། ས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྡ་ལ་རིག་པ་བསྐྱེད་
 བྱས་སྒོ་བྱར་བའི་རྒྱ་ཡོད་པ་འདུས་པ་ལས་འགོ་བ་གྲུབ་པའི་ཚུལ།
 ལམ་སྤྱང་དཀར་ཐུབ་ཀྱིས་གོ་ལ་བ་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གོ་ལ་
 བར་སྐྱེས་པས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཤེས་ན་ཆེ་འདྲིར་
 ངལ་དུབ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་རྒྱང་འཕེན་གྱི་གཞུང་
 ལུགས་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་དུ་ཤི་བ་ན་ཐམས་
 ཅད་གོ་ལ་བ་གཅིག་པའི་དབྱིངས་སུ་གནས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

རྩ་མར་རྣལ་ས།⁽³⁹⁸⁾

དཔེ་རྣམས་གསུམ་དང་ཚུལ་བཞི་ཡིས། །ཐམས་ཅད་སྒོ་གཅིག་

(398) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༩༡༧-༩ །རྩ་མར་རྣམས་ལས། ་

ངེས་པར་སྐྱབ། །གང་ཡང་རྒྱ་མེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །བཅིངས་གྲོལ་ཐར་
བ་ག་ལ་སྤིང། །ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཚོན་པོ་དྲུག་ནི། ཚོན་པོ་འཛིགས་མེད་ཐོབ་དང་། ཉི་ཟླ་གཤགས་
དང་། སྒྲིང་པོ་ཐོབ་དང་། བདེན་པ་ཐོབ་དང་། ཤེས་པར་སྐྱ་དང་།
བཟ་ཤེས་ཐོབ་པོ། །འདི་དག་འཛིག་རྟེན་ན་གང་སྤྱོད་ཅིང་ཡོད་པ་
དག་བདེན་གྱི། སངས་རྒྱས་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་པའི་ལྟར་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་སྐྱ་བས། གཟའ་དང་། སྐར་མ་དང་། དུས་ཆིགས་དང་། ལྷ་
དང་། བརྟག་པའི་གནས་དང་། སྤིང་སྤྱང་བ་སྟེ། དེག་པའི་མངོད་
དྲུག་འཇལ་ཞིང་། ད་ལྟའི་ལེགས་ཉེས་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་གཙོར་
འཛིན་རྟོ། །:དེའི་གྲུབ་པའི་གནས་དྲུག་པོ་⁽³⁹⁹⁾དེ་ཉིད་གསུམ་དུ་
:བྱེད་དེ། ⁽⁴⁰⁰⁾སྐར་མཁན་གྱིས་གཟའ་སྐར་དང་ཆེས་ཀྱི་བཟང་ངན་
སྟོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་ལྟའི་ཆོས་ལུགས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ལ་

(399) རྟེན་གཞི་པར་མ། ༡༩༡ཎ-༥ ། །དེའི་བྱུང་བས་གནས་བྱུག་པ། ་།

(400) རྟེན་གཞི་པར་མ། ༡༩༡ཎ-༥ ། །འབྱེད་དེ། ་།

སོགས་པའི་རབས་ལས་ཁྲིམས་ཤེས་པས་འབངས་སྐྱོང་བ་དང་།
 ཆོང་དཔོན་གྱིས་བརྟག་པའི་བྱེ་བྲག་ཏྲ་དང་སྤང་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱ་མཆོ་
 ལ་སོགས་པར་འཇུག་པ་དང་། མདུན་ན་འདོན་གྱིས་སྲིད་ཀྱི་སྡེ་རྒྱལ་
 བ་དང་། སམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་འབྱེད་པ་དང་སྐྱེ་བོ་སལ་
 བས་དུས་ཀྱི་སོ་ཆོས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་
 ཤེས་པ་དང་། འབངས་གསུམ་དུ་སྤྱད་པས་ན། རྫོན་པོ་ཆོང་དཔོན།
 སལ་བ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་དག་གི་རིག་གནས་སྤུང་མོངས་
 བ་དུག་དང་། དུག་པོ་ཉིད་རྒྱལ་པོ། རྫོན་པོ། རིག་ཤེས། ཆོང་དཔོན།
 འབངས་ལྷས་ཤེས་པར་བྱ་བས་སུམ་ཙུ་ཙ་དུག་ཏུ་བཞག་གོ།

ཞར་བྱང་གི་མུ་སྟོགས་པ་བཞི་ནི། མོས་པ་དང་། ཆགས་པ་
 དང་། ཡེངས་པ་དང་། གཡེང་བའི་འདུཤེས་ཅན་བཞི་འོ། །འདི་དག་
 བྱི་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་སྤྱད་པས་གྲོ་ལ་བར་སྤྲོ་བས་འདོད་ཡོན་ལ་
 མོས་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་། དེ་ལ་སེམས་ཡེངས་པ་དང་། དེས་
 སེམས་གཡེང་བ་གཞིར་བཞག་གོ།

ཏྭ་མེ་དྲུག་ནི། སེར་བྱ་ཐོང་འདེད་ཀྱི་སྒྲེ། ཅིག་ཕྱགས་ཤི་ཟན་
 ཀྱི་སྒྲེ། བཟུང་ལོ་ཐོང་གི་སྒྲེ། འཛིག་ཏེན་རྒྱུང་འཕམ་ཀྱི་སྒྲེ། རྒྱུ་འབྲས་
 གཏན་མེད་ཀྱི་སྒྲེ། བྱམ་བ་དོན་མེད་ཀྱི་སྒྲེའོ། །འདི་དག་རྒྱུ་མེད་ལས་
 བྱེ་བའི་ནང་ཚན་སྒྲེ་དྲུག་གོ།

རྒྱུར་ལྟ་བ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་རྒྱུར་ལྟ་བ། བྱེད་པོ་རྒྱུར་ལྟ་བ།
 དབང་ཕྱག་རྒྱུར་ལྟ་བ། དུས་རྒྱུར་ལྟ་བའོ། །འདི་དག་ཏྭ་བར་ལྟ་བ་
 ལས། བྱེ་བས་བཞིར་བྱས་སོ། །

མཁན་པོ་གཉིས་ནི། ཏྭ་བའི་སློབ་དཔོན་ཤང་ཀ་དྲུང་འཛིན་
 དང་། ཆད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་བ་ཏ་ཏིའོ། །འདི་གཉིས་ཅ་བའི་ཏྭ་
 ཆད་གཉིས་སོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བར་སྤྲོ་བ་ནི་སྤྱོད་བ་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ན་མགོ་སྟོམས་པའི་གྲུབ་མཐའ་བརྒྱ། ཏྭ་བ་པའི་
 བརྒྱ་ཅ་གཅིག་བསྟོན་པར་སྤྲོ་བའི་བཅོ་བརྒྱད། བསམ་གཏན་པའི་
 ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད། རྫོན་པོ་དྲུག་གི་སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་ཞར་བྱུང་གི་བཞི།
 ཏྭ་མེ་དྲུག་རྒྱུར་ལྟ་བ་བཞི། མཁན་པོ་གཉིས། གསང་བ་བ་དང་།

བསྐྱེམས་པས་སྐྱུ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ནི། ད་ལྟ་གི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའོ།

སྐྱོན་གི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཙུག་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་རྟག་ཆད་དུ་རྟོག་པ་བཞི། རྟག་པར་རྟོག་པ་བཞི། མཐའ་ལ་རྟོག་པ་བཞི། ལྷ་མི་སྤང་བར་སྤྲ་བ་བཞི། རྒྱ་མེད་པར་སྤྲ་བ་གཉིས་སོ།

སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་བཞི་བཙུ་ཅ་བཞི་ནི། འདུ་ཤེས་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་བཙུ་བྱས། འདུ་ཤེས་མེད་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད། འདུ་ཤེས་ཡོད་མེད་དུ་རྟོག་པ་བརྒྱད། ཆད་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་བདུན། ལྷ་ཅན་ལས་འདས་པར་སྤྲ་བ་ལྔའོ།

གསུམ་པ་གོང་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་དགག་པ།

དེ་དགག་པ་ནི།

དེ་དག་བསྐྱུ་ན་རྟག་ཆད་གཉིས་ཡིན་ལ། །

རགས་སྤའི་འགྱུར་དང་མི་ལྡན་དོན་མེད་པས། །

རྟག་པ་མེད་ལྟར་ཆད་པའང་ག་ལ་ཡོད། །

ལྷ་བ་སྐྱུ་བརྒྱ་བྱས་ཏེ་ཡང་། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བར་འདུས་ཏེ།

སྤྱད་པ་ལས། འཛིག་ཆོག་ས་ལྟ་བར་ལྟ་བ་བྱག་ཏུ་གཉིས་འདུས་
 ལྟར།⁽⁴⁰¹⁾ ཞེས་པ་སྤར་ཡང་བཀག་ཟིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་
 ཏྲག་ཆད་གཉིས་སྤྱ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ག་པ་ནི། ཏྲག་པ་མེད་དེ་
 དུལ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་ཞིང་རགས་སྤྱ་གང་དུའང་དབྱེད་
 བ་མི་བཟོད་པས་ཏྲག་པའི་གཞིར་མི་རུང་བ་དང་། ཆད་པ་མེད་
 དེ་ཡོད་པར་སྤང་བ་དག་ནི་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྒྲིམ་ལ། མེད་པ་
 བཅས་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆད་པའི་རྒྱར་མ་གྲུབ་པས་ཆད་པར་མ་
 གྲུབ་པ་ཉིད་དོ།

འོན་ཀྱང་བདག་ཏྲག་གོ་ཞེ་ན། སྤར་པོ་དང་གཅིག་གམ་
 ཐ་དད་གཅིག་ན་སྤར་པོ་སྤྱེ་འཛིག་བྱེད་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་སྤྱེ་
 འཛིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་ན་སྤར་པོ་ལྟ་ལས་གཞན་
 པའི་བདག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རགས་པ་རྒྱལ་སྤུན་ཆ་
 མེད་དང་། སྤྱད་ཅིག་ཆ་མེད་སྤྱ་བའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་

(401) རྩེད་གཞུང་མ། ༡༩༩ ཁ-༩ རྩེད་གཉིས་འདུས་པ་ལྟར།

གྱིས་བདག་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།

དབུ་མ་ཅ་བ་ལས།

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྤྱིས་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་
འགྱུར། །འོན་ཏེ་སྤང་པོ་ལས་གཞན་ན། །སྤང་པོའི་མཆན་ཉིད་མེད་
པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་མི་རྟག་ཀྱང་བདག་གི་རྒྱན་
རྟག་པས་བདག་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་མི་རུང་སྟེ།

བདེན་གཉིས་ལས།

རྒྱན་དང་སྐད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ། །སྤང་བ་དམག་ལ་སོགས་
བཞིན་བརྟུན། །ཞེས་པའི་རིགས་པས། རྒྱན་ནི་སྐད་ཅིག་གི་སྤང་
བ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་སྤྲ་བྱིད་ལྟ་གསུམ་སྤང་བ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་
དང་། ཆ་ཤས་མེད་པས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་དང་རྒྱན་དུ་མི་རུང་བའི་
སྤྱིར་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ།

ཡང་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་བྱུང་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པས་
བདག་ཡོད་པའང་མི་འཐད་དེ། དོན་བྱེད་ན་ཅིག་ཅར་རམ་རིམ་གྱིས་

དེ། གངས་ཅན་པ་དང་། གྲེ་བྲག་པ་དང་། རྫོང་པ་པ་དང་། གཅེར་བྱ་
པ་དང་། སུར་བྱ་པ་ལོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་བཞི་ནི་རྟག་པར་སྤྲོ་བའི་གཞུང་
འཛིན་ལ། བྱི་མ་ནི་ཆད་པའི་སྤྲེ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་རྣམས་པར་བཞད་པ་ལ་ལྷ་ཡོད་པ་རང་མིང་གི་གསལ་བ་སྟུང་།

དང་པོ་གངས་ཅན་པ་ནི།

དེ་ལ་དང་པོ།

གངས་ཅན་བདག་དང་གཙོ་བོ་རྣམ་འགྱུར་དག །

ཤེས་པས་གྲོལ་བར་སྤྲོ་བ་གང་དེ་རྩོད།

རང་བཞིན་ཐ་དད་འགལ་བ་ཉེ་བར་སྤྱད།

སྤོན་གྱི་ཤེས་ལྡན་དག་གི་གཞུང་གྱི་མོ་གངས་ཅན་པས་བདག གཙོ་
བོ། དེའི་རྣམ་འགྱུར་གསུམ་ཤེས་ན་བསྐྱོམ་པས་གྲོལ་བར་སྤྲོ་བ་དེ་
ཡང་རྩོད་པའི་བྱིར། ཐར་པ་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་པས་འགལ་བར་
ཞུགས་པ་སྤྱད་པ་དག་ལ་རྣམ་ཡང་གྲོལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་
པས་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ།

འདྲིར་དེའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་ན། འདོད་པ་
དགོད་པ་དང་། འགལ་བ་བརྗོད་པ་⁽⁴⁰²⁾ཉིད་ལས། དང་པོ་ནི།

སྟོན་པ་བྱང་སྟོང་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་དཀར་ཐུབ་ཀྱི་ལམ་གྱིས་
ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གི་དུས་
སྟུང་བ་གངས་རི་ན་ཡོད་པ་ལོ། །དེའི་གཞུང་ནི། དབང་ཐུག་ནག་
པོ་དང་། རྒྱུད་བྱུག་ཅུ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ལ་སོགས་
པ་ཡིན་ལ། འདི་ལའང་དབང་ཐུག་ལྟར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་
གཉིས་སྟུ་ཡོད་དོ། །བྱུང་བའི་མཐའ་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་
ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟར་འདོད་དོ། །

དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་སའི་ངོ་བོ། རྣམ་པར་
དབྱེ་བ། ཤེས་པས་ངེ་ལྟར་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཅམ་ཉི་ཤུ་ཅུ་སྟེ། གཙོ་བོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་
དང་། དབང་པོ་བརྟུ་གཅིག་དང་། ཡུལ་དེ་ཅམ་ལྟར་དང་། འབྱུང་བ་

(402) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༩༩༧-༦ ། གཉིས། ་

རྒྱལ་དང་ཐུན་པ་སྦྱང་སྦྱོབས་ཞེས། །བྱ་བའི་ཡིན་ཏན་མཉམ་
གནས་ན། །གཙོ་བོ་ཞེས་བྱར་རབ་བརྗོད་དེ། །མི་མཉམ་འགྲོ་བ་ཡིན་
པར་བརྗོད། །ཅེས་བསྟན་ཏོ།

གཙོ་བོ་དེ་ཡང་མཆོད་ཉིད་ལྷ་ལྷན་ཏེ། བཅས་པོ་ཡིན་པ། ཉག་
བ་ཡིན་པ། གཅིག་བྱ་ཡིན་པ། འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ། མི་སྣང་
བ་ཡིན་པས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་བཅས་པོའི་དོན་ནི། ཤེས་པ་
མེད་པ་དེ་གཟུགས་ཅན་དུ་ཡོད་པར་ཡང་མི་འདོད་པས་སྤུས་ཀྱང་མི་
མཐོང་བར་བསྟན་ཏོ། །ཉག་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མ་མེད་པའི་
བར་དུ་གནས་པའོ། །གཅིག་བྱ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་
གཙོ་བོ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མེད་པའོ། །འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་སྣོད་
བཅུད་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་ལས་བྱུང་བའོ། །མི་སྣང་བ་ནི། སེར་སྐྱ་
ལ་སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་མིག་ཐོབ་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་
བའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་མིག་གིས་ནི་ཉག་པ་གཅིག་བྱར་གནས་
པ་དེ་མཐོང་ཡང་། སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་འང་ཆུ་བྱར་

གྱི་མིག་གིས་བལྟར་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཐོང་བ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་མིག་གིས་མཐོང་ལ་ཚུ་བྱར་གྱིས་མི་
མཐོང་བས་ཆ་གཉིས་པའོ།།

གཙུག་པོ་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་ཡོད་དེ་མེད་པ་གཞན་ལས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ན་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། བདེ་
སྤྱད་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཉིད།

དབང་ཕྱག་ནག་པོ་ལས།

མི་དགའ་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་དང་། །ཕྱ་ངན་དང་ནི་འབྲུག་པ་
དག །ལན་འགར་ཡང་ནི་སྤང་འགྱུར་བ། །འདི་དག་རྩལ་གྱི་ཉགས་སུ་
འདོད། །ཚོངས་དང་དེ་བཞིན་གཉི་ཕྱག་དང་། །བག་མེད་གཉིད་དང་
གཡེང་བ་དག །ལན་འགར་ཡང་ནི་སྤང་འགྱུར་བ། །འདི་དག་ཐུན་
པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རང་དང་མགུ་དང་ཀུན་དགའ་དང་། །བདེ་དང་ནི་
བའི་སེམས་ཉིད་དག །ལན་འགར་ཡང་ནི་སྤང་འགྱུར་བ། །འདི་དག་
སྤྲོད་སྟོབས་ཡོན་ཏན་ཡིན། །ཞེས་བཤད་དོ།།

དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་རྣམ་འགྱུར་ཏེ། དེའང་ཆེན་པོ་
 ཞེས་པ་སྒྲེའི་རྣམ་གངས་ཏེ། བེམས་པོ་དང་། རྣམ་བཅས་དང་། རྒྱེས་
 བྱའི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་དང་གསུམ་ལྡན་ནོ། །བེམས་པོ་
 བེ་སེམས་མེད་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །རྣམ་པ་དང་བཅས་
 པ་ནོ། །གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་སྟེ། སྒོ་ཤེལ་གྱི་ཁང་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ།
 ཕྱི་ནས་གཟུགས་སྒྲིབ་ཅི་རོ་རེག་དང་། ཉང་ནས་བདག་གི་གཟུགས་
 བརྟན་ཤར་ཏེ། གཟུགས་བརྟན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལ་
 བདག་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་ཅེས་བརྗོད་གྱི། བདག་གམ་སེམས་དངོས་དེས་
 གཟུགས་སོགས་མཐོང་ཐོས་རང་མཆོན་པར་སྤྱོད་པ་ནི་མི་འདོད་
 དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོ་ལ་ཤར་བ་སྒྱེས་བྱས་ངེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒོ་ལ་སེམས་དང་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
 འབྲེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། རེག་པར་སྒྲང་བའང་སེམས་མ་ཡིན་
 ལ། བྱམ་པ་སོགས་སུ་སྒྲང་བའང་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ཤེས་
 གཉིས་ནི་སྒྲོག་ན་ཡོད་པ་སྟེ་སྤྲ་མ་ལས།

ཡིད་ལ་སྙིང་སྙོམས་སྟེས་པ་ཅན། །སྟེས་བུའི་གཟུགས་བརྟན་
འབྱུང་བའམ། །དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་ནི། །སྟོ་འཇུག་པ་ཡི་
རིས་སུ་བྱེད། །ཅེས་སོ།།

དེ་ལས་ནི་སྟུག་བསྐལ་ལས་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་པར་འབྱུང་བ་
ཅན་དང་། ལུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ཞེས་པ་གསུམ་འབྱུང་ཡང་ང་རྒྱལ་
གཅིག་ཏུ་བཅིངོ། །སྟུག་བསྐལ་ལས་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་ལས་དབང་པོ་
བཙུ་གཅིག་འབྱུང་དོ། །རྣམ་འབྱུར་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་དེ་ཅམ་ལྟོ། །དེ་
ཅམ་ལྟོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟོ་སྟེ། སྐྱ་ལས་ནམ་མཁའ། གཟུགས་ལས་
མེ། དྲི་ལས་ས། རོ་ལས་ཆུ། དེག་ལས་སྐྱང་འབྱུང་དོ། །ལུན་པ་
ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་གཉིས་ལ་སྟེད་པའི་གྲོགས་བྱེད་གྱི་འབྲས་བུ་
ལོགས་པ་མི་སྟེད་དོ། །དབང་ལྷུག་ནག་པོ་ལས།

རང་བཞིན་ལས་ཆེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། །དེ་ལས་མཆོན་
ཉིད་རྣམ་པ་བཙུ་བྱག་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་བཙུ་བྱག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་
གྱུར་། །དེ་ཅམ་ལྟོ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམ་ལྟོ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ།།

དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས། མེད་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་
 གྱི་ཡེ་ནས་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱའི་རང་བཞིན་ཅེས་པ་འབྲས་⁽⁴⁰⁴⁾ཞིག་གི་
 རྩིས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱས་པ་འབྲས་ཞིག་⁽⁴⁰⁵⁾གི་རྩིས་སུ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་⁽⁴⁰⁶⁾ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 འབྲས་བུ་ནི་རྒྱའི་རང་བཞིན་གྱི་རྩིས་སུ་བྱེད་དེ། ལྷམ་བུ་ལྷམ་མའི་
 རང་བཞིན་དང་གསེར་བུམ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཞིན་
 བོ། །རྒྱས་པའི་རྩིས་སུ་བྱེད་པ་ཡང་ཉིག་ཉའི་ཁ་བ་དང་། བུ་རམ་གྱི་
 མངར་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་བུམ་པ་ལས་གྲིབ་མ་འབྱུང་བ། ཤེས་བུམ་
 ལས་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་བོ། །

རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། མེད་པ་ནི་

(404) རྩི་དགོ་པར་མ། ༡༩༩༧-༦ ་ འགྲུག་ཤི།

(405) རྩི་དགོ་པར་མ། ༡༩༩༧-༦ ་ རྒྱལ་པ་འགྲུག་ཞིག་ཤི།

(406) རྩི་དགོ་པར་མ། ༡༩༩༧-༦ ་ རྩི་དགོ་པར་མ།

གསར་དུ་སྐྱེར་མི་བྱུང་སྟེ། ལྷ་བ་ཉིད་ལྷུ་མ་པོར་ཡོད་པ་ལས་ཆེས་
 གྱི་འཕེལ་བ་བཞིན་ཡིན་གྱི། གྲེ་མ་ལས་མར་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་
 བོ། །འཛིན་པ་ལས་བྱམ་པར་སྐྱེས་པ་ཡང་རྣམ་ཐུང་མི་དགོས་པའི་
 ཉེས་པ་མེད་དེ། འཛིན་པའི་དུས་ན་བྱམ་པ་སྤར་ཡོད་གསལ་བར་
 བྱེད་དེ། ལུན་ཁུང་གི་བྱམ་པ་མར་མེད་ཀྱི་གྱིས་གསལ་བ་བཞིན་
 བོ། །འཛིན་པ་ལ་བྱམ་པ་ཡོད་པ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ།
 དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་པར་མི་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་ཉེ། **རྒྱ་དུག་ཅུ་བ་ལས།**

ཏ་ཅང་རིང་ཕྱིར་ཉེ་ཕྱིར་དང་། །དབང་པོ་ཉམས་ཕྱིར་ཡིད་མེད་
 ཕྱིར། །ཆ་ཐའི་ཕྱིར་དང་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། །ཟིལ་གཞོན་ཕྱིར་དང་
 འདྲེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས། རྒྱ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡོད་པས་
 ཡོད་ཀྱང་⁽⁴⁰⁷⁾གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་ནི། སྤྱིར་རང་པས་⁽⁴⁰⁸⁾མི་

(407) ལྷ་དགོ་པར་མ། ༡༩༥ ཀ-༩ །ཡོད་པས་ཀྱང་། ་།

(408) ལྷ་དགོ་པར་མ། ༡༩༥ ཀ-༩ །རིང་བས། ་།

མཐོང་བ་ཉི་ལྔ་འགྲོས་བཞིན་ནོ། །ཉེ་བས་མི་མཐོང་བ་མིག་གིས་
སྒྲོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

དབང་པོ་ཉམས་པས་མི་མཐོང་བ་ཡོང་བས་གཟུགས་བཞིན་
 བོ། །ཡིད་མེད་པས་མི་མཐོང་བ་གཉིད་དུ་སོང་དུས་ཀྱི་ཉི་འཁོར་གྱི་
 སྤང་བ་བཞིན་ལོ། །སྤྲ་བས་མི་མཐོང་བ་བག་སྤྱེད་རྩལ་སྤན་བཞིན་
 བོ། །བསྐྱིབས་པས་མི་མཐོང་བ་ལུས་ཀྱི་ནང་ཁྲིལ་བཞིན་ལོ། །ཟིལ་
 ཀྱིས་མནན་པས་མི་མཐོང་བ་ཉིན་པར་གྱི་སྐར་མ་བཞིན་ལོ། །འབྲེས་
 པས་མི་མཐོང་བ་ཁྲག་དང་འོ་མ་འབྲེས་དུས་ཀྱི་འོ་མའི་རྩལ་བཞིན་
 ལོ། །དེ་དག་ལས་འདྲིར་འཛིན་པའི་དུས་ཀྱི་བྱམ་པའང་རྒྱུའི་རྩས་
 པས་འབྲས་བྱ་ཟིལ་གྱིས་མནན་པས་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དངོས་
 པོ་འཛིག་པའང་གསལ་བ་བསྐྱལ་བའམ་གཙོ་བོ་ལ་ཐེངས་པས་མི་
 གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་བྲིས་དུ་བཅུད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། ཡོད་པ་
 གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

མདོར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་།

ཡོད་པ་གཏན་ནས་འཛིག་པ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་ཉག་
 ལ་གནས་སྐབས་རྣམ་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ལས་བྱུང་
 ཞིང་གཙོ་བོར་བྱལ་པ་ནི། ལུག་གི་གནས་སྐབས་དང་། བལ་དང་
 ལྷམ་བྱ་དང་། ལྷམ་རས་དང་། བྱེ་མ་དང་། རྩལ་ཕྱན་དུ་གྱུར་ནས་
 མི་གསལ་དུས་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་རྩོམ་གཅིག་པས་བཟུང་མི་མངོན་པ་
 ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ཡང་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྩལ་ཉག་
 ཆེས་སྤྲོ་བ་ཉིད། གནས་སྐབས་རྣམ་པར་འགྱུར་གྱིས་གསལ་བར་
 ལྷང་ཡང་། མཐར་དང་པོའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
 མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ཡང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་འགྱུར་བ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ལ་
 འོངས་སྟོང་པ་ནི་བདག་གམ་སྦྱེས་བྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་པ་ཡིན་པ།
 ཉག་པ་ཡིན་པ། གཅིག་བྱ་ཡིན་པ། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ། ཟ་བ་པོ་
 ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་ལྡན་ལྡན་པར། **འཇུག་པ་ལས།**

ཟ་བོ་ཉག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག་ །ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་

(409)

ཐུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས། །དེ་དབྱེ་དེ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ལ་
 བརྟེན་ནས། །ཐུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་དད་གྱུར། །ཞེས་
 བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཤེས་བ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་
 བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་བཞིན་
 མི་འགྱུར་ལ་གནས་སྐབས་རྒྱུན་གྱིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པར་
 འགྱུར་བར་འདོད་དོ། །གཅིག་ཕྱིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་
 ཤེས་རིག་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རེ་རེས་ཀྱང་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ན་འགྲོ་འོང་མེད་པའོ། །བྱེད་བ་པོ་མ་ཡིན་
 ཏེ་གང་དུའང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྣང་སྤྲིད་ཀྱང་གཙོ་བོས་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟ་བ་པོ་ཡིན་ཏེ་གཙོ་བོས་སྦྱལ་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་
 འོངས་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གོ་བདེར་ངོ་སྤྲད་ན་གཟུགས་ལྟ་བུ་མཐོང་དུས་གསལ་ལ་
 མ་འགགས་པའི་ཤེས་བ་ཡེར་རེ་སང་རེ་བ་ཡུལ་ཐོག་ན་མི་རྟོག་

པར་རང་གནས་སྤྱོད་དུ་ཤར་བ་དེ་ལ་བདག་ཅེས་ཟེར་བས།
 དེ་ལ་གོམས་པ་དག་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མིག་
 ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཤིང་བསག་པའི་བྱེད། དཔེར་ན་མལ་ཆ་
 དང་སྟན་བཞིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ལ་དེ་ཅུ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལས་མེད་ལ།
 ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་པོ་ཙོད་གཞིར་གྱུར་པ་ན་གཞན་སྐྱེས་བྱ་ལས་འོས་
 མེད་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཅས་པོ་དང་རིག་
 པའི་སྒྲོན་ས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་སྒྲོན་ས་
 རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་སྒྲོན་ས་རྣམ་
 པར་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅས་པོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ཡིན་ལ་བདག་
 གཅིག་བྱ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་དུ་བརྟེན་པས་གཞག་
 ལ་ལྷ་བཞི་ལས། གཙོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ཁོ་ཀའི་ལྷ་སྟེ་སྤྲུལ་གྲང་མ་

བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ང་རྒྱལ་དང་སྒོ་དང་ཡུལ་ལྷ་སྟེ་བདུན་ནི་རྒྱ་
 འབྲས་གཉིས་ཀའི་ལྷ་སྟེ། གཙོ་བོ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། ཡ་སྒོ་ལས་ང་
 རྒྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་ལས་དེ་ཙམ་སོགས་སྐྱེས་ལ། ཡ་⁽⁴¹⁰⁾ ངེ་ཙམ་
 ལས་⁽⁴¹¹⁾ འབྱུང་བ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་
 དང་འབྱུང་བ་ལྷ་སྟེ། བཅུ་དྲུག་ནི་རྣམ་འབྱུང་ཁོ་ན་སྟེ་གཙོ་བོ་ལས་
 སྐྱེས་ཤིང་། བར་ལ་སྤྱ་ཡང་མི་བསྐྱེད་ཅེས་སོ། །⁽⁴¹²⁾ བདག་ནི་རྒྱ་
 འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་ཅིང་བར་ལའང་མི་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱལ་འདི་དིང་སང་རང་གི་ཁོངས་སྤྱ་གཏོགས་པར་རྣམས་པའི་
 ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་འདོད་དེ། སེམས་ཉིད་ད་ལྟ་བ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་
 འདི་ལ་རྒྱ་འབྲས་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། འདིས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་གང་

(410) ༼གཡང་རྒྱང་རྩགས་བར་གྱི་ཆེག་དེ་ཐེ་དགོ་པར་མར་མི་གསལ། ༽ ༡༩༩༡-༩

(411) ཐེ་དགོ་པར་མ། ༡༩༩༡-༩ ༼དེ་ལས། ༽

(412) ཐེ་དགོ་པར་མ། ༡༩༩༡-༩ ༼བཞོ། ༽

ཡང་མི་བསྐྱེད་པས་དེའི་རང་དུ་གོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་ངོ་སྤྱོད་པར་སྣང་
 རོ། །དེ་ཉིད་གངས་ཅན་དང་འདོད་པ་གཅིག་པས་དེའི་ཕྱོགས་ལ་
 བརྒྱན་ནོ། །**སྤྲུལ་ལས།**

གཙོ་བོ་རང་བཞིན་ཉིད་འགྱུར་མིན། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་
 བཞིན་དང་། །འགྱུར་བ་བཙུ་བྱག་འགྱུར་བ་ཉིད། །སྐྱེས་བྱ་རང་བཞིན་
 རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་སོ།།

བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། གཙོ་བོ་བེམས་པོ་
 དང་། བདག་ཤེས་རིག་སྐྱེས་བྱ་གཉིས་དོན་དམ་ཡིན་ལ། གཞན་ཉི་
 སྟེ་ཅ་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་ཏེ། **དེ་ཉིད་ལས།**

ཡོན་ཏན་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོག་ །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་
 འགྱུར་མ་ཡིན། །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་གང་གྱུར་པ། །སྐྱེ་མ་བཞིན་
 དུ་ཤིན་ཏུ་གསོག་ །ཅེས་སོ། །རང་གི་སྤེལ་སྣང་སྣང་བ་སྐྱེ་མར་ཁས་
 གླངས་པ་དེ་དང་མི་འབྲས་མེ། སྣང་ཚུལ་མི་བདེན་ཡང་། གཙོ་བོར་
 བདེན་པར་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱུང་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་ཤེས་པས་གྲོལ་བ་ནི། དེ་ཙམ་ཉི་ཤུ་
 ཅ་ལྟའི་རང་བཞིན་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱོམ་ན་ཆ་ལུགས་གང་
 ལྟར་ཡང་འདྲ་སྟེ། དབང་ལྷག་པ་ལྟར་རལ་པའི་ཁྱར་བྱའམ། ཀྱན་ཏུ་
 རྒྱ་ལྟར་སྐྱ་སྤྱི་པོར་བཅེངས་སམ། གཅེར་བྱ་པ་ལྟར་སྐྱ་སྤྱི་པོར་འདུག་
 གྱུང་གྲོལ་བ་ཉིད། **དབང་ལྷག་ནག་པོ་ལས།**

དེ་ཙམ་ཉི་ཤུ་ལྟ་ཤེས་ན། །རལ་བའམ་སྤྱི་པོ་ཅོད་པན་ནམ། །ཆ་
ལུགས་གང་གིས་གནས་གྱུང་བྱང་། །གྲོལ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་
མེད། །ཅེས་སོ།།

དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པས་འདོད་
 ཡོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བྱུང་སྟེ། གྲེ་མ་ལུན་རིང་པོར་དོན་མེད་
 པའི་སྒྲིང་བས་བསྐྱུས་སྒྲིམ་ནས། རྣམ་འགྱུར་འདི་རྣམས་ཅི་ལས་
 བྱུང་བ་བརྟགས་པས། གཙོ་བོས་སྤྱལ་པར་ཤེས་ནས། གཙོ་བོ་ལ་
 བརྟམས་པས་ངོ་ཆ་བའི་ཚུལ་དུ་གྲོས་ཏེ་སོང་བ་དང་། མའི་ཕྱིར་སྤྱག་
 གུ་འབྲངས་བ་བཞིན། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གྱུང་གཙོ་བོའི་ཕྱིར་

ཨ་འབྲངས་པས་ཤེལ་རས་⁽⁴¹³⁾དང་བྲལ་བ་ལྟར་བདག་གཅིག་ཕྱ་
ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱོད་པར་རྟོག་མེད་ཅེ་གཅིག་ལ་གནས་པ་ནི་ཐར་བ་
ཞེས་བྱའོ་ཞེས་འདོད་དོ།

དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་མེད། གཞོད་བྱེད་ཡོད།
ཤེས་པས་མི་གྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཙོ་བོ་མི་གྲུབ་པ། རྒྱ་འབྲས་མི་
འགྲུབ་པ། བདག་མི་འགྲུབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་མེད་པ་
གཞན་ལས་གྲོལ་ཡང་དངོས་པོའི་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་མེད་པ་
ལས་མ་གྲོལ་བའི་བྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་བཞིན་ནོ། །བདེ་སྤྱག་གཉི་
སྤྱག་ཅམ་ལས་གཙོ་བོའི་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཙོ་བོའི་གཟུགས་
བརྟན་གྱི་བདེ་སྤྱག་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་རྒྱས་པ་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅམ་ལས་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་མ་བྱུང་སྟེ། གཙོ་བོ་དང་བདག་གྲུང་ཤེས་བྱར་
མཚུངས་པ་དང་། བླ་དང་སེང་གེ་ཡང་སྟོག་ཆགས་སུ་མཚུངས་

(413) རྟེན་གཤེགས་མ། ༡༡༥ ཁ-༥ ༼འབྲེངས་པས་ཤེལ་རས་ཀྱི༽

པས་སོ། །དེ་དག་གཙོ་བོར་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་ཏེ་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གསལ་ལ། བསྐྱེད་པས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ནི་འགལ་བའི་
 རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་འགགས་པས་སྐྱེར་མི་
 རུང་བའི་བྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་གཞན་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་པས་ནི་བདག་མི་
 འབྱུང་སྟེ། རུམ་པ་ལས་སྐྱམ་བུ་བསྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །འདུས་པ་མ་
 ཡིན་པའི་གཞན་ཅེས་པས་བསྐྱབས་ན་ནི་འགལ་ཏེ། འདུས་པ་ཙམ་
 ལས་རྟག་པའི་དོན་མི་བྱེད་པས་བྲུབ་པའི་བྱིར་རོ།

གཞོན་བྱེད་ཡོད་པ་ལ་བྱུག་ཏེ། སྣ་ཚོགས་པའི་གཙོ་བོ་དང་། ⁽⁴¹⁴⁾

རྒྱ་ལ་འབྲས་གནས་དང་། བདག་ལུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་།
 བདེ་སྤྱུག་སྒོག་གྲུར་དང་། སེམས་སྒོག་གྲུར་དང་། འཛིག་པའི་
 བསྐྱལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབད་པ་དོན་མེད།
གསུམ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་། འབྲུལ་མ་འབྲུལ་བུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་

(414) རྟེན་གཞི་པར་མ། ༡༡༥༡-༡ །སྣ་ཚོགས་དང་།

པོ་ནི། ཟས་ཟོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེད་དང་། ལམ་སྒྲོམ་པ་དོན་
མེད་པར་ཐལ་ཏེ། བཀའ་སྒྲིལ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འཁོར་བའི་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཀྱིས་བཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྒྱལ་སྐྱོན་དུ་གྱུར་པ་རགས་པས་ཟེལ་གྱིས་མཐོན་⁽⁴¹⁵⁾པ་ལྟར།
བདེ་བ་རགས་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཟེལ་གྱིས་མཐོན་པས་ཉེས་པ་མེད་
དོན་ཅན། སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ་ཉམས་
སྐྱུ་མ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱུ་རགས་དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་མ་ཡིན་པར་
ཐལ་ཏེ་ཆོས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །**རྣམ་ངེས་ལས།**

སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་ན། །ཅི་སྟེ་རབ་དགའ་ལ་མི་
གཞོད། །རགས་པ་དོར་ནས་སྐྱུར་གྱུར་པ། །སྐྱུ་རགས་དེ་དག་མི་
ཉེས་ཉིད། །སྐྱོབས་དང་ལྡན་པས་ཟེལ་མཐོན་⁽⁴¹⁶⁾ཕྱིར། །གལ་ཏེ་
དེ་སྐྱོང་མ་ཡིན་ན། །གང་ཞིག་ཉམས་སྐྱོང་བདག་ཉིད་མིན། །དེ་ནི་

(415) རྒྱ་དགེ་ཡུལ་མ། ༡༩༥༧-༥ ། རྒྱ་གཞི།

(416) རྒྱ་དགེ་ཡུལ་མ། ༡༩༥༧-༥ ། རྒྱ་གཞི།

ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་འདི་དུ་མར་སྒྲུང་ཡང་སེམས་སུ་བདེན་ཏེ་རོ་
གཅིག་ཅེས་པ་དེ་དང་འབྲ་བར་ཁེགས་པ་ཉིད་དོ།

རྒྱལ་འབྲས་གནས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་མི་འཐད་པ།
དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ཏེ། མཐོང་བར་ཐལ་བ། རྒྱེན་
ཀྱི་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བ། འགལ་འདུས་སུ་ཐལ་བ།
འབྲས་བུའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཐལ་བ། རྒྱུའི་གངས་སྟེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་
ཐལ་བ། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོར་ཐལ་བ། བསལ་མི་
བསལ་བརྟགས་པ་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉུངས་ཞི་ལ་ཉུངས་
དོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །བྲབ་པ་མེད་དེ་མི་གསལ་
བས་སོ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་ཡོད་པ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་མཐོང་བ་གཅིག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་ཏེ་གསལ་མི་གསལ་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་འགལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །མི་གསལ་བའི་རྒྱ་བརྒྱད་ལས་གྲང་། རིང་བ་དང་ཉེ་བར་
མི་རུང་སྟེ་རྒྱ་དང་གོ་གཅིག་པས་སོ། །དབང་པོ་ཉམས་པ་དང་།
བསྐྱེབ་པ་དང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་རུང་སྟེ་རྒྱ་མཐོང་བས་

སོ། །ཡིད་མེད་པར་མི་རུང་སྟེ། འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་ལ་སྒོ་གཏད་
 པས་སོ། །བྲ་བས་མི་རུང་སྟེ་རྒྱ་བས་རགས་པས་སོ། །འབྲས་པར་
 མི་རུང་སྟེ། རྩུང་དུའི་གོར་ཆེན་པོ་མི་ཤོང་ལ་ཆ་གཅིག་འབྲས་པ་
 ཅམ་གྱིས་ནི་གཞན་མི་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་གལ་ཏེ་སྤྱིར་མི་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཁྱེད་པ་ཡིན་ནམ་
 མ་ཡིན། ཁྱེད་པ་ན་ལྟ་དང་དཔྱུལ་བ་སོགས་ཁྱེད་པས་རྒྱང་
 འཕེན་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། མི་ཁྱེད་པ་ན་གངས་ཅན་པའི་རྒྱ་ལ་
 འབྲས་བུ་མི་ཁྱེད་པ་སོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ལ་སྤྱང་རུང་ཡིན་མིན་གཉིས་
 ལས། སྤྱང་རུང་ནམས་མི་དམིགས་པས་ཁྱེད་པ་ལ། མི་རུང་བ་
 མི་ཁྱེད་པ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་དུས་སྤྱང་བ་
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྱང་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྤྱ་མི་སྤྱན་གྱི་བུམ་པ་
 དང་། ཁམས་སྤྱ་ཚོགས་ཅན་གྱི་སྤྱན་དང་། ལ་ཟ་དག་བཞིན་ནོ། །དེ་
 གསུམ་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྱང་བ་སྤྱི་ཉེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
 བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་སྤྱང་དགོས་ལ་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་

བ་ཡུལ་ལམ་རྣམ་བས་བསྐྱལ་བས་མི་མཆོངས་ཏེ། མ་དམིགས་
བར་མཆོངས་ཀྱང་། མདུན་འདིར་ཅན་དན་ཁེགས་ལ་མ་ལ་ཡར་མི་
ཁེགས་བ་བཞིན་ནོ།

རྒྱུ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་ནི། འཛིན་བ་ལ་བྱམ་
བ་ཁོ་ནར་ཡོད་ན་ཁམ་པོར་བྱས་ཀྱང་བྱམ་བ་ཁོ་ན་འགྱུར་བར་ཐལ་
བ་ལ་སོགས་བར་ཐལ་ལོ།

འགལ་འདུས་སུ་ཐལ་བ་ནི། ལྷགས་གཅིག་ལ་ཆ་གང་དང་།
མདའ་གཅིག་ལ་འགྲོ་སྟོད་དང་། ཐལ་མོའི་འདུ་འབྲལ་ལ་སོགས་བ་
ཅིག་ཅར་ཆད་བ་⁽⁴²⁰⁾དང་། བག་ཟན་ལ་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་བའི་
ཆེ་སང་གེ་དང་རུས་སྤལ་ལ་སོགས་བ་བྱར་རུང་ངོ་ཅིག་ཡོད་བ་རྒྱ་
དེ་ལ་གཟུགས་དེ་དག་དངོས་སུ་ཆང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་མི་
འདུག་པས་དངོས་སུ་བསལ་ལ། །རིགས་མི་མཐུན་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་
རྒྱ་གཅིག་ལ་ཆང་དུ་མི་རུང་བས་ཀྱང་བསལ་ལོ།

(420) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༩༩༧-༥ ༼ཆང་བ།༽

འོ་ན་སྒྲིའི་ཁྱོན་ཅམ་ལ་འགྲོ་བ་དུ་མ་གནས་པར་བཤད་པ་མ་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་ལ་མེད་པའི་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་
 བས་མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས་ལས།⁽⁴²¹⁾

གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་
 འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་
 འགྱུར། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།

འབྲས་བུའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཐལ་བ་ནི། བྱད་ཤིང་ཁུར་དུས་ལུས་
 ཆོག་པའམ། ཟན་ཟ་བའི་ཆེ་མི་གཙང་བ་ཟ་བའམ། རས་བལ་གྱི་ཆེ་
 གོས་སུ་བྱུབ་པར་ཐལ་ཏེ། སྟོད་འཇུག་ལས།

གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་གནས་ན། །ཟན་ཟ་མི་གཙང་ཟ་བར་
 འགྱུར། །རས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི། །ས་བོན་ཉོས་ལ་བགོ་བར་
 གྱིས། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།

རྒྱའི་གངས་སྟེང་གི་འབྲས་བུར་ཐལ་བ་ནི། སྤལ་མ་རེ་རེ་དང་།

(421) རྟེན་གཞི་པར་མ། ༡༩༤༧-ཡ ། རྒྱ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས་།

ཐགས་ཆ་རེ་རེ་དང་། ཨ་ཐག་པའི་⁽⁴²²⁾སོར་མོ་རེ་རེ་ལ་སྒྲུལ་བྱ་རེ་རེ་
 ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་པ་ལས་མི་འབྱུང་བས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་
 ཡོད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་མེད་དོ་ཞིན་པར་། མེད་པ་ལས་འབྱུང་དུ་རྩལ་བ་མི་
 རྩལ་⁽⁴²³⁾མཚུངས་པ་ཉིད་དོ།

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོར་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 གྲུང་རེས་འགའ་པུན་འདོགས་ཏེ་ལམ་གྱིས་རྟེན་པ་དང་། ལུས་ཅིང་
 པ་⁽⁴²⁴⁾སེལ་བ་དང་། སྒྲོན་མས་སྒྲུན་པ་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 ཅ་ཉག་མ་གཅིག་གི་ཅེན་སྒྲུང་པོ་ཆེ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། **རྣམ་འགྲེལ་ལས།**

ཅ་མཆོག་སྟེང་ན་སྒྲུང་ཆེན་བརྒྱ། །སྒྲོན་ཆད་མ་མཐོང་ཡོད་དོ་
ཞེས། །དེ་ལྟར་གྲངས་ཅན་སྤྲུགས་ལས་གཞན། །དོ་ཆ་བཅས་པ་སྤྲུ་

(422) རྟེན་གྱི་པར་མ། ༡༡༥ལ-༡ རྩ་བ་གཤམ་ཞི།

(423) རྟེན་གྱི་པར་མ། ༡༡༥ལ-༡ རྩ་བ་མི་རྩལ་།

(424) རྟེན་གྱི་པར་མ། ༡༡༥ལ-༡ རྩ་བ་ཆད་པ།

ཞིག་བརྗོད། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ།

གསལ་མི་གསལ་བརྟག་པ་མཚུངས་པ་ནི། བུམ་པའི་དབྱིབས་
 སྤར་མེད་པའང་སྐྱེར་མི་རུང་ན། བུམ་པའི་གསལ་བ་སྤར་མེད་པའང་
 སྐྱེ་བར་ཅི་སྟེ་རུང་། དེ་ནི་ངོ་མོ་ལས་གསལ་བར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་
 གྱི། ངོ་མོ་མེད་ན་འགྱུར་བའི་རྟེན་ཡང་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། གསལ་
 མི་གསལ་ཡང་ཆོས་འགལ་བས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ལ། མི་གསལ་
 བ་གསལ་བར་འགྱུར་དུ་རུང་ན། འཛིམ་པ་བུམ་པར་གསལ་བར་
 འགྱུར་བའང་མི་རུང་བ་མེད་དེ། གསལ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ནི་བྲོད་མི་
 འདོད་ཀྱང་གནས་པ་ཉིད་དོ།

དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ནི། བྱིཙ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་སྐྱེ་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་། བ་སྙད་དུ་
 དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་གི་ཐེང་བ་ཡིན་པས་ན། མ་ལ་གནས་པའི་སྐྱད་
 ཅིག་ནི་སྐྱེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་ཏུ་མི་རུང་ལ། གནས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱད་
 ཅིག་ཆ་ཤས་མེད་པ་གཉིས་སྤང་བ་མ་གྲུབ་པས་སོ།

བདག་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བ་དགག་བ་ནི། སྐྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
 པའི་བདག་དེ་རྟག་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་ཐལ་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་པར་རྟག་
 པའི་ཕྱིར་དེ་བརྟག་ན་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་སྐྱ་ལ་ལོངས་མི་སྤྱོད་པའི་བདག་གྲང་རྟག་ཏུ་ལོངས་མི་སྤྱོད་
 པར་ཐལ་ཏེ་ལོངས་མི་སྤྱོད་པར་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཞི་བ་ལྷ་ས།

གལ་ཏེ་སྐྱ་ཡི་ཤེས་རྟག་ན། །ཐམས་ཅད་ཆོ་ན་སྐྱ་འཛིན་
 འགྱུར། །ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་རིག་ནས། །གང་གིས་ཤེས་པ་ཞེས་
 བརྗོད་བྱེད། །གལ་ཏེ་ཤེས་མེད་ཤེས་ཡིན་ན། །ཤིང་ཡང་ཤེས་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཆོ་
 སྤྱོད་ལ་མེད་པའི་ཆོ་མི་སྤྱོད་ཅེ་ན། བདག་དེ་མི་རྟག་པར་ཐལ་ཏེ། སྐྱ་
 ལ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་རེས་འགའ་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁ་བདེ་སྤྱག་སྒོག་གྱུར་དགག་བ་ནི། བདེ་སྤྱག་སྒོག་ཏུ་གྱུར་ན་
 སྤྱེས་བྱ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྤྱག་བཞིན་རང་གིས་དངོས་སུ་སྤྱོད་བ་

མི་འཐད་ཅིང་དེ་ལྟ་ན་པན་གཞོད་དུ་མི་འགྱུར་ནའང་། འདིར་ནི་བདེ་
 སོགས་གསལ་པོར་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་ཡོད་ལ། དེའང་སེམས་དང་ཐ་
 དད་དུ་མེད་པས་ཆེས་གསལ་བར་སྒྱུང་བས་གྲུབ་སྟེ།

ནམ་འགྲེལ་ལས།

སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་སྒྱུང་མིན་པར། །གདུང་དང་པན་
 འདོགས་རྒྱུ་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

དེ་དང་དེ་མིན་རང་བཞིན་ཅན། །དེ་དང་དེ་མིན་དངོས་རྒྱུས་
 བསྐྱེད། །ནམ་ཤེས་རྒྱུ་ལས་གཞན་མིན་སྐྱེས། །བདེ་སོགས་དེ་ཅིས་
 ཤེས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ།

སེམས་སྒྲོག་གྱུར་དགག་པ་ནི། རང་སྒྲོ་རང་ལ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་ན་
 གང་ཐག་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ལ་དབྱེད་པ་བཞིན་ཏུ་རང་སྒྲོ་ཡང་གསལ་པོར་
 མི་ཤེས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲོ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་
 དང་། དོན་རིག་གྱུང་མི་འགྱུར་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་
 རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་བས་ཤིན་ཏུ་ཡང་མི་འཐད་དེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

རང་སྒྲིའི་སྒྲོ་དང་གཞན་གྱི་སྒྲོ། །ཡོངས་གཙུག་དོ་ལོ་གཅིག་པར་
འགྱུར། །དོན་རིག་འདས་པ་དཔེ་དག་དང་། །བྲལ་ཞིང་རྟགས་ནི་
ཡོད་མིན་སྟེ། །ཞེས་དང་།

དེ་སྤྱིར་སྒྲོ་ལས་དོན་གྲུབ་ཀྱི། །དོན་ལས་རི་ལྟར་ཡང་དེ་མིན། །དེ་
མ་གྲུབ་པར་དོན་རང་ཉིད། །རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།
བདག་རིག་མིན་པའི་སྟོགས་དག་ལ། །དོན་ཀྱན་མཐོང་མེད་
འདི་ཡིས་ནི། །སྒྲོ་ནི་མདོན་སུམ་མིན་སྟེ། །གང་ཡིན་དེ་ལ་ལན་
བཏབ་པོ། །ཞེས་སོ། ། 𑀧 (425)

འཇིག་པའི་བསྐྱལ་པ་དགག་པ་ནི། རུམ་པ་ཆག་པའི་ཆོ། རུམ་
པའི་དོ་ལོ་དང་གསལ་བ་དང་བསྐྱལ་པ་དང་གསུམ་གཅིག་གམ་ཐ་
དད། ཐ་དད་ན་ནི་གསལ་བ་ཉིད་མ་བསྐྱལ་པར་ཐལ་ཏེ། བསྐྱལ་
པའི་དོ་ལོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཅིག་ན་ནི་རུམ་པའི་དོ་ལོ་ཡང་

འགགས་པར་ཐལ་ཏེ། འགགས་པར་⁽⁴²⁶⁾གསལ་བ་དང་གཅིག་
 པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །གསལ་བར་འགགས་ཀྱང་ངོ་
 བོ་མི་འགག་ན་གསལ་བ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་འགལ་
 པའི་ཕྱིར་ཆ་རེག་དང་གང་རེག་བཞིན་ནོ། །

ཤེས་པས་མི་གྲོལ་བ་ནི། དེ་ཙམ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པོ་ཉིད་ཤེས་ཀྱང་
 གྲོལ་བའི་ཐབས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཙམ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པོ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་དེ་
 ཙམ་གྱིས་མི་གྲོལ་ཏེ་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 སྒྲུང་བ་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་སུ་
 འདོད་པའང་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་སྒྲུང་ཚུལ་འཁྲུག་པ་ཅི་
 སྒྲུང་ཡང་། དོན་ལ་དག་མ་དག་མེད་པས་དག་མཉམ་སྒྲིམ་པ་དང་
 བྲལ་བར་གཏན་ལ་པབ་པ་ཡིན་ནོ། །

(426) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༡༩༩༧-༥ ། འགགས་པའི་ཏེ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་པ།

ད་ནི་བྱེ་བྲག་པ་འི་གྲུབ་མཐའ་བརྗོད་པ་ནི།

བྱེ་བྲག་པ་དག་ཤེས་བྱའི་དོན་བྲུག་གིས།།

རྣམ་གྲོལ་སྐྱབ་སྟེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད།།

ཐུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོག་གི་དོན་བྲུག་ཏུ་
གཏན་ལ་ཐབ་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཡང་། ཡང་དག་པའི་དོན་མ་
ཡིན་ཏེ་ཕྱིན་ཅིག་ལོག་གི་སྟོགས་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲིར་
དེའི་གཞུང་གི་གྲུབ་མཐའ་དགོད་པ་དང་། དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་
ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲས་ཀྱི་ཟེ་ཀ་རེ་ཟ་ཞིང་དབང་
བྲུག་བསྐྱབ་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར་སྐྱབ་པའི་ཐུ་སྟེགས་པ་དག་ནི།
གཟེགས་ཟན་སྟོན་པར་འཛིན་ཅིང་། དབང་བྲུག་ལྟར་བྱེད་ལ། དེས་
བསྟན་པའི་གཞུང་ཞི་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལ་
དབྱེ་ན། དབང་བྲུག་པ། ལྷག་པ་པ། ལྷག་སྐྱབ་པ། བྱེ་བྲག་པ། རིག་
པ་ཅན་པ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ཡང་དབང་ཕྱག་ལྟར་འཛིན་པས་དབང་ཕྱག་པའོ། །ཕྱག་
 པ་ལྟར་འཛིན་པ་ཕྱག་ཕྱག་གམ་ཕྱག་པ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཟེགས་
 ཟན་གྱི་དབང་ཕྱག་བསྐྱབས་པའི་དེའི་ཤོ་མཆན་གྱི་སྙིང་དུ་ཕྱག་པ་
 བབས་པ་ལ། དབང་ཕྱག་ཏུ་བབྱང་ནས་རྩིས་ཡོད་དམ་བྲིས་པས་
 མགོ་བྱེགས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་གི་མཐར་འཁུར་བས་དེ་སྐད་
 གཤགས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཁས་ལེན་པས་བྱེ་བྲག་པའོ། །རིག་པ་ཁས་
 ལེན་པས་རིག་པ་ཅན་ནོ།།

འདིར་དེའི་གཞུང་གིས། བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱག་ཡིན་པ། དེ་
 མཆོད་པས་བདེ་འགོ་ཐོབ་པ། ཤེས་བྱ་ཆོག་གི་དོན་དུག་ཏུ་ངེས་པ།
 དེ་ཤེས་པས་ཐར་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལའང་དབང་ཕྱག་གི་
 མཆན་ཉིད་ཡོན་ཏན། སྐབ་བྱེད་གསུམ་ལས། མཆན་ཉིད་ནི། ལྷ་
 ལྷན་ཏེ། ཏྲག་པ་ཡིན་པ། གཅིག་བྱ་ཡིན་པ། ལས་རྣམས་སྒོ་སྒྲོན་དུ་
 གཏོང་བའི་གཡོ་བས་བྱེད་པ། ལྷའི་འགོ་བས་བསྐྱས་པས། གཙང་
 ཞིང་མཆོད་པར་འོས་པའོ། །ཏྲག་པ་ནི། ཐོག་མ་ནས་ཐ་མའི་བར་

དུ་ཡོད་པས་སྐྱེ་འཆི་མེད་པའོ། །གཅིག་ཕྱི་ནི། འཛིག་ཉེན་ན་དབང་
 ལྷག་གཅིག་ལས་མེད་པའོ། །ལས་གཡོ་བས་བྱེད་པ་ནི། བཅིངས་
 ཐར་དང་། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་སྟེ།
 འཛིག་ཉེན་སྟོངས་པ་ན་དབང་ལྷག་གིས་འཛིག་ཉེན་སྐྱུལ་པར་འདོད་
 པའི་སྒོ་བསྐྱེད་དེ། དེའི་ཆེ་ལྷན་གིས་རྩལ་རྣམས་བསགས་ནས། ལྷན་
 གིས་དགྲིལ་འཁོར་དང་། ལུ་དང་། མེའི་ཕུང་པོ་བརྩམ་མོ། །དེའི་ནང་
 དུ་ཆངས་པའི་སྒོ་ར་བརྩམ་མོ། །དེའི་ནང་ནས་འཛིག་ཉེན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མེས་པོ་ཆངས་པ་གདོང་བཞི་རལ་པ་ཅན་བརྒྱའི་ལྟེ་བ་ལ་
 བཞུགས་པ། རིག་བྱེད་བཞིའི་སྐྱེ་འདོན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེའི་ཁ་ནས་
 བྲམ་ཟེ། དཔུང་པ་ལས་རྒྱལ་རིགས། བརྒྱ་ལས་རྗེའུ་རིགས། ཀླང་
 མཐེལ་ལས་དམངས་རིགས་སྐྱེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དང་པོ་འཛིག་
 ཉེན་ཆགས་པ། བར་དུ་གནས་པ། ཐ་མ་འཛིག་པ། མཐར་སྟོངས་
 པ་རྣམས་དབང་ལྷག་གིས་བྱེད་དོ།

སྐྱས་བསྐྱས་པ་ནི། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ན་གནས་

བཤོ། །གཙང་ཞིང་མཆོད་པར་འོས་པ་ནི། ཁྱིལ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་
དགྲེས་ཤིང་། གཙང་མས་མཆོད་ན་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བའི་ཕྱིར་དོ། དེ་
སྐད་དུ་ཞི་བའི་རྒྱུད་ལས།

གང་ཞིག་སྤྱི་ཞིང་གཅིག་ཕུ་སྐྱེ་གནས་འདུག །དེ་ཡིས་འདི་ཀུན་
སྐྱེ་ཞིང་འདིག་པར་བྱས། །དེ་ནི་དབང་ལྷག་མཆོག་ཡིན་ལྟ་མཆོད་
བྱ། །ཡོན་ཏན་བྱེད་པ་ཞི་བ་རབ་ཏུ་ཐོབ། །ཅེས་པ་དང་། བ་ནི་བ་
སྤྱ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཆུ་ཤེལ་ཆུ་རྣམས་ཀུན་ཀྱི་རྒྱ། །སྤྲུལ་ལ་ཡལ་གའི་
རྒྱ་ཡིན་ལྟར། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

ཡོན་ཏན་ནི། སྤྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་དེ། ལག་པ་
དག་དང་རྐང་པ་དང་། །མིག་དང་བཞིན་དང་ལུས་རྣམས་
ཀྱིས། །མང་པོ་བྱེད་ཅིང་འདིག་བྱེད་པ། །དེས་ན་སྤྱ་བར་བརྗོད་པ་
ཡིན། །མཁའ་ལ་རྒྱུང་དང་ས་དང་ནི། །ཆུ་དང་མི་དག་གནས་བྱེད་
ཅིང་། །སྤྱུད་པ་དང་ནི་རྒྱས་བྱེད་པ། །དེས་ན་ཡང་བར་⁽⁴²⁷⁾བརྗོད་

(427) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༩༠ ཀ-ཐ །སྐྱུང་བར། ་།

བ་ཡིན། །འབྱུང་བ་ཀྱན་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་། །གནས་པ་དག་དང་
 རྒྱ་བ་དང་། །གང་དང་གང་འདོད་དེ་བྱེད་པ། །དེས་ན་བདག་
 རོ་གྱུར་ཅེས་བྱ། །བདག་ལ་རག་ལྷས་རང་དབང་ཅན། །འགའ་
 ལའང་འཛིགས་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འབྱུང་
 (428) བས་ན། །དེ་ནི་དབང་དུ་འབྱུང་⁽⁴²⁹⁾ ཞེས་བྱ། །ཡུལ་དང་
 བཟའ་བ་བཅའ་བ་དང་། །གཞན་ཡང་ཡིད་གྱིས་གང་བསམས་
 བ། །ཡིད་གྱིས་ཟེས་འགོ་མི་སྟོད་པ།⁽⁴³⁰⁾ དེས་ན་གར་ཡང་ཕྱིན་
 ཅེས་བྱ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་མཆོད་གྱུར་ཅིང་། །འབྱུང་པོ་ཀྱན་
 གྱིས་མཆོད་པས་ན། །དེ་ནི་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཡིན། །སྙིང་སྟོབས་
 རྒྱལ་དང་ཐུན་པ་གསུམ། །དེ་དག་གང་ལ་གནས་གྱུར་པ། །མིག་
 འབྱེད་ཅམ་གྱིས་བྱེད་འབྱུར་པ། །དེས་ན་འདོད་དགྱུར་ལྡན་ཞེས་

(428) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༤༠༧-༡ །རྩུང་།

(429) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༤༠༧-༡ །རྩུང་།

(430) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༤༠༧-༡ །རྩུང་།

བྱ། །ཐར་པའམ་ཡང་ན་ལྷའི་ལུས། །གང་དུ་བདག་ཉིད་འདོད་
 པ་དག། ཐམས་ཅད་འདོད་པས་ཐོབ་འགྱུར་བ། །དེས་ན་དགའ་
 མགུར་གནས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།།

སྐྱབ་བྱེད་ནི། སྡོད་བཅུད་འདི་དག་དབང་སྦྱག་གིས་བྱས་
 ཉེ། རྒྱལ་གས་ལ་སོགས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཆོར་མ་རྣོ་བ་ལ་སོགས་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དབྱར་དགུན་གྱི་དུས་ཆེགས་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྡོད་ཅིང་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏོང་ལྡན་དབྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་
 དང་སྤོང་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལས་འབྲས་བདེན་
 བ་ཆོས་ལྡན་ཆེ་མུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲ་མ་ལ་སློག་བཅད་པར་མི་
 རུང་སྟེ་བཅེ་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་འཐད་དེ་
 དེ་དག་གིས་སློག་མ་བཅད་པས་བཅེ་སེམས་དང་ལྡན་ཡུང་དབང་
 སྦྱག་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སློགས་པས་ཆེ་མུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདྲིན་པ་ཅན་
 གང་ནོར་ལྡན་དང་། །གཞན་གྱིས་འཆེ་བྱས་དགེ་བ་ཅན། །ཆོས་

མིན་ཅན་དགའ་མཐོང་བས་སྟ། །དབང་ཕྱག་ཡོད་པར་གསལ་བ་
 ཡིན། །ཡོན་ཏན་ནོར་ལྡན་ཆེ་མུང་དང་། །ངན་པ་སྟོད་རྣམས་ཆེ་
 རིང་དང་། །གཏོང་ལྡན་དབྱལ་པོར་མཐོང་བས་ན། །དབང་ཕྱག་
 གིས་བྱས་གསལ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

དབང་ཕྱག་མཆོད་པས་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ནི། སྐྱེ་དབྱུ་རྣམས་
 གྱིས་དགེ་བ་གཞན་མ་བྱས་པར་དབང་ཕྱག་ཁོ་ན་ལ་ཕྱགས་བསད་
 བའི་ཤ་ཁྲག་གིས་ལེགས་པར་མཆོད་ན་སྟ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་མི་ཤེས་བདག་ཉིད་འདིའི། །བདེ་ཕྱག་རང་དབང་ཡོད་
 མིན་ཏེ། །དབང་ཕྱག་གིས་བཏང་མཐོ་རིས་སམ། །ངན་སོང་དག་ཏུ་
 འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོག་གི་དོན་བྱག་སྟེ། རྣམ་དང་ཡོན་ཏན་
 ལས་དང་སྟེ། །བྱེ་བྲག་འདུ་བ་བྱག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས། དེ་སོ་སོར་
 བཤད་ན། རྣམ་ནི་གཉིས་ལས། ཏྲག་པ་དང་མི་ཏྲག་པའོ། །ཏྲག་
 པའི་རྣམ་ལ་ལྟ་སྟེ། བདག་དང་། དུས་དང་། རུལ་དང་། སྟོགས་

དང་། རྣམ་མཁའ་ལོ། །དེ་ཡང་བདག་ནི། རིག་པ་ཅན་པས་བེམས་
 བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལ། བདག་ལ་གནས་པའི་དོན་སྒྲོས་རིག་པ་
 ལས། བདག་གིས་རིག་པ་སྣམ་དུ་བྱང་སྟེ། མིག་གིས་གཟུགས་
 མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །**གཞན་**
བདག་⁽⁴³¹⁾ གྲང་ནི་འདྲིར་བདག་ཉིད། །འདྲོད་དང་སྤང་སོགས་ཡོན་
ཏན་ཅན། །རྟེན་དང་ཀུན་འཇུག་ཟ་བ་སོ། །བདག་ཉིད་བེམས་པའི་
ངོ་བོར་འདྲོད། །ཅེས་པས་སོ། །དེས་ན་བདག་ཏྱག་གྲང་སྒྲོ་འགྱུར་
ཞིང་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་བྱེད་པས། བདག་འཛིག་པ་དང་དངོས་མེད་
དུ་མི་འགྱུར་བ་འདྲོད་དོ། །

ཏ ཏུས་ནི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ཀུན་ལ་
 ཁྱབ་པ་མ་སྐྱེས་པ་ཏྱག་པ་རྣམས་སྲུ་ཡོད་པའོ། །རྟུལ་ནི། ས་ཁུ་མེ་
 རྒྱང་བཞིའི་རྟུལ་སྤར་བ་སྟེ། རིམ་བཞིན་བྲི་དང་རོ་དང་གཟུགས་
 དང་རིག་བྱའི་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ནས་གཅིག་གི་བར་དུ་ལྡན་པ།

(431) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༩༡༧-༩ རྟེན་ཞན་དག ༡༽-

སྤ་རབ་དེ་དག་རྟག་ཅིང་པན་ཚུན་མ་རེག་པར་འདུས་ནས་བྱ་བ་
 ཚུམ་ལ། མཐར་ཁ།⁽⁴³²⁾ དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་བསྐྱེད་གས་པའམ་
 ཐོ་བས་བཅོམ་ཡང་རྟུལ་འཐོར་བ་ཅམ་ལས་གཞིག་པར་མི་རུས་
 ལ། རྣམ་ཞིག་འདིག་རྟེན་ཞིག་པའི་ཆེ་ནའང་རྟུལ་རྣམས་རྣམ་
 མཁའ་ལ་ལོང་ལོང་པོར་གནས་པ་དག་ཚུམ་དུས་དབང་ལྷག་གིས་
 དེགས་མཐུན་རྣམས་བསྐྱུས་པས་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་
 ཅན་གྱི་རྣམས་འབྱུང་བའོ།

ཁ བྱོགས་ནི། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ཅིང་།
 མ་སྐྱེས་པ་རྟག་པ་བྱ་བ་མེད་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའོ། ཁ⁽⁴³³⁾ རྣམ་
 མཁའ་ནི། ཆོས་ལྡ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བྱབ་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། གོ་
 འབྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། དངོས་པོའོ། །དེའི་དང་པོ་གསུམ་
 བེ་པལ་ཆེ་བས་ཁས་ལེན་རྟོ། །མི་རྟག་པ་ནི། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་གི་ཡན་

(432) །གཡུང་རྩུང་རྟགས་བར་ཕྱི་ཆེག་དེ་ལྟེ་དགེ་པར་མཐ་མི་གསལ། ་ ༡༩༡༡-༥

(433) །གཡུང་རྩུང་རྟགས་བར་ཕྱི་ཆེག་དེ་ལྟེ་དགེ་པར་མཐ་མི་གསལ། ་ ༡༩༡༡-༥

ལག་ཅན་བཞི་སྟེ་དེ་ལྟར་དགུའོ།།

ཡོན་ཏན་ནི། ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི་སྟེ། གངས་དང་། བོངས་ཆད་དང་།
འཕྲད་པ་དང་། བྱེ་བ་དང་། གཞན་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བྱུག་
དང་།⁽⁴³⁴⁾ བདག་ལ་སྤང་བ་བཅུ་གསུམ་ནི། མིག་གི་སྟོང་དང་། རྩ་བའི་
སྟོང་དང་། སྤེའི་སྟོང་དང་། སྤུས་ཀྱི་སྟོང་དང་། བདེ་བ་དང་།
སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤང་བ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཆོས་དང་། འབད་ཚོལ་དང་། འདུ་བྱེད་པའི་ཤུགས་སོ། །ཡུལ་
ལྔ་སྟེ། གཟུགས་མའི་ཡོན་ཏན། སྤྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན། ཇི་སའི་
ཡོན་ཏན། རོ་རྩའི་ཡོན་ཏན། རེག་རྒྱུད་གི་ཡོན་ཏན་ནོ། །སྤྱ་ནི་ཉག་
ཏུ་ནམ་མཁའི་ཁྲིད་ན་གནས་པ་ལས། རྒྱུད་རྫོན་པས་གཡོགས་པས་
མ་ཐོས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུས་བྱས་ཨོ་བརྗོད་དུས་རྒྱུད་དེ་བསལ་ནས་
ཐོས་ཤིང་། བཞོལ་ན་རྒྱུད་ཤུལ་དུ་རྒྱབ་པས་མ་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལས་ནི། ལྔ་སྟེ། བརྒྱུད་བ་དང་། བསྐྱུལ་བ་དང་། འདེགས་པ་

(434) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༤༡ ཁ-༡ །རྩུག་གོ།

དང་། འཛིག་པ་དང་། འཕྲོ་བའོ།

སྤྱི་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་པ་དང་། ཉི་ཆེ་བའི་སྤྱིའོ། །འབྲེལ་པའི་སྤྱི་
མི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པས་འབྲེལ་པའོ། །གཉིས་
པ་ལ། བར་གྱི་སྤྱི་དང་། སྤྱི་རྩུང་དུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱམ་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པས་འབྲེལ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷུས་ཉིད་ཅེས་པས་འབྲེལ་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྤྱི་དེ་དག་གྱུར་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། འབྲེལ་པ་
དང་། ཏྲག་པ་དང་། གཅིག་བྱའོ། །དཔེར་ན་བྱམ་པས་རང་གི་བྱེ་
བྲག་གསེར་བྱམ་དང་། རྩ་བྱམ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབྲེལ་སྟེ། གསེར་
བྱམ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡོད་ན། བྱམ་པ་ཡོད་པས་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཏྲག་སྟེ་གསལ་བ་བྱེ་བྲག་པ་དེ་རྣམས་གྲུབ་ནས་མ་རྒྱག་གི་
བར་དུ་ཡོད་པས་སོ། །འབྲེལ་ཅིང་ཏྲག་པ་དེས་ན་⁽⁴³⁵⁾གཅིག་བྱར་
ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

(435) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༩༡༧-ཡ ༼ཡོད་པས། ༽

འདི་ལ་གཟེགས་ཟན་གྱི་སྒྲོབ་མ་། བེ་ཕུ་⁽⁴³⁶⁾ ཀ་ནི་སྤྱི་དེ་གསལ་
 བ་མེད་པའི་བར་སྟོངས་ན་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དབང་ཕུག་ལ་ཆོས་
 ཅན་ལུས་ཡོད་པ་དང་། གསལ་བ་མེད་པའི་བར་སྟོངས་ནི་སྤྱི་ཡོད་
 དེ། བྱེད་ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ལ། རིག་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་
 བེ་ཐར་ནི། ⁽⁴³⁷⁾ གསལ་བ་མེད་པའི་བར་སྟོངས་ན་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
 མེད་དེ། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ།

བྱེ་བྲག་ནི། གསལ་བ་རྣམས་མ་འབྲེས་པ་སྟེ་བྱུང་པ་དང་ཀ་བ་
 བཞིན་ནོ། །འདུ་བ་ལ་ཐ་དད་དང་། ཐ་མི་དད་གཉིས་ལས། ཐ་དད་ནི་
 མགོ་ལ་རུ་གཉིས་ལྟ་བུའོ། ཐ་མི་དད་གྱི་འདུ་བ་ནི། དུང་ལ་དཀར་
 ལྷུ་ལ་འདུ་བ་ལྟ་བུའོ།

ཤེས་པས་གྲོལ་བ་ནི། དོན་ཐུག་པོ་ཤེས་ནས་བསྒྲོམས་
 བ་གྲོལ་ཏེ། **འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་མོད་གྱི། །ཐ་མ་མེད་པ་མ་**

(436) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༡༤༡ ཁ-མ ། རྩེ་བྱ།

(437) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༡༤༡ ཀ-༡ ། རྩོ་བར་ནི།

ཡིན་ཏེ། །དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ཡིས། །མི་དེ་ཐ་མར་ཐར་བར་
 འགྱུར། །ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཏྟག་ནི། །ཐམས་ཅད་སྤངས་ན་བྱི་
 མེད་པའི། །ཡོངས་སུ་དག་པ་དེར་འགྲོ་སྟེ། །བྱད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་
 བཞིན་ནོ། །སློ་སོགས་བདག་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན། །བྱངས་ནས་སྤང་
 བའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཡིད་ལ་བདག་ཅེས་གནས་པ་ནི། །བྱེ་བྲག་པ་
 ཡིས་བཅད་པར་ཤེས། །ཞེས་སོ།།

དེ་ཡང་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན། བདག་དེ་ཡོད་མེད་ཏྲག་
 ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། ཡོད་མིན་
 མེད་མིན་དུ་མ་མིན། །གཅིག་མིན་སྤྱོད་མིན་ཆེན་པོ་མིན། །འདི་ནི་
 ཏྲག་མིན་མི་ཏྲག་མིན། །བདག་མིན་གཞན་མིན་མིན་དེ་ཉིད། །ཅེས་
 འདོད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱབ་བྱེད་མེད་པ། གཞོད་བྱེད་ཡོད་
 པ། ཤེས་པས་མི་གྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་ངེས་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་
 དབང་སྤྱུག་ཏྲག་པ་བསྐྱབ་པ་འགལ་ཏེ། ཏྲགས་དེ་དག་ལ་དབང་སྤྱུག་

ཉག་པས་མ་བྱས་པས་བྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །དབང་ཕྱག་མི་ཉག་པ་ནི་
ནམ་ཡང་མེད་པས་བྱེད་པར་མེད་ལ། དབང་ཕྱག་གིས་བྱེད་པར་
སྤང་བུང་མ་དམིགས་པའི་ཉག་ས་ཀྱིས་ཁེགས་སོ།།

གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། དབང་ཕྱག་དང་། རྩས་དང་། ཡོན་
ཉན་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་བྱེ་བྲག་འདུ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་ཐུབ་པས་ལུང་བསྟན་པ་དེ་དགག་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱུལ་པའི་ལྷ་
ནམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། **བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།** **ཚངས་དང་**
དབང་པོ་བྱབ་འདུག་དང་། །དག་སོགས་གཟུགས་སུ་སྤྱུལ་མཛད་
ནས། །འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་
ཅན་གར་མཛད། །ཅེས་བས་སོ།།

འདིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་པོར་
བརྟགས་པའི་དབང་ཕྱག་སྟོས་བཞོད་པ་དེ་འགོག་པ་ལ་ཆུལ་ལྷ་སྟེ།
ཉག་ལ། གཅིག་སྟེ། བྱེད་པ་པོ། ལྷས་བསྟུས་པ། མཆོད་པར་འོས་པ་

དགག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉག་པར་མི་རུང་སྟེ་དོན་མི་བྱེད་
པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།⁽⁴³⁸⁾

༼གཉིས་པ་ནི།༽ གཅིག་ཕྱར་མི་རུང་སྟེ་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མ་ཆོག་ས་
པའི་ཕྱིར་རོ།

༼གསུམ་པ་ནི།༽ བྱེད་པ་པོ་དགག་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་ལས་འབྱུང་བར་
མཐོང་བ་དང་། ཉག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། ཅིག་ཆར་འབྱུང་
བར་ཐལ་བ་དང་། རང་དང་མཚུངས་པ་དང་། མཆོད་པ་དོན་མེད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་མའི་ཆོག་ས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མཐོང་གི་དབང་
ཕྱག་གིས་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བས་ཁྲིག་ས་
ལོ། །རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་དབང་ཕྱག་གིས་བྱས་སོ་ཞེ་ནའང་། ལྷང་རུང་
མ་དམིགས་པས་ཁྲིག་ས་པ་ཉིད་དེ། དབང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་
པ་པོ་ཡིན་ན་དབང་ཕྱག་ཉིད་ཀྱང་བྱས་པར་ཐལ་ལ། འདོད་ན་མ་
བྱས་པར་གསལ་ལོ། །དེས་ན་དབང་ཕྱག་མ་བྱས་པས་ཀྱང་ཐམས་

(438) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༩༩ ཁ-༩ ༼བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།༽

ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཐོར་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ།།

རྟག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་ནི། སྒོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་
འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ་རྒྱ་རྟག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་
དེ། རྟག་པ་ལ་རེས་འགའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། **།ཞི་བ་ལྷ་ས།**

རྒྱ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ན། །འབྲས་བུའི་ཐོག་མ་ག་ལ་
ཡོད། །རྟག་ཏུ་ཅི་ཕྱིར་བྱེད་མིན་ཏེ། །དེ་ནི་གཞན་ལ་སྟོས་པ་
མིན། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

ཡང་སྒོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་
རྟག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ་རྟག་པའི་བྱ་བ་ལ་
རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་རྟག་གྲང་རྒྱུན་རེས་
འགའ་བ་ལ་འཕྲད་པས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་སྟེ། ར་རྟག་གྲང་བརྟུང་བའི་
རྒྱུན་རེས་འགའ་བ་ལས་སྐྱ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ར་ལས་བརྟུང་
དུས་ཀྱི་སྐྱ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་གི། །ཨ་ཨ་⁽⁴³⁹⁾ རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་

(439) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༤༡༡-༡ །སྒྲ།

དཔེ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། རོན་ཡང་མི་འཐད་དེ་རྒྱུན་དང་འཕྲད་ན་འབྲུང་
 མ་འཕྲད་ན་མི་འབྲུང་བས་ཀྱང་རྟག་པ་ལས་རིམ་གྱིས་འབྲུང་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། **སྦྱོད་འཇུག་ལས།**

དེས་བྱས་མིན་གཞན་ཡོད་མིན་ན། །དེས་འདི་གང་ལ་ལྟོས་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྩ་སྤྱོད་ལྟུང་གཏེ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པས་ཀྱང་
 དབང་ཕྱག་གིས་བྱས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། **དེ་ཉིད་ལས།**

གལ་ཏེ་ལྟོས་ན་ཆོགས་པ་ཉིད། །རྒྱ་ཡིན་འབྲུང་གི་དབང་ཕྱག་
 མིན། །ཆོགས་ན་མི་བསྐྱེད་དབང་མེད་ཅིང་། །དེ་མེད་པར་ནི་བསྐྱེད་
 པ་མིན། །ཞེས་སོ།

རང་དང་མཚུངས་པ་ནི། དབང་ཕྱག་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་པར་
 རང་བྱུང་ན་སྦོད་བཅུད་ཀྱང་རང་འབྲུང་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

མཆོད་པ་དོན་མེད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱག་གིས་བྱས་ན་
 མཆོད་མ་མཆོད་བྱུང་མེད་དེ་གཉིས་ཀ་དབང་ཕྱག་གིས་བྱས་པར་
 མཚུངས་པ་གྲུབ་སྟེ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། **སྦྱོས་རབས་ལས།**

གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་ན། །འོ་ན་སྤྱི་ཉིད་
 དབང་ཕྱུག་གིས་བསད་པས། །ཁྱོད་ནི་བདག་ལ་ཅི་ཕྱིར་སེམས་
 མི་དགལ། །གཞན་གྱི་ཉེས་པའང་བདག་ལ་ཅི་ཕྱིར་བསྟོ། །ཞེས་
 བ་བཞིན་ནོ།།

སྒྲུལ་བསྒྲུལ་པའང་མི་འཐད་དེ། སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་ཉིད་ཀྱང་
 སྒྲུང་རྒྱུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོད་འོས་སྤྱི་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། མཁྱེན་པ་དང་བཅུ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མཆོད་པར་
 འོས་ཀྱི། སྟོག་ལ་ཟ་ཞིང་མི་གཙང་བ་ལ། ཁྱོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཅུ་
 བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

རྒྱས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉག་པ་དང་། མི་ཉག་པ་དགག་
 པའོ། །ཉག་པ་ལ། བདག་དང་། རྩལ་དང་། རྩས་དང་། སྟོགས་དང་།
 བཅས་མཁའ་དགག་པ་དང་ལྔ་ལས། བདག་གི་ངོ་བོ་འོག་ཏུ་འགོག་ལ།
 སྟོས་བྱམ་པ་མཐོང་བ་བདག་གིས་མཐོང་བར་མི་རིགས་ཏེ། སྟོ་དང་
 བདག་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་མཐོང་ན་

བྱམ་པས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་དུས་
བདག་དེ་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུའང་མེད་ན་
བདག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །**འིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།**

འཛིག་རྟེན་གངས་ཅན་ལྷག་སྤྱད་དང་། །གོས་མེད་བཅས་ལ་
གལ་ཏེ་ཞིག །ཡོད་མེད་འདས་པར་སྤྲོ་ན་དེས། །བསྟན་པ་འཆི་མེད་
བདུན་ཅི་འདི། །ཆོས་ཀྱི་ཁུད་པ་ཡིན་ཞེས་གདའ། །ཞེས་པས། དུ་
མ་པ་ལས་གཞན་པས་གང་རུང་ཅིག །ཁས་ལེན་པས་ལྟ་བའི་གཟེབ་
དུ་འཆིང་སྟེ། འདིས་ཀྱང་བདག་མེད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟུལ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་ཆེ་མི་རྟག་ལ་གྲེས་པའི་
ཆེ་ཆ་མེད་པས་རྟག་པར་ཡང་བཞག་དུ་མེད་དོ། །རྟུལ་དེ་རྟག་ན་
ལན་ཅིག་གྲེས་ནས་འདུས་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར་
ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །

དུས་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ། བྱད་པར། རྟག་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚྱོམ་བྱེད་དང་། ལྷོས་ས་དང་། རྩས་

སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། མཐུན་སྦྲང་ལ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏུས་
 གྱི་མཐའ་སྒྲིབ་ཅིག་མ་མ་གྲུབ་པས་དེ་མཐུད་པའི་ལོ་རྒྱུ་ལ་སོགས་
 ཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཏུས་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷ་གསུམ་ལ་ལྷོས་ས་མ་གྲུབ་ན་
 ཏྲག་ཏུ་ཡང་ན་སྒྲུལ་འབྱེ་བར་འགྱུར་ལ། ལྷོས་ས་གྲུབ་ན་འདས་མ་
 འོངས་ད་ལྷ་གསུམ་ཏུས་གཅིག་ལ་མི་ཆོགས་པ་དང་། སྒྲིབ་འཛི་ཆོ་
 ལྷོས་ས་ཡོད་ཏུས་ལྷོས་ཆོས་མེད་ལ། ལྷོས་ཆོས་ཡོད་ཏུས་ལྷོས་ས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷོས་སྒྲིབ་བཏགས་ནས་པར་བཤད་ཀྱང་
 དངོས་པོ་ལ་ཏུས་གསུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཅེ་བཤེས་རབ་ལས།

གལ་ཏེ་འདས་ལ་ལྷོས་གྱུར་ན། །ད་ལྷ་འབྱུང་དང་མ་འོངས་
 ལ། །འདས་པའི་ཏུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དེ་ན་མེད་འགྱུར་
 ལ། །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་ལྷོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་བཞེན་ནོ།

རྩམ་སུ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དབྱར་དང་སྟོན་ཡང་ལྷོས་བཞེད་པ་ཡིན་

གྱི། དངོས་པོ་ལ་མེད་དེ་སྤང་བ་རྣམས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུའང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་ཆུ་ཤུལ་རང་བཞིན་མེད་པས་དོན་
 གྱི་དབྱར་སྟོན་ཁེགས་ལ། མིང་གི་དབྱར་སྟོན་ཡང་བཏགས་པ་ཡིན་
 པས་དགུན་ལ་དཔྱིད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྟོ་
 (440) བྱར་དུ་བཏགས་ནས་བཞག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 དབྱར་ལྟ་བུ་དངོས་པོར་ཡོད་ན་རི་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དབྱར་དུ་མི་རུང་
 རྟེ། རི་མཐོང་དུས་དབྱར་མཐོང་བར་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
 དུ་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་དེས་བསྐྱེས་པ་ན་དབྱར་ལ་སོགས་མ་
 གྲུབ་པ་ན། དབྱར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་སྤྱིའི་རང་བཞིན་སྟོས་བཀོད་པ་
 ཅིམ་ལས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།

མཐུན་སྤང་དུ་མེད་པ་ནི། མྱིང་འདིར་ཉིན་པར་ཡིན་དུས་གཞན་
 དུ་མཚན་མོར་འགྱུར་ལ། སྤྱི་རོ་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། དངོས་
 པོ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་རོ།

ཁྱད་པར་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དུས་གཅིག་ལ། དུས་
མཉམ་པ། དུས་རིང་ཐུང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་དང་
སྒྲུམ་བུའི་དུས་གཅིག་པར་མི་རུང་སྟེ། སྒྲུང་བ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་
བུམ་སྒྲུམ་མེད་ལ། སྒྲུང་བའང་ཆེལས་ཅིམ་ཡང་མེད་པས་དུས་སུ་
མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། བུམ་སྒྲུམ་དུས་མཉམ་པའང་མི་རུང་སྟེ། བུམ་པ་
མཉམ་པ་སྒྲུམ་བུ་ལ་ལྟོས་ཤིང་། སྒྲུམ་བུ་མཉམ་པ་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་
པས་ན་པན་ཚུན་བརྟེན་པས་མཐར་རང་ལ་རང་ལྟོས་སུ་འགྱུར་བས།
གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དུས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་
པ་དངོས་པོ་ལ་གསལ་བ་རེ་རེ་ཞིང་བརྟགས་ན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་
མེད་པས་ཀྱང་ཁྲིགས་སོ།

རྩ་ཞེས་ལས།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ལྟོས་འགྱུར། །དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་
ནི། །ལྟོས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་འགྱུར་ན། །གང་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་

འགྲུབ། ། ཅེས་པ་ལྟར་དོ།

གསུམ་པ་ནི། ཞག་ལས་ལོ་གཅིག་དུས་རིང་བར་མི་འགྲུབ་སྟེ།
 ཚུམ་བྱེད་ཞག་མེད་ན་དེས་བཞག་པའི་ལོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོ་
 ཡང་ཞག་གི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་
 པས་ལོ་རིང་བར་མི་གྲུབ་ལ། སྐད་ཅིག་མཁའ་ཆའགས་མེད་པས་
 ཚུམ་པར་མི་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆའགས་མེད་པ་ལ་སྤྲད་པ་མི་རུང་
 བས་རྒྱན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཐུད་པ་མེད་པས་རིང་སྤང་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། སྐད་ཅིག་ནས་ལོ་ལྷ་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པར་རིང་སྤང་དུ་ཞེན་
 པ་གཉི་ཐུག་ཉིད་དོ།

དུས་ཉག་པ་དགག་པ་ནི། རི་ཞིག་དུས་རིའི་དུས་ཞིག་ནས་མེད་
 པ་ལྟར། གསལ་བ་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་དང་འབྲ་བས་ཉག་པའི་དུས་
 མེད་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དུས་མེད་དེ་མི་ཉག་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར་
 དོ། ། **མདོ་ལས་ཀྱང་།**

འདས་པའི་དུས་ཀྱང་འདས་པའི་དུས་ཀྱིས་སྟོངས་སོ་ཞེས་པ་ལ་

སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

ཕྱོགས་ཉག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་ཤོ། བྱད་པར། ཉག་
པ་དགག་པའོ། རོ་ཤོ་ལ། ལྟོས་པ་དང་། རྩས་དང་། མཐུན་སྣང་ལ་
མེད་པ་དང་གསུམ་ལས། ལྟོས་པ་དགག་པ་ནི། མི་མཛེད་འདི་
བདེ་བ་ཅན་པའི་ཤར་ཡིན་ལ། མཛོན་པར་དགའ་བའི་རྩབ་རྩ་བཞག་
དུས། ཤར་ཁོ་ན་ཡིན་ན་མཛོན་དགའི་ཡང་ཤར་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། རྟེན་ན་ཕྱོགས་བཅུ་པོ་ཡང་འབྲུལ་པའི་སྒྲོས་བཀོད་ཀྱི་དངོས་
པོ་ལ་མེད་དེ། **ཅེ་ཤེས་ལས།**

དངོས་པོ་ལྟོས་གྲུབ་གང་ཡིན་པ། རྟེན་མ་གྲུབ་ན་རི་ལྟར་
ལྟོས། རི་ལྟར་གྲུབ་པ་ལྟོས་ཤེ་ན། རྟེན་ལྟོས་པར་མི་རུང་
ངོ། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།

རྩས་སྣང་གྲུབ་པ་ནི། མི་མཛེད་ཉིད་ཤར་ལ་སོགས་པར་མཐའ་
གཅིག་རྩ་མ་གྲུབ་པས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།

མཐུན་སྣང་མེད་པ་ནི། འཛམ་བྱ་གླིང་པ་ལ་ཤར་དུ་སྣང་བ་

ཉིད། སྐྱ་མི་སྟོན་པ་ལ་ཅུབ་ཏུ་⁽⁴⁴¹⁾སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲིང་འགྲོ་རྒྱུ་མས་ལ་
ཐུང་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་སྒྲི་བོ་ཚུགས་པ་ལ་གྲེན་ཏུ་སྒྲུང་ལ། སྒྲེལ་ཞི་བ་
ལ་འཕྲེད་ཏུ་སྒྲུང་བའི་བྱིང་རོ།

བྱེད་པར་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོགས་བཅུ། མཚམས་བཞི།
 སྟོགས་བཟང་ངན་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོགས་བཅུ་འཁར་དེ་
 གཅིག་ཡིན་པས་དེས་བྲུབ་དུས་འཁར་དེ་གཅིག་ཏུ་མི་བྱུང་སྟེ། རི་
 དང་རྫོ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འཁར་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ནས་བྱུབ་ཏུ་འགྱུར་བས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

མཆམས་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཤར་སྟོ་སྟོ་བྱ་ལ། ཤར་དང་སྟོ་སྟོ་སྟོ་དམ་
མ་སྟོ། སྟོ་དྲ་མཆམས་ཀྱི་གོ་མེད་པས་མཆམས་མི་རུང་ལ། མ་
སྟོ་དྲ་མཆམས་དང་ཤར་སྟོ་གཉིས་ཀྱི་རྩར་ལ་བར་ཡོད་དམ་མེད།
ཡོད་ན་ནི་དེར་ཡང་མཆམས་གཞན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། བར་མེད་

ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།

སྟོགས་བཟང་ངན་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཤར་ན་སྟོགས་ངན་དུས་
 ལུབ་ན་མེད་པ་མི་རུང་སྟེ། མི་མཐེད་རིལ་པོ་མངོན་དགའི་ལུབ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཤར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རང་
 གི་གནས་གཅིག་ལ་སྟོས་པ་དེའི་ཤར་ངན་པ་སྟེ་རུའང་མི་འགྲུབ་
 སྟེ། རུལ་ཐོན་དང་དུས་ཀྱི་རིགས་པས་རང་དང་ཤར་གཉིས་ཀ་མ་
 གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་སྟོགས་ངན་པ་དེ་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་
 ངན་ནམ་གཅིག་ལ་ངན། དང་པོ་སྟར་ན་བདེ་བ་ཅན་པའི་ཤར་ཡིན་
 པས་བཟང་བའི་སྤྱིར་འདྲིར་ཡང་བཟང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་
 པ་སྟར་ན་ལོ་འཕོས་ཀྱང་ངན་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་
 རོ། །འདི་སྟར་རྟོགས་ན་སྟོགས་ངན་མེད་དེ་གཞི་མེད་དུ་ཤེས་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །ཡུམ་ལས།

ཤར་སྟོགས་ཀྱི་ཁམས་ཤར་སྟོགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་
 པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

ཡུལ་གསུམ་ཉག་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དངོས་པོ་ཞིག་པའམ་གོ་འཕོ་བ་
ན་དེའི་ཤར་ལ་སོགས་པའང་སྤྲ་མ་ལས་འགྱུར་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་
དང་། དངོས་མེད་རྒྱུ་པ་ལ་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱི་ཆ་མེད་པས་སྤྱོད་གས་
སྤྱ་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡ⁽⁴⁴²⁾

ནམ་མཁའ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དངོས་པོ་ཅེངང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ནམ་
མཁའ་འོ་ཞེས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས། ཐ་སྙད་དུང་ནམ་མཁའ་
མེད་དེ། བར་གྱི་སྒྲོ་བོ་ནི་སྤང་བ་ཡིན་ལ། ཉག་པོ་ནི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་
པས་སྤྱ་ལའང་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འབྱུལ་སྤང་ལ་ནམ་མཁའ་
ཞེས་བརྗོད་པར་ཟད་དོ། །**འིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།**

**གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་ཙམ་ཕྱིར། །ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་
ཙམ་སོ། །ཞེས་སོ།**

ནམ་མཁའ་མཐོང་བར་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཚོངས་པར་བཤད་དེ།

བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས།

(442) ༼གཡུང་རྩུང་རྟགས་བར་ཀྱི་ཆོག་དེ་ལྟེ་དགེ་པར་མད་མི་གསལ། ༽ ༡༩༥༣-༥

ནམ་མཁའ་ལེགས་པར་རྟོག་གོ་ཞེས། །སོ་སོའི་སྤྱེ་བོ་དག་གིས་
རྟོགས། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ། །འཛིག་རྟོག་པས་ཀྱང་
དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་།

སྤྱད་པ་ལས།

ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་
པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་
ལྟར་ཚུལ་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་
དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་བྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་།

ཡུལ་ལས།

ནམ་མཁའ་ཁམས་ལ་ནི་ཤར་སྤྱོགས་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །སྟོ་
དང་། ལུབ་དང་། བྱང་དང་། སྟང་དང་། འོག་དང་། སྤྱོགས་མཚམས་
དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ནམ་མཁའ་ནི་རྒྱུ་པོ་མ་ཡིན། གྲུ་བཞི་མ་
ཡིན། སྟོན་པོ་མ་ཡིན། སེར་པོ་མ་ཡིན། འདས་པ་མ་ཡིན། མ་འོངས་
པ་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྤྱེ་བའམ་

འགགས་པའམ་གནས་པའམ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ནམ་
 མཁའ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བའང་མ་ཡིན། རྩོམ་པར་བྱ་བའང་མ་ཡིན་
 རོ། །ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་དང་ལྗན་པའང་མ་ཡིན། །གཟུགས་
 མེད་པའང་མ་ཡིན། །ནམ་མཁའ་ནི་རྟག་པའང་མ་ཡིན། མི་རྟག་
 པའང་མ་ཡིན་རོ། །ནམ་མཁའ་ནི་སྤང་བ་ཡང་མ་ཡིན། ལུན་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་རོ། །ནམ་མཁའ་ནི་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པའི་གོ་སྐབས་
 འབྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་
 མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པས། ཐེག་པ་ཡང་སྒྲོས་བཀོད་པ་ཅུ་
 ལས། དངོས་པོ་ལ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །

ལྷ་སྟེགས་པ་དང་ཚེད་དུས་ནང་པའི་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་ཆེའོ་
 ལྷམ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་བཀག་ཇེས་སུ་ལུང་བྲངས་
 པས། ལྷོན་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ཆད་མར་གྲུས་པས་
 ཁས་ལེན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

མི་རྟག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་མ་གྲུབ་པ་
 དང་། མི་རྟག་པར་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིང་ཡན་ལག་ཅན་
 ཏུ་བསྐྱུབ་པ་ལ། གངས་རི་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྩལ་སྤྲོན་
 ལྟར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། དབྱེད་ན་གཅིག་
 དང་དུ་མའི་ཆེམས་དང་ཆེམས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྩལ་སྤྲོན་
 རྟག་ལ་རགས་པ་མི་རྟག་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྟག་
 མི་རྟག་ཆ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡོན་ཏན་དགག་པ་ལ། གངས་། བོངས་ཆོད། སྤང་ལ། བྱེ་བ།
 གཞན། གཞན་མ་ཡིན་པ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དགག་པ་དང་
 བདུན་ལས། དང་པོ་ལ། ལྟོས་པ། རྩས། རྩམ་བྱེད་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་
 ལས། ལྟོས་པ་ནི།

གཅིག་དང་དགྲ་མང་བ་དང་ཉུང་བར་འཛོག་པ་ཕན་ཚུན་
 ལྟོས་པ་ཡིན་ལ། ལྟོས་ས་དང་། ལྟོས་ཆོས་མ་གྲུབ་པས་གངས་
 མི་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞི་གཞི་དང་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་བྲངས་ཉིད་
 རེ་རེ་བ་ཡིན་པས་གཞི་གཞི་རྩ་ལ་རེ་རེ་བའང་དབྱེད་ན་མ་གྱུ་བ་
 བས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བོ།

ཚཱ་བྱེད་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཁལ་གཅིག་གི་ཚཱ་བྱེད་བྲེ་གང་ནས་
ཡིན་པ་ལ། བྲེ་གང་སྤུལ་དང་། བས་འབྱུ་གཅིག་ལ་ཆ་ཤས་བརྟགས་
ན་ཞིག་པས་གངས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །**ཡུམ་ལས།**

དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་མེད་དེ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་བ་
གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་བཤད་མི་
བྱུང་སྟེ། ལྷ་དབང་གིས།

ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ལོགས་ཤིག་ཏུ། རྟོན་དམ་ཉེ་བར་མི་དམིགས་
སོ། རྟོན་དམ་ལས་ཀྱང་ལོགས་ཤིག་ཏུ། ཀུན་རྫོབ་ཉེ་བར་མི་
དམིགས་སོ། ཞེས་སོ།

དེས་ན་ཐ་སྙད་དུའང་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་
 བོ། །དངོས་པོ་དངོས་མེད་དུ་རྟོག་གོ་བས་བརྟགས་པ་དེ་ནི་འཁྲུལ་

བའོ་ཞེས་འདོད་དེ། གྲིས་པ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེའད་
 དང་། ཅུ་ཆེ་ཉིད་བདེན་པར་ཞེན་ནས་རྫས་སུ་འདོད་པ་དང་འབྲ་བའི་
 ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་མིང་དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་ཞེན་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་
 ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་རྣམས་ལ། རི་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་སྒྲིབ་
 དང་སྐྱེའད་ལྟར་མེད་ཀྱང་གསལ་བར་སྤང་གིས། དངོས་པོ་དང་
 དངོས་མེད་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་དོན་སྒྲོས་སྒྲོ་
 བཏགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ།

བོངས་ཆོད་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ནི། རི་
 འབྱར་བྱེད་ཆེ་ཆུང་གི་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བས་ཆེ་བའི་རི་ལ་ལྟོས་
 རྣམ་ཆུང་བས། ཆེ་བའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །ཡང་ཆུང་བའི་
 རྫས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཆེ་ཆུང་མ་གྲུབ་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་གིའང་རགས་པ་རྒྱལ་ཐུན་
 ལས་ཆེ་ཆུང་མེད་པས་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་གྲུབ་ལ། ཆེ་ཆུང་གཞན་ལ་
 ལྟོས་ནས་ཀྱང་། ཆེ་ཆུང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་བཤད་མ་ཐག་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁབ་དང་། མདུང་ཡང་རིང་མུང་མེད་པ་ཉིད་
སྤར་སྒོས་པ་བཞིན་ནོ།།

མཉམ་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི། བན་ཚུན་སྒྲོས་པས་སོ། །ཡུམ་ལས།

གཟུགས་རྒྱ་ཆེན་པོར་མི་བགྱིད། རུང་བར་མི་བགྱིད། རགས་
པར་མི་བགྱིད། སྤ་བར་མི་བགྱིད། ཅེས་སོ།།

སྤ་བ་དགག་པ་ལ་སྤ་སྟེ། ཉག་མི་ཉག་སྤ་པར་མི་རུང་བ།
རང་དང་གཞན་སྤ་པར་མི་རུང་བ། ཆ་ཡོད་ཆ་མེད་སྤ་པར་མི་
རུང་བ། མཆོམས་ཡོད་མེད་སྤ་པ་མི་རུང་བ། :སྤ་བེན་པ་⁽⁴⁴³⁾མེད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉག་པ་སྤ་པར་མི་རུང་བ་སྟེ། ཉག་ཏུ་སྤ་པའམ་
ནམ་ཡང་སྤ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ཉག་པ་ཡང་སྤ་པར་
མི་རུང་སྟེ་གཅིག་སྟེ་དུས་གཅིག་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོགས་པ་
སྤ་པར་མི་རུང་སྟེ། ཉག་མི་ཉག་རྣམས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རང་དང་རང་སྤ་པར་མི་རུང་སྟེ་སྤ་བྱ་སྤ་

(443) རྩོད་གོ་པར་མ། ༡༩༩༧-༥ །སྤ་བེན་པ། ་།

བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་སྤང་བྱ་སྤང་
 བྱེད་གཉིས་སྲུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་སྤང་པ་ཡང་མེད་དེ། ཏུས་
 མི་མཉམ་པ་ལ་མི་རུང་སྟེ་གཅིག་ཡོད་ཏུས་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་ཀ་ཆོག་ས་པའི་སྤང་པ་མེད་དེ་རང་གཞན་རྩིས་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏུས་མཉམ་པ་སྤང་པ་མེད་དེ་གཅིག་ལ་གཉིས་མེད་
 པས་སོ། །ཐ་དད་པ་སྤང་པ་མེད་དེ་དབྱར་གྱི་རྩོ་བ་དང་དགུན་གྱི་གང་
 རེག་བཞིན་ནོ། །**ཅེས་ལས།**

དེ་ཉིད་དེ་དང་སྤང་པ་མེད། །གཞན་དང་གཞན་ཡང་སྤང་མི་
 འགྱུར། །སྤང་བཞིན་པ་དང་སྤང་པ་དང་། །སྤང་པ་པོ་ཡང་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆ་མེད་སྤང་པར་མི་རུང་སྟེ་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་
 ཏུས་སྤོང་ཆ་ཤས་མེད་པ་སྤང་ན་ངོས་ཡོད་པས་ཆ་བཅས་སྲུ་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །**སྟོན་འཇུག་ལས།**

སྤང་པ་དང་ནི་ཆ་མེད་པ། །གལ་ཏེ་མཐོང་ན་བསྟན་པར་

གྱིས། །ཞེས་སོ། །ཆ་བཅས་ཀྱང་འབྲད་པར་མི་རུང་སྟེ། བྱི་ལོགས་
རྣམས་སྤང་བ་ན་ནང་མ་སྤང་བ་ཤིས་ལྟ་བུ་འགྱུར་ཏེ། **དེ་ཉིད་ལས།**

རྩལ་སྤྲོས་རྩལ་སྤྲོས་ལ་འབྱུག་མེད། །དེ་ནི་སྐབས་མེད་མཉམ་པ་
ཡིན། །མ་ཞུགས་པ་ལ་འབྲེས་མེད་ཅིང་། །མ་འབྲེས་པ་ཡང་སྤང་བ་
མེད། །ཅེས་ཏེ། བྲེ་གང་གི་གོར་བྲེ་གང་གི་ཆ་བཅས་མི་ཤོང་བས་
སྤང་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།

བཞི་བ་ནི། ཤ་དང་གི་སྤང་བྱས་མཆོམས་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་
ན་མཆོམས་དེ་གི་ཡིན་ནམ་ཤི་ཡིན་ནམ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན། དང་པོ་
ལྟར་ན་གི་དང་ཤིའི་མཆོམས་ན་གི་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་
པ་ལྟར་ན་ཤས་གི་གཅོད་པར་ཐལ་ཤ་དང་གིའི་བར་ན་ཤ་ཡོད་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་གི་དང་ཤ་མ་སྤང་པར་ཐལ། མཆོམས་གཞན་
གྱིས་བར་བྱ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤང་བ་ལ་བར་མེད་ན་དེ་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་མཆོམས་གཞན་གྱིས་ཆོད་པས་
སྤང་པར་མི་རུང་སྟེ། **དེ་ཉིད་ལས།**

གལ་ཏེ་དབང་དོན་བར་བཅས་ན། །དེ་དག་གང་དུ་འཕྲད་པར་
འགྱུར། །བར་མེད་ན་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ། །གང་ཞིག་གང་དང་ཕྲད་པར་
འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

ཐུ་བ་ནི། སྤང་ཟིན་སྤང་པར་མི་རུང་སྟེ། སྤང་བའི་བྱ་བ་འགགས་
ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བསམས་ནས་
གང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་ཐ་སྙད་ལ་ཞེན་བ་ལྡོག་པར་
འགྱུར་རོ། །**བདེན་ཆུང་ལས།**

འདི་ལྟར་སྤང་བའི་དངོས་པོ་ལ། །རིགས་པས་བརྟགས་ན་
འགའ་མི་རྟོག། །མ་རྟོག་པ་འདི་དོན་དམ་སྟེ། །ཡེ་ནས་གནས་པའི་
ཆོས་ཉིད་དོ། །མཐོང་ངོ་ཞེས་ནི་གང་སེམས་པ། །གཏི་མུག་ཟླ་གཉིད་
ཀྱིས་⁽⁴⁴⁴⁾མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

ཏུ་བྱེ་བ་དགག་པ་ནི། གང་ལས་བྱེ་བ་ཉིད་དང་པོ་མ་སྤང་
པར་བྱེ་བ་མི་རུང་ལ། སྤང་བ་ཉིད་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཞིགས་

(444) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༤༧ཁ-༡ །ཉིད་ཀྱིས།}

པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་བེན་བྱེ་མ་བེན་གཉིས་ལ་བྱེ་བ་མེད་ཅིང་། དེ་
ལས་གཞན་པའི་བྱེ་བཞིན་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་
གཅིག་ཕྱུ་ལ་བྱེ་བ་མེད་ལ་གཞན་ལའང་བྱེ་བ་མེད་དེ་ངོ་མོ་ཐ་དད་
པའི་ཕྱིར་རོ།།⁽⁴⁴⁵⁾

གཞན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་པ་ཕྱིར་དགག་པ་
དང་། བྱེ་བེན་ཅན་ཐ་སྣད་དུ་དགག་པའོ། །དང་ལོ་ནི། དུས་མི་
མཉམ་པ་གཞན་དུ་མི་རུང་སྟེ་གཅིག་ཚེས་དུས་གཅིག་མེད་པས་ནམ་
ཡང་ཐ་དད་པའི་གཞན་དུ་བཞག་རྒྱ་མེད་པས་སོ། །ཕྱི་མ་གྲུབ་དུས་
སྔ་མ་བྱེན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛོག་པའང་མི་འཐད་དེ་བྱེན་པའི་
སྔར་ཡུལ་སློ་བཏགས་ཡིན་པས་སྔ་མ་གཞན་དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། **བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།**

བྱེན་པ་ཞེས་བྱ་འདས་པ་ཡི། །དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

(445) ༼གཡང་རྩུང་རྩུགས་བར་ཕྱི་ཡི་གེ་དེ་ཐོ་དགོ་པར་མར་མི་གསལ། ༽ ༡༩༥ ཁ-༡

ཨ་ཁུ་མཉམ་པ་གཞན་དུ་⁽⁴⁴⁶⁾མི་རུང་སྟེ། ལྟོས་པ་རང་བཞིན་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་ཉིད་གཞན་དུ་བཞག་པའང་མི་རུང་སྟེ་
 གཉིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལ། ཐམས་ཅད་རེད་བྱ་རེ་རེ་ལ་ནི་གཞན་
 མི་འགྲུབ་པོ། །དེ་དག་པན་ཚུན་ལྟོས་པས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མེད་དེ།
 རྩལ་དང་དུས་ཀྱི་བརྟག་པས་ལྟོས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཎ གཉིས་པ་ནི། ལྟོས་མེད་དུ་གཞན་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་
 བ་མོ་གཤམ་བྱའི་ཐོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་བས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
 མི་འཐད་དོ།

།གཞན་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། །གཞན་མ་ཡིན་པ་ཡང་མེད་དེ། ལྟོས་
 གཞི་གཞན་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལས་ཐ་དད་པ་དག་
 གཞན་མིན་མིན་སྟེ་ཀ་བྱམ་བཞིན་ནོ། །རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་མིན་སྟེ།
 རང་གཅིག་བྱ་ལ་གཞན་ཡེ་ནས་མེད་ན་གཞན་མིན་ཞེས་གང་གིས་
 གདགས། གལ་ཏེ། བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་བྱར་གྲུབ་ཀྱང་། ཀ་བ་

(446) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༩༨༧-༩ །དུས་གཞན་བྱ།

སོགས་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་མིན་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་དེ་ལ་
 ལྟོས་ནས་གཞན་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་བས་ན་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་
 ཅན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་ལ་མེད་དེ།

རྩ་བ་ལེས་རབ་ལས།

གཞན་ཉིད་གཞན་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །གཞན་མ་ཡིན་ལའང་ཡོད་
 མ་ཡིན། །གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །གཞན་ནམ་དེ་ཉིད་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། ། ༥ ⁽⁴⁴⁷⁾

།ནམ་མཁའ་དགག་པ་ནི། །ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་ཡང་མི་
 རུང་སྟེ། སྐྱེས་བྱས་ཨོ་བཟླ་དུས་ཐོས་པ་ནི་སྐྱེས་བྱའི་སྒྲ་ཡིན་
 པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་ངེ་ལྟར་ནམ་མཁའི་སྒྲ་ཡིན། སྐྱེས་
 བྱས་བཟླ་དུས་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་བྱམ་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་
 ནས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་མཁའ་
 ཉིད་མ་གྲུབ་པས་དེའི་སྒྲ་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཏག་པ་ལ་

(447) །གཡང་རྩུང་རྟགས་བད་ཀྱི་ཆོག་དེ་ལྟེ་དགེ་པར་མང་མི་གསལ། ། ༡༩༥ ཁ-༩

བརྗོད་མི་བརྗོད་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ནམ་མཁའ་ན་སྤྱོད་
ཡོད་ན་རྟག་ཏུ་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོ་བརྗོད་དུས་དུང་སྤྱོད་ལ་
སོགས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དུ་ཐོས་པར་ཐལ་ཏེ། སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་
བསལ་བར་བྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་སྤྱོད་རྟག་ལས་སྤྱོད་འབྱུང་བའང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱུན་
ལས་དངོས་སུ་སྤྱང་བས་བྱུང་ལ། འབྱུང་སྤྱང་དུ་སྤྱང་ཙམ་རྟེན་ཅིང་
འབྱེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། **བདེན་གཉིས་ལས།**

རི་ལྟར་སྤྱང་བཞིན་ངོ་བོ་ཕྱིར། །འདི་ལ་དབྱུང་བ་མི་འཇུག་
གོ། །ཞེས་པས། དངོས་པོ་ལ་སྤྱོད་དང་གཞན་ཡང་མ་བྱུང་བར་
གསུངས་སོ།།

ལས་དགག་པ་ནི། སྤྱོད་ཆར་རྟག་མི་རྟག་ལ་འཕྲོ་བ་མི་རུང་
བས་ཁེགས་སོ། །དེའང་ལྟས་བྱིན་ཤར་ནས་བྱུང་ཏུ་འགྲོ་ན། རྟག་
པ་འགྲོ་ཡམ་མི་རྟག་པ་འགྲོ། རྟག་པ་ལ་འགྲོ་བ་མི་རུང་སྟེ། ཟུང་
ཟད་ཀྱང་འགྲུལ་དུ་མི་རུང་བས་སོ། །རུང་ན་འགྲུལ་བའི་ཕྱིར་རྟག་

བ་ཉམས་སོ། །མི་རྟག་པ་ལའང་འགོ་བ་མེད་དེ། འགོ་བར་གཞི་བ་
ན་འགག་པར་སྐྱེས་པས་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱུར་ལོངས་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་རྟག་པར་མི་བྱང་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྲད་པ་མེད་
པས་རྒྱན་མ་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྩ་ཞེས་ལས།

གཤམ་ཏེ་འདུ་བྱེད་འཁོར་ཞེན། །དེ་དག་རྟག་ན་མི་འཁོར་ཏེ། །མི་
རྟག་ན་ཡང་འཁོར་མི་འགྱུར། །རེ་ཞིག་སོང་ལ་མི་འགོ་སྟེ། །མ་སོང་
བ་ཡང་འགོ་མི་འགྱུར། །སོང་དང་མ་སོང་མ་གཏོགས་པ། །བཤོམ་
བ་ཞེས་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་སོང་ཟིན་ལ་འགོ་བ་མེད་
དེ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སོང་བ་ལ་འགོ་བ་མེད་དེ། མ་ལོངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ད་ལྟ་བའི་གོམ་པ་འདོར་བཞིན་
བ་དེའི་སྔ་ཆ་འདས། ཕྱི་ཆ་མ་སྐྱེས་པས་ད་ལྟ་བ་མ་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་
འགོ་བ་མེད་དེ། འགོ་བ་མེད་པ་ལ་འགོ་བར་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་
ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་བ་དང་། འགག་བ་ཐམས་

ལྷ་འབྲུལ་གསང་སྒྲིང་ལས།

ཕྱི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་ཙམ་དགག་པ་དང་། ལུས་དགག་
པ་ལོ། །དང་པོ་ལའང་། གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་དྲུ་མི་རུང་བ་དང་།

གཅིག་རྒྱ་མི་རུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

གསལ་བ་རེ་རེ་བ་ལས་ལོགས་སུ་སྒྲི་ཡོད་ན། སྒྲུང་རྒྱུང་
བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བ་རེ་རེའི་སྒྲུང་
ནའང་སྒྲི་འདི་ཡིན་ཞེས་པ་སྒྲུང་རྒྱུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་
སོ། །བར་གྱི་གསལ་བའི་སྒྲི་མེད་དེ། དེ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ལ་
མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། གཅིག་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་
རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་གསལ་བ་མེད་པས་
ཀྱང་མི་རུང་ལ། གསལ་བའི་རྒྱུན་གསུམ་བྱམ་པའི་རྒྱུན་གསུམ་
ཚོགས་པ་ཡོད་ན་སྒྲི་དེ་དུ་མར་ཐལ་ཏེ། དུ་མ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
པའི་ཕྱིར། སྒྲོད་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུག་བཞིན་ནོ། །དེའང་སྒྲི་
དེ་འཛིག་པར་ཐལ་ཏེ། འཛིག་པའི་གསལ་བ་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འགལ་འདུས་སུ་ཡང་ཐལ་ཏེ་སྒྲི་དེ་སོལ་བ་ལ་བྱུང་བའི་ཆ་
ནས་ནག་ལ། དུང་ལ་བྱུང་བས་དཀར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲི་དེ་འཛིག་

མི་འཇིག་ཆ་གཉིས་བྱེད་པར་ཐལ་ཏེ་ཆ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ནམ་
མཁའ་དང་བྱམ་པ་ལོགས་ལ་བྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་གཅིག་
ཡིན་པ་བྱུང་དོ། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡང་ཐལ་
ཏེ། མི་ཉིད་ལྷགས་སུ་ཐལ་ཏེ་མི་དང་སྤྱི་དབྱེར་མེད་ཅིང་། སྤྱི་དང་
ལྷགས་དབྱེར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།

ལུས་དགག་པ་ནི། ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ལག་ཡིན་ནམ།
དེ་ལས་ལོགས་ན་ཡོད། ཡན་ལག་ཡིན་ན་དུ་མར་འགྱུར་ལ། དེ་
ལས་ལོག་ན་ཡོད་ན་ཡན་ལག་གི་སྤྱིར་མི་འཐད་དེ་ཡན་ལག་མ་
ཡིན་པ་ཡན་ལག་གི་སྤྱིར་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་འགལ་བ་
གསུམ་གྱིས་བརྟགས་པ་ལས། སྤྱི་དེ་ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཡན་ལག་
ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་བ། གཤོད་པ་ཆོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱུར། ཀླང་པ་མ་
བསྐྱུར་བའི་དུས་སུ། ཀླང་པ་འང་ཁ་བསྐྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། བསྐྱུར་བའི་
སྤྱི་ལུས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་བརྟེན་
པའི་འགལ་བ་ཡང་། ལག་པ་གཡོ་བས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་

གཡོ་བར་ཐལ་ཏེ། ལུས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ལག་པ་གཡོ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །མགོ་སྐྱེལ་བས་ལུས་རིལ་པོ་སྐྱེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་
 དང་དབྱེར་མེད་པའི་མགོ་སྐྱེལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ལས་ལོགས་སུ་འང་ལུས་མེད་དེ།
 ཡོད་ན་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡན་ལག་
 གི་ཕྱི་ན་གོས་ལྟར་གཡོགས་པའང་མེད་དེ་བགས་པ་ལས་གཞན་
 དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ནའང་མེད་དེ། རང་ཁྱོལ་ལས་
 གཞན་པའི་ལུས་སུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དབྱུང་
 བས་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་བཏགས་ལས་རང་མཆོན་དུ་མེད་བས།
 སྐྱོས་སྐྱོམ་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ལག་པའང་ལྷ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་
 དུས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སོར་མོ་ལྷར་གྱུར་བས་ལག་མགོ་མ་གྲུབ་
 པ་དང་། ཆོགས་གསུམ་དུ་གྱུར་བས་སོར་མོ་མ་གྲུབ་པ་དང་།
 མཐར་དུལ་ཅོམ་དུ་འང་མ་གྲུབ་པས་བྱེ་བྲག་ཅེས་པའང་དངོས་པོ་
 ལ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་སྐྱོ་བཏགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་

གཞི་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ཏེ།

སྟོན་འདུག་ལས།

གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱེད་ལྟུང་། །ལག་སོགས་རྣམས་
ལ་ཡོད་ན་ནི། །ལག་སོགས་དེ་དག་རི་སྟེང་པ། །དེ་སྟེང་གྱི་ནི་
ལྟུང་སྟུང་ལྟུང་། །དེ་བཞིན་སོར་སོར་ཆོག་ལ་ཡིན་ཕྱིར། །ལག་
པའང་གང་ཞིག་ཡིན་པར་ལྟུང་། །དེ་ཡང་ཆོག་ལ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། །ཆོག་ལ་ཀྱང་རང་གི་ཆ་དེ་བཞིན་པས། །ཆ་ལ་རྟུལ་ཆའི་
དེ་བཞིན་པས་དེར། །རྟུལ་དེའང་སྟོགས་ཆའི་དེ་བཞིན་པ་ཡིས། །སྟོགས་
དེ་བཞིན་ཆ་ཤིས་དང་བཞིན་ཕྱིར། །མཁའ་བཞིན་དེས་ན་རྟུལ་དེ་
ཡང་། །མེད་དེ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིས། །གཟུགས་ལ་དཔྱོད་ལྡན་སྟུ་
ཞིག་ཆགས། །ཞེས་པ་དང་།

ཡུམ་ལས།

ལྟུང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་
གཉིས་སྟུ་མེད་དེ། །གཉིས་སྟུ་བྱར་མེད་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་དོ་

ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་གི་སྤྱི་ལུས་ཁེགས་པས་སྤྱི་
 རྒྱུ་དང་དང་བར་གྱི་སྤྱི་ཡང་ཚུལ་དེས་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 སྤྱི་ཁེགས་པས་བྱེ་བྲག་གྲང་མེད་དེ་སྤྱི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་
 པ་ཁེགས་ན་དེའི་བྱེ་བྲག་རྩ་ལུས་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་
 ནོ། །ཡང་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་མེད་པས་བྱེ་བྲག་མེད་དེ། ལག་པ་ཉིད་
 ལུས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེ་བྲག་དང་། ལུ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱིར་འཛོག་དུས་
 སྤྱི་བཀག་པས་བྱེ་བྲག་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩལ་ཡང་རང་གི་རྩལ་
 སྤྱི་བྱེ་བྱེ་བཞིན་ཡིན་པས་གྲང་ཁེགས་ཏེ། རྩལ་ཆ་རྩལ་སྤྱི་བྱེ་བྱེ་
 ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཆ་གས་མེད་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བ་ཡང་
 མེད་དེ་ཐ་དད་ལུས་གཅིག་ཏུ་མི་འཆོག་པས་ཤིང་ཐ་མི་དད་ལ་འདུ་བ་
 འདུ་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་འདུ་བ་མེད་
 དེ། འདུ་བ་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དབྱེད་ན་གཅིག་ཐ་དད་
 འབྲེར་རྩལ་མ་གྲུབ་སྟེ་སྒྲོས་བསྐྱད་ཅིང་སྒྲོ་བཏགས་འཛིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ་རྣམ་འགྲེལ་ལས།

རྟོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །གནས་དང་མི་གནས་རྟོག་པ་
མེད། །ཅེས་པ་དང་། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་རྣམས་ནི། །རང་གི་འདྲ་
དང་ཐ་དད་མེད། །དེས་ན་དངོས་པོ་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མས་སྒྲོ་ཡིས་
བསྐྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡུམ་ལས།

ཆོས་གང་ཡང་གང་དང་ཡང་ལྟན་ཅིག་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བ་མེད་དེ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ།

ཤེས་པས་མི་གྲོལ་བ་ནི། དོན་དུག་ཤེས་ཀྱང་གྲོལ་བའི་ཐབས་
མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་བཞིན་
ནོ། །ལྷ་སྐྱབ་གྱིས།

ལོག་ལྟས་སྤྱང་ན་མི་འདའ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་
གྱིས་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱག་བསྐྱལ་བྱིན་
ཅི་ལོག་སྒྲོ་དང་། །སྤེད་པ་ཀུན་ནས་འཆིང་བའི་རྒྱ། །སྤྱེ་བོ་གང་ལ་དེ་
མེད་པར། །དེ་ཡིས་སྤྱེ་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོ།

འོ་ན་རྣམ་ཤེས་རིག་པ་ལས།

དད་པས་ཉན་པ་གང་གིས་ན། །མཐོ་རིས་དགའ་བའི་བསོད་
ནམས་དང་། གང་གིས་སྤྱད་ན་འདས་ཐོབ་པའི། །ཤེས་རབ་ས་བོན་
གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྲིད་རང་ཡང་དད་པས་ཁྱགས་ན་གང་
ལྟར་ཡང་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལམ་
མ་ལོག་པ་ལ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ལོག་པའི་ལམ་ལ་དད་ན་རི་
ལྟར་དད་པ་ལྟར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་ལམ་ེ་རྟོར་བ་⁽⁴⁴⁸⁾ལ་གོམ་པ་མང་
དུ་དོར་བ་བཞིན་ནོ། །རྩ་ལྷུང་གི་འགྲེལ་པ་ལས།

ནག་པོའི་ལས་དེ་གང་བྱས་པ། །དེ་ལས་འབྲས་དཀར་མི་
འབྱུང་སྟེ། །རུལ་བའི་ཤིང་གིས་ས་བོན་ལས། །བརྩམ་པའི་སྤྱུ་གུ་
རི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ།

ཚུལ་འདིས་རང་གི་སྤྲེ་བའི་ནང་དུ་ཁས་འཆེ་བ་དག གང་ལ་འང་
མོས་པ་བྱས་ན་བྱིན་རྒྱལས་འབྱུང་བས། མཐར་གྲོལ་ཞེས་སྤྱགས་

(448) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥༠༣-༣ །དོར་བ། ་།

ཕྱིད་བརྒྱུག་ལས།

གསུམ་པ་སྟོན་པ་བ།

སྒྲིང་པ་པའི་ཕྱོགས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི།

ཁྱབ་འཇུག་ལྟར་འཛིན་རིག་བྱེད་ཆད་མར་སྤྲ།

དམ་བཅའ་བཙུ་ལས་གྲོལ་བ་སྤྱབ་པར་འདོད།

དེ་ཡང་རྣམ་གྲོལ་པན་པའི་དོན་མེད་པས།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞུང་གང་དེ་དོར་བར་བྱ།

ཁྱབ་འཇུག་ལྟར་འཛིན་ཞིང་རིག་བྱེད་ཆད་མར་སྤྲ་བས། དམ་བཅའ་
བཙུ་ཁས་སྦངས་ཏེ་ཐར་བ་འདོད་པའི་ཐུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ལ་གྲོལ་
བ་མེད་དེ་གཞུང་ལམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤར་དུ་
བགྲོད་པ་ལ་ཁུབ་དུ་ཞུགས་ནས་གོམ་པ་འདོར་བ་བཞིན་ནོ།

འདིར་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་དཔོག་སྟོན་པར་
འཛིན་ཅིང་། ཁྱབ་འཇུག་ལྟར་འདོད་པ་དག་གི་ནང་ཆོད་། རིག་བྱེད་
པ། བྲམ་ཟེ་བ། ཁྱབ་མཇུག་པ། སྟོད་པ་བ། རྒྱལ་དཔོག་པ་ཞེས་
ལྟར་ཡོད་དེ། རིག་བྱེད་བཞི་ཆད་མར་འདོད་པ་དང་། རིགས་བྲམ་
ཟེ་མཆོག་དུ་འཛིན་པ་དང་། །ཁྱབ་འཇུག་ལྟར་འཛིན་པ་དང་། ་།⁽⁴⁴⁹⁾

(449) །གྲག་རྟགས་བར་བྱ་ཆོག་དེ་ཕྱི་དགེ་པར་མར་མི་གསལ། ་། ༡༥༠ ཁ-༩

སྤྱོད་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དང་། སྟོན་པ་རྒྱལ་དཔོག་གི་
རྗེས་སུ་འབྲེངས་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་གྲགས་སོ།།

དེ་དག་གིས་ནི་གྲུབ་པའི་གཞུང་རྟོག་པ་ལ་ཕན་པའི་ཡལ་
ག་དང་། བར་སྤོང་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡལ་ག་དང་། རོར་བུ་སྦྱུད་པ་ལ་
བཏགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དང་། ཟླ་ར་ཏ་ཀའི་ལྷུ་མ་དང་། ལོ་མ་
ཙན་གྱི་གསང་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེངས་ནས་དམ་
བཅའ་བཅུ་ཁས་ལེན་པ་ནི། ལྷ་ཁྲབ་འཇུག་དང་། རིག་བྱེད་ཆོད་
མ་དང་། ཁྲུས་གྱིས་དག་པ་དང་། དུལ་གྱིས་དག་པ་དང་། སྤིད་
བསྐྱངས་པས་དག་པ་དང་། གཡུལ་བསྐྱངས་པས་དག་པ་དང་།
ཆོས་བསྐྱངས་པས་དག་པ་དང་། རྟོག་བསྐྱངས་པས་དག་པ་
དང་། དངོས་པོ་རྒྱ་མེད་དང་། ཤེས་པས་རང་མི་རིག་པར་དམ་
བཅའ་བ་ཡིན་ནོ།།

དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་འཇུག་གི་རྣམ་པར་
སྤྱུལ་པ་སྟེ།

དང་སྒོར་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡལ་ག་ལས།

སྐལ་ལྷན་ཞོར་ལྷ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས། །འགྲོ་
བ་ཐམས་ཅད་ལྷ་ར་འབྲེན་ཐར་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད། །ཞོར་ལྷ་སྦྲོབས་
བཟངས་འཆི་མེད་ལ་སོགས་ངོ་བོར་གནས། །ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་
ཀུན་ལ་ཞུགས་དང་ཀུན་ལ་བྱུང། །ཅེས་སོ།།

དེས་འགྲོ་བ་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བཙུ་སྟེ། ཉའི་འཇུག་པ་
དང་། རུས་སྦྲལ་དང་། བག་ཁྲོད་དང་། རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཙུ་པའི་བྱ་
ར་མ་ཏ་དང་། དང་སྒོར་ཨག་ནིའི་བྱ་ར་མ་ཏ་དང་། བག་པ་དང་།
མིའི་སེང་གའི་གདོང་དང་། མིའུ་ཐུང་དང་། རྒྱུ་ཐུབ་པ་དང་། ཆེ་ལོ་
བཙུ་པའི་དུས་སུ་རྟ་ངང་པར་སྦྲལ་ནས་སྦྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་
ནས་ཐར་པ་ལ་བཀོད་དེ་འཁོར་བ་སྦྲོངས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་བར་དུ་
པག་ཁྲོད་དུ་སྦྲལ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འདེགས་ཤིང་ཐམས་
ཅད་གྲོལ་ཟིན་པ་དང་འདོར་བས་སྦྱགས་རྗེ་ཆེ་བའི་ཁུར་བསྐྱམས་
པའི་ཕྱིར་དྲིན་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ།

འཁྱུ་མ་དམ་བཅའ་འདྲ་ཅན་གྱི་⁽⁴⁵⁰⁾གསང་ཆོག་ལས།

ཉ་དང་རུས་སྒྲུལ་པག་ཁྲོད་དང་། །ར་མ་ཏ་གཉིས་ནག་པ་
དང་། །མི་ཡི་སེང་གེ་མི་བྱུང་དང་། །སངས་རྒྱས་དང་པ་ཅན་དེ་
བཅུ། །ཞེས་སོ། །ཁྱབ་འཇུག་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲུལ་ནས་ཐམས་ཅད་གྱི་
བདག་ཉིད་དེ་འཇུག་པ་དང་པོའི་སྒོ། །ཁྱབ་འཇུག་ནི་བའི་རྒྱད་ལས།

ང་ནི་སྦྱོན་བྱེད་ཟ་བ་སོ། །ང་ནི་ཟས་དང་སྦྱེ་དགུའི་
བདག་། །ང་ནི་བྲམ་ཟེའི་ལུས་གནས་ནས། །ཟ་བར་བྱེད་ཅིང་སྦྱོན་པར་
བྱེད། །གང་དག་ལྟ་གཞན་ཟག་ནས་⁽⁴⁵¹⁾བྱེད་ཅིང་། །དད་ལྡན་བཙུན་
པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་དག་ང་ལ་ཀུན་དའི་བྱ། །བྱ་བ་སྦྱོན་དུ་འགོ་
བས་བསྟེན། །ཞེས་འབྲུང་བ་བཞིན་ནོ།

རིག་བྱེད་ཆད་མ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་བཞི་སྟེ།
མཆོད་སྦྱོན། ལོ་རྒྱུས། གསང་ཆོག་སྟོན་སྒྲུངས་གྱི་རིག་བྱེད་

(450) རྩོད་གེ་པར་མ། ༡༥༡ ཀ-༣ ༼ལོ་མ་ཅན་གྱི༽ (BDRC: WIKG4884-v13) ༩༠༥-༡༩
༼དམ་བཅའ་འདྲ་ཅན་གྱི༽

(451) རྩོད་གེ་པར་མ། ༡༥༡ ཀ-༣ ༼དད༽

དོ། །གཞན་ཡང་མཆོད་སྒྲིབ། ལྷན་ངག་།སྲིད་སྤང་། དེས་བརྗོད་བཞི་
 བོ། །ཕན་པའི་རིག་བྱེད་བཞི་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དེ། དེ་ལ་མཆོད་སྒྲིབ་
 བོ། །ལྷ་མཆོད་ཅིང་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་བྱེད་པ་སྟེ། མཆོད་སྒྲིབ་ཞི་
 བ་སྟོག་མི་གཅོད་པའི་སྟོན་སྒྲིབ་བྱེད་ལ། དྲག་པོ་ནི་ཕྱག་སྐུ་ལ་སོགས་
 པའི་སྟོག་གཅོད་པ་ལས་བྱེད་དེ། སྟོལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་
 བདེ་འབྲས་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པར་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བསད་པའི་
 སྟོག་ཆགས་དེ་དག་ལྷས་མཐོ་རིས་སུ་འབྲེན་པས་སྒྲིག་མེད་ཀྱི་སྟེང་
 དུ་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འདོད་དེ་ངན་སོང་མཐོ་རིས་ལ་འགོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གསང་ཆོག་ལས།

རིག་བྱེད་འཆོ་བ་གང་བསྟན་པ། །བསྟན་བཅོས་གཞན་དུ་སྦང་
 བྱུར་བྱང་། །དེས་ནི་སྒྲིག་བྱས་མི་འབྱུར་བས། །གཞན་དུ་སྦྱེ་བ་
 །བདག་གིས་⁽⁴⁵²⁾བསྟན། །ཞེས་སོ།

ལོ་རྒྱས་ནི། བྱུ་འཇུག་གིས་འཇུག་པ་དང་། དབང་ཕྱག་

(452) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༥༡༡-ཡ ། རྩེ་དགེ་གིས། ་།

གིས་མུ་མ་དེ་བ་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རབས་སོ། །གསང་ཆོག་
 བྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་
 པའོ། །སྲིད་བསྐྱུངས་ནི། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟོན་པ་གཞོན་ཏུ་
 བཅའ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། **གཞུང་རྒྱ་མཆོ་ལས།**

གོ་ཉི་བུད་མེད་མེ་ཉིད་ཡིན། །དེ་ཡི་ཉེར་གནས་ཐབ་ཁུང་
 ཡིན། །དེར་སྐྱེས་བྱ་ནི་དུ་བ་ཡིན། །དེ་ཡི་ནང་ཞུགས་སོལ་བ་
 ཡིན། །དེ་ཡི་ཁུ་བ་མེད་སྟག་ཡིན། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་མེ་འདི་ལ། །སྐྱེས་བྱ་
 ལྟ་ཡི་ས་བོན་བསྐྱེད་ས། །སྐྱེན་སྐྱེག་དེ་ལས་སྐྱེས་བྱ་འབྱུང་། །དེར་
 སྐྱེས་འཆོ་བར་གྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་དེས་རང་གི་སྲིད་
 འཛིན་ཅིང་། དེགས་མ་ཆད་པར་བྱས་པས་ན་སྲིད་སྐྱུང་ཞེས་
 བྱའོ། །དེའང་བྲམ་ཟེ་བྱུབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དག་གི་ཕྱགས་ཀྱིས་ལོ་
 དུག་ཅུའི་བར་དུ་ཆངས་པར་སྐྱུད་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་དེགས་རྒྱུད་
 སྐྱེལ་བས་ཆུང་མ་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞིག་གོ།

དེག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཞི་པོ་དེ་དག་གྱུང་མཆོན་ཉིད་གསུམ་དང་

ལྷན་པ་སྟེ། སྦྲིས་བྱས་མ་བྱས་པ། ཉག་པ། བདེན་པའི་དོན་ཅན་
 ཡིན་པའོ། །ཆངས་པས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བྱས་སོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ།
 ཉག་པར་ཡོད་པ་དེ་ཆངས་པས་བྲན་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། གསར་
 བྱ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། **ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལས།**

ཆངས་པས་ཆེ་ཡི་རིག་བྱེད་བན། །དེ་ཡིས་སྦྲི་དགུའི་བདག་
ལ་བཤད། །ཅས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ།། ⁽⁴⁵³⁾ ཁྱོད་ནང་
 བའང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་དེ། རྣམ་མཁའ་ན་
 ཉག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཆོག་ཆངས་པས་ཐོས་པའི་དོན་བྲན་ནས་བརྗོད་
 པའོ། །བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་རྩུན་ཡིན་ལ་རིག་བྱེད་བདེན་པའོ་
 ཞེས་འདོད་དེ། **གསང་ཆོག་ལས།**

ཆགས་སོགས་སྦྲོན་གྱིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །སྦྲིས་བྱའི་ཆོག་ནི་
རྩུན་ཡིན་ལ། །རིག་བྱེད་སྦྲིས་བྱས་མ་བྱས་སོ། །དེས་ན་ཆང་མར་

(453) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥༡ ཁ-༥ །མ་ཡིན་ན། །

བཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ན་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་
ཡོད་དེ། **དེ་ཉིད་ལས།**

འོ་སྤྱོད་ཀྱི་⁽⁴⁵⁴⁾དབྱངས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད། །དོན་དང་འབྲེལ་
བས་ཏྲག་པ་ཉིད། །དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་ལྡན་ལ། །རྟོག་པ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་
བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་ཆངས་པ་བདེན་གྱི། སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་མི་སྤྱིད་དེ་ཁྱོད་ནང་བས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅེ་ཅེས་
ལ།⁽⁴⁵⁵⁾ **ཁྱེད་རང་གི་ལུང་ལས།**

འགལ་འདྲུ་མང་དུ་སྒྲུང་བའི་བྱིར། །ཞེས་འདོད་དེ།

གསང་ཆོག་ལས།

སངས་རྒྱས་གསུང་ནི་ཆད་མ་མིན། །ལྟ་བ་གསུམ་པོ་སྟན་
འབྲིན་བྱིར། །རི་ལྟར་གང་སྤྱོད་དེ་དེ་ལྟར། །གཅེར་བྱར་རྒྱ་བའི་ལྟ་

(454) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥༡ ཁ-ཡ ། རྩེ་དགོ།

(455) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥༡༡-༡ ། ཅེ་ཅེས་ལས། །

བ་བཞིན། །ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་ཀྱན་ཤེས་མིན། །ཤེས་བྱེད་གཞན་
 ཡོད་ཐུག་པ་མེད། །གཅིག་གིས་རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་དང་། །ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པར་བྱ་མི་རུས། །རིག་བྱེད་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སློག་པ་
 གང་དག་མི་སྲིད་ཕྱིར། །འཛིག་ཏེན་དག་ན་མི་རྣམས་དང་། །མུ་
 སྟེགས་གཞན་ནའང་ཀྱན་མཁུན་མེད། །དོ་སློགས་འཕེན་པར་བྱེད་
 པ་ཡི། །ལྟ་སྟེན་བསྐྱས་པར་གྱུར་ཕྱིར་དང་། །སྒྲང་པོའི་དབང་པོ་འོང་
 པ་ཡི། །མ་འོངས་པ་དག་ཤེས་པ་གྱུར།།⁽⁴⁵⁶⁾ ཞེས་སོ།།

རྟག་པ་ནི་སྤྱིར་སྒྲ་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་ཉིད་དེ། བརྟམ་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གོམས་པར་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་ཤེས་པ་
 ཕྱིས་གཞན་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་
 ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་ན་སྒྲ་འཇུག་པར་ཡང་མི་རུང་
 རྟེ། མི་རྟག་པས་ན་ཕྱིས་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་
 འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའང་མི་རུང་རྟེ། ད་ལྟ་འཛིན་དུས་སྤར་མ་མི་

(456) རྟེན་གྱི་པར་མ། ༡༥༡༡-༩ །མི་འབྱུང་། ་

རྟག་པས་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་བཤད་དུའང་མི་རུང་སྟེ་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་དེ་དག་འགགས་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །མཉན་དུའང་མི་རུང་སྟེ། ཉན་དུས་སྒྲ་མ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྐྱོད་ན་རྟག་པར་ཡོད་པས་ཤེས་པ་དང་འཛིན་པ་དང་ཉན་པར་རུང་སྟེ། **དང་སྟོང་ལོ་མ་ཅན་གྱིས།**

ལན་ཅིག་འཇུག་ཕྱིར་གོམས་བྱའི་ཕྱིར། །ཕྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ། །མཉན་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་སྐྱོད་བཞིན། །སྐྱོད་ནི་རྟག་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་དགོས་སོ་ཅིག་ཆང་བར་སྟོན་པས་ན་བདེན་པའི་ཕྱིར་སྤང་བར་བྱ་སྟེ།

ཕན་པའི་ཡལ་ག་ལས།

རིག་བྱེད་ལས་ནི་མི་སྤྱོད་དང་། །རིག་བྱེད་དག་ལ་མི་སྤྱོད་བ། །གང་ཡང་མེད་པར་བརྟོག་པར་བྱ། །རིག་བྱེད་འབྲུག་པའི་ཐོས་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །

ཁྱེས་ཀྱིས་དག་པ་ནི། སྤྱིར་ཁྱེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་སྟེ།
 འབྲེལ་དུ་སེམས་རབ་དུ་དྲངས་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་གཙང་བར་བྱེད་
 པ་ལྟར་ལུགས་སུ་སྤྲིག་པ་ནི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་ཁྱེས་
 ཀྱི་སྒོ་གརྒྱ་དང་། ཀྱུ་ཤ་འབྲིལ་དང་། བེལ་བ་ཅན་དང་། སྟོན་པོའི་རི་
 དང་། ཀ་ན་ཀ་དང་། རྩ་བའི་རྒྱ་མཚོ་སྐལ་བ་ཅན་དང་། དབྱངས་ཅན་
 དང་། སག་ཅན་དང་། འདམ་པ་ཅན་དང་། སི་རྩུ་དང་། བློ་རྩུ་ན་དང་།
 བློ་ཡ་དེར་བ་དང་།⁽⁴⁵⁷⁾ རྒྱ་མཚོ་རྣམས་སུ་ཁྱེས་བྱས་ན་མཐོ་རིས་
 དང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ།

དང་སྟོང་ལྔ་ལེན་གྱི་ཁྱེས་ཀྱི་སྒོ་ལས།

གརྒྱའི་སྒོ་ནི་ཀྱུ་ཤ་འབྲིལ། བེལ་བ་ཅན་དང་སྟོན་པོའི་
 རི། ཀ་ན་ཀ་ཡི་འཇུག་རོགས་སུ། ཁྱེས་བྱས་ཡང་འབྱུང་མི་ད་
 མ་ཡིན། གརྒྱ་རྩ་བའི་སྐལ་ཅན་དང་། རྟེན་པའི་ནུ་ནི་དབྱངས་
 ཅན་དང་། སག་ཅན་དང་ནི་འདམ་པ་ཅན། སི་རྩུ་རྒྱ་མཚོ་འགོ་

(457) རྟེན་པའི་ལས་ཀྱི་ ༡༥༩-༩ རྩ་བའི་པ་ལྟེ། རྟེན་པའི་ལས་ཀྱི་

བ་དག། ཁྱུས་པ་འདི་རྣམས་གང་གིས་བྱིར། །དག་པར་འདོད་
ནས་ཁྱུས་བྱེད་པ། །སྒྲིག་པ་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ། །དེས་པར་
མཐོ་རིས་ཐར་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཏུ་
སོང་ནས་སྤང་ལ་མངལ་ཤིང་ཁྱུས་བྱེད་དེ། །ཡང་དུ་སོང་ན་སྒྲིག་
པ་སྤང་པར་འདོད་དོ།

ཡུལ་གྱིས་དག་པ་ནི། ཡུལ་ཀྱང་ཁེས་བྱ་བར་སྐྱེས་པ་ཐམས་
ཅད་དང་། ཐ་ན་དེའི་རྩལ་གྱིས་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོ་རིས་སུ་
སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། རྟོག་པ་ལ་པན་པའི་ཡལ་ག་ལས།

ཀྱང་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། །དེ་ཡི་ཞིང་གི་རྩལ་དག་
ནི། །རྒྱང་གི་ཁྱེར་བས་རིག་གྱུར་ནའང་། །ཉེས་པ་བྱས་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས། །འགྲོ་བ་མཆོག་ཏུ་འབྱེད་བར་བྱེད། །ཅེས་སོ།

སྤིང་བསྐྱུངས་པས་དག་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་རྣམས་གྱིས་རིགས་
བཞག་པ་ནི་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེའོ། །བྱད་མེད་ནི་དེས་པར་ངན་འགྲོར་
འགྲོ་བས་ན་ཆངས་པར་སྒྲིད་ཀྱང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་ལས་མི་

སྤྱད་ཀྱི། བཅ་ཟེ་དང་འགྲོགས་ནས་བྱ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །བྱ་ཡོད་
 པའི་བྱ་མེད་ཐམས་ཅད་ནི་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་ལ། མེད་པ་རྣམས་ངན་
 སོང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་བྱ་མོ་མང་བའམ་བྱ་མོ་ལས་མེད་ན་ནི་ངན་སོང་ཡང་
 ཐར་དཀའ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་འོ་ཞེས་འདོད་དེ། **དེ་ཉིད་ལས།**

གང་ཞིག་བྱ་དང་ལྡན་པ་དེ། །ཤི་ནས་སྤངས་མེད་པར་
 འགྲོ། །ལམ་ཡང་འདི་ནི་ལྟར་འགྲོའི་ལམ། །དེས་ན་མ་ལའང་
 འཁྲིག་པར་བྱ། །བྱ་མེད་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་ནི། །བཟང་པོ་ཡེ་མེད་
 རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི། །རི་ལྟར་སྤྱིང་ལམ་ཅན་གྱིས་ནི། །རྣམས་ཀར་དབྱེད་
 རས་སྤྲས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ།

གཡུལ་བསྐྱངས་པས་དག་པ་ནི། འཇིགས་པའི་དམག་འབྱུང་
 པའི་ཆེ་སྒྲིང་རྗེ་མེད་པར་འཐབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་བྱུང་སྟེ། རང་
 གི་ཕྱོགས་རྒྱལ་བར་བཙོན་པས་བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་
 རོ། **།གསང་ཆོག་ལས།**

དེས་པར་བརྟེ་མེད་དཔའ་བོ་ཡིས། །གཡུལ་ངོར་འགྲོས་པ་མེད་

པར་ནི། །གཡུལ་ལ་མངོན་པར་སྤྱགས་གྱུར་ན། །ཞི་ནས་མཐོ་རིས་
འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

ཆོས་བསྐྱངས་པས་དག་པ་ནི། བླ་ཟེ་དང་། རིག་བྱེད་དང་། ལྷ་
མ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་སྤྲིག་ཅན་བསད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་དག་
པར་བྱེད་དེ་ཡུལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར། **དེ་ཉིད་ལས།**

སྤྱི་དགུ་བསྐྱོང་ལ་གསལ་བའི་ཕྱིར། །ལྷ་མིན་ལྷ་ཡི་ཆོར་མ་
དག །བསད་ཀྱང་སྤྱོན་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཆོས་སྤང་ཡིན་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་སོ།།

སྤྱི་བསྐྱངས་པས་དག་པ་ནི། ལུ་གཤམ་ཉེན་ནས་འཆི་བ་ལ་
ཐུག་ན་མ་མཐོང་བར་བརྟུས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ཀྱི་སྤྲིང་ཏུ་སྤྲིག་
པ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་པལ་ལས་མཆོག་རང་གི་སྤྱི་ག་
བསྐྱངས་པས་འདི་ཕྱིར་པན་པའི་དོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །**གསང་ཆོག་ལས།**

བླ་ཟེ་རྒྱད་ཆེ་བརྒྱ་བ་ཆོས་སུ་བཤད། །གཞན་ཞོར་མ་མཐོང་

དགག་པ་ནི། དབང་ཕྱག་དགག་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ནི། རོ་བོ་
 བཀག་པས་ཁེགས་ཏེ། ཁྱབ་འཇུག་མེད་ན་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ཁྱབ་པ་
 མེད་དེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མེད་པས་དེས་ཁྱབ་པའི་ས་ཕྱོགས་ཁེགས་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱབ་བྱེད་མེད་པས་ཁྱབ་བྱ་མེད་པ་ཉིད་དེ།⁽⁴⁵⁹⁾ དེ་
 ཡང་གང་ལ་གང་གིས་ཁྱབ་པ་མེད་ན། དེས་ཐ་དད་མི་དད་ལ་ཁྱབ་པ་
 མི་རུང་རོ། །དེའང་ཐ་དད་ལ་ནི་ཁྱབ་པ་ཉིད་མེད་དེ། ཏུས་མི་མཉམ་
 པ་གཅིག་ཡོད་ཏུས་གཅིག་མེད་ལ། ཏུས་མཉམ་ལའང་གཅིག་གི་
 གོར་གཅིག་གསལ་བར་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་མི་རུང་སྟེ་སྣང་
 བའི་གོར་ཐུན་པ་བཞིན་ནོ།།

འབྲེས་པས་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱང་ཁྱེད་ཡོད་པས་ཁྱབ་པོ་ཞེ་ནའང་
 མི་རུང་སྟེ། བན་ཚུན་ལྟོས་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མི་དད་
 ནའང་ཁྱབ་པ་མེད་དེ་ཁྱབ་བྱེད་དང་རྫས་གཅིག་པས་ཁྱབ་བྱ་
 ཁྱབ་བྱེད་ཉིད་དམ་ཁྱབ་བྱེད་དེ་ཡང་ཁྱབ་བྱར་འགྱུར་བས། རང་

(459) རྩོད་གཤེད་པར་མ།

གིས་རང་ལ་མ་བྲབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱོག་པ་ནི་འདྲ་བར་བཀག་
 ཟེན་ཏོ། །བྲབ་པར་ནི་དུ་མ་དང་དབྱེར་མེད་ན་དུ་མར་འགྱུར་བས་
 བྲད་པར་མི་རྟོག་དེ་ཆུ་དང་འབྲེས་པའི་འོ་མ་བཞིན་ནོ། །བྲེད་པ་ནི།
 དབང་ལྷག་ཏུ་བཀག་གོ།

རིག་བྲེད་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། གཞུང་། བརྗོད་
 བྱ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཏྲག་པ། མ་བྱས་པ། །བདེན་པ་དགག་
 པ་དང་གསུམ་ལས། ཏྲག་པའི་གསལ་བ་དགག་པ་ནི། བྲེ་བྲག་པར་
 བཤད་ལ། སྐྱབ་བྲེད་མིང་། གོམས་པ། བྱིས་ཤེས་པ། གཞན་ལ་
 འཆད་པར་མི་རུང་བ་བཞི་ནི། ཐ་སྙད་དུ་སྐད་ཅིག་མཐུད་པ་ཅུམ་ལ་
 བརྗོད་ལ། སྐྱ་འགགས་ཀྱང་སྐྱ་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་རིགས་
 མཐུན་བཞག་པས་ཤེས་པའི་བྱིར། སྐྱ་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོན་མི་ངེས་པ།
 སྐྱགས་ཀྱི་བྱས་པ་མི་རུང་བ། མདོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། མཐོ་ངེས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱོན་སྟེག་བྲེད་པ་ནི་འབྲེལ་ཅི་ཡང་

མེད་དེ་མེ་མཐོ་རིས་སམ། མཐོ་རིས་མེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྐྱེས་
 བྱས་སྐྱས་པ་བརྟུན་ན་ཆངས་པས་སྐྱས་པ་ཡང་བརྟུན་པས་མི་བསྐྱ་
 བའི་དོན་དང་འགལ་བས་བྱིས་ཀྱི་ལུ་སྟགས་པ་བྲིད་ཅག་བསྐྱ་བར་
 ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། བྲིད་ཅག་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་
 དེག་བྲིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ལ་བསྐྱ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། ཆོག་
 དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་སྐྱ་ཆད་དུས་དོན་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་
 དེས་དགོས་པ་ལས། དོན་རྟག་པར་འདོད་པས་བསལ་བ་ཉིད་དོ།

རྣམ་ངེས་ལས།

དེས་ན་མཐོ་རིས་འདོད་མེ་ལ། །སྐྱིན་སྟེག་སྐྱིན་ཞེས་ཐོས་
 པ་ནི། །ཁྱི་ལ་ཐོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི། །དོན་མིན་ཞེས་འདིར་ཆད་མ་
 གང་། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་བྲིད་ཀྱང་རང་བྱུང་གི་ཡི་གེ་དང་། ལྷའི་རྩ་སྐུ་ལ་སོགས་
 པས་ཆོས་འཆད་པ་འདོད་པས་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་
 དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་དང་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་ལས་ལས་

དེ་ལྟར་བྱང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་མེད་པར་མི་འདོད་པས་མི་མཚུངས་
སོ། །ཁྲབ་འཇུག་གི་རྣམ་འབྱུང་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་
དེ་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དབང་ལས་བྱང་བའི་བྱིན་
རྒྱལས་ཡིན་ལ། ཁྲབ་འཇུག་གང་དུའང་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བྱས་པའི་
རྣམ་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་སོ། །

སྐགས་ཀྱི་རུས་པ་མི་སྲིད་པ་ན།⁽⁴⁶⁰⁾ སྐགས་བརྒྱས་པས་
ཀྱང་རུས་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་སྐྱེས་བྱའི་ཆོག་ཡིན་ལ། སྐྱེས་
བྱའི་ངག་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པས་རུས་
པ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན།

།མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ། །⁽⁴⁶¹⁾ དངོས་སུ་སྐྱེས་བྱའི་བརྗོད་
པའི་ངག་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་མ་ཡིན་པར་གསལ་ཏེ། དེས་འགའ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ནི་རྟག་པར་འདོད་པས་འགའ་འདུས་

(460) རྒྱ་དགེ་པར་མ། ༡༥༩༨-༡ །མི་སྲིད་པ་འདི། །

(461) །གྲག་རྟགས་བར་བྱ་ཆོག་དེ་རྒྱ་དགེ་པར་མར་མི་གསལ། ། ༡༥༩༨-༡

སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

འབདེན་པ་དགག་པ་ནི། བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་མི་རུང་སྟེ། བརྗོད་བྱ་
འགལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་གྲགས་ནའང་དོན་སྟོན་མཁན་
མེད་པའི་ཕྱིར་⁽⁴⁶²⁾ རྒྱ་སྒྲུང་གི་སྒྲ་བཞིན་ནོ།

གཞུང་དགག་པ་ནི། ཆོག་གིས་དོན་སྟོན་པ་མེད་དེ། ཆོག་སྒྲ་
སྒྲི་དང་། དོན་སྒྲ་མེད་གཉིས་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་
གིས་སྒྲ་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་འགག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་སིལ་བྱ་རེ་རེ་ལ་
དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་སིལ་བྱ་ལས་མ་
འདས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱང་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཅེ་ན།
འཁྱུལ་སྒྲུང་དུ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུང་ཡང་། དོན་ལ་བཤད་ཅིང་ཉན་པར་མི་
འདོད་དེ། **སྟོབ་དཔོན་གྱུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་**གསུང་ལ་བསྟོད་པར།

དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞི་ཞིང་། །སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་

(462) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥༩ ཁ-༩ འབྲིང་།

སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་དུ་ཡང་། །སྤྱུ་ལའང་ཚེས་འགའ་
མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

བརྗོད་བྱ་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཆོད་སྦྱིན། ལོ་རྒྱུས། གསང་
བ། རིགས་མཐུན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཆོད་པ། སྦྱིན་
པ། སྟེག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཆོད་པ་དགག་པ་ལ་ནི་
གསུམ་སྟེ། ལྷ་དགའ་མི་དགའ་མི་འཐད་པ་ནི། ལྷགས་བསད་
པ་ལ་དགའ་ན་ལྷ་དེ་མཆོད་ཡུལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཆགས་སྤང་དང་
བཅས་པའི་ཕྱིར་འདྲེ་བཞིན་ནོ། །མི་དགའ་ན་པན་ཡོན་མི་འབྱུང་
སྟེ་མི་མཉེས་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞི་མེད་ལྷར་མི་འཐད་པ་ནི། སྟེག་པའི་ལས་བྱས་པའི་མཆོད་
སྦྱིན་ཅན་ལྷགས་དང་བཅས་པ་མཐོ་རིས་སྤྱད་བར་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་
ལ་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་དེ་དུས་དང་སྐད་ཅིག་བརྟག་པས་
ལྷ་མ་བྱུང་པས། ལྷས་དངས་པ་མི་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐར་པ་
དང་མཐོ་རིས་རང་གི་དགོ་བ་ལ་རག་པ་ཉིད་དེ།

བཤེས་སྒྲིང་ལས།

ཐར་བ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། །གཞན་གྱིས་གྲོགས་
བགྱིར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

བདུན་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བྱལ་དུ་བྱས་པས་པན་
 བར་འདོད་པ་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ནའང་། དེ་ནི་ཁོ་རང་དབང་བའི་
 ཆ་ཅས་ཡོད་པའི་ནོར་ལྷལ་ནས་སྒྲགས་བརྗོད་པས་པན་པ་དང་།
 བསམ་པ་དག་པའི་མཐུས་པན་ལ། བཙེ་བ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་
 དང་མི་མཚུངས་སོ། །རྟག་ཞུང་གི་མོ་⁽⁴⁶³⁾ལས་ཀྱང་།

ཆངས་པ་ནས་བརྩམས་དཔྱུལ་བའི་བར། |སེམས་
ཅན་ཀུན་ལ་སློག་པངས་ལ། |གཞན་གྱི་སློག་ནི་བཅད་བྱས་
བས། |རི་ལྟ་བུར་ནི་བདེ་བར་འགྱུར། |འགྱུར་པོ་རྣམས་ནི་བདེ་
འདོད་ལ། |འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལྡན། |གང་ལ་མང་
དུ་གཞོད་བྱས་ན། |དེ་བདེའི་དངོས་སུ་རི་ལྟར་འགྱུར། |ཞེས་བས།

ཁྱོད་རང་གི་ལུང་དང་ཡང་འགལ་བ་ཉིད་དོ།

དེ་ནི་མཆོད་སྦྱིན་ལས་དུས་གཞན་པ་ལ་གདམས་སོ་ཞེ་ནའང་
མཆོངས་ཏེ། དུས་གཞན་དུ་སྤྲིག་པ་ཡིན་ན། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཆེ་དགོ་
བར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་བས་སོ།།

∴བདག་ལས་མཆོད་སྦྱིན་⁽⁴⁶⁴⁾བྱ་བར་ཐལ་བ་ནི། མི་བས་ལྟ་བུ་
སྟོང་གི་བདེ་བས་ན། དེ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རང་ཉིད་བསད་
དེ་མཆོད་སྦྱིན་བྱ་བར་རིགས་སོ། །སྦྱེས་རབས་ལས།

ལོག་པར་སྤྱད་པས་ཡིད་ནི་མ་ལོག་ཅིང་། །དགོ་བའི་ལས་ལམ་
ངས་པར་མ་བྱས་པའི། །སྤྱགས་རྣམས་མཆོད་སྦྱིན་དག་ལ་བསད་
གྱུར་གྱང་། །བདག་ཅག་གཞི་མེད་ངེ་ལྟར་མཐོ་རིས་སྦྱེ། །མཆོད་
སྦྱིན་ལ་བསད་མཐོ་རིས་འགྲོ་ན་ནི། །བམ་ཟེ་བདག་ཉིད་སྤྱགས་སུ་
བསྐྱུར་ལ་རྟེན། ⁽⁴⁶⁵⁾ ཅས་སོ། །འདི་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་དེ།

(464) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥༥ ཀ-༥ །བདག་ལ་མཆོད་སྦྱིན། ་

(465) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥༥ ཀ-༥ །རྟེན། ་

བློ་པ་ཉིད་བཞག་ལས།

སྒོག་བཅད་པས་ལྷར་སྐྱེའོ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་བསྐྱེགས་པ་ཆེན་
 བོས་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་བ་དང་། ལྷགས་བསད་ནས་མཆོད་སྐྱོན་བྱས་
 པས་སྐྱོན་པ་ཆེན་པོའི་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། མཆོད་སྐྱོན་ལ་མི་
 བསད་པས་ལྷགས་ཀྱི་བྱས་པའི་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ།།

སྐྱོན་པ་དགག་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ལས། རང་
 བཞིན་པ་སྐྱིར་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉག་མི་ཉག་སྐྱོན་དུ་མི་
 རུང་བ་དང་། སྤང་མ་སྤང་མི་རུང་། རགས་པ་དང་སྤང་བ་མི་རུང་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོན་པ་སྐྱས་ཀྱང་སྐྱ་ལའང་འགའ་ཅུ་སྐྱོན་པ་
 མེད་དེ། རྩས་ཉག་པ་འགྲུལ་དུ་མི་རུང་བས་ལག་ནས་ལག་ཏུ་སྐྱོར་
 མེད་ཅིང་། མི་ཉག་པ་ལག་ཏུ་མ་སོང་བར་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྤང་བ་བཀག་ཟེན་ལ། མ་སྤང་པས་པན་མི་
 ཐོགས་ཏེ་སྤྱང་པོའི་ཁ་ལག་དང་ཟན་འསྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཞེས་
 པ་མ་གསལ་བ་བཞིན་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་རགས་པ་སྐྱེན་པ་མེད་དེ་སྤྱི་དགག་
པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱ་བ་སྐྱེན་དུ་མེད་དེ་རྒྱལ་ཆ་མེད་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡུམ་ལས།

གང་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱེན་པ་མེད་ཅིང་ལེན་པ་དང་ལེན་པ་པོ་རང་
བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་གོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་བྱེད་ཀྱང་སྐྱེན་པར་
འདོད་མོད་ཅེ་ན། འཁྲུལ་སྒྲུང་བཟང་རྟོག་⁽⁴⁶⁶⁾ཅམ་ལས་དངོས་པོ་
རང་མཆན་པར་མི་འདོད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡུམ་ལས།

ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཅམ་
དུ་སྐྱེན་པར་སྒྲུང་བ་མི་འགོག་པས་བྱིན་ཡང་། བན་ཚུན་བདེན་པ་
མེད་དེ། སྐྱེས་མཁན་རབ་ཏུ་བཟང་པོས་ཁྱུས་པའི་མདོ་ལས།

གཏོང་མེད་སྐྱེན་པ་དེ་བཏང་བས། །ལེན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སྒྲུངས། །གང་དག་འདིར་ནི་གཤེགས་པ་རྣམས། །དེ་དག་ཡོན་སྦྱང་

(466) རྩོད་གཞི་པར་མ། ༡༡༥ ཁ-༥ རྟོན་ལྟུང་སྒྲུང་། ་།

བྱེད་པ་ཡིན། །གང་གིས་སྦྱོན་པ་གང་ལ་སྦྱོན། །སྦྱོན་པ་རི་ལྟར་མི་
དམིགས་པ། །སྦྱོན་པ་མཉམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །བཟང་པོ་ལ་ནི་ཡོངས་
རྫོགས་ལོག། །ཅིས་པ་བཞིན་ནོ།།

བྱེད་པར་ཐ་སྙད་དུ་དགག་པ་ནི། བསད་ནས་སྦྱོན་པའི་ཤ་ལྟ་
བྱ་ཚེས་སུ་མི་རུང་སྟེ། དག་བར་སྒྲུང་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
གཏོང་བ་པོ་ལ་བཅེ་བྱམས་མེད་པ་དང་། ལོ་འདོད་རེ་ལྟོས་ཀྱི་དུག་
གིས་བྱུང་པའི་སྤྱིར་རོ།།

བྱ་པ་ཉེར་བཞག་ལས།

སྟོག་ཆགས་བསད་ནས་སྦྱོན་པར་བྱས་པས་གཉིས་ཀར་རབ་
དུ་ཆ་བའི་དཔྱུལ་བར་སྦྱེ་བར་གསུངས་སོ།།

བསྟེན་པ་དགག་པ་ནི། མེས་ཤིང་བསྟེན་པ་མི་སྤྱིར་དེ། མེ་དང་
ཤིང་དེ་གཉིས་གཅིག་ན་བསྟེན་བྱ་སྟེན་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ཅིང་། ཐ་
དད་ན་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་དེ་བས་ཀྱང་བསྟེན་
པར་མ་གྱུབ་སྟེ་ཀ་བ་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །མེ་དང་ཤིང་སྤྱད་པ་མེད་

བཤང་སྤར་བཞིན་ནོ། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

བྱད་ཤིང་གལ་ཏེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་
འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ན། །ཤིང་མེད་པར་ཡང་བསྐྱེག་
པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

ལོ་རྒྱུས་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་མོ། ཉན་པ། བརྗོད་བྱ་འགལ་
བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལོ་རྒྱུས་མི་སྲིད་དེ་སྤར་བྱུང་བ་འདས་
པ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་པའང་མི་
བྱུང་སྟེ། དག་གི་རྒྱན་སྐྱད་ཅིག་ཆ་ཤས་མེད་པ་པན་ཚུན་ཉན་བྱེད་ཀྱི་
སྐྱད་ཅིག་གིས་མཉན་བྱ་ཉན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་དབང་ལྷུག་ཁྲབ་འཇུག་ཆངས་པ་ལྟ་
བྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་གཉིས་རགས་པ་དང་སྤར་བར་མ་
གྲུབ། སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་པས་མ་གྲུབ་པའོ།།

གསང་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟབ་མེད་དོན་དགག་སྤགས་
བརྒྱས་པ་དགག་བརྗོད་བྱ་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་

སྟར་སྟར་བཞིན་པའི་ཤེས་བྱ་ལས་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་ཟབ་མའི་དོན་མི་
འཐད་དེ། ཡང་ན་སྤྱད་ཀྱང་ཉོགས་སྤྱི་མི་རུང་ལ། ཡང་ན་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། **|མདོ་ལས།**

གཞུགས་ལས་གྲུད་ནའང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་དེ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། བཞུས་པ་མེད་དེ། བཞུས་པའི་དོན་སྤྱི་མ་བསྐྱར་
བ་ཡིན་པ་ལ། ད་ལྟ་བ་ཡོད་དུས་སྤྱི་མ་འགགས་ནས་མེད་པས་སྤྱི་མ་
བསྐྱར་བར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། **|སྤྱི་མ་དང་རིགས་མཐུན་བཞུས་**
སོ་ཞེ་ན་མི་རུང་སྟེ། ཡང་ན་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱར་རིགས་མཐུན་
པས་དེ་ཡང་བཞུས་པར་ཐལ་ལོ། |འདོད་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་གཅིག་
གི་⁽⁴⁶⁷⁾སྐྱེ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་མི་ལུས་པར་གསལ་ལོ། |ཐ་སྙད་དུའང་
སྟོང་པས་ེ་མི་ཟེན་པའི་⁽⁴⁶⁸⁾སྤྱགས་ཐམས་ཅད་དོན་ཆུང་བ་ཉིད་དེ།

(467) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༥༥-ཁ ༡ **|གཅིག་གིས།** ་

(468) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༥༥ཁ ༡ **|མི་ཟེན་པའི་སྤྱེ་ཐམས་ཅད།** ་

གསང་བ་བཀོད་པ་ལས།

རི་བཞིན་སྟོང་བས་མ་ཐེན་ན། །འཛམ་གླིང་རྩལ་ཕན་མཉམ་པ་
ཡི། །གསང་སྤྱགས་བཞུས་དང་བསྐྱེམས་པ་དང་། །ཚུམ་པ་ཆེ་དང་
ལྷན་གྱུར་གྱང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འབྱུང་མི་འབྱུང་། །ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་དུ་བསྟན་པས་རྒྱ་ཅམ་ཡང་
བཀག་ཅིང་། བྱིས་དག་པ་རྒྱར་སྤྲོ་བ་ཨདི་གཉིས་⁽⁴⁶⁹⁾འགལ་
བས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཆོས་བསྟན་པ་འང་མཆུངས་སོ་ཞེ་ན།
བྱིད་ལྟར་སྟོད་པ་རྒྱར་ཞུགས་པའི་ངལ་དུབ་ལྟ་བུ་མི་འོས་ལ་ངལ་བ་
ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་སྟོ་དང་འཆམས་
པ་རི་ལྟར་རྒྱས་པ་བཞིན་གྱིས་པ་ལ་ཡི་གེ་སྟོབ་པ་ལྟར་བསྟན་ཏེ།
མཐར་སྟོང་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ལ་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ།

འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས།

བད་སྟོད་རིག་པ་⁽⁴⁷⁰⁾རི་ལྟ་བུ། །ཡི་གེའི་ཕྱི་མོའང་སྟོབ་འཇུག་

(469) རྩོད་གེ་པར་མ། ༡༥༥ཁ ༩ །འདི་ཉིད། ་

(470) རྩོད་གེ་པར་མ། ༡༥༥ཁ-༦ ་རི་མ་པ། ་

ལྷར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །རི་ཅམ་བཟོད་བའི་
ཆོས་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་སོ།།

དེའང་ཆོག་གཅིག་ཏུ་འང་དོན་ཀྱན་ཆང་བར་བསྟན་པས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་དེ་ཆོས་འཕགས་ཏེ། **ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།**

འཛིག་ཉེན་ཁམས་ནི་སྟོང་དག་ཏུ། །ང་ཡིས་ཆོས་རྣམས་གང་
བསྟན་པ། །ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
དེ་བཞིན་ཉིད། །གཅིག་གི་ཆོག་དོན་བསམས་པས་ནི། །ཀུན་གྱི་
ཆོག་དོན་བསམ་པར་འགྱུར། །གཅིག་གི་ཆོག་དོན་བསྟོམས་པས་
ནི། །ཀུན་གྱི་ཆོག་དོན་བསྟོམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

རིགས་མཐུན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་གཅིག་པ་
དགག་། རིགས་རྒྱུད་དགག་རྣམ་གཞག་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཟླ་
ཅན་དང་། སྤེང་ལྗན་བྲམ་ཟེའི་རིགས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། རིགས་ཉིད་
ལ་ཆམལས་མེད་པ་དང་། དུ་མ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། མེས་པོ་དང་པ་སྤྲད་རིམ་པར་བགྲངས་བའི་

རིགས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་མེད་དེ། རྒྱན་དང་སྐད་ཅིག་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ཆངས་པའི་རིགས་དེ་བརྒྱུད་པ་
 མེད་དེ། ཆངས་པའི་རིགས་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ངོ་མོ་གཅིག་པས་གཞན་
 ཏུ་འཕོ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བར་དུ་ཡང་མེས་ལ་སོགས་པ་
 ཏུ་མས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །པའི་རིགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འགག་
 བྱས་པས་སྤར་གྱི་པ་དང་བྱ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་པ་སྤད་རྒྱན་འགལ་
 འདུས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། པ་ཡང་རྩལ་སྤན་ཆའགས་མེད་ན་
 རིགས་འཛོག་པ་པོར་མ་གྲུབ་ལ། བྱ་ཡང་རྩལ་སྤན་ཆའགས་མེད་
 པས་བཞག་རྒྱར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁྱུ་གསུམ་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་དང་བྲམ་ཟེ་མོ་སྐྱེ་གནས་གཅིག་པས་
 རང་གི་རིགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྲམ་ཟེ་
 སྐྱོད་པ་ངན་པ་ཡང་བྲམ་ཟེའི་ཆོ་རིགས་ལས་མི་ཉམས་ཤིང་དམངས་
 རིགས་ཡོན་ཏན་སྤན་ཀྱང་མཆོད་འོས་སུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལྟ་ན་རང་གི་གཞུང་དང་འགལ་སྟེ།

བྱིད་རང་གི་གཞུང་ལས།

གང་གིས་བྲམ་ཟེ་ཉིད་ཐོབ་ནས། །རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཞིན་བསྐྱབ་
བྱེད་ལ། །དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་ཉིད་ཐོབ་ནས། །དམངས་རིགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་
བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །བྱིད་རང་གི་གཞུང་བྱེད་པའི་བྲམ་ཟེའི་གཙོ་
བོ་མང་ཞིག་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་དེ།

སྐྱེས་དང་དེ་བཞིན་རས་བལ་ཅན། །དམངས་རིགས་ལྷུ་ཡིན་
བྲམ་ཟེར་གྲགས། །ལྷ་བའི་བཏུང་བ་མང་འཕྱངས་ནས། །འཛིག་རྟེན་
བྱང་སྲོང་ཆེན་པོར་གྲགས། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །⁽⁴⁷¹⁾

དངོས་པོ་ལ་རིགས་དང་པ་སྤད་མེད་པ་ལ། །དེར་སྤྲང་བས་
འཁྱལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །**དཀོན་བཅེགས་ལས།**

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་སྐྱུ་མ་འབྲ། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོད་
ཞིང་བདག་མེད་ལ། །བྱིས་པས་ཡོད་དམ་⁽⁴⁷²⁾མེད་ཅེས་སོ་སོར་

(471) །གཡུང་རྩུང་རྟགས་བར་ཀྱི་ཆེག་དེ་ལྟེ་དགེ་པར་མར་མི་གསལ། ་། ༡༥༡༡-༥

(472) ལྟེ་དགེ་པར་མ། ༡༥༡༡-༥ །ཡོད་དང་། ་།

རྟོག་ཁེས་པ་བཞིན་ནོ།

ལྷུས་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཙང་མི་གཙང་མ་གྱུ་བ། འལྷ་
 བ་མ་གྱུ་བ། སྤྲིག་པ་མི་ཟད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་། མཐུན་སྣང་མེད་
 པ། དུལ་གཅིག་རྩ་མ་ཆོགས་པ། །དེ་དག་དགག་པ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། གཙང་མི་གཙང་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། གསོན་
 ལུས་གཙང་ལ། མི་རོ་མི་གཙང་བར་བརྗོད་དུས། རོའི་མི་གཙང་བ་
 བྱ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ་ཏེ་མི་གཙང་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གསོན་ལུས་གཙང་བར་འཛོག་པའང་། དབུགས་དང་
 རྣམ་ཤེས་མ་བྲལ་བས་བྱེད་ལ། རོ་དེ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ལས་ལུས་ནི་
 སྤར་དང་བྱེད་མེད་པ་ཡིན་པས་མཉམ་པར་གཙང་མི་གཙང་ཉིད་
 དུ་འགྱུར་ལ། སེམས་ལ་རྒྱ་བ་དང་ཁྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་པ་ཡོད་
 པས་ནི་དེ་དང་བྲལ་བས་གསོན་ལུས་བས་རོ་གཙང་བར་ཡང་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་བཀུས་པས་གཙང་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ་ཕྱིའི་པགས་
 པ་བཀུས་ཀྱང་། རང་ཁྲིལ་དང་། ཁྲག་ལ་སོགས་པ་བཙོག་པ་ནང་དུ་

ལུས་པས་ངན་སྒྲུགས་ཀྱི་བུམ་བ་འཁྱུ་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། མི་གཙང་བ་དང་། གཙང་བ་གཉིས་ལུས་ཀྱི་
 དུལ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་མི་རུང་སྟེ། མི་གཙང་བ་དང་གཙང་
 བ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ན་བཟུས་པས་མི་འདག་ཅིང་། མི་གཙང་
 བའང་གཙང་བ་བཞིན་འཁྱུ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་ན་
 གོས་སུ་མེད་པས་འཁྱུ་བ་དོན་མེད་དེ། ཤར་གྱི་སྒྲོས་དང་། ལུབ་
 ཀྱི་བཤང་གཅི་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་དོན་མི་གཙང་བ་བགོས་པ་དེ་ཕྱི་ངོ་འགགས་
 པའི་ཕྱིར་དངོས་པོར་མེད་པས་འཁྱུ་མི་དགོས་སོ། །རྒྱན་ཡོད་པས་
 སོ་ཞེ་ན་སྤང་བ་བརྟགས་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་གཙང་
 མི་གཙང་མེད་དེ། རགས་པ་རྒྱལ་སྤུན་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པའི་ཉོན་
 མོངས་ལྟ་བུ་སྤྲད་ཅིག་ཆ་མེད་དེ་གཉིས་ཀས་གོས་པ་དང་། གོས་
 བྱར་མ་གྲུབ་སོ། །དངོས་པོ་ལ་མེད་པ་སྒྲོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་འཁྱུ་
 པ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ།

ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

རྟག་དང་མི་རྟག་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །གཙང་དང་མི་
གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་གཉིས་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་
རྣམ་སྤངས་ནས། །མཁས་པས་དབྱས་ལའང་གནས་པར་མི་བྱེད་
དོ། །ཞེས་སོ། །གཙང་བ་དཀར་བ་དགེ་བ་ཐུངན་ལས་འདས་པ་
དག་པ་བ། མི་གཙང་བ་ནག་པོ་མི་དགེ་བ་འཁོར་བ་གཉིས་ཆར་
ཡང་གཤེས་ལ་མ་གྲུབ་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
འཛིན་པ་ཅམ་དུའང་མི་བྱའོ།

ཐུ་སྐྱབ་ཀྱིས།

འཁོར་བ་ཐུངན་འདས་པ་ལ། །བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། བྱམས་པས།
སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་དང་། སར་ཏས།
སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ལགས་ཐུག་རྒྱ་ཆེ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

འོ་ན་མི་གཙང་བར་འཛིན་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒོ་མཐུ་
བརྟམ་པས། རོ་མི་གཙང་བར་ཤེས་ཏེ་རེག་པས་གྲིབ་འབྱུང་
གི་གཙང་མི་གཙང་དུ་མི་རྟོག་པ་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ་བྱ་གོད་བཞིན་
ནོ། །དོགས་པ་ངན་པ་སྦྱེས་པས་བསྐྱད་དེ།

སྤྱད་པ་ལས།

དཔེར་ན་དོགས་པ་འི་འདུ་ཤེས་གྱིས་ནི་དུག་ལངས་པ། །དུག་
དེ་ཁོང་དུ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་གྱིས་པ་
བདག་དང་བདག་གིར་ཁས་ལེན་པ། །བདག་དེར་འདུ་ཤེས་ཡང་
དག་མི་མཉམ་སྦྱེ་ཞིང་འཆི། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་གཙང་བའང་མེད་དེ། རྩ་ངན་ལ་སོགས་པ་རྩ་སྤྱང་དུ་
འབྲས་ཤིང་། ཆར་དུ་འབབ་པ་ཡིན་ལ། མི་གཙང་བ་མེད་དེ་ཀུན་
གྱིས་སྦྱོད་ཅིང་གཙང་བར་འཛིན་པ་འི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་ཅིག་གིས་གཙང་
བར་མཐོང་བ། ལ་ལས་མི་གཙང་བར་མཐོང་བས། དོན་གཞན་བདེན་
པར་མ་གྲུབ་སྟེ་མི་ལམ་བཞིན་ནོ། །

རིན་ཆེན་གཙུག་ཏིར་ལས།

ཆར་གྱི་ཆོག་ས་ནི་བབ་པ་ཡིས། །སྤང་བ་ཐམས་ཅད་བཟུ་
 བ་དང་། །འབྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་ནི། །དེ་ནས་རྒྱ་
 མཆོར་འབབ་པར་འགྱུར། །མི་གཙང་རྣམས་དང་ལྷན་པ་ཡི། །རྩ་
 བྱི་ལྷུ་ཡིས་སྦངས་ནས་ནི། །རྩ་བའི་གང་དང་གང་ཡིན་པ། །ཐམས་
 ཅད་དེ་བཞིན་ཆར་དུ་འབབས། །དེ་བཞིན་རྫིང་སོགས་ཀྱན་རྒྱས་
 ཞིང་། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་འཁྱུད། །དེ་བས་གཙང་
 དང་མི་གཙང་སོགས། །ཐམས་ཅད་འདིར་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
 སོ། །འཁྱུ་བ་མ་གྲུབ་པ་ནི། རྩ་དང་ལུས་སྤང་བ་བཀག་ཅིང་མ་སྤང་
 པར་དག་པ་མི་སྤིད་དོ།

དེས་ན་འཁྱུད་པར་སྤང་བ་ནི། གཏི་ཐུག་ཡིན་ཏེ་ཁྱས་དེ་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་པར་མ་བྱས་པའི་བྱིར་རོ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

སྤང་བྱི་བ་དག་བྱིས་ཡང་ཀྱང་། །སྤིག་པ་བཅོམ་པར་བྱས་པ་

མེད། །འདི་ཡིས་སྤྱི་ཉིད་ཟད་འགྱུར་གྱི། །ལུས་ཅན་མིན་ཕྱིར་སྤྲིག་སྤྱི་
མེད། །ཅེས་པ་དང་། རོ་རྩ་ལས།

ཆུ་ལ་ཞུགས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་བམ་ཅི། །ཞེས་པ་དང་། དན་
པ་ཉིར་གཞག་ལས། ཆུར་བཟུས་པས་དག་པས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་
བར་སྐྱས་པས། མཐའ་དག་གི་དཔྱལ་བར་⁽⁴⁷³⁾སྐྱེ་བར་གསུངས་
སོ། །འགལ་བའང་ཡིན་ཏེ། ཆུས་ལུས་བཟུས་ཀྱིས། སྤྱི་མ་སེམས་ལ་
ཡོད་པ་བཟུས་པར་མི་འགྱུར་ལ། སེམས་ཀྱི་སྤྱི་མ་མ་དག་ན། ཆུས་
བཟུས་ཀྱང་མི་འདག་པར།

ལུང་རྒྱལ་བྱེད་ལས།

བདག་ནི་ཆུ་ཐོ་དམ་པ་སྤྱིན་བབས་དུ་སྟེགས། ⁽⁴⁷⁴⁾ །བདེན་
ཆུའི་དུ་སྤྱིན་པ་ཆུ་རོགས་⁽⁴⁷⁵⁾ དཀའ་ཐུབ་སྐབས། །དེ་བཞིན་བྱེད་

(473) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥༩ ཁ-༡ །དག་པས་དག་པ་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བར་སྐྱས་པས། ཁ་ཅིག་དཔྱལ་བར། ་།

(474) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥༩ ཁ-༡ །སྟེ། ་།

(475) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥༩ ཁ-༡ །མིན་པ་ཆུ་རོགས་་།

དང་བཅས་པས་དེར་ཁྱས་བྱ། །ནང་གི་བདག་ཉིད་ཚུ་ཡིས་
 དག་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ལུས་དང་དག་ཡིད་ལས་རྣམས་
 བློ། །གང་གིས་གསུམ་པོ་མ་དག་པ། །རྒྱ་མཚོ་གསུམ་དུ་ཁྱས་
 བྱས་ཀྱང་། །དེ་ནི་ཐེ་མ་ཅན་ཉིད་ཡིན། །འདོད་དང་ཁོ་དང་ཚོངས་
 པ་ལས། །གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་དེ་ཉིད་དཔལ། །འབབ་སྟེགས་གང་དུ་
 ཁྱས་བྱེད་པ། །སྦྱོང་མཛད་དེ་ཡིས་ཅི་ཞིག་བགྱ། །ཚུ་ཡིས་གོས་
 པར་གྱུར་པ་ལ། །ཁྱས་བྱས་པ་ཞེས་ཡང་མི་བགྱ། །ཕྱི་ནང་བཅས་
 པར་དག་པ་ཡིས། །དཀའ་ཐུབ་ཅན་གང་དེ་ཁྱས་བྱས། །ཞེས་པ་
 བྱེད་རང་གི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

འོན། སྟིག་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་བྱས་ནས། །སྟུག་བསྐལ་ཐམས་
 ཅད་མེད་པར་བྱེད། །རྒྱལ་པོ་རྟག་ཏུ་ཁྱས་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པའང་
 མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འབབ་སྟེགས་ཕྱི་རོལ་ངེས་པ་ཅན་གྱི་ཚུ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རིགས་སྟགས་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ཁྱས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཁོ་
 རྣམ་དག་པར་མི་འདོད་པས་མི་མཚུངས་སོ།

ཡུལ་གྲིས་དག་པ་དགག་པ་ནི། ཐར་པ་སེམས་ལ་རག་ལས་
ཤིང་། ཡུལ་དེར་བྱིན་པས་སྤངས་རྟོགས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཞིག་ཡུལ་
དེ་ནའང་འབྱུང་སྤངས་ལ་སོགས་པའི་ངན་འགྲོ་ཡོད་པས། ཡུལ་དེར་བྱིན་
ཆེ་ཐར་པ་པར་ཞོག མཐོ་རིས་ཀྱང་མི་ཐོབ་པར་ཆད་མས་བྱུབ་ན།
སྤངས་རྟོགས་ཅི་ཞིག་སྒྲིམ། **སྤྱད་འཇུག་ལས།**

སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་ལ། །ཟླ་ངན་འདས་པ་
དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་སོ།།

རང་གི་སྤྱེ་པས་བྱིར་ཡུལ་བཟོད་པའང་བཀག་པ་ཉིད་དེ། **དོ་རྟ་ལས།**
ཞིང་ཀུན་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས། །བྱིན་ཏེ་
བལྟས་པས་རྟོགས་པར་གང་སྤྱོད་པ། །ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་རྟུ་གནས་
(476) །གཞན་ན་མེད། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །འགལ་བ་ནི་**ཁྱོད་རང་གི་**
ལུང་རབ་རྟུ་གསང་བ་ལས།

དབང་པོའི་སྒྲོ་ནི་རབ་བསྐྱམས་ནས། །མཉམ་པར་བཞག་པས་

གང་གནས་པ། །དེ་ནི་ཀུ་རུའི་ཞིང་དག་དང་། །དེ་མི་ཤ་དང་པརླའི་
སྤྱང་། །ཞེས་འདོད་པ་དེ་དང་འགལ་ལོ།

སྤྱི་སྤྱངས་པས་དག་པ་དགག་པ་ནི། རུ་དང་ཆུང་མས་ཐར་
པའི་ཐོགས་མི་བྱེད་དེ། དངོས་སུ་འཆིང་ཤིང་བརྒྱད་ནས་ངན་འགྲོའི་
རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རེས་དང་སྤྱད་ཅིག་ལ་བརྟགས་པས་ཐར་པ་
དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །**འདུལ་བ་ལུང་ལས།**

ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་གཞིའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་ནི་ལེགས་པར་གནས་པའི་གཞིའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་འདོད་
པའི་འདམ་དུ་བྱིང་བའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་འདོད་པའི་འདམ་
ལས་འབྱེན་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ངན་སོང་གི་སྒྲིའི་ཐེམ་སྐས་
སོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བའི་སྒྲིའི་ཐེམ་སྐས་སོ། །ཁྱིམ་
ན་གནས་པ་ནི་བདུད་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བས་
ནི་བདུད་ཆུག་པར་བྱེད་པའོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནི་ཆོག་མི་ཤེས་
པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཆོག་ཤེས་པའོ་ཞེས་སོ། །**ཁྱིམ་གྱི་ཉེས་པ་**

བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གྱང་། དེ་སྐད་བཤད་དོ། །འགལ་བ་ཡང་ཡིན་
ཏེ། བྱིད་རང་གི་གསང་ཆོག་ལས།

གཞོན་ཀྱུ་ཆངས་པར་སྒྱུད་བྱེད་པ། །དཀའ་ཐུབ་སྒྱུད་པ་སྤང་བ་
སྟེ། །དང་སྤོང་དེ་ནི་མཐོ་རིས་མགོན། །ཆངས་སྒྱུད་འབྲས་བྱ་དམ་པ་
ཡིན། །ཞེས་འདོད་པས་སོ།།

གཡུལ་སྤངས་པས་དག་པ་དགག་པ་ནི། སྤྱི་བོ་ཞེ་སྤང་ཅན་
མང་པོ་ཆོགས་པའི་གཡུལ་དུ་མི་བསད་པ་ནི་སྤྲིག་ཆེ་སྟེ་དངོས་སུ་
སེམས་འཁྲུག་པའི་བྱིར་དང་། མ་དག་པར་དངོས་སུ་འདུག་པས་
ཅི་ཞིག་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་གཙང་བས་གོས་པ་དེ་ཉིད་གཙང་
ཞིང་དག་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །གཡུལ་མ་གྲུབ་
པས་གྱང་དག་པ་མེད་དེ། རྩལ་སྟན་དང་གསང་བ་བཀག་པ་བཞིན་
ནོ། །འགྲོ་བ་རྒྱལ་གི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས།

ལུས་ཅན་གང་དག་གཅིག་ལ་གཅིག །གཞོད་པར་དགའ་བས་
གཡུལ་ངོར་གསོད། །སྤྲིག་ཅན་དེ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། །ལྡན་པ་

རལ་གྱི་འོ་ལོ་མར་སྒྲེ། །ཞེས་སོ། །འགལ་བ་ནི་བྱེད་རང་གི་ལུང་
རྒྱལ་བྱེད་ལས་ཀྱང་།

གང་ཡང་རང་སེམས་གདུག་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་འཆོ་དེ་རྒྱལ་
བྱེད་ཀྱི། །དག་པོ་དག་པོའི་ལས་ཅན་དེ། །ཞེན་ཏུ་སྦྲད་པའི་དཔྱལ་
བར་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །

ཆོས་སྤངས་པས་དག་པ་དགག་པ་ནི། སྐད་ཅིག་དང་། རུལ་
སྒྲན་བརྟགས་པས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་བསྤངས་པས་དག་པའང་
མི་འགྲུབ་པ་ཉིད་དང་། །ཆོས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའང་གསལ་བར་
མི་རིགས་ཏེ། སྤྱིང་རྗེའི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བཟོད་པའི་
རྒྱུན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཁྱོ་བ་མ་བཙོམ་ན་དག་མི་ཟད་པའི་བྱིར་
པོ། །སྦྱོད་འཇུག་ལས།

འདི་ནི་བསོད་ནམས་གོགས་བྱེད་ཅེས། །དེ་ལའང་ཁྱོ་བར་མི་
རིགས་ཏེ། །བཟོད་མཚུངས་དཀའ་ལྷུང་ཡོད་མེན་ན། །བདག་ནི་དེ་
ལ་གནས་མེན་ནམ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

འགལ་བ་ནི་པན་བའི་ཡལ་ག་ལས།

འཆེ་མེད་བདེན་པའི་ཆོག་དང་ལྷན། །ཁྱོ་བ་བརྟལ་⁽⁴⁷⁷⁾བ་བྱང་
བ་དག །འདི་ནི་དགའ་ལྷུབ་མཆོག་ཡིན་གྱི། །ལུས་སྐྱམས་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པས་སོ།།

སྲོག་སྤང་བས་དག་པ་དགག་པ་ནི། །ལུས་མ་བྱུབ་ན་སྲོག་རི་
ལྟར་བྱུབ་སྟེ་རྩལ་ཤོན་བཞིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དུ་སྒྲིག་པའི་ལས་སྲོག་གི་
ཕྱིར་ཡང་བྱར་མི་རུང་སྟེ། བྱ་མོ་ལྷ་མཆོག་གི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

ནོར་དང་མཛའ་བ་ཤེས་དེ་བཞིན་པ་མ་དང་། །སྲོག་གི་སྤང་
དུའང་སྒྲིག་པ་མི་བགྱིད་དོ། །ཞེས་སོ།།

འགལ་བ་ནི་ལུང་རྒྱལ་བྱེད་ལས།

རང་ལ་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པ། །དེ་ནི་གཞན་ལ་རང་མི་བྱེད་
དེ། །འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱུས་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་འདོད་པས་
འཇུག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ།།

(477) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥༧ ཁ-༦ །བརྒྱལ། ་

དངོས་པོ་རྒྱ་མེད་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་མི་འཐད་པ།
 དཔེ་མ་གྲུབ་པ། རང་གཞུང་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ལའང་། གུན་
 ཏུ་ཡོད་མེད་དུ་ཐལ་བ། འབད་པ་རྒྱན་ཆད་དུ་ཐལ་བ། མངོན་
 སུམ་གྱིས་བསལ་བ། རྒྱ་མེད་དུ་སྤྲར་མི་རུང་བ། སྤྲས་པ་དོན་མེད་
 དུ་ཐལ་བ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། བུམ་པ་རྒྱ་མེད་ཡིན་ན། ཡུལ་
 གཅིག་ན་ཡོད་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པ་དང་། དུས་གཅིག་ན་
 ཡོད་པ་ལྟར་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་པ་བུམ་པར་ཡོད་པ་
 ལྟར་⁽⁴⁷⁸⁾སྤྲས་བུར་ཡང་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ་
 ཏེ། ལྟོས་པ་ཆང་མ་ཆང་གི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱེན་
 ལ་ལྟོས་པས་ནི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ་བུམ་པ་ཡུལ་དེར་བཞག་པ་དང་
 གཞན་དུ་བསལ་བ་ཡོད་པ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

རྣམ་ངེས་ལས།

རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་

(478) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥༧ ཀ-༩ །རྣམ་ཐུང་ཡོད་པ་ལྟར། ་།

འགྱུར། །དངོས་སོ་རྣམས་ནི་རེ་འགའ་ཞིག །འབྱུང་བ་ལྟོས་པ་ལས་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། སོ་རྣམ་ལ་སོགས་པས་ལོ་ཐོག་འབྲས་བྱ་བསྐྱབ་
པའི་ཕྱིར་འབད་བ་རྣམས་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྒྱ་མེད་ལ་རྒྱ་སོ་རྣམ་ལ་འབད་ཀྱང་སྟོན་ཐོག་གི་འབྲས་བྱ་མི་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པ་ལས།

གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ན་ནི། །དེ་ཆེ་
མཐའ་དག་ཏྲག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འབྱུར་ཞིང་། །འབྲས་
འབྱུང་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི། །བརྒྱ་ཕྱག་
དག་གི་སྟོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། དུ་བ་མེ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་
བྱུང་བ་དང་། དབྱུ་གྲུ་བསྐྱེན་པ་ལས་རྩ་སྐྱེ་འབྱུང་བ་ཉིད་མཐོང་བས་
ན། རྒྱ་མེད་ཁྱེད་ལས་བརྩེད་མི་དགོས་སོ།།

བཞི་པ་ནི། ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་པའི་ཞེས་སྒྲུབ་མི་རུང་སྟེ། ལྷ་དང་

ཀན་མ་སྤད་པ་ལས་རྒྱ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་མི་འབྱུང་བས་འདི་ནི་
རང་ཆོག་གིས་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་ནི། རྒྱ་མེད་དུ་སྤྲས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། ཆོག་གི་པ་
རོལ་ལ་ཉོགས་པ་སྐྱེད་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཉི་མར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་ཤར་འོང་
བ་དང་། རྩར་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་སྤར་དུ་འབབ་པར་འབྱུབ་པ་
ཡིན་ཏེ། རྩས་གཅིག་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་
མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་གཅིག་ལ་ལྷོས་ནས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་ཆོས་
འགལ་བས་རྩས་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

རི་ལྷར་ཆེར་མ་ལ་སོགས་པ། རྫོང་དག་ལ་རྒྱ་མེད་པ། །དེས་
ན་དེ་དག་རྒྱ་མེད་འབྱུང་། །ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་རབ་དུ་བརྗོད། །གང་ཞིག་
སྐྱེ་ན་གང་སྐྱེ་བ། །གང་ཞིག་འབྱུར་ན་འབྱུར་བ་ཉིད། །དེ་ནི་དེ་རྒྱུར་
རབ་བསྟན་པ། །དེ་དག་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་སོ། །སྤྱིན་ཡང་

ས་ཚུའི་རྒྱངས་པ་རྒྱང་གིས་བཏེག་པ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་ཆགས་
 བའང་སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འཛིག་རྟེན་གཞན་ནས་རྒྱང་གིས་ཁྲིང་
 བས་འདིར་འོངས་ཏེ་ཆེར་མཆེད་ནས་ཆར་དུ་བབ་པ་ལ་སོགས་པ།
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ།

མཛོད་ལས།

ལས་ལས་འཛིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་སྤྱེས། །ཞེས་སོ།

མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྒྱ་མེད་འགའ་ཞིག་སྤྱིད་དམ་ཅེ་ན།
 མི་སྤྱིད་དེ་དུ་བ་མེ་ལས་སྤྱེ་བར་སློག་ན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་⁽⁴⁷⁹⁾འབྲས་
 བྱ་མཛོན་སུམ་དུ་གསལ་བས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་
 སྤྱེ་ལོ། །དེས་ན་སྤྱེས་དུས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲུལ་སྤྲང་
 མི་ལམ་དང་འབྲས་དབྱུང་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱལོ།

རང་གཞུང་དང་འགལ་བ་ནི། རྒྱལ་བྱེད་ལས།

འདིར་ནི་དགོ་དང་མི་དགོ་བའི། །རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་

(479) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༦༠ ཁ-༦ །ཡོད་ལས་ཀྱང་། ་།

རྣམས་དག། རྒྱུད་ཟ་བར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་སྤྲིག་སྤྱོད་མཐུང་
གི་བྱ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ།།

ཤེས་པས་རང་མི་རིག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། ཤེས་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ། རོན་མི་རིག་པར་ཐལ་བ། ལྷོ་འབྲུལ་པ་ཐལ་
བཤོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་། རང་རིག་
ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་ན། རང་མ་རིག་པ་ལས་ལོག་
ཅམ་གྱིས་རང་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ།

དབུ་མ་རྒྱན་ལས།

རྣམ་ཤེས་བཅུ་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་ལས། །ལྷོག་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་
སྟེ། །བཅས་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིར་བདག་ཉིད་རིག་
པར་བརྗོད། །ཅས་སོ། །དེས་ན་རང་མི་རིག་ན་ཤེས་པ་ཅམ་ཡང་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ་ཤེས་པའི་བྱུང་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་གཏན་མི་རིག་པར་ཐལ་ཏེ་རང་
མི་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བྱམ་པ་མིག་ཤེས་གྱིས་འགྲུབ་པ་ལ་

སྤྱོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

ཡག་སྤྱུམ་པ་ནི། རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པ་མེད་ན།
 མཛོན་རྗེས་ཀྱི་ཆད་མའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་
 པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་འཁྱུལ་པར་ཐལ་ཏེ། སྒོས་ཡུལ་དམིགས་
 རས་དེའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དགོས་ལ། ཡུལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མཐར་
 རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་གཏུག་དགོས་ན་རང་རིག་མི་འདོད་
 པའི་སྤྱོགས་ལ་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

གང་ཕྱིར་དེ་མི་གསལ་ན་ནི། །དོན་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་

འགྱུར། །ཞེས་སོ།།⁽⁴⁸⁰⁾

ཚུལ་འདིས་ཐབས་གཅིག་ཁོ་ནས་གྲོལ་བ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
 བྱས་པས་སངས་མི་རྒྱ་བ་དང་། སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་རིག་པ་
 རྣམས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།།

(480) །གཡུང་རྩུང་རྟགས་བར་ཕྱི་ཆེག་དེ་ལྟེ་དགོ་པར་མང་མི་གསལ། ་ ༡༩༡༡-ཡ

འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་འདོད་པས་ཐབས་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
གྲོལ་བ་བསྐྱབས་ཀྱང་། དངོས་པོ་དང་མཆོན་མར་ཞེན་པ་མེད་པས་
སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་ལམ་སྒྲོམ་ཞིང་། གཙོ་ཆེར་གཞན་
ལ་ཕན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

ཞི་བ་ལྷས།

གཙོ་ཆེ་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་མོ། །ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ་རིང་
གཟིགས་པས། །བཀག་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་གནང་། །ཞེས་པ་དང་།
གཞན་རྣམས་དང་ནི་བདག་ལའང་བྱང་། །སྐྱབ་བསྐྱལ་ཡིན་ཡང་
གང་ཕན་བྱ། །ཕན་དང་བདེ་བ་རྣམས་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཡང་མི་ཕན་མི་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

ད་ནི་རིག་བྱེད་ཆད་མར་བྱེད་པའི་སྡེ་བ་ལས། གསང་ཆོག་གི་དམ་
བཅའ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་གསང་བ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི།

རིག་བྱེད་ཆད་མར་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་བྱ།

གསང་ཆོག་གྲོལ་བར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་དེ་ནི།

མཁའ་ལྷར་བྱས་བདག་བྱད་པར་དགུ་ལྡན་ཉིད།

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་བརྟགས་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱབས།

བཀའ་དཀའ་སྤྱད་པའི་ཚུ་གཏེར་བྱེད་དེ་མཆར།

སྤར་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་ཀྱི་རིག་བྱེད་དག་པར་སྤྲ་བའི་ནང་
 ཆོན་གསང་བ་པ་དག་ནི་འཛིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་བདག་གཅིག་གི་
 གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲོས་བཀོད་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་པའི་
 རང་བཞིན་བྱད་པར་དགུ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་ནི། སྤོན་མེད་པའི་
 ཏྲོག་པའི་དབང་རྒྱབས་སྤྱད་ཅེར་གཡོ་བས་འཁོར་བ་སྤྱབ་པ་ཉིད་དེ།
 ཏ་ཅང་མི་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཁས་པ་དག་གིས་བཞད་བགད་ཀྱི་
 གནས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱེད་མཆར་ཞེས་བརྗོད་དེ།

བྱམས་པས།

གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཞེས་བྱ་ལ་ཡང་སྤོན་པ་
 ཡིས། །སྤྱི་བ་པ་ཐད་པར་བརྗོད་པ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཆར་དུ་
 བཅིས། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།

འདི་ཡི་ཚུལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། ཚངས་པ་ལྷར་འཛིན་པའི་བྲམ་
 ཟེ་གསང་ཆེག་གཙུག་པོར་བྱེད་པ་དག་ཅན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པའི་
 འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས། ཉམ་མཁའ་ལྷ་
 བྱར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་བདག་བྱུང་པར་དགྲ་དང་ལྷན་
 པ་ཞིག་འདོད་དེ། རོ་བོ་སེམས་ཅན་ཡིན་པ། ལུས་ཡོད་པ། བྱུང་
 པ། ཉམ་པ། གཅིག་ལྟ། འབྱུང་འཛིག་གི་རྟེན་ཡིན་པ། ལུས་ཅན་གྱི་
 སྒྲིན་ཡོན་གྱིས་མ་གོས་པ། སྒྲིའི་སྒྲིད་ལུལ་དུ་མ་སྒྱུར་པ། དག་གིས་
 བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་སུ་སྣང་ཡང་རོ་བོ་ལ་ལུས་མེད་
 དེ་ཤེས་ཤིང་རིག་པ་ཅམ་མོ།།

ལུས་ཡོད་པ་ནི། འདི་ལྷར་སྟེང་གི་སྤྱོད་གས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་
 བྱའི་མགོའོ། །འོག་གི་སྤྱོད་གས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པའོ། །ཉམ་མཁའ་
 བེ་ལྷ་བའོ། །སྤྱོད་གས་བཞི་ནི་ལག་པའོ། །གཟའ་དང་སྐར་མ་
 རྣམས་ནི་སྐྱའོ། །རི་རབ་ནི་བྱང་ངོ། །རིའི་སྟེང་བ་རྣམས་ནི་རུས་
 པའོ། །གཞུ་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་རྣམས་ནི་ཅའི་བྱ་བའོ། །ནགས་ཆལ་

རྣམས་ནི་སྤྱད་དང་སེན་མོའོ། །མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྷ་དང་
 མི་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བོ། །ཆངས་པ་ནི་དབྱལ་བའོ། །ཆོས་ནི་སྤྲིན་མ་
 གཡས་པའོ། །ཆོས་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤྲིན་མ་གཡོན་ནོ། །འཆི་བདག་
 བེ་ཁྲོ་གཉེར་རོ། །ཉི་མ་ནི་མིག་གཡས་སོ། །ཆེ་བ་ནི་མིག་གཡོན་
 བོ། །རྒྱུད་རྣམས་ནི་དབྱུགས་སོ། །རི་བྲག་རྣམས་ནི་སོའོ། །ལྷ་མོ་
 དབྱངས་ཅན་ནི་ལྷའོ། །ཉིན་མོ་ནི་མིག་ཕྱེ་བའོ། །མཚན་མོ་ནི་མིག་
 བཙུམས་པའོ། །སྤྲེས་པ་རྣམས་ནི་གཞོགས་གཡས་སོ། །བྱུང་མེད་
 རྣམས་ནི་གཡོན་ནོ། །རིའི་བར་རྣམས་ནི་སོར་མོའོ། །འཇིག་རྟེན་
 པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མའི་བར་གཡས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
 རྣམས་ནི་རྒྱ་བར་གཡོན་པའོ། ⁽⁴⁸¹⁾ །ལྷའི་བྱ་གཉིས་ནི་བྱས་མོ་གཉིས་
 སོ། །ཐ་སྐར་ནི་རྩེ་རར་རོ། །ཉིན་ཞག་ནི་ཤིང་སྤྲད་དོ། །དབང་པོ་ནི་པོ་
 མཚན་ནོ། །སྤྱི་དགའི་བདག་པོ་ནི་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །བྲལ་
 འཇུག་ནི་རྒྱུ་པའོ། །ཁ་དོག་རྣམས་ནི་ཐག་གོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་

(481) རྩེ་དགའི་པར་མ། ༡༦༡ ཀ-༦ །གཡོན་མའོ། །

ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ལྟོ།

རྟག་པ་ནི། རྟག་མ་ནས་ཐ་མའི་བར་དུ་ཡོད་པས་ན་འདི་ཙམ་
ནས་བྱུང་ཞེས་པའས། འདི་ཙམ་ན་འཛིག་ཅེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

བན་པ་བསྐྱབ་པའི་འཁོར་ལོ་ལས། གཅིག་སུ་ཀུན་བྱུང་རྟག་པ་
སྟེ། །ཆངས་མཆོག་འཆེ་བ་མེད་པའི་གནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་
གོམས་བྱས་ན། །དེ་ནི་ཡང་སྤྱི་ལོ་ན་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ།

གཅིག་སུ་ནི། འབྲུལ་པ་ལ་སློག་དུ་མར་སྤང་ཡང་། ཐམས་ཅད་
ལ་བདག་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ལས་མེད་པར་འདོད་དེ།

རྟག་གི་འབར་བ་ལས།

རི་ལྟར་བུམ་པ་ཐ་དད་ཀྱང་། །ས་ལ་ཐ་དད་འགའ་ཡང་
མེད། །དེ་བཞིན་ལུས་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་། །བདག་ལ་ཐ་དད་འགའ་ཡང་
མེད། །ཅེས་ཕྱོགས་སྤར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།

འབྲུང་འཛིག་གི་རྟེན་ཡིན་པ་ནི། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབྲུང་
ཡང་བདག་གི་ངང་ལས་འབྲུང་ལ། གྲོལ་ཀྱང་བདག་གི་ངང་དུ་གྲོལ་

བ་སྟེ། སྤྲ་མ་ལས།

སྟེང་བ་སྤྲ་ཆོག་ས་དེ་ལས་སྟེས། །དར་གྱི་སྤྲོ་བ་བྱེ་སྤྲད་བ་
བཞིན། །མཁས་པ་དེ་ཡི་ཆར་ཐེམ་པ། །ཡང་སྟེང་ལོན་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ།།

དེས་ན་འདི་ལས་ཆེས་ཟབ་པ་གོང་ན་གཞན་མེད་དེ།

གསང་ཆོག་ལས།

གང་ལས་མཆོག་གྱུར་གཞན་མེད་ཅིང་། །གང་ལས་དམ་པ་
གཞན་མེད་ལ། །འདི་ལས་སྤར་གྱུར་གཞན་མེད་པས། །སྤྲ་ཆོག་ས་
འདི་དག་རྒྱ་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་གཅིག་
ལས་མེད་ཀྱང་། འབྲུལ་ངོ་ལ་སྟོག་དུ་མར་སྤར་སྟེ། བུམ་པ་བརྒྱ་གྲུབ་
པ་ན་དེ་དག་གི་ནམ་མཁའ་བརྒྱ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །གང་དག་འབྲུལ་
པ་ཟད་པ་རྣམས་ནི་བདག་ཆེན་པོ་དེར་ཐེམ་པས་འདི་ནི་སྤྲ་མའམ་
འདི་ནི་སྟེ་མའོ་ཞེས་དབྱེར་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། བུམ་པ་གཅིག་གས་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཆག་པ་ན། དེ་དག་གི་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་

ཆེན་པོར་ཐེམ་ནས་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།

བྱམ་པ་ལ་སོགས་ཆག་པ་ན། །བྱམ་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་
སོགས་པ། །ནམ་མཁའ་ཆེན་པོར་འདྲུ་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་སོག་
ཀྱང་བདག་འདིར་འདྲ། །ཞེས་སོ།

དོན་ལ་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་འཛིག་མེད་སྟོང་ཉིད་དེ་བདག་ཡིན་
ལ། ད་ལྟ་ཅི་ཡང་བསམ་དུ་མེད་པར་གོམས་པས། །ཤི་དུས་ལུས་
ཞིག་སོག་འགགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་འབྱུང་བཞིའི་ཆ་ལ་ཞ།

སེམས་སྟོང་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པའི་རང་དུ་དབྱེར་
མེད་པས་ནམ་ཤེས་ནམ་མཁའི་རང་དུ་ཐེམ་ནས་གྲོལ་བའོ་ཞེས་
འདོད་དེ། དིང་སང་འདི་སྟེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཡང་མང་བར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
མོད་པ་མགོ་ལ་མི་འགའ་ཟེར་བར་སྒྲུང་ངོ།

ལུས་ཅན་གྱི་སྟོན་ཡོན་གྱིས་མ་གོས་པ་ནི།

བཟང་ངན། བདེ་སྡུག །སྦྱི་ཤི། དག་འག་དུང་། དག་སྒྲིག་གིས་
གོས་པ་མེད་པའོ། །འགྲོ་བ་ལ་མཁས་སྟོངས་དང་། དེགས་བཟང་

ངན་ལ་སོགས་པར་སྣང་ཡང་། བདག་གི་ངོ་བོ་དེ་ལ་དེ་དག་མེད་
 དེ་བྱམ་པ་ལ་ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་སྣང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་པ་
 བཞིན་ནོ། **།དེ་ཉིད་ལས།**

དེར་ནི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །བདག་ཉིད་དུ་ནི་འདུས་པར་
 མཐོང་། །བྱིས་དང་མཁས་དང་གདོལ་བ་དང་། །བྲམ་ཐེ་སོགས་
 རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ།

དེ་བཞིན་སྣ་མི་བདེ་བས་བདག་བདེ་བའས། ངན་འགོ་སྤྱག་
 བསྐྱལ་བས་བདག་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་པ་གཅིག་གི་ནམ་མཁའ་
 འཕེལ་བ་དང་། གཞན་འགྲིབ་པས། ནམ་མཁའ་ཆེན་པོ་ལ་འཕེལ་
 འགྲིབ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། **།གསང་ཆོག་ལས།**

རི་ལྗང་བྱམ་པའི་ནམ་མཁའ་གཅིག་། རྩལ་དང་དུ་བས་བསྐྱིབས་
 པ་ན། །ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་མ་ཡིན་ལྟར། །བདེ་སོགས་དེ་བཞིན་
 (482) **བདག་ལ་མིན། །ཞེས་སོ། །བྱམ་པ་གྲུབ་པའས། ཆག་ཀྱང་**

ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལྟར། ལུས་ཅན་སྐྱེ་འཆིར་སྣང་
ཡང་བདག་ལ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། **དེ་ཉིད་ལས།**

བྱམ་པ་འབྱུང་ཞིང་འཛིག་པ་ལྟར། །ནམ་མཁའ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་
མེན། །ལུས་ཅན་འབྱུང་ཞིང་འཛིག་པ་ལྟར། །དེ་བདག་ཡིན་པས་
བདག་མི་འདོད། །ཅེས་སོ།།

ཚོངས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཉེས་པ་བྱས་ཏེ་ཆད་པ་བཅད་ཀྱང་རྒྱལ་
པོས་ཉེས་པ་ལ་ཆད་པ་མི་གཙོད་པ་ལྟར། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་
སྒྲིག་པ་བྱས་པས་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ཀྱང་། བདག་དེར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ།

གསང་ཆོག་ལས།

ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་མ་ཆགས་དང་། །སྦྱོད་པར་བྱེད་ཀྱང་མི་
གོས་ཏེ། །འདོད་བཞིན་སྦྱོད་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ནི། །སྒྲིག་པས་གཞོད་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ།།

སྒྲིའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི། དེ་ལས་ཟབ་ཅིང་སྤྲ་བ་མེད་པས་
ན་སུས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ངག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ནི། བདག་དེའི་རང་བཞིན་བདག་
ཅག་གིས་བསམ་པར་མི་རྣམས་པས་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ལས།

དེ་ནི་རྟག་པ་རྟོག་མེད་པ། །གང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་མ་
ཟུར། །སློ་ནི་དབྱེ་བས་རྒྱགས་⁽⁴⁸³⁾རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལ་ཆེག་
ཏུ་སྤྱོད་བར་བྱེད། །ཅེས་ཏེ། དོན་ལ་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་སྤྱོད་པ་དང་།
རང་གི་སེམས་དེའི་རང་བཞིན་སློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས། བརྗོད་
དུ་མེད་ནའང་། སློ་བ་རྟགས་ནས་འཆད་པ་ཙམ་དུ་འདོད་ཅེས་
པའོ། །སློམ་པ་ཡང་རྟོག་མེད་ཅེ་གཅིག་ལས་མི་གཡོ་བ་སྟེ། ཕྱི་
ནང་གི་སྤྱོད་པ་གཉིས་མ་བྱུ་འཕྲོད་པའི་རང་ལ་འཛོག་ཅེས་འདོད་
པ་དེ་དག་དང་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ།།

ད་ནི་དེ་ཉུང་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་འགོད་དེ། བདག་དེ་ཐམས་
ཅད་ན་བྱུང་པར་ཡོད་དེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདེ་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་

ན་བྱབ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །ཡང་བདག་
 དེ་ནི་བྱབ་པར་ཡོད་དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མ་བྱབ་ན་ནི་
 མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་བྱབ་པའི་སར་གོ་འཕྲོར་ཡོད་པ་དང་།
 འགའ་ཞིག་དེར་འོངས་ཤིང་རེས་རེག་པ་དང་རེས་མི་རེག་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པས་གྲོལ་བ་
 བློ། མི་ལམ་ན་ལས་བྱེད་པ་དང་འབྲས་བུ་སྤྲོད་བར་སྤང་ཞིང་། དེ་
 ལ་ཡོད་པར་ཡང་ཞེན་པ་ལྟར་བདག་མ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་འཁྲུལ་བ་
 ལས། དགོ་བ་བཅུ་སྟོད་པ་དང་། དེས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་སྤང་བ་
 དང་། མི་དགོ་བ་བཅུ་སྟོད་པ་དང་། དེས་ངན་འགྲོར་སྤྱེ་བར་སྤང་
 བས་ན། མ་རྟོགས་བར་དུ་དགོ་སྤྲིག་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 བདག་མ་ཤེས་ཤིང་མ་རྟོགས་པས་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྤྱག་ལ་
 འདོར་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

སྤྲ་མ་ལས།

མི་ལམ་འོངས་སྟོད་ང་རྒྱལ་བཞིན། །ལས་རྣམས་སོགས་ཤིང་

དགོ་བ་དང་། །མི་དགའི་འབྲས་བུ་སྟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

གཉིད་སད་ཅམ་ན་མི་ལམ་གྱི་བྱ་བཞག་འཁྱལ་བ་དོན་མེད་དུ་
ཤེས་པ་ལྟར། བདག་ཉོགས་ཅམ་ན་དགོ་སྤྲིག་གཉིས་ཀའང་འཁོར་
བའི་རྒྱར་རིགས་ཏེ། ཅི་ཡང་མ་བྱས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ཉིད་ལས།

བྱེད་པོ་དབང་ཕྱག་གསེར་མདོག་ཏུ། །གང་གིས་མཐོང་ཞིང་ལྟ་
བ་དེ། །སྤྲིག་དང་བསོད་ནམས་ལས་འདས་ནས། །མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་
ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་།

ལོ་མ་ཅན་གྱི་གསང་ཆོག་ལས།

དེ་ནི་སྤར་གྱུར་སྟེ་གནས་རྣམས་ལ་གཅིག་སྤར་གནས། །དེས་
ནི་རྒྱས་པ་འདི་དག་ཡང་དག་བསགས་པ་ཡིན། །དེ་ནི་གཙོ་བོ་
མཆོག་དང་ལྟ་དང་བསྟོད་བྱ་སྟེ། །བདག་དེས་⁽⁴⁸⁴⁾བཟུང་ནས་ཤིན་
ཏུ་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།།

(484) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༧༩༡-༩ རྟེན། །

དེང་སང་བསམ་གཏན་པའི་མཆོག་དག་གི་དཔལ་གྱིས་མཐོ་
 བ་གྲགས་པ་དང་བསོད་ནམས་གྱིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་ནི་འདི་ལྟར་
 བཞེད་དེ། འགྲོ་བ་འདི་ལྟར་སྤང་བ་རིགས་རྣམས་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་སྤང་
 ཡང་། ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ཏེ་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་
 བ་ཀུན་དེ་དང་དེའི་སེམས་སུ་གཅིག་པའི་བྱེད་རོ། །གཤེས་ལ་གང་
 ཡང་མེད་པས་ལམ་དུ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་དེ་བྱས་པ་ཉིད་གྱིས་འཁོར་
 བ་ཡིན་ནོ། །འདུས་བྱས་དགེ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་མ་རྟོགས་
 པའི་སེམས་ཅན་གྱི་འབྲུལ་སྤང་བཟང་འཁོར་དང་། མི་དགེ་བ་ངན་
 འཁོར་སྐྱབ་པ་མི་ལམ་ནང་དང་འབྲེལ། རྣམ་འབྱོར་པ་གཉིད་སང་
 བ་ལྟ་བུས་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་བར་མེད་སྟོང་པའི་ངང་ལ་ཅི་ཡང་མི་
 བྱེད་པས་གོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སྐྱེད་འདོན་
 དུ་མེད། སྐྱེ་བུས་འདོར་ཡང་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་དབྱེར་མེད་པས་
 རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཐེམ་སྟེ་ཆོས་སྐྱེ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལ་གནས་
 པའི་ཞེས་རང་ཡང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང་། གཞན་ལ་འད་དེ་

བསྟན་པས་སྟོབ་མའི་ཆོགས་སྐར་ཆོགས་ལྟར་རྒྱས་པ་ནི། གསང་
བ་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མན་ངག་ཟབ་མོ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་
ནས་རྒྱས་པར་མང་དཔ་ཡིན་ནོ།

ཨེ་མ་དེང་སང་བསྟན་པ་ཡི། །ཉི་མའང་རྒྱབ་གྱི་རི་མགོར་
ལྷང་། །མདོ་རྒྱད་ཟེར་གྱི་སྒྲུང་བ་ཡང་། །མཁས་བྱུང་འགའ་
ལས་གང་ནའང་དགོན། །དེ་དག་གཞུང་ལ་བརྟན་རྣམས་
ཀྱང་། །གཞན་དུ་ལོག་པའི་བཞེས་གྱིས་བྲིད། །མིག་ལྡན་འགྲོ་
བའང་མདོངས་བྱུང་ཅིང་། །འབྱུང་པའི་བྱ་རྣམས་དགའ་བའི་
དུས། །ཆོས་མ་ཡིན་རྣམས་རྒྱས་⁽⁴⁸⁵⁾ལ་ལྟོས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་དེ་ཀྱན་ལ་
བྱུང་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་འཁོར་བར་འབྲམས་པས། ད་ནི་ཞེས་ནས་
ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་དོན་ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསང་བ་པས་
གཞུང་ཟབ་མོ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ།

(485) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥༧༡-༡ །རྒྱལ།}

དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐབ་བྱེད་མེད་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་
 ཡོད་པ་དང་། ཤེས་པས་མི་གྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སྤྱད་ཅན་
 ཡོད་པས་བདག་བསྐྱབས་ན་བྱབ་པ་མེད་ལ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་བདེ་སྤྱད་ཏྲགས་སུ་འགོད་ན་སྤྱོད་པ་ཆོས་མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་ཡོན་ཏན་མ་གྲུབ་པོ། །ཏྲག་པའི་ཕྱིར་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཡོད་ཅེས་པའང་། མ་བྱབ་པར་ཏྲག་པར་མེད་པ་བདེན་མོད་
 གྱི། སྤྱོད་པ་ཆོས་མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོན་མི་འཐད། དཔེ་མ་གྲུབ།
 གོམས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་སྣང་རུང་དང་མཚུངས་པ།
 གཟུགས་ཡོད་མེད་དུ་མི་རུང་བ། ཡན་ལག་དུ་མི་རུང་བ། འབྱུང་
 འཇིག་གི་ཉེན་དུ་མི་རུང་བ། སྦྱོན་ཡོན་གྱིས་མི་གོས་པ་མི་རུང་བ།
 བསམ་བརྗོད་དང་བྲལ་བ་མི་རུང་བ། བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་
 བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་དུ་མར་ཐལ་ཏེ་སྣང་རུང་གི་ཤེས་བྱ་དུ་
 མར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། བདག་དེ་ལ་གཟུགས་ཡོད་པར་མི་རུང་སྟེ།
 སྟོད་བཅུད་འདི་བདག་ཅམ་ཡིན་ན་བདག་དོན་མེད་ལ། གཞན་
 ཡིན་ན་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་གོར་གནས་སུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་དང་།
 དངོས་སུ་མཐོང་བར་ཡང་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ་
 མི་སྤང་ན་སྟོད་བཅུད་ཀྱང་མི་མཐོང་སྤང་ན་སྤང་བར་ངོ་ཤོ་གཅིག་
 བར་མཆུངས་བའི་བྱིར་རོ།

འོ་ན་སྤང་བ་སྐྱུ་མར་ངེས་པ་ལ་ཡང་མཆུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 སྤང་བ་ཉིད་ཆ་ཤས་མེད་ལ་སྤང་བའི་ཆོས་དེ་ཉིད་སྐྱུ་མར་འདོད་
 ཀྱི། དེ་ལ་ཁྱབ་པའི་སྐྱུ་མ་ལོགས་སུ་མི་འདོད་པས་མི་མཆུངས་
 སོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཡོད་མེད་མཐོང་མི་མཐོང་འདི་བཞིན་ཡོད་
 པར་མི་རུང་བ་ཉིད་དོ། །རྩལ་ཐུན་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་པས་
 ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། བྱ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་རྣམས་
 མཐའ་སྐྱོར་ཁོ་ནའི་དབྱིབས་ཀྱིས་འཛོག་སྟེ་བྱ་གསུམ་དང་བྱ་

བཞི་ལ་སོགས་པའི་དབྱས་ལ་༥ བྱད་⁽⁴⁸⁶⁾ བར་མེད་ལ། མཐའ་དེ་
 ཡང་བརྟགས་ན་མེད་པས་རྒྱང་ལག་དང་དབྱིབས་སུ་མི་སྤིང་
 རོ། །འཛིག་ཏེན་རྣམས་ལ་མཐའ་མེད་པ་ལས། མགོ་དང་རྒྱང་ལག་
 གི་རིམ་པ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱང་མགོ་འོག་རྒྱང་པ་ཡིན་ན།
 མདུན་གྱི་བུམ་པ་འདི་མགོ་རྒྱང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ལྷའི་
 འོག་དཔྱལ་བའི་སྤྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་
 གཡས་གཡོན་ཡིན་ན། དེ་དག་འགོ་དུས་བདག་འགོ་བར་ཐལ།
 བདག་གི་སྤྱང་⁽⁴⁸⁷⁾ པ་སྤྱེས་པ་བྱད་མེད་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་
 བ་འགྱུར་མེད་ཏེག་པ་བྱད་དོ།⁽⁴⁸⁸⁾ །རི་བོ་བྱང་ཡིན་ན་རི་ཞིག་དུས་
 བྱང་ཞིག་པར་ཐལ་ལོ།

བཞི་པ་ནི། ལུས་ཅན་རྣམས་དང་རི་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་

(486) རྩེད་གེ་པར་མ། ༡༥༥ ཀ-༡ རྒྱབ། ༽

(487) རྩེད་གེ་པར་མ། ༡༥༥ ཀ-༥ རྒྱབ། ༽

(488) རྩེད་གེ་པར་མ། ༡༥༥ ཀ-༥ རྩེད་མེད་དོ། ༽

ཅམ་ན་བདག་གྲང་མེད་པར་ཐལ་ཞིང་། ཏུས་འགྱུར་བ་ལྟར་
འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།

ལྷ་པ་ནི། ལྷ་སྦྱིན་དཔྱལ་བར་འཆོད་གྲང་། བདག་མི་འཆོད་
ན་ལྷ་སྦྱིན་དང་དེའི་བདག་རྣམས་སམ་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ།

དུག་པ་ནི། སྦྱིའམ་རྣམ་པ་ཅམ་བསམ་བཞེད་དུ་མི་རུང་ན་ཐོས་
བསམ་བྱར་མི་རུང་ཞིང་དོན་བསམ་དུ་མི་རུང་ན་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་མི་
སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །སྤྱས་གྲང་ནམ་ཡང་བཞེད་ཅིང་བསམ་དུ་མི་རུང་
ན་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

བདུན་པ་ནི། བདག་དེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་གྲང་མི་བྱེད་པར་ཐལ་
ཏེ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བ་ཅིང་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་འགོ་
འོང་དུ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། བདག་དེས་དེ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རང་གིས་མ་བྱུང་པར་པར་གཏོང་བ་མེད་ཅིང་གཞན་ཚུར་འོང་
བ་མེད་དེ་ཡེ་ནས་བདག་གི་ཁོང་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱ་མ་བཞིན་ནོ།

དེས་ན་བདག་གིས་ཀུན་ལ་བྱ་བ་མེད་དོ། །བདག་ལྟར་བདག་
 མེད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་བ་བྱ་བྱ་བྱེད་དུ་མེད་དེ། གང་དུ་འདྲ་བྱ་བ་མེད་
 བའི་ཕྱིར་སྒྲོས་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་དང་། བྱ་བ་མ་བྱ་བ་སྒྲོ་བ་ཉག་ས་
 བ་ལས་གཏུག་ན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་།
 བྱ་བ་མ་བྱ་བ་ཏུ་ཁས་མི་སྦྱང་བ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མོ། །

སྒྲིད་འཇུག་ལས།

ཀུན་ཏུ་སོང་ལ་བྱ་བ་མེད། །བྱ་བ་དང་ལྡན་ཉག་པ་
 མེད། །བྱ་བ་མེད་པ་མེད་དང་མཚུངས། །བདག་མེད་ལ་ཁྱོད་ཅེས་མི་
 དག་ལ། །ཞེས་སོ།།

འོ་ན་རི་མི་འགྲལ་ཡང་ཤིང་དང་རྩ་སྐྱེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་
 བོ་ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། དེས་མ་བྱ་བ་པའི་སྐྱེད་ནའང་ཤིང་སྐྱེ་བ་ཉིད་
 དང་། སྐྱོང་པའི་རྩ་བས་⁽⁴⁸⁹⁾ཚོད་པ་ན་རིའི་ས་མེད་པར་བུལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས། སྐྱེས་བུའི་

(489) རྩོད་གོ་པར་མ། ༡༧༥ཁ-༥ ༼རྩ་བ།༽

ལུས་བདག་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཤོང་བ་དང་མི་ཤོང་བ་ལ་བདག་ཤོང་ངོ་
ཞེས་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཞེསོ།

ཁ་ཅིག་ནི། དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ། སྒྲང་པོ་ཆེ་གི་ནས་ཐོག་མར་སྒྲེབ་
ལ། ཆེན་པོ་ལས་ཆུང་རུང་གྲུར་པས་ན་བདག་མི་རྟག་པར་འགྱུར་
བའི་སྤྱིར་ཟེར་ཏེ། བདག་གི་དངོས་པོ་ཡུངས་འབྱུང་ཅམ་ཅིག་གམ།
རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅམ་ཅིག་སྒྲེབ་ཅམ་ན་སྤྱིང་གི་དཀྱིལ་དུ་འཇུག་ལུས་ལ་
གནས། གི་དུས་འཛོལ་ནས་གཞན་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ།

པན་བའི་ཡལ་ག་ལས།

བདག་ནི་རྟག་ལ་སྒྲོ་ནི་འགྱུར། །རྩ་ཆག་བྱེད་འཕྱར་བཞིན་དུ་
འགྲོ། །ཞེས་སོ།

ཁ་ཅིག་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཤར་ནས་བྱུང་། དབྱས་ནས་མཐའ་
འདི་ནས་པ་རོལ་དུ་བྱུར་བར་འགྲོ་ལ། བྱུར་ན་མི་རྟག་པར་འགྲོ་བས།
བདག་ཐམས་ཅད་ན་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཆེ་ཆུང་དང་འཕོ་འགྱུར་
མེད་པར་གནས་པས་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་

ཁྱབ་པར་ཡོད་པས་སྤྱོད་གས་གང་དུ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཀྱི་
ནང་དུ་མཚུངས་པར་ཁྱབ་པར་ཞུགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་
དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བདག་ཞིག་ཡོད་ན་མ་ཁྱབ་པ་འཕོ་བའི་བདག་རྩ་
ཆག་བྱེད་འཕྱར་ལྟ་བུ་ནི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། ཁྱབ་པ་བརྟན་པའི་
བདག་ནི་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

ལ་ལས་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་ཞིག་མཐོང་། །ལ་ལས་སྐྱེས་བུའི་ལུས་
ཅམ་ཞིག །ལ་ལས་ཀུན་རྩ་སོང་བར་མཐོང་། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་
མེད་ཅེས་རྟོགས། །ཞེས་སོ།

དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་བྱམ་པ་དང་རྒྱལ་པོ་རྣམས་
མ་གྲུབ་པས་དང་། རྣམ་མཁའ་གཞི་མེད་ལྟར་བདག་གི་དཔེར་མི་
རུང་བ་དང་། བྱམ་པ་ཐ་དད་པ་ལྟར་ཡང་དཔེར་མི་རུང་བ་དང་།
རྒྱལ་པོས་དམངས་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། རོ་བོ་རྩལ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་ཡང་
དཔེ་མ་གྲུབ་སོ།

གོམས་པ་དོན་མེད་པ།⁽⁴⁹⁰⁾ སེམས་ཉིད་རྟག་པ་ཡིན་ན། ལམ་
 སྒོམ་པ་ལ་དོན་མེད་དེ་སྒྱུར་རྟིང་པ་འདོད། ཡོན་ཏན་གསར་དུ་
 ལེན། རྒྱད་ལ་སྤར་བས་བོགས་ཐོན་པ་རྣམས་མི་རུང་བས་གྲོལ་
 བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། རྟག་ལ་གཞོད་པ་ག་
 ལ་ཞིག །གཞོད་མེད་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གནས་
 སྐབས་མི་རྟག་པ་བཀག་ཟེན་རྟོ།

ཤེས་པས་མི་གྲོལ་བ་ནི། བདག་དེ་ཤེས་པས་མི་གྲོལ་ཏེ་ཤེས་
 བྱར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་བཞིན་ནོ། །མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་བསྒྲོམ་
 བས་སྤར་ཡང་མི་གྲོལ་ཏེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོལ་
 འདིས་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཁས་འཆེ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 སེམས་སུ་འདོད་པ་དང་། སེམས་འགྱུར་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་། ལྟ་བ་
 རྟོགས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དགེ་བ་མི་དགོས་པར་འདོད་
 པ་རྣམས་ཀྱང་བཀག་ཟེན་པར་ལྟོའོ།

(490) རྩེ་དགེ་པར་མ། ༡༥༦༡-༩ །མེད་ཆེད་། ༽

ཁོ་བོ་ཅག་ནི། སེམས་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་། གཞི་ཞེས་
 བའི་ཆོས་སུ་སྒྲོས་སྒྲོ་མི་འདོགས་ཤིང་། ལྷང་ཆོད་ཆོགས་གཉིས་
 དང་། རྒྱ་འབྲས་ལ་སྦྱར་བ་མི་འདེབས་པས་སྣང་སྟོང་གཞི་མེད་
 རྒྱ་མའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱེམས་པས་རིག་བྱེད་ཆད་མར་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་དགག་པ་དང་
 བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བཞི་པ་གཅེར་བྱ་སྤྱོད་པ།

ད་ནི་གཅེར་བྱ་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དགག་པ་དང་
 བཅས་པ་གཏམ་ལ་དབབ་པ་ནི།

གཅེར་བྱ་པ་བདག་ཆངས་པའི་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་། །

རྒྱལ་བས་བསྐྱབ་དེ་ཆད་མར་བྱེད་པ་ཡི། །

ཆོག་གི་དོན་བདུན་དུ་མ་གཅིག་པར་འདོད། །

དེས་ནི་དམ་པའི་དོན་ཉིད་སྤངས་པས་ན། །

སྤྱིད་པའི་ནགས་ཁོད་སྦྱག་པོར་གནས་པ་ཡིན། །

གཅེར་བྱའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སུ་བྱེད་པ་དག་ནི། ཆངས་པ་ལྷར་འཛིན་
 ཅིང་། བཅ་ཟེའི་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བས། ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ཆེག་དོན་བདུན་དུ་དབྱེ་ཞིང་། གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་
 དག་ཀྱང་། ཡུལ་དུས་གངས་ཀྱི། དུ་མ་རང་བཞིན་⁽⁴⁹¹⁾གཅིག་པར་
 བསྐྱས་ཏེ། ལམ་དེས་གྲོལ་བ་གཉིར་བ་རྣམས་ནི་སྲིད་པའི་ནགས་
 ཐེབས་པོ་ཆེ་རབ་ཏུ་མི་བཟད་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་ཐར་པའི་དུས་
 སྐབས་དཀའ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ།

དེའི་གཞུང་རྒྱ་ཆེར་དབྱེ་ན། ཆངས་པ་ལྷར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་བ་
 དམ་པ་སྟོན་པར་འཛིན་པས། རྒྱལ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆད་
 མར་འཛིན་པའི་ནང་ཆོན་ལ། གཅེར་བྱ་པ། དཀའ་ཐུབ་པ། ཆངས་
 པ་པ། ཐལ་བ་པ། སྤྱོགས་ཀྱི་གོས་ཅན་པ། རྣམ་མཁའི་གོས་ཅན་པ།
 རྒྱལ་བ་པ། རྒྱལ་བྱེད་པ། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་ཏེ། གོས་
 མེད་པར་སྦྱོར་མོ་བྱེད་པས་གཅེར་བྱ་པ། རྣམ་མཁའ་མཐོང་སར་

(491) རྗེ་དགེ་པར་མ། ༡༧༦ ཁ-༩ རྒྱ་ཆེན་ཡུལ་དུས་ཐངས་ཀྱི་དུ་མ།

གནས་ཤིང་སྒྲ་གབ་མེད་པས་དག་པར་འདོད་པས་ནམ་མཁའི་གོས་
ཅན་ནམ་ཕྱོགས་ཀྱི་གོས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།

ཟས་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་བ་སྦྱོད་པས་དཀའ་ཐུབ་
པའོ། །ཆངས་པ་ལྟར་འཛིན་པས་ཆངས་པ་པའོ། །བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་བ་
སྟོན་པར་འཛིན་པས་རྒྱལ་བ་པའོ། །གཞུང་རྒྱལ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པས་
རྒྱལ་བྱེད་པའོ། །ལུས་ལ་ཐལ་བ་བྱུགས་པས་ཐལ་བ་པའོ། །གནས་
ངེས་མེད་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ།

འདི་དག་གི་ལུགས་ཀྱིས། ཤེས་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སྤྱིའི་
གནས་ལུགས་གཉིས་སུ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་པས་ཤེས་བྱ་དབྱེ་བ་ནི།
དོན་རྒྱལ་བ་བདུན་ཏེ། དཀའ་ཐུབ། སྒྲོམ་པ། ཉོན་མོངས་པ། བཅིངས་
པ། གྲོལ་པ། སྒོག། སྒོག་མ་ཡིན་ཏེ།

རྒྱལ་བྱེད་ལས།

གཅིར་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་བདུན། །དཀའ་ཐུབ་སྒྲོམ་པ་ཉོན་མོངས་
དང་། །བཅིངས་པ་དང་ནི་གྲོལ་བ་དང་། །སྒོག་དང་སྒོག་མིན་རྒྱལ་

གཉིས་སོ། །ཞེས་སོ།།

དང་པོ་དཀར་ཐུབ་ནི། ཟས་མི་ཟ་བ་དང་། གཅེར་བྱ་དང་། མེ་ལྷ་
བསྟེན་བ་དང་། སྤོང་མོ་སྤྱོད་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་།
སྐྱ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

དེ་ཡང་འཁོར་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཟས་གོས་འབྲིག་པ་ལ་ཆགས་
བ་གསུམ་ཡིན་པས། ལུས་རྒྱགས་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྤྱང་བར་གནས་
ཏེ་སྤང་ཟས་སུ་བྱེད་པར་འདོད་དེ། **དེ་ཉིད་ལས།**

རུབ་གཅིག་གམ་ནི་རུབ་གསུམ་མམ། །རྟག་རྟུའང་ནི་ཉིན་
གཅིག་ཉིན། །གང་ཞིག་སྤྱང་བར་གནས་པ་ཡིན། །སྤྱེ་བོ་དེ་ནི་མཐོ་
རིས་འགོ། །ཞེས་སོ།།

གོས་ཐམས་ཅད་བཅོས་མ་ཡིན་པས་སྒྲེག་ཆོས་དང་ངོ་ཆའི་རྟོག་
བ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་གྲོང་དུ་གཅེར་བྱར་འགྲོ་ལོ། །དཔེན་པར་ནི་གོས་
ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱང་རུང་བར་འདོད་དོ།།

མེ་ལྷ་བསྟེན་བ་ནི། སོས་གའི་ཆེ་སྤྱུགས་བཞིར་མེ་བཞི། སྤྱང་

ནས་ཉི་མ་དང་ལྗས་གདུངས་ལ། དགུན་ཚུ་གང་མོས་གདུང་ཞིང་
:ཆར་འབབ་པའི་ཆེ་⁽⁴⁹²⁾ ལྷ་གཤམ་མེད་པར་སྤྲོད་དེ། **དེ་ཉིད་ལས།**

དགུན་གྱི་དུས་སུ་ཆུ་ཡི་ནང་དུ་གནས། །ཆ་བའི་དུས་སུ་གདུང་
བ་ལྷ་བསྟེན་བྲ། །དབྱར་གྱི་དུས་སུ་ལྷ་གཤམ་མེད་པར་གནས། །བྲམ་
ཟེ་དེ་ནི་དཀར་ཐུབ་དཀར་པོ་སྤྲོད། །ཅེས་སོ།།

སྤྲོད་མོ་ནི། ཁོར་བཟུང་ན་གསོག་བྱིན་འཆོ་སྤྲོད་གི་ཕྱིར་ཆགས་
སྤང་གི་ཟག་པ་འཕེལ། བསམ་པ་གཏན་གྱི་དུས་འདའ་བས་བསོད་
སྟོམས་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། དམངས་ཀྱི་ཡོན་མི་ལེན་ཏེ་གཙང་སྤྲ་
ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉམས་ན་དུད་འགྱོར་སྤྲའོ་ཞེས་པས།
རིགས་བཟང་པོའི་ཡོན་སྤངས་ནས་ཀྱང་། བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ངོར་དེའི་
གཡོག་མི་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཉིད། **རྒྱལ་བྱེད་ལས།**

བསོད་སྟོམས་སྤྲོད་པས་གནས་པར་བྲ། །དེ་ཡང་གཙང་སྤྲ་མེད་
པས་ན། །དམངས་ཀྱི་ཡོན་ནི་མི་སྤངས་ཏེ། །དམངས་རིགས་ཀྱི་ནི་

(492) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༦༧༡-༧ ། རྩེ་དགོ་པར་མ།

ཡོན་ལྷངས་ན། །བཅ་ཟེ་བོང་བྱར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བོང་བྱའི་སྐྱེ་བ་
བཙུག་ཉིས་ལེན། །གྲོང་ཁྲིར་བཙུ་བའི་བཅ་བཙུ་དང་། །མྱ་ངན་གྱི་
ནི་རི་དྲགས་བཙུ། །འདའ་རྒྱའི་ཆལ་གྱི་བྱར་བ་དག །བཅ་ཟེ་དེ་མ་
བསམས་སམ་ཅི། །ཞེས་བ་དང་།

གང་གིས་བཅ་ཟེ་ཉིད་ཐོབ་ནས། །རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཞེན་སྦྱབ་
བྱེད་ན། །དེས་ནི་བཅ་ཟེ་ཉིད་ཐོབ་ནས། །དམངས་རིགས་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སྦྱགས་ལྟར་རྩ་ལ་ཁ་བྱབ་སྟེ་བ་བ་དང་ཆུ་འཕུང་བ་
དང་། མ་ལའང་འབྲིགས་པར་བྱེད་དེ། **དེ་ཉིད་ལས།**

བྱབ་ཆུ་རྩ་བཅད་རང་རིགས་དང་། །མ་དང་མ་ཡི་སྦྱར་ཆེ་
ལ། །འབྲིག་ཅིང་བ་སྒྲང་བརྟལ་ཞུགས་ནི། །ལོ་གཅིག་སྦྱད་ན་ཀུན་
ལས་རྒྱལ། །ཞེས་སོ།།

།ཡང་རང་གི་སྦྱ་འབལ་བ་དང་།།⁽⁴⁹³⁾ དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་བ་

(493) །གྲག་རྣགས་བར་གྱི་ཆོག་དེ་ལྟེ་དགེ་པར་མང་མི་གསལ། ། ༡༩༧ ཁ-༥

ཡ་གཅིག་བཅུག་ཏེ་འགྲང་ཞིང་ཉི་མ་ལ་བལྟ་བ་དང་། མགོ་བྲེགས་
 ཏེ་ཅན་ཏི་ཀ་ལ་འབྲུལ་བ་དང་། དྲི་བྱ་ལའི་ཅེ་ལ་མཆོངས་པ་ལ་
 སོགས་པ་བྲས་པས། སྤྱིས་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་འགྲུར་རྣམས་སྤྱི་བ་
 འདིར་སྤྱོད་པས་ཟད་དེ། ཡང་སྤྱིད་མི་ལེན་པར་འདོད་པའོ།

སྤྱི་བ་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱོད་བ་སྟེ། རྟོག་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱི་ག་
 ཆགས་སོང་བར་དོགས་ནས་ཀླང་པའི་འོང་བྱར་བྲིལ་བྱ་འདོགས་པ་
 དང་ཞིང་མི་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་ཏེ་ལམ་དུ་ཚུ་མཐོང་
 ཡང་སྟེར་བ་པོ་མེད་ན་སྤྱི་བ་པར་སྤྱོད་པ་དང་། རྩོན་སྤོང་བས་ཅི་ཡང་
 མི་སྤྱི་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱོད་བར་གནས་
 པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་ལ་སོགས་
 པའོ། །བཅིངས་པ་ནི། བདག་འཁོར་བར་འབྲུམས་པའི་བར་དོ།

ཐར་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོན་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་ནས། སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོ་ན་ཁ་དོག་དཀར་ལ་འཆོར་ཞིང་རྒྱུ་པའི་
 གཟུགས་སུ་འགྲུར་བ་ལ་འདོད་དེ།

རྒྱལ་བྱེད་ལས།

ཁ་བ་རྒྱ་སྤྲོས་མེ་ཉིག་མདོག། །བ་ཞོ་བ་མོ་ལུ་ཉིག་
མདོག། །གདུགས་དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འབྲ་བ། །ཐར་པ་ཡིན་
པ་རྒྱལ་བས་བཤད། །ཅེས་སོ།།

སྤྲོག་ནི། སེམས་ཡོད་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྲེ་ཆོན་དགུ་སྟེ། ས་དང་།
རྩ་དང་། མེ་དང་། རྒྱུ་དང་། འིང་དང་། དབང་སོ་གཉིས་པ་དང་།
གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། ལྔ་པའོ། །དང་སོ་བཞི་ལ་སེམས་
ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཞིང་འབབ་ལ་འབར་ཞིང་གཡོ་བ་དང་། རྒྱ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །འིང་ངེས་པར་སེམས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཉིན་ཉི་ལ་ལ་
སོགས་པ་མཆོན་མོ་ལོ་མ་བསྐྱམ་ཞིང་ཉིན་མོ་ཡལ་ག་རྒྱུང་ལ་མེ་
ཉིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་བ་ན་འཁུམས་ངོ་བ་ན་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་
དང་། བགས་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར་དང་། དུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
བྱེད་པས་མི་བཞིན་ནོ།།

འིང་ལ་མིག་ཡོད་དེ་རྒྱན་འབྱམ་ལ་སོགས་པ་འིང་གཞན་ལ་

བརྟེན་ནས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲོ་བའི་དག་ཉི་མའི་ཕྱོགས་སུ་
 ཁ་བཏྟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ན་བ་ཡོད་དེ་སྤྲོ་བ་སྤྱད་པའི་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་
 ཆེ་ཆུ་བའི་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་ས་ལ་སྤྱད་བར་ཚུམ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྤྱོད་དེ་མ་དུ་ལུང་ཀའི་ཅ་བར་སྤྱོད་རྩལ་བ་བཞག་ན་ནི་
 དེས་འབྲས་བུ་མང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་དེ་སྤྱོད་རྩལ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་འོ་མ་སྤྱོད་ན་འབྲས་བུ་མངར་བ་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཀྱི་དབང་སོ་ཡང་ཡོད་དེ། ས་མི་ཀ་དང་ཐལ་སྤྱོད་
 ལ་ལག་པ་རེག་པ་ཅུམ་གྱིས་འཁྲུམས་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཆགས་
 ཀྱང་བརྒྱུ་པ་བཞེན་ནོ།།

ཡིད་ཡོད་དེ་བའི་སྤྱོད་ཅན་མེད་ལ་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་མ་
 སྤྱོད་ན། ལུ་མོ་ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་པ་འདོད་པས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ག་
 པ་ཞིག་གི་རྒྱུ་པ་ལ་རྒྱུ་པ་དུབ་བཅུག་ཅིང་། རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ལུ་
 བ་བསྤྱོད་ཉེ་རྟོག་པས་མནན་པས་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་དང་། བའི་བ་ཀྱུ་ལ་ལ་མེ་རྟོག་མ་སྤྱོད་ན་བྱུར་ཆང་གིས་

ལང་ཚེ་མའི་ཁ་བཀང་སྟེ་གཏོར་ན་མེ་ཏོག་དགོད་ཅིང་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་གཅིག་པ་ནི། ས་རྩ་མེ་རྩུང་བཞི་ལ་ལུས་ཀྱི་
 དབང་པོ་མནན་ན་ན་བ་དང་། བསྐྱེགས་ན་ཆ་བ་དང་། བོར་ན་
 གཡང་ཟ་བ་ཡོད་པས་འབྱུང་བོ།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བྱ་དང་དྲུང་དང་ཉ་ཕྱིས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟེ་
 ཡོད་པས་རོ་ཞིམ་མི་ཞིམ་ཆོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་
 བྱ་མེ་བྱིར་དང་གོག་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལུས་དང་སྟེ་དང་སྟེ་
 གསུམ་ཡོད་པས་ཆོར་རོ། །དབང་པོ་བཞི་པ་ནི། བྱང་བ་དང་སྤྱང་བྱ་
 མཆུ་རིང་ལ་སོགས་པ་ལ་མིག་ལས་གཞན་བཞི་ཆང་བས་སྤྱ་ཡང་
 ཐོས་སོ། །དབང་པོ་ལྔ་པ་ནི། མི་དང་། རྐང་བཞི་པ་རྟ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། བྱ་དང་རི་དྲུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མིག་དང་ལྔ་ཆང་ཆང་བས་
 གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་ངོ་ཞེས་འདོད་དོ།

དེའང་ས་རྩ་མེ་རྩུང་བཞི་ལ་དབང་པོ་གཅིག་ལས་མེད་དེ། ལུས་
 ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་ལ་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་ཡོད་དེ།

མི་དང་འབྲེལ། །སློག་ཆགས་གཞན་ལ་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་
དང་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པའི་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

སློག་མ་ཡིན་པ་ནི། སེམས་མེད་པ་སྟེ། སྤྱ་དང་། སྤི་དང་། རོ་
དང་། འོད་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་། གྲིབ་མ་དང་། འཇའ་ཚོན་དང་།
གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའོ།།

སྤྱི་ལོ་གནས་ལུགས་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལུལ། ཏུས། གངས་
ཀྱི་ཏུ་མ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
སྤྱིང་འདི་དང་གཞན་ནི་ལུལ་གྱི་ཏུ་མའོ། །སྤྱོན་དང་ད་ལྟོ་ལོ་ཐོག་
ནམས་ནི་ཏུས་ཀྱི་ཏུ་མའོ། །མི་དང་། བྱ་དང་། རི་དྲགས་ལ་སོགས་
པ་ནམས་ནི་གངས་ཀྱི་ཏུ་མའོ།།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཏུ་མར་སྤྱང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟི་སྒོང་གཅིག་ལ་དཀར་ནག་ཏུ་མ་ཡོད་ཀྱང་གཟི་
སྒོང་གཅིག་ལས་མ་འདས་པ་དང་། ཏུག་རོན་གྱི་སྤྱ་བཞིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་ཏུ་སྒོས་འཛིན་ཚུལ་དང་ཆོད་མར་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་

ལུལ་དུས་གངས་ཀྱི་དུམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ།

རྒྱལ་བྱེད་ལས།

ལུལ་དུས་གངས་ཀྱི་དུམ་སྟེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གཅིག་ཉིད་
ཡིན། །དཔེར་ན་ཁ་ཁོ་མོའི་ཁ་དོག་ལས། །རི་ལྷར་འདོད་བཞིན་ཁ་དོག་
འཛིན། །དེ་བཞིན་དངོས་ལའང་སྣ་ཚོགས་སྟེར། །ཐ་དད་ཐ་དད་
མིན་དངོས་འཛིན། །དུ་མེད་དངོས་མེད་འོ་ལ། །བརྗོད་པར་འདོད་
པས་ངོ་བོར་འདོད། །ཅིག་ཆར་རིམ་གྱིས་ཚུལ་གཉིས་ལས། །ཆོག་
གི་བྱ་བ་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་སོ།།

དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །ཤེས་བྱའི་དབྱེ་བ་དགག་པ་
དང་། སྤྱིའི་གནས་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྟོགས་སྔ་མ་
ལྷར་བདུན་ལས། །དཀར་ཐུབ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། །དཀར་སྟོང་
སྟོང་པ། །གང་ཟག་དང་གཅིག་ཏུ་རུང་མི་རུང་། །དེས་མི་གྲོལ་
བའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིར་དཀར་ཐུབ་ཅེས་པའི་དངོས་པོ་མེད་དེ། །དཀར་བ་དང་། །སྟོང་

བ་ལྟོས་བས་ན། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟས་སྦྱང་བ་དེ་
མགོ་གཅོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྦྱ་བའི་ཕྱིར། དཀར་ཐུབ་ཅེས་གཅིག་ཏུ་
བཞག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

། གང་ཟག་དང་གཅིག་ཏུ་རུང་མི་རུང་བ་ནི། དཀར་ཐུབ་དང་དཀར་ཐུབ་
ཅན་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། བྱ་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིག་པ་
ཐ་དད་ནི་བཀག་གོ། །ཐ་དད་དུའང་མི་རུང་སྟེ་བདག་ལ་མི་པན་པའི་
ཕྱིར་གཞན་གྱིས་དཀར་ཐུབ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ།

མི་གྲོལ་བ་ནི། བྱད་པར་དུ་མི་ལྟ་བུ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པས་ཐར་
བ་མི་ཐོབ་སྟེ། འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ཅིང་རོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྟོབས་བཞི་མ་ཆང་ན་སྒྲིག་པ་མི་འདག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཟད་
ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྦྱངས་པས་ཡང་བསོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་
མོངས་ཡོད་ན་དེས་བསགས་པའི་ལས་ཡོད་པས། ལས་ལན་ཅིག་
ཟད་ཀྱང་ཡང་བསོག་པས་མི་ཞེགས་ཏེ། ཆང་ལ་ངན་མ་སྦྱངས་ན།
འགྲམ་པ་བཅག་པའི་ཁ་སྦྱས་ལན་ཅིག་དག་ཀྱང་། ཡང་ཆང་ཞིག་

འཕྱང་དུས་ཁ་སྐྱས་ཚོར་པའམ། གཡན་པ་སྤང་བར་མ་གྱུར་ན། ཟ་
བ་ལན་ཅིག་སྤྲགས་ཀྱང་ལྡང་བ་བཞིན་ནོ།

དོ་ཏ་ལས།

གཅེར་བུས་གཤམ་ཏེ་གྲོལ་གྱུར་ན། །ཁྱི་དང་མ་སོགས་ཅིས་མི་
གྲོལ། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱིད་འཇུག་ལས།

སེམས་སྤང་བརྒྱལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ། །བརྒྱལ་ཞུགས་
མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། །དཀའ་བརྒྱུག་དང་དང་ཀ་རྩ་པ། །བསྐྱེད་དང་
བཅད་སོགས་ཚོར་བ་ནི། །དོན་མེད་བཟོད་བྱེད་ཐར་པ་ཡི། །དོན་
དུ་བདག་ནི་ཅི་ཞིག་སྤྲ། །ཞེས་སོ།

འགལ་བའང་ཡིན་ཏེ། ཁྱི་དང་གི་ལུང་རྒྱལ་བྱེད་ལས།

བྲམ་ཟེ་མེ་ཡི་དགྱིལ་གནས་ནས། །ལྷ་པ་ཉི་མས་གདུངས་
པ་ཡི། །གདུང་བ་དེ་ནི་མདུང་གི་བྱ། །ལྷ་པའི་དཀའ་ཐུབ་མ་ཡིན་
གྱི། །བགྱེས་དང་ཆགས་པའི་མེ་དག་དང་། །ཁྱི་དང་འདོད་པ་
ཐུངན་ཏེ། །ལྷ་པོ་འདི་ལས་གང་རྒྱལ་བ། །དེ་ནི་གདུང་བ་ལྷ་ཅན་

འདོད། །སྤྱག་བསྐྱེད་རང་བཞིན་དཀར་ཐུབ་གང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་
 སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱད་མར་འབྱུག །ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དཀར་ཐུབ་
 གང་། །བདེ་བར་བདེ་བ་བརྒྱད་མར་འབྱུག །ཆེ་ཕྱིད་དང་ནི་ཆེ་ཕྱིད་
 དུ། །སྤྱང་བར་སྤྱད་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ལུས་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། །དཀར་ཐུབ་མ་ཡིན་ཆོས་ལྡན་མིན། །ཞེས་འདོད་པས་
 སོ། །ཟས་བཤེས་པ་ཆོས་སྤྱེད་པ་ལོག་པ་སྟེ།

རྩན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལས།

ཟས་མི་བཤེས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པས་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་
 དཔྱུལ་བར་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་ཀྱང་ཆེ་རབས་ལྟ་བརྒྱུར་ཡི་དྲགས་
 ཀྱི་ལུས་སྤྱེད་སྤྱེས་བརྒྱུར་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་མིར་སྐྱེས་པ་ནང་ལྟ་
 གོ་མང་བའི་ལུས་དུ་སྐྱེས་ནས་ལྟ་གོས་གཏུངས་པའི་ཞེས་སོ། །

དོན་ཞགས་དང་མི་འབྲེལ་སྟེ་⁽⁴⁹⁴⁾ བྲམ་ཟེ་འབྲེལ་བའི་རྩར་
 གསུངས་པ་དང་། སྤྱང་ཉིད་སྤྱིང་རྩེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྤྱོད་ཀྱི་དོ་

(494) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༤༧-༥ ། རྩེ་འབྲེལ་སྟེ། ་།

རྩེ་འཛིན་པ་དག་ནི། ཐད་ཀ་དེའི་སྒོ་ཅན་ལ་འཐད་གྱིས་གོང་མ་རྟོགས་
ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ཅ་ལྟར་འབྱུང་བས། རོན་ཞགས་ཀྱི་སྦྱང་བའང་
དཔྱལ་བར་འཆོད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

སྒྲིམ་པ་དག་ག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དག་ག་བྱ་རྩལ་པ། རྩལ་མ་
གྲུབ་པ། རོན་མེད་པའོ། །དང་སོ་ནི། སྦྱིར་སྒྲིམ་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ།
:བསྒྲིམ་བྱའི་⁽⁴⁹⁵⁾ཡུལ་གསོད་རྒྱ་རྩལ་པ་ལ་སྦྱོས་པའི་སྦྱིར་དང་།
རྒྱད་གཅིག་ལ་བསྒྲིམ་བྱ་དང་སྒྲིམ་བྱེད་དུས་གཅིག་དུ་རྩིས་འགལ་
བས་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དགོ་བ་རྩལ་ཆགས་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ། རྩལ་ཉིད་
ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་པ་དང་། རྩིས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་
པས་སྤང་པ་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱིར་རོ། །གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས།

བསྒྲིམ་བྱ་མེད་ཅིང་སྒྲིམ་པ་མེད། །ཅ་དང་རྩལ་དང་ཐེག་ལེ་
མེད། །སྦྱིར་པ་ཉིད་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

(495) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥༠ ཀ-༡ །བསྒྲིམ་བྱའི་།

གསུམ་པ་ནི། ཤིང་སེམས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཆ་སྤྲ་བ་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཤིང་གི་ཡལ་ག་བཅད་པས་སྒྲུ་བྱ་སྒྲུ་
 བར་གསུངས་མོད་ཅེ་ན། ཤིང་ལ་མི་བཅད་པར་བྱེད་པ་ལས། དེའི་
 མཆོམས་བྲལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཁྲོས་པས་སྒྲུས་ཀྱི་ཤིང་སེམས་ཅན་
 ཡིན་པ་བཅད་པས་མ་ཡིན་ནོ།

ཙོན་མོངས་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དུལ་བརླུན་པ། སེམས་
 དང་གཅིག་མི་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པ། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ནས་མི་རྟེན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་བྱུབ་པ་མེད་དེ་དེའང་ལུས་སྤྱག་མི་
 སྤྱག་ལ་ལྟོས་ན་ལུས་རྩལ་ཆ་ཅོམ་དུ་འང་མེད་པས། དེ་ལ་ཆགས་
 པའི་སྒྲོ་མེད་དེ། **རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།**

གང་གི་ས་བོན་རླུན་པ་དེའི། །སྒྲུ་བ་བདེན་པ་ག་ལ་
 རྟེན་གྱི་ཞེས་⁽⁴⁹⁶⁾ །ངར་འཛིན་ལས་བྱུང་བྱང་པོ་རྣམས། །ངར་འཛིན་དེ་ནི་
 དོན་དུ་རླུབ། །ཞེས་སོ།

(496) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༧༠ ཀ-༦ །ཟིན། །

གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་སེམས་གཅིག་པར་མི་རུང་
 རྟེ། གཅིག་ན་མ་ཆགས་པར་སྐྱེས་དུས་ཀྱང་ཆགས་པར་སྐྱེ་
 བར་ཐལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་གཅིག་པར་བདེན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཆགས་པ་དང་ཆགས་ཅན་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་
 པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་དུའང་མི་རུང་རྟེ། གང་ཟག་གཞན་གྱི་འདོད་ཆགས་ལྟར་
 བདག་ལ་མི་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། **རྩ་ཞེས་ལས།**

གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག །ཐ་དད་ཉིད་དུ་གྲུབ་
 གྱུར་ན། །དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་ནི། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་
 རང་གི་ལུས་ལ་ཕྱེ་ཞིང་གཞིག་པ་ན། ཕྱི་ནང་གང་དུའང་མ་མཐོང་
 བས་བདག་ལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། **སྟོན་འཇུག་ལས།**

ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་ཡུལ་ལ་མི་གནས་དབང་སོགས་ལ་མིན་

བར་ནའང་མིན། །དེ་ལས་གཞན་ནའང་མིན་ན་འདི་དག་གར་གནས་
འགྲོ་བ་ཀྱན་གོད་བྱེད། །འདི་ནི་སྐྱུ་འབྲ་དེ་ཕྱིར་སྦྱིང་ལ་འཇིགས་
སྒྲོངས་ཤེས་ཕྱིར་བཙོན་པ་བསྟེན། །དོན་མེད་ཉིད་དུ་བདག་ལ་དབྱེལ་
སོགས་རྣམས་སྤྱི་ཅིས་ཏེ་གོད་པ་བྱ། །ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཤེས་
རབ་མིག་གིས་སྒྲོངས། །བདག་ཡིད་ལས་བསལ་གང་དུ་འགྲོ་བར་
འགྱུར། །གང་དུ་གནས་ནས་བདག་གོད་བྱ་ཕྱིར་འོང། །སྒྲོ་ཞན་
བདག་ལ་བཙོན་པ་མེད་པར་བྱ། །ཅེས་སོ།

བཅིང་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཅིང་བར་བྱ་བྱེད་གཅིག་
མི་གཅིག་དུ་མི་འཐད། ཏྲག་མི་ཏྲག་འཁོར་བར་མི་འཐད། དབྱས་
མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གང་ཟག་
འཁོར་བར་བཅིངས་པ་ན། བཅིང་བར་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གཅིག་
དུ་མི་རུང་སྟེ། བྱ་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། བཙོན་ཉིད་སྤྱད་པས་
སྒྲོག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་པར་མི་རུང་སྟེ་སྤང་བ་
བཀག་ཅིང་། མ་སྤང་ན་འཆིང་བྱེད་ཀྱིས་མི་གོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིང་

གཞན་གྱི་ལྷགས་སྒྲིག་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བར་སེམས་ཅན་འབྱམས་ན། ཉག་པ་
འཁོར་རམ་མི་ཉག་པ་འཁོར། ཉག་པ་ལ་འཁོར་བ་མེད་དེ། གཡོ་
འགྲལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ཉག་པ་མི་འཁོར་ཏེ་གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་འཁོར་བར་གཞོ་དུས་འགག་པས། འཁོར་མཁན་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་མི་འཁོར་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྤང་བ་མེད་པས་རྒྱན་ཉིད་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །**རྩ་ཞེས་ལས།**

དེ་དག་ཉག་ན་མི་འཁོར་ཏེ། །མི་ཉག་ན་ཡང་འཁོར་མི་
འགྱུར། །སེམས་ཅན་ལ་ཡང་རིགས་འདི་མཚུངས། །ཞེས་སོ།

དབུས་མེད་པ་ནི། སྤྱི་ཕྱི་མེད་པས་ད་ལྟར་གྱི་དབུས་ཁེགས་ཏེ།
མཐའ་མེད་པས་དབུས་མི་སྤིང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཁྱེ་བའི་མཐའ་རྒྱལ་ཆ་
མེད་པས་མཐར་མི་རུང་ན། དབུས་སྤུང་དེ་དང་མཚུངས་པས་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །**དེ་ཉིད་ལས།**

འཁོར་བ་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། །དེ་ལ་སྒྲིན་མེད་ཕྱི་མ་མེད། །གང་

ལ་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། །དེ་ལ་དབྱས་ནི་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་སོ།།

གྲོལ་བ་དགག་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཁོར་བ་མེད་པས་ཁེགས་པ།
བཅིངས་མ་བཅིངས་ཀྱི་དུས་སུ་མི་གྲོལ་བ། དངོས་པོ་དང་དངོས་
མེད་དུ་མི་རུང་བའོ།།

དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་ཁེགས་པས་ཐར་བ་ཁེགས་ཏེ་མ་བཟུང་བའི་
ཐར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། བཅིངས་དུས་གྲོལ་ལམ། གྲོལ་དུས་གྲོལ་ལམ།
གཉིས་ཀའི་མཆམས་སུ་གྲོལ། བཅིངས་དུས་གྲོལ་བ་མེད་དེ་རྩས་
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་དུས་གྲོལ་མི་དགོས་ཏེ། གྲོལ་ཟེན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀའི་མཆམས་སུ་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་དེ། བཅིངས་གྲོལ་
ཐུང་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་མཆམས་མེད་ལ། མ་ཐུང་ན་དེ་གཉིས་
ཀའི་མཆམས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

རྩ་ཞེས་ལས།

རེ་ཞིག་བཅིངས་བ་མི་གྲོལ་ཏེ། །མ་བཅིངས་བ་ཡང་གྲོལ་མི་

འགྱུར། །བཅིངས་པ་གྲོལ་བཞིན་ཡིན་གྱུར་ན། །བཅིངས་དང་གྲོལ་
བ་དུས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ལུས་ལས།

གཞུགས་ནི་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བའོ། །གཞུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་
མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བའོ། །གཞུགས་དཔེན་པའི་ཕྱིར་མ་བཅིངས་མ་
གྲོལ་བའོ་ཞེས་བཅིངས་གྲོལ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཉིད།

གསང་སྤྱོད་ལས།

བཅིངས་མེད་རྣམ་པར་གྲོལ་མེད་པ། །ཡེ་ནས་ལྷན་རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིག་
སངས་རྒྱས་ཆོས། །བསྟན་ཕྱིར་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་ཆོག་མཇུག་མཇུག་། །ཅེས་སོ།།

།གསུམ་པ་ནི། ་⁽⁴⁹⁷⁾ ཡང་ཐར་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ་དངོས་
མེད་ཡིན། དངོས་པོ་ནི་གཞི་མེད་པས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་
མེད་ཡིན་ནའང་གཞིར་མ་གྲུབ་པས་ཐོབ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

སྤངས་པ་མེད་པ་ཐོབ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་

(497) །གུག་རྟགས་བར་གྱི་ཆོག་དེ་ལྗེ་དགེ་པར་མར་མི་གསལ། ་ ༡༢༡ ཁ-༡

བ། །འགག་བ་མེད་བ་སྐྱེ་མེད་བ། །དེ་ནི་སྤྱ་ངན་འདས་པར་
 བརྗོད། །རེ་ཞིག་སྤྱང་འདས་དངོས་པོ་མིན། །ཁ་ཤིའི་མཆོན་ཉིད་ཐལ་
 བར་འགྱུར། །ཁ་དང་འཆི་བ་མེད་བ་ཡི། །དངོས་པོ་ཡོད་བ་མ་ཡིན་
 བོ། །གལ་ཏེ་སྤྱ་ངན་འདས་དངོས་མིན། །དངོས་མེད་རི་ལྟར་རུང་
 བར་འགྱུར། །གང་ཞིག་ཉེན་ནས་མ་ཡིན་པའི། །དངོས་མེད་ཡོད་བ་
 མ་ཡིན་ལོ། །བཙམ་ལྡན་སྤྱ་ངན་འདས་གྱུར་ན། །ཡོད་པར་མི་མངོན་
 དེ་བཞིན་དུ། །མེད་དོ་ཞེའམ་གཉིས་ཀ་དང་། །གཉིས་མིན་ཞེས་གྲང་
 མི་མངོན་ལོ། །བཙམ་ལྡན་བཞུགས་པར་གྱུར་ན་ཡང་། །ཡོད་
 པར་མི་མངོན་དེ་བཞིན་དུ། །མེད་དོ་ཞེའམ་གཉིས་ཀ་དང་། །གཉིས་
 མིན་ཞེས་གྲང་མི་མངོན་ལོ། །སྤྱ་ངན་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་པ། །དེ་
 ནི་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་གཉིས་བྱད་པར་རུང་བད་ཟེད། (498)
 འེན་རྩ་སྤྱ་བའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་།

ཡུམ་ལས།

མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་། མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ། མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་ནའང་མི་ལམ་ལྟ་
བུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ང་སྤྲོད་ཞེས་སོ།།

སྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་པ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་།
ཁྱད་པར་ཅན་པ་སྤྱད་དུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་
དགག་པ། སྟོག་མཐའ་དགག་པ། སྟོག་ཆད་པ་དགག་པ། ཆེ་འཕོ་
བ་དགག་པ། ཆེ་སྤྱི་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོག་གི་མཆོན་ཉིད་
རྣམ་ཤེས་ཇི་སྟེ་⁽⁴⁹⁹⁾གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་ནི་མི་རུང་སྟེ། གན་
པོ་དང་གཞོན་ཀྱའི་རྣམ་ཤེས་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་མ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་གཉིས་སྟོག་གྲང་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོན་
ཏེ་རྣམ་ཤེས་རིགས་གཅིག་གོ་ཞེ་ནའང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ནས་བྲིར་
སྤྱེས་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་སར་རིགས་གཅིག་
པས་སོ། །འོན་ཏེ་ད་ལྟར་བའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་གཅིག་གོ་ཞེས་

(499) རྟེན་གྱི་པར་མ། ༡༧༡ ཁ-པ། །རིགས། ་༽

བའང་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་རྩལ་སྤན་འགག་པས། དེའི་དབང་
ཤེས་མི་འགྲུབ་པས། དབང་ཤེས་ཆོག་ས་པ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་
རྒྱུ། །སྤྱི་དགག་པས་རིགས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་པའི་ཡང་
སྤྱིར་རྒྱུ། །ལུས་སེམས་ཆོག་ས་བའང་མི་རུང་སྟེ། ཆོག་ས་ན་སྤང་
དམ་མ་སྤང། སྤང་པ་བཀག་ཟེན་ཏེ། མ་སྤང་གྲང་ཡོད་ཅམ་གྱིས་
ཆོག་ས་ན། འགོ་བ་དང་ཆེ་སྒྲིམ་གྱི་རྩམ་ཆོག་ས་པར་རིགས་ཏེ། འཛིག་
ཉེན་ན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ།

སྒོག་གི་ཐོག་མཐའ་དགག་པ་ནི། ཆོ་གཅིག་ཅེས་པ་ལ། སྤྱིས་
ནས་མ་ཤིའི་བར་ཆོ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དང་པོ་འདས་སྤྱི་མ་མ་
སྤྱིས་ད་ལྟ་བ་སྒྲིམ་ལས་གཞན་དུ་སྤང་པ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱེད་པའི་
བས་དུས་མེད་ལ། ཡོད་དུ་ཆུག་ནའང་དུས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་མི་
རུང་བས་དེས་བསྐྱུས་པའི་ཆོ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་
དང་། གཅིག་དང་དུ་མར་མ་གྲུབ་པས་གྲང་གཅིག་པ་མེད་པའི་
སྤྱིར་རྒྱུ། །དེས་ན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཆར་ད་ལྟ་བ་ལ་སྒྲིམ་ལ།

སྟོས་ས་ད་ལྟར་གྱི་སྤྲ་ཆ་འགགས། བྱི་ཆ་མ་སྐྱེས་པས་མེད་པའི་
 བྱིར་སྤྲ་བྱི་གཉིས་ཀྱི་སྟོས་ཆོས་མ་གྲུབ་པས་ཀྱང་ཐོག་མཐའ་མ་
 གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ།

སྟོག་ཆད་པ་དགག་པ་ནི། སྟོག་འཆད་པའང་མི་རུང་སྟེ་སྟོག་མ་གྲུབ་
 པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོག་གི་རྣམ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་བ་ནི་ཆ་མེད་པ་དང་།
 འགག་པ་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མེད་ནས་མ་གྲུབ་
 པས་རྒྱན་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོག་གི་རྒྱན་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་
 གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ།

ཆོ་འཕོ་བ་དགག་པ་ནི། ཆོ་འཕོས་བ་ལ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། མི་ནས་ལྟར་
 འཕོ་པའི་ཆོ་དེ་དག་གཅིག་ན་རྟག་པས་ཆོ་འཕོར་མི་རུང་ཞིང་། མི་
 གཅིག་ན་རང་འཕོ་ལོང་མེད་པར་སྐྱད་ཅིག་སྤྲ་ལོགས་སུ་མའི་ཆོ་
 འགགས་པས་ལྟར་འཕོ་རྒྱ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཆོ་འཕོས་བ་མེད་པ་
 ཉིད་དོ། །དེས་ན་ལྟ་དང་མི་ཆོ་གཅིག་ན་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་
 འཕོས་བ་མེད་ལ་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་། མའི་ཆོ་ལས་གཞན་

ཞིག་ལྟར་འཕོས་ན། མི་ལྟར་ཆེ་ཞེས་འཕོས་པར་འགྱུར་བའི་⁽⁵⁰⁰⁾འཐད་
པ་མ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྩ་ཞེས་ལས།

གལ་ཏེ་ལྟ་དེ་མི་དེ་ན། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟག་པར་འགྱུར། །ལྟ་ནི་མ་
སྐྱེས་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །རྟག་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་ལས་
མི་གཞན་ན། །དེ་ལྟ་ན་ནི་མི་རྟག་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ལྟ་མི་གཞན་ཡིན་
ན། །རྒྱ་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་ཤུང་པོ་ཉིད་མཆོམས་སྒྲོལ། །སྲིད་པ་གཞན་
དུ་སྐྱེ་བ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པར་མཁས་རྣམས་གྱིས། །རྟག་ཏུ་དེས་
པར་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་།

ཐྱ་བ་བྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས།

ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། །གང་ཡང་མི་སྐྱེ་སུ་
ཡང་མི་འཆི་སྟེ། །སྲིད་པ་གཞན་དུ་འཕོ་བ་འགའ་མེད་ཀྱང་། །འགོ་

(500) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༥༡ ཁ-༡ །འཕོས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། ་།

བ་སྐྱེ་ཞིང་འཆི་བར་སྒྲུང་བ་ནི། །མི་ལམ་འདྲ་ཞིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
སྒྲུང་། །བྱིས་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་སྒོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་།

དགོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལའི་མདོ་ལས།

བྱིས་པའི་སྒོ་ཅན་མཆོན་མར་འཛིན་པས་ན། །འཛིག་རྟེན་དག་
ན་མེད་པའི་ཆོས་ལ་སྒྲུང་། །ཅེས་པ་དང་། ཡུམ་ལས།

གཟུགས་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་ཉིང་མཆོམས་སྒྲུང་བ་མེད་དེ།
གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་།
འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཕོ་བ་
མེད་ཅིང་། ཉིང་མཆོམས་སྒྲུང་བ་མེད་དེ། རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར་
རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཆེ་སྒྲིབ་བྱེད་གཤམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྟོས་པ། སྒྲོ་བཏགས་པ། མ་
ཐུང་པའོ། །ལྟོས་པ་ནི། སྒྲིབ་བྱེད་པ་མེད་དེ། ད་ལྟར་བཞིན་སྒྲིབ་
ལ་ལྟོས་ན་བྱི་མ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ལ་ལྟོས་ན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པས་གཅིག་
ཏུ་སྒྲིབ་གང་རུང་དུ་མ་བྱུང་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲོ་བཏགས་པ་ནི། ཆེ་དྲ་

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་ན། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རིམ་ལྟར་
འགྱུར། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་ན། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རིམ་
ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་འཕེན་པར་བསྐྱབས། གཅེར་བྱ་
པར་བཀག་པ་རིམ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་པ་གཉིས་ལ་སྟོས་པས།
ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་མི་ལས་སྐྱུ་མ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་མེད་པ་
གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། རིགས་པས་བརྟགས་ན་
དངོས་མ་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་དུ་དངོས་སོ་⁽⁵⁰¹⁾སྟེ། དེས་ན་དངོས་
སོ་དེ་ཉིད་ལ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རིམ་ལྟར་འགལ། །ཞེས་པའི་

ཚུལ་ལམ་དངོས་པོ་གཤེས་ལ་མེད་ལ། འབྲུལ་ངོར་སྒྲུང་བ་སྟེ།

རྩ་ཞེས་ལས།

མི་ལམ་ངེ་བཞིན་སྐྱུ་མ་བཞིན། །དྲི་ཟའི་ཤོང་བྱེར་ངེ་བཞིན་
དུ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་འཇིག་པ་
གསུངས། །ཞེས་སོ།།

ཡང་གཅིག་ཏུ་ན་དཔུ་མ་བས་པ་རོལ་འདོད་པ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་
བས་གང་འདོད་ཀྱང་འགོག་ལ། རང་ལ་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་
མེད་པས། ཆེ་སྒྲིམ་བཀག་པ་དང་སྐྱབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། ཚུད་
ངོར་བྱས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་འབྲུལ་སྒྲུང་དུ་ཤར་བས་ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ། **ཚུད་བསྐྱོག་ལས།**

ངེ་ལྟར་སྐྱུ་མས་སྐྱུ་མ་ལ། །དགག་པར་བྱས་པ་ཅི་འདྲ་
བ། །དགག་པ་འདི་ཡང་དེ་འདྲར་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་ངེ་ལྟར་
སྒྲུང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བྱུབ་པས་གཞི་མེད་དུ་བྱམ་གདལ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ཐ་སྙད་དུ་དགག་པ་ནི། ཤིང་དང་རྩོལ་ཐ་སྙད་

དུང་སེམས་མེད་དེ། དངོས་སུ་སློག་ཆགས་ཡིན་པར་སྤང་རུང་མ་
དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་བྱེད་རྒྱ།

ཀ འོག་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། རང་བཞིན་པ་སྤྱིར་དགག་པ།
 བྱད་པར་ཅན་ཐ་སྙད་དུ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ། ལྟོས་ས་འོག་ཉིད་
 མ་གྲུབ་པས་འོག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་འི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་མ་གྲུབ་
 ལ། བྱད་གཞི་སྤྱ་ལ་སོགས་པ་ཆ་བྱ་མོར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་དོན་
 དམ་པར་ཞེགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྟོག་སྟོག་མིན་མཚུངས་པ། རང་གི་རྣམ་གཞག་
འགལ་བ། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ། ས་སྟོགས་
ལ་ལུས་དབང་དང་སེམས་ཡོད་པ་རེག་བྱའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་ན། སྒྲ་
དྲི་འོད་སྟོགས་ལའང་རྣལ་ཤེས་སྟོགས་ཡོད་པར་ཐོས་བྱ་སྟོགས་ཀྱིས་
ཅིས་མི་བསྐྱབ། གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་དེ་དག་བསྐྱབ་མི་རུས་
སོ་སྣུམ་ན། ས་སྟོགས་ལའང་རེག་བྱ་ཡོད་ཅིང་ལུས་ཤེས་ཡོད་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྒྲ་སྟོགས་ལ་འགྲོ་

འོང་དང་ཅི་དགའ་འཛིན་ཏུ་མི་བརྟུབ་པ་ཡོད་པས་འདི་དག་ལའང་
 སེམས་ཡོད་པར་ཅིས་མི་བསྐྱབ། དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་འང་གཟུང་
 བར་བྱར་མེད་པ་དང་། སྟོད་ཀྱི་དབྱིབས་དང་མཚུངས་པར་འདུག་
 པའི་སྤྱིར་སེམས་པ་ཅན་དུ་ཅིས་མི་བསྐྱབ། དེ་དག་ནི་སེམས་ཡོད་
 པའི་གཏན་ཆོག་མིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་ཤོས་རྣམས་དྲངས་པར་སྐྱེས་
 པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཅམ་དུ་བཤད་དོ་སྟུམ་
 བ། ས་སོགས་ལ་རེག་བྱ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ཤིང་འབྲུག་སྐྱས་སྐྱེ་བ་
 སོགས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཅམ་ལས་སེམས་
 ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་།

གཉིས་པ། ས་སོགས་ངོ་ཤོ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ། ས་
 སོགས་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟུལ་རེ་རེ་ཤེས་པ་
 རེ་རེ་ཡིན་པ་དང་། རྟུལ་དུ་མ་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་མི་
 འཐད་ལ། སེམས་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ན་སྐྱ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་
 པར་ཐལ་བ་དང་། ཤི་ལུས་ལ་རྣམ་ཤེས་མི་ལྟོག་པར་ཐལ་བ་དང་།

ཆོ་སྲ་སྤྱི་སོགས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རང་གཞུང་
 དང་འགལ་བ་དུ་མས་ཁས་སྤང་འོས་མིན་ལ། གཉིས་པ་སྟར་ན། སྤྱི་
 སོགས་ལའང་ཤེས་པ་མི་ཁེགས་ཏེ། དྲངས་པའི་ལུས་ཡོད་པ་མི་
 འགལ་ལ། རེག་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་མི་སྤིང་བ་ཁས་སྤངས་
 བ། ཤི་བའི་རྣམ་ཤེས་ལའང་རེག་པར་བྱར་ཡོད་པ་སོགས་སྤྱི་ཐལ་
 ཞིང་། རང་གི་སྤྱི་འབལ་བ་སོགས་ན་སྤྱི་བཅད་ཀྱི་ཉེས་པས་རེག་
 པར་ཐལ་ལ། དེ་ལ་ཆོར་བ་མེད་པས་སེམས་མེད་དོ་སྟེ་ན་སྤྱི་
 སོགས་ལའང་སེམས་མེད་པར་གྲུབ་པོ།

གསུམ་པ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཉེས་དེ་འདྲ་བས་བསྐྱབ་བྱ་ཡོད་
 མེད་དུ་འགྲུབ་ན། སེལ་བྱེད་ཀྱི་མར་མེ་ཐུན་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བ་བསལ་
 བྱ་ཐུན་པ་སྤང་བ་ཅན་དུ་ཐལ་བ་དང་། དབྱུག་པ་མེད་པས་ལག་པ་
 ཅན་སྤྱི་ག་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དུ་ཐལ་བས་
 ཤེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་ཀྱན་ཐུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འབྲེལ་མེད་
 ཀྱི་ཉེས་དེ་འདྲ་དོན་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ་རྣམ་འབྲེལ་ལས།

ལྡན་པ་ཅན་སོགས་གང་དག་ལ། །དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་མིན་
པ། །དེ་དག་འབྲེལ་བ་སྲིད་པའི་བྱིར། །གཏན་ཆོགས་མིན་ཞེས་
བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་ཆོས་འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ཐམས་
ཅད་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་གྲང་མ་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་འབྲེལ་ལས།

ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་བསལ་
བའི་བྱིར། །ཞོ་འཐུང་ཞེས་ནི་བསྐྱུལ་བ་ན། །ཅི་བྱིར་རྩ་མོ་ལ་མི་
རྒྱལ། །ཞེས་སོ། ། ༥ ⁽⁵⁰²⁾

སྤྱིའི་གནས་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཡུལ་དུས་གངས་ཀྱི་དུ་མ་
ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དེ། སྤྱི་དང་མཚུངས་པ་
དང་། འབྲེལ་མ་འབྲེལ་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། དངོས་སོ་རྗེས་སྐད་དངོ་
སོ་གཅིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁེགས་པའི་བྱིར་ཏེ། བུམ་པ་དང་ཀ་
བ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་སྤྱི་སྣ་ཆོགས་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བ་རང་

(502) །གཡུང་རྩུང་རྣགས་བར་ཀྱི་ཆོག་དེ་དག་ཐེ་དགོ་པར་མར་མི་གསལ། ་ ༡༥༡༧-༥

གི་སེམས་སུ་གཅིག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སྤངས་ལས་འདས་པར་
 འདོད་པ་དང་། རི་དང་། རྩ་དང་། ལིང་དུ་སྤངས་ཡང་དོན་ལ་ལྷ་འབྲེེ་
 གཟུགས་སུ་འདོད་པ་ཀུན་ཞིགས་པ་ཡིན་ནོ།

ཁོ་མོ་ཅག་ནི་འཁྲལ་སྤངས་ལ་རི་ལྟར་སྤངས་བའི་དངོས་པོ་རྒྱ་
 འབྲས་ཐ་དད་དུ་སྤངས་ཡང་གཤེས་ལ་གང་དུའང་མ་བྱུང་པར་
 འདོད་ཅིང་། སྤངས་ཚོད་དུ་འཁོར་འདས་ཐ་དད་ཀྱང་། གཤེས་ལ་
 གཅིག་དང་། ཐ་དད་ལས་འདས་པ་དང་། རི་རྩ་གཟུགས་འབྲེེ་བདག་
 ཏུ་བརྩུང་བའི་གནས་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་དག་གིས་གཅེར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་བཅས་པ་
 གཏན་ལ་པབ་ཟེན་ཏོ།

ལྷ་པ་ཕུར་བྱ་ལ།

ད་ནི་ཕུར་བྱ་པའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དཔབ་པ་ནི།

ཕུར་བྱ་པ་དག་གཞུང་ལམ་བདུན་པོ་ལ།

ཉི་བར་བརྟེན་ནས་ནམ་མཁའི་རྫོང་འགོ་བས།

དེའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། བདུན་ཉེ། འབྲུང་བ་བཞི་དོན་དམ་དུ་
འདོད་པ་དང་། ལྷ་ས་སེམས་རྩལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། འཛིག་ཉེན་

སྲ་ཕྱི་མེད་པ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་མེད་པ། མ་མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་མེད་པ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་
མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་ཚུ་མེ་རླང་བཞི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ལ།

། རྣམས་སེམས་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི། །སེམས་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པའི་
རང་བཞིན་སེམས་པོ་དྲངས་པ་ལས་གསལ་བར་ལུས་གྲུབ་པ་དང་
མཉམ་དུ་བྱུང་བས་ལུས་ཀྱི་རྗེས་ཡིན་ཏེ། ལུས་བདེ་སྤྱག་གི་རྗེས་
སྤྱ་སེམས་ཤིང་པ་དང་།⁽⁵⁰⁴⁾ འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལུས་དར་
གྲུད་ཀྱི་རྗེས་སྤྱ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚོན་བསྟན་
བས་སེམས་ན་བའི་ཕྱིར་རོ།

། འཇིག་རྟེན་སྲ་ཕྱི་མེད་པ་ནི། །འཇིག་རྟེན་⁽⁵⁰⁵⁾སྲ་ཕྱི་མེད་དེ་ལུས་སེམས་
རྗེས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་བཅས་དང་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་
འབྱུང་བ་དང་། ཐ་སྙད་གོམས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་བ་མེད་པའི་

(504) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༧༧༡-༥ ། རྩེད་པས། །

(505) རྒྱ་དགོ་པར་མ། ༡༧༧༡-༦ ། རྩེད་རྩོ། །གཉིས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན། །

ཕྱིར་རོ། །དེའང་ལུས་རྒྱལ་སྤྱོད་དེངས་པས་སེམས་ཀྱང་གཞན་དུ་
 སྐྱེ་བ་མེད་ལ། །དེ་གཉིས་བཅས་ཀྱིས་འཛིག་ཏེན་པ་རོལ་ནས་འོང་
 བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། ་⁽⁵⁰⁶⁾ ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱི་རྗེས་སུ་སེམས་
 དུ་མ་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱེས་མ་ཐག་དུ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པས་ཕྱིས་སྒྲོ་བ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲ་མ་ཡོད་ན་སྒྲོ་བ་མི་དགོས་ཏེ། གཉིད་སང་
 དུས་སྤར་གྱི་ཤེས་པ་མ་བརྗེད་པ་བཞིན་ནོ།།

འགའ་ཞིག་ཤི་ནས་ལོག་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཆེ་སྤྱི་ཕྱི་མེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་ནི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱིར་མེད་དེ། ལུས་དང་
 རྗེས་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆང་དང་ཆང་གི་རོ་བཞིན་ནོ། །ཆང་
 གི་རོ་ཡང་བཙོ་དུས་འབྱུང་དང་མཉམ་དུ་འབྱུང་གི་ ཆང་གི་སྤྱོད་རོལ་
 ནས་འཕོས་ཏེ་བྱུང་ནས་དེར་ཞུགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་བུམ་པ་ནི་འཛིག་ཏེན་པ་རོལ་ནས་མ་འོངས་པའི་
 སྐྱེས་བུམ་བུམ་པ་ཉིད་གང་རུང་བས་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།

(506) ་གྲག་རྣགས་བར་བྱ་ཆོག་དེ་ཕྱི་དགེ་པར་མར་མི་གསལ། ་ ༡༥༡ ཀ-༥

ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་བུམ་པ་ལ་ལྷན་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ལ། ཅིག་ཅར་བུམ་པ་བཞག་པའི་ཆོ་
གང་རུང་གིས་བྱུང་པ་གྲུབ་ཅིང་། བུམ་པ་ལ་བུམ་པ་དེ་ཉིད་ཟླ་བོར་
འགལ་བས་ན། སྐྱེས་བྱ་ལས་འོས་མེད་པའོ།

གཞན་ཡང་འདི་ཕྱང་པོ་རི་རབ་ཙམ་སྤངས་ཏེ། དེར་ཞག་བདུན་
ཀྱི་བར་དུ་ཆར་བབས་པས། འདི་ཕྱང་པོ་རི་ཆད་ཁོ་ན་ཙམ་ཀྱི་སྤོང་
བུའི་ཕྱང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། སེམས་ཅན་དེ་སྤྱིད་ཀྱི་སེམས་དེ་
དག་གཞན་ནས་དུས་གཅིག་ལ་འཆི་བའམ་འོང་བ་ཡོད་དམ་དེ་མེད་
དོ། །འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མ་མེད་པས་དེའི་ཐ་སྙད་གོམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
བྱིས་པ་ལ་བརྟུན་གདོད་སློབ་དགོས་སོ། །འཇིག་རྟེན་བྱི་མའང་མེད་དེ་
ཆུན་པོ་ཤི་བ་རྣམས་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་གཞན་ནས་མ་འཕྲོས་པར་
སྤང་ལས་འགྲོ་མོའི་ཚུལ་དུ་པ་མའི་འདུ་འཕྲོད་ལས་སློབ་བྱུང་བ་ལུས་
གྲུབ་དུས་དེའི་རྩལ་སྤྲོད་དུངས་པ་ལས་སེམས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་

ཤི་དུས་འབྱུང་བ་ནམས་རུས་བ་ཉིང་སྟེ་སྦྱུམ་ཟད་བ་ལས་མར་མེ་ཤི་
བ་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞི་རང་རང་གི་བག་ལ་ཞ་ཞིང་སེམས་ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་སུ་ཡལ་བས་སུ་ཡང་སྟེ་བ་བྱི་མ་མི་ལེན་ཏེ།

སྟོག་མཁར་བའི་གསང་ཆོག་ལས།

མ་ཤིའི་བར་དུ་ཅི་བདེར་སྒྲོང། །ཤི་ནས་དེ་ཡི་སྒྲོང་ཡུལ་
མེན། །ལུས་ནི་ཐལ་བ་ལྟར་གྱུར་ནས། །སྤར་སྟེ་བ་དག་ག་ལ་
སྒྲིང། །ཅས་སོ། །ཆོག་འདི་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་
ཀྱིས་ཕྱོགས་སྤར་བྱངས་བ་ཡིན་ནོ།

།ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་ལ། །ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་མེད་དེ། སྟོག་བཅད་བས་
ཆོ་བྱང་བ་དང་། བྱམས་བ་བསྐྱོམས་བས་གཟུགས་མཛེས་བ་ལ་
སོགས་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆོ་འདིར་སྦྱོན་བ་ནི་མ་མཐོང་ཞིང་
བྱི་མ་ལ་མེད་བ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་སངས་རྒྱས་བས་
དགོ་སྒྲོང་མགོ་རིག་དག་མ་སོས་བར་འཆོ་བའི་བྱིར་གཡོ་སྦྱས་སྦྱས་
བ་ཡིན་ཏེ་ལྟ་བའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས།

སྐྱེ་ཆ་ན་འཆི་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་པ་རོལ་མེད། །བསོད་
ནམས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ལས་སྐྱེས་འབྲས་མེད་རྒྱ་དང་བྱེད་པ་
མེད། །རྟེན་བྱིར་འདི་ནི་ཤུག་ཏེ་བྱ་ཡིས་སྤྲུས་ཀྱིས་དད་པས་མ་འགོ་
ཞིག། ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།།

རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་པན་བའང་མེད་
དེ། རིག་བྱེད་ཉིད། མི་དམན་པ་འགའི་འཆོ་བ་བསྐྱབ་པའི་
བྱིར། །གཡོན་ཅན་གཙང་སྤྱོད་ཅན་རྣམས་འདུས་ནས་བྱས་ཏེ། །ལ་
ལས་གོས་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་བསྐྱུར་ནས། །སྤྱུགས་
བསད་སྟོང་པོར་གྱུར་རྣམས་བསྐྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོས། །རྩ་
དང་མིག་པ་པགས་པ་ལ་སོགས་ཅན་ཏི་ཀ་ལ་སྟེར། །བྲིམ་མེད་
མ་དང་མཆོད་སྦྱིན་ཤིང་ཤུན་ཅན། །མགྲིན་པ་སྦྱད་པས་བཅིངས་
དང་འབྲེག་མཁན་དང་། །རྗེའི་རིགས་དང་མཆིལ་ལྷམ་མཁན་
པོ་དང་། །འུག་གི་རིག་བྱེད་འདི་ནི་བཏགས་པ་ཡིན། །མེ་ཡི་སྦྱིན་
སྟེན་གསུམ་རིགས་འདོད་འདི་ནི། །དབྱུ་གུ་གསུམ་ཅན་ཐལ་བ་

རྒྱ་ལ་རྒྱར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱིར་རྒྱ་ལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་
 འབྲུལ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་བ་བསྟན་པའི་དཀར་ཤམ་ལ་སྟ་
 སྤྱིན་གྱི་བྱ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྟོ་བསངས་སུ་དཔོག་པ་བཞིན་
 བོ། །ཁྱད་པར་དུ་རྟགས་གསུམ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་མི་གཙུབ་
 ཤེང་དང་། མེ་དོ་དང་། རྩོ་སོལ་དང་། གནམ་ལྷགས་ལས་འབྱུང་བར་
 མཐོང་བས་རྒྱའི་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱང་དུང་
 གི་དཀར་རྒྱུ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་དབྱེར་མེད་དུ་མཐོང་བ་གཞན་དུ་ཐ་
 དད་དུ་མཐོང་བས་སོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ། རྒྱ་དང་ཁྱབ་
 བྱེད་སྐྱབ་པ་ལ་འབྲུལ་པས་ནི། རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པས་འབྲས་
 བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་འགོག་པ་ལ་འབྲུལ་པས་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱང་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ།

དེ་དགག་པ་ལ་སྟོགས་སྟེ་མ་ལྟར་བདུན་ལས། དང་པོ། འབྱུང་
 བ་བཞི་དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་རགས་པ་དབང་ཕྱུག་པར་བཀག་
 ཅིང་། སྟེ་བ་ཉན་ཐོས་པར་འགོག་གོ།

ལུས་སེམས་ནི། རྩས་གཅིག་ཏུ་མི་བྱུང་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 ལུས་སེམས་ཀྱིས་ངོ་བོར་མི་དམིགས་ཤིང་། རང་རིག་གིས་ལུས་
 སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་མི་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་དགའ་གདུང་གི་
 རྣམ་པ་ལུས་ལ་མེད་ལ། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱེབས་སེམས་ལ་
 མེད་པས། ཆོས་འགལ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་དང་སྒྲུལ་བུ་
 བཞིན་ཏེ། **རྣམ་ངེས་ལས།**

**ལུས་ཉིད་ནི་སྒྲོ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱུབ་ཀྱང་སྒྲོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་བ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ།**

གལ་ཏེ་ལུས་འཛིན་ཀྱིས་མ་མཐོང་བས་སེམས་ཁེགས་ན།
 སྒྲོ་འཛིན་ཀྱིས་མ་མཐོང་བས་སྒྲོན་པའི་སྐད་ཅིག་ཁེགས་སོ་ཞེ་
 བ། སྐད་ཅིག་ནི་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་སྟེ། རྣམ་པ་མི་གསལ་བས་
 སོ། །སེམས་ཀྱང་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆད་མས་མི་མཐོང་སྟེ། རྣམ་པ་
 མི་གསལ་བས་སོ་ཞེ་ན། རང་རིག་གིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་ཐལ་
 ལོ། །སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གསལ་ན་བྱིས་པའི་ཆད་མ་གང་གིས་ཀྱང་

མི་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ་ཞིན་འདོད་དེ། གྱིས་པས་སྐད་ཅིག་དངོས་སུ་
མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།

ཆོ་སྤྱི་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་དེ། གཉིས་
བཅས་ཀྱི་རྟགས་ལ་སྒྲམ་བྱ་ལ་སོགས་པར་བྱམ་པ་དང་སྒྲོ་བྱར་པའི་
སྐྱེས་བྱ་གཉིས་ཀ་དོན་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་། ལྷུང་ལ་མ་ཡིན་པ་
ལ་གང་རུང་གིས་བྲལ་པ་མ་བྲལ་བ་ཉིད་དོ། །དུ་མ་དུས་གཅིག་དུ་
འབྱུང་བའང་མ་ངེས་ཏེ། བྱི་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཤིའི་བྱི་ལ་འཁོར་
བས་ཆགས་ནས་ལྷུས་འདོར་བས་སམ། ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་གྱི་
ཁོང་ནའང་འགྲོ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་གནས་པས་ན། དེ་ཅམ་ལའང་དུ་
མ་སྐད་ཅིག་རེ་ལ་ལྷུས་འདོར་བས་སོ། །དེ་དག་གྲང་རིགས་པས་མི་
འབྱལ་བོ་ཞིན། ལྷང་འགལ་བ་གསུམ་བུ་ལ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་
འཆེ་བའམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གྲང་བྲིད་ཀྱི་ངེས་པའི་དམ་བཅའ་
ཁྲིགས་ཏེ། འདི་ནི་གཞན་དུ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐ་སྐད་མ་གོམས་
པ་དང་། སྤྱིར་ཁོང་བ་མེད་པའང་མ་བྲལ་བ་དང་། མ་ངེས་ཏེ་མངལ་

དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་

ཀྱང་། །སྤྱི་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །དེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

མ་མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་མེད་པའང་མི་འཐད་དེ། །ཅག་ཟག་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་⁽⁵⁰⁷⁾མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི་
མི་སྤིང་དེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་གཟིགས་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་
དངོས་སུ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱུང་བ་མ་གྱུབ་ཏེ།
རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་གིས་མ་དེས་སོ།།

རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་བྱེད་མེད་ཅིང་
གཞོད་བྱེད་ཡོད་པས་སོ། །སྤྱང་ཡུལ་དོན་སྤྱི་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆད་
མར་མི་འདོད་ལ། ཞེན་ཡུལ་དོན་རང་མཆོད་ལ་སྤྱོད་ནས་མི་བསྐྱུ་
བའི་སྤྱིར་དང་། ལྷ་སྤྱིན་གྱི་བྱས་སྤྱོད་བསངས་སུ་དཔོག་པ་ལ་མཐུན་
སྤྱོད་པས་ལ་རྗེས་འགྲོ་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་པས་ལ་འཇུག་པ་མི་སྤིང་
བའི་སྤྱོད་པ་མེད་པས་ཉམས་ཡང་དག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་།

(507) རྗེ་དགེ་པར་མ། ༡༥༦ ཁ-༡ །ཅག་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ། ་།

འབྲས་བུ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་ཙམ་ཞིག་རྒྱབ་པ་ལ་སྤྱི་ངེས་ཟིན་ན་སོ་སོའི་
རྒྱ་བརྒྱབས་ནང་འབྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རོ་མོ་གཅིག་
པ་ཙམ་ཉགས་སུ་མི་འགོད་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྲེལ་བའི་ཁྲབ་བྱ་དང་
ཁྲབ་བྱེད་ལ་འབྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་
བཀག་པས་འབྲས་བུ་དང་ཁྲབ་བྱ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོན་ཟེས་དཔག་ཅེས་པོ་སྟོབས་ཁྱགས་ཀྱི་ཚད་མས་སྒྲུང་བ་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།⁽⁵⁰⁸⁾ མ་ཡིན་ཏེ་མེ་དུ་ཉིད་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་
མེ་དུ་དང་བྱུང་བར་མེད་པས་སོ། །གཞོན་བྱེད་ནི། ཟེས་དཔག་ཚད་
མ་མ་ཡིན་ན། བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་པ་དང་། འཇུག་ལྡོག་མི་འཐད་
པ་དང་། རང་ཆོག་གིས་བསལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །སྲིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་
པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་དོན་མེད་དེ། ས་རོལ་ལ་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་
པ་གོ་བར་ཟེས་སུ་དཔོག་པ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །

(508) རྩི་དཔེ་དང་ན། 926 ཁ-4 {རྩི་དཔེ་དང་སྒྲིག་བྱུང་མཉམ་ཅན་མཉམ་པ་ཞེས།}

འབྲུག་པ་⁽⁵⁰⁹⁾མི་འཐད་པ་ནི། རྗེས་དཔག་མེད་ན་བས་བ་
 བའང་མི་འཐད་དེ། གཞོན་ངོམས་ཤིང་འགྲངས་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་
 དང་། སྒར་ཐོས་པའི་ཤིང་འབྲས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས། ཕྱིས་ལྷོན་ཤིང་
 དེའི་འབྲས་བུའི་རོ་དང་རེག་པའང་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཉི་མའི་
 འོད་མཐོང་བ་དེར་རྒྱག་པའང་མི་འཐད་དེ། ཁ་དོག་ལས་ངོ་བ་མི་
 རྟོགས་པས་སོ།།

ལྷོག་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། རྒྱ་དང་མེ་དང་གཡང་མཐོང་བས་མི་
 མཆོང་བ་དང་། མཆོན་དང་སྟག་དང་རྩབ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་
 མི་འགྲོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ཤེས་པའི་རྗེས་
 དཔག་མེད་པས་སོ།།

རང་ཆོག་གིས་གསལ་བ་ནི། རྗེས་དཔག་ཅམ་ཆད་མ་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་སྒྲས་པའི་ཆོ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མ་ཡིན་རོ་ཞེས་ཟེར་བའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་སྟོ་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཤུགས་ལ་ཁས་སྦངས་པས་

སོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་གྲུབ་ཀྱང་ཆད་མར་མ་གྲུབ་བོ་ཞེན་པར།
དེ་དང་དེའི་རྟགས་མཐོང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་སྒྲེབ་ས་ཆད་མར་
གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་བཅད་པས་ཆོག་གོ། །མདོར་ན་མེད་
པར་ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པ་ཡིན་ཏེ།

རིན་ཆེན་སྤྲེང་བ་ལས།

མདོར་ན་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མེད་ཅེས་
བྱ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ངན་སོང་བ། །ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཞེས་
བཤད་དོ། །མདོར་ན་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡོད་
ཅེས་བ། །བསོད་ནམས་བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་མཐུན་བ། །ཡང་དག་ལྟ་བུ་
ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་དང་།

གང་ཞིག་ཆོས་ལ་ཆོས་མིན་དང་། །ཆོས་མ་ཡིན་ལ་ཆོས་སུ་
སྤྲ། །སྒྲེས་བྱ་དམ་བུ་དག་ལ་སྤང་། །མེད་པར་ལྟ་བུ་ས་མནར་མེད་
ལྟུང་།⁽⁵¹⁰⁾ །ཞེས་སོ། །

(510) རྩེ་དགོ་པར་མ། ༡༧༧༡-༥ ༼ལྷུང་།༽

ཚུལ་འདིས་དགོ་སྒྲིག་ལས་⁽⁵¹¹⁾སྐྱོད་གཞིན་མེད་པ་དང་། ལྷ་
བ་སེམས་སྤྱུ་འདོད་པ་དང་། ལྷ་འབྲེ་རང་མཆོན་མེད་པའི་ཞེས་སྤྱང་
ཆོད་དུ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཀག་པ་ཉིད་དོ།

ཁོ་ལོ་ཅག་ནི། ལྷ་ཅམ་ཐ་སྤྱད་དུ་རི་ལྷ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཤེས་པས་ལས་འབྲས་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་ཅིང་། ཆོ་
སྤྱི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་འགྲོ་བ་
འདོད་ཅིང་། གཤེས་ལ་ཡོད་མེད་སྒྲིལ་ལས་འདས་པར་འདོད་དེ།

རིན་ཆེན་སྤྲེང་བ་ལས།

མེད་པ་བ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཡོད་པ་བ་ནི་བདེ་འགྲོར་
འགྲོ། །ཡང་དག་རི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཕྱིར། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་
ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་།

ཤེས་རབ་གསལ་བ་ལས།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད། །རི་ཐའི་གྲོང་བྱེད་བཞིན་དུ་

(511) རྩོད་གོ་ཡང་མ། ༡༧༧ ཀ-༥ །དགོ་སྒྲིག་ལ།

གསལ། །སྣ་ཚོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས། །ནམ་མཁའ་མེ་
 ཏོག་ལྷ་བྱའང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ཆད་
 བར་ལྷ་བའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། བསྐྱེམས་པས་ཕྱི་
 རོལ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་གཏན་ལ་པབ་བཞིན་ཏོ། །

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆེག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་
དལ་འབབས་སྤྱང་། །ཆེག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི། །དི་
མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་
དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྤྱང་ཕྲག་བརྒྱ། །གདངས་
ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མདྲོད་ལ་དབང་
འབྱོར་ཤོག། །ཅས་པ་འདིའང་དེད་དུས་ཡིད་སྤུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུན་པའི་སྤྱོད་སྤྲིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་
ཆོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་སྤྱང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་
བྱས། རྩོགས་དང་ཕྱོགས་ནས་རྩལ་ཐུན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཙོད་འཆོ་བྱ་གྲུའི་སྤྱོད་བཞི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་
སོགས་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་ལུ་བདོ་བའི་རྒྱུད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བདོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་
བསྐྱུན་པའི་མེ་རྩྱུར་ཡང་ཐུར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་ཀྱི་མ་མེད་པ་
དར་རྒྱས་སུ་འཁེལ་བ་དང་འཇམ་གྱིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། ནམ་འབྲེན་ལྷ་ཀྱ་སེམྱེའི་ཡིད་ལུགས་སྒྲོ་
ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉན་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་
དག་དཔར་དུ་སྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྐྱེད་སྒྲོན་ཆེག་ཏུ། །ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྒྲོང་ཆོས་སྤྱོད་བཤག་དབང་
སྒྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད་བཤོ། །

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་སྒྲོང་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་
 རྗེའི་ཅལ་ལས་སྙིང་རྗེའི་སྐྱུར། །གང་འདུལ་གདུལ་བྱའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་
 བའི། །ཕྱོགས་བཅུའི་ཅ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དགོངས། །འཕགས་
 བོད་མཁས་བྱུབ་བྱེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འཕེལ་བྱེར་འབྲུལ་བར་
 གསར་སྐྱུན་གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་བས་སྤེལ་བའི་དགེ་བ་འདིས། །རྒྱལ་
 བསྐྱན་དམ་ཆོས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་པ་དང་། །བསྐྱན་འཛིན་དམ་བ་རྣམས་དང་
 འདུས་པའི་སྤྲེ། །སྤོམ་གསུམ་འཛིན་བས་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་སྤྲེ། །འབྲུལ་རྟོག་
 ཞགས་བས་བཅིངས་པའི་མཁའ་བྲུབ་འགྲོ། །གཉིས་འཛིན་བྱ་བའི་ཆོགས་
 ལས་རབ་གྲོལ་ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མཛོན་གྱུར་
 ཉེ། །གདོད་མའི་གཞི་ཡི་གོ་འཕང་མཛོན་གྱུར་ཤོག ། ཅེས་བའང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་
 གྱིས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་ཡད་པལ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་རྩལ་སྒྲོན་བཞོ།

རིག་ས་ལུག་རྟོན་གྱི་ཕྱགས། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། རྩེད་ཐང་བཀའ་འབྲུག་རྒྱུད་ནས།